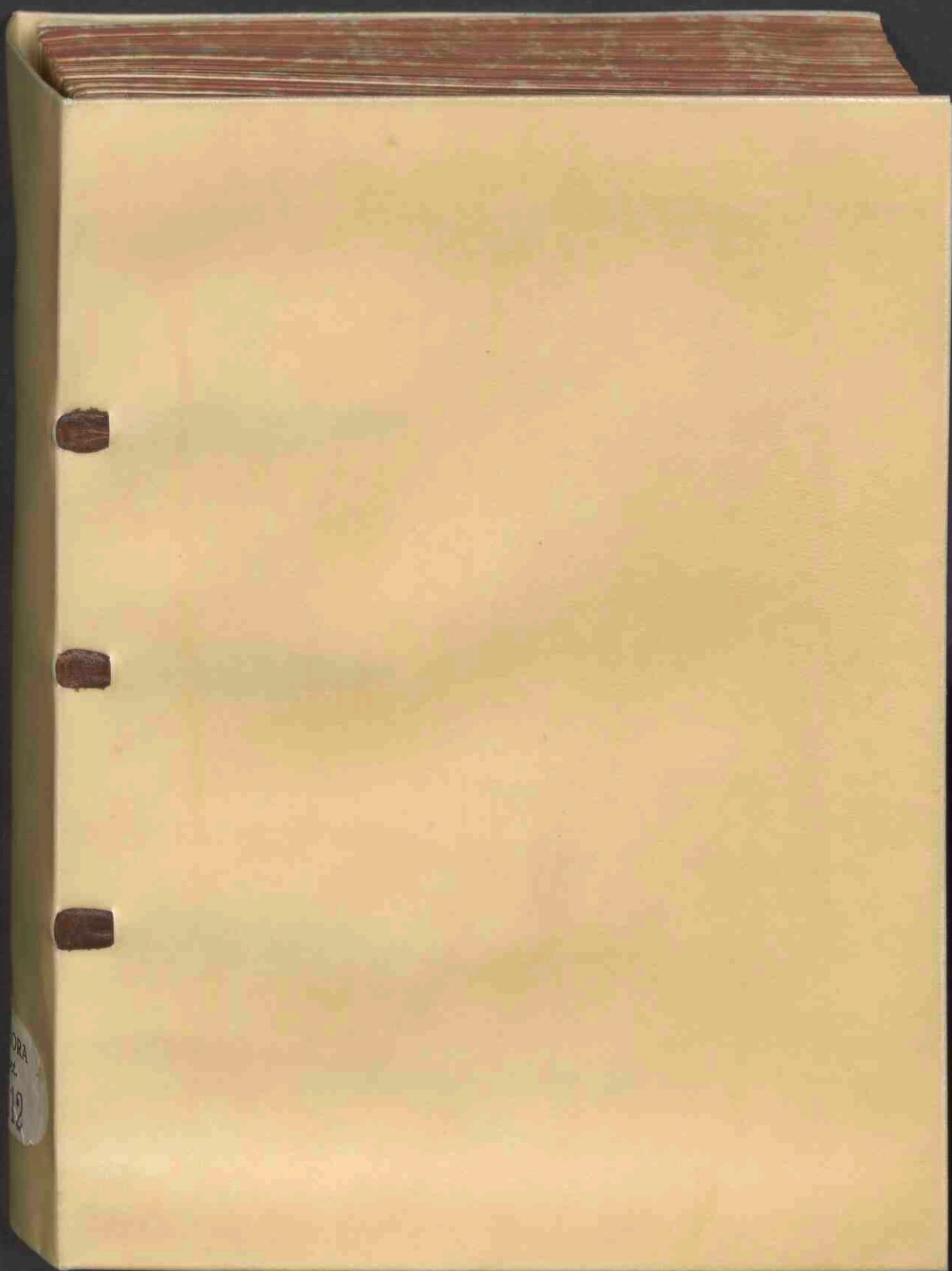

Plautus

<https://hdl.handle.net/20.500.14918/461801>

ORA
2
12

Cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
 - de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Me ludificatus est. tr. bene hercle factū. & factū gaudeo
 Sapere ista ætate oportet. quis capite candido.
 te. Quid ego nūc faciā. si amicus de philo aut philomontes.
 tr. Dicitō his quo pacto tuus te seruos ludificauerit
 Optimas frustrationes dederis in comœdiis.
 cal. Tace parumper sine me uicissim loqui ausculta. te. licet.
 cal. Omnium primum sodalem me esse scis gnato tuo.
 Is adiit me. nam illū prodire pudet in conspectū tuū
 Propterea quia fecit. quæ te scire scit nūc te obsecro
 Stultitiæ adolescentiæq; eius ignoscas. tuus est.
 Scis solere illac ætate tali ludo ludere.
 Quicquid fecit: una nobiscum fecit. nō delinquimus.
 Ecce nūc sortem. sumptūq; omnem. qui amica est. omnia
 Nos dabimus. nos conferemus. nostro sūptu. non tuo.
 te. Non potuit uenire orator magis ad me impetrabilis
 Quam tu. ne illi sum iratus neq; quicquid subcenseo
 Immo me præsentē. amato. bibito. facito quod lubet.
 Si hoc pudet fecisse sumptū: suplicii habeo satis.
 tr. DispuDET. istam ueniam quid me fiet nunc iam
 te. Verberibus cedere lutum pendens: tam & si pudet
 Interimā hercle. cal. ego iubeo fac istā cunctā gratiā.
 Tranioni remitte quæso hanc noxam causa mea.
 te. Aliud quid uis impetrari a me facilius perferam.
 Quam ut non ego istū pro suis factis pessumis
 Pessum premam. tr. mitte quæso tu me. te. uidē ut restat furcifer.
 cal. Tranio. te. quā sapis tu quiesce hanc rem modo petere.
 Ego illum uerberibus ut sit quietus subegero.
 tr. Nihil opus profecto. cal. age iam sine te exorariē.
 te. Nolo. cal. quæso hercle. te. nolo nūquā oras. ne quicquam uenis.
 cal. Hanc modo unam noxiam unā quæso hanc causa mea
 Quid gratiari quasi gratiam non cōmeream.
 Si aliam noxiam. ibi utrūq; & hoc & illud poteris ulcisci probe
 Sine te exorem. te. age. habet: ab impune: hem huic habeto gratiam!
 Spectatores fabula hæc ē acta: uos plausū date.
 Plauti comici festiuiss. Menæchmi.

Argumentum.

m Erator ficulus cui erant gemini filii
 Eis abrupto altero: mors obigit
 Nomen subrepti illi inditq; domi est
 Auos paternus. facit menæchmum sosidem

Men.

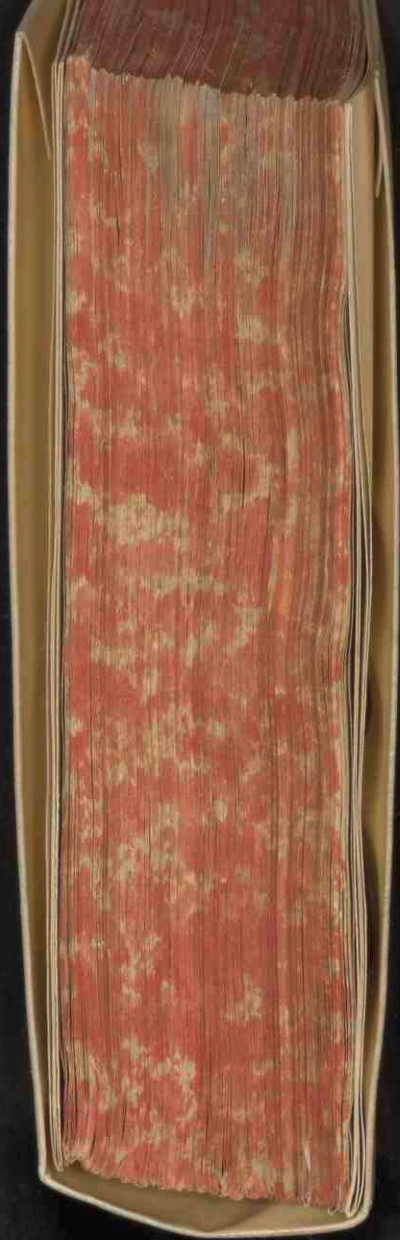
Et is germanum postq̃ adoleuit quæritat
 Hic fuerat auitus ille subrepticus
 Menæchmum omnes ciuem credunt aduenam:
 Eumq; appellant. meretrix. uxor. & socer.
 Hi se cognoscunt fratres postremo inuicem:
 Prologus.

Alutem primum iam a principio propiciam
 f Mihi atq; uobis spectatores nuncio.
 Ad porto uobis plautum lingua non manu
 Quæso ut benignis accipiat auribus.
 Nunc argumentum accipite: atq; animum aduertite
 Quam potero in uerba conferam paucissima.
 Atq; hoc poetæ faciunt in comœdiis:
 Omnis res gestas esse athenis autumant.
 Quo illuc uobis græcum uideatur magis
 Ergo nusquam dicam: nisi ubi factum dicitur.
 Atq; adeo hoc argumentum græcissat tamen
 Non atticissat: uerum sycilicissat
 Huic argumento elogium hoc fuit
 Nunc argumentum uobis demensum dabo
 Non modio neq; trimodio: uerum ipso horreo.
 Tantum ad narrandum argumentum adest benignitas.
 Mercator quidam fuit syraculis senex.
 Ei sunt nati filii duo gemini.
 Ita forma simili pueri: ut mater sua
 Non internosse posset quæ mammam dabat.
 Neq; adeo mater ipsa. quæ illos pepererat:
 Ut quidem ille mihi dixit qui pueros uiderat.
 Postq̃ iam pueri septuennēs sunt: pater
 Onerauit nauem magnam multis mercibus.
 Imponit geminum alterum in nauem pater.
 Tarentum auexit secum ad mercatum simul.
 Illum reliquit alterum apud matrem domi.
 Tarenti ludi forte erant: quom illuc uenit:
 Mortales multi ut ad ludos conuenerant.
 Puer inter homines aberrauit a patre.
 Epidamniensis quidam ibi mercator fuit.
 Is puerum tollit: auehitq; epidamnum.
 Pater eius postq̃ puerum perdidit:
 Animum despondit aquis ægritudine.

RARIORA
oct.

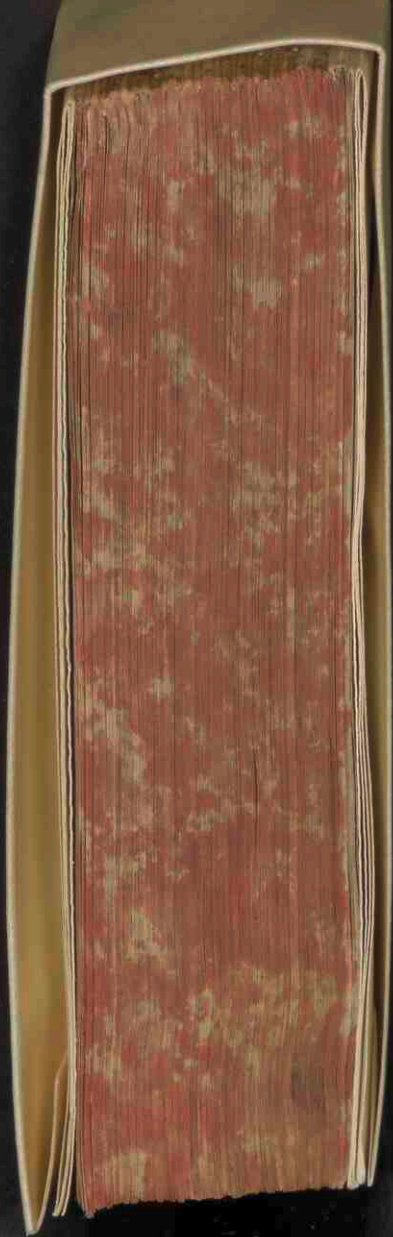
312

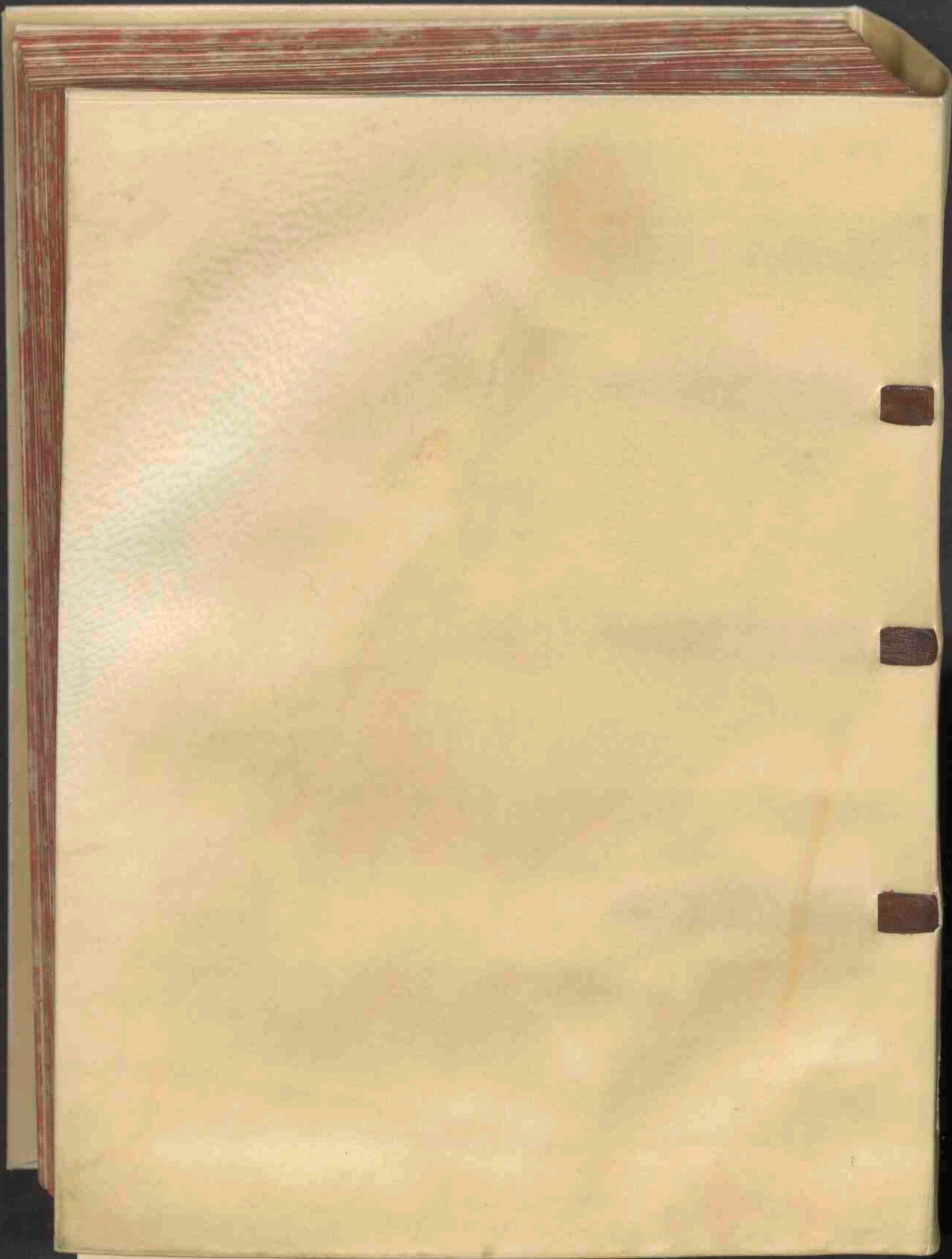
Cm

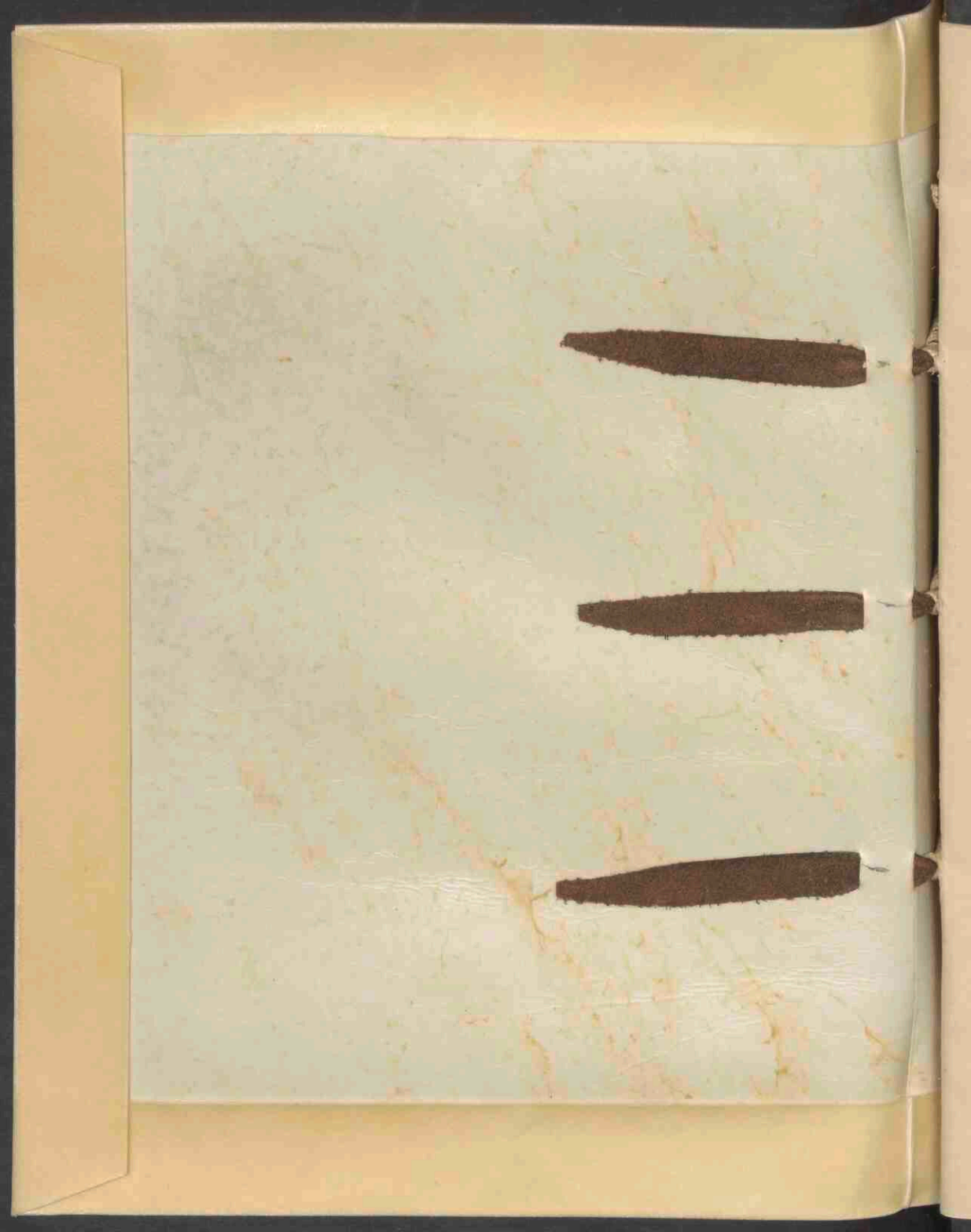

Cm

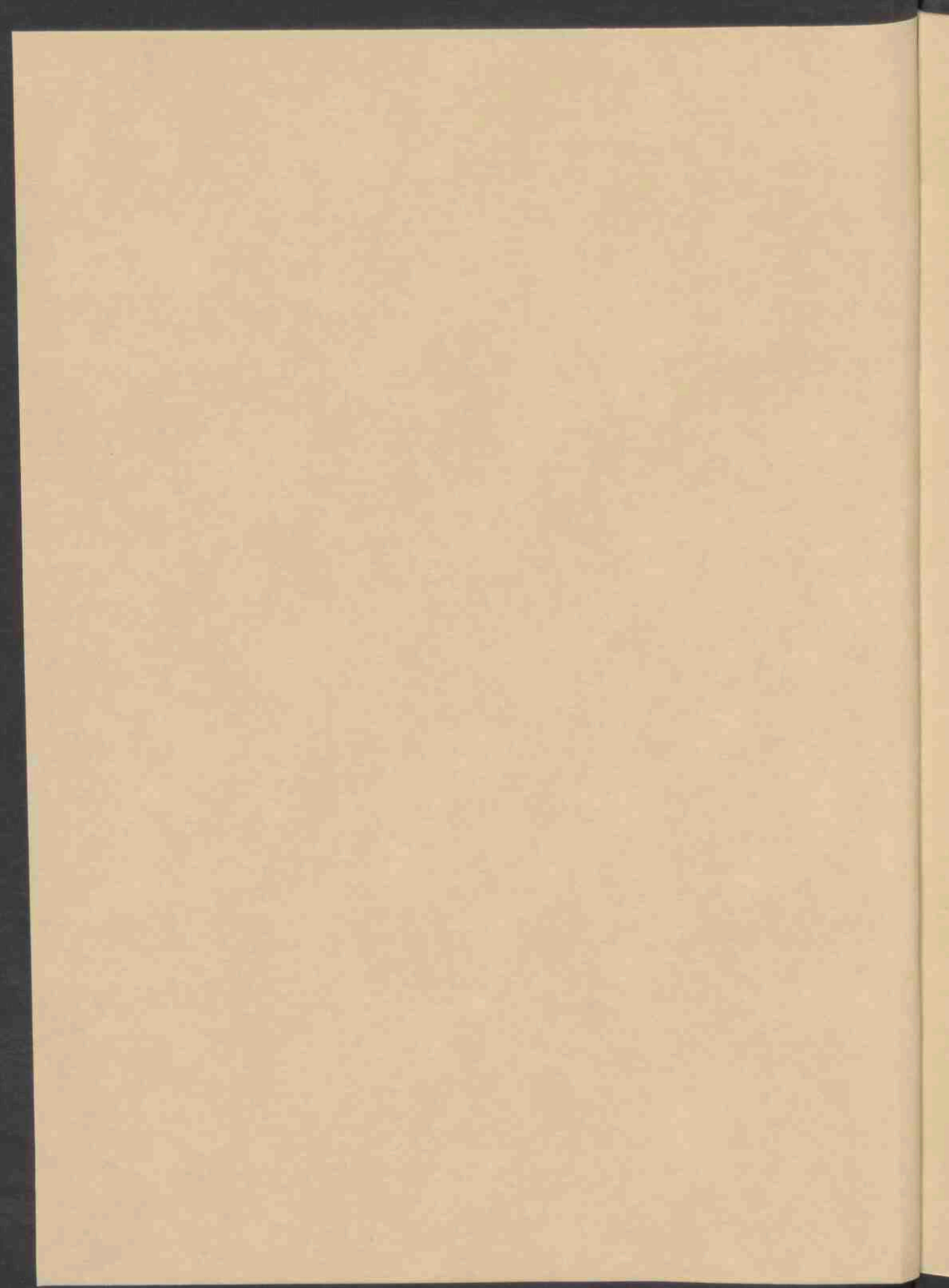

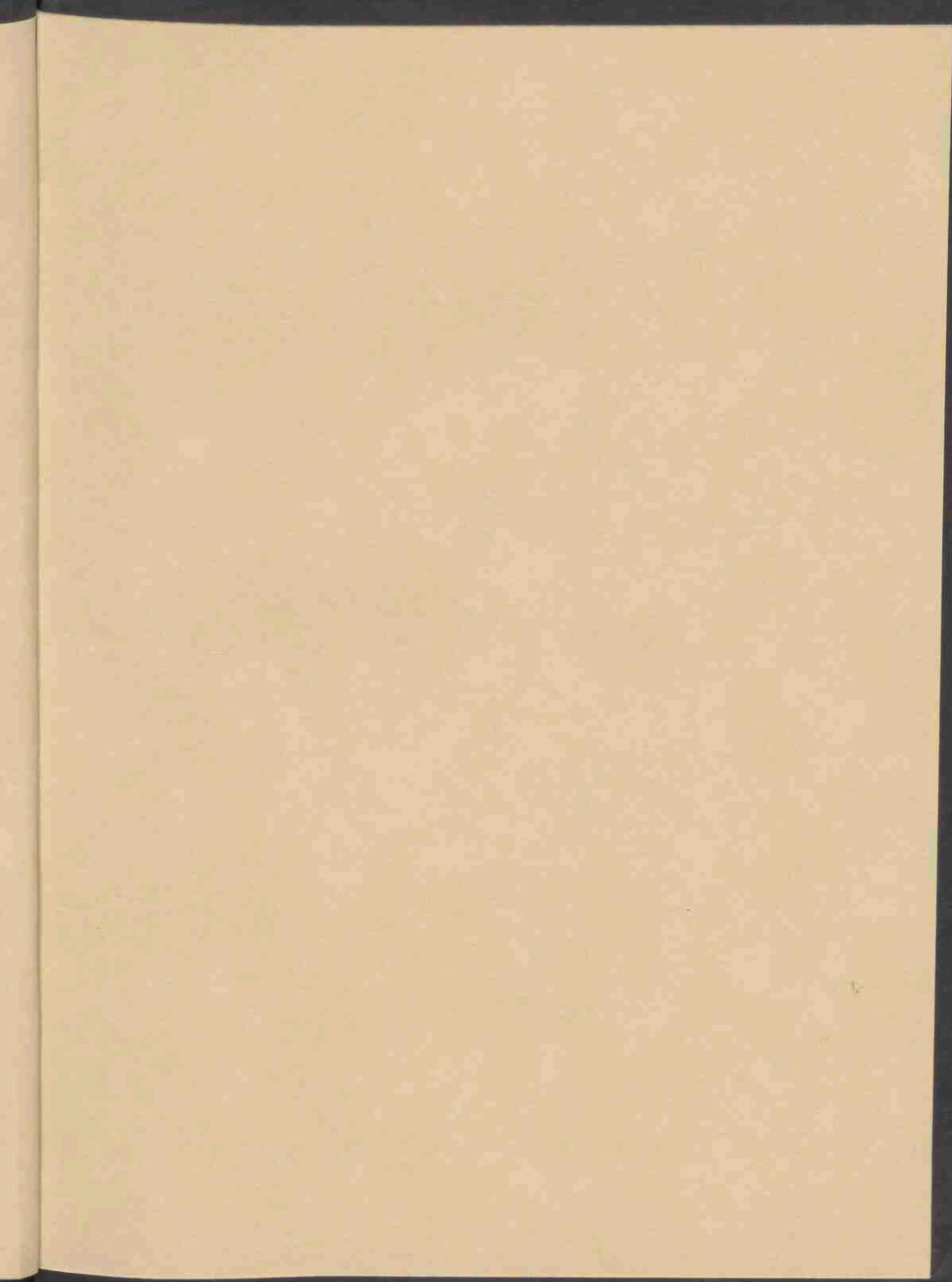

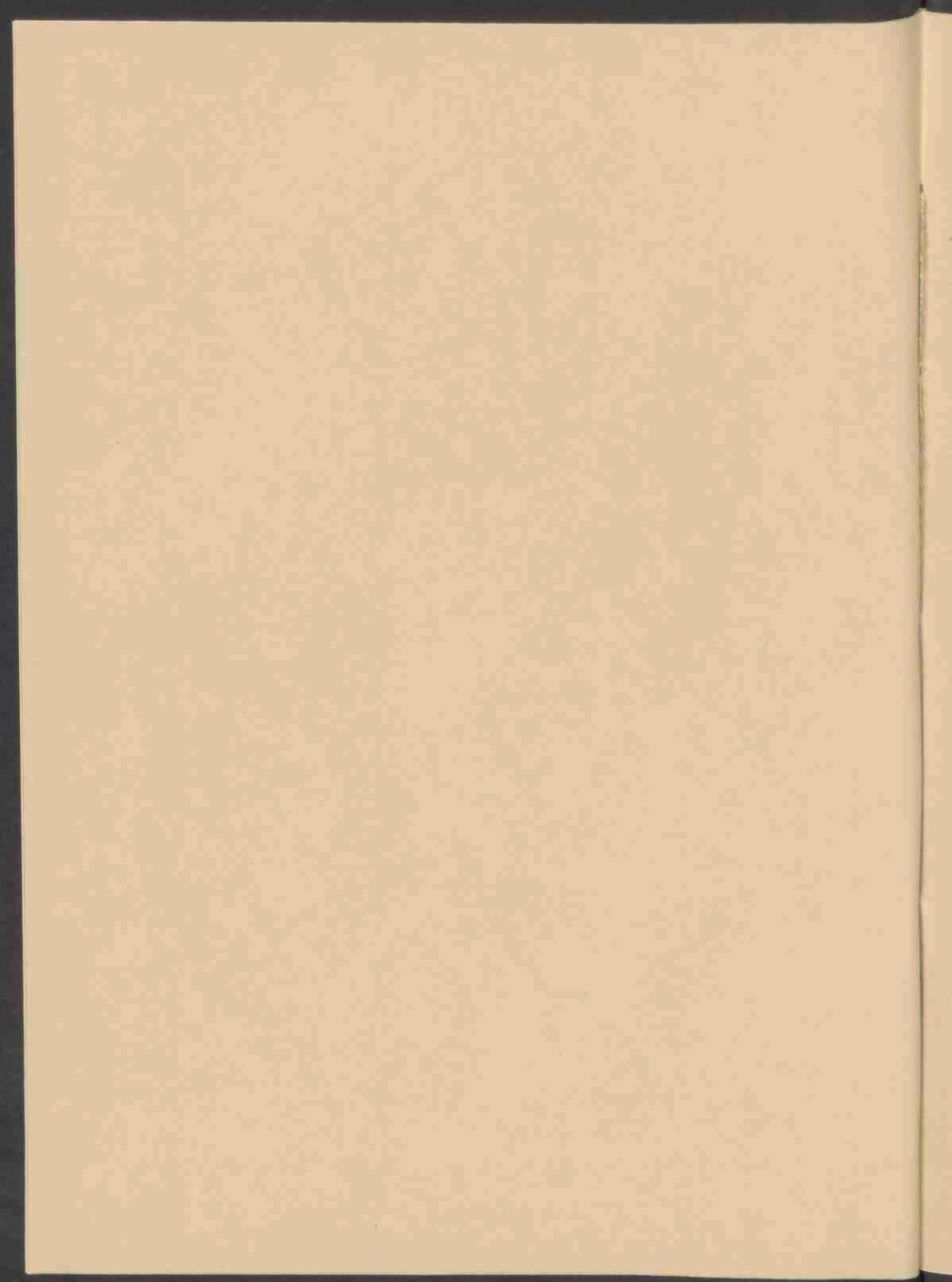

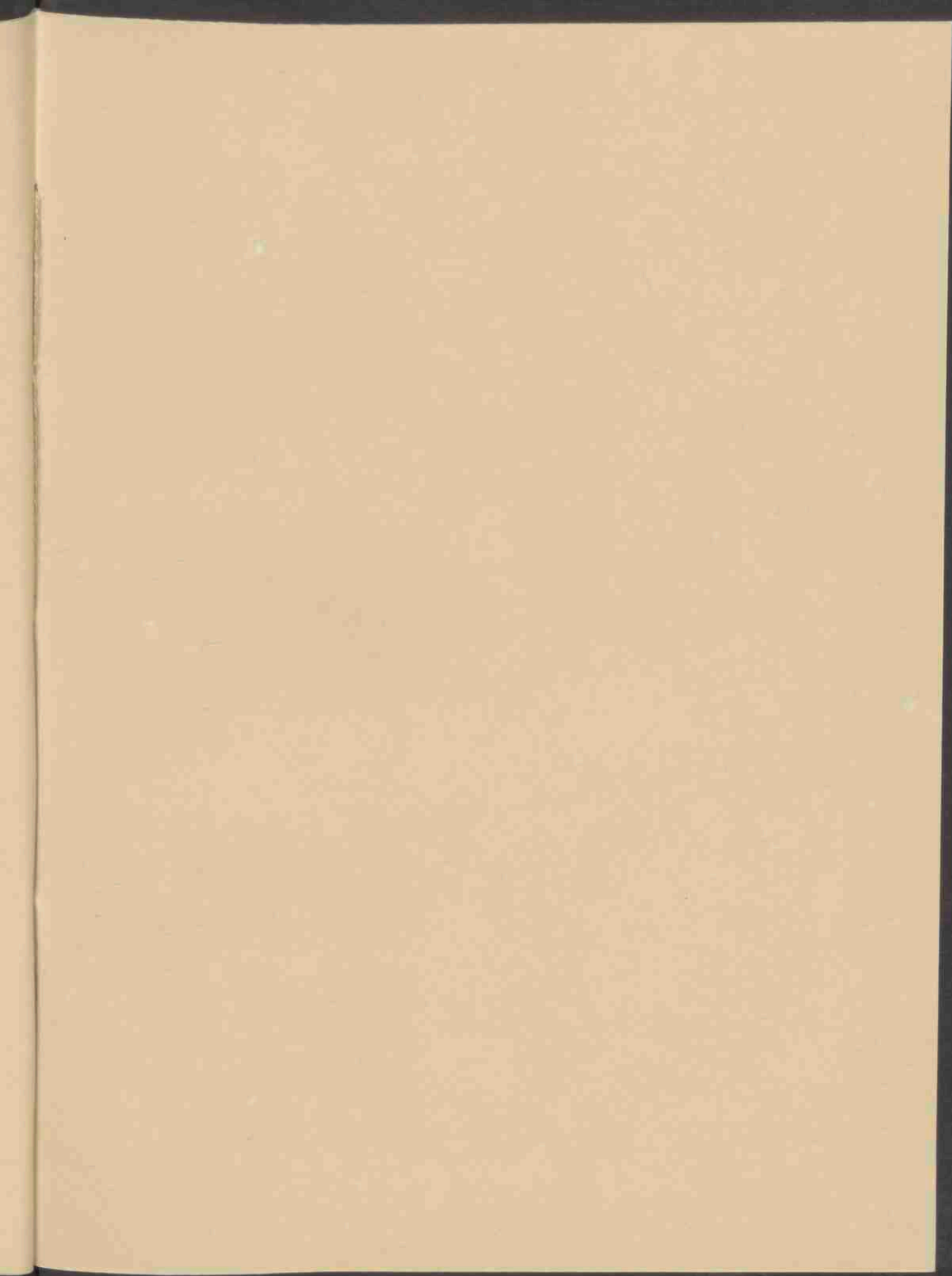

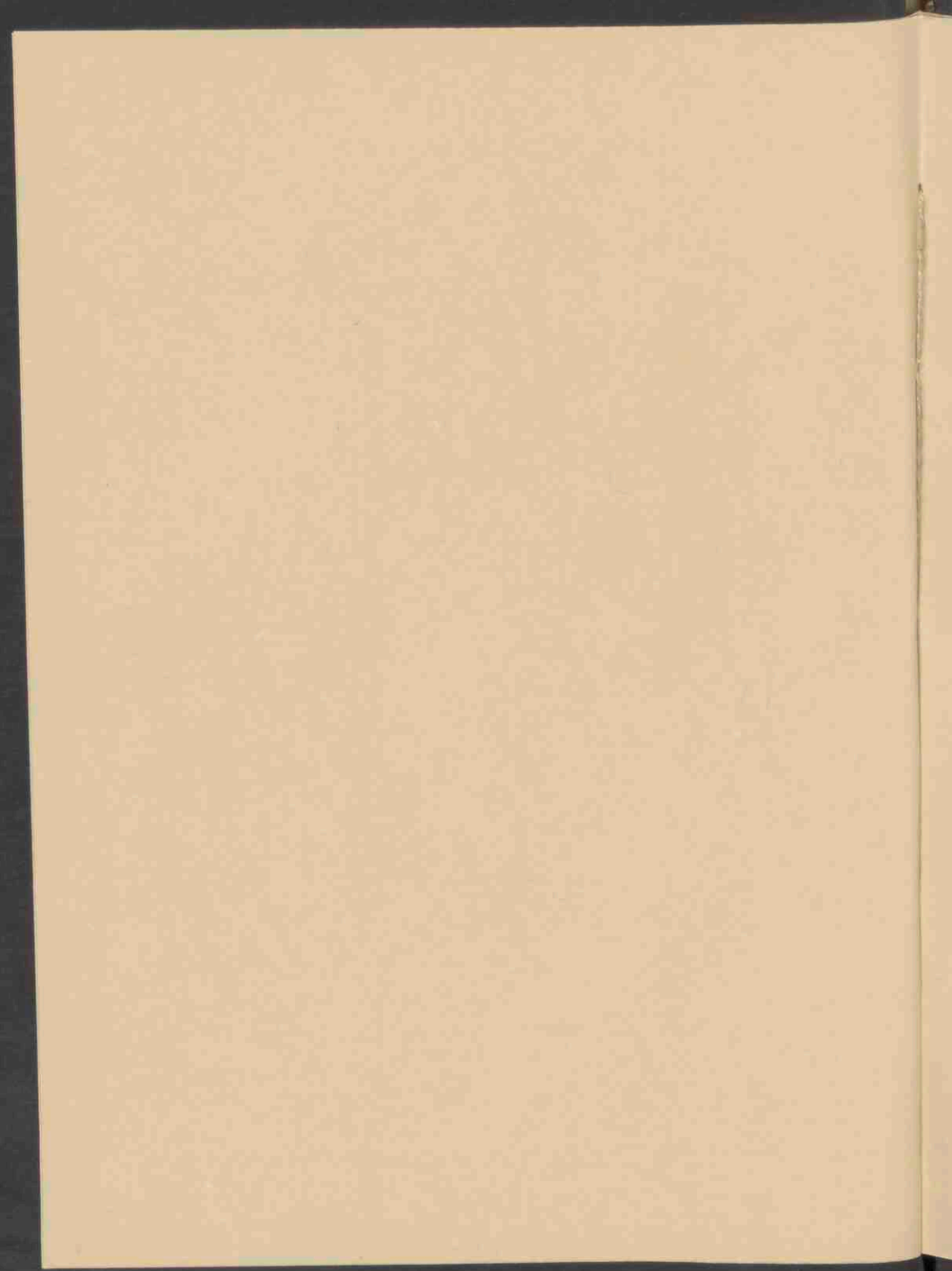
grist owned 12-12-02

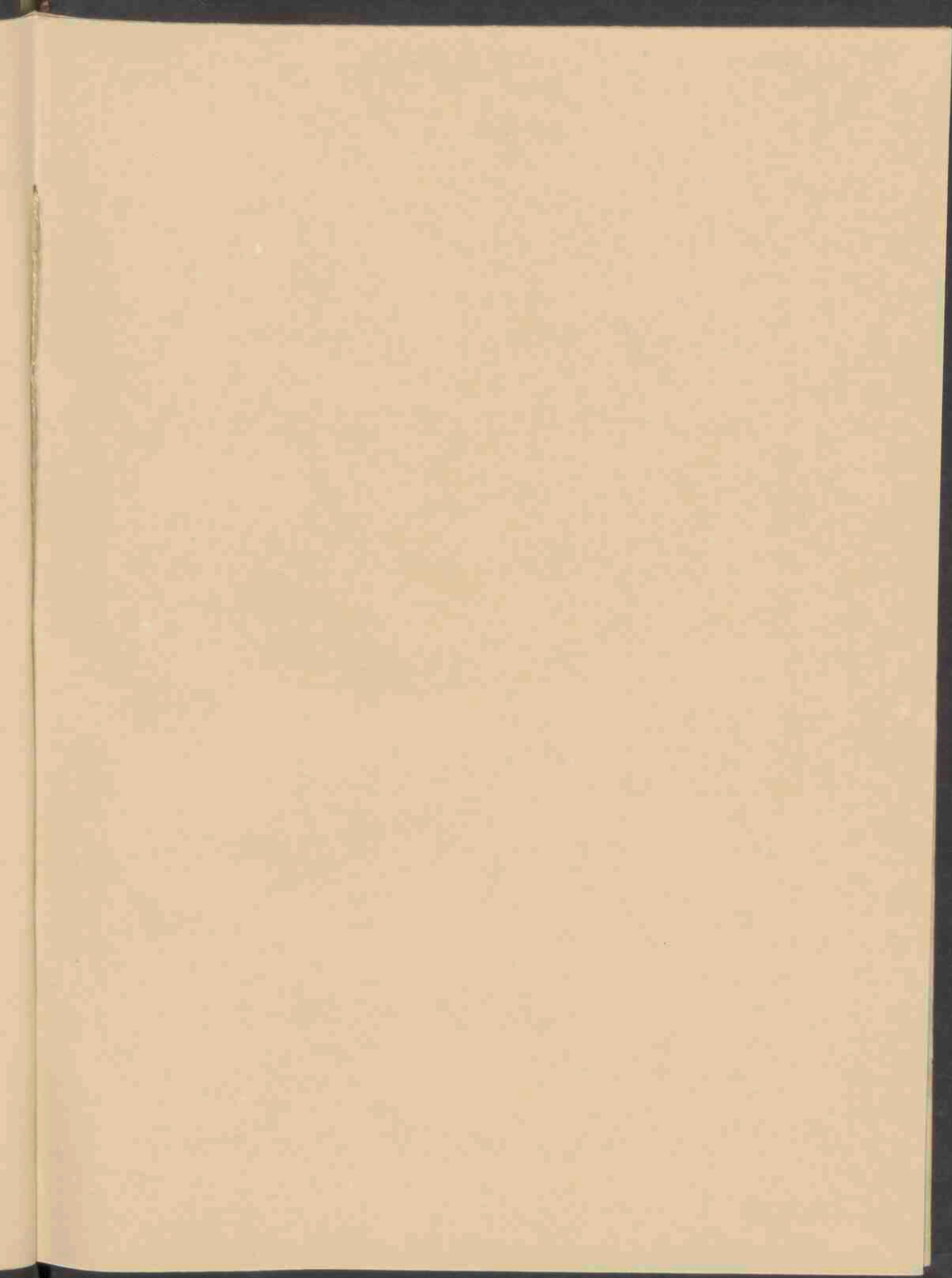

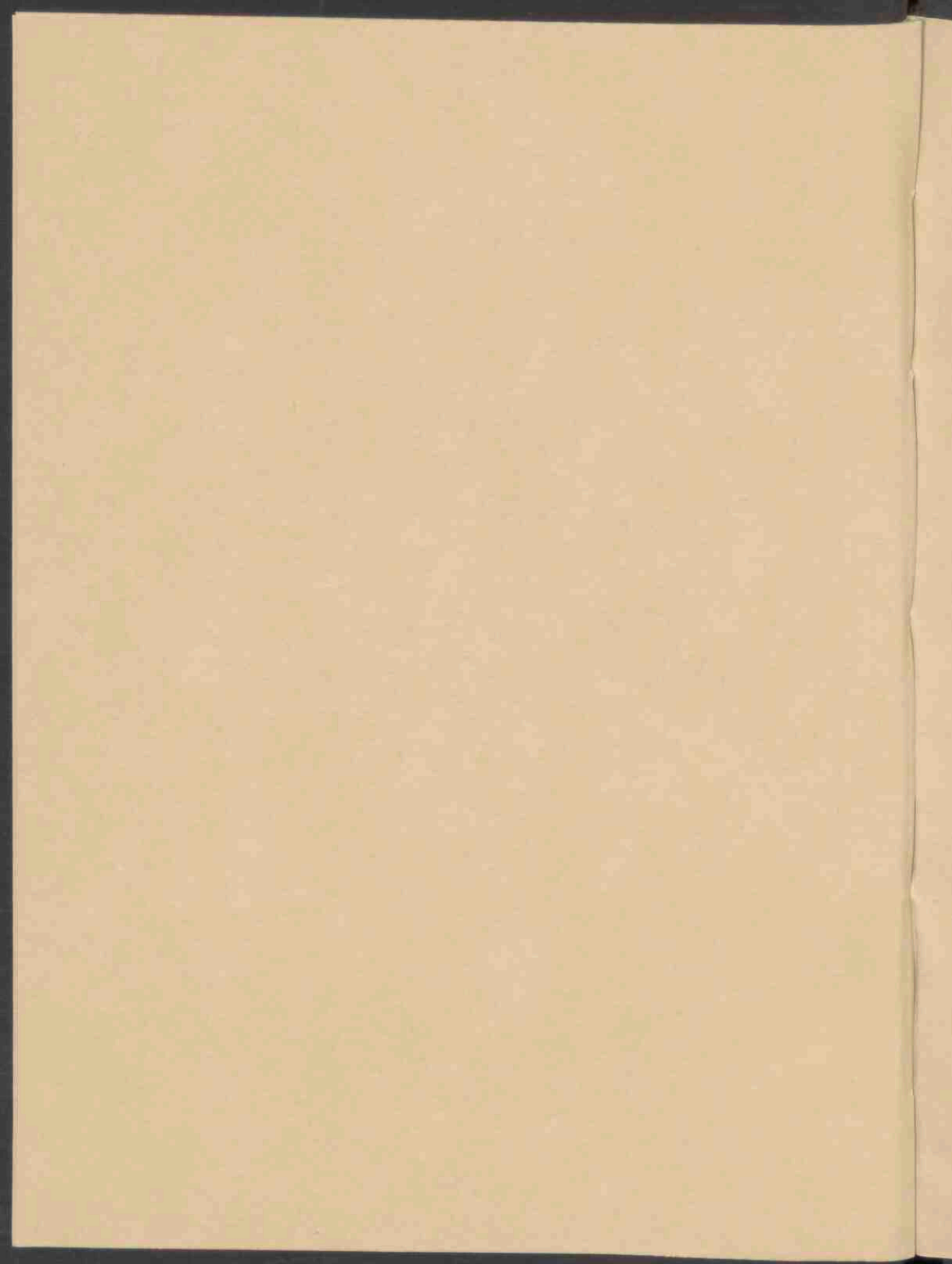

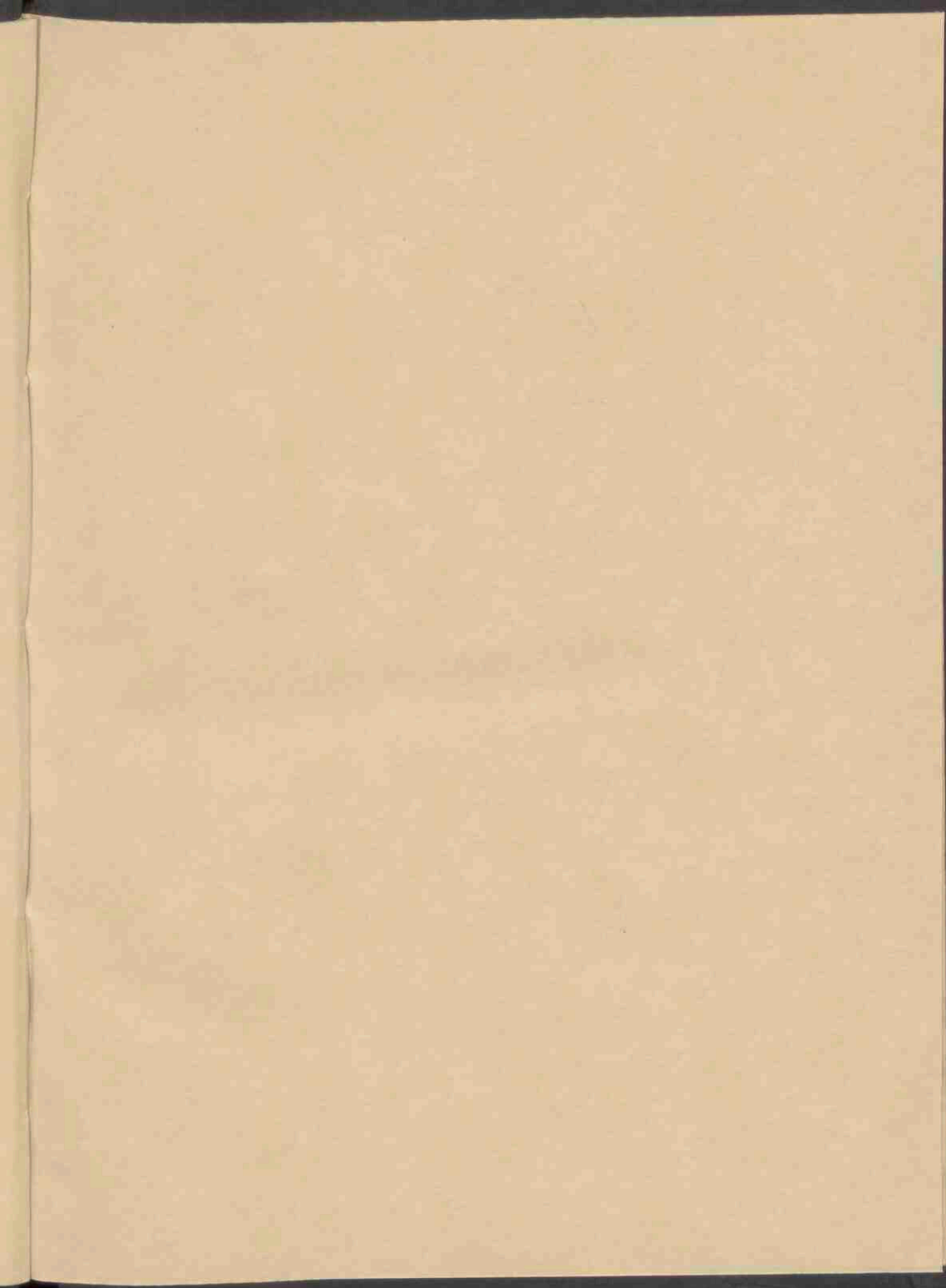

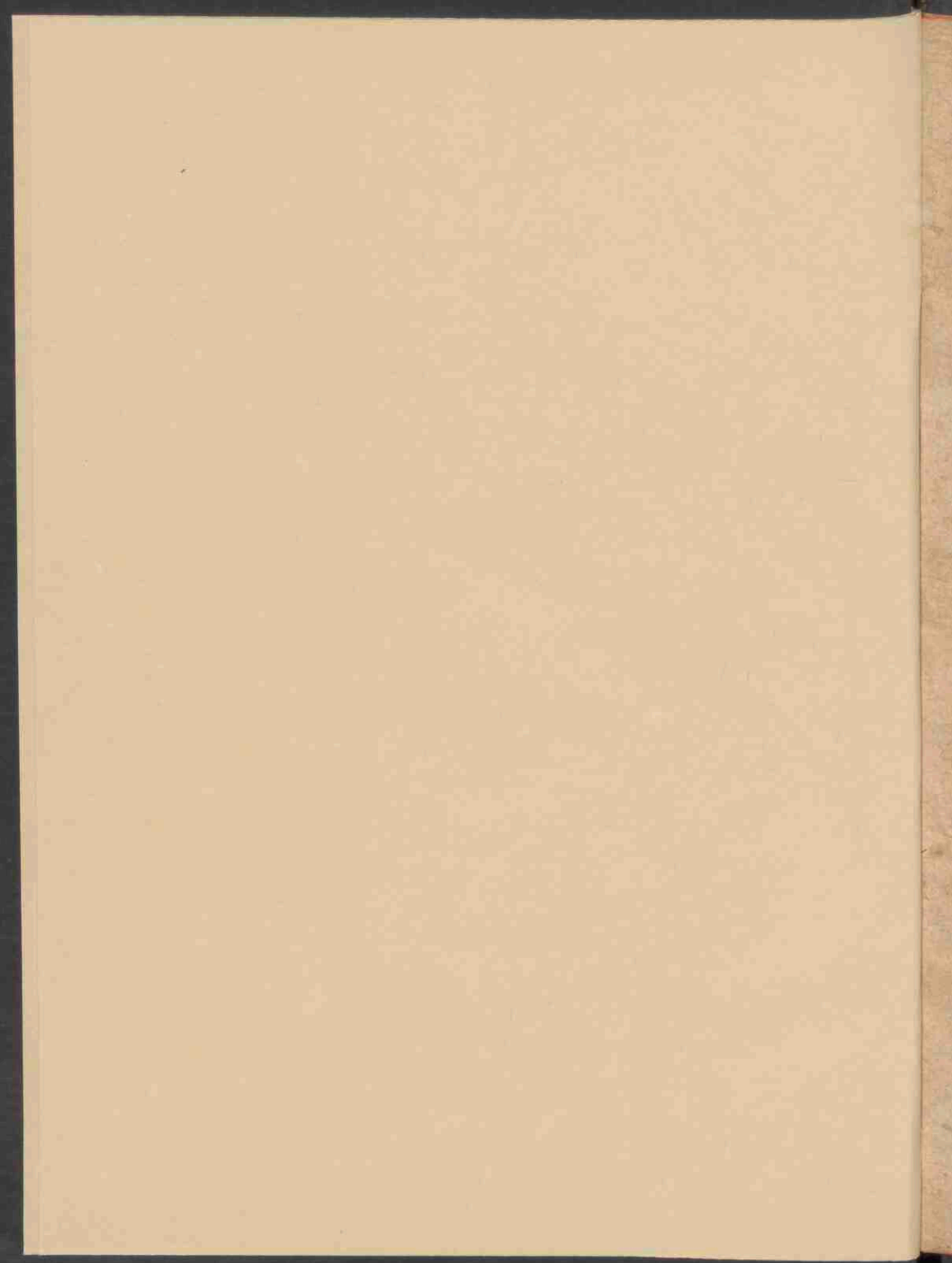

Lib. Y. 42 0.15.

Manus

Main - Cop. 13078

Polish 3192

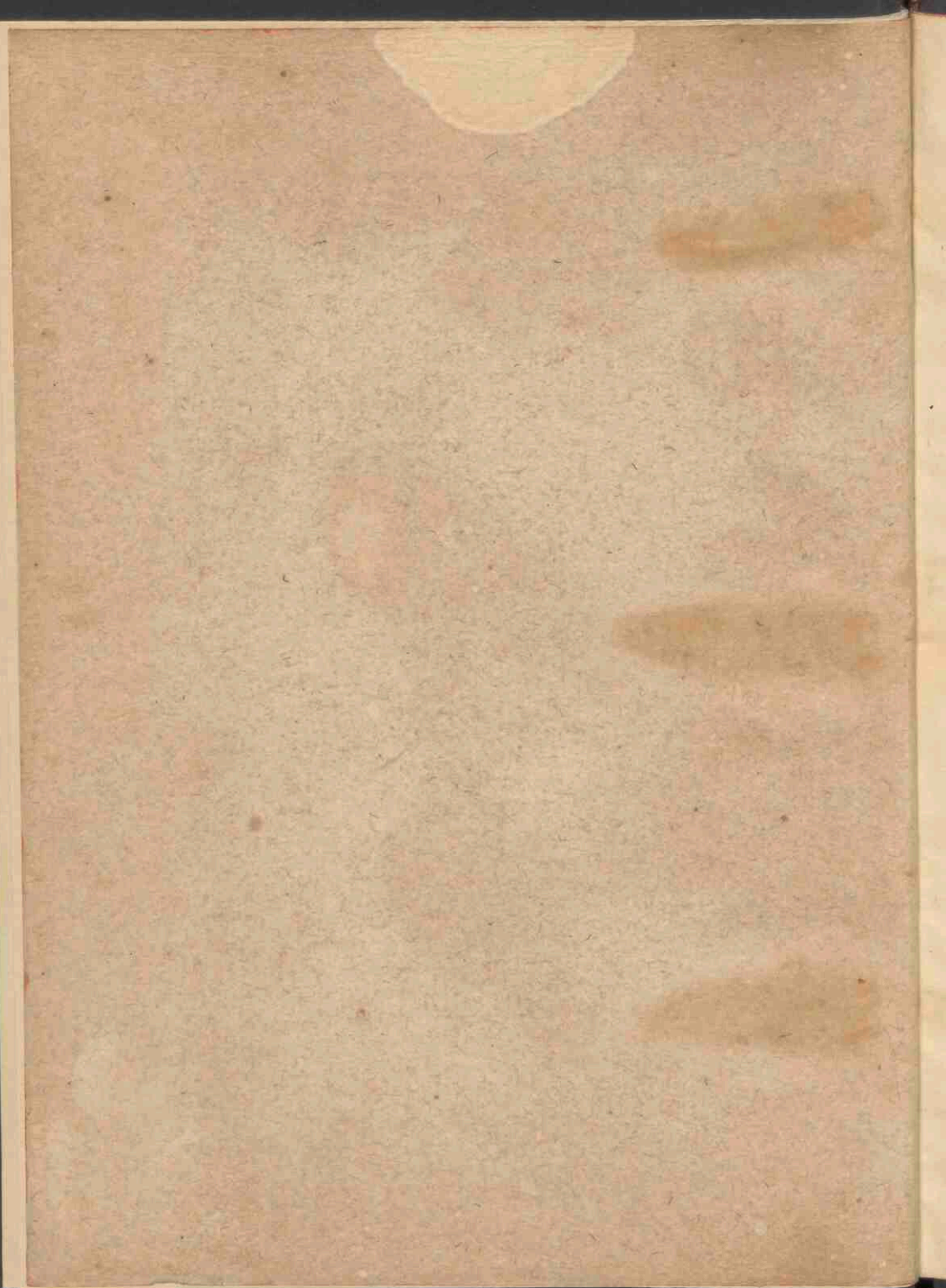
1955

1986

700 P. 762

Novice, 1905.

46.538 849

Plautus.

Reuerendissimo in Christo patri, & domino Iacobo. Zenò pontifici
patauino Georgius Alexandrinus Salutem plurimam dicit.

Ibet laboriosi mei conatus: ne dicā temerariū difficultatē it̄s uer
bis præfari Reuerendissime pater. Quibus apud eū poetā: quē
p uirili n̄ra corrigēdū & emendādū sūpsimus. toxilus seruus
& pauper amorem suum grauem: molestū: atq; erumnosum cōquerit.
Qui amans egens ingressus est princeps in amoris uias:
Superauit erumnis suis erumnas herculis:
Nam cum lenone: cum exceedrā: cum ceruo: cū apro ætolico:
Cum auibz stympthalicis: cum anteo deluctari mauelim:
Quam cum amore: ita fio miser quærendo argento mutuos:
Nec quicq; nisi non est: sciunt mihi respondere: quos rogo.
Nam plautinæ uirginis comediæ: quæ ad hoc æui dūtaxat extant. Latī
næ scilicet linguæ deliciæ: rex atq; uerboꝝ uenustate: & festiua sermo
nis elegātia: legentium animos mira uoluptate afficerent: nisi pluribus
in locis dimidiatæ haberentur. Et tum temporū iniuria tam litteratoꝝ
negligenti arrogantia: & librariorum insciūa deprauatæ forent. Et siue
gentium siue naturæ historiæ non indigerent: atq; tam græcoꝝ q̄ Ro
manorum prisca consuetudine. Et iam pridem desita obscuræ essent.
Quo fit ut frequentem ac curiosum lectorem non minus sollicitum fa
ciant & uexent: quā si cupidinis sagitta illa aurea confixus rusticā: & in
totum uiros perosam uirginē sequeretur. Quare qui prouinciā hu
iusmodi duram: ac sane perdifficilem cœperit quippiam ille non solū
amantis inconcessa. sed plane Herculei laboris habere uidetur. Is si qui
dem est plautus: quē uelut aliena lingua locutum: maiores nostrī quo
rum temporibus litteræ latinæ: & florescebant: & summū conscende
rant locum: uix attingere conati fuerint. Adeo ad eius percipiendos sen
sus necessaria erat multiplex: uaria & exquisitissima quādā eruditio.
Quam rem tum Varro ad Ciceronem scribens: tum donatus Teren
tium explanans: testantur. Quod si quispiam n̄ro isto sæculo: ubi plæ
rag; ueterum scriptoꝝ: aut iterierunt: aut fracta & mendosa habent in
tanta libroꝝ inopia. & bonarū librorū egestate opus. quod prisca uirī ma
cti ingenio & omnifariā doctrīna præstantes. cognitu difficilissimū ex
stimauerunt. recognoscere & corrigere. imo abdita. & pluribus ignora
ta aperire temptauerit. Is si cœpti sui aliqua ex parte compos euaserit.
nimium quid magnum effecit. Nam ut de octo prioribus taceam.
quis duodecim comœdias quādraginta ab hīc annis: repertas le
ctionis tum confusæ tum falsæ. duodecim Herculis ærumnis apud
poetas famigeratis iure non comparauerit. In quibus corrigendis ope

ram atq; studium insumere uelle: mōstra persequi atq; debellare quod
amodo ē. Siquidē nō magis cōfici posse uidet̃ rē in dispatōnē delapsam
& librū. qui iaceat atq; sordescat in pristinū statū: pristinaque grām uel
ex minima parte uindicare. q̃ lenonē pdigiosum. q̃ nec ferro nec faxis
ledi poterat deuincere porro cū nec tantū dīctiōnes examinandæ. sed
litteræ atq; syllabæ penitandæ fuerint atq; enumerandæ: ut ex eas po
siti atq; figura aliqd uel ueg; uel uero pximū aucuparemur Quo dep
henso undiq; multa erūperent: uel magis aperiēda. uel plane cōfutāda
Excedræ hoc q̃ppiam hīc uidet̃. Turn aut multa quæ a nobis lōge ab
sunt. lōgeq; insectantes relinquūt conseq̃ tēptasse. hoc certe fuit pernī
cem. & ut nobilis poeta cecinit: æripedē ceruā delastare. Aetolicū illū
aprum uicinæ regiōi formidolosum: magniloquētiā plautinā iure di
xerim quæ amplitudinē & religiosa uetēz uerborū maiestate: q̃ si fulmē
quoddā ingenia. & eruditionē legentiū attonare. & concutere ita solet
ut nō minus plautinorū uerborū uim & copīā: q̃ ruentis in se apri ipetū
exhorrescant. Imo fulgurantē plautū trepidi expauescant. Aues stī
phalicas argutuloz grāmaticuloz interpretatūculis: q̃ discipulos inter
uera & falsa ducunt cōparare possumus. nā quēadmodū innumera
illæ aues uicini agri fructus absumentes p̃ multitudinē fugari non po
terant. sic isti infinitū prauitātē. multa aliogn recta & emēdarissīma
deducētes mētes studiosoz iuuenū uel falsa doctrīna inbuunt uel eos
halucinātes reddunt. adeo turpissīmo & manifestario errato nūq̃ defu
it assertor. Vēz tamē numerosa hæc & ipudens grāmaticoz turba. nō
æreo tinitu quemadmodū stīphalices paludis olim uolucres abactæ
fuerunt. sed uera rōne. & multiplici uetēz auctoz testimonio absterre
bitur: imo fugabiē atque pteret: deluctari cū anteo est ea cognitiō: eaq;
eruditione: quæ p̃ hæc tēpora exigua haberi pōt: uelle in recōditos &
penitissimos poetæ sensus penetrare. & priscarū atq; ignotissimarū uo
cum interpretamenta indagare. Quæ quo magis enarrant. atq; apū
turio acrius & grauius quasi sumptis a uetustate uiribus: contra enar
ratorem insurgunt. Absunt præterea ueteres grāmatici & glossematū
scriptores a qbus tanquā ab amicis: non argentum mutuo: q̃ seruus se
non inuenire dolet. Sed quæstiones poeticæ & minus usitatæ: dīctio
num etymologia atq; origo requirenda erat: & si qui fuerūt: nescio qd
& modicum & obsecrum nobis dederunt. His oībus accedit unū tan
tum fuisse librum: a quo uelut archetypo omnia deducta sunt quæ ha
bentur exempla: qui si in manus nostras aliqua uia uenire potuisset.
Bacchides Mustelaria. Menæchini. Miles atque mercator emendatio
res sane haberent. Namque in his recognoscendis: libros contulimus
de corruptis exemplaribus factos. Arseptem ultimæ: ut in eas incidi

mus quæ simplices & intactæ a censoribus fuerant, quanquã mendosæ forent, multo ueriores erunt. Sed quales legebantur octo illæ priores: in quibus pro quorundam intelligentia: quã pro eruditione, & docta diligentia plurima in puerum mutata, & inter se oppugnatiã offendimus. hanc ego tam arduam & tam imensi laboris rem ueritus: præsertim cum uiderem multorum damnandas esse opiniones, & eorum in primis quod siue mandante Nicolao Quinto romano ponti, siue alfonso Rege Apuliæ, qui auctores & Disalutis bonarum litterarum fuerunt, tam temere & barbare, tum plautinos sensus inuertissent, tum sales uenustos & subtiles, insipidos & absurdos reddidissent, pene ab emendatione huiusmodi sum deterritus, nisi me potissimum hortati fuissent patricii duo generosa prudentia & spectata eruditione ueri Hieronymus Baduarius: & Franciscus minius: quibus cum multa peruersa & falsa corrigi, & in uerã lectionem redigi posse dicerem ut hoc nomine rem latinã iuuare, singularique quodam beneficio: & qui uiuerent & posteros demererer, non destiterit. Donec me ut hoc grauissimum & formidandum onus susceperem perpulerunt continenter instantes, ut quo ad possem reuolutis tam nostris quam grecorum scriptoribus uiginti Comoedias emendare, ut aliquando legentibus uoluptati non fastidio forent. Sed neque is sum quod omnia me emendasse dicam, aut amissa acquisuisse, aut defecta suppleuisse, aut numeros ad certam regulam & librã ut examussim quadrarent, uedegisse, immo qui uel in meipso plurima desiderans multa ita ut inueni reliquerim. Illa enim tantisper a nobis, uel demutata, uel emendata fuerunt, dum sic esse ex diligenti, & multa lectione comperimus, quæ aut salor, aut ueriora ueris sunt. Reliqua siis relinquimus cognoscenda & corrigenda, quibus maior eruditio, maiusque supererit ocium, quam modestiam si publici quondam censores seruassent, haud ita multa elegantissimi poeta facete dicta peruersa fuissent. Quale illud est quod pro madullam habeo, probe mulsui, pro manta mane posuerunt, & ignorantes quod significet in prouerbio Rom. ue uictis ue mihi dixerunt. Et ubi scriblitæ legebatur sub lite factum est, & pro sartis tectis sancta legunt, & pro numero nunc Grammatici sane semidocti: ne dicam deridiculi, qui ite oues Tarentinas. Sic enim deprehendimus scripsisse plautum, in frumentum mutauerunt. Alia item notauimus quæ nunc consulto præterimus pro falsis scilicet redargueda in eo opere: quod maturamus: iamque emisisse mus, nisi successiuo atque tumultuario studio plautinas Comoedias coleamus. Tu uero interea patauine ponti, cui nominatim emendationem hanc nostram dicamus, quod sis Pontificii iuris consultissimus & omnium sacrarum litterarum fons atque thesaurus, quod uel ex hoc apparet, ut si quando de diuinis humanisque rebus disceptas, te omnes unicum adeant di-

sceptatorem, & uelut oraculum quoddam consulent. Tuque ita prudenter & scite de omnibus respondeas, atque iudices, ut te unum nostra ætas habeat quæ uere sanctarum legum, interpretrem, & disciplinarum patrem appellare possit. Has Comœdias leges, reuolues, & pensabis astudiis sane tuis non abhorrentes. Quippe qui in eloquentia non minus præstes, quàm in sacris litteris, & acutis philosophorum dogmatis siue præceptis. Quam rem grauissimæ illæ & mira artæ elaboratæ totiens cum summa laude & admiratione in conspectu Romanorum pontificum habitæ orationes declarant: Tum decem illi libri: quibus liuiano exemplo in decadis formam præclara illa aui tui caroli Zent facinora memoriæ prodidisti: immo immortalitati consecrasti. Nec finis eum interire uirum quæ aliquando urbs hæc longelateque imperas: Europæ decus & ornamentum: saluberrimæ Religionis propugnaculum: & quæ maris sit domina cunctarum pene gentium communis patria assertorem habuit: Atque ita leges: ut si quicquam te offenderit uel eorum quæ nos mutauimus, uel eorum quæ infirmitatem ingenti nostri excedentia: ut inuenta sunt ita manent notabis & corriges, modo illud sic esse auctoritate ueterum: & ratione antiquorum scriptis nixa constet: Res agitur Communis. Comœdiæ plautinæ: quæ paucae ad nos peruenerunt ab omnibus seruandæ sunt: quicumque musas latinas colunt. Verum hæc exigunt acre iudicium: quæ plurima multiplici, & assidua lectione habetur. Nam & Græcis scriptoribus: & Varrone asserente iudicium poematum est quiddam maximum & difficillimum: quanto magis temporibus nostris quibus uix bonarum litterarum principia percipi possunt. Quare si quis diligens fuerit & sedulus uetustatis explorator: poterit & ipse operæ aliquam poetæ ueteri & eleganti ferre. Nos quoque ut secundius fructum nostri labores ferant: in comentarios conferemus, quæcumque a nobis siue emendata, siue aperta fuerunt. Lectoremque rogamus, qui plautinas has legerit Comœdias boni interim consulat, dum siue annotamenta siue questiones nostras plautinas ediderimus. Vale.

De uita Comœdiarumque plauti excerpta quædam ex Auctoribus grauissimis.

p Lautus linguæ Latinæ pater. Etcuius sermone ut Varro Epistolæ sententia dixit, musæ locutæ forent si latine loqui uoluissent Sarsinas ex Umbria fuisse legitur, nam ad natalē terram alludens, seruilem iocum in Mustelaria aduersus Simonem, qui umbram usque a domo abesse aiebat sic intulit,

Quid Sarsinatīs ecqua est. si umbram non habes? Floruit in scæna qu-
todecimo ferme anno post quā bellū aduersus pœnos secundum sum-
ptum ē. Nā ut portius Licinius dixit punico bello secūdo musa pēnato
gradu itulit sese bellicosam in romuli gentē serā quō itē tēpore marcus
Cato Orator clarus in ciuitate est habitus Et quanquā a pluribus græcis
comiciis fabulas sūptas in latinū conuerterit. Oratū tamē sententiā. plau-
tus ad exēplū Siculi pperare Epicharmi dicitur. Hic ut uarro & pleriq;
alii memoriā prodiderūt. cū pecūia omni: quā i operis artificū sanicorū
pepererat: in mercationibus pdita inops romā rediisset: & ob quærē
dū uictū adiciroū agendas molas: quæ trusatiles appellātū opā pistori
locasset in pistrino saturionē & addictū. & tertiā quādā fabulam. cuius
nomen non legitur scripsit. mortuus est circiter cētesimā & q̄dragesimā
quintam olympiadē: quantū ex uerbis Hieronimi in Eusebii phāphili
chronico colligere possumus. iussit que Epigramma tale suo sepulchro
inēdi: quod an plauti foret dubitasset Aulus gelius. nisi a marco Var-
rone positum esset in libro de poetis primo.

postq̄ est morte captus plautus

Comœdia luger scæna est deserta:

Deinde risus: ludus iocusq; & numeri

In numeri simul omnes collachrymarunt:

Plurimæ sub plauti noīæ comœdiæ apud priscos ferebant̃ q̄rū una
& uiginti uarroniane dicte sunt: quas iccirco a cæteris segregauit. qm̄
dubiosæ non erant: sed consensu omniū plauti esse censebant: quas dā
itē alias probauit: adductus stilo atq; facetiā sermonis plauto cōgruētis.
easq; iam noībus aliorū occupatas plauto uindicauit. aliæ dicuntur am-
biguæ utrum plauti an aliorū fuerint. Illud idem subdiē Gellius. Marcū
Varronem scripsisse plautium fuisse quempiam poetam comœdiarū:
cuius quoniam fabule plauti inscriptæ forent: acceptas esse quasi plau-
tinas. cum essent non a plauto plautinæ: sed a plautio plautianæ ascri-
ptæ autem plauto comœdiæ circiter centū atq; triginta fuerunt Sed ho-
mo eruditissimus lelius quiq; & uiginti eius solas existimauit. nec dubi-
um est: quin quædām comœdiæ: quæ scriptæ a plauto non uident-
ur: & nomini eius adiciuntur. ueterum poetarum fuerint & ab eo
retractatæ: & expolitæ sint: ac propterea excipiant dictum plautinum:
sed de iudicio Varronis: leliū & fauorini qui: Heruolariam plauti
esse dixit: & eius qui fretum nomen est id comœdiæ plauti putauit plu-
ra leguntur in libro qui in seceptus est noctium articularum: Quem ue-
ro locum plautus inter comicos latinos habeat: docet uulcanus se digi-
tus in poetica illustris: in libro quem scripsit de poetis ubi: idem quid
de his sentiat. qui comœdias fecerunt & quem præstare ex omnibus

Ceteris putet: Ac deinceps quo quæque in loco & honore ponatis uer-
bis suis demonstrat.

Multos in certo certare hanc rem uisimus

Palmam poetæ comico cui deferant

Cum me iudice errorem dissoluam tibi

Contra ut si quis sentiat: nihil sentiat.

Cecilio palmam statuo de comico:

• Plautus secundus facile exuperat ceteros.

Dein neruus: quis seruet: præcio in tertio est.

Si quid quarto detur: dabitur licenio:

Post insequi licentium facio attilium.

In sexto consequitur hos terentius.

Turpilius septimum: trabea octauum optinet.

Nono loco esse facile facio luscium

Decimum addo antiquitatis causa Ennium.

Georgii. Alexandrini. Epistola ad Iacobum. Tenum. patavinum pō-
tificem quæ incipit: Libet laboriosi mei conatus: Et uita poetæ extra or-
dinem comœdiarum posita. fabularū nomina subiecta sunt. ut facilius
quam quisque desiderauit fabulam: eam inueniat.

Amphytrio cuius principium,

Asinaria.

Aulularia.

Captiui duo.

Curculio.

Cassina.

Cistellaria:

Epidicus.

Bachides mutilatæ:

Mustelaria:

Menæchmi

Miles.

Mercator.

Pseudulus.

Penulus.

Perla.

Rudens.

Sicus.

Trinummus

Truculentus.

Infaciem uorsus

Hoc agite.

Senex auarus.

Captus est in pugna

Curculio missus:

Saluere iubeo.

Comprimi adolescens.

Ernit fidicinā:

Quid si hoc potis es.

Manu misit emptor.

Mercator sculus

Meretricem athenis

Missus.

præsentis numerat.

puer septuennis

profecto domino

Recte piseator.

Senex castibat filias.

Theaurum abstrusum.

Tres unam:

Am.

Plauti Comici clarissi. Amphitryo.

Argumentum.

N faciem uorsus amphitryonis iuppiter
Dum bellum gereret cum teloboïs hostibus
Alcumenam uxorem coepit usurariam:
Mercurius formam sosiae serui gerit
Absentis: his alcumena decipitur dolis
Postquam rediere ueri amphitryo & sosia

Vterq; deluduntur dolis mirum in modum.

Hinc iurgium: tumultus uxori & uiro

Donec cum tonitru uoce missa ex æthere

Adulterum se iuppiter confessus est.

Argumentum.

More captus alcumenæ iuppiter

a Mutauit sese in formam eius coniugis:

Pro patria amphitryo dum cernit cum hostibus

Habitu mercurius ei subseruit sosiae

Is aduenientis seruum & dominum frustra habet.

Turbas uxori ciet amphitryo: atq; inuicem

Raptant pro mœchis: blepharo captus arbiter.

Vter sit non quit amphitryo decernere.

Omnem rem noscunt. geminos alcumena enitur.

Prologus. Mercurius.

T uos in uostriis uolus mercemoniis

u Emundis: uendundisq; me lætum lucris

Afficere: atq; adiuuare in rebus omnibus

Et ut res: rationesq; uestrorum omnium

Bene expedire uultis peregriq; & domi

Bono atque amplo auctare perpetuo lucro.

Quasq; incepistis res: quasq; inceptabitis

Et uti bonis uos: uestrosq; omnis nuntiis

Me afficere uultis: ea afferam: ea ut nuntiem.

Quæ maximæ in rem uostram communem sient:

Nam uos quidem iam scitis concessum & datum

Mihi esse ab diis aliis nuntiis præssim & lucro.

Hæc ut me uultis approbare adnitier.

Lucrum ut perenne uobis semper superet:

Ita huic facietis fabulæ scilentium.

Itaq; æqui & iusti hic eritis omnes arbitri

Nunc cuius iussu uenio: & quamobrem uenerim

b

Dicam: simulq; ipse eloquar nomen meum
Iouis iussu uenio: nomen mercurii est mihi
Pater huc me misit ad uos oratum meus
Tametsi pro imperio: uobis quod dictum foret.
Scibat facturos: quippe qui intellexerat
Vereri uos & se & metuere: ita ut æquum est iouem:
Verum profecto hoc petere me precario
A uobis iussit leniter dictis bonis.
Etenim ille cuius huc iussu uenio iuppiter
Non minus quã uostrũ qui uis formidat malum
Humana matre natus humano patre:
Mirari non est æquum sibi si præsumet.
Atq; ego quoq; & qui iouis sum filius
Contagione meæ matris metuo malum
Propterea pacem aduenio & pacem ad uos afferor:
Iustam rem & facilem esse oratam a uobis uolo.
Nã iuste ab iustis iustus sũ orator datus
Nam iniustaa iustis impetrari non decet.
Iusta autem ab iniustis petere insipientia est
Quippe illa iniqui ius ignorant: neque tenent
Nũciam huc animum ad ea quæ loquar aduertite.
Debetis uelle quæ uelimus meruimus
Et ego: & pater de uobis & republica.
Nam quid ego memorem: ut alios intragœdiis
Vidi neptunum. uirtutē: uictoriam:
Martē: bellonam: cōmemorare quæ bona
Vobis fecissent: quis benefactis meus pater
Deorum regnator architectus omnibus?
Sed mos nunquam illi fuit patri meo
Ut exprobaret quod bonis faceret boni.
Gratum arbitrat̃ esse id a uobis sibi
Meritoq; uobis bona se facere quæ facit
Nũc quã rē oratũ huc ueni primũ proloquar.
Post argumentum huius eloquar tragœdiæ
Quid contraxistis frontem? quia tragœdiam
Dixi futuram hanc? deus sum: comimutauero
Eandem hanc: si uultis: faciam ex tragœdia
Comœdia ut sit omnibus isdem uersibus.
Vtrum sit an non uultis? sed ego stultior
Quasi nesciam uos uelle qui diuus siem.

Teneo quid animi uostri super hac re fiet.
 Faciam ut commista sit tragico comœdia.
 Nam me perpetuo facere ut sit comœdia
 Reges quo ueniant & dii: non par arbitror.
 Quid igitur? quontam hic seruos quoq; pares faciam
 Sit proinde (ut dixi) tragico comœdia.
 Nunc hoc me orare a uobis iussit iuppiter
 Ut conquisitores singuli in subsellia
 Eant per totam caueam: spectatoribus:
 Sicui fautores delegatos uiderint.
 Ut his in cauea pignus capiantur togæ:
 Siue qui ambissent palmam histrionibus:
 Siue quoiquam artificii: seu per scriptas litteras:
 Siue adeo ædiles perfidiose cui diunt.
 Si similem rem ipse in legem iussit esse iuppiter
 Quasi magistratum sibi alteriue ambiuerit.
 Virtute dixit uictores innuere
 Non ambitione. neque perfidia: qui minus
 Eadem histrioni sit lex quæ summo uiro?
 Virtute ambire oportet non fautoribus.
 Sathabet fautorum semper qui recte facit.
 In illis fides est: quibus est ea res in manu.
 Hoc quoque etiam mihi in mandatis dedit:
 Ut conquisitores fierent histrionibus:
 Qui sibi mandassent delegati ut plauderent:
 Quiue quo placerent alter fecisset minus.
 Eius ornamenta & corium uti conciderent
 Mirari nolim uos quapropter iuppiter
 Nunc hystriones curet: ne meremini.
 Ipse hanc acturus est iuppiter comœdiam.
 Quid admirati estis? quasi uero nouum
 Nunc proferatur iouem facere histrioniam.
 Etiam histriones anno cum proscenio hic
 Iouem inuocarunt: uenit: auxilio is fuit.
 Præterea certo prodit in tragœdia.
 Hanc fabulam inquâ hic iuppiter hodie ipse aget.
 Et ego una cum illo. nunc animum aduortite.
 Dum huius argumentum eloquar comœdiæ.
 T Hæc urbs est thebæ: in illisce habitat ædibus
 Amphitrío natus argis ex argo patre.

Qui cum alcmena est nupta electri filia:
Is nunc amphytrio præfectus est legionibus
Nam cum teloboïs est bellum thebano populo:
Is priusquam hinc abiit ipsemet in exercitum
Graudam alcmenam uxorem fecit suam.
Nam ego uos nouisse credo iam ut sit pater metus:
Quam liber harum rerum multarum fiet.
Quantusq; amator fiet quod complacitum est semel.
Is amare cepit alcmenam clam uiro.
Vsuram que eius corporis cepit sibi.
Et grauidam fecit is eam compressu suo.
Nunc de alcmena. ut rem teneatis rectius
Vtrinque est grauida: & ex uiro: & ex summo ioue.
Et meus pater nunc intus cum illa cubat.
Et hæc ob eam rem nox est facta longior.
Dum illa qua cum uult uoluptatem capit.
Sed ita assimilauit se quasi amphytrio fiet.
Nunc ne hunc ornatum uos meum admiremini
Quod ego huc processi sic cum seruili schema.
Veterem atq; antiquam rem nouam ad uos proferam.
Propterea ornatus in iouum incessi modum.
Nam meus pater intus nunc est: ecce me: iuppiter
In amphytrionis uertit se imaginem.
Omnesq; eum esse censent serui qui uidet.
Ita uersipellem se facit quando lubet.
Ego serui sumpsi sofia mihi imaginem:
Qui cum amphytrione abiit hinc in exercitum.
Vt præseruire amanti: meo possem patri.
Atq; ne qui essem familiares quærerent.
Versari crebro hic quum uiderent me domi.
Nunc quum esse crederent seruum & conseruum suum
Hud quisquam quæret qui siem: aut quid uenerim:
Pater nunc intus suo animo morem gerit.
Cubat complexus: cuius cupiens maxime est.
Quæ illi ad legionem facta sunt memorat pater
Meus alcmenæ: illa illum censet uirum.
Suum esse quæ cum mæcho est. ibi nunc meus pater
Memorat legiones hostium ut fugauerit:
Quo pacto sit donis donatus plurimis.
Ea dona quæ illic amphytrioni sunt data

Abstulimus: facile meus pater quod uult facit.
 Nunc hodie amphytrio ueniet huc ab exercitu:
 Et seruos: cuius ego hanc fero imaginem.
 Nunc internosse ut uos possitis facilius
 Ego has habebō usq; in petaso pinnulas.
 Tū meo patri autem torulus inerit aureus
 Sub petaso: id signum amphytrioni non erit.
 Ea signa nemo horum familiarium
 Videre poterit: uerum uos uidebitis.
 Sed amphytrionis illic est seruus sofia.
 A portu illic nunc cum laterna aduenit.
 Abigam iam ego illum aduenientem ab ædibus.
 Adest: ferit: opere precium hic spectantibus
 Iouem & mercurium facere histrioniam.

Sofia. Mercurius.

Vi me: alter est audacior homo. Aut qui confidentior.
 Iuuetutis mores qui sciam: qui hoc noctis solus ambulem:
 Quid faciam nunc si tres uiri me in carcerem compegerint
 Inde cras e promptaria cella depromar ad flagrum.
 Nec causam liceat dicere mihi: neque in hero quicq; auxiliū fiet.
 Nec quicquam sit quin me omnes esse dignum de putent
 Ita quasi incudem me miserum homines octo ualidi cedant.
 Nec æquum an ne iniquum imperet cogitabat.
 Ita peregre ueniens hospitio publicitus accipiar
 Hæc heri immodestia coegit me q̄ hoc noctis a portu ingratū exaltauit.
 Non ne idem hoc lucis me mittere potuit.
 Opulento homini hæc seruitus dura est.
 Hoc magis miser est diuitis seruos
 Noctesq; diesq; assiduos satis superq; est.
 Quo facto aut dicto adest opus quietus ne sis.
 Ipse dominus diues operis & laboris expers.
 Quodcumq; homini accidit libere posse retur.
 Aequum esse putat: non reputat laboris quid sit.
 Nec æquum an ne iniquum imperet cogitabit.
 Ergo in seruitute expetunt multa iniqua
 Habendum & ferendum hoc opus est cum labore.

Mer. Satiū est me queri nullo modo seruitutem: hodie qui fuerim liber:
 Eam nūc potius pater seruitutis hūc qui uerna natus est queritur
 Sum uero uerna uerbo. So. nūc uero mihi in mente fuit
 Dis aduenientem gratias pro meritis agere: atq; alloqui:

Næ illi edepol si merito meo referre studeant gratias
 Aliquem hominem allegent qui mihi aduenienti os occillet probe:
 Quoniam bene quæ in me fecerint ingrata ea habui: atque irrita.
 me. Facit ille quod uulgo haud solent ut quid se sit dignum sciat.
 So. Quod nunquā opinatus fui: neque alius quisquam ciuium
 Sibi euenturū id contigit ut salui potiremur domum
 Victores: uictis hostibus legiones reueniunt domum
 • Duello extincto maximo: atque interfectis hostibus.
 Qui multa thebano populo acerba obiecit funera.
 Id ui & uirtute militum uictum atque expugnatum oppidum est.
 Imperio atque auspicio heri mei amphytrionis maxime.
 Præda atque agro adoratque affecit populares suos.
 Regique thebano creonti regnum stabiluit suum.
 Me a portu præmisit domum: ut hæc nunciem uxoris suæ.
 Vt gesserit rem publicam ductu. imperio: auspicio suo.
 Ea nunc meditabor quo modo illi dicā quum illo aduenero:
 Si dixerō mendacium. solens meo more fecero.
 Nam quum pugnabant maximè ego fugiebam maxime.
 Verūtamē quasi ad fuerim simulabo atque audita eloquar.
 Sed quo modo & uerbis quibus me deceat fabularier:
 Prius ipse mecum etiam uolo hinc meditari si hoc proloquar.
 Principio ut illo aduenimus ubi primum terram tetigimus.
 Continuo amphytrio delegit uiros primorum principes.
 Eos legat thelobois: iubet sententiam ut dicant suam.
 Si sine ui & sine bello uelint rapta & raptores tradere:
 Si quæ asportassent: redderēt: se exercitū extemplo domum
 Reducturum: abituros agro arguios pacem atque ocium
 Dare illis: sin aliter sient animati: neque dent quæ petat:
 Sese igitur summa ui: uirisque eorum oppidum expugnasse
 Hæc ubi thelobois ordine iterarunt quos præfecerat
 Amphytrio magnanimi uiri freti uirtute: & uiribus
 Superbi nimis ferociter legatos nostros increpant:
 Respondent bello se & suos tutari posse: proinde uti
 Propere de suis finibus exercitus deducerent.
 Hæc ubi legati pertulere: amphytrio castris illico
 Producit omnem exercitum. contra teloboæ ex oppido
 • Legiones educunt suas nimis pulchris armis præditas.
 Postquam utrinque exitum est maxima copia:
 Dispersi uiri: dispersi ordines:
 Nos nostras more nostro & modo instruximur legiones: item

Hostes contra legiones suas instruunt.
 Deinde utriq; imperatores in medium exeunt.
 Extra turbam ordinum colloquuntur simul,
 Conuenit uicti utri sint eo proelio
 Urbem: agrum: aras: focos: sequē dederent.
 Postq; id actum est tube utrinq; canunt: contra
 Consonat terra: clamorem utrinque efferunt.
 Imperator utrinque hinc & illinc ioui
 Vota suscipere: hortari exercitum
 Pro se quisque id quod quisque potest & ualet
 Edixit: ferro ferit: tela frangunt: boāt:
 Coelum fremitu uirum: & spiritu atq; anhelitu:
 Nebula constat: cadunt uulneris ui & uirum
 Deniq; ut uolumus nostra superat manus
 Hostes crebri cadunt: nostri contra ingruunt. uicimus ui feroces
 Sed fugam in se tamen nemo conuertitur:
 Nec recedit loco quin statim rem gerat.
 Animum omittunt priusq; loco demigrent.
 Quisq; ut steterat iacet: obinetq; ordinem.
 Hoc ubi amphitryo herus conspiciatus est.
 Illico equites iubet dextera inducere
 Equites parent cū: ab dextera maximo.
 Cum clamore inuolant impetu alacri
 me. Fedant & proterunt hostium copias iure iniustas
 Nunq; & iam quicq; adhuc uerborum est prolocutus perperam.
 So. Namq; ego fui illic in re praesenti: & meus quum pugnatus est pater:
 Per duelles penetrant se in fugam: ibi nostris animus additus est.
 Vortentibus telobois telis complebantur corpora.
 Ipsusq; amphitryo regem pterelam sua obtruncauit manu.
 Haec illic est pugnata pugna usque a mane ad uesperum.
 Hoc adeo hoc commemini magis quia illo die impransus fui.
 Sed proelium id tandem diremit nox interuentu suo.
 Postridie in castra ex urbe ad nos ueniunt flentes principes
 Velatis manibus orant ignoscamus peccatum suum.
 Deduntq; se diuina humanaq; omnia urbem & liberos
 In ditionem atq; in arbitratum cuncti thebano populo.
 Post ob uirtutem hero amphitryoni patera donata est aurea
 Qui pterela potare rex solitus est: haec sic dicam herae.
 Nunc pergam heri imperium exequi: & me domum capeffere.
 Me. Atat illic illuciturus est: ibo ego illi obuiam:

Nec ego hūc hominē hodie ad aedis has finā nunq̃ accedere.
Quando imago est huius in me certum est hominem eludere.
Et enim uero quoniam formam cœpi huius in me & statum:
Decet & facta moresq; huius habere me similes item.
Itaq; me malū esse oportet callidum astutum admodum
Atq; hunc telo suo sibi malicia sua a foribus pellere.
Sed quid illuc est: caelum aspectat: obseruabo quā rem agat.

So. Certe edepol scio: si quicquā est aliud quod credā aut certo sciam.
Credo ego hac noctu nocturnum obdormiuisse ebrum.

Nam neque seseptentriones quoquam in celo commouent.
Neque se luna quoquam mutat atq; uti exorta est semel
Nec iugulā: nec uesperugo: neq; uergiliā occidunt.
Ista statim stant signa: neq; nox quoquam concedit diei.

Me. Perge nox ut occēpisti: gere patri morem meo.
Optume optumo optimum opam das: datā pulcre locas.

So. Nec ego hac nocte longiorem me uidisse censeo:
Nisi item unam uerberatus quam pependi perpetem.
Eam quoq; edepoletiam multo hæc uincit longitudine.

Credo edepol equidem dormire solem atq; appotum probe.
Mira sunt nisi inuitauit sese in cœna plusculum.

Me. Ain uero uerbero. deos esse tui similis putas.
Ego pol te istis tuis pro dictis & malefactis furcifer
Accipiam. modo sis ueni huc: inuenies infortunium.

So. Vbi sunt isti scortatores qui soliti inniti cubant.
Hæc nox scita est exercendo scorto conducto male.

Me. Meus pater nunc pro huius uerbis recte & sapienter facit
Qui complexus cō alcumenacubat amans animo obsequens.

So. Ibo ut herus quod imperauit alcumenæ nunciem
Sed q̃s hic ē homo quē ante aedis uideo hoc noctis: nō placet

me. Nullus est hoc meticolosus æque. So. quem in mentem uenit.
Illic homo hoc denuo uolt pallium dexteræ.

me. Timet homo: deludam ego illum. So. pol dentes pruriunt
Certe aduenientem hic me hospitio pugnae accepturus est.

Credo misericors est nunc propterea quod me meus herus
Fecit ut uigilarem. hic pugnis faciet hodie ut dormiam.

Oppido interii. obsecro hercle quantus & quā ualidus est.
Clara uersum fabulabor: hic auscultet quæ loquar.

me. Igitur magis modum maiorem in sese concipiet metum.
Agite pugni iam diu est quod uentri uictum non datis.

Iam pridem uidetur factum heri quod homines quattuor

- In soporem collocastis nudos .So. formido male
 Ne ego hic nomen meum cōmutem: & quintus fiam e sofia.
 Quattuor uiros sopori se dedisse hic autumat.
 Mei uo ne numerum augeā illū. Me. hem nunc iam ergo si colo
 So. Cingitur: certe expedit se. Me. non feret quin uapulet
 So. Quis homo. Me. quisq; homo huc uenerit pugnos edat.
 So. Apage. non placet me hoc noctis esse. coenauimodo:
 Pro in tu istam coenam largire si sapies esurientibus:
 Me. Haud malum. huic est pondus pugno. So. perii: pugnos ponderat
 Me. Quod si ego illum tracti tangā ut dormiat. So. seruaueris
 Nam continuas has tris noctes peruigilaui. Me. pessimum est
 Facimus: nequiter ferire malam male discit manus
 Alia forma esse oportet quem tu pugno legeris.
 So. Illic homo me interpolabit: meumq; os finget denou.
 Me. Exossatum os esse oportet: quem pbe percusseris
 So. Mirum ne hic me quasi murānam exossare cogitat
 Vltro istic. qui exossat homines: perii si me aspexerit.
 Me. Olethomo quidam malo suo. So. hei nūq̄ obolui.
 Me. Atq; haud longe abesse oportet. So. uerum longe hic abfuit.
 Me. Illic homo superstitiosus est gestiunt pugni mihi.
 So. Si in me exerciturus quæsto in parietem ut primum domes.
 Me. Vox mihi ad aures aduolauit. So. nā ego homo infelix fui
 Quia ui non alas interuelli: uolucrum uocem gestito.
 Me. Illic homo a me sibi malam rem arcescit iumento suo.
 So. Non equidem ullū habeo inuentum. Me. operandus ē pugnis pbe.
 So. Lassus sum hercle. e nauī ut uectus huc sum etiam nunc nauseo.
 Vix incedo inanīs: ne ire posse cū onere existimes
 Me. Certe enim hic nescio quis loquitur. So. saluus sum non me uidet
 Nescio quem loqui autumat: mihi certo nomen sofia est
 M. Hinc enim mihi dextera uox aeris ut uidetur uerberat.
 So. Metuo uocis ne uice godie hic uapulem: quæ hunc uerba
 Me. Optime eccum incedit ad me. So. timeo: totus torpeo.
 Non edepol nunc ubi terrarum sim scio ubi roget
 Neque miser me cōmouere possum præ formidine
 Illic enim mandata heri perierunt una & sofia.
 Verum certo est confidenter hominem contra colloqui
 Igitur q possim uideri huic fortis a me ut abstineat manum.
 Me. Quo ambulas tu qui uulcanum in cornu cōclusum geris.
 So. Quid id exquiris tu qui pugnis exossas homines.
 Me. Seruus ne an liber. So. ut cunq; animo collibitum est meo.

- Me. Ain uero! So. aio enim uero. Me. uerbero. So. mentiris nunc.
 Me. At iam faciam ut uerum discas dicere. So. quid eo opus est?
 Me. Possum scire quo profectus: cuius sis. aut quid ueneris?
 So. Huc eo: heri sum seruus: nunquid nunc es certior?
 me. Ego bene pudiceque asseruatur. Me. pergin argutarier?
 Bene pudiceque asseruatur. Me. pergin argutarier.
 Quid apud hasce aedis negotium est tibi. So. immo quid tibi est?
 me. Rex creouigiles nocturnos singulos semper locat.
 So. Benefacit quia nos erramus peregre tutatus est domum.
 At nunc abis: sane aduenisse familiares dicito:
 Me. Nescio quantum familiaris sis: nisi actutum hinc abis.
 Familiaris accipier e faxo haud familiariter.
 So. Hic in qua habito ego: atque horum seruus sum: Me. at sin quo?
 Faciam ego hodie te superbum nisi hinc abis. So. quonam modo?
 Me. Auferre: non abibis: si ego fustem sumpsero.
 So. Quin me esse huius familiae familiarem praedico.
 Me. Vide sis: quam mox uapulare uis: nisi actutum hinc abis.
 So. Tun domo prohibere peregre me aduenientem postulas?
 Me. Haecine tua domus est. So. ita inquam.
 Me. Quis herus est igitur tibi?
 So. Amphytrio qui nunc praefectus est thebanis legionibus.
 Quicum nupta est alcumena. Me. quid ais: quod nomen tibi est?
 So. Sossiam uocant thebani dauo prognatum patre.
 Me. Ne tu istic hodie malo tuo compositis mendaciis
 Aduenisti audaciae columen confutis dolis.
 So. Immo equidem tunicis confutis huc aduenio non dolis.
 Me. At mentiris etiam. certo pedibus non tunicis uenis:
 So. Ita profecto. Me. nunc profecto uapula ob mendacium.
 So. Non edepol uolo profecto. Me. at pol profecto ingratum.
 Hoc quidem profecto certum est: non est arbitrarium.
 So. Tuam fidem obsecro. Me. tun te audes sossiam esse dicere.
 Qui ego sum. So. periti. Me. parum etiam pre ut futurum est praedicas
 Quotius nunc es? So. tuus nam pugnus ufufecisti tuum.
 Proh fidi thebani ciues. Me. etiam clamat carnifex.
 Eloquere: quid uenisti? So. ut esset quem tu pugnus caederes.
 Me. Quotus es? So. amphytrionis in qua sossia: Me. ergo istoc magnis
 Quia uaniloquus uapulabis. ego sum non tu sossia.
 Me. Ita dii faciant ut tu potius sis: atque ego te ut uerberem.
 Me. I et m utis. So. iam tacebo. Me. quid tibi herus est. So. quem tu uoles
 Qui dicitur. qui nunc uocare. So. nemo nisi quem iusseris.

- Me. Amphitryonis te esse aiebas sosiam: So. peccaueram
Nam amphitryonis socium nā me esse uolui dicere
- Me. Sciebam equidem nullum esse nobis nisi me seruum sosiam.
Fugit te ratio. So. utinam istuc pugni fecissent tui.
- Me. Ego sum sosia ille quem tu dudum esse aiebas mihi.
- So. Obsecro ut per pacem liceat te alloqui ut ne uapulem.
- Me. Immo induciā parump fiant si quid uis loqui.
- So. Non loquar nisi pace facta quando pugnis plus uales?
- Me. Dicitō si quid ais: non nocebo. So. tuā fidei credo. Me. meā
- So. Quid si fales? me. tū mercurius sosiae iratus sciet.
- So. Animum aduerte. nunc licet mihi liber quiduis loqui.
Amphitryonis ego sum seruos sosia. me. etiam denuo?
- So. Pacem feci foedus feci. uera dico. Me. uapula.
- So. Ut libet quid tibi libet fac: quoniam pugnis puls uales:
Verum ut ut es facturus hoc quidem hercle haud reticebo tamen
- Me. Tu me uiuus hodie nunq facies: quin sim sosia.
- So. Certe edepol tu me alienabis nunq: quin noster siem
Nec nobis praeter me aliusq: quam est seruus sosia
Qui cum amphitryone hinc una ieram in exercitum.
- Me. Hic homo sanus non est. So. quod mihi praedicas uitium id tibi est.
Quid malum? non sum ego seruus amphitryonis sosia?
Nonne ac noctu nostra nauis ex portu persico
Venit quae me aduexit? nonne me huc herus misit meus?
Nonne ego nunc sto ante aedes nostras? nō mihi est laterna in manu
Non liquor? nō uigi o? nonne hic homo me pugnis contudit?
Fecit hercle: nam etiam misero nūc malae dolent
Quid igitur ego dubito? aut cur non itroeo in nostram domum?
- Me. Quī domū nostrā. So. ita enim uero. me. quaecunq: dixisti mō
Omnia ementitus: eadem sosia amphitryonis sum.
Nam noctu hac soluta est nauis nostra e portu persico
Et ubi pterela rex regnauit oppidum expugnauimus.
Et legiones teloboarum uī pugnando ccepimus.
Et ipsi amphitryo obruncauit regem pterelam in praelio
- So. Egomet mihi non credo quum illae illum autumare audio.
Hic qdem certe quae illis sunt res gestae memorat memoriter.
Sed quid ais? quid amphitryoni a telobois datum est?
- Me. Pterela rex q: portare solitus est patera aurea
- So. Elocutus est. ubi patera nunc est. me. in cistula
Amphitryonis obsignata signo est. So. signi dic quid est.
- Me. Cum quadrigis solex oriens: quid me capias carnifex:

- So. Argumentis uincit: aliud nomen querendum est mihi.
Nescio unde hæc hic spectauit: iam ego hunc decipiam pbe
Nam quod egomet solus feci: nec quisq̃ alius affuit
In tabernaculo: id quidem hodie nunq̃ poterit dicere
Si tu sosia es legiones quum pugnabant maxime:
Quid in tabernaculo fecisti: uictus sū si dixeris.
- Me. Cadus erat uini: inde impleui hırneam. So. ingressus iam.
- Me. Eam ego ut matre fuerat natum uini eduxi meri.
- So. Mira sunt nisi latuit intus illic in illac hırnea.
- Me. Factum illud ut ego illic ueni hırneam ebiberim meri
Quid nunc. uincon argumentis te non esse sosiam.
- So. Tu negas me esse. Me. quid ego ni negem qui egomet siem
- So. Per iouem iuro me esse: neque me falsum dicere.
- Me. At ego per mercurium iuro tibi iouem non credere:
Nam insuriato scio plus crederet mihi: quam iurato tibi.
- So. Quis ego sum saltem: si non sum sosia te interrogo.
- Me. Vbi ego sosia nolim esse: tu esto. sane sosia.
Nunc quando ego sum uapulabis: ni hinc abis ignobilis:
- So. Certe edepol quum illū cōtemplo & formā cognosco meam.
Quæadmodum ego sæpe in speculū inspexi nimis simile est mei.
Idem habet perasum. ac uestitum: tam cōsimile est atq; ego:
Sura: pes: statura: tonsus. oculi: nasa: uel labra
Malæ: mentum: barba: colum: totus: quid uerbis opust.
Si tergum cicatricosum: nihil hoc simile est similis.
Sed quum cogito equidem certo idem sum qui semper fui.
Noui herum: noi ædis nostras: sane sapio & sentio.
Non ego illi obtempero quod loquitur. pultabo foris.
- Me. Quò agis te: So. domum. Me. quadrigas si nūc incendās iouis.
Atq; hinc fugias: ita uix poteris effugere infortunium.
- So. Nonne heræ meæ nunciare quod herus meus iussit licet.
- Me. Tute si quid uis nunciare: hanc nostram adire non sinam.
Nam si me irritassis: hodie lumbis fragium hinc auferes.
- So. Abeo potius: di immortales obsecro uestram fidem
Vbi ego peris. ubi immutatus sum. ubi ego formam perdididi.
An egomet me illic reliquit: si forte oblitus fui.
Nā hic qdē omnē imaginē meā: quæ ante hac fuerat possidet.
Viuo fit quod nunquā quisquā mortuo faciet mihi.
Ibo ad portum: atq; hæc ut sunt facta hæro dicam meo.
Nisi etiam is quoque me ignorabit: quod ille faciat suppiter
Vt ego hodie raso capite caluus capiam pilleum.

Am.

Mercurius.

Ene prospereq; hoc hodie operis processit mihi.

b Amoui a foribus maximam molestiam:

Patri utliceret tuto illam amplexarier.

Nam ille illuc ad herum quum amphytrionē aduenerit.

Narrabit seruum hinc sese a foribus soliam

Amouisse ille adeo illum mentiri sibi

Credet, neque credet huc profectum ut iusserat:

Erroris ambo ego illos & dementiæ

Complebo: atq; omnem amphytrionis familiam

Adeousq; facietatem dum capiet pater

Illius quam amat, igitur demum omnes scient

Quæ facta: deniq; alcumenam iupiter,

Rediget antiquam in concordiam coniugis.

Nam amphytrio actutum uxori turbas conciet:

Atque intinulabit eam probri: tum meus pater

Iam seditionem illi in tranquillum conferet.

Nunc de alcmena dudum quod diximus.

Hodie illa pariet filios geminos duos.

Alter decimo post mense nascetur puer.

Quam seminatus, alter mense septimo.

Eorum amphytrionis alter est: alter iouis.

Verum minori puero maior est pater.

Minor maiori: iam ne hoc scitis quid fiet?

Sed alcumenæ huius honoris gratia:

Pater curauit uno ut foetu fieret.

Vno ut labore absoluat ærumnas duas.

Et ne in suspitione ponatur stupri.

Et clandestina ut celetur suspicio:

Quamquam (ut iam dudum dixi) resciscet tamen

Amphytrio rem omnem, quid igitur? nemo id probro

Profecto ducet alcumenæ, nam deum

Non par uidetur facere delictum suum.

Suamq; culpam expetere immortalem ut sinat

Orationem comprimam: crepuit foris

Amphytrio subditicius ecum exit foras

Cum alcumena uxore usuraria.

Iuppiter: Alcumena. Mercurius.

Iu. b Ene uale alcumena: cura rem communem q; facis

At quin perge quæso: menses iam tibi esse actos uides

- Mihi necesse est ire hinc: uerum quod erit natū tollito
- Al. Quid istuc est mi uir negotiū quod tu tam subito domo
Ab eas? Iu. edepol haud quod tui me neque domi distideat
Sed ubi sumus imperator non adest ad exercitum
Citius quod non factū est usus sit q̄ quod factū est opus
- Me. Nīmishic situs est si cophanta qui quidem sit meus pater?
Obseruatote q̄ blande mulieri palpabitur.
- Al. E castor te experior quanti facias uxorem tuam
- Iu. Satin habes si scēminarum nulla est quam æque diligam?
- Me. Edepol nī illa furtiuis rebus te sciat operam dare.
Ego faxin te amphytrionem esse malis quam iouem.
Experiri istuc mauellem me: quam mihi memorarier
- Al. Prius abis quam lectus ubi cubuisti concaluit locus:
Heri uenisti media nocte: nunc abis hoc cīne placet?
- Me. Accedam. atque hanc appellabo: & suprasitabor patri
Nunquā edepol quēquam mortalem credo ego uxorem suam
Sic efflictim amare proinde ut hic te efflictum deperit?
- Iu. Carnifex non ego te noui: abin e conspectu meo.
Quid tibi hanc curatio est rem uerbero? aut mutito
Quoi ego iam hoc scipione? Al. ah noli. Iu. mutito modo.
- Me. Nequiter pene expeditū prima parasitatio.
- Iu. Verum quod tu dicis mea uxor nō te mihi irasci decet:
Clanculum abii a legione: operam hanc furiū tibi.
Ex me primo prima scires rem ut gessissem publicam?
Ea tibi omnia enarraui: nisi te amarem plurimum
Non facerem. Me. facit sic ut dixi: timidam palpo percutit.
- Iu. Nunc ne legio persentiscat clam illuc redeundū est mihi:
Ne me uxorem prauertisse dicam prae republica.
- Al. Lacrimantē ex abitu concinnas tu tuam uxorem: Iu. tace.
Ne corrumpe oculos redibo actutū. Al. id actutū diu est.
- Iu. Non ego te hic lubēs relinquo neq; ab eo abs te. Al. sentio.
Nam qua nocte ad me uenisti eadem abis. Iu. cur me tenes?
Tempus exire ex urbe priusquā lucefeat uolo.
Nūc tibi hāc pateram quæ dono mihi illic ob uirtutem datest
Pterela rex qui poritauit: quem ego mea occidī manu.
Alcumenatibi condono. Al. facis ut alias res soles.
E castor condignum donum: qualis est qui donum dedit.
- Me. Immo sic cōdignum donum qualest quoi dono datum est.
- Iu. Pergin autem nonne ego possum fuscifer te perdere?
- Al. Noli amabo amphytrio irasci sofia causa mea.

- Iu. • Faciam ita ut uis. Me ex amore hic admodum quā saeuus est:
 Iu. Nunquid uis? Al. ut quum absim me ames: me tuam te absente
 Tamen. Me. eamus amphytrio: luceffit hoc iam.
 Iu. Abi prae sofia. iā ego sequar: nunqd uis? Al. etiā ut actutū aduenias.
 Iu. Licet. prius tua opinione hic adeo: bonum animum habe.
 Nunc te nox quā mansisti mitto: ut cedas diei.
 Ut mortalibus illucescas luce clara & candida.
 Atq; quanto nox fuisti longior hac proxima.
 Tanto breuior dies ut fiat faciam: ut aequē dispar
 Et dies & nox accedat: ibo & mercurium subsequar.

Amphytrio Sofia.

- Am. Ge i tu secundum: sequor So. subsequor te
 Am. a Scelestissimum te arbitror. So. nam quamobrem?
 Am. Quia id quod neque est neq; fuit: neq; futurum est.
 Mihi praedicas. So. ecce rem: iam tu autem
 Facis ut tuis nulla apud te sit fides.
 Am. Quid est? quo modo? iam quidem hercle ego tibi istam
 Scelestam scelus linguam abscondam. So. tuus sum.
 Proinde ut commodum siet: lubet quidq; facias.
 Tamen quin loquar haec uti facta sunt hic.
 Nunq̄ ullo modo me potes detertere
 Am. Scelestissime audes mihi praedicare id
 Domi te esse nunc qui hic ades. So. uera dico
 Am. Malum quod tibi dii dabunt: atq; ego hodie dabo.
 So. Istuc tibi in manu: nam tuus sum.
 Am. Tum me uerbero audes herum ludificarier?
 Tum id dicere audes quod nemo unq̄ homo ante hac
 Vidit: nec potest fieri tempore uno
 Homo idem duobus locis ut simul sit.
 So. Profecto ut loquor res ita est. Am. iuppiter te perdat.
 So. Quid mali sum here tua ex re promeritus?
 Am. Rogas ne improbe etiam qui ludificas me?
 So. Merito maledicas mihi si ita id factum est:
 Vex haud mēior: resq; uti facta dico: Am. homo hic ebrius ē ut opior
 So. Utinam ita essem. Am. optas quā facta. So. ego. ne?
 Am. Tu istuc ubi bibisti? So. nusq̄ egdem bibi. Am. qd hoc sit hominis?
 So. Equidem decies dixi domi ego sum inq̄ ecqd audis? & apud te
 Ad sum sofia idem. fatin hoc plane: fatin diserte here
 Nunc uideor tibi locutus esse. Am. uah apagate a me: So. quid est
 Negotii? Am. pestis te tenet. So. nam quid istuc

Dicis:sequidem ualeo & saluus sum recte amphitrio.

Am. Atego faciam hodie proinde ac meritis es
Vt minus ualeas & miser sis: saluus domum si rediero: iam
Sequere sic herum qui ludificas dictis delirantibus
Qui quoniam herus quod imperauit neglexisti persequi.
Nunc uenis etiam ultro irrisum dominum: quæ neque fieri
Possunt: neque fando unquam accepit quisquam: profers carnifex
Quoius ego hodie in tergo faxo ista expectant mendacia.

So. Amphitrio miserrima istæ miseria est seruo bono:
Apud herum qui uerballoquitur: si id uerum uincitur.

Am. Quo id malum pacto potes: nam mecum argumentis puta
Fieri. nunc ut tu hic sis & domum id dici uolo.
Sum profecto & hic & illic: hoc cuius mirari licet.
Neque tibi istuc mirum magis uidetur quam mihi.

Am. Quo modo? So. nihilo inquam mirum magis tibi istuc quam mihi
Neque ita me dii ament credebam primo mihi met sosia
Donec sosia ille egomet fecit sibi uti crederem
Ordine omne ut quicquam actum est dum apud hostes sedimus
Ediffertauit: tum formam una abstulit cum nomine
Neque lactati magis est simile: quam ille ego similis est mei.
Nam ut dudum ante lucem a portu me præmisisti domum.

Am. Quid igitur? So. prius nullo ante ædis stabam quam illo adueneram.

Am. Quas malum nugas: statim tu sanus es. So. sic sum. ut ut uides.

Am. Huic homini nescio quid est mali mala obiectum manu
Postquam a me abiit. So. fateor. nam sum obtusus pugnis pestume.

Am. Quis te uerberauit. So. egomet memet: qui nunc sum domi.

Am. Caue quicquam: nisi quod rogabo te: mihi responderis.
Omnium primum: iste qui sit iste sosia: hoc dici uolo.

So. Tuus est seruus. Am. mihi quidem uno te plus etiam est quam uolo.
Neque postquam sum natus habui nisi te seruum sosiam.

So. Atego nunc amphitrio dico sosiam seruum tuum.
Præter me alterum inquam adueniens faciam ut offendas domum.
Dabo prognatum patre eodem quo ego sum forma: ætate item
Qua ego sum. quid opus est uerbis: geminus sosia hic factus est tibi

Am. Nimia memoras mira: sed uidisti uxorē meam.

So. Quin introire in ædis nunquam licitum est. Am. quis te prohibuit.

So. Sosia ille: quem iam dudum dico is qui me contudit.

Am. Quid istic sosia est. So. ego inquam quotiens dicendum est.

Am. Sed quid ais. num obdormiisti dudum nusquam gentium sosia.
Ibi forte istum si uidisses quendam in somnis sosiam.

• Am.

- So. Non soleo ego somniculose heri imperia persequi.
Vigilans uidi uigilans nunc uideo uigilans fabulabar
Vigilantem ille me iamdudum uigilans pugnis contudit.
- am. Quis hō? So. sofia in quā ego illa quæso non ne intelligis?
- am. Qui malū intelligere quisquā potis est ita nugas blactis?
- So. Verum actutū nosces in quā illū nosces: seruum sofiam.
- am. Sequere hac igitur me: nā mihi istuc primum exq̄sito est opus.
Sed uide ex navi efferantur quæ iam imperaui omnia.
- So. Et memor sum & diligens ut quæ imperes compareant.
Non ego cum uino simitu ebibi imperium tuum.
- am. Utinam di faxint: infecta dicta recte ueniant tua.
Alcumena. Amphytrio. Sofia.
- al. Atin parua res est uoluptatum in uita
Atq; in ætate agunda
Præq̄ quod molestū est: ita quoq; cōperatū
est in etate hominum.
Ita dis placitū uoluptatū ut mæror comes consequatur.
Quin incōmodi plus maliq; illico adsit: boni si obrigit quid
Nam ego id nunc exerior domo: atq; ipsa de me scio. cui uoluptas
Parumper data est: dum uiri mei mihi potestas uidendi fuit
Noctem unam modo: atq; is repente abiit a me hinc ante lucem.
Sola hic mihi nūc uideor: q̄a ille hinc abest quē ego amo præter oēs.
Plus ægrī ex abitu uiri: q̄ ex aduentu uoluptatis cœpi. sed hoc me beat
Salte q̄ perduelles uincit: & domū laudis cōpos reuenit. in solatio est.
Abstit: dum modo laude parta domū recipiat se: ferā: & pferā usq;
Abitū eius animo forti atq; obfirmato: id modo si mercedis
Datur mihi ut meus uictor uir belli redeat: satis
Mihi esse dicam. uirtus premium est optimum
Virtus omnibus rebus anteit profecto
Libertas: salus: uita: res: parentes: patria: & prognati
Tutantur: seruantur. uirtus omnia in sese habet.
Omnia adsunt bona quem penest uirtus.
- am. Edepol me uxori exoptatum credo aduenturū domum
Quæ me amat: quā contra amo præsertim regeſta bene.
Victis hostibus: quos nemo posse superari ratus est
Eos auspicio meo: atq; ductu primo cœtu uicimus.
Certe enim me illi expectatum. optatum uenturum scio.
Quī me non expectatum tere amicæ uenturum meæ.
- So. Meus uir hic qd̄ est. am. sequere hac tu me. al. nā qd̄ ille reuertit?
- al. Quī dudum properare sese aiebat: an ille me tentat sciens?

Atque id si uult experiri suum abitū ut desiderem.
 Ecastor me haud inuita se domum recepit suam.
 So. Amphytrio redire ad nauem melius est nos. Am. qua gratia.
 So. Quia domi daturus nemo est prandium aduenientibus.
 am. Qui tibi nunc istuc in mentem uenit? So. quia enim sero aduenimus.
 am. Quia? So. quia almenā ante aedis stare saturam intelligo.
 am. Grauidam ego illam hic reliqui quā habeo. So. hei perii miser.
 am. Quid tibi est? So. ad aquam prebendā adueni domū.
 Decumopo post mense ut rationē te dictare intelligo.
 Am. Bono animo es. So. scinquā bono animo sim. si situlā iam coepero
 Nunquā edepol tu mihi diuino quicquā creduis post hunc diē
 Nē ego illi puteo si ocepso animā omnē intertraxero.
 am. Sequere hac me modo. aliū ego isti rei alligabo: ne time.
 al. Magis nunc meum officiū facere: si huic eā aduersū arbitror.
 am. Amphytrio uxorem salutat laetus speratā suam:
 Quam omnium thebis uir unā esse optimam diiudicat
 Quamque adeo ciues thebanī uero rumificant probam.
 Valuisti nūq̄: expectatus aduenio? So. haud uidi magis
 Expectatū. eum salutat haud quisquā q̄ canē.
 am. Et quū te grauidam. & quū te pulchre plenā aspicio gaudeo.
 al. Obsecro castor quid tu me deridiculi gratia
 Sic salutas: atque appellas quasi dudū non uideris?
 Quasi qui nunc primum recipias te domū huc ex hostibus?
 Atque me nūc proinde appellas: quasi multo post uideris.
 am. Immo equidem te nisi nunc hodie nūq̄ uidi gentium.
 al. Cur negas? Am. q̄a uera didici dicere. Al. haud æquū facit:
 Qui quod didicit id dediscit: an periclitamini
 Quid animi habeam? sed quid huc reuertimini tam cito?
 Ante te auspiciū cōmoratū est: ante tempestas cōtinet.
 Qui non abisti ad legiones ita ut dudum dixeras?
 am. Dudū. q̄dudū istuc factū est. Al. tentas. iam dudū: pridē: modo.
 am. Qui istuc potis est fieri quæso: ut dicis iam dudum modo:
 al. Quod enim censes te ut deludam contra lusorē meū
 Qui nunc primum te aduenisse dicas: modo qui hinc abicris.
 am. Hæc quidē deliramēta loquitur: paulisper mane.
 Dum edormiscat unum somnum. quæ ne uigilans somniet.
 al. Equidē ecastor uigilo: & uigilans id quod factum est fabulor.
 Nam dudum ante lucē & istuc & te uidi. Am. quo in loco.
 al. Hic in ædibus ubi tu habitas. Am. nūq̄ factū est. So. nō taces:
 Quid si e portu: nauis huc nos dormientis detulit.

- am. • Etiam tu quoque assentaris huic? So. quid tuis fieri?
 Non tu sis bacchæ bacchanti si uelis aduersariet
 Ex insana infaniorum facies: feriet sæpius.
 Si obsequaris una resoluas plaga. Am. at pol. qn certa res.
 Hanc est adiurgare: quæ me hodie aduenientem domum
 Noluerit salutare. So. irritabis crabrones. Am. tace.
 Alcumena unum rogare te uolo. al. quid uis rogare roga.
 am. Nunc tibi aut stulticia accessit: aut superat superbia?
 al. Qui istuc in mente est tibi mi uir percontarier.
 am. Quia si salutare uenientem me solebas ante hanc.
 Appellare istidem: ut pudicæ suos uiros quæ sunt solent
 Eo more experte te facta adueniens offendidomum.
 al. Ecce castor equidem te certo heri aduenientem ilico
 Et salutaui & ualuisse: ne usque exquesiui simul
 Mi uir: & manum prehendi: & osculum detuli tibi.
 So. Tu heri hunc salutaui? Al. & te quoque etiam sosia.
 So. Amphitryon speraui ego istam tibi parituram filium.
 Verum non est puero grauida. Am. quid igitur. So. infania
 al. Equidem sana sum: & deos quaeso ut salua pariam filium
 Verum tu magnum malum habebis: si hic suum officium facit
 Ob istuc omen ominator capies quod te condecet.
 So. Enimuero prægnanti oportet malum dari:
 Ut quod obrodat sit animo si male esse occeperit.
 am. Tu me heri hic uidisti? al. ego inquam si uis decies dicere
 am. In somnis fortasse: al. immo uigilans uigilante. am. ue misero mihi:
 So. Quid tibi est? am. deleat uxor. So. atra bili percita est.
 Nulla res tam deleantis homines concinnat cito:
 am. Vbi primum sensisti mulier implicificier?
 al. Equidem castor sana & salua sum. Am. cur igitur prædicas.
 Te heri me uidisse: qui hac noctu in portum aduecti sumus?
 Ibi cenauimus: atque ibi quiesui in nauis noctem perpetem.
 Neque meum pedem huc intulimus etiam in ædis: ut cum exercitu
 Hinc profectus sum ad teloboas hostis: eosque ut uicimus
 al. Immo mecum cenauisti: & mecum cubuisti. am. quid id est
 al. Vera dico. am. non de hac quidem hercle re. de aliis nescio.
 al. Primo diluculo abisti ad legiones. Am. quo modo.
 So. Recte dicit ut commemorat: somnium narrat tibi.
 Sed mulier postquam experfecta es prodigiali ioui
 Aut mola falsa hodie: aut thure comprecatam oportuit.
 al. Ve capiti tuo. So. tua istuc refert si curaueris.

al. Iterum iam hic in me inclementer dicit atq; id sine malo.
 am. Tace tu: tu dic: ego ne abs te habii hinc hodie cū diluculo.
 al. Quis igitur nisi uos narauit mihi illic ut fuerit proeliū?
 am. An etiā id tu scis? Al. quippe qui ex te audiui ut urbē maximā
 Expugnauisses: regēq; pterelā tu te occideris.
 am. Egone istuc dixi? Al. tu te istuc etiam adstante hoc sofia.
 am. Audisti tu me narrare hoc hodie? So. ubi ego audiuerim.
 am. Hanc roga. So. me quidem præsente nūq; factū est quod sciam.
 al. Mirum quā te aduersus dicat. Am. sofia age me huc aspice.
 So. Specto. Am. uera uolo loqui. te nolo assentari mihi.
 Audisti tu hodie me dicere ea quæ illa autumat.
 So. Quæso edepol num tu quoq; et insanis quā id me interrogas.
 Qui ipsius equidē nunc primū istanc tecum cōspicio simul.
 am. Quā nunc mulier audin illū. Al. eo fit quia mihi
 Primū credo & scio ista & facta proinde ut proloquor.
 am. Tum me heri aduenisse dicis. Al. tun te abisse hinc negas.
 am. Ego enim uero. & me aduenire nūc primū aio ad te domū.
 al. Obsecro etiā ne hoc negabis: te aureā paterā mihi
 Deditte dono hodie qua te illic donatū esse dixeras.
 am. Neque edepol dedi: neque dixi: uerū ita animatus fui
 Itaque nunc sū ut eate patera donē: sed quis istuc tibi
 Dixit. Al. ego equidē ex te audiui: & ex tua accepī manu
 Paterā. Am. mane mane obsecrote. nimis demiror sofia
 Qui illac illic me donatū esse aurea patera sciat.
 Nisi tu dudū hanc conuenisti: & narrauisti hæc omnia.
 So. Neque edepol ego dixi: neque istā uidi nisi tecū simul
 am. Quid hoc sit hominis. Al. uin pferri paterā. Am. pferri uolo.
 al. Fiat. tu thessala intus paterā proferto foras:
 Qua hodie meus uir donauit me. Am. secede huc tu sofia
 Enim uero illud præter alia mira miror maxime
 Si hæc habet paterā illā. So. an etiam credis id q̄ in hac cistellula
 Tuo signo obsignata ferunt. Am. saluū signū est. So. inspicere.
 am. Recte ita est ut obsignauī. So. quæso quā tu istanc iubēs
 Proccrita circūferri. Am. edepol qui factū est opus.
 Nā hæc quidē edepol laruarū plena sunt qd uerbis opus est.
 Hem tibi paterā eccam. Al. credo mihi age aspice huc sis nunc iā
 Tu qui quæ facta inficiare: quem ego iam hic conuincā palā.
 Est ne hæc patera qua donatus illic. Am. summe iuppiter.
 Quid ego uideo. hæc est ea profecto patera: perii sofia
 So. Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo maxima est.

- Aut pateram hic inesse oportet. Am. agedon eam solue cistulam.
 So. Quid ego istam exoluam. obsignata est recte: res gesta est bene.
 Tu peperisti amphitryonem: ego alium peperii sofiam.
 Nunc si pateram patera peperit. omnes congeminauimus.
 am. Certum est aperire: atque inspicere. So. uide sis signi quid fiet
 Ne posterius in me culpam transieras. Am. aperi modo.
 Nam haec quidem nos delirantes facere dictis postulat.
 al. Vnde haec igitur est nisi abste quæ mihi dono data est.
 Am. Opus mihi est istuc exquisito. So. iuppiter prohi iuppiter
 Am. Quid tibi est. So. haec patera nulla incistulast. Am. quid ego audio.
 So. Id quod uerust. Am. actum cruciatu iam nisi apparet tuo.
 al. Haec quidem apparet. Am. quis igitur tibi dedit. Al. qui me rogat.
 So. Me capras quia tutæ ab naui clanculum huc alia uia
 Præcucuristi: atq; hinc pateram tutte exemisti. atq; eam
 Huic dedisti: posthac rursus obsignasti clanculum.
 Am. Hei mihi iam tu quoq; huius adiuuas insaniam.
 Ain heri nos uenisse huc? Al. aio adueniensq; illico.
 Me salutauisti: & ego te. & osculum tetuli tibi
 Am. Iam illud non placet de osculo: pergam exequi.
 al. Lauisti. Am. quid postq; laui. Al. accubuisti. So. euge optime
 Nunc exequire. Am. ne interpella. perge porro dicere.
 Al. Cœna apposita est: cenauisti mecum: ego accubui simul.
 Am. In eodem lecto. est Al. in eodem. So. ei non placet cœniuium.
 Am. Sine modo argumenta dicat: qd postq; cenauimus.
 Al. Te dormire aiebas: mensa ablata est: cubitum hinc abimus.
 am. Vbi tu cubuisti. Al. in eodem tecum una in cubiculo
 am. Perdisti. So. quid tibi eū. Am. haec me mō ad mortem dedit.
 al. Quid iā amabo. Am. ne me appella. So. qd tibi eū. Am. perii miser.
 Quia pudicitiae huius uicium me hic absente est aditum
 al. Obsecro e castor cur istuc mi uir ex te audio.
 am. Vir ego tuus sim. ne me apella falso nomine.
 So. Hæret hæc res: si quidem hæc iam mulier facta est ex uiro.
 al. Quid ego feci: q̄ istæc propter dicta dicantur mihi.
 am. Tu te edictas facta tua: ex me quæris quid deliqueris.
 al. Quid ego tibi deliqui. si cui nupta sum tecum fui.
 am. Tum mecum fueris. quid illac impudente audacius.
 Salte tute si pudrois egeas sumas mutuū.
 al. Istuc faciūsq; tu insimulas nostro generi non decet
 Tu si me impudicitiae capras non potes capere
 am. Proh di immortalis cognoscin tu me sofia saltem.

- So. Propemodum.am.ccenauī ego heri in nauī in portu perſico?
- So. Mihi quoq; adſunt teſtes:qui illud quod ego dicam aſſentiant.
 Neſcio quid iſtuc negocii dicam niſi quiſpiam eſt
 Amphytrio alius:qui forte te hic abſente tamen
 Tuam rem curet:teq; abſente hic muhus fū gatur tuum.
 Nanq; de illo ſubditiuo ſoſia mirum nimis eſt:
 Certe de hoc amphytione iam alterum nimis eſt magis.
 Neſcio quis praſtigiator hanc fruſtratur mulierem
- al. Per ſupremi regis regnum iuro:& matrem familias
 Iunonem:quam me uereri & metuere eſt par maxime:
 Vt mihi extra unum te mortalis nemo corpus corpore
 Contigit:quo me impudicam faceret.am.uera iſtāc uelim
- al. Vera dico:ſed nequicq; quoniam non uis credere.
- am. Mulier es audacter iuras.al.quæ non deliquit decet
 Audacem eſſe:cofidenter pro ſe & proterue loqui.
- am. Satis audacter.al.ut pudicam decet.am.in uerbis probas
- al. Nō ego illam mihi dorem dūco eſſe:que dos dicitur.
 Sed pudicitiam:& pudorem:& ſedatum cupidinem.
 Deum metum:parentum amorem:& cognatum concordiam.
 Tibi morigera:atq; ut munifica ſim bonis:proſim probis.
- So. Ne iſta edepol ſi hæc uera loquitur examuſſim eſt optima.
- am. Delinitus ſum proſecto ita:ut me qui ſim neſciam.
- So. Amphytrio es proſecto:caueſis ne tu te uſu perduiſ.
 Ita nunc homines immutantur:poſtq; peregre aduenimus.
- am. Mulier iſtam rem inquitam certum eſt non amittere.
- al. Edepol me libente facies.am.quid aiſ:reſponde mihi.
 Quid ſi adduco tuum cognatum huc a nauī naucraten:
 Qui mecum una uectus eſt una nauī:atq; iſ ſi denegat
 Facta quæ tu facta dicis quid tibi æquum eſt fieri:
 Nunquid cauſam dicis quin te hoc mulctem matrimonio.
- al. Si deliqui nulla cauſa eſt.am.conuenit:tu ſoſia
 Duc hos intro.ego huc ab nauī mecum abducam naucraten
- So. Nunc quidem præter nos nemo eſt:dic uerum ſerio.
 Ecquis alius ſoſia inuſt:qui mei ſimilis fiet?
- al. Abin hinc a me dignus domino ſeruus?So.abeo ſi iubes.
- al. Nimis ecaſtor facinus mirum eſt qui illi collibitum fiet.
 Meo uiro ſic me inſimulare falſum facinus tam malum.
 Quid quid id eſt:iam ex naucrate cognato id cognoscam meo.

Iuppiter.

Gosum ille amphitrio cuius est seruus sofia
 e Idem mercurius qui sit quando comodust.
 In superiore qui habito coenaculo.

Qui interdum fio iuppiter quando lubet.
 Nunc autem quo exemplo aduentum apporto illico
 Amphitrio fio: uestitum immuto meum.
 Nunc huc honoris uestri uenio gratia
 Ne hanc incohatam transigam comœdiam.
 Simul alcumenæ quâ uir insontem probri
 Amphitrio accusat ueni ut auxilium feram
 Nam mea sit culpa: quod egomet contraxerim
 Si id alcumenæ innocentem expetat.
 Nunc amphitriionem memet ut occepi semel.
 Esse assimulabo: atq; in horum familiam
 Frustrationem hodie incipiam maximam.
 Postigitur demum faciam res fieri palam.
 Atq; alcumenæ in tempore auxilium feram.
 Faciamq; ut uno foetu & quod grauida est uiro:
 Et me quod grauidast pariat sine doloribus.
 Mercurium iussi me continuo consequi
 Si quid uellem imperarem: nunc hanc alloquar.

Alcumenæ. Iuppiter.

Al. Vrare nequeo in aedibus ita me probri:
 d Stupri: dedecoris: a uiro argutam meo.
 Ea quæ sunt facta infecta re acclamitat

Quæ neq; sūt facta: neq; ego in me admisi arguit
 Atq; id me susq; deq; esse habituram putat.

Me edepol faciam: neque me perpetiar probri
 Falso insimulata mi: quin ego illum aut deferam:

Aut satisfaciat mihi: atq; adiuret insuper
 Nolle esse dicta quæ in me insontem protulit:

Iu. Faciundū est mihi illud fieri quod illæc postulat:
 Si me illā amantē ad sese studeā recipere:

Quādo ego quod feci factū id amphitriōni obfuit:
 Atq; ille dudū meus amor negociū

Insonti exhibuit. nunc autē sonti mihi

Illius ira in hanc & maledicta expetent.

al. Et ecce uideo qui me miseram arguit
 Stupri: dedecoris. Iu. te uolo uxor colloqui.

Quo te auertisti? al. ita ingenium meū est

- Inimicos oſa ſum ſemper obtuerier.
- Iu. Eia autem inimicos. Al. ſic eſt. uera praedico.
Niſi etiam hoc falſo dici inſimulaturus es.
- Iu. Nimis uerecunda es: Al. potin eſt ut abſtineas manum.
Nam certo ſi ſis ſanus: aut ſapias ſatis.
Quam tu impudicam eſſe arbitrere & praedices
Cum ſatus ſermonem nec ioco nec ſerio
Tibi habeas niſi ſis ſtultior ſtultiſſimo.
- Iu. Si dixi nihilo magis es: neque eſſe arbitror.
Et id huc reuorti: ut me purgarem tibi
Nam nunq̃ quicquā meo animo fuit egrius
Quam poſtq̃ audiui te eſſe iratam mihi.
Cur dixiſti inquires. ego expediam tibi.
No nedepl quo te eſſe impudicam crederem.
Verum periclitatus ſum animum tuum.
Quid faceres: & quo pacto id ferre induceres
Et quidem ioco illa dixeram dudum tibi
Ridiculi cauſa. uel hunc rogato ſoſiam.
Quin huc adducis meum cognatum naucraten?
- al. Teſtem quem dudum te adducturum dixeras
Te huc non ueniſſe. Iu. ſi quid dictum eſt per iocum
Non æquum eſt id te ſerio prauortier.
Ego illud ſcio quam doluerit cordi meo.
- al. Per dexteram tuam te alcumena ora obſecro
- Iu. Da mihi hanc ueniam: ignoſce: irata ne ſies.
Ego iſtaec feci uerba uirtute irrita.
- al. Nun quando factis me impudicis abſtines
Ab impudicis dictis auorti uolo?
Valeas: tibi habeas res tuas: reddas meas
Iuben mihi ire comites. Iu. ſanan es? Al. ſi non iubes
Ibo egomet. comitem mihi pudicitiam duxero.
Mane: arbitrato tuo iuſiurandum dabo
Memeam pudicam eſſe uxorem arbitrarier.
- Iu. Id ego ſi falſo cum te ſumme iupiter
Quæſo amphitrioni ut ſemper iratus ſies
Ah propiciuſ ſit potius. Iu. confido fore.
Nam iuſiurandum uerum te aduerſum dedi.
- al. Iam nunc irata non es. Al. non ſum. Iu. bene facis.
Nam in hominum ætate multa eueniunt huiuſmodi.
Capiunt uoluptates capiunt ruſum miſerias.

- Iræ interueniunt: redeunt rursum in gratiam.
 Verum iræ si quæ forte eueniunt huiusmodi:
 Inter eos rursum si reuentum in gratiam est
 Bis tanto amici sunt inter se quam prius.
 al. Primum cauisse oportuit ne diceret.
 Verum. eadem si eisdem purgas mihi patiunda sunt.
 iu. Iube uero uasa pura adornari mihi
 Ut quæ apud legionem uota uouisti donum
 Redissem saluus: ea ego exoluam omnia.
 al. Ego istuc curabo. iu. euocate huc sofiam
 Gubernatorem qui in mea nauis fuit
 Blepharonem arceffat: qui nobiscum prandeat.
 Is adeo impransus ludificabitur.
 Quum ego amphytrionem collo hic obstricto traham.
 al. Mirum quid solus secum secreto ille agat
 Atque aperiuntur ædes: exit sofia.
 Sofia. Iuppiter. Alcumena.
 So. a Mphytrio adsum: si quid opus est impa: impium exequar.
 iu. Optime aduenis. So. iam pax est inter uos duos:
 Nam quia uos tranquillos uideo: gaudeo: & uolupte est mihi.
 Atque ita seruum par uidetur frugi sese instituere.
 Proinde heri ut sint idse item sit uultum e uultu comparet
 Tristis sit. heri si tristis: hylarus sit si gaudeant.
 Sed age responde: iam uos redistis in concordiam.
 iu. Derides qui scis hæc iam dudum me dixisse per iocum.
 So. An id ioco dixisti: equidem serio ac uero ratus
 iu. Habui expurgationem. facta pax est. So. optime est.
 iu. Ego rem diuinam intus faciam: uota quæ sunt. So. censeo.
 iu. Tu gubernatorem a nauis huc euoca uerbis meis
 Blepharonem ut re diuina facta mecum prandeat.
 So. Iam hic ero quum illic censebis esse me. iu. actutum huc redi.
 al. Nun quid uis. quin abeam iam intro ut aparetur quibus opust
 iu. I sane: & quantum potes fac parata sint omnia.
 al. Quin ueni quando uis intro: faxo haud quicquam sit more
 iu. Recte loquere. & proinde diligenter ut uxorem decet.
 Iam hi ambo & seruus & hera frustra sunt duo.
 Qui me amphytrionem rentur esse errant probe
 Nunc tu diuine huc fac adsis sofia.
 audis quæ dico tametsi presens non ades
 Fac amphytrionem aduenientem ab ædibus

Vt abigas quouis pacto: fac cōmentus sis.
Volo diludi illum: dum cum hac usuraria
Vxore nunc mihi morigero. hæc curata sient
Fac sis. proinde adeo ut uelle me intelligis.
Atq; ut ministres mihi. cum mihi sacrificem.

Mercurius.

Oncedite: atq; abscedite: omnes de uia decedite
Nec quisq; tam audax fuit homo qui obuiam obstat mihi
Nam mihi quidem hercle qui minus liceat deo minitarier
Populo ut decedat mihi: q̃ seruulo in comcediis!
Ille nauem saluam nunciat: aut irati aduentum senis.
Ego sum iouis dicto audiens: eius iussu nunc huc me affero.
Quamobrem mihi magis par est de uia decedere & concedere.
Pater uocat me: eum sequor: eius dicto imperio sum audiens
Vt filium bonum patri esse oportet: itidem
Amanti supparasit arbor: horto: asto: admoneo: gaudeo:
Si quid patri uoluptas: uoluptas ea mihi multo maximast
Amar: sapit: rectæ facit animo quando obsequitur suo.
Quod omnes homines facere oportet. dum id modo fiat bono.
Nūc amphytrionem uult deludi meus pater: faxo probe
Iam hic deludetur spectatores uobis spectantibus.
Capiam coronam mihi in caput: assimulabo me esse ebrium.
Atq; illuc sursum ascendero: inde optumecis pellam uirum:
De supero quum huc accesserit: faciam ut sit madidus sobrius.
Deinde ille actutum sufferret suus seruus pœnas sofia.
Eum fecisse ille hodie arguet quæ ego fecero hic. quid est mea.
Meo me æquum est morigerum patri eius studio seruire addocet
Sed eccum amphytrionem aduenit iam ille hic deludet pbe.
Si quidem uos uultis auscultando operam dare:
Ibo intro: ornatum capiam qui potius decet.
Deinde sursum ascendam in tectum: ut illum hinc phibeam:

Amphytrio:

Aucratem quem conuenire uolui in nauis non erat.
Neq; domi. neq; in urbe inuenio quenq; qui illum uiderit.
Nam omnis plateas preptauit: gymnasia: myropolia.
Apud emporium: atq; in macello: in palestra: atque in foro:
In medicinis: in tonstrinis: apud omnis ædis sacras:
Sum defessus quæritando: nusq; inuenio naueratē.
Nunc domum ibo atq; ex uxore hanc rē pergā exquirere
Quis fuerit quē propter corpus suum stupri cōpleuerit.

- Nam me quā illam questionē inquisitā hodie amittere
Mortuū satius est: sed ædis occluserunt: euge pariter hoc fit
Atq; ut alia facta sūt: feriam foris: aperite hoc
Heus ecquis hic est: ecquis hoc aperit hostium?

Mercurius. Amphitrio.

- Me. Vis ad fores? Am. ego sū. Me. qd ego sū? Am. ita loquor
- Me. q Tibi iuppiter diq; oēs irati certo sūt qui sic frāgas fores
- am. Quo modo. Me. eo mō ut pfecto uiuas etatē miser
- am. Sosia. Me. ita sōm sosia nisi me esse oblitum existimas:
Quid nunc uis. Am. scelestē at etiā quid uelim id tu me rogas
- Me. Ita rogo. pene effregisti fatue foribus cardines.
An foris cesebas nobis publicitus præberier.
Quid me aspectas stolidē? qd nunc uis tibi aut quis tu es hō?
- am. Verbero etiā q; ego sūm me rogitas. ulmorū acheruns?
Quē pol ego hodie ob istāc dicta faciā feruentē flagris.
- Me. Prodigū te fuisse oportet oli in adulescentia. Am. q dū?
- Me. Quia senectā ætate a me mendicas malū:
- am. Cū cruciatu tuo istāc hodie uerna uerba funditas
- Me. Sacrificio ego tibi. Am. q; Me. quia enim te macto.
- am. Tun me mactes carnifex nisi formam diū hodie meā perdiunt.
Faxo ut bubulis coriis onustus sis saturni hostia.
- Me. Larua umbratilis me minis territas: nūc hinc fugias.
Si denuo pultaueris: si iam minuscule digito fores increpuerint.
Hæc tegula tuum diminuam caput: ut cum dentibus linguam expuas.
- am. Tun furcifer meis me procul prohibes edibus.
- Me. Tū meas pultare fores: am. hæc illico toto demoliar cardine.
- Me. Pergin? am. pergo. me. accipe. am. hem scelestē in hec
Si te hodie apprehēdero ad id te redigam miseriarū: ut semp sis miser
- Me. Bachanal te exercuisse oportuit senex. am. quidum?
- Me. Q ūo tume tuum seruū censes. am. quid censeo?
- Me. Malum tibi: nam mihi herum preter amphitriōnem noui neminem.
- am. Nun formam perdidi? quum me minus norit sosia.
Scrutabor: eho dic mihi quid uideor nūc satis amphitrio?
- Me. Amphitrio sanus ne es nō ne tibi predictum senex?
Bachus bacchanal exercuisti: cum qui sis alium roges.
Abscede moneo molestus ne sis: dum amphitrio
Cum uxore modo ex hostibus adueniens uoluptatem capit
- am. Qua uxore? me. alcmēna. am. quis illic homo.
- Me. Quotiens dictum uis: amphitrio herus meus. molestus ne sis.
- am. Qui cum cubat: me. uide ne infortunium quæras qui me ludifices.

am. Dic quæso mi sosia.me'. blandiris cū alemena. a. in eodem cubiculo
Me. Immo ut arbitror corpore corpus incubat. am. ue misero mihi
Me. Lucrum est quod miserie deputat: nam uxorem usurariam.
Peride est præberier: ac si agrū sterilem bene fodiendum loces.

am. Sosia.me. Quid sosia:am. non me nosti uerbero.
Me. Noui te hominem molestum: qui ue emas litigium:
am. Adhuc amplius non ego herus sum tuus amphytrio.
Me. Tu bacchus es. haud amphytrio: quotiens tibi dictum: nū denuo
Amphytrio intus uno cubiculo uno complexu acmenam tenet

Si pergas huc eum sistam: neq. sine tuo magno malo
am. Cupio accersi ut ueniat pro benefactis hodie dī faciant
Patriā: edes: uxorem: familiam cum forma una perduam
Me. Vccersam equidem sed de foribus interea uidebis
Credo iamq. uolabat sacrificia ad epulum id conducier.
Si molestus fueris euades nunq. qui te sacrificem.

Amphytrio Blefaro: sosia:

li uestram fidem: quæ pitomperie nostram agunt familiā:
d Quæ mira uideo postq. aduenio peregre.
Nū uerū quod olim auditum fabularier.

Mutat os atticos in arcadia homines. & seuas beluas
Mansisse: neq. unq. denuo parentibus cognitos.

Bl. Quid illud sosia magna sunt quæ mira predicas.
Ain tu alium reperiisse domi consimilem sosiam.

So. Ain ais immo & ego sosiam & amphytrionem amphytro.
Puto peperimus: forte tu aliū blefaronem paries: odii faciant.
Vt concisus pugnis & illis dentibus id impransus creduas.
Nam ille ego alter sosia qui illic sum me malis multauit modis.

Bl. Mira profecto sed gradus grandire eo condecet: ut uideo
Expectat amphytrio: & uacuuus mihi uenter crepitat

am. Ecquid aliena fabulor: in nostro olim thebano genere
Plusq. mira memorant martigena ille aggressus beluā

Magnus europaë exquisitor anguineus repente hostis perit.
Et illac pugnata pugna fratrem fraudabat hasta & galea.

Et nostre auctorem gentis cum pulcra ueneris filia
Repisse anguem tellus uidit epyrothica.

Sic de summo summus iuppiter statuit sic factum habet
Homines martis optimis pro claris factis duris angunt malis.

So. Blefaro: Bl. Quid est. So. nescio quid mali suspicor.

Bl. Quid. So. uide sis: herus ut saluator ob pefultas fores graditur

Bl. Nihil mea & famem spectat obambulare: idum ob ambulabat.

So. Curiose quidem fores nostras clausit ne preuorteretur foris.

Bl. Obgannis. So. nec gannio nec latro si me audias.
Obserues: nescio quid sercum solus: puto rationes colligit
Quid dicat: de loco excipiamus: ne propera.

am. Vi metuo ne uictis hostibus dñi partem expugnent gloriam.
Totam miris modis nostram uideo turbatam familiam.
Vxor stupro uitio dedecore me plena enecat.
Sed depatera mirū signum tñ erat designatum probe
Quis & .n. pugnas pugnatas & pterulā
Nostris expugnatum occisum fortiter manibus.
At at noui iam id sosiae factum opera.

Qui me hodie quoq; praesentem ausit indigne praeuortier.
So. De me loquitur & quae minus uelim
Quaeso ne congregiamur: priusq; itomachum detexerit.

Bl. Consiltam: Am. si illum datur hodie mastigiam apprehendere
Ostendam quid sit herū fallere: minis & dolis incessere

So. Audin tu illum: Bl. audio. So. illac machina
Meas onerat scapulas: sed eum compellemus
Sic inde quod uulgo dici solet.

Bl. Quid dicturus: nescio quid tibi faciendū ariolor

So. Vetus est adagiū: fames & mora bilem in nasum conciunt.

Bl. Verū: ideo hominem cōpellabo: amphytrio.

Am. Blefaronem audio mirū quid ad me ueniat
Oportune tñ se offert: ut facta uxoris cōuinca turpia
Quid huc me blefaro. Bl. oblitus tā cito

Qui diluculo misisti sosia ut hodie tecū conuenirem

Am. Nusq; id factū gentiū sed illic scelestus ubi Bl. quis. am. sosia

Bl. Eccū illū: am. ubi. Bl. ante oculos nū uides: am. uix prae ira uideo
Adeo me istic hodie delyrū fecit: nun te sacrificem
Nūq; euades: sine blefaro: Bl. ausculta praecor.

Am. Dic ausculto: tu uapula: qua de re nō facti in tempore

Bl. Non ocysus quasi dedaleis me tulissem remigiis
Abstine quaeso nō potuimus nostros grādus grādire gradus.

Am. Siue gradatorius siue testudineus fuerit. certū est mihi.

Hunc scelestū perdere en tectū en tegulas

En obductas fores en ludificatum herum.

En uerborū scelus. Bl. quid mali fecit am. Rogas

Ex illo tecto exclusum foribus me deturbauit edibus.

So. Ego ne. am. negas sceleste. So. nego en testis ampliter.

Quocū uenio missus sedulo ut ad te uocatum ducerem

- am. Quis te misit furtifer: So. qui me rogat: Am. quoq̃ gentiū?
- So. Dudum iā pridē mō ubi cū uxore doris redisti ignojā.
 Bachus te irritasit. So. nec bacchū salutauī: nec cerorem.
 Tu purgan iusseras uasā diuinā rem ut faceres
 Et hunc me accersitū misseras ut tecū p̃adeat.
- am. Blefaro dispersam si aut intus fui: aut si hūc miserā
 Dic ubi me liquisti. So. domi cū alcmena coniuge a te abiens.
 Portū uersus uolito hunc tuis uerbis uoco
 • Venimus nec te nisi nunc uideo postea. Am. scelestū caput
 Cum uxore hac nūq̃ abis qn uapules. Bl.
 Mitte hunc modo mea gratia & me audias.
- Am. En mitto quid uis loquere. Ble. istic dudū maxīma
 Memorauit mira forte pr̃estigiator aut ueneficus.
 Hanc excantat familiam inquire aliunde uide quid fiet.
 Nec ante exrutiatū hunc miserū facias q̃ rem intelligas.
- Am. Recte mones eamus te aduersum uxori et aduocatū uolo.
 Iuppiter. Sosia. Blefaro. Amphytrio.
 Vis tā ualto ipse tu has fores toto cōuulsit cardine
 q Quis ante edes tantas tam diu turbas concitat
 Quem si cōperio telebois sacrificabo manibus.
 Nihil est ut dici solet quod hodie bene succedat mihi
 Desenu blepharonem & sosia: uicognatū naucratem
 Conuenirem: hunc non repperi & illos perdidī.
 Sed eos uideo ibo aduersus ut siquid habene
 Blepharo illic qui ex edibus est herus hic uero ueneficus.
- Bl. Proh iuppiter quid ego uideo hic non est sed ille amphytrio.
 Istic si fuit illū sane non esse oportuit nisi sit geminus.
- Iu. Ecce cū blepharone sosia: cōpellabo hos pruis
 Sosia tandem ad nos esurio. So. dixim tibi hunc ueneficū?
 Here tu esuris ego sator pugnīs ad te uolito
- Am. Pergin mastigia: So. abi ad acherontem uenefice
 Men ueneficū: uapula: Iu. quā hospes imperiā:
- Am. Ut tu meū uerteres. Am. tuū: Iu. meū. Am. mentiris.
- Iu. Sosia i intro dū hunc sacrifico: fac paretur prandium:
- So. Ibo amphytrionem arbitror ita comiter amphytrio
 Accipiet: ut me ego ille alter sosia sosiam:
 Dum isticertant in popinā diuertendū est mihi
 Lances detergām oēs: omnesq̃: tegulas aurīa:
- Iu. Tun me mentiri ais? Am. mentiris inquā mea corruptor falsis.
- Iu. Ob istuc indignum dictū te abstricto collo hac diripiam
- am. Ve misero mihi. Iu. antea id pr̃cauisse oportuit.

- am. Blepharo suppetias mihi: Bl. confimiles sunt adeo
 Vt utri adsum nesciam: rixam tñ ut possum dirimā.
 Amphytrio noli amphytionem duello perdere.
 Linque collū precor: Iu. hūc amphytionem dictas.
- Bl. Quidni unus olim nunc uero partus est geminus.
 Dum tu uis esse alter forma quoq; esse nō desinit
 Interea queso collū linq; Iu. linquo: sed dic mihi
 Videtur ne tibi istic amphytrio: bl. uterq; quidem.
- am. Proh summe iuppiter ubi hodie mihi forma adimīs.
 Pergo querere: tun amphytrio: Iu. tū negas. am. pernego
 Q n̄ thebis preter me nemo est amphytrio.
- Iu. Immo preter me nemo: atq; blepharo iudex sis.
 Faciam id si queo signis palam: respondet tu pruis
- am. Lubens. bl. antequā cū taphiis pugna sit innita.
 Quid mādasti: Am. parata naui clauo hereres sedulo
- Iu. Si nostri fugā facerent illuc me tuto reciperem
- am. Item aliud me: ut nummatū seruaretur marsupii
- Bl. Quæ perania: bl. tacesis meū est querere
- Ble. Scisti numerū Iu. talenta quadrinta attica.
 Hic ex amussim rem enarrat & tu: quod philippeī. am. duo milia
 Oboli uero bis totidem: bl. uterq; rem tenet probe.
- Iu. Intus in crumena alterū clausum esse oportuit
 Attende sis hac dextra (ut nosti) regem mactaui pterela.
 Spolia ademī & paterā qua ille potare solitus est
 In cistella pertuli: & dono uxori meæ dedi.
- am. Q uicū hodie domi laui sacrificauī & cubui
 Hei mihi quid audio uix apprime sum uigilans.
 Q: uippeī dormio uigilans somnio & sanus iutereo
 Ego ille idem sum amphytrio geraphonis nepos.
 Thebanorū imperator & creontis inimicus
 Teleboorum perduellis: qui
 Vi uici & summa regem uirtute bellica
 Illi isti pretuli caphalū magni acionis filium:
- Iu. Ego latrones hostes uirtute & bello contadi:
 Electionides perdiderat nostræ germanus coniugis
 Acaīam etholiam phocida aoniam. per freta
 Ioniam egeū & creticū uagans uertebat pyratia
- am. Dī immortales iam mihi non credos: ita hic omnia.
 Quæ facta sunt examussim loquitur: bl. uide.
 Vnū superest id si suat amphytiones sito te gemini. Iu. qđ dicas noui

Ex illoc uulnere quod mihi nupegit pterela.

Bl. Hoc equidem. am. apposite uiden en aspice
lu. en aspice. Bl. aspiciam.

Bl. Supreme iuppiter: qd intueor utriq. minustulo
Dextro: eodem in loco: signo eodem apparet probe
Vt primū tonuit cicatrix rufula sub lurida
Iacent rationes filet iudiciū: quid dicā nescio.

Blepharo. Ampytrio. Iuppiter.

Ble. Os inter uos partite: ego abeo: mihi negociū est.
Neque ego unq. usq. tanta mira me uidisse censeo.

am. Blepharo qso te ut aduocatus mihi ad sis. ne ue abeas. Ble. uale

Iu. Quid opult me aduocato: qui utri sim aduocatus nescio.

Iu. Intro ego hinceo: alcumena parturit. am. perii miser.

Quid ago: quem aduocati iam atque amici deserunt.

Nunquā edepol me inultus istic ludificauit: quis quis est.

Nam iā ad regē recta me ducā: resq. ut facta est eloquar

Ego pol illum ulciscar hodie thestālū ueneficum:

Qui peruerse perturbauit familiæ mentē meā:

Sed ubi ille est. intro edepol abiit credo ad uxore meā.

Qui me thebis alter uiuit miserior: quid nā agam.

Quem omnes mortales ignorant & ludificant ut lubet.

Certus in introrūpam in ædibus: ubi quēque hominē aspexero:

Siue ancillā: siue seruū. siue uxore: siue adulterū:

Seu patrē: siue auum uidebo: obtruncabo in ædibus.

Neque me iuppiter: neque di omnes id proibebunt. si uolunt.

Quin sic faciam ut constitui: pergā in ædibus nunc iam.

Bromia ancilla. Amphytrio

Apes atq. opas uitæ meæ iacent sepultæ in pectore

a Neque ullast confidentia iā in corde qn amiserim.

Ita mihi uidentur omnia: mare: terra: cælū consequi

Iam ut opprimar: ut enecer: me miseram. quid agam nescio.

Ita tanta mira in ædibus sunt facta: ue miseræ mihi

Animo malest: aquā: uelim: corrupta sū atq. asumpta sum.

Caput dolet: neq. audio: nec oculis prospicio satis

Nec me miserior foemina est: neq. ulla uideatur magis

Ita heræ meæ hodie contigit: nā ubi parturit: deos sibi inuocat

Streptus: crepitus: sonitus: tonitrus: ut subito: ut ppe: ut ualide tēuit

Ubi quisque institerat concidit crepitu. ibi nescio quis maxima

Voce exclamat alcumena adest auxilium: ne time:

Et tibi: & tuis propicius cæli cultor aduenit.

• Am.

Exurgite inquit qui terrore meo occidistis præ metu.
Vt iacui exurgo: ardere censui ædis: ita tum fulgebant.
Ibi me inlclamat alcumena: iam ea res horrore afficit.
Herilis præuertit metus: accurro ut sciscam quid uelit
Atque illam geminos filios pueros peperisse conspicio.
Neque nostrum quisq̃ sensimus quum peperit:
Neque preuidimus: sed hoc quid. quis hic est senex.
Qui ante ædis nostras sic iacet. nūnam hunc percussit iuppiter
Credo edepol: nām proh iuppiter sepultus est quasi sit mortuus.
Ibo & cognoscam quisquis est amphitrio hic quidem
Amphitrio. am. perii. Bro. surge. am. interii. bro. cedo manū

am. Quis me tenet. bro. tua bromia ancilla.

am. Totus timeo: ita me increpuit iuppiter:

Nec secus est q̃ si ab acheronte ueniam: sed quid tu foras
Egressa es. bro. eadem nos formido timidas terrore impulit.

In ædibus tu ubi habitas nimia mira uidi: ue mihi

Amphitrio ita mihi animus etiā nūc abest. am. agedū expedi.

Sin me tuū esse hez: amphitriōnē. Bro. scio. Am. uide etiā nūc.

Bro. Scio. am. hæc sola sarcā gestat mea familiarium.

Bro. Immo omnes sani sunt pfecto. am. at me uxor in sanum facit

Sui fedis factis. Bro. at ego faciam tu idem ut aliter prædices

Amphitrio piam & pudicam esse tuā uxore ut scias

De ea re signa atq; argumenta paucis uerbis eloquar.

Omnium primum alcumena geminos peperit filios

am. Ain tu gemios. Bro. geminos. am. di me seruant. Bro. sine me dicere

Vt scias tibi tuæq; uxori deos esse omnis propicios.

am. Loquere. bro. postq̃ parturire hodie uxor occepit tua.

Vbi utero exorti dolores ut solent puerperæ

Inuocat deos immortales: ut sibi auxilium ferant.

Manibus puris: capite operto. ibi continuo contonat

Sonitu maximo. ædes primo ruere rebamur tuas.

Ædes totæ consulgebant tuæ quasi essent aureæ:

am. Quæso obsoluito hinc me extemplo quādo satis deluseris.

Quid fit deinde? Bro. dum hæc aguntur interea uxore tuā

Neque gementem: neq; plorantem nosti: quisq̃ audiuius:

Ita pfecto sine dolore peperit. Am. iam istuc gaudeo

Vt ut erga me merita. Bro. mitte istæ: atq; hæc q̃ dicā accipe.

Postq̃ peperit pueros: lauare iussit nos: occepimus.

Sed puer ille quē ego. laui ut magnus est & multum ualet.

Neq; eum quisq̃ colligare quīuit in cunabulis

am. Nimirum mira memoras: si illæ uera sunt: diuinitus
 Non metuo quin meæ uxori latæ suppetiæ fient:
 Bro. Magis iam faxo mira dices: postq̃ in cunas conditus est:
 Deuolant angues iubati deorsum in impluuium duo
 Maximè continuo extollunt ambo capita. Am. heu mihi.
 Bro. Ne paueris: sed angues oculis omnis circunuisere.
 Postq̃ pueros conspicati. pergunt ad cunas citi.
 • Ego cunas recessum uorsum trahere & ducere
 Metuens pueris: mihi formidans: tantoq; angues acris
 Persequi: postq̃ conspexit angues ille alter puer:
 Alterum alter apprehendit eos manu pernìciter:
 Citus e cunis exilit. facit recta in anguis impetum
 am. Mira memoras: nimis formidolosum prædicas facinus.
 Nam mihi horror membra misero percipit dictis tuis.)
 Quid fit deinde porro loquere. Bro. puer ambos anguis enecat.
 Dum hæc aguntur: uoce clara exclamat uxorem tuam.
 am. Quis homo? Bro. summus imperator diuū atq; hominū iuppiter.
 Is se dixit cū alcumena clam consuetum cubilibus:
 Eumq; filiū suum esse qui illos angues uicerit.
 Alterū esse tuū dixit puerū. Am. pol me haud pœnitet
 Scilicet boni dimidium mihi diuidere cum ioue.
 Abi domum: iube uasa pura actutum adornari mihi:
 Vt iouis supremi multis hostis pacem expetam.
 Ego tîresiam coniectorem aduocabo & consulam.
 Quid faciendū censeat: simul hanc rē ut facta est eloquar.
 Sed quid hoc? q̃ ualide conuict: di obsecro uestram fidem.

iuppiter.

Ono animo es. adsum. auxilio amphytrio tibi & tuis
 b Nihil est quod timeas: hariolos: haruspices
 Mitte omnis: quæ futura & quæ facta eloquar.

Multo adeo melius q̃ illi: quum sum iuppiter.
 Primum omnium alcumenæ usuram corporis
 Cœpi: ex concubitu grauidam feci filio
 Tu grauidam ita fecisti: quum in exercitum
 Profectus: uno partu duos peperit simul:
 Eorum alter nostro qui est susceptus semine:
 Suis factis te immortalī afficiet gloria.
 Tu cum alcumena uxore antiquam in gratiam
 Redi: haud promeruit quā obrem uitio uorteres:
 Mea ui subacta est facere: ego in cœlum migro.

Amphytrio.

f Acia ita ut iubes: & te oro pmissa ut serues tua
 Ibo ad uxore intro: missum faciam tiresia senē.
 Nūc spectatores iouis summi cā dare plaudite.

Plauti poetæ clariss. Asinaria.

Prologus.

Oc agite sultis spectatores nunciam
 Q: uae quidem mihi atq; uobis res uortat bene.
 Gregiq; huic: & dominis atq; cōductoribus
 Ecce iā nunc tu præco omnē auritū populū
 Age. nunc reside: caue modo ne gratis.

Nunc quid processerim huc: & quid mihi uoluerim

Dicam: ut sciretis nomen huius fabulæ.

Nam quod ad argumentum attinet: sane breuest.

Nunc quod me dixi uelle uobis dicere

Dicam: huic nomen græce onagrost fabulæ.

Demophilus scripsit: macrus uortit barbare.

Asinariam uolt esse si per uos licet.

Idem lepos. ludusq; in hac comcedia:

Ridicula res est: date benigne operam mihi.

Vt uos item alias: pariter nunc mars adiuuet.

Argumentum.)

a Manti argento filio auxiliarier
 Sub imperio uiuens uolt senex uxorio
 Itaque ob asinos relatū præcium saureæ

Numerari iussit seruo leonidæ:

Ad amicam id fertur: cedit noctem filius.

Riuinus amens ob raptam mulierem

Is rem omnem uxori per parasitum nunciat.

Accurrit uxor: ac uirum eius triste agit:

Libanus seruus. Demenetus senex.

Li. Icut tuum uis unicum gnatum tuæ
 f Superesse uitæ: sospitem & superstitem:
 Ita te obrestor per senectutem tuam:

Perque illam quam tu metuis uxorem tuam:

Si quid me erga hodie falsum dixeris:

Vt tibi superstes uxor ætatem fiet:

Atque illa uiua: uiuus ut pestem oppetas.

De. Per deum fidium quæris: iurato mihi

Video necesse esse æloqui quicquid roges.

- Ita me obstinate aggressus: ut non audeam
 Profecto percunctanti quin promam omnia:
 Proinde actutum istuc quid est: quod scire expetis
 Eloquere: ut ipse scibo te faciam ut scias.
- Li. Dic obsecro hercle serio quod te rogem.
 Caue mihi mendacii quicq̃. De. quin tu ergo rogas.
- Li. Num me illuc ducis ubi lapis lapidem terit.
- Da. Quid istuc est: aut ubi istuc est terratum loci.
- Li. Vbi fient nequam homines: qui polentā pinſitāt
 Apud fustidinas ferri crepidinas insulas.
 Vbi uiuos homines mortui incurſant boues.
- De. Modo pol percepi libane quid istuc sit loci.
 Vbi sit polenta te fortasse dicere: Li. ah.
 Neq̃ hercle: ego istuc dico: nec dictum uolo.
 Teq̃ obsecro hercle ut quæ locutus despuas.
- De. Fiat geratur mos tibi. Li. age age usq̃ excrea.
- De. Etiam ne. Li. age quæſo hercle usq̃ ex penitis faucibus.
 Etiam amplius. De. nam quousq̃. Li. usq̃ ad mortem uolo.
- De. Caueſis malam rem. Li. uxoris dico non tuam.
- De. Dono te ob istuc dictum: ut expers sis meui
- Li. Di tibi dent quacuncq̃ optes. De. redde operam mihi
 Cur hoc ego ex te quæram: aut cur miniter tibi.
 Quid istuc est: aut ubi istuc sit nequeo noscere
 Vbi fient neq̃ homines: qui polentam pinſitant
 Propterea quod me nescientem feceris.
 Aut cur postremo filio succenseam
 Patres ut faciunt cæteri. Li. quid istuc noui est.
- De. Equidem scio iam filius quod amet meus
 Istanc meretricem e proximo philenium:
 Estne hoc ut dico libane. Li. rectam instas uiam
 Ea res est: sed eum morbus inuasit grauis.
- De. Quid morbi est: Li. quia non suppetunt dictis data.
- De. Tunc es adiutor nunc amanti filio.
- Li. Sum uero: & alter noster est leonida.
- De. Bene hercle facitis: & a me initis gratiam:
 Verum meam uxorem libane nescis qualis fiet!
- Li. Tu primus sentis: nos tamen prænoscimus
- De. Fateor eam esse importunam atq̃ incōmodam:
- Li. Posterius istuc dicis: q̃ credo tibi.
- De. Omnes parentes libane liberis suis

- Qui mihi auscultabunt facient obsequelam.
 Quippe qui mage amico utantur gnato & beneuolo.
 Atq; ego me id facere studeo:uolo amari a meis.
 Volo mei patris me similem:qui causa mea
 Nauderio ipse ornatu per fallaciam
 Quam amabam abduxit ab lenone mulierem.
 Neque puduit eum id ætatis lycophantias
 Struere:& beneficiis me emere gnatum suum sibi.
 Eos me decretum persequi mores patris:
 Nam me hodie orauit argirippus filius
 Vt sibi amanti facerem argenti copiam:
 Et id ego percipio obsequi gnato meo.
 Volo amoris obsecutum illius:uolo amet me patrem.
 Quamq; illum mater arte contenteq; habet.
 Patres ut consueuerunt:ego mitto omnia hæc:
 Præsertim quum is me dignum quo i crederet
 Habuit:me habere honorem eius ingenio decet.
 Quum me adiit (ut pudentem gnatum æquum est) patrem.
 Cupio esse amicæ quod det argentum suæ.
 Li. Demiror quid sit:& quo euadat sum in metu.
 De. Equidem iam scio filius quod amet meus.
 Li. Cupis id quod cupere te nequicq; intelligo.
 Dotalem seruum sauream uxor tua
 Adduxit:cui plus in manu sit quam tibi:
 De. Argentum accepi:dote imperium uendidi.
 Nunc uerba in pauca conferam quid te uelim:
 Viginti iam usult filio argenti minis:
 Face id ut paratū iam sit:Li.unde gentium?
 De. Me defraudato.Li,maximas nugas agis.
 Nudo detrahare uestimenta me iubes.
 Defrudem te ego:agefistu sine pennis uola.
 Te ne ego defrudem:quod ipsi nihil est in manu
 Nisi quid tu porro uxorem defraudaueris?
 De. Quam me uxorem qua tu seruom sauream
 Potes circunduce:aufer:promitto tibi
 Non offuturum si id hodie effeceris.
 Li. Iubeas una opera me piscari in aere
 Venari autem retiaculo in medio mari.
 De. Tibi optionem sumito leonidam
 Fabricare quid uis:quid uis comminiscere.

Perficio argentum hodie ut habeat filius:

Amicæ quod det. Li. quid ais tu demenete:

Quid si forte in insidias deuenero?

Tu redimes me si me hostes interceperint?

De. Redimā. li. tum tu igitur aliud crura quid lubet.

Eo ego ad forum nisi qd uis. De. fiet. ne ambula.

Atq; audi etiā. Li. ecce. De. si qd te uolā ubi eris?

Li. Vbicunq; libitū erit animo meo: profecto nemo est

Quem iam de hinc metuam mihi.

Ne quid nocere mihi possit: quum tua oratione

Omnem animum ostendisti tuum:

Quin te quoq; ipsum faciam haud magni: si hoc patro.

Pergam quo occepi. atq; ibi consilia exordiar

Audin tu? apud archibulum ego ero argentarium.

De. Nempe in foro? Li. ibi si quid opus fuerit. De. meminero.

Non esse seruus peior hoc quisq; potest.

Nec magis uersutus: nec quo ab caueas ægrius

Eidem homini si quid recte curatum uelis

Mandes: moriri sese misere mauolet

Quam non perfectum reddat: quod promiserit:

Nam ego illud argentum tam paratum filio:

Scio esse quam me hunc scipionem contui.

Li. Sed quid ego cessare ad forum: quod inceperam?

Atque ibi manebo apud argentarium.

Argirippus. Adolescens:

Iccine hoc fit foras ædibus me eiici?

f Promerenti optime hocceine precii redditur?

Bene merenti mala es: male merenti bona es.

At malocum tuo. nam iam ex hoc loco

Ibo ego ad tres uiros: uestraq; ibi nomina

Faxo erunt capitis: te perdam ego & filiam

Perlecebræ: pernicies: adulescentum exitium.

Nam mare haud est mare: uos mare accerrimum.

Nam in mari repperi: hic elauī bonis.

Ingrata: atq; irrita esse omnia intellego

Quæ dedi: & quod benefici: at posthac tibi

Male quod potero facere faciam: meritoq; id faciam tuo.

Ego pol te redigā eodē unde orta es ad egestatis terminos:

Ego edepol te faciā: ut quæ sis nūc: & quæ fueris scias:

Quæ priusq; istā adii. atque amans ego animū meū istī dedi

• Sordido uitam oblectabas panē: in panis inopia.
 Atque ea si erant magnas habebas omnibus dīs gratias.
 Eadē nunc quū est melius: me cuius opera est ignoras mala
 Reddam ego te ex fera fame mansuetam: me specta mō.
 Nā isti quid succēseam ipsi nihil est: nihil quicq̃ meret.
 Tuo facit iussu: tuo imperio paret: mater tu: eadē hera es.
 Te ego ulciscar: te ego ut digna es perdā: atque ut de me meres.
 At scelestā uidē ut ne id quidē me dignū esse existimat:
 Quem adeat: quē colloquatur: cuiq̃ irato supplicet.
 Atq̃ eccam illecebra exiit tandē. opinor hīc ante hostium
 Meo modo loquar quā uolam: quoniam intus nō licitū est mihi.
 Lena clereta. Argirippus adolescens.

Num quodq̃ istoz uerbū nūmīs philippeis auris

u Non potest auferre hīc a me si quis emptor uenerit.

Nec recte: quā tu in nos dicis auz atque argentū meruist

Fixus hīc apud nos est animus tuus clauo cupidinis.

Remigio. ueloque quātum poteris festina & fuge.

Quam magis te in altum capeſſis: tam aēstus te in portū refert

Ar. Ego pol istum portitorem priuabo portorio

Ego te dehinc ut merita es de me & mea retractare exequar.

Quom tu me ut meritus sum non tractas. quā eicis domo:

Lc. Magis istuc percipimus lingua dici: quā factis fore.

Ar. Solus solitudine ego te atque ab egestate abstuli.

Solus si ductem: referre gratiam nunquam potes.

Lc. Solus ductato: si semper solus quā poscā dabis.

Semper tibi promissum habeto hac lege dum supes datis.

Ar. Quī modus dādī. nam nunquā tu quidē expleri potes:

Modo quidē accepisti haud multo post aliqd quod poscas: paras

Lc. Quid modist: ductando amando nunq̃ ne expleri potes.

Modo remisisti: continuo iam ut remittam ad te rogas.

Ar. Dedi equidem quod mecum egisti. Le. & tibi ego misi mulierē.

Par pari datum hostimentust opera pro pecunia.

Ar. Male agis mecum. Le. quid me accusas si facio officium meum.

Nā neque usq̃ fictum: nec pictū: neque scriptū in poematis

Vbi lena bene agat: cū quiq̃ amante quā frugi esse uolt.

Ar. Mihi quidē te parcere æquum est tandē: ut tibi durē diu:

Lc. Non tu scis quā amanū parceret: eadem sibi parceret parū.

Quasi piscis itidē est amator lenæ: nequā est nisi recens.

Is habet sucum: is suauitatem: eum quouis pacto cōdias.

Vel patinarium: uel assum: uerses quo pacto lubet.

Is dare uoluit: is se aliquid posci: nā ubi de pleno promittitur

Neque ille scit qd det: quid dā nī faciat: illi rei studet.

Vult placere sese amicæ: uolt mihi: uolt pedisseq.

Vult famulis: uolt etiā ancillis: & quoq; catulo meo.

Subblanditur nouos amator: se ut quī uideat gaudeat.

Vera dico: ad suum quēq; hominē qstū eē æquū est calidum.

Ar. Perdidici istæ esse uera dāno cū magno meo.

Le. Sic castor nunc habeas quod des. alia uerba prohibeas.

Nunc quia nihil habes maledictis tu eā ductare postulas.

Ar. Non meū est. Le. nec meū quidē edepol ad te ut mittā gratis:

Verū ætatis atq; honoris gratia hoc fiet tui.

Quia nobis lucro fuisti potius q̄ decori tibi.

Si mihi dantur duo talenta argenti numerata in manū:

Hanc tibi noctē honoris causa gratis dono dabo.

Ar. Quid si non est. Le. tibi non esse credā illa. alio ibit tamen.

Ar. Vbi illæ quæ dedi ante? Le. abusa. nā si durarent mihi

Mulier mitteretur ad te: nunquā quicquā poscerem.

Diem: aquam: solem: lunā: noctē: hæc argēto nō emo:

Cætera quæ uolumus uti græca mercamur fide.

Quum a pistore panē petimus: uinū ex cenopolio:

Si æs habent: dant merçē: eadē nos disciplina utimur.

Semper oculatæ nostræ sunt manus: credunt quod uident.

Vetus est: nihili coactio ē: scis cuius: nō dico amplius. Ar. aliā nunc

Mihi orationem despoliato prædicas.

Longe aliam inquā præbes nūc atq; olim quom dabā.

Aliam atq; olim quom illiciebas me ad te blāde ac benedice

Tū mihi ædes quoq; arridebāt: quom ad te ueniebā tuæ.

Me unice unū ex omnibus te atq; illā amare aiebas mihi.

Vbi quid dederā quasi columbæ pulli in ore ambe meo

Vsq; erat is. meo de studio studia erant uostra omnia

Vsq; adherebatis: quod ego iusserā. quod poluerā

Faciebatis: quod nolebam ac uetueram de industria

Fugiebatis: neq; conari id facere audebatis prius.

Nūc neq; quid uelim: neq; nolim facitis magni pessime

Le. Non tu scis hic noster quæstus aucupii simillimus est.

Auceps quando concinauit aeram: effundit cibum.

Aues assuescūt: necesse est facere sumptū q̄ quærit lucrū.

Sæpe edunt: semel si sunt captae rem soluunt aucupii.

Itidem hic apud nos: ædis nobis area est: auceps sum ego

Esca ē meretrix, luctus illex est: amatores aues.

• Bene salutando consueſcunt: compelando blanditer.

Oſculando oratione uinula uenustula

Si paſſillam pertractabit: haud eſt ab re aucupis

Suauium ſi ſumpſit: ſumere eum licet ſine reſibus.

Hæc cene te eſſe oblitum in ludo qui fuiſti tam diu?

Ar. Tua iſta culpa eſt quæ diſcipulum ſemidoctū abſ te ſemoues

Le. Remeato audacter mercedē ſi eris naſtus: nunc abi.

Ar. Mane: mane: audi: dic qd me a quā cēſes p illa tibi dare

Annū hunc ne eſt quā alio ſit: Le. tu ne: uiginti minas:

Atq; ea lege ſi alius ad me prius attulerit. tu uale.

Ar. At ego eſt et priuſq; abis qd uolo loq. Le. dic quod lubet.

Ar. Non omnino iam perit: eſt reliquū quod pereū magis

Hibeo unde iſtuc tibi qd poſcis dem: ſed in leges meas

Dabo ut ſcire poſcis ppetuū annū hunc mihi uti ſeruiat.

Ne quenq; interea alium admittat proruſq; me ad ſe uiſum

Le. Quia ſi tu uoles domi ſerui qui ſunt caſtrabo uiros

Poſtremo ut uoles nos eſſe ſyngrapham facito afferas:

Vt uoles: ut tibi lubebit nobis legem imponito.

Ar. Modo tecum una argentum aſſerto: facile patiar cætera

Portitorum ſimillimæ ſunt ianuæ lénoniæ

Si aſſers tū patent: ſi nō eſt quod deſ: ædes nō patent:

Interiū ſi non inuenio ego illas uiginti minas.

Et proſecto. niſi illud perdo argentū: pereundū eſt mihi:

Nunc pergā ad forum: atq; experiar opibus oīcopiæ.

Supplicabo exobſecrabo: ut quenq; amicū uiderō.

Dignos indignos adire: atq; experire certum eſt mihi.

Nam ſi mutuas non poterō certum eſt ſumam ſcenore.

Libanus.

Ercle uero libane non te melius uel expergifcer

h Atq; argento comparando fingere nō fallaciam?

Iam diu factū eſt quom diſceſti ab hero: atq; abiſti ad forum:

Igitur inueniūdo argento ut fingeres fallaciā.

Ibi tu ad hoc diei tempus dormitaſti in ocio.

Qui tu ſocordiā omnē abſ te reice & ſegniſciem amoue.

Atq; ad ingeniū uetus uerſutum te recipis tuum.

Serua herum: caue tu idem faxis: alii quod ſerui ſolent.

Qui ad heri fraudationem callidū ingeniū gerunt.

Vnde ſumam? quē iteruoriam? quo hāc celo cē cōferā?

Impetratum inauguratuſt quouis admittunt aues

Picus & cornix eſt ab leua: coruos porro ab dextera.

Consuadent. certum hercle est uestra consequi sententiam.
Sed quid hoc quod pius ulmum tōdit: non temerarius est
Certe hercle ego quantū ex augurio auspiciū intelligo
Aut mihi in mundo sunt uirgæ: aut atriensi faureæ.
Sed quid illuc q̄ exanimatus currit hūc leonida.
Metuo q̄ illic obscænauit meæ falsæ fallaciæ.

Leonida. libanus. Seruus.

Bi ego nūc libanū requirā: aut familiarē filiū

u Vt ego illos lubētiores faciā quā lubentia est.

Maximā prædā & triūphū eis adfero aduētū meo:

Quando mecū pariter potant. pariter scortari solent.

Hāc quidē quā nactus predā: pariter cū illis partiam.

Li. Illic homo ædis compilauit more si fecit suo.

Vaxilli qui tā indiligenter obseruauit ianuam.

Le. A etatem uelim seruire libanū ut conueniam modo.

Li. Mea quidē hercle opera liber nūquam fies ocus.

Le. Etiam de tergo ducetas plagas prægnatis dabo.

Li. Largitur peculium omne: in tergo thesaurum gerit.

Le. Nā si huic occasione tempus sese subterdixerit.

Nunq̄ edepol quadrigis albis indipiscet postea.

Herum in obsidione linquet: inimicū animos auxerit.

Sed si mecū occasione opprimere hāc: quæ obuenit studet

Maximas optimitas & gaudio effertissimas

Suis heris ille una mecum pariet gnatoque & patri.

Adeo ut etatem ambo ambobus nobis sint obnoxii

Nostro deuincti beneficio. li. uinctos nescio quos ait.

Nō placet: metuo in cōmune ne quā fraudē fraus fiet.

Le. Perii ego oppido nisi libanū inuenio iam ubi ubi est gentium.

Li. Illic homo focium ad malam rē querit: quē adiungat sibi.

Non placet: pro monstro extēplo est quādo qui sudat tremit.

Le. Sed quid ego hic pperans cōcesso pedibus lingua largior.

Quin ego hanc iubeo tacere quæ loquens lacerat diem.

Li. Edepol hominem infelicē qui patronam comprimat.

Nam si quid scelestē fecit lingua pro illo perierat.

Le. Approperabo: ne post tempus præde præsidium parem.

Li. Que illec præda est. ibo aduorsum. atq̄ electabo quicquid est.

Iubeo te saluere uoce sūma quoad uires ualent.

Le. Cymnasium flagiti: saluto. li. quid ais custos carceris.

Le. O catenarum colone. li. o uirgarum lasciuia.

Le. Quot pondo te effecenses nudū. li. non edepol scio.

- Le. Scibam ego te nescire: at pol ego q te expendi scio.
 Nudus uinctus cētum pondo es: quādo pendes per pedes.
- Li. Quo argumento istuc! le. ego dicam quo argumento & quo modo
 Ad pedes quando aligatus est æquum centum pondium.
 Vbi manus manicæ cōplexæ sunt: atq; aductæ ad trabem
 Nec dependis nec propendis: quīn malus nequāq; sis.
- Li. Væ tibi. le. hoc testamento seruītus legat tibi.
- Li. Verbis uelitationem fieri compendio uolo
 Quid istus negocii est! le. certū est credere. li. audacter licet
 Amanti subuenire familiari filio
 Tantum adest boni de improuiso: uerum cōmixtum malo.
 Omnes de nobis carnificū concelebrabuntur dies
- Le. Libane nunc audacia usus est nobis inuenta & dolis.
 Tantū facinus modo inuenio ego: ut nos dicamur duo
 Omnium dignissimi esse: quo cruciatus confluant.
- Li. Ergo mirabar q; dudum scapulæ gestibant mihi
 Ariolariq; occeperunt sibi esse in mundo malū.
 Quid uicquid est eloquere. le. magna est præda cum magno malo.
- Li. Siquidē omnes cōiurati cruciamenta conferant.
 Habeo opinor familiare tergum ne quæram foris:
 Si istam fortitudinem animi obtines salui sumus.
- le. Si istam fortitudinem animi obtines salui sumus.
- Li. Quin si tergo resoluenda est rapere cupio publicum.
 Pernegabo: atq; obdurabo: periurabo: denique.
- le. Hem ista uirtus est quādo usus est q; malū fert fortiter.
 Fortiter malū qui patitur: idem post patitur bonum.
- li. Quin rem actutū edeseris: cupio malū nanciserier.
- le. Placide ergo unum quodq; derogita: ut acq̄stā non uides
 Me excursura anhelitum etiā dūcere! li. age. age. māsero
 Tuo arbitratu: uel adeousq; dūperis. le. ubinā est herus!
- li. Maior apud forūst: minor hic est intus. le. iam satis est mihi
- Li. Tum igitur tu diues es factus. le. mite ridicularia.
- li. Mito: istuc affers aures expectant meæ
- Le. Animū aduerte: ut æque mecū hæc scias. li. taceo. le. beas
 Meministi n asinos arcadicos mercatori pelleo
 Nostri uendere atriensem. li. memini. qd tūc postea!
- le. Hem ergo is argentū hūc remisit qd daretur saureæ
 Pro asinis: adolescens uenit modo qui argentum attulit.
- li. Vbi is homost! le. iam deuorandum censes si conspexeris:
- li. Ita enim uero: sed tamen tu nempe eos asinos prædicas
 Vetulos, claudos: quibus subtrita ad foemina iā erāt ungulæ

Le. Ipsos: qui tibi subuectebant rure huc uirgas ulmeas.
 Li. Teneo: atq; idē te hic uexerūt uictū rus. Le. memores probe.
 Verum in tostrina ut sedebam me me infio percontaris?
 Ecquem filium stratonis nouerim demetum?
 Dico me nouisse extemplo: & me eius seruom prædico
 Esse de ædis demonstraui nostras. Li. quid tum postea?
 Le. Ait se ob asinos ferre argentum atriensi sauream
 Viginti minas: sed eum sese non nouisse hominē q̄ fiet.
 Quum ille elocutus hæc sit. Li. qd tū? Le. asculta: ego
 Ipsum uero nouisse callide demetum.
 Extemplo facio facetum mihi: atq; magnificum uirum.
 Dico me esse atriensem. sic hoc respondit mihi.
 Ego pol sauream non noui: neq; quā facie sit socio.
 Te non æquū est succensere: si herum uis demetum
 Quē ego noui adduce: argentum non morabor: qn̄ feras.
 Ego me dixeram adducturū: & me domi præsto fore.
 Ille in balneas iturus est: inde huc ueniet postea.
 Quid nunc consilii captādū censes? dic. Li. hem istuc ago
 Quo modo argentum interuortā: & aduentorem: & saureā.
 Iam hoc opus est exasceatū. nam si ille argentum prius
 Hospes huc affert: continuo nōs ambo exclusi sumus.
 Nam me hodie senes se duxit solum seorsum ab ædibus:
 Mihi tibiq; interminatus est nos futuros ulmeos.
 Nī hodie argirippo essent uiginti argenti minæ:
 Iussit uel nos atriensem uel nos uxorem suam
 Defraudare: dixit sese op̄erā promissā dare.
 Nunc tu abi ad forū: ad herū: & narra hæc ut actori sumus.
 Te ex leonida futurum esse atriensem sauream.
 Dum argentum afferat mercator pro asinis. Le. faciā utiube.
 Li. Ego illum interea hic oblectabo prius si forte aduenerit.
 Le. Quid ais? Li. quid uis? Le. pugno malā si tibi percussero
 Mox quum sauream imitabor caueto ne succenseas
 Li. Herclē uero tu cauebis: ne me attingas: si me faxis
 Ne hodie malo cum auspicio nomen cōmutaueris.
 Le. Quæ lo aquo animo patitor. Li. patitor tu itē cū ego te referiam
 Le. Dico ut ufus fieri. Li. dico herclē ego quoq; ut facturus sum.
 Le. Ne nega. Li. quum p̄mitto inquam hostire contra ut merueris.
 Le. Ego habeo. tu iam pariere: sed quis hic est? is est.
 Ille est ipsius: iam ego recurro huc: tu hunc interea hic tene
 Volo senī narrare. Li. quīn tuum officiū facis. ergo hac fugis.

Mercator. Libanus.

T demonstratae sunt mihi hasce aedis esse oportet

u Dementus ubi dicitur habitare. i. puere pulta
Atq; atriensem sauream si est intus: euocato huc.

Li. Quis nostras sic frangit fores. ohe inq; si quid audis!

Me. Nemo etiam tetigit. sanus ne es? Li. at censebam attigisse
Propterea q; huc habas iter. nolo ego fores conseruas meas
Ate uerberarier. sane ego sum amicus nostris aedibus.

Me. Pol haud periculum est cardines ne foribus effringantur
Si istoc exemplo omnibus qui quaerunt respondebis.

Li. Ita haec morata est ianua extemplo ianitorem
Clamat: procul si quem uidet ire ad se calcitronem
Sed quid uenis. qd queritas. Me demeneta uolebam

Li. Si sit domi dicam tibi. Me. quid: eius atriensis.

Li. Nihil magis intus est. Me. ubi est. Li. ad tonsorem ire dixit

Me. Q;um uenisset. post non rediit. Li. non edepol: quid uolebas.

Me. Argenti uiginti minas si adesset accepisset.

Le. Qui pro istuc. Me. asinos uendidit paelleo mercatori.

Mercatu. Li. scio tu id nunc refers iam hic credo eum ad futurum.

Me. Qua facie noster saurea est: sis is est iam scire potero.

Li. Macilentis malis: rufulus: aliquantum uentriosus:

Truculentis oculis: commoda statura: tristi fronte.

Me. Non potuit pictor rectius describere eius formam.

Li. Atq; hercle ipsum adeo contuor: quassanti capite incedit

Quisq; obuam huic occesserit irato uapulabit.

Me. Siquidem hercle eacidi nis minis animisq; expletus incedit.

Si me iratus tetigerit. iratus uapulabit.

Leonida. Mercator libanus

Le. Vid hoc sit negotii. nemine meū dictū magnū facere.

q Libanū in tonstrinā ut iusserā uenire: is nullus uenit

Ne ille edepol tergo & cruribus cōsuluīt haud decore.

Me. Nimis imperiosus est. Li. ue mihi hodie. Le. saluere iussi

Libanum libertum. iam manu emissus. obsecro te.

Nae tu hercle cum magno malo mihi obuam occessisti.

Cur nō uenisti ut iusserā in tōstrinā. Li. hic me moratus est.

Le. Siquidem hercle nunc summū iouem te dicas detinuisse.

Atq; is precator adfiet ad malam rem effugies nūquam.

Tu uerbero imperiū meum cū tēpsisti. Li. perii hospes.

Me. Quæso hercle noli saurea mea causa hunc uerberare:

Le. Vūnam nunc stimulus in manu mihi sit. Me. quiesce quæso.

- Le. Qui latere cōteram tua: quæ occaluerè plagis.
 Abscede hac sine me hunc pdere: q̄ semper me ira incendit.
 Cui unq̄ unam rē me licet semel præcipere furi
 Quincenties eandem impem: atque ogganiam itaque iam hercle
 Clamore: ac stomacho: non queo labori suppeditare.
 Iussin sceleste hac ianua hoc stercus hinc auferri!
 Iussin columnis deici operas araneorum!
 • Iussin in splendorē dari bullas has foribus nostris!
 Nihil est tanquā si claudus sim cum fustist ambulandum.
 Quadriduū hoc unum mō foro operam assiduā dedi.
 Dum reperiam q̄ quæritet argentū in fœnus. hic uos
 Dormitis interea domi. atque herus in hara haud ædibus habitat.
 Hem ergo hoc tibi. Li. hospes te obsecro defende. me. saurea oro
 Mea causa ut mittas. Le. cho: ecquis pro uectura oliui
 Resoluit. Li. resoluit. Le. cui datum sit. Li. stico uicario ipsi
 Tuo. Le. uah delenire: apparas. mihiscio uicarium esse:
 Neque esse seruom in ædibus heri qui sit pluris q̄ illi sit.
 Sed uina que heri uendidi uinario exaerambo
 Iam pro iis satis fecit stico. Li. fecisse satis opinor
 Nam uidi huc ipsū aducere & rapere ita exaerambo.
 Le. Sic dederoprius q̄ credidi. uix annopost exegi
 Nunc satagit: adducit domū etiā ultro & scribit nūmos.
 Dromō mercedē rettulit. Li. dimidio minus opinor.
 Le. Quid .reliquom. Li. aiebat reddere q̄ extēplo redditū esset.
 Nā retineri ut quod sit sibi operis locatum efficeret
 Le. Scyphos quos utēdos dedi philodamo retulit ne.
 Li. Non etiā. Le. hem nunc si uelis accōmoda homini amico
 Me. Perii hercle. iam hic me abegerit suo odio. Li. heus iā satis tu.
 Audin quæ loquitur? Le. audio & quiesco. Me tandē opinor.
 Conticuit. nunc adeam optimum est: prius q̄ incipit tinnire
 Quam mox mihī operā das? Le. ehem optūe: q̄ dudū tu aduenisti
 Non herclēte prouideram: quæso ne uitio uortas.
 Ita iracundia obstitit oculis. Me. non mirū factum est.
 Sed si domi est demenetum uolebam. Le. negat esse intus.
 Verum istuc argentum tamen mihī est si uis denumerare
 Repromittam istoc nomen solutam rem futuram.
 Me. Sic potius ut demeneto tibi ero præsentē reddam.
 Li. Herus istunc nouit. atq; heu hic. Me. hero huc præsentē reddā
 Li. Da modo meo periculo: rem saluam ego exhibebo.
 Nam si sciat noster senex fidem non esse huic habitam

- Succenseat: quí omnium summam rex ipsius semper credidit.
- Le. Non magnipendo ne duit: si non uult: sic sine astat.
- Li. Da inquam: uah formido miser ne hic me tibi arbitretur
Suasisse sibi ne crederes: da quæso: ac ne formida.
Saluū hercle erit. Me. credā fore dū quidē ipse in manu habeo.
Peregrinus ego sum: sauream non noui. Li. at nosce sane.
- Me. Sit non sit non edepol scio: si is est: eum esse oportet.
Ego certe me incerto scio hoc datu: nemini homini.
- Le. Hercle istum di omnes perdiunt: uerbo caue supplicassis.
Ferox est uiginti minas meas tractare sese:
Nemo accepit: aufer te domū: abscede hinc molestus ne sis:
- Me. Nimis iracunde non decet superbū esse hominem seruū.
- Li. Malo hercle iam magno tuo nunc istuc recte dicis.
Impure bili non uides irasci? Le. perge porro.
- Li. Flagitium hominis da obsecro argentum huic ne male loquatur.
- Me. Malū hercle uobis queritis. Le. crura hercle diffringent: age in pudice
Ni istum impudicum percuties. Li. perii hercle.
Scelestes non audes mihi scelestes subuenire?
- Le. Pergin precari pessimo? Me. quæ res? tun libero homini
Male seruos loquere? Le. uapula. Me. id qdem tibi hercle fiet.
Vt uapules: demenetus simulac cōspexero hodie
In ius uoco te. Le. non eo. Me. non is memento. Le. memini
- Me. Dabitur pol supplicium mihi de tergo? uestro. Le. ue te.
Tibi quidē supplicium carnifex de nobis detur. Me. atq; etiam
Pro dictis uestris male dictis pœne penduntur mihi hodie.
- Le. Quid uerbero ain tu furcifer? herū nosmet fugitare censes?
Inunc iam ad herū. quo uocas. iādudum quo uolebas
- Me. Nunc demū tamen nunquā hinc feres argēti nummū: nisi me
Dare iusserit demenetus. Le. ita facito. age ambula ergo.
Tu cōtumeliā alteri facias: tibi non dicatur.
Tam ego homo sum q̄ tu. Me. scilicet ita res est. Le. sequere hac ergo.
Proficisci hoc dixerimus. nemo? etiā me accusauit
Merito meo: neq; me athenis alter est hodie quisq;
Cui credi recte æque putet. me. fortassis. sed tamen me
Nunquā hodie induces ut tibi credam hoc argentum ignoto.
Lupus est homo homini: non homo: quom qualis sit nō nouit:
- Le. Iam nūc secunda mihi facies: scibam hoc te capitulo hodie
Facturū satis pro iniuria: quanq̄ ego sum sordidatus:
Frugi tamen sū: nec potest pecussum enumerari:
- Me. Fortasse: Le. etiā nunc dico periphanes rhodo mercator diues.

- Absente hero solus mihi talentum argenti soli
 Ad numerauit: & mihi credidit: neque deceptus in eo:
 Me. Fortasse. Le. atq; etiam tu quoq; ipse si esses punctatus
 Me ex aliis sciopol crederes nunc quod fers. Me. haud negassim.
- Cl. Clareta Lena. Phylenium. Meretrix.
 Equeon ego te interdictis facere mansuetam meis.
 n An ita tu es animata: ut qui matris expers imperiis sis.
- Phy. Vbi piem pietatem si isto more morata tibi
 Postulem placere: mater mihi quo pacto praecepis.
- Cl. An decorum est aduersari meis te praeceptis: quid est.
 Hoc cine est pietatem colere: matris imperium minuire.
- Phy. Neq; quae recte faciunt culpo: neque quae delinquant amo:
 Cl. Satis dicacula es amatrix: Phy. mater es: questus mihi est:
 Lingua poscit: corpus quaerit animus orat: res monet:
- Cl. Ego te uolui castigare. tu mihi accusatrix ades.
 Phy. Neque edepol te accuso: neq; id me facere fas existimo.
 Veru ego meas quoror fortunas: quum illo quae amo prohibeor.
- Cl. Ergo una pars orationis de die dabitur mihi.
 phy. Et meam partem loquendi: & tuam tradotibi
 Ad loquendu: atq; ad tacendu tu te habeas portisculum.
 Quin pol si reposui remu sola ego in caetera
 Vbi quiesco omnis familiae causa consistit tibi.
 Quid ais tu: quae unam uidi mulierem audacissimam?
 Quotiens te uetui: argyrippum filium dementi
 Copellare: aut cōrectare: conloquiue: aut contui?
 Cl. Quid dedit? quid deportari iussit ad nos? an tu tibi
 Verba blanda esse aurum rere: dicta docta pro datis?
 Ultro amas: ultro expetessis: ultro ad te accressi iubes.
 Illos qui dant: eos derides: qui deludunt deridens.
 An te id expectare oportet: si quis promittat tibi.
 Te facturum diuite: si moritur mater tua?
 Ecce nos periculum magnum & familie portenditur
 Dementi: si expectamus mortem: ne nos moriamur fame.
 Nunc adeo nisi mihi huc argenti affert uiginti minas.
 Nae ille ecce nos hinc trudetur largus lachrymarum foras.
 Hic dies summae est apud me inopiae excusatio.
- phy. Patiar sic cibo carere me iubeas mater mea.
 Cl. Non uerote amare qui dant: qua amentur gratia.
 Phy. Quid si hic animus occupatus est mater. qd faciam mone. Ele. hem
 Meum caput contemples. si quidem ex re consultas tua:

- Phy. Etiam opilio qui pascit mater alienas ouis:
 Aliquam habet peculiarem: qui spem soletur suam.
 Sine me amare unū argyrippū animi causa quē uolo.
- Cl. Intro abi. nam te quidē edepol nihil est impudentius.
- Phy. Audientem dicto mater produxisti filiam.
 Leonida. Serui duo. Libanus.
 Erfidie laudes: gratiasq; habemus merito magnas
 p Quam nostris sicophantiis: dolis astutiisque
 Scapularum confidentia: uirtute ulmorum freti.
 Qui aduersum stimulos: laminas: cruceq; cōpendesq;
 Nervos: catenas: carceris: numelas: pedicas: boias.
 Tortoresq; acerrimos: gnarosq; nostri tergi.
 Qui sæpe ante in nostras scapulas cicatrices indiderunt.
 Eæ nūc legiones: copiae: exercitusq; furum
 Vi pugnando periuriis nostris euge potiti.
 Id uirtute huius collegæ: meaque comitate
 Factum est. qui me uir fortior ad sufferendas plagas
 Le. Edepol uirtutes qui tuas nunc possit conlaudare
 Sicut ego possim quæ domi: puælli quæ male fecisti?
 Næ illa edepol pro merito nunc tuo memorari multa possunt.
 Vbi fidentē fraudaueris: ubi hero infidelis fueris.
 Vbi uerbis conceptis sciens libenter periuraris.
 Vbi parietes perfoderis: in furto ubi sis prehensus.
 Vbi sæpe causam dixeris pendens aduersus octo
 Astutos: audacis uiros ualentis iurgatores:
 Li. Fateor profecto ut prædicas leonida esse uera
 Verum edepol nī etiam tua quoq; malefacta iterari multa
 Et uero possunt ubi sciens fideli infidus fueris.
 Vbi prehensus in furto scies: & manifesto uerberatus.
 Vbi periuraris. ubi sacro manus sis admolitus.
 Vbi heris damno: molestiæ: & dedecori sæpe fueris.
 Vbi creditum tibi quod sit: tibi datum esse pernegaris.
 Vbi amicæ: quam amico tuo fueris magis fidelis.
 Vbi sæpe ad languorem tuā duritiā dederis octo
 Validos lictoris ulmeis adfectos lentis uirgis:
 Nū male relata est gratia: collegam collaudaui?
 Le. Ut meq; teque maxime atq; ingenio nostro decuit.
 Li. Iam omitte ista: atq; hoc quod rogo respōde. le. rogitasq; uis:
 Li. Argenti uiginti minas habesne? le. ariolare:
 Edepol senem demenetum lepidū fuisse nobis.

Vt ad simulabat sauream me esse: quā facete:
Nimis ægre risum continui ubi hospite inclamauit
Quam se absente mihi fidē habere noluisse:
Vt memoriter me sauream uocabat attriensem.
Li. Manedū. le: quid ē. li. philenium est ne hæc quæ intus exit.
Atque argirippus una. le. opprime os. is est subarscullemus.
Lachrymantē lacinia tenet lachrymans: quid nam esse dicam.
Tacite auscultemus. li. atar modo hercle in mentē uenit.
Nimis uellem habere perticā. le. quoi rei. Li. q uerberarem
Asinos si forte occeperint clamare hinc ex crumina.

Argirippus. philenium. libanus. leonida.

- Ar. Vr me retantas. Ph. quia tui amans abeuntis egeo.
Ar. e Vale. Ph. aliquo amplius ualerem: si hic maneres
Ar. Salue. Ph. saluere me iubes: quoi tu abiens affers morbum
Ar. Mater supremū mihi tua dixit: domum ire iussit.
Ph. Acerbū funus filiae facit si te carendum est.
Li. Homo hercle hic exclusus est foras: Le. ita res ē. Ar. mitte quæso:
Ph. Quo nunc abis? quin tu hic manes. Ar. mox si uoles manebo.
Li. Audin hunc opera ut largus est nocturna? nūc enim est.
Negociosus interdus. uidelicet solon est.
Leges ut conscribat: quibus se populus teneat. gerræ.
Qui sese parere apparet huius legibus profecto.
Nūq̃ bone frugis fient: dies noctesq̃ potent.
Le. Ne iste hercle ab ista non pedē discedat: si liceat:
Qui nūc festinat: atq̃ ab hac minatur sese abire.
Li. Sermoni iam finē face tuo: huius sermonē accipiam.
Ar. Vale. ph. quo properas? ar. bene uale apud horcū te uidebo.
Nam equidem me iā quantū potest a uita abiudicabo.
Ph. Cur tu obsecro immerito meo me mortī dedere optas?
Ar. Ego te? quam si intelligā deficere uita: iam ipse
Vitam meam tibi largiar: & de mea ad tuam addam.
Li. Cur ergo minitaris tibi te uitam esse amissurum.
Nam quid me facturam putas: si istuc quod dicis faxis.
Mihi certum est efficere in me omnia tandem quæ tu in te faxis.
Ar. Omelle dulci dulcior mihi tu es. ph. certe. n. tu uita es mihi.
Complectere. ar. facio lubens. ph. utinā sic efferamur.
Le. O libane ut miser est homo qui amat. Li. immo hercle uero.
Qui pendet multo est inferior. Le. scio: qui periculum feci.
Circumsistamus alter hinc: hinc alter appellemus:
Li. Here salue. e. sed num fumus est hæc mulier q̃ amplexare.

- Ar. Quidem? Li. quia oculi sunt tibi lachrymantes ego rogavi.
 Ar. Patronus qui uobis fuit futurus perdidisti:
 Li. Equidem hercle nullū perdididi: ideo quia nunq̃ ullum habui.
 Le. Philenium salue. phi. dabūt di quæ uelitis uobis.
 Li. Noctem tuam & uini cadum uelim si optata fiant.
 Ar. Verbū caue faxis uerbero. li. tibi equidem: non mihi opto.
 Ar. Tum tui igitur loquere quod lubet. li. hunc hercle uerberare.
 Le. Quisnam istuc tibi adcredat cinede calamistrare?
 Tum uerberes qui pro cibo habeas te uerberari?
 Ar. Ut uestre fortunæ meis præcedunt libane longe.
 Qui hodie usq; ad uesperæ uīuam. li. quapropter quæso?
 Ar. Quia ego hāc amos: & hāc me amat: huic quod dē usq; q̃q; est
 Hinc me clamantē ex ædibus delegit huius mater.
 Argentū uiginti minæ me ad mortem appulerunt.
 Quas hodie adolescens diabolus ipse daturus dixit.
 Ut hanc ne quoq; mitteret nisi ad se hunc annum totum.
 Videt in uiginti minæ quid pollent quidue possunt?
 Ille qui illas perdit saluus est. ego qui non perdo pereō.
 Li. Iam dedit argentū? Ar. nō dedit. li. bono animo es: ne formida.
 Le. Scede huc libane: te uolo. li. si quid uis. ar. obsecro uos
 Eadem istac opera suauius est complexos fabulari.
 Li. Non eadem omnia atq; omnibus here suauia esse scito:
 Vobis est suaue amantibus complexos fabulari.
 Ego complexum huius nihil moror. meum autē hāc aspernatur.
 Proinde istud facias ipse quod faciamus nobis suades.
 Ar. Ego uero & quidem edepol lubens. interea si uidetur
 Concedite istuc. le. uin heræ deludi? li. dignū est sane
 Le. Vin faciam ut me philenium præsentē hoc amplexetur?
 Li. Cupio hercle. le. sequere hac. ar. ecquid salutis locuti?
 Le. Auscultate: atq; operā date: & mea dicta deuorate.
 Primum omnium seruos tuos nos esse non negamus.
 Sed si tibi uiginti minæ argenti proferentur
 Quo nos uocabis nomine. ar. liberos. le. non patronos.
 Ar. Id potius. le. uiginti minæ hic insunt in curmina.
 Has ego si uis tibi dabo. ar. di te seruassint semper.
 Custos herilis: decus popli. thesaurus copiarum.
 Salus interioris corporis: amorisq; imperator
 Hic pone: hic istam colloca curminam in collo plane.
 le. Nolo ego te qui herus sis mihi onus istuc sustinere
 Ar. Quin tu labore liberas te atq; istam imponis in me.

- Le. Ego baiulabo: tu ut decet dominū ante te ito inanis.
 Ar. Quid nūc: qd est: quin tradis huc cruminā pressatū herū.
 Le. Hanc quōi daturus hanc iube petere atq; orare mecum.
 Nā istuc proclūe est quid iubes plane cōlocare:
 Ph. Da meus ocellus: mea rosa: mi anime: mea uoluptas
 Leonida argentum mihi ne nos deiunge amātis.
 Le. Dic igitur me tuū passerulū: gallinam conturnicē:
 Agnellū: hœdillum me tuū dic esse uel uitellum.
 Prehende auriculas: compara labella cum labellis.
 Ar. Ten osculetur uerbero: le. q̄ uero indignum uisum est.
 Atqui pol hodie non feres. uī genua confricantur.
 Ar. Quid uis: egestas imperat: fricetur: da nūc quod oro.
 Ph. Age mīleonida obsecro fer amātī hœro salutē.
 Redime istoc beneficio te ab hoc & tibi eme hunc isto argento:
 Le. Nīmīs bella es atq; amabilis: & si hoc esset meum hodie.
 Nunq̄ remorarem quin darem: illum te orare meliust
 Illic hanc mihi seruandam dedit: & sane bella belle.
 Cape hoc sis libane. Ar. furcifer & iam me delusisti!
 le. Nunq̄ hercle facerem: genua nī tā neqter fricares:
 Agesis tu in partem nunc iam hūc delude: atq; amplexare hanc:
 Li. Taceas: me spectes. ar. quin adhuc philenium adgredimur
 Virum quidem pol op̄imū: & non similem furis huius.
 Li. In ambulandum est. nunc mihi uicissim supplicabunt.
 Ar. Quæso hercle libane sis herum tuis factis sospitari
 Da mihi istas uiginti minas. uides meam ante mergere.
 Li. Videbitur: factum uolo. redito huc conticinio
 Nunc istam nunc tantisper iubes petere atq; orare meū!
 Ph. Amando ne exorariet uis te: an osculando!
 Li. Immo uero utrūq; Ph. ego obsecro & tu utrūque nostrū serua
 Ar. Olbane mihi patrone mihi trade istuc. li. magis decorumst.
 Libertum potius q̄ patronū onus in uia portare.
 Ph. Olbane ocellus aureus: donū decusq; amoris.
 Amabo faciam quod uoles. da istuc argentum nobis.
 Li. Dic igitur mihi te anaticulam: columbam uel catellum
 Hirundinem monedulam. putillum passerulum.
 Fac pserpentem bestiam me duplicem ut habeam linguam.
 Circundatorque me brachijs. meum collum circumplecte
 Ar. Ten complectatur carnifex: li. quā uero indignus uideor.
 Ne istuc nequicquam dixeris tam indignum dictum in me.
 Vehes pol hodie me siquidē hoc argentū ferre speres

- Ar. Ten ego ueham? Li. tum hoc feras argentum aliter a me.
 Ar. Peri hercle. si uex quidē est decorum herum uehere seruom
 Inscēde. li. sic istuc solent superbi subdomari.
 Alta igitur ut consuetus es puer olim. scin ut dicam?
 Hem licia bi. laudo. nec te equo māgis est equus ullus sapiens.
 Ar. Inscēde actutum. li. ego fecero: hem quid istuc est ut tu uide is
 Demam hercle iam de ordeo tollutim ni badizas.
 Ar. Amabo libane iam sat est. li. nunquam hercle hodie exorabis
 Nam iam calcarē quadrupedo agitabo aduorsum cliuom.
 Postea ad pistores dabo ut ibi cruciere currens
 Asta ut descendam nunc iam in procliui quanquam neq̄ es.
 Ph. Quid nunc quoniam ambo ut est libitum nos delusistis.
 Datis ne argentum. li. si quidem mihi statuam & aram statu is.
 Atq̄ ut deo mihi hic immolas bouem: nam ego tibi salus sum.
 Le. Etiam tu here istunc amoues abs te: atq̄ ipse me aggredere:
 Atq̄ illa sibi quæ hic iusserat mihi statu is supplicasq̄
 Ar. Quem te autem deum nominē. le. fortunam atq̄ obsequellam.
 Ar. Iam istoc es melior. li. an quid est olim homini salute melius?
 Ar. Licet laudem fortunam tamen ut ne salutem culpem.
 Ph. Ecastor ambæ sunt bonæ. ar. sciam ubi boni quid dederint:
 Le. Opta id quod ut contingat tibi uis. ar. qd si optaro? le. eueiet
 Ar. Opto annum hunc perpetuū mihi huius operas. le. ipetrasti.
 Ar. Ain uero? le. certe inquam. li. ad me adi uicissim atq̄ experire.
 Exopta id quod uis maxime tibi euenire fiet:
 Ar. Quid ego aliud exoptem amplius nisi illud cuius inopia st
 Viginti argenti cōmodas minas huius quidē matri?
 Li. Dabuntur: animo sis bono. facile exoptata obtingent.
 Ar. Ut consuere homines salus frustratur & fortuna.
 Le. Ego caput huic argento suū hodie reperiundo.
 Li. Ego pes sui. ar. quin nec caput: nec pes sermonis apparet.
 Ne quid dicatis nec me cur ludatis scire possum.
 Li. Satis iam delusum censeo: nunc rem ut est eloquamur.
 Animum argyrippe aduortesis: pater nos ferre hoc iussit
 Argentum ad te. ar. ut tempore: oportuneq̄ attulistis
 Li. Hic inerunt uiginti minæ bonæ mala opera partæ.
 Has tibi nos pactis legibus dare iussit. ar. quid id ē quæso.
 Li. Noctē huius & coenā sibi ut dares. ar. iube aduenire quæso.
 Meritissimo eius quæ uolet faciemus: qui hosce amores
 Nostros dispulsos compulit hæc faciet facile ut patiar
 Ar. Leonida curre obsecro: partem huc orato ut ueniat,

Li. Iam dudū est intus hae quidem non uenit angī porto.
Illac per ortum circuit clam ne quis se uiderit
Huc ire familiarium ne uxor resciscat metuit
De argento si mater tua sciat ut sit factum. ar. heia.
Benedicite. ite intro cito ualete. Le. & uos amate.

Diabolus. adolescens. parasitus

Gedum istum ostende quē cōscripsisti syngraphū

a Inter me & amicam & lenam: leges perlege.

Nam tu poeta es prorsus ad eam rem unicus.

Par. Horrescet faxo lena leges quum audiet.

Dia. Age quāso mi hercle translege. pa. audim? Di. audio.

Pa. Diabolus ni clauci filius claretæ

Lenæ dedit dono argenti uiginti minas.

Philenium ut secum esset noctes & dies

Hunc annum totum. Di. neq; cum quicūq; alio quidem.

Pa. Addone? Di. adde ut scribas uide. plane: & probe.

Pa. Alienum hominem intro mittat neminem.

Quod illa aut amicum: aut patronum neminem.

Aut quod illa amica amatorem prædicet.

Fores oclusæ omnibus sint nisi tibi

In foribus scribat occupatum esse se.

Patrē hāc amplexari tui. Di. hic faciet facile ut patiar.

Pa. Aut quod illa dicat peregre allatam epistolam

Ne epistola propinqua sit in ædibus.

Ne cerata adeo tabula: & si qua inutilis

Pictura sit: eam uendat: ni quadriduo

Ab alienari: quod ex te argentum acceperit

Tuus arbitratus sit: comburas si uelis.

Ne ulla sit cera ubi facere possit litteras.

Vocet conuiuia neminem: illam tu uoces

Ad forum: ne quem oculos adiciat suos.

Si quem alium aspexit: cæca continuo fiet:

Tecum una postea æque pocula potitet

Adstet: accipiat: tibi propinet: tu bibas.

Næ illa minus: aut plus: q̄ tu sapiat. Di. satis placet.

pa. Suspicionē omnes ab se segreget.

Neq; illac ulli pede pedem homini premat.

Consurgat: neq; in lectum inscendat proximum:

Neq; quum descendat inde det cuiq; manum

Spectandum ne cui anulum det: neq; roget.

Talos ne cuiq̃ homini admoueat nisi tibi.
 Quum iaciat te ne dicat nomen nominet.
 Deam sibi inuocet quam libebit propiciam.
 Deum nullum: si magis religiosa fuerit:
 Tibi dicat. tu pro illa ores ut sit propicius.
 Neq̃ illa ulli homini putet: ninctet: annuat:
 Post id si lucerna extincta sit: ne quid sui
 Membri sui commoueat quicq̃ in tenebris. Di. optimum est.
 Ita scilicet factum. uerum in cubiculo
 Deme istuc: equidem illam moueri gestio
 Nolo habere illam causam: & uotitam dicere.

pa. Scio captiones metuis. Di. uerum. pa. ergo ut iubes
 Tollam. Di. quid ni? pa. audi reliqua. Di. loquere audio.

Neq̃ ullum uerbum faciat perplexibile:
 Neq̃ ulla lingua sciat loqui nisi attica.
 Forte si tussire ocephit: nec sic tussiat
 Ut cuiq̃ linguam in tussiendo proferat.
 Quod illa autem simulet quasi grauedo profuat:
 Hoc ne sic faciat: tu labellum abstergeas.
 Potius: q̃ cuiq̃ salium faciat palam.
 Nec mater lena ad uinum accedat interim.
 Nec ulli uerbo malo dicat: si dixerit

pa. Hæc multa ei esto uino uiginti dies
 Ut careat. Di. pulchre scriptis scitum syngraphum.
 Tum si coronas: ferta unguenta iusserit

Ancillam ferre ueneri aut cupidini:
 Tuus seruus seruet ueneri ne eas det an uiro
 Si forte pure uelle habere dixerit
 Tot noctes reddat spurcas quod puras habuerit.
 Hæc sunt non nugæ. non enim mortualia.

Di. Placent profecto leges. sequere intro. pa. sequor.
 Diabolus. parasitus.

Di. Equere hac: ego hæc patiar: aut taceam: emori

Me malim: q̃ hec non eius uxori indicem
 Ain tu apud amicam: munus adolescentuli

Fungare: uxori excuses te & dicas senem.
 Præripias scortum amanti: atq̃ argentum obicias
 Lenæ: supilles clam domi uxorem tuam.
 Suppendas potius me: q̃ tacita tu hæc auferas.
 Iam quidem hercle ad illam hinc ibo q̃ tu propediem.

- Nisi quidem illa ante occupasset. te effliges scio
Luxuriæ sumptus suppeditare ut possies.
- Pa. Ego sic faciendum censeo. me honestius est.
Quam te palam hanc rem facere: ne illa existimet
Amoris causa percitum id fecisse te.
Magis quã sua cã. Di. at pol quin dixisti rectius.
Tu ergo fac ut illi turbas. lites concias.
Cum suo sibi gnato una ad amicam de die
Potitare: illam expilare iam emone.
- Pa. Esto istuc curabo. Di. at ego te operiar domi.
Argir. adolescens. Senex. Demenetus.
- Ar. Gedum cubamus sis pater. Se. ut iusseris:
a Mignate: ita fiet. ar. pueri mensam apponite.
- Se. Nũqdñã tibi molestũ est mignate si hac mecum accubat:
ar. Pietas pater oculis dolore prohibet. quã ego istanc amo.
Possum equidẽ inducere animũ ne ægre patiar: quia tecum accubat
- Se. Decet uerecundũ esse adulescentẽ argirippe. ar. edepol pater
Merito tuo facere possum. Se. age ergo hoc agitemus conuuiuium.
Vino ut sermone suauis: nolo ego metuĩ: amari ma uolo
Mignate mi abste. ar. pol ego utrũq; facio: ut æquũ est filium.
- Se. Credã istuc si esse te hilarẽ uideo. ar. an tu esse me triste putas?
Se. Autẽ ego? quem uideam æque esse moestũ ut quasi dies si dicta sit.
- ar. Ne dixeris istuc. se. ne sic fueris illico ego non dixero.
ar. Hem aspecta. rideo: se. utinã male qui mihi uolunt sic rideant.
- ar. Scio equidem quã obrem me pater tristẽ credas nunc tibi:
Quia istac est tecum atq; ego qdem hercle ut uerũ tibi dicam pater.
Ea res me male habet: ac non eo quin tibi non cupiã quã uelis
Verũ istã amo: aliam tecum esse equidẽ facile possum perpeti.
- Se. At ego hãc uolo. ar. ergo sunt quæ exoptas. mihi quæ ego exoptẽ uolo
- Se. Vnum hunc diẽ perpetere. quoniã tibi potestãtẽ dedi.
Cũ hac annũ ut esses atq; amanti argenti feci copiã.
- ar. Hem istoc me facto tibi deuinxisti. Se. quin te ergo hilarẽ das mihi.
Arthemone mulier. parasitus. Demenetus. argirippus
Philenium meretrix.
- ar. In tu meũ uirum hic potare obsecro: cũ filio.
Et ad amicam detulisse argenti uiginti minas.
Meoq; filio sciẽte id facere flagitium patrem.
- Par. Neq; diuini: neq; mihi humani posthac quicq; accreduas.
Artemona: si huius me rei esse mendacem inueneris.
- ar. At scelestã ego præter alios meum uirum frugi rata.

- Pa. Siccum:frugi:continentem:amantem uxoris maxime.
 At nunc dehinc scito illum ante omnes minimi mortales precii
 Madidū: nihili: incontinentem: atq; oforem uxoris suæ.
 Pol ni uera ista essent nunq̃ faceret ea quæ nunc facit.
 Ego quoq; hercle illū ante hac hominē semper sum frugi ratus
 Verum hoc facto sese ostendit qui quidem cum filio
 Potet una: atq; unam amicam dūctet decrepitus senex
 art. Hoc ecastor est quod ille it ad ecenam quotidie
 Ait sese ire ad archidemum. cheream: chereastratum.
 Cliniam: cremem: cratium: climiam: demosthenem.
 Is apud scortum corruptelæ: & liberis lustris studet.
 Pa. Quin tu illū iubes ancillas rapere sublimem domum.
 art. Tace modo: nā illū ecastor miserū habebō. ph. ego istuc scio
 Ita fore illi: dum quidē cū illo nupta eris. ar. ego censeo
 Eum etiam hominē in senatu dare operam aut clientibus.
 Ibi labore delassatum noctem totam stertere.
 Ille opere foris faciendo lassus noctu aduenit.
 Fundum alienum arat. in cultum familiarem deserit.
 Is etiam corruptus porro suum corrumpit filium.
 pa. Sequere hac me modo iā faxo ipsū hominē mīfesto opprimas
 ar. Nihil ecastor est qd̃ facere mauelim. pa. mane dū. ar. qd̃ est.
 pa. Possis si forte accubantē tuum uirum conspexeris:
 Cum corona amplexum amicam: si uideas cognoscere.
 ar. Possū ecastor. pa. hē tibi hoiem. ar. perli. pa. paulisp̃ mane.
 Aucupemus ex insidiis clanculum quam rem gerant.
 ar. Quid modi pater amplexandi facies. De. fateor gnate mi.
 ar. Quid fateri. De. ex amore huius corruptum oppido.
 pa. Audin qd̃ ait. ar. audio. De. egon ut nō domo uxori meæ
 Surripiam in delitiis pallam quam habet: atq; ad te deferam.
 Non edepol conduci possum uita uxoris annua.
 pa. Censen tu illum hodie pūmum ire adfuetum in ganeum.
 ar. Ille ecastor suppillabat me: quod ancillas meas
 Suspiciabar: atq; infontis miserascruciabam. ar. pater
 Iube dare uinum. iā dudū factū est quum primū bibi.
 De. Da puere ab summo. ar. age tu iteribi ab infimo da suauium.
 art. Perii misera: ut osculatur carnufex: capuli decus
 De. Edepol animam suauiore aliquanto q̃ uxoris meæ. *Miser ecastor ē par. ecastor dignū ē q̃*
 ph. Dicamabo. an fetet anima uxoris tuæ. *art. Ain tūc edepol necti istuc tu uis ma. aī p̃*
 De. Nauseam malim si necessum est: quā illam oscularier. *art. isti me*
 art. Non queo durare. Pa. si non didicisti fulonicam

Dixisti in me dicā sine modo ut uenias domū faxo ut sis
 quid picali sit domū uxori uenire facere

Rediit hodie ego oscul
 vlciscar: pot

De. Bibere maliz si necessū est nāscay quā illā oscularier

A2. Et quid mātē amas. De. egon uē illā amo q̃ nō adest

A2. Quid cō adest. De. perisse cupio. par. amar hō. ut ut predicat

*Tephilenu michi atq; uxoris mortem hoc uenerem est
pueriplaudiu: et michi obiectu caruuo multisq; date*

- Non mirandum est in oculos inuadi optimum est.
Ar. Ego polluiua: & tu his hæc hodie cū tuo magno malo
Inuocasti. Pa. ecquis currit pollinctorem accrescere?
Ar. Mater salue. ar. sic salutas: pa. mortuus est demenetus:
Tempus subducere hinc me pulcre: hoc glisit prælium.
Ibo ad diabolum. mandata dicā facta ut uoluerint.
Atq; interea ut decumbamus suadebo: hi dum litigat.
• Post demū huc cras adducā ad lenam: ut uiginti minas.
• Ei det. in parte hac amanti. ut liceat ei potirier.
Argyrippus exorari spero poterit: ut sinat.
Sese alternas cum illo noctes hanc frui: nā nī impetro
Regem perdidi: ex amore tantū est hominī incendium.
Ar. Quid tibi huc receptio ad te est meū uis: ph. pol me quidē
Miserum hodie enecabit. ar. surge amator: i domum.
De. Nullus sum. ar. immo es: ne nega: omniū pol nequissimus.
At etiā cubat cuculus. surge amator: i domum.
De. Ve mihi. ar. uera ariolare: surge amator: i domū.
De. Abscede ergo paululū istuc. ar. surge amator: i domū.
De. Iam obsecro uxor. ar. nūc uxore me eē meministi tuam?
Modo quum dicta in me ingerebas: odiū nō uxor eram
De. Totus perii. ar. quid tādē? anima fetet ne uxoris tuæ?
De. Mirrhā olet. ar. iam subripuisti pallā: quā scorto dares?
Ar. Eccestor qui subrepturum pallam promissit tibi?
Ar. Non taces? arg. ego dissuadebam mater. art. bellum filium
Istoscine patrem æquum mores est liberis largirier.
// Nichil Nihil ne te pudet. De. pol si aliud nisi situi me uxor pudet.
Ar. Cano capite te cuculum uxor ex lustris rapit.
De. Non licet manere: coena coquitur: dum coenē modo?
Ar. Eccestor coenabis: hodie ut dignum est magnū malum.
De. Male cubandum est: iudicatum me uxor adducit domum:
Ar. Dicebam pater tibi ne matri consuleres malā.
Phy. Depalla memento amabo. de. subē hanc hinc abscedere.
Ar. Immo intus potius: sequere me hac mi anime.
Ar. I domum. ph. da suauium etiā prius q̄ abis. de. i in crucem
Grege hic senex si quid clā uxore suo animo fecit uoluptatis
Neq; nouum: neq; mirum fecit: nec secus q̄ alii solent.
Nec quisquam est tam ingenio duro: nec tam firmo pectore.
Quin ubi quiescam occasionis sit. sibi faciat bene.
Nunc si uultis deprecari hunc senem uapulet
Remur impetrari posse. si plausum sicclorum a tis

Aul.

Plauti Aulularia.

Argumentum.

Enex auarus uix sibi credens euclio:
f Domi suæ defossam multis cum opibus
Aulam inuenit:rursusq; penitus conditam
Exanguis.amens.seruat:cius filiam

Liconides uitiat:at interea senex
Megadorus a sorore suus ducere
Vxorem auari gratam deposcit sibi.
Durus senex uix promittit:atq; aulae timens
Domo sublatam uariis abstrudit locis.
Insidias seruos facit huius liconidis
Qui uirginem uitiat:atq; obsecrat
Auunculum megadorum sibi met cedere
Vxori amanti:per dolum mox euclio
Quum perdidisset aulam in sperato inuenit.
Latusque natam collocat liconidi.

Argumentum.

Vlam repertam auri plenam euclio
a Vi summa seruat miseris adfectus modis.
Liconides istius uitiat filiam.
Vult hanc megadorus indotatam ducere.
Lubensq; ut faciat:dat coquos cum obsonio
Auro formidat euclio:abstrudit foris.
Re omni inspecta compressoris seruulus
Id surpit: illic euclioni rem refert.
Ab eo donatur auro uxore & filio.

Lar Familiaris. prologus.

Equis miretur qui sim paucis eloquar.
n Ego lar sum familiaris:ex hac familia
Vnde & euntem me aspexistis:hanc domum
Iam multos annos est quum possideo:& colo.
Patri:auoque iam huius qui nunc hic habet.
Sed mihi auus huius obsecrans concedidit.
Thesaurum auri clamo omnis in medio foco
Defodit uenerans me:ut id seruarem sibi.
Is quando moritur ita auido ingenio fuit.
Nunquam indicare id filio uoluit suo.
Inopemq; optauit potius eum relinquere.
Quam eum thesaurum commostraret filio.

Agri reliquit ei non magnum modum.
 Quo cum labore magno: & misere uiueret.
 Vbi is obiit mortem: qui mihi id aurū credidit:
 Cœpi obseruare ecquid maiorem filius
 Mihi honorem haberet q̄ is habuisset.
 Atq; ille uero minus minusq; impendio
 Curare. minuscq; me impartire honoribus
 Item a me contra factum est. nam item obiit diem
 Is ex se hunc reliquit qui hic nunc habitat filium
 Pariter moratum: ut pater auusq; huius fuit.
 Huic filia una est. ea mihi quotidie
 Aut thure: aut uino aut aliquod semper supplicat.
 Dat mihi coronas: eius honoris gratia
 Feci thesaurum ut hic reperiret euclio.
 Quo eam facilius nuptum si uellet daret:
 Nam compressit eam de summo adolescens loco.
 Is scit adolescens quæ sit: quam compresserit.
 Illa illum nescit: neq; compressam autem pater
 Eam ego hodie faciam: ut hic senex de proximo
 Sibi uxorem poscat: id ea faciam gratia
 Quo ille eam facilius ducat qui compresserat.
 Et hic qui poscet eam sibi uxorem senex.
 Is adulescentis illius est auunculus.
 Qui illam stuprauit noctu cereris uigiliis.
 Sed hic senex iam clamat intus ut solet.
 Anum foras extrudit ne sit conscia.
 Credo aurum inspicere uolt: e surreptum fiet.

Senex Euclio. Staphila anus.

Eu. Xi inquam: age exi: exeundū hercle tibi hinc est foras.

e Circumspectatrix cum oculis emissiciis.

Sta. Nam: cur me miseram uerberas. Eu. ut misera sis.

Atq; ut te dignam mala malam ætatem exigās.

Sta. Nam qua nunc causa extruxisti ex ædibus?

Eu. Tibi ego rationem reddam stimulorum seges?

Illuc regredere ab hostio: illuc sis uide

Vt incedit: at scin quo modo tibi res se habet?

Si hodie hercle fustem cepero aut stimulum in manum?

T estudineum istum tibi ego grandibo gradum.

Sta. Vtinam me diu adassint ad suspendium

Potius quidem: q̄ hoc pacto apud te seruiam:

Eu. Vt scel esta sola secum murmurat
 Oculos hercle ego istos improba effodiam tibi
 Ne me obseruare possis: quid rerum geram.
 Abscede etiā nunc: etiā nunc: etiā hoe:
 Istic adesto: si hercle tu ex istoc loco
 Digitum transuersum: aut unguem latū excesseris:
 Aut si respexeris donec ego te iussero
 Continuo hercle ego te dedam discipulam cruci.
 Scelestiorem me hac anu certe scio
 Vidisse nunquam: nimisq; ego hāc metuo male.
 Ne mihi ex insidiis uerba imprudenti diut.
 Neu praesentiscat aurum ubi est absconditum.
 Quae in occipitio quoq; habet oculos pessima.
 Nuncibo ut uisam: est ne ita aurum ut condidi?
 Quod me sollicitat plurimis miserum modis!
 Sta. Nec nunc me castor quid hero ego dicā meo
 Male rei euenisse: quanue insaniam
 Quaero cōminisci ita me miseram ad hunc modū
 Decies die uno saepe extrudit aedibus
 Nescio pol quae illunc hominem intemperiae tenet.
 Peruigilat noctes totas: tum autem interdus
 Quasi claudus sutor domi sedet totos dies.
 Neque iam quo pacto celem herilis filiae
 Probrum: propinqua partitudo cui appetit
 Queo cōminisci: neque quicquam melius ē mihi
 Ut opinor: quam ex me ut unam faciam litteram.
 Longam laqueo collum quando obstrinxero.

Euclio senex. Staphila anus.

Eu. Vnc defecato demū aio egredior domo.
 n Postq̄ perspexi salua esse intus omnia.
 Redi nūc iā intro: atq; intus serua. Sta. quippe nil
 Ego intus seruem: an ne quis aedes auferat.
 Nam hic apud nos nihil est aliud quaesti furibus.
 Ita inanīs sunt. oppletā: atq; araneis
 Eu. Mirum quā tua nunc me causa faciat iuppiter
 Philippum regem: aut dareum triuinefica
 Araneas mi mihi ego illas seruari uolo.
 Pauper sum fateor: patior: quod di dant fero.
 Abi intro: occlude ianuam: iam ego hic ero
 Caue quenq; alienum in aedis intromiseris:

Sta. Quid si quispiā ignē quærit. eu. extingui uolo.
Ne causæ quid sit quod te quispiam quæritet.
Nam si ignis uiuet: tu extinguere extemplo.
Tum aquam aufugisse dicito si quis petet.

Sta. Cultrum: securim: pistillum: mortarium.

eu. Quæ utenda uasa semper uicini rogant

Furis uenisse atq; abstulisse dicito.

• Profecto in ædibus meis me absente neminem

Volo intromitti: atq; etiā hoc prædico tibi.

Si bona fortuna ueniat ne intromiseris.

Sta. Polea ipsa credo ne interomittatur cauet.

Nam ad ædis nostras nusq; adiit: quāquā prope

eu. Tace atq; abi intro: Sta: taceo atq; abeo. Eu. occludes

Fores ambobus pessulis. iam ego hic ero.

Discreuior nimī. quia ab domo abundū est mihi.

Nimis hercle inuitus abeo: sed quid agam scio.

Nam noster nostræ qui est magister curiæ.

Diuidere argenti dixit nummos ut uiros:

Id si relinquo: ac non peto omnes illico

Me suspicentur credo habere aurum domi.

Nam non est uerisimile hominem pauperem

Pauillum parui facere quin nūmum petat.

Nam nūc quum cælo sedulo omnes ne sciant

Omnes uidentur scire & me benignus

Omnes salutant: quam salutabant prius:

Adeunt: consistunt: copulantur dexteras.

Rogitant me ut ualeam. quid agam. quid rerum geram.

Nunc quo profectus sum ibo. post idem domum

Me rursum quum poterō tantum recipiam:

Eumonia. Megadorus senex:

u Elim te arbitrari me hæc uerba frater

eu. Meæ fidei tuæq; rei hoc uel hoc

Causa facere ut æquum est germanā sororē:

Quāq; haud falsa sum nos odiosas haberi.

Nam multum loquaces merito omnes habemur.

Nec mutam profecto repertam ullam esse

Hodie dicunt mulierem ullo in sæculo.

Verum hoc frater unum tamen cogitato.

Tibi proximam me mihiq; item esse te

Vt æquum est quod in rem esse utrique arbitremur:

- Et mihi te: & tibi me consulere & monere.
 Neque occultum id haberi: neq; per metum mussari:
 Quin participem pariter ego te: & tu me ut facias.
 Eo nunc ego secreto te huc foras seduxi.
 Ut tuam rem ego tecum hic loquerer familiariter.
- Me. Da mihi optuma foemina manū. Eu. ubi ea est.
 Q. uis ea est nam optuma. Me. tu. Eu. tu ne ais. me. si negas nego.
- Eu. Decet te equidem uera ploqui: nam optuma nulla potest eligi.
 Alia alia peior frater est. Me. idem ego arbitror: nec tibi
 Aduerſari certum est de istac te nunq; soror. quid uis.
- Eu. Da mihi operam ambo. me. tu ast utere: atque impera: si quid uis.
 Eu. Id quod in rem tuā optimum esse arbitror te id admonitū aduento.
- Me. Soror more tuo facis. eu. facta uolo. me. quid est id soror.
 Eu. Quod tibi sempiternū salutare sit liberis procreādis. Me. ita di faxint
- Eu. Volo te uxore domū ducere. me. hei occidi. eu. quid ita.
 Me. Quia misero cerebrū excutiūt tua dicta soror: lapides loqueris.
 Eu. Eia hoc face quod te iubet soror. me. si iubeat faciam
- Eu. In re hoc tuā est. me. ut quidē: emoriar prius q̄ ducam.
 Quae cras ueniat perendie foras feratur soror
 His legibus quum dare uis cedo nuptias adorna.
- Eu. Quam maximā possum tibi dare frater dotem.
 Sed est grandior natu: media est mulieris aetas.
 Eam si iubes frater tibi me poscere poscam.
- Me. Num non uis me interrogare te: eu. imo si quid uis roga.
 Me. Post mediā aetate qui mediam ducit uxorem domū.
 Si eam senex anum praeſtantem fecerit fortuito
 Quid dubitas quin sit paratū nomē puero posthumus.
 Nunc ego istū soror labore degam: & diminua tibi.
 Ego uirtute deum & maiorū nostrorum diues sem satīs:
 Istas magnas factiones. animos dotes dapſiles:
 Clamores: imperia: eburata: uehīcula: pallas: purpurā.
 Nihil moror: quae in seruitutem redigunt uiros.
 Dic mihi quaeſo quis ea est quā uis ducere uxorem: Eu. eloquar.
- Me. Nouistin hunc senē euclyonē ex proximo pauperculum?
 Noui hominem haud malū me castor: eius cupio filiā.
 Virgine mihi desponderi. uerba ne facias soror.
 Scio quid dictura es hanc esse. pauperē: haec pauper placet.
- Eu. Di bene uertāt. Me. idē ego spero. Eu. qd me nūc uis. Me. uale
- Eu. Et tu frater. me. ego conueniam euclyonē si domi est.
 Sed eccuum nescio unde sese homo recipit domum.

Euclio. Meg. senex.

p Ræſagibat mihi animus fruſtra me ire quū exhibā domo
Itaq; abibam inuitus: nā neq; quiſq; curialium
Venit: neque magiſter: quem diuidere argentum oportuit.

Nūc domū properare propero: nā egomet ſum hic: aiūs domi eſt.

Me. Saluus atq; fortunatus euclio ſemper ſies.

Eu. Di te ament megadore. Me. quid tu. recten atq; ut uiſ uales.

Eu. Non temerarium eſt ubi diues blande appellat pauperem:
Iam illic homo aurum me ſcit habere: eo me ſalutat blandius:

Me. Ain tu te ualere. Eu. pol ego haud a pecunia perbene.

Me. Pol ſi eſt animus æquus tibi ſatis habes qui bene uitā colas.

Eu. Anus hercle hoc indicium fecit de auro perſpicue. palam eſt
Cui ego iam linguam præcidam atq; oculos effodiam domi.

Me. Quid tu ſolus tecum loquere. eu. meā pauperiē conqueror.

Virginem habeo gra ndem: dote caſſam atq; inlocabilem.

Neque eā queo locare cuiq;. me. tace bonum habe aiū euclio.

Dabitur: adiuuabere a me: dic ſi quid opus eſt impera.

Eu. Nūc petit quum pollicetur inhiat aurum ut deuoret.

Altera manu fert lapidem: panem oſtentat altera.

Nemini credo. qui large blandus eſt diues pauperi.

Vbi manū inicit: benigne ibi onerat aliquā zamīā.

Ego iſtos noui polypos qui ubi quicquid tetigerunt.

Me. Da mihi operam parūper: paucis euclio eſt quod te uolo.

De cōmuni re appellare mea & tua. Eu. heī miſero mihi.

Aurum mihi intus arpagatū eſt: nunc hic eā rem uolt ſcio

Mecum adire ad pactiōem: uerū interuiſam domi.

Me. Quo abis. eu. iā ad te reuortar. nā eſt quod uiſam domum.

Me. Credo edepol ubi mentionē ego fecero de filia

Mihi ut deſpōdeat ſeſe a me derideri rebitur.

Neq; illo quiſq; eſt alter hodie ex paupertate parcior

Eu. Di me ſeruant ſalua res eſt: ſaluū eſt ſi quid non perit.

Nimis male timui: priuſq; intro redii exanimatus fui.

Redeo ad te megadore ſi quid me uiſ. Me. habeo gratiā.

Quæſo quod te percōtabor: ne id te pigeat proloqui.

Eu. Dum qdem nequid pconteris qd mihi non libeat proloqui

Me. Dic mihi quali me arbitrare genere prognatū. Eu. bono.

Me. Quid ſi deſeu. bona. me. qd factis: Eu. neque malis: neque improbis.

Me. Aetate meā ſis. Eu. ſcio eſſe grandē itidē ut pecuniam

Me. Certe edepol equidē te ciuē ſine omni mala etiam malitia

Semper ſum ratus & nunc arbitror. eu. aurū huic olet.

- Quid nunc me uis? Me. quoniam tu me: & ego te qualis sis scio.
 Quæ res recte uortat: mihiq; tibiq; tuæq; filiae.
 Filiam tuam mihi uxorem posco: pmiute hoc fore.
- Me. Hei megadore haud decorū facinus tuis factis facis
 Ut inopem atq; innoxium abs te: atq; abs tuis me irrideas
 Nam te neq; re: neq; uerbis merui uti faceres quod facis.
- Me. Neq; edepolego te derisum uenio: neq; derideo.
 Neq; dignum arbitror. Eu. cur igitur poscis meam gnata tibi?
- Me. Ut propter me tibi sit melius: mihiq; propter te & tuos.
- Eu. Venit hoc mihi in mentem megadore te esse hominem diuitem
 Factiosum: me item esse hominem pauperem pauperimum.
 Nunc si filiam locassim meam tibi: in mentem uenit.
 Te boue esse. & me esse asellum: ubi tecum cōiunctus siem.
 Vbi onus nequeam portare pariter iaceam ego asinus in luto.
 Tu me bos haud magis respicias: gnatus q̄ si nunq̄ siem.
 Et te utar iniquore: & meus me ordo irrideat.
 Neutrobī habeam stabile stabulum: si quid deuortii fuit.
 Asini me mordicus scindant: boues incurfent cornibus
 Hoc magnum est periculum me ab asinis ad boues transcendere.
- Me. Quam ad probos ppinquitare proxime te adiunxeris.
 Tam optimum est: tu conditionem hanc accipe. ausculta mihi.
 Atq; eam desponde mihi. Eu. at nihil est dotis quidem.
- Me. Ne duas: dum modo morata recte ueniat: dotata est satis.
- Eu. Eo dico ne me thesaurum reperisse censeas.
- Me. Noui: ne doceas: desponde: Eu. fiat: sed prohi suppiter.
 Non ego dispetii? Me. quid crepuit q̄ si fex modo?
- Me. Hic apud me hortum cōfodere iussi: sed ubi hic est homo.
 Abiit: neq; me certiore fecit: fastidit mei:
 Quia uidet me sua amicitiam uelle: more hominum facit:
 Nam si opulento sit petium pauperioris gratiam
 Pauper metuit congregi: per metum male rem gerit
 Idem quando illæ occasio perit: post sero cupit.
- Eu. Si hercle ego te non elinguandam dederō: usq; ab radicibus.
- Me. Impero: auctorq; sum. ut me cuius castrandum loces.
- Eu. Video hercle ego te me arbitrari eudio hominem idoneum
 Quem senecta ætate ludos facias haud merito meo.
- Eu. Neq; edepol megadore facio: neq; si cupiam copia est.
- Me. Quid: nunc etiam mihi despondes filiam? Eu. illis legibus.
 Cum illa dote quam tibi dixi. Me. sponden ergo? Eu. spondeo.
 Illuc di bene uortat. Me. ita di faxit. Eu. illud facio ut memineris

Conuenisse: ut ne quid dotis mea ad te afferat filia
Me. Memini. Eu. at scio quo uos pacto soleatis perplexari:
Pactum non pactum est: non pactū pactū est q̄ uobis lubet.
Me. Nulla controuersia mihi tecum eris: sed nuptias
Hodie quin facimus nū quæ causa ē: Eu. imo edepol optima.
Me. Ibo igitur parabo: nunquid me uis: Eu. istuc fiet uale.
Me. Heus itrobile sequere propere me ad macellum strenue:
Eu. Illic hinc abiit. dī imortales obsecro aurū quid ualeat:
Credo ego iam illum inaudisse mihi esse thesaurū domum.
Id inhiat: ea affinitatem hanc obstinauit gratia.

Eucio senex. Staphila anus.

Eu. Bi tu es quæ deblateraſti iam uicinis omnibus
u Me meæ filiæ daturū dotem: heus staphila te uoco:
Ecquid audis: uascula intus pure: propera atq; elue.
Filiam despondi ego hodie. huic nuptū megadoro dabo
Sta. Di bene uortant. uerum e castor non potest: subitum est nimis:
Eu. Tace atq; abi: curata fac sint quum a foro redeam domum.
Atq; occlude ædes iam ego hic ero. St. quid ego nunc agam:
Nunc nobis prope adest exitium mihi atq; herili filiæ.
Nam probrum atq; partitudo prope adest ut fiat palam.
Quod celatum est: atq; occultatum usq; adhuc: nunc non potest:
bo n tro ut hæc quæ imperauit facta cū ueniat fient.
Nam e castor malū mcerorem metuo ne mīstū bibam.

Strobilus seruus. Anthrax. Congrio coquū:

Stro. O t̄ obsonauit herus: & conduxit coquos
p Tibicinaſq; hæc apud forum edixit mihi:
Vt dispartirem obsonium hic bifariam.

Con. Mequidem hercle dicam palam non diuides.
Si quo tu totum me ire uis operam dabo.
Ant. Bellum & pudicum uero prostibulum populi.
Post si quis uellet te aut non uelles diuidi
Con. Atque ego istuc anthrax alio uorsum dixeram
Nō istuc quod tu īsimulas. St. sed herus nuptias meus hodie faciet.
Con. Cuius ducit filiam: St. uicini huius eucionis e proximo.
Ei adeo obsonii hinc dimidium iussit dari.
Coquum alterum: itidemque alteram tibicinam.
Nempe huic dimidium dicis: dimidium domi:
Sta. Nempe sicut dieis. Ant. quid hic non poterat de suo.
Senex obsonari filiæ in nuptiis: St. uah.
Ant. Quid negociū est: St. quid negociū sit rogas:

- Pumex non æque aridus: atque hic est senex:
 Ant. Ain tandem ita esse ut dicis: St. tute existima
 Suam rem periisse: seque eradicarier.
 Quin diuum atque hominum clamat continuo fidem
 De suo tigillo fumus si qua exit foras
 Quin quum it dormitum follem obstrinxit ob gullam
 Ant. Cur: Str. ne quid animæ amittat dormiens.
 Ant. Etiā ne obturat inferiorem gutturem
 Ne quid animæ forte amittat dormiens:
 Str. Hæc mihi te ut tibi me æquum est credere credo.
 Ant. Immo equidem credo. Str. at scin etiam quo modo:
 Aquam hercle plorat quum lauat profundere.
 Ant. Censen talentum magnum exorari potesse
 Ab istoc sene ut det: qui fiamus liberi:
 Str. Famem hercle utendam si roges nunq̄ dabit.
 Quin ipsi pridem tonsor ungues dempserat
 Collegit: omnia abstulit præsegrina
 Ant. Edepol mortalem parce parcum prædicas.
 Str. Censen uero adeo esse parcum & misere uiuere!
 Pulmentum pridem ei eripuit miluus.
 Homo ad prætorem plorabundus deuenit
 Infit ibi postulare plorans eiulans
 Ut sibi liceret miluum uadarier.
 Sexcenta sunt quæ memorem si sitocium.
 Sed uter uestrorum est celerior memora mihi.
 Con. Ego ut multo melior. St. coquum ego: non furem rogo.
 Ant. Coquū ego dico. St. quid tu ais? Con. sic sum: ut uides.
 Str. Coquus ille nundinalis est: in nonum diem
 Solet ire coctum. Con. tu trium litterarum homo
 Vituperas me. Str. etiam fur trifurcifer.
 Strobilus. Antrax. Congrio.
 Ant. t Ace nunc iam tu atq; agnum horum uter est pinguior
 Licet. Str. tu cōgrio eū sūe atq; abi intus illuc & uos eū segmi
 Vos cæteri illuc ad nos. Con. hercle iniuria
 Dispertiuisti. pinguiorem agnum isti habent.
 Str. At nunc tibi dabitur pinguior tibicina.
 I sane cum illo phrygia: tu autem eleusium
 Huc intro abi ad nos. Con. ostrobile subdole
 Huccine detrusisti me ad senem parcissimum!
 Vbi siquid poscamus ad rauim poscamus prius

Quam quicquid detur. Str. stultus & sine gratia es.
Tibi recte facere quando quid facias perit?
Con. Qui uero? Str. rogitas: iam principio in ædibus
Turba istuc nulla tibi erit: si quid uis uoles.
Domo abs te afferto: ne operam perdas poscere:
Hic apud nos magna turba ac familia est.
Suppellex: aurum uestes. uasa argentea. ibi si perit quippiam
Quod te scio facile abstulere possit: nihil obuiam est
Dicant coqui abstulerunt comprehendite.
Vincite. uerberate. in puteum condite.
Horum tibi istuc nihil eueniet quippe qui
Vbi quid nihil est. sequere hac me. Con. sequor.

Strobilus. Euclio. Staphyla

Str. Eus staphyla prodi atque hostium aperi. Sta. qui uocat?

Str. h Strobilus. Sta. quid uis? Str. hos ut accipias coquos,
Tibicinasque & obsonium in nuptias.

Megadorus iussit euclioni hec mittere.

Sta. Cererem strobile has facturum nuptias?

Str. Qui? Ita, quia temetum nihil allatum intelligo.

Str. At iam afferetur si a foro ipse redierit.

Sta. Ligna hic apud nos nulla sunt. Str. sunt afferes.

Sta. Sunt pol: Str. sunt igitur ligna ne quaeras foris:

Sta. Quid impurate quam uulcano studeas

Cœnæue causa aut tuæ mercedis gratia

Nos nostras aedes postulas comburere.

Str. Haud postulo duc istos intro. Sta. sequimini.

Pythodice seruus.

Vrate: ego interuisam quid faciant coqui

c Quos pol ut ego hodie seruem cura maxima est:

Nisi unum hoc faciam: ut in puteo cœnam coquant

Inde coactam sursum subducemus corbulis:

Si autem deorsum comedent: si quid coxerint

Superi in cœnati sunt: & cœnati inferi

Sic uerba hic facio. quasi negotium nihil fiet.

Rapacidarum ubi tantum fiet in ædibus.

Euclio. Congrio.

Olui animum tandem consolare meum

u Ut bene haberem filiae nuptiis.

Vento ad macellum: rogito pisces: indicant

Caros: agninem caram: caram bubulam:

Vitulinam: cetum: porcina m. cara omnia:
 Atq; eo fuerunt cariora es non erat.
 Abeo iratus illinc: quoniam nihil est qui emam.
 Ita illis impuris omnibus adii manum.
 Deinde ego met mecum cogitare inter uias
 Ocepi. festo die si quid prodegeris.
 Profecto egere liceat: nisi peperceris
 Post hanc rationem cordi uentriq; edidi.
 Accessit animus ad meam sententiam:
 Quam minimo sumptu filiam ut nuptum darem:
 Nunc tusculum emi: & hasce coronas floreas.
 Hæc imponentur in foco nostro lari
 Ut fortunatas faciat gnata nuptias:
 Sed quid ego apertas ædes nostras conspicio?
 Et strepitus est intus. num nam compilor miser ego

Con.

Aulam maiorem si potes uicina
 Potes: hæc parua est capere non quit. eu. hei mihi
 Perii hercle: aurum rapitur aula: quæritur.
 Nimirum occidor: nisi ego intro huc propero currere.
 Apollo quæso subueni mihi: atque adiuua.
 Confige sagittis fures thesaurarios.
 Cui in re tali subuenisti ante hac.
 Sed cessio priusq; prorsus perii currere.

Anthrax. euclio.

Romo desquama piscis: tu macherio

d Congrum murænam ex dorsua quantum potes:

Ego hinc artoptam ex proximo utendam peto

A congrione. tu istum gallum si sapis

Glabriorem reddes mihi: q̃ uolus ludius est. *

Eu.

Sed quid hoc clamoris oritur hinc ex proximo?

Coqui hercle credo faciunt officium suum.

Fugiam intro: nequid turbæ hic itidem fiat.

Congrio.

Prati ciues populares: incolæ. acolæ. aduenæ omnes

Date uiam qua fugere liceat: faciæ totæ plateæ pateant.

Nūqd ego ūq; nisi hodie ad bacchas ueni i bacchanal cognatū?

Ita me miserum & meos discipulos fustibus male contuderunt

Totus doleo. atque oppido perii: ita me iste habuit senex gymnasiū:

Ata perii hercle ego miser: aperit bacchanal adest

Sequitur. scio quam rem geram. hæc ipse magister me docuit.

Neq; ligna ego usq; gentium præberi uidi pulchrius.
Itaq; omnis exegit foras me: atq; hos honultos fustibus.

Euclio senex. Congrio

Eu. Edi: quo fugis nunc? tene tene. Con. qd stolide clamas?
Quia ad triuiros iam ego deferam tuū nomē. cō. quāobrem?

Eu. Quia cultrum habes. con. cocū decet. eu. quid comminatus

Mihi. con. istuc malefactum arbitror: quia non latus fodi.

Eu. Homo nullus est te scelestior qui uiuat hodie.

Neq; cui ego de industria amplius male plus lubens faxim

Con. Pol et si taceas: palā id quidem est: res ipsa testis est.

Ita fustibus sum mollior magis miser q̄ ullus cinedus:

Sed quid tibi nos mendice homo tactio est? quæ res?

Eu. Etiam rogitas? an quia minus q̄ æquum erat feci?

Con. Sine: hercle cum malo magno tuo si hoc caput sentiet.

Eu. Sed in ædibus quid tibi meis nam erat negotii

Me absente: nisi ego iusseram uolo scire. Cō. tace ergo:

Quia uenimus coctū ad nuptias. Eu. quid tu malū curas

Virum crudum an coctum edam nisi tu mihi es tutor?

Con. Volo scire sinas: an non sinas nos coquere hic coenam

Eu. Volo scire item ego meæ domi mea salua futura.

Con. Vinā mea mihi modo auferam quæ attuli salua.

Eu. Me haud poenitet: tua ne expeā? Cō. scio. ne doce. noui

Quid est qua phibeas nunc gratia nos coquere hic coenam.

Quid fecimus? quid diximustibi secus quam uelles?

Eu. Etiam rogitas scelesti homo qui angulos omnis

Mearum ædium: & conclauium mihi peruium facitis?

Id ubi tibi erat negotium ad focum si adesses

Non f. sile haberes caput merito id tibi factum est

Adeo ut tu meam sententiam iam noscere possis.

Si ad ianuam huc accefferis: nisi iussero propius

Ego te faciam miserrimus mortalis uti sis.

Scis iam meam sententiam. quo abis. redi rursus.

Con. Ita me bene amet lauerna te iam nisi redi

Mihi uasa iubes pipulo hic differam ante ædis.

Quid ego nunc agam. nā ego edepol ueni huc auspicio malo.

Nummo sum cōductus plus iam medico mercede opus est.

Euclio Congrio.

Oc quidem hercle quoquo ibo mecum erit mecum feram

Eu. h Neq; istuc in tātis periculis nunq; committam ut fiet.

Ite sane nunc iam intro omnes & coqui & tibicina.

Etiam introduce si uis uel gregem uenaliū
Coquite: facite: festinate: nunc iam quantum lubet.
Hem perii. Eu. abi. opera huc cōducta est uestra non oratio.

Con. Heu senex pro uapulando hercle ego abs te mercedē petam:
Coctum ego: non uapulatum dudum cōductus sum.

Eu. Lege agito mecum molestus ne sis: & coenam quoque.
Aut abi in malum cruciatum ab ædibus. con. abi tu modo.
Euclio.

Eu. Llinchi hinc abiit: di immortales facinus audax incipit:
Qui cum opulento pauper hoīe coepit rē hīe: aut negōcium
Velut megadorus tentat me omnibus miserum modis:

Qui simulauit mei honoris mittere huc causa coquos.
Is ea causa misit hoc qui surriperent misero mihi.
Condigne etiam meus me intus gallus gallinacius.
Qui erat anui peculiaris perdidit penissime.
Vbi erat hęc defossa ocepit ibi scalpurire unguis
Circuncirca. quid opus est uerbis. ita mihi pectus peracuit
Capio fustem: obtrunco gallum furem manifestarium:
Credo ego edepol illi mercedem gallo pollicitos coquos
Si id palam fecisset: exemi ex manu manubrium.
Quid opus est uerbis. facta est pugna in gallo gallinatio.
Sed megadorus meus affinis: eccum incedit a foro.
Iam hunc non ausim præterire: quin consistam & colloquar.
Megadorus. euclio.

Arraui amicis meis consilium meum.
De conditione hac: euclionis filiam laudant:
Sapienter factum & consilio bono

Nam meo quidem animo si idem faciant cæteri.
Opulentiores pauperorum filias
Vt indotatas ducant uxores domum.
Et multo fiat ciuitas concordior.
Et inuidia minore nos utamur: quam utimur.
Et illæ malam rem metuunt quam metuunt magis.
Et nos minore sumptu simus: quam sumus
In maxima illec populi parte est optuma
In pauciore audis altercatio. est.
Quorum animis audis: atq; insatietatibus
Neq; lex: neq; tutor capere est qui possit modum.
Neq; hoc qui dicat quo illæ nubent diuites.
Dotata es: istud ius pauperibus ponitur

Quo iubeant nubant: dum dos ne fiat comes.
Hoc si ita fiet mores meliores sibi
Parent pro dote quos ferant: quam nunc ferunt.
Ego faxim muli precio qui superant equos
Sient uiliores gallicis canteriis.

Eu. Ita me diu amabunt ut ego hunc ausculto lubens.

Me. Nimis lepide fecit uerba ad parsimoniam.
Nulla ergo dicat equidem dotem ad te attulsi.
Maiorem multo quam tibi erat pecunia
Enim mihi quidem æquum est
Purpuram atque aurum dari.

Eu. Ancillas: mulos: muliones: pedissequas:
Salutigerulos pueros: uehícula qui uehat.
Ut matronarum hic facta pernouit probe:
Moribus præfectum mulierum hunc factum uelim.

Me. Nunc quoque inuenias plus plaustrorum in ædibus
Videas quam ruri quando ad uillam ueneris:

Str. Sed hoc etiam pulchrum est.

Præ quam ubi sumptus petunt
Stat fullo: phrygio: aurifex: lanarius:
Caupones: patagiarii: indusiarii: flamearii: uiolarii: carinarii.
Aut manulearii. aut microbrecarii.
Propolæ lintheones calceolarii.

Sandacarii

Sedenarii sutates diabathraii
Solearii adstant: adestant molochinarii
Petunt fullones: farcinatores petunt.
Stropharii adstant: adstant semisonarii.
Iam hosce absolutos censeas: cedunt: petunt:
Terceni quum stant phylacistæ in atriis
Textores: limbolarii: arcularii ducuntur: datur
Aes: iam hosce absolutos censeas

Quum incedunt infectores crocotarii
Aut aliqua mala crux semper est quæ petat:

Eu. Compellarem ego illum nisi metuan: ne desinat
Memorare mores mulierum: nunc sic sinam.

Me. Vbi nugiuendis res soluta est omnibus
Ibi ad postremum cedit miles: aes petit.
Itur: putatur ratio cum argentario:
Miles impransus adstat: æs censet dari.
Vbi disputata est ratio cum argentario

Etiam plus ipſus ultero debet argentario.
 Spes prorogatur militi in alium diem.
 Hæc ſunt atque aliæ multæ in magnis dotibus
 Incommoditates ſumptusque intolerabiles
 Nam quæ indotata eſt: ea eſt in poteſtate uiri.
 Dotatæ mactant & malo & damno uiros:
 Sed eccum affinem ante ædes: quid agitur euclio?

Euclio. Megadorus.

Eu. Imium lubenter audiui ſermonem tuum:
 Me. An audiuiſti? eu. uſque a principio omnia.
 Me. Tamen e meo quidem animo

Aliquanto facias rectius.
 Si nitidior ſis nuptiis filiæ.
 Pro re nitorem & gloriâ pro copia.
 Qui habent meminerint ſeſe unde oriundi ſient.
 Neque pol megadore mihi: neque cuiq; pauperi
 Opinione melius res ſtructa eſt domi.

Me. Immo eſt: & dii faciant ut fiet
 Plus pluſque ſoſpitent quod nunc habes
 Eu. Illud mihi uerbum non placet quod nunc habes
 Tam hic ſcit me habere q̃ egomet: anus fecit palam.

Me. Quid tute ſolus eſenatu ſeuocas?
 Eu. Pol egote ut accuſem merito meditabar. Me. quid eſt?

Eu. Quid ſit me rogas? qui mihi omnis angulos
 Furum impleuiſti in ædibus miſero mihi
 Qui mihi intromiſiſti in ædibus quingentos coquos
 Cum ſenis manibus genere geryonaceo.
 Quos ſi argus ſeruet: qui oculus totus fuit.
 Quem quondam ionî iuno cuſtodem addidit:

Is nunq̃ ſeruet: præterea tibicinam
 Quæ mihi interbibere ſola ſi uino ſcateat
 Corinthienſem fontem & pyreneum poteſt:
 Tum obſonium autem. Me. pol uelleoni ſat eſt
 Etiam agnum miſi. eu. quo quidem agno ſat ſcio
 Magis curioſam nuſquâ ulli eſſe beſtiam

Eu. Volo ex te ego ſcire qui ſit agnus curio
 Me. Qui oſſa atq; pellis totus eſt: ita cura macet.
 Quin exta inſpicere in ſole etiam uiuo licet.

Me. Ita ſ pellucet quaſi laterna punica.
 Cedundum illum ego conduxî. eu. tum tu idem optumus eſt

Loces efferendum: nam iam credo mortuus est.

Me. Potare ego tecum hodie euclyo uolo.

Eu. Non potem ego quidem hercle. Me. At ego iussero
Cadum unum uini ueteris a me afferier.

Eu. Nolo hercle: nam mihi bibere decretum aquam est.

Me. Ego te hodie reddam madidū si uiuo probe.
Tibi an decretum est bibere aquā. eu. scio quā rem agat
Vt me deponat: uino eam affectat uiam.

Post hoc quod habeo ut cōmutet coloniam.

Ego id cauebo: nam alicubi abstrudam foris.

Ego faxo & operam & uinum perdiderit simul.

Me. Ego nisi quid me uis eo lauatum ut sacrificem.

Eu. Edepol nā tu aula multos inimicos habes.

Atq; istuc aurum quod tibi concreditum est.

Nunc hoc mihi factum est optimum: ut te auferam

Aula in fidei phanum: ibi abstrudam probe:

Fides nouisti me. & ego te: caue sis tibi

Ne tu in me mutassis nomen: si hoc concredito.

Ibo ad te fretus tua fides fiducia.

Strobilus.

Str. Oc est serui facinus frugi facere quod ego psequor

h Ne moræ molestiaq; imperium herile habeat tibi.

Nam qui hero ex sententia seruire seruus postulat.

In herum matura in se sera concedet capessere.

Sin dormitet ita dormitet seruum sese ut cogitet.

Nam qui amanti hero seruitutē seruit: quasi ego seruo

Si herum uidet superare amorē hoc serui esse officium reor.

Retinere ad salutem non eum quo incubat eo impellere.

Quasi pueri qui nare discunt scirpea inducitur ratis

Qui laborent minus facilius ut nent: & moueant manus.

Eodem modo seruum ratem esse amanti hero æquum censeo.

Vt tolleret ne pessum eat tanquam

Imperium herile edificat: ut quod non nos uelit oculi fiant.

Quod iubeat citis quadrigis citius pperet persequi.

Qui ea curabit: abstinebit censeo ne bubula.

Nec sua opera reddet unq; in splendorem compedes.

Nunc herus meus amat filiā huius euclyonis pauperis:

Eam hero nūc renūciatū est nuptiū huic megadoro dari.

Is speculatū huc misit me: ut q fieret participes:

Nunc sine omni suspitione in ara hic assidam sacra.

Hinc ego huc & illuc potero quid agant arbitrarier.

Euchio senex. Strophilus teruus.

Vmō caue quicq̃ indicassis aurū meū esse istic fides

Nō metuo ne quisquam inueniat ita probe in latebris sitū est.

Edepol ne illic pulchram prædam agat siq̃ i' lā inuenerit

Aulam onustam auri: uerum id te quaeso ut prohibeas fides.

Nunc lauabo: ut rem diuinam faciam ne affinem morer.

Quin ubi accetat me: meam ex templo filiam ducat. domū.

Vide fides etiā: atq̃ etiam nunc saluam ut aulā abs te auferam.

Tuæ fidei concedidi aurū: in tuo luco & fano modo est sitū.

Str. Di immortales quod ego hunc hominem facinus audio loqui.

Se aulam onustam auri abstrulisse hic intus in fano fidei.

Caue tu i' li' fidelis: quaeso potius fueris q̃ mihi.

Atq̃ hic pater est ut ego opinor huius herus quā amat.

Ibo nunc in ro perscrutabor fanum si inueniam uspiam

Aurū: dum hic est occupatus. sed si repperero o fides

Mulsi congialem plenam faciam tibi fideliā.

Id adeo tibi faciam: uerum ego mihi bibam ubi id fecero.

Euchio.

On temere est q̃ coruos cātat mihi nunc ab leua manu

n Semel radebat pedibus teriā: & uoce crocibat sua

Continuo meum cor coepit artem saceroludicā

Atq̃ in pectus emicare: sed ego cesso currere

Eu.

Euchio. Strophylus

Oras lumbrice qui sub terra erepsisti modo

f Q uī modo nusq̃ comparebas: nunc quī cōpares peris.

Str.

Ego edepol te præstigiator miseris iam accipiam modis

Quæ te mala crux agit: quid tibi mecum est cōmeritiū senex?

Eu.

Q uid me afflictas: quid me raptas. qua me causa uerberas?

Str.

Verberabilissime etiam rogitas non ur sed trifur?

Str.

Quid tibi subripiui. Eu. redde huc sis. Str. quid uis reddā. eu. rogitas

Str.

Nihil equidem tibi abstuli. eu. at illud quod tibi abstuleras cedo.

Eu.

Ecquid ais. eu. quid agam. auferre non potes. Str. quid uis tibi.

Str.

Pone hoc fcis. aufer cauillam: non ego nunc nugas ago.

Quid ego ponam quin tu eloquere quicquid est suo nomine?

Str.

Non hercle equidē q̃q̃ sūpsi nec tetigi. eu. ostēde huc manus

Str.

Hem tibi ostendi: eccas. eu. uideo. age ostende etiā tertiam

Larua hunc atq̃ intēperie: insaniāq̃ agitant senem

Facis ne muriam mihi an nō? eu. fateor quia non perdo maximā

Atq̃ id quoq̃ iam fiet nisi fatere. Str. quid fatear tibi?

- Eu. Quid abstulisti hinc? str. di me perdant si ego tui quidq̃ abstuli.
 Nī ue adeo abstulisse uellem. Eu. agedum excute dum palium
 Str. Tuo arbitratu. eu. ne inter tunicas habeas. str. tēta qua lubet.
 Eu. Vah scelestus q̃ benigne ut ne abstulisse intellegam.
 Noui sicophantias. age rursū ostēde huc
 Dextram. str. hem. eu. nunc leuā ostēde. str. quī equidē ambas pfero
 Eu. Iam scrutari mitto redde huic. str. quid reddā? eu. ah nugas agis.
 Certe hēs. str. habeo ego quid hēo. eu. nō dico audire expetis.
 Id meum quicquid habes redde. str. insanis perscrutatus es
 Tuo arbitratu. neq; tui me quicq̃ inuenisti penes
 Eu. Mane: mīne: quīs illic est? quīs hic intus alter erat tecū simul?
 Perī hercle: ille nunc intus turbat: hunc si amitto: hīc abierit
 Postremo iam hūc perscrutari. hīc nihili habet: abī quo lubet.
 Iuppiter te diq; perdant. str. haud male agit gratias.
 Eu. Ibo hinc intro: atque illi sociēno tuo iam interstringā gulam.
 Fugin hinc ab oculis: abīn hinc an non? str. abeo. eu. caue si te uideā.

Strophilus.

Ortuū ego me mauelīm leto malo
 m Quam non ego illi dem hodie infidias seni
 Nam hīc iam non audebīt aurū abstrudere.
 Credo referet iam secum: & mutabit locum
 Atat foris crepuīt: senex: eccum aurum effert foras
 Tantisper hīc ego ad ianuam concessero.

Euclio. Strophilus.

Idei censebam maximā multo fidem
 f Effe: ea subleuit os mīhī penussūme.
 Nī subuenisset coruus perissem miser.
 Nīmis hercle ego illum coruum ad me ueniat uellīm
 Quī indicium fecit: ut ego illi aliquid boni
 Dicam: nam quo dedit tādīu: quam perdīum:
 Nunc hoc ubi abstrudam: cogito solum locum:
 Siluani lucus extra murum est aulus
 Crebro salicto oppletus: abī sumam locum:
 Certum est syluano potius credam q̃ fidē:
 Fuge: fuge: dīi me saluom & seruatum dolunt.
 Str. Iam ego illuc percurrām: atq; inscendam aliq̃ in arborem:
 Inde q̃ obseruabo aurum ubi abstrudat senex.
 Quāquam hīc manere me herus sese iusserat
 Certum est malam rem potius quāram cū lucro.

Liconides adolescens. Eunomia: Ph.

- Li. Ixi tibi mater: iuxta rem mecum tenes
 d Super eulionis filiam nunc te obsecro
 Fac mentionem cum auunculo mater mea.
 Resecroq; mater quod dudum obsecraueram.
 Eu. Scis tute facta uelle æque tu uelis
 Et istuc confido fratre me impetrassere
 Et causa iusta est siquidem ita est ut prædicas:
 Te eam compressisse uinulentum uirginem.
 Li. Ego ne ut te aduersum mentiar mater mea:
 Ph. Perii mea nutritrix: obsecro te uterus dolet:
 Iunolucina tuam fidem. Li. hem mater mea.
 Tibi rem potiozem uideo: clamat: parturit.
 Eu. Ihac intro mecum gnate mi ad fratrem meum
 Ut istuc quod me oras efficiam tibi impetratum ab eo auferam.
 Li. Iam sequor te mater: sed seruum meum
 Strobilum miror ubi sit: quem ego me iusseram
 Illic opperiri. num ego mecum cogito.
 Sed mihi dat operam: me illi irasci iniurium est.
 Ibo intro: ubi de capite meo sunt comitia.

Strophylus.

¶ Dicit Ixi diuitiis qui aureos montis colūt
 p Ego solus supero. nam istos reges ceteros
 Memorare nolo hominum mendicabula
 Ego sum ille rex philippus o lepidum diem.
 Nam ut dudum hinc abiit: multo illuc adueni prior
 Multoq; prius me collocaui in arborem.
 Inde q; expectabam aurum ubi abstrudebat senex
 Vbi ille abiit ego me deorsum duco de arbore.
 Ex fodio aulam auri plenam inde ex eo loco
 Video recipere se senem: ille me non uidet
 Nam ego modo declinaui paulum me extra uiam
 Atat eccum ipsum: ibo ut hoc condam domum.

Eulio senex. Liconides adolescens.

Erii: interii: occidi: quo curram: quo nunc curram:
 p Tene tene quem. quis. nescio nihil uideo: cæcus eo. atq;
 Equidem quo eam: aut ubi sum: aut qui sum
 Nequeo cum animo certum iuestigare. obsecro uos ego mihi auxilio
 Oro obtestor sitis: & hominem demonstretis qui eam abstulerit:
 Q ui uestitu & creta oculant sese: atq; sedent quasi sint frugi.
 Quid ais tu: tibi credere certum est: nã esse bonum & uoltu cognosco.
 Quid est. quid ridetis: noui omnes: scio fures esse hic complures.

Hem nemo habet horum: occidisti. dic igitur quis habet. nescis.
Heu me miserum miserum: perii male perditus: pessime ornatus eo
Tamen gemiti & mali molestiae hic dies mihi obiulit fame & paupie.
Perdidissimus ego sum omnium in terra:
Nam quid mihi opus est uita. qui tantum auri
Perdidi quod custodiui sedulo egomet me fraudauit.
Animumq; meum: geniumq; meum: nunc eo alii latificantur
Meo malo & damno. pati nequeo.

- Li. Quid uinam homo hic ante aedis nostras eiulans: conqueritur mcerens:
Atq; hic quidem euclio est: ut opinor. oppido ego interii: palat res.
Scit peperisse iam ut ego opinor filiam suam. nec mihi incertum est.
Quid agas. abea an maneat. an adea: an fugias: quid agam edepol nescio.
Euclio senex. Liconides adulescens.

q Vis hic loquitur. Li. ego sum. Eu. imo ego sum miser
Et misere perditus: cui tanta mala constitudoque obrigit

- Li. Aio bono es. eu. quo obsecro pacto esse possu. li. quia istuc facinus quod tuu.
Sollicitat animu id ego feci & fateor. eu. quid ego ex te audio.
Li. Id quod uerum est. eu. quid ego emerui adulescens mali.
Quid obrem ut faceres meq; meosq; perditum ires liberos.
Li. Deus mihi impulsor fuit. is me ad illam illexit. eu. quo modo.
Li. Fateor me peccauisse: & me culpam commertum scio.
Id adeo te oratum aduenio: ut aio aequo ignoscas mihi.
Eu. Cur id ausus facere: ut id quod non tuum esset tangeres.
Li. Quid uis fieri. factum illud fieri infectum non potest.
Deos credo uoluisse: nam ni uellent non fieret scio.
Eu. At ego deos credo uoluisse ut apud te me in neruo enecem
Li. Ne istuc dixi. eu. qui tibi ergo meam me inuito tactio est.
Li. Quia uini uitio atq; amoris feci. eu. homo audacissime.
Cum istac in te oratione huc ad me adire ausu impudens.
Nam si istuc ius est ut tu istuc excusare possies.
Luce clara deripiamus aurum matronis palam:
Post id si preffimus excusemus ebrios
Nos fecisse amoris causa: nimis uile est uinum atq; amor.
Si ebrio atq; amanti impune facere quod lubeat licet.
Li. Quin tibi ultro supplicatum aduenio ob stulticiam meam.
Eu. Non mihi homines placent: qui quando malefecerunt purgant
Tu illam scibas non tuam esse: non attactam oportuit.
Li. Ergo quia sum tangere ausus haud causificor quin eam
Ego habeam potissimum. eu. tu habebas me inuito meam.
Li. Haud te inuito postulo: sed meam esse oportere arbitror.

- Quin tu eam inuenies in q̄ meam illam esse oportet euclio.
- Eu. Nisi refers. Li. quid tibi ergo referam. eu. q̄ subripuisti meum
 lam quidem ad prætorem hercle te rapiam: & tibi scribam dicam.
- Li. Subripui ego tuum: unde. aut quid est. eu. ita te amabit iuppiter.
 Vt tu nescis. li. nisi quidem tu mihi quid quæras dixeris.
- Eu. Aulam auri in quā te repoſco q̄ tu confessus mihi
 Te abtulisse. Li. neque edepol dixi neq̄ feci. eu. negas.
- Li. Pernego. immo neq̄ ego aurum: neque istæc aula quæ ſciēt
 Scio. nec noui. eu. illam ex ſyluani luco q̄ abtuleras cedo,
 I refer dimidiam tecum potius partem diuidam.
- Li. Tametsi fur mihi es: moleſtus non ero furi: refer.
 Sanus tu non es: qui furem me uoces. ego te euclio
 De alia re reſciuiſſe cenſui: quod ad me attinet.
- Eu. Magna eſt res quam ego tecum octoſe ſi ocium eſt cupio loqui.
 Dic bona fide tu id aurum non ſubripuiſti. li. bona non.
- Eu. Iſtuc quoq̄ bona. atq̄ id ſcies quod abtulerit.
 Neque ſcis qui abtulerit mihi indicabis. li. faciā. eu. neque partem
- Li. Tibi ab eo cui eſt indipiſces. neque furem excipies.
 Ita. eu. id fallis. li. tum me faciā quod uolt magnus iuppiter.
- Eu. Sat habeo: age nunc loquere quid uiſ. li. ſi me nouiſti minus
 Genere quo ſim gnatus. hic mihi eſt megadorus auunculus
 Meus fuit pater anūmachus. ego uocor lyconide.
- Li. Mater eſt eunomia. eu. noui genus. nunc quid uiſ. li. id uolo
 Noſcere. filiam ex te tu abes. eu. immo ec illam domi.
 lam tu deſpondiſti opinor meo auunculo. eu. omnem rem tenes
- Li. Is me nunc renunciare repudium iuſſit tibi.
- Eu. Repudium rebus paratis: atq̄ exornatis nuptiis:
 Vt illum di immortales omnes: quantum eſt perdiunt
 Quem propter hodie auri tantum perdidit infelix miſer.
- Li. Bono animo es: & bene dice: nunc quæ res tibi & gnatae tuæ
 Bene feliciterque uortat: ita di faxint. inquito.
- Eu. Ita di faciā. li. & mihi ita di faciā. audi nunc iam.
 Qui homo culpam admiſit in ſe: nullus eſt tam paruī præciſi
 Quin pudeat: quin purget ſeſe nunc te obteſtor euclio.
 Vt quod ego erga te imprudens peccaui aut gnatam tuam
 Vt mihi ignoſcas: eamq̄ uxorem mihi deſ ut leges iubeant.
 Ego me iniuriam filiaē feciſſe fateor tuæ
 Cereris uigiliſ per uinum atq̄ impuſu adoleſcentiæ.
 Hei mihi quod faciūſ ex te ego audio. li. curro in uiās
- Eu. Quem ego auom feci iam ut eſſes filiaē nuptiis.

Nā tua gnata peperit decumō mense post. numerum cape.
 Ea re repudium remisit auunculus causa mea.
 Intro exquere sit ne ita ut ego prædico. Eu. perii oppido
 Ita mihi ad malum malæ res plurimæ se ad glutinant.
 Ibo intro ut quid huius ne sit sciam. Li. iam te sequor.
 Hæc propemodum iam esse in uado salutis res uidetur.
 Hunc seruum esse ubi dicam meum strobilum: non reperio.
 Nisi etiam hic opperiar tamen paulisper: postea intro hunc subsequar.
 Nunc interim spacium ei dabo exquirendi.
 Meum factum ex gnatæ pedisse qua nutrice an uera nouit.

Strophilus. Liconides.

Str. li immorta'es quibus & quantis me donatis gaudiis.
 d Quadrilibrem aulam auro onustā habeo. quis me est diuitior.
 Quis me athenis nūc magis q̄q̄ est homo cui dii sint ppitii.

Certo enim ego uocem hic loquentis modo me audire uisus sum
 Hæc ne ego aspicio meum. Li. uideo ego nunc strobilū seruū meū.
 Str. Ipse est. Li. haud aliud est. str. cōgrediar. Li. contollā gradum
 Credo ego illum ut iussi eam p̄se anum adisse huius nutrice uirginis:

Str. Quin ego illum inuenisse dico hanc prædam atq̄ eloquar.
 Igitur orabo ut manu me mittat: ibo atq̄ eloquar.

Reperi. Li. quid reperisti. str. non quod pueri clamitant
 In faba se reperisse. Li. namne autem ut soles delu sis.

Str. Here mane: eloquar: iam ausculta:

Li. Age ergo loquere: str. repperi hodie here diuitias nimias.

Li. Vbi nam. str. quadrilibrem inquā aulam auri plenā

Li. Quod ego facinus audio ex te: str. eucioni huc seni subripui.

Li. Vbi id aurum. str. in arca apud me: nunc uolo me emitti manu.

Li. Ego ne te emittam manu scelerum cumulatissime.

Str. Abi here: scio quam rem geras:

Lepide hercle animum tuum tētaui: iam ut eriperes apparabas.

Quid faceres si reperissem. Li. non potes probasse nugas.

Iredde aurū. str. reddam ego aurum. Li. redde inquam.

Vt huic reddatur. str. ah unde.

Li. Quod mō fallus es eē in arca. str. soleo hercle ego garrere nugas

Ita loquor. li. at scin quomodo. str. uel hercle eneca:

Nunquam hinc feres a me

Imperfecta fabula.

Capituli duo.

Comedia quarta.

Aptus est in pugna egionis filius.

Alium quadrimum fugiens seruus uendidit

Pater captiuos cōmercatur alios.

Tantum studens ut natum recuperet
 Et inibi emit olim amissum filium.
 Is suo cum domino ueste uersa ac nomine
 Vt amittatur fecit: ipse plectitur.
 Et is reduxit captum & fugitiuum simul
 Inditio cuius alium agnoscit filium.

Prologus.

Os quos uidetis stare hic captiuos duos.
 Illi qui stant: hi stant ambo: non sedent.
 Vos: uos mihi testes me uerum loqui:
 Senex qui hic habitat egio est huius pater.
 Sed is quo pacto seruiat suo sibi patri:
 Id ego hic apud uos proloquar si operam datis
 Seni huic fuerunt filii nati duo.
 Alterum quadrimū puerum seruus subrupuit.
 Eumque hinc profugiens uendit in aulide
 Patri huiusce: iam hoc tenetis: optimum est.
 Negat hercle ille ultimus accedito.
 Si non ubi sed eas locus est: est ubi ambules.
 Quando histrionem cogis mendicari
 Ego me tua causa ne erres nō rupturus sum
 Vos qui potestis ope uestra censeri
 Accipite reliquom: alieno uti nihil moror.
 Fugitiuus ille ut dixeram ante huius patri.
 Domo quē profugiens dominum abstulerat uendit.
 Hic postquā hunc emit dedit eum huic gnato suo
 Peculiarem: quia quasi una ætas erat.
 Hic nunc domi seruit suo patri: nec scit pater
 Est uero diuos: quasi pilas homines habens:
 Rationem habetis quo modo unum amiserit.
 Postquam belligerant ætoli cum aulidis
 Vt fit in bello capitur alter filius.
 Medicus menarcus emit ibidem in aulide
 Cœpit captiuos commercari hic alios.
 Si quem reperire posset cum quo mutet suum.
 Illum captiuom hunc suū esse nescit qui domist.
 Et quoniam heri inde audiuit de summo loco.
 Summoque genere captum equitem alium.
 Nihil precio par sit filio dum parceret.
 Reconciliare ut facilius posset domum.

Emit hosce de praeda: ambos de quaestoribus
Hisce autem inter sese confinxerunt dolum
Quo pacto hic seruus suum herum hinc amittat domum
Atque inter se commutant uestem & nomina.
Illic uocatur philocrates: hic tyndarus
Huius illic, hic illius: hodie fert imaginem.
Et hic hodie expediet hanc docte fallaciam.
Et suum herum faciet libertatis compotem.
Eodemque pacto fratrem seruabit suum.
Reducemque faciet liberum in patriam ad patrem.
Imprudens, itidem & saepe iam in multis locis
Plus insciens quid fecit: quam prudens boni.
Sed inscientes sua sibi fallacia
Ita compararunt & confinxerunt dolum.
Itaque hi commenti de sua sententia.
Vt in seruitute hic ad suum maneat patrem.
Ita nunc ignorans suo sibi seruit pati
Homunculi quanti sunt quum recogito!
Hae res agetur nobis, uobis fabula
Sed etiam est paucis uos quod monitos uoluerim.
Profecto expediet fabulae huic operam dare
Non pertractate facta est: neque item ut caetera:
Neque spurcissimi in sunt uersus immemorabiles.
Hic neque perurus leno est: nec meretrix mala:
Neque miles gloriosus: esse ne uereamini
Quia bellum aetolis dixi cum aulidis.
Foris illic extra scenam fient proelia
Nam hoc pene iniquum est comico choragio
Conari de subitoontos agere tragoediam.
Proin si quis pugnam expetat lites contrahat
Valentorem nactus aduersarium.
Si eritego faciam ut pugnam inspectet non bonam.
Adeo ut spectare postea omnis oderit.
Ab eo, ualete iudices iustissimi
Domini bellique duellatores optimi
Parasitus.

Ventus nomen indidit scorto mihi:
Ego quia inuocatus soleo esse in conuiuio.
Scio absurde dictum hoc derisores dicere.
At ego dico recte: nam scortum in conuiuio

Sibi amator talos quum facit inuocat.
 Est ne inuocatum an non: planissime:
 Verum hercle uerum nos parasiti planius
 Quos nunquam quisquam neque uocat: neque inuocat
 Quasi mures semper edimus alienum cibum.
 Vires prolatae sunt quum rus homines eunt.
 Simul prolatae res sunt nostris dentibus.
 Quasi quum caletur cocleae in occulto latent
 Sui sibi suco uiuunt: ros si non cadit.
 Item parasiti rebus ploratis latent.
 In occulto miseri uictitant suco suo:
 Dum ruri rurant homines: quos liguriant.
 Prolatis rebus parasiti uenatici canes
 Sumus. quando rure redierunt molossici.
 Odiosi que: & multum in comestici
 Et hic quidem hercle nisi qui colaphos perpeti
 Potest parasitus: frangi quae aulas in caput.
 Vel ire extra portam trigeminam ad sacculum liceat
 Quod mihi ne eueniat nonnullum periculum est.
 Nam postquam meus rex est potius hostium.
 Ita nunc belligerant aetolicum aulidis.
 Nam aetolia haec est illic est captus in aulide.
 Philopolemus huius egionis filius:
 Senis qui hic habitat: quae aedes lamentariae
 Mihi sunt: quas quotienscunque conspicio: fleo:
 Nunc hic ocepit quaestum hunc filii gratia.
 In honestum: & maxime alienum ingenio suo.
 Homines captiuos commercatur: si queat
 Aliquem inuenire suum quicum mutet filium.
 Nunc ad eum pergam: sed aperitur hostium
 Vnde saturitate saepe ego exii ebrius

Egio senex. Ergasilus parasitus. Lorarius.

Duorte animu scis tu istos captiuos duos

a Heri quos emi de praeda de quaestoribus.

His indito catenas singularias

Istas maiores quibus sunt uincti demito

Sinito ambulare si foris si intus uolent.

Sed uti adseruentur magna diligentia.

Liber captiuus auis fere consimilis est.

Semel fugiendi si data est occasio.

- Satis est nunquam post illam possis prendere:
 Omnes profecto liberi libentius
 Sumus: quam seruius. Lo. non uidere ita tu quidem
 Si non est quod dem: mene uis dem ipse impedes?
- Se. Si dederis erit extemplo mihi quod dem tibi.
 Lo. Aus me fere confimilem faciam ut prædixisti.
 Se. Ita ut dicis: nam si faxis te in caueam dabo.
 Sed satis uerborum est. cura quæ iussi: atque abi.
- Pa. Quod quidem ego nimis quam cupio ut imperet.
 Nam ni illum recipiat: nihil est quo me recipiam
 Nulla est spes iuuentutis. sese omnis amant:
 Ille demum antiquis est adulescens moribus
 Cuius nunquam uolunt tranquillauit gratus
 Condigne pater est eius moratus moribus:
- Se. Ego ibo ad fratrem: ad alios captiuos meos.
 Visam ne nocte hac quippiam turbauerint.
 Inde me continuo recipiam rursum domum.
- pa. Aegre est mihi hunc facere quæstum carcerarium
 Propter sui gnati miseriam miserum senem.
 Sed si ullo pacto ille huc conciliari potest
 Vel carnificinam hunc facere possum perpeti.
- Se. Quis hic loquitur? P. ego qui tuo mœrore macetor
 Macesco. confenesco: & tabesco miser.
 Ossa: atque pellis ut miser macritudine.
 Neque unquam quicquam me iuuat: quod edo domi
 Foris aliquantulum etiam quod gusto id beat.
- Se. Ergafile salue. er. di te bene ament egio
 Ne fle. Se. ego ne illum fleam: ego ne non desileam
 Talem adulescentem: semper. sensi filio
 Meo te esse amicum: & illum intellexi tibi.
 Tum denique homines nostra intelligimus bona
 Quum quæ in potestate habuimus: ea amisimus.
- Er. Ego postquam gnatus tuus potitus est hostium
 Expertus quanti fuerit nunc desidero.
- Se. Alienus quum eius incommodum tam ægre feras
 Quid me patrem par facere cui ille est unicus.
- Er. Alienus ego alienus ille: ah egio
 Nunquam istuc dixi: neque animum induxis tuum:
 Tibi ille unicus est: mihi etiam unico magis unicus.
- Se. Laudo malum quum amici tuum ducis malum.

Nunc habebonum animum. pa. heu. Se. huic illud dolet.

Quia nunc remissus est edendi exercitus:

P. Nullum ne interea nactus qui posset tibi

Remissum quem dixi imperare exercitum.

S. Quid credis? fugitant omnes hanc prouinciam.

P. Quod obtigerat. postq̄ captus philopolemus tuus.

S. Non pol mirandum est fugitare hanc prouinciam.

P. Multis & multigeneribus opust tibi

Militibus: primo dum opus est pistorensibus

Eorum sunt aliquot genera pistorensium.

Opus paniceis est: opus placentinis quoque

Opus turdetanis: opust ficedulensibus.

Iam maritimi omnes milites opus sunt tibi.

S. Vt saepe summa ingenia in occulto latent.

Hic qualis imperator nunc priuatus est:

Habe modo bonum animum: nam illum cōfido domum

In his diebus me reconciliascere.

Nam eccum hic captiuum adulescentem alium

Prognatum genere summo & summis diuitiis

Hoc illum me mutare confido fore.

P. Ita di deaq̄ faxint. S. sed num quo foras

Vocatus ad coenam? nusquam quod sciam.

Sed quicquid id quæris? quia mihi est natalis dies

Propterea te uocari ad coenam uolo.

P. Facete dictum. S. sed si pauxillum potes

Contentus esse. P. nā per pauxillum modo

Nam istoc me assiduo uictu delecto domi.

S. Age sis roga. emptum nisi quis meliorem adfert

Quæ mihi: atq̄ amicis placeat conditio magis

Quasi fundum uendam: meis me addicam legibus

P. Proh fundum uendis. S. tu quidem haud fundum mihi

Sed si uenturus: temporē. p. æmulis iam ocium est

S. Imodo: uenare leporem: nunc itym tenes.

P. Non meus scruposam uictus comineat usam.

Nunquam istoc uinces me egio: ne postules

Cum calceatis dentibus ueniam tamen

S. Asper? meus uictus sane est: sentis ne? hæsitās

Terrestris coena est. p. sus terrestris bestia est.

S. Multis oleribus. p. curato ægrotos domi.

Nū quid uis? S. uenias temporē. p. memorem moneas

S. Ibo intro: atq; intus subducam ratiunculam.
Quantulum argenti mihi apud trapezitam. fiet
Ad fratrem quo ire dixeram: mox iero.

Lorarius. philocrates. tindarus. Captiui

d Immortales id uoluerunt uos hanc erumnam exequi
Decet id pati animo æquo: si id facietis leuior labos erit.
Domī fuistis credo liberi.

Nunc seruitus si euenit: ei uos morigerari mos bonust.
Eamq; & herili imperio ingeniis uostriſ leuem reddere.
Indigna digna habenda sunt hærus quæ facit. Ca. ohohoh

L. Eiulatione haud opus est multa oculis multa misera editis
In re mala animo si bono utare adiuuat.

Ca. At nos pudet quia cum catenis sumus. L. at pigeat postea
Nostrum herum: si uos eximat uinculis:

Aut solutos sinatq;: quos argento emerit:
Ca. Quid a nobis metuit? scimus nos.

Nostrum officium quod est si solutos sinat
L. At fugam fingitis: sentio quam rem agitis.

Ca. Nos fugiamus? quo fugiamus? L. in patriam. Ca. apage
Haud nos deceat fugitiuos imitari. L. immo edepol.

Si erit occasio haud dehortor.
Ca. Vnum exorare uos sinite nos. L. quidnam id est? Ca. ut sine hisce
Arbitris atq; uobis nobis detis locum loquendi.

L. Fiat. abscedite hinc. nos concedamus huc: sed breuē orationē icipeſſe.

p. Hem istuc certum erat. concede huc. Lo. abite abistis.
Obnoxii ambo uobis sumus ppter hanc rem quā quæ uolumus nos
Copia est ea facitis nos compotes:

Secede huc nunc iam si uidetur procul.

Ne arbiſ dicta nostra arbitrari queant.

Ne ue permanet palam hæc nostra falacia:

Nam doli non doli sunt nī astu colas.

Sed malum maximum si id palam prouenit.

Nam si herus mihi es tu: atq; ego me tuum esse seruum assimulo.

Tamen uiſo opult: cauto est opus: ut hoc sobrie sineq; arbitris

Accurate hoc agatur: docte & diligenter.

Tanta incepta res est: haud somniculose hoc

Agendum est. t. ero ut me uoles esse. p. spero.

Nam tu nunc uides pro tuo caro capite

Carum offerre meum caput uilitati.

T. Scio. P. at scire memento quando id q; uoles habebis.

Nam fere maxima pars morem hunc hoies habent: q̄sibi uolunt
Dū id impetrant boni sūt: sed id ubi iam penes sese habēt
Ex bonis pessimi & fraudulentissimi
Sunt. nunc ut mihi te uolo esse autumo.

Quod tibi suadeam: suadeam meo patri.

Polego si te audeam meum patrem nominem:

T.

Nam secundum patrem tu es pater proximus:

Audio. p. & propterea sēpius te ut meminēris moneo:

Non ego herus tibi sed seruus sū: nunc obsecro te hoc unum

Quoniam nobis di immortales animum ostenderunt suum:

Vt qui herum me tibi fuisse atq; esse nunc conseruum uelint:

Quod antehac p iure iperitabā modo: nūc te oro per precē:

Per fortunā incertam: & per mei te erga bonitā ē patris:

Perq; conseruitum commune: quod hostica euenit manu.

Ne me secus honore honestes: q̄ ego te quum seruiebas mihi:

T.

Atq; qui fueris: & q̄ nunc sis meminisse ut meminēris.

Scio quidem me te esse nunc: & te esse me. P. hem istuc si potes

Memoriter meminisse inest spes nobis in hac astutia.

Eg.

Egio senex. philocrates. Tindarus.

i Am ego reuertar intro si ex his quæ uolo exq̄siero

Vbi sunt isti quos ante ædis iussi huc p̄duci

Foras: p. edepol tibi ne q̄stioni essemus catū intelligo

Eg.

Ita uindlis: custodiisq; circūmuniti sumus.

Qui cauēt ne decipiatur: uix cauēt quū etiam cauēt:

Etiam quū cauisse ratus est: sēpe is cautor captus est.

An uero non iusta causa est: ut uos seruē sādulo.

ph.

Quos tam grandī sim mercatus præsenti pecunia.

Neq; pol tibi nos quia nos seruās æquum stultitiæ uertere

Eg.

Neq; te nobis si abeamus hinc: si fuit occasio.

ph.

Vt uos hic: itidem illic apud uos meus seruatur filius.

Eg.

Captus est. Eg. ita. ph. non igitur nos soli ignaui sumus:

Secede huc: nam sunt quæ exte solo citari uolo

Quarum rex te falsiloquum mihi esse nolo. ph. non ero

Quod sciam. si quid nesciui id nesciū tradam tibi.

Eg.

Nunc senex est in tonstrina. nunciam cultros attinet.

Ne id quidem inuolucris iniicere uoluit uestem ut ne inquinet.

Sed utrum strictim ne adtonsurū dicā esse: an perpectinē.

ph.

Nescio: uerū si frugies usq; admutilabit probe.

Eg.

Quid tu seruus ne: esse an liber mauelis. memora mihi.

ph.

Proximū quod sit bonum: quodque a malo longissime.

- Id uolo quanq̃ non multum fuit moleſta ſeruitus.
 Nec mihi ſecus erat: q̃ ſi eſſem familiaris filius.
 Eg. Euge pol thalem talento non emam mileſium.
 Nam ad ſapientiam huius nimius nugator fuit
 Vt facete orationem adſeruitutem contulit:
 Quo de genere natuſt illic philocrates: Ph. polypluſio.
 Quod genus illic eſt unum polens atq; honoratuſſimum.
 Eg. Quid ipſus hic quo honore eſt illic. ph. ſūmo atq; ab ſūmis uiris.
 Eg. Tum igitur ei quum in aliis tanta gratia eſt ut prædicas
 Quid diuitiæ. ſunt ne optumæ. ph. unde excoquat ſeuū ſenex.
 Eg. Quid pater uiuit ne. ph. uiuum quum inde abſimus lignus
 Nunc uiuat nec ne id orcum ſcire oportet ſcilicet.
 Eg. Salua res eſt: philoſophatur quoq; iam nō mendax modo eſt.
 Q uod eratei nomen. ph. theſauro chryſonico cryſydes.
 Eg. Videlicet propter diuicias inditū id nomen q̃ſi eſt.
 ph. Immo edepol ppter avaritiam ipſius atq; audaciam
 Nam illi q̃dem theodoromedes fuit germano nomine.
 Eg. Quid tu ais. tenax ne pater eſt eius. ph. immo edepol pertinax.
 Quin etiam ut magis noſcas genio ſuo ubi q̃do ſacrificat.
 Ad rem diuinam quibus eſt opus ſaniſ uas utitur.
 Ne ipſe genius ſurripiat: proinde aliis ut credat uide
 Eg. Sequere hac me igitur: eadem ego ex hoc quæ uolo exquiſiuero.
 Philocrates hic fecit hominem fragi ut facere oportuit.
 Nam ego ex hoc quo genere natus ſcio ſis: hic taſſus eſt mihi.
 Hæc tu eadem confiteri uis tua re feceris
 Quæ tamen ſcito ſcire me ex hoc. t. fecit officium hic ſuum
 Quum eſt tibi confeſſus quem uolui ſædulo
 Meam nobilitatem occultare & genus & diuitias meas.
 Egio nunc quando patriam & libertatem perdidi:
 Non ego iſtuc me potius quam te metuere æquum cenſeo.
 Vis hoſtilis cum iſtuc fecit meas opes æquabiles.
 Memini quum dicto haud audebat factō nūc lædat licet.
 Sed uidē fortuna humana fingit artatq; ut lubet.
 Me qui liber fueram ſeruom fecit: e ſummo inſimū.
 Qui imperare inſueram: hinc alterius imperio obſequor:
 Equidem ſi proinde ut ipſe fui imperator familiæ.
 Habeā dominū nō uerear: ne iniuſte aut grauiter mihi impet:
 Egio hoc te monitū niſi forte ipſe non uis uolueram.
 Loquere audacter. t. tã ego fuiante liber q̃gnatus tuus.
 Eg. Tam mihi q̃ illi libertatem hoſtilis eripuit manus.

- Tam ille apud nos seruit: quam ego nunc hic apud te seruo.
 Est pfecto deus qui quæ nos gerimus auditq; & uidet.
 Is uis tu me hic habueris: pinde illum illic curauerit.
 Bene merenti bene profuerit: male merenti par erit.
 Quam tu filium tuum: tam pater me meus desiderat.
 Eg. Memini ego istoc: sed fateri eadē q̄ hic fasus est mihi.
 T. Ego patri meo esse fateor summas diuitias domis.
 Neq; summo genere gnatū: sed te obtestor egio:
 Ne tuum animum auariorem faxim diuitiæ meæ.
 Ne patri tamen si unicus sum decere uideatur magis.
 Me saturum seruire apud te sumptu & uestitu tuo.
 Potius q̄ illic ubi minime honestus medicatē uiuere.
 Ego uirtute deum & maiorum nostrū diues sū satis.
 Eg. Non ego omnino lucrū omne esse utile hominī existimo.
 Scio ego multos iā lucrū luculentos homines reddidit.
 Est etiam ubi pfecto damnū præstet facere quā lucrum:
 Odi ego aug: multa multis sæpe suasit perperam.
 Nunc hoc animus aduorite: ut ea q̄ sentio pariter sciatis:
 Filius meus illic apud uos seruit captus aulide.
 Eū si reddis mihi præterea unum nūmū ne duis.
 Et te & hunc amittam hinc: alio pacto abire non potes.
 T. Optimum: atq; æquissimū oras: optimumq; hominū ex homo
 Sed is priuatam seruitutem seruit illic: an publicam.
 Eg. Priuatam medicī menarchi. T. pol hic q̄dem huius est cliens:
 Tā hoc quidē tibi in proclui quā imber est quando pluit.
 Eg. Facis homo ut redimat. T. faciā: sed te id oro egio.
 Eu. Quid uis dum ab re ne qd ores faciā. T. ausculta tu scies.
 Ego me amittī donicū ille huc redierit non postulo.
 Vex te q̄so ut æstimatū hūc mihi des quē mittā ad patrem.
 Ut is homo redimatur illic. Eg. imo aliū potius misero
 Hinc ubi erunt indutiæ: illuc tuum qui conueniat patē.
 T. Qui tua quæ tu iusseris mandata ita ut uelis proferat.
 At nihil est ignotum ad illum mittere: operam luseris
 Hunc mitte. hic omne transactū reddet si illuc uenerit:
 Nec quenq; fidelio rem: neq; cui plus credat potes
 Mittere ad eum. nec qui magis sir' seruus ex sententiā
 Neque adeo quoī suum concredat filiū hodie audacius.
 Ne uereare meo periclo huius ego experiar fidem.
 Eg. Fretus ingenio eius: q̄ me esse scit erga sese beniuolum.
 Mittam equidem istū æstimatū tua fide si uis. T. uolo.

- Quam citissime potest tam hoc cedere ad factum uolo.
 Eg. Num quæ eam est, quæ si ille huc non redeat uiginti minas
 Mihi des p' illo! T. optume imo. Eg. soluite istū nunc iam
 Atque utrumque. T. di tibi omnis omnia optata ferant.
 Quū me tāto honore honestas: quūque ex uinculis eximis:
 Hocquidē haud molestumst iā quod collus collaria caret
 Quod bonis beneficit beneficiū grā ea grauida est bonis:
 Eg. Nūc tu illum si illo es missurus dice, demonstra: præcipe:
 Quæ ad patrē uis nūciari: uin uocē huc ad te. T. uoca.
 Egio. Philocrates. Tindarus.
 Eg. Væ res bene uortat mihi meoque filio:
 q Vobis quæ uolt te nouus herus operam dare
 Tuo ueteri domino: quod is uelit fideliter.
 Nam ego te æstimatum huic dedi uiginti minis
 Hic autem te ait mittere hinc uelle ad patrem
 Meum ut illic redimat filium: mutatio
 Inter me atque illum ut nostris fiat filius
 ph. Vt roque uosum rectumst ingenium meum
 Ad te atque ad illum prorota me uti licet:
 Velego huc uel illuc uortar: quo imperabitis.
 Eg. Tute tibi ea tuopte ingenio prodīs plurimū
 Quum seruitutem ita fers ut ferri decet:
 Sequere, en tibi hominem. T. gratiā habeo tibi.
 Quum copiam istam mihi & potestatem facis
 Ut ego ad parentes hunc remittam nuncium.
 Qui me quid rerum agitem: & quid fieri uelim
 Patri meo ordine omnem rem illuc perferat.
 Nunc ita conuenit inter me atque hunc tindare
 Ut te æstimatum in aulidem mittam ad patrem.
 Si non rebitas huc ut uiginti minas
 Dem pro te. ph. recte conuenisse sentio.
 Nam pater expectat aut me aut aliquē nuncium
 Qui hinc ad se ueniat. T. ego animū aduortas uolo
 Quæ nunciare hinc te uolo in patriam ad patrē.
 ph. Philocrates ut adhuc locorum feci faciam sædulo:
 Ut potissimū quod in rem recte conducat tuam.
 Idpetiā id persequarque corde & animo: atque uiribus:
 T. Facis ita ut te facere oportet: nūc animū aduortas uolo.
 Omnium primum salutem dicito matri & patri.
 Et cognatis: & quem alium bene uolentem uideris.

Cap.

- Me hic ualere & seruitutē seruīre huic homīni optumo.
 Qui me honestiorem honore semper fecit & facit.
 Istuc non præcipias: facile memoria memini. T. tamen.
 Nam quidem nisi quod custodem habeo liberum me esse arbitror:
 Dico patri quo pacto mihi cum hoc conuenerit
 De huius filio. ph. quæ memini mora mera est monerier
 Ut eum redimat: & remittat huc nostrum amboꝝ uicem.
 Meminero. Eg. at q̄ primū poteris: istuc in rem utriq̄ est maxime
 Non tuū tu magis uidere: q̄ ille suum gnatum cupit.
 Meus mihi: suus cuiq̄ est carus. ph. nū quid aliud uis patri nūciari?
 Me hic ualere: & tu te audacter dico tindare inter nos fuisse
 Ingenio haud discordabili. neque te cōmeruisse culpam:
 Neq̄ me aduorsatum tibi beneq̄ hero gessisse morem.
 In tantis ærumnis tamen neq̄ me unquā deseruisse te
 Neq̄ factis: neq̄ fide: rebus in dubiis egenis: hoc p̄r quando sciet.
 Tindare ut fueris aiatus erga suum gnatum: atq̄ se:
 Nunq̄ erit tam auarus quā te gratus emittat manu.
 Et mea opera si hinc redibo faciam ut faciat facilius.
 Nam tua opera & comitate & uirtute & sapientia
 ph. Fecisti ut redire liceat ad parentis denuo:
 Quā apud hunc confessus es & genus & diuitias meas.
 Quo pacto emisisti e uinculis tuum herum tua sapientia.
 Feci ego ista ut cōmemoras & te meminisse id gratū est mihi:
 Merito tibi ea euenerunt a me: nam nūc philocrates
 Si ego item memorē quæ me erga multa fecisti bene
 Nox diem adimat. nā si seruus meus esses nihilo secius
 Mihi obsequiosus semp fuisti. Eg. di uestrā fidē hominum ingenium
 Liberale ut lachrymas excutiunt mihi: uideas corde
 Amare inter se quantis laudibus suum herē seruus
 Collaudauit. ph. pol istic me haud centesimā partem
 Laudat: quam ipse meritus est ut laudet laudibus
 Eg. Ergo quum optime fecisti: nunc adest occasio:
 Benefacta cumulare: ut erga hunc rem geras fideliter.
 ph. Magis non factum possum uelle: quā opera experiri persequi
 Id ut scias iouem supremum testem do egio
 Me infidelem non futurū philocrati. Eg. pbus es homo.
 ph. Nec me secus unq̄ ei facturū quicq̄ memet mihi.
 T. Istac dicta te experiri & opera & factis uolo
 Et quod minus dixi q̄ uolui de te animum aduortas uolo.
 Atq̄ horum uerborum causa caueto mihi iratus fuas.

Sed te quæso cogitato: hinc te mea fide mitteri domum
Te æstimatum: & meam esse uitam hic pro te positam pignori.
Ne tu me ignores. quum ex templo meo e conspectu abscesseris.
Quum me seruom in seruitute pro te hic reliqueris.

Tuque te pro libero esse pignus desideras.
Atque des operam pro me: ut huius reducem facias filium.
Scito te minis uiginti æstimatum mitteri.

Fac fidelis sis fideli: caue fidem fluxam geras:
Nam pater scio faciet quæ illum facere oportet omnia
Serua tibi imperpetuum amicum me: atque hunc inuentum inueni
Hæc per dexteram tuam te dextera retinens manu
Obsecro infidelior mihi ne suas quæ ego sum tibi
Tu hoc age: mihi herus nunc es: tu patronus: tu pater.
Tibi commendo spes opesque meas. Phi. madauisti satis.
Satin habes mandata quæ sunt facta si refero? T. satis.

ph. Et tua huc ornatus reueniam ex sententia?
Nunquid aliud? T. ut quæ primum possis redeas. ph. res monet

Eg. Sequere me uaticum ut dem a trepezita tibi.
Eadem opera a prætore sumas syngraphum. T. quæ syngraphum?

Eg. Quem hic ferat secum ad legionem hinc ire huic ut liceat domum
Tu intro abi. Te. bene ambulato. ph. bene uale. Eg. edepol rē meam
Constabiliui quum illos emi de præda a quæstoribus:
Expediui ex seruitute filium si dis placet.

Ac etiam dubitauī hos homines emerem an non emerem diu.

Seruate istum sultis intus serui: ne quoquā pedem

Efferat sine custode: ego apparebo domi.

Ad fratrem modo captiuos alios inuiso meos

Eadem percontabor equis adolescentem nouerit?

Sequere te ut amittam ei rei primum præuorti uolo.

Parasitus.

Iser homo est ipse sibi quod edit quærit: & id ægre inuenit

m Sed ille est miserior: qui & ægre quærit: & nihil inuenit.

Ille miserrimus est qui quum esse cupit: quod edat: non habet:

Nam hercle huic diei si liceat oculos effodiam libens:

Ita malignitate onerauit omnes mortales mihi.

Neque ieiuniosorem: neque magis effractum fame

Vidi: ne cui minus procedat quicquid facere occeperit.

Itaque uenter guttur que resident: esuriales serias

Licet parasiticae arti maximam malam crucem.

Ita iuuenus iam ridiculos inopesque ab sese segregat.

Nihil morantur iam lacones imi subsellii uiros
 Plagipatidas: quibus sunt uerba sine penu & pecunia.
 Eos requirunt qui libenter quum ederint redant domi:
 Ipsi obsonant quæ parasitorum ante erat prouincia.
 Ipsi de foro tam operto capite ad leones eunt.
 Quam in tribu operto capite fontes condènant reos.
 Neque ridiculos tam terrunci faciunt. sese omnes amant:
 Nam ut dudum hinc abii accessi ad adolescentes in foro.
 Saluete inq̃. quo inuis una inq̃ adprandium atq̃ illi tacent.
 Quis ait hoc? aut quis profitetur inquā. quasi muti silent
 Neque me rident. ubi cœnamus inquā. atq̃ illi abnuunt
 Dico unum ridiculum dictum de dictis melioribus
 Quibus solebam mēstruales epulas ante adipiscier.
 Nemo ridet: sciuī extēplo rem de compacto geri.
 Nec anem quidem iritatam uoluit quisquā imitari:
 Saltem si non arriderent dentes ut restringerent.
 Abeo ab illis. postq̃ uideo me sic ludificarier.
 Pergo ad alios: uenio ad alios: deinde ad alios: una res
 Omnes compacto rem agunt quasi in uelabro olearii
 Nunc redeo inde quum me tibi uideo ludificarier.
 Item alii parasiti frustra obābulabant in foro.
 Nunc barbarica lege certūst ius meū omne persequi
 Qui conciliū iniere quo nos uictu & uita prohibeant.
 His diem dicam. irrogabo multam ut mihi cœnas decem
 Meo arbitratu dent: quum cara ānona sit: sic egero:
 Nunc ibo ad portū hinc: est illic mihi una spes cœnatica.
 Sic ea decollabit. redibo huc ad senem ad cœnam asperā.

Egio.

Vide suauius q̃ bene rē gereŕ bono publico sicut ego feci heri
 q̃ Quum emi hosce homines. ubi quisq̃ uident eunt obuīam
 Gratulantur eam rem: ita me miserum restitendo.
 Retinendoq̃ lassum rediderunt.
 Vix ex gratulando miser iam eminebam.
 Tandem abii ad prætorem: ibi uix requieui:
 Rogo syngraphū. datur mihi illico de tyndarō: ille abiit domum.
 Inde illico præuortor domū postq̃ id actum est.
 Eo protinus ad fratrem inde abii: mei ubi sunt alii captiui
 Rogo: phylocratem exaulide ecquis omnium
 Nouerit. hic exclamat eum sibi esse sodalem.
 Dico eum esse apud me: hic extemplo orat: obsecratque.

Eum sibi ut liceat uidere: iussi illico hunc exolui. nūc tu sequere me.
Vt quod me orauisti impetres. eum hominem ut conuenias.

Tindarus

Vnc illud est quum me fuisse q̄esse nemo mauelim.

n Nunc spes. opes: auxiliq; a me segregant spernuntq; me.

Hic ille est dies: quum nulla uitæ meæ salus sp̄abilis est mecum:

Neq; exilium exitio est: neq; adeo spes quæ mihi hunc aspellat.

Nec mendaciis subdolis mihi usq; mantellum est meis.

Nec sycophantiis: nec fucis ullum mantellum obuiam est.

Neq; precatio perfidiis meis: nec malefactis fuga est.

Nec confidentiæ usq; hospitium est: nec diuerticulum dolis.

Operta quæ fuere aperta sunt: patent præstigiæ.

Omnis res palam est: neq; de hac re negocium est

Q. uin male occidam: oppetâq; pestem: heri uicem meâq;.

Perdiditq; me aristophontes hic qui uenit modo intro.

Is me nouit: is sodalis philocrati & cognatus est.

Neq; iam salus seruare si uolt me pōt: nec copia est.

Nisi si aliquam corde machinor astutiam.

Quam malum! quid machiner! quid cōminiscar maximas

Nugas: ineptias incepisse hæreo.

Egio. Tindarus. Aristophontes. Colaphus.

Eg. Vo illum nūc hominem pr̄puisse foras se dicā ex ædibus!

T. q Nunc enī uero occidi: eunt ad te hostes tyndare.

Q. uid loquar. qd fabulabor. qd negabo. aut qd fatebor. mihi

Res omnis in incerto sita est: qd rebus confidam meis!

Vtinam te di prius perderent q̄ peristi e patria tua

Aristophontes: qui exparata re inparatā rem oēni facis.

Occisa est hæc res. nisi reperio atrocem mihi aliquā astutiā.

Eg. Sequere hem tibi hominem: adī atq; adloquere

T. Quis est homo me hominum miserior!

Ari. Quid istuc est qd meos te dicam fugitare oculos tindare!

Proq; ignoto me aspernari quasi me nunq̄ noueris!

Equidem tam sum seruus q̄ tu: & si ego domi liber fui

Tu usq; a puero seruitutem seruisti in aulide.

Eg. Edepol minime miror his si te fugitat: aut oculos tuos.

Aut si te odit qui istum appelles tindarum p philocrate.

T. Egio hic homo rabiosus habitus est in aulide.

Ne tu quod istic fabuletur auris imittas tuas.

Nam istic hastis infectatus est domi matrem & patrem:

Et illic isti qui sputatur morbus interdum uenit.

Proin tu ab istoc pcul recedas. eg ultro istum a me. A. ain uerbero
Me rabiosum atq; infectatum esse hastis meum memoras patrem.
Et eum morbum mihi esse ut qui me opus sit insputarier.

Eg. Ne uerere multos istac morbus homines macerat:

Quibus insputari saluti fuit: atq; iis pfuit:

A. Quid tu autē etiā huic credis. E. qd ego credā huic. a. insanū esse me.

T. Viden tu hunc q̄ inimico uoltu intuetur concedi optumunſt.

Egio sic quod tibi ego dixi gliscit rabies caue tibi.

Eg. Credidi esse insanum extemplo ubi te appellauit tindar.

T. Quia suum ipse interdum ignorat nomen: neq; scit qui ſiet.

Eg. At etiam te suum sodalem esse aiebat. T. audiui. di magni

Et quidem alcinous: atq; oreſtes & licurgus poſtea

Vna opera mihi ſunt ſodales qua iſte. a. at etiam furcifer

Male loqui mihi audes. non ego te noui. Eg. pol phanō id quidem eſt

Non nouiſſe qui iſtum appellas tindarum pro philocrate.

Quem uides eum ignoras. illum nominas quē non uides

Immo iſte eum ſeſe ait qui non eſt eſſe: & qui uero eſt negat.

Tu enim repertus philocratem qui ſuperes ueriuerbio.

A. Polego ut rem uideo tu inuentus uera uanitudine

Qui conuincas. ſed quæſo hercle agedum aſpice ad me.

Hem. A. dic modo. te negas tydarum eſſe.

Nego inquam. A. tu te philocratem eſſe ais.

Ego inquam. A. tu ne huic credis.

Tibi plus quidem q̄ aut mihi.

Nam ille quidem quem tu memoras eſſe: hodie hinc abiit aulidem

Ad patrem huius. A. quē patrem qui ſeruus eſt. T. & tu quidem

Seruus & liber fuiſti & ego me confido fore

Si huius huc reconciliaſſo in libertatem filium

Quid ais furcifer. tun te gnatum memoras liberum.

A. Non equidem me liberum. ſed philocratem eſſe aio. A. quid eſt

Viſcleitus egio nunc iſte ludos facit.

Nam iſ eſt ſeruus ipſe neq; præter eum quiſq; ei ſeruus fuit.

T. Quia tute ipſe eges in patria: nec tibi qui uiuas domiſt.

Omnis inuenire ſimiles tibi uis: non mirum facis.

Eſt miſerorum ut male uolentes ſint: atq; inuideant bonis.

A. Videtiſ egio: ne quid tu huic temere inſiſtas credere.

Atq; ut perſpicio proſecto iam aliquid pugnae edidit.

Filium tuum quod redimere ſe ait. id ne inquā mihi placet.

T. Scio te id nolle fieri: efficiam tamen ego id ſi dii adiuuant:

Illum reſtituam huic: hic autem in aulidem me meo patri

- Propterea ad patrem hinc amissi tindaræ. A. gn tute is es?
 Neq; præter te in aulide ullus seruus istoe nomine est.
 T. Pergin seruom me exprobare esse id qd ui hostii. obtingit
 A. Enimuero iam nequeo contineri. T. heus tu quid agis? quin fugis?
 Iam illic hic nos infectabit lapidibus: nisi illum iubes
 Conprehendi. A. crutior. T. ardent oculi: fume opus egio:
 Viden tu illi maculari corpus totum maculis luridis.
 Atra bilis agitat hominem. A. at pol te si hic sapiat senex
 Atra pix agitet apud carnificem: tuoq; capiti in luceat.
 T. Iam deliramenta loquitur: laruæ stimulant uirum.
 Eg. Herce quid si hunc comprehendi iusserim. T. sapias magis.
 A. Crucior lapidem non habere me ut illi mastigia
 Cerebrum excutiam. qui me insanum uerbis concinat suis.
 T. Audin lapidem quæritare. A. solus te solum uolo
 Egio. eg. istinc loquere si qd uis. pcul tamen audiam.
 T. Nanq; edepol si addites propius: os denasabit tibi
 Mordicus. A. neq; pol me insanum egio esse creduis.
 Neq; fuisse unquã: neq; esse morbum quæ istic autumat.
 Verum si quid metuis a me: iube me uinciari uolo.
 Dum istic itidẽ uinciatur. T. imo enimuero egio:
 Istic qui uolt uinciatur. a. tace modo ego philocrates
 Fasse faciam ut uerus hodie reperire tindarus: longius
 Quid mihi abnutas. T. tibi ego abnuto. quid agat si absis?
 Eg. Quid ais quid si adeam hunc insanum. T. nugas ludificabit:
 Garriet: quod neq; pes unq; neq; caput compareat.
 Armenta absunt: aiacem hunc quum uides ipsum uides.
 Eg. Nihil facio: tamen adibo. T. nunc ego omnino occidi.
 Nunc ergo: inter sacrum saxumq; sto. nec qd faciã scio
 Eg. Do tibi operam aristophontes: si quid est quod me uelis:
 A. Ex me audibus uera: quæ nunc falsa opinare egio.
 Sed hoc primum expugnare tibi uolo: me insaniam
 Neq; tenere: neq; mi esse ullum morbum: nisi quod seruio
 At ita me rex deor; atq; hominum faxit patriæ conpotem
 Ut istic philocrates non magis est q̃ aut ego aut tu. eg. cho dic mihi i
 Quis illic igitur est? a. quem dudum dixi a principio tibi.
 Hoc si secus reperies: nullam causam dico quin mihi
 Et parentum & libertatis apud te deliquio fiet.
 Eg. Quid tu ais. T. me tuum esse seruum: & te meum herum.
 Eg. Haud istuc rogo. fuisti in liber. T. fui. A. enim uero nõ fuit nugas ait.
 T. Qui tu sis an fortasse fuisti meæ matri obstetrix? qui id tam

- T. Audacter dicere audes. A. puer; te uidi puer.
 Atego te uideo maior maiorem. hem rursum tibi meā rem
 Non cures si recte facias. num ego curo tua. Eg. fuit ne huic
 Pater thesauro chrysonico chrylides. A. non fuit.
 Neq; ego istuc nomē unq̄ audiui ante hunc diem.
 Philocrati theodoromede fuit pater. T. pereō pbe.
 Quin quiescis directum cor meū ac suspende te.
 Tu sussultas: ego miser uix alto præformidine.
 Eg. Satin istuc mihi exquisitum est fuisse hunc seruū in aulide.
 Neq; esse hunc philocratē. A. tam satis q̄ nunquā hoc inuenies secus
 Sed ubi is nunc est. Eg. ubi ego minime atq; ip̄sus se uolt maxime
 Tum igitur ego crumnatus: dearmatus sum miser.
 Huius scelesti technis: qui me ut lubitum est ductauit dolis
 Sed uidetis. A. quin exploratum dico & prouissum hoc tibi.
 Eg. Certon. A. qn nihil unq̄ inuenies magis hoc certo certius.
 Eg. Philocrates iā inde usque amicus fuit mihi a puero puer.
 Sed qua facie est tuus sodalis philocrates. A. dicā tibi.
 Macilēto ore naso accuto. corpore albo & oculis nigris:
 T. Subrufus aliquantum. crispus cinctus. Eg. conuenit.
 Ut quidem hercle in mediū ego hodie pessime pcefferim.
 Eg. Ve illis uirgis miseris quæ hodie in tergo morientur meo.
 Verba mihi data esse uideo. T. quid cessatis cōpedes
 Eg. Currere ad me: mea que amplecti crura: ut uos custodiam.
 Satin me illi hodie scelesti. capti ceperunt dolo.
 Illic seruū se assumulabat: hic sese autē libeꝝ.
 Nucleum amissi: reliquit pignori putamina.
 Ita mihi stolido fursū uersus os subliuere offuciis.
 Hic quidem me nunquā irridebit. colaphe: cordalio. corax
 Ite istinc: atque efferte lora. Co. nū lignatū mittimur.
 Egio. Lorarius. Tindarus. Arist.
 Eg. i Nūcite huic manicas mastigia.
 T. Quid hoc est negocii. quid ego deliqui. Eg. rogas.
 Sartor: satorque sceleg. & messor maxime.
 T. Occatorem dicere debebas prius.
 Nam semper occant prius. q̄ sarriunt rustici.
 Eg. At ut confiderent mihi contra hastitit.
 T. Decet innocentem seruū: atque innoxium.
 Confidentem esse suū apud herū potissimum.
 Eg. Astringite isti sultis uehementer manus.
 T. Tuus sum: tu has quidem uel præcidi iube.

- Sed quid negotii quāobrem succenses mihi?
 Quia me meamq; rem quod in te uno fuit
 Tuis scelestis falsidicis fallaciis
 Delacerauisti deartuāstiq; opes:
 Confecisti omnes res: atq; rationes meas
 Ita mihi emisisti philocratem fallaciis
 Illum esse seruom credidi te liberum.
 Ita uosmet aiebatis itaq; nomina
 Inter uos permutaſtis. T. fateor omnia
 Facta esse ita ut dicis & fallaciis
 Abisse eum abs te mea opera atq; astutia
 An obsecro hercle te id nunc succenses mihi?
 Eg. At cum cruciatu maximo id factumst tuo.
 T. Dum ne ob malefacta peream parui aestumo.
 Si ego hic peribo: ast ille ut dixit non redibit
 Aterit mihi hoc factum mortuo memorabile:
 Meum herum captum ex seruitute atq; hostibus
 Reducem fecisse liberum in patriam ad patrem.
 Meumq; potius me caput periculo prompſauisse q̄ is p̄iret ponere
 Eg. Facito ergo ut acherunti ducas gloriam. T. q̄ p̄ uirtutē p̄itā: nō interit.
 Eg. Quando ego te exemplis pessimis excruciauerō atque obſutellas.
 Tuas te morti misero uel te interiisse: uel periisse prædicent.
 Dum pereas nihil interdico: dicant uiuere. t. pol si istuc faxis
 Haud sine pœna feceris: si ille huc redibit: & sicut confido affore.
 A. Proh di immortales: nunc ego teneo: nunc scio quod sit negotiū.
 Meus sodalis philocrates in libertate est ad patrem in patria:
 Bene est: nec quisq; est mihi æque melius cui uelim.
 Sed hoc mihi ægre est me huic dedisse operam malam
 Qui nunc propter me meaq; uerba uinctus est. Eg. uetui te q̄q;
 Mihi hodie falsum ploqui. T. uetuiſti. Eg. cur es ausus mētiri mihi.
 T. Quia uera obessent illi cui operam dabam: nunc falsa profunt.
 Eg. At tibi oberunt. T. optumūſt at herum seruauī: quem seruatum
 Gaudeo: cui me custodem addiderat herus maior meus.
 Sed male ne id factum arbitrare? Eg. pessume. T. at ego aio recte:
 Qui abs te seorsum sentio: nam cogitato si qs hoc gnato tuo
 Tuus seruus faxit qualem haberes gratiam: emitteres ne?
 Necne eū seruū manu? esset ne apud te is seruus acceptissimus rñde.
 Eg. Opinor. T. cur ergo iratus mihi es? E. quia illi fuisti q̄ mihi fidelior.
 T. Quid tu una nocte postulauisti & die recens captū hoīem & nupum
 Et nouiciū te perdocere ut melius consuleret tibi q̄ illi.

Quicum una puero aetatem exegeram! Eg. ergo: ab eo petito

Ista gratiam: ducite ubi ponderosas crassas capiat compedes.

Inde ibis porro in latomias lapidarias. ibi quū alii

Octonos lapides effodiunt. nisi quotidianos sesquopos cōfeceris

Sexceto plago nomen indetur tibi

A. Per deos atq; homines te ego obtestor egio

Ne tu istunc hominem perdis. Eg. curabitur.

Nā noctu neruo uictus custodibit. Interdiu sub terra lapides eximet

Diu hunc ego cruciabo: non uno absoluam die. A. certū ne ē tibi istuc

Eg. Nō moriri certius: abducite istū actutum ad hippolytum fabrum.

Iubete huic crassas compedes impingier. inde extra portam ad meum

Libertum cordalum in lapicidinas facite diductus fiet.

Atq; hunc ita me uelle dicite curarier: ne quid deterius huic sit

Quam cui pessime est. T. cur ego te inuito me esse saluū postulem

Periculum uitæ meæ tuo stat periculo post mortem: in morte

Nihil est q; metuā mali: & si peruiuo usq; ad summam aetatem: tamen

Breue spaciū est perferendi quæ minitas mihi.

Vale atq; salue: & si aliter ut dicam meres.

Tu aristophontes de me ut meruisti ita uale:

Nam mihi propter te hoc obtigit. Eg. abducite:

T. At unū hoc te quæso si huc rebitet philocrates

Vt mihi eius facias conueniendi copiam.

Eg. Peristis: nisi hunc iam e conspectu abducitis.

T. Vis hæc quidem hercle est & trahi & trudi simul.

Eg. Illic est abductus recta in phylacam ut dignus est.

Ego illis captiuis aliis documentum dabo:

Ne tale quisq; facinus incipere audeat

Quod absq; hoc esset: qui mihi hoc fecit palam:

Vsq; offerre natū suis me ductarent dolis.

Nunc certum est nulli post hæc quicq; credere:

Satis sum semel deceptus: speraui miser

Ex seruitute me exemisse filium

Ea spes elapsa est perdidī unum filium

Puerum quadrimum quem mihi seruus surripuit.

Neq; eum seruū unquam repperi: nec filium.

Maior potitus hostium est: quod hoc est scelus.

Quasi in orbitatem liberos perduxerim.

Sequere hac reducam te ubi fuisti: neminis misereri certum est

Quia mei miseret nemo: exauspicaui ex uinculis.

Nunc intellego redauspīcandum esse in catenas denuo.

Ergasilus Parasitus.

Er.

i Vppiter supreme seruas me: measq; auges opes
Maximas optunitas opiparasq; offers mihi.
Laudem lucrū: ludum: iocū: festiuitatem: serias:
Pompam penum: potationes: saturitatem: gaudium.
Nec cuiq; homini supplicare nunc certum est mihi
Nam uel prodesse amico possum: uel inimicum perdere.
Ita hic me dies amoenitate amœna amœnus onerauit me
Sine sacris hæreditatem sū adeptus effertissimā
Nunc ad senem cursum capeſſam hūc egionē cui boni
Tantum offero: quantū ipse a dīs optat atq; etiam amplius
Nunc certa res est eodem pacto: ut comici serui solent.
Coniciam in collū palliū primo ex me hanc rem ut audiat.
Speroq; me ob hunc nuncium æternū adepturū cibum.

Egio. Ergasilus.

Er.

q Vanto in pectore hanc rem meo magis uoluto.
Tanto mihi ægritudo auctior est in animo.
Ad illum modum sublitū os esse hodie mihi: neq; id perspicere quiui
Quod quum scibitur: per urbem iridebor.
Quum ex templo ad forum aduenero omnes loquētur:
Hic ille est senex ductus quo uerba data sūt.
Sed ergasilus est ne hic procul quem uideo!
Collecto quidem est pallio. quidnā acturust!

Er.

Moue abs te moram: atq; ergasile age hanc rem
Eminor: inter minorq; ne quis mihi obstiterit obuam
Nisi quis satis diu uixisse sese homo harbitrabitur.
Nam q; obstiterit: hore sistet. Eg. hic homo pugilatū incipit.

Er.

Facere certū est proinde ut omnes itinera insistant sua.
Ne quis in hac platea negotiū conferat quicq; sui.
Nam meus est balista pugnus: cubitus catapultast
Humerus aries: tū genu ad quēq; iecero ad terram dabo.
Dentilegos omnes mortales faciam: quēque offēdero.

Eg.

Quæ illac eminatio est? nam nequeo mirari satis.

Er.

Faciam ut huius diei lociq; meiq; semper meminerit:
Q; ui mihi in cursu obstiterit. faxo uitæ is extēplo obstiterit suæ.

Eg.

Quid hic homo tantū incipissit facere cum tantis minis!

Er.

Præus edico ne quis propter culpā capiatur suā.
Continete uos domi: prohibete a uobis uim meam.

Eg.

Mira edepol sunt ni hic in uentrem sumpsit confidentiam.
Ve misero illi cuius cibo iste factust impensior.

- Er. Tam piscores. scrophipasci: qui alunt fursure sues
 Quare odore præterire nemo pistrinum potest.
 Eorum si quousq; scropham in publico conspexero:
 Eg. Ex ipsis dominis meis pugnis exculcabo fursures.
 Basilicas edictiones atq; imperiosas habet.
 Er. Satur homo! habet profecto in ventre confidentiam:
 Tum piscatores qui præbent populo pisces fetidos.
 Qui aduehantur quadrupedanti: cruciantur cantherio.
 Quorum odos sub basilica nos omnes abegit in foras:
 Eis ego ora uerberabo surpiculis piscariis.
 Ut sciant alieno naso quam exhibeant molestiam.
 Tullianii autem qui cōcinant liberis orbas oues.
 Qui locat cædundos agnos & duplam agnānam danūt.
 Qui petroni nomen indunt uerueci sectario.
 Eum ego si in uia petronem publica conspexero.
 Et petronem & dominū reddam mortales miserrimos.
 Eg. Euge edictiones ædilitias hic quidem habet.
 Mirumq; adeo est nisi hunc fecerunt sibi ætholi agoranomū.
 Er. Non ego nūc parasitus sum: sed regum rex regalior.
 Tantis uentri cōmeatus meo adest in portu cibus.
 Sed ego cesso hunc egionem onerare lætitiā senem.
 Qui homine adæque nemo uiuit fortunatior.
 Eg. Quare illac est lætitia quam illic lætus largitur mihi.
 Er. Heus ubi estis. ecquis hoc aperit hostium.
 Eg. Hic homo ad cenā recipit se ad me. er. apite hæc ambas fores
 Priusq; pliltando assulatim foribus exitiū adfero.
 Eg. Per lubet hūc hominē colloq; ergasile. Er. ergasilū quocat.
 Eg. Respice. er. fortuna quod tibi ne faciet hoc me iubet:
 Sed quid est. eg. respice ad me egio sum. Er. o mihi q̄tum est:
 Eg. Hominū optimorū optime in tempore aduenis.
 Er. Nescio quē ad portū nactus es ubi cœnes. eo fastidis!
 Eg. Cedo manū. Eg. manū. Er. manū inquā cedo tuam actutum.
 Eg. Tene. Er. gaude! eg. qd ego gaudeā! er. qā ego ipso: gaude modo
 Polmoerores mihi ante uortūt gaudiis. er. noli irascier.
 lam ego ex corpore exigam omnis maculas moerorū tibi.
 Er. Gaude audacter. Eg. gaudeo & si nihil sciam q̄ gaudeam.
 Eg. Bene facis: iube: Eg. quid iubeam! er. ignem ingentem fieri.
 Ignē ingentem. er. ita dico magnus ut sit. eg. quid uolturi!
 Tuā causa me ædis incensurū censes. Er. noli irascier.
 Iubem an non iubes altitui aulās! patinas elui.

Laridū, atq; epulas foueri foculis fetuentibus?

Alium pisces præstinatū abire. eg. hic uigilans somniat.

Er. Alium porcinam: atq; agninam & pullos gallinaceos.

Eg. Sis bene esse si sit unde. er. pernam atq; optalmiam
Horem: scombrum: & trigonū: & cetū: & mollē castrū

Eg. Nominandi istorū tibi erit magis q̄ edundi copia.

Hic apud me ergasile. er. mea me causa hoc censes dicere.

Eg. Nec nihil hodie nec multo plus tu hic ædes: ne frustra sis.
Proin tu tuī quottidiani uicti uentrem ad me afferas.

Er. Quin ita faciam ut recupias facere sumptum & si ego uetem

Eg. Ego ne. er. tu ne. eg. tū tu mi igitur herus es. er. imo bene uolens

Vin te faciā fortunatū. eg. malim q̄ miserū quidē.

Er. Cedo manum. eg. hem. manū. er. dīte omnes adiuuant.

Eg. Nihil sentio. er. non enim es in senticeto eo nō sentis. sed iube

Vasa tibi pura apparari ad rem diuinam cito

Atq; agnū afferri pprium pinguem. eg. cur. er. ut sacrifices:

Eg. Cui deorū. er. mihi hercle: nam ego nūc tibi sum sūmus iuppiter.

Idem ego sum salus. fortuna. lux. lætitia gaudium.

Proin tu deum hunc saturitate facias tranquillum tibi.

Eg. Esurire mihi uidere. er. mihi equidē esurio: non tibi:

Tuo arbitratu facile patior. eg. credo consuetus puer:

Iuppiter te diq; perdant. er. te hercle: mihi æquum est gratias

Agere ob nuntium: tantum ego nunc porto a portu tibi boni.

Nunc tu mihi places. eg. abi stultus: sero post tempus uenis.

Er. Igitur olim si aduenissem: magis tu tum istuc diceres.

Nunc hanc lætitiā accipe a me quam fero: nam filium

Tuum modo in portu philopolemū uiuū: saluum: & sospitē

Vidi in publica celoce. ibidēq; illum adolescentulum.

Alium una & tuū stalaginum seruū q̄ aufugit domo.

Qui tibi subripuit quadrimum puerum filiolum tuum.

Eg. Abi in malam rem. ludis me. er. ita me amabit sancta saturitas

Egio: itaq; suo me semper cōdecoret cognomine

Vt ego uidi. eg. meum gnatum. er. tuū gnatū & genitū meū

Etcaptiuū illū aulidensem. eg. maton apollo. er. ut seruolum.

Eg. Meū stalaginū: meū qui gnatū subripuit. er. nā tan corā?

Eg. Iam diu. er. nā tan prænestem. eg. uenit. er. ne tan signiam.

Eg. Certon. er. nā tā frusinonem. eg. uidesis. er. ne tā alternā.

Eg. Quid tu barbaricas urbes iuras. er. quia enim item asperæ

Sunt: ut tuum uictum autumabas esse uæ ætati tuæ.

Quippe quando mihi nihil credis. quod ego dico sædulo.

Eg. Sed ita laginus quous erat tunc nationis quum hinc abiit?
 Cuius & nunc. er. si cuius nunc est: boius boiam terit.
 Eg. Liberoꝝ querundoz causa ei credo uxor data est:
 Eg. Dico bonan fide tu mihi istæc uerba dixisti: er. bona.
 Er. Diimortales iteg gnatus uideor. si uera autumas.
 An tu dubium habebis etiam. sancte quum ego iurē tibi?
 postremo egio si parua iuriiurando st fides.
 Vise ad portum. eg. facere certum ist: tu intus cura q opus est.
 Sume: posce pme: quid uis: te facio celarium:
 Nā hercle nisi mantinatus pbe hæro fuisti petito.
 Aeternum tibi dapinabo uictum: si uera autumas.
 Er. Vnde id? eg. a me: meoq gnato. er. spōde tu istud. eg. spōdeo
 Er. Atego tuum tibi aduenisse filium respondeo.
 Eg. Cura q̄optume potes. er. bene ambula & redambula.
 Ergasilus.

Llic hinc abit: mihi rem sūmā credidit cibarsam:
 Diimortales ut ego collos detruncabo tergoribus.
 Quanta pernis pestis ueniet: quanta labe larido:
 Quanta sumini absumēdo: quāta callo callamitas:
 Quanta laniis lassitudo: quanta porcinaris:
 Nā si alia memorem quæ ad uentris uictum cōducūt: morast:
 Nunc ibo: ut præfecturam & ius dicā larido.
 Et quæ pendent indemnatae pernix auxiliū ut feram.
 Egiomis puer.

d Iespiter te diquæ ergasile perdant: & uentrem tuū.
 Parasitosque omnis: & q̄ posthac coenā parasitis dabit.
 Cladis calamitas quæ intēpies modo ī nostram aduenit domū

Quasi lupus exuriens metui ne in me faceret impetū.
 Nīmifq hercle ego illum male formidabam ita frēdebat dentibus
 Adueniens deturbauit totum cū carne carnarium.
 Arripuit gladiū: prætruncauit tribus tergoribus glandia.
 Aulas calicesq̄ omnis: confregit. nisi quæ modiales erant.
 Coquū pereontabatur: possent ne serī referuescere.
 Cellas refregit omnis intus: reclusitq̄ armarium.
 Adseruate istuc sultis serui. ego ibo ut cōueniam senem:
 Dicam ut sibi penum aliud ornet si quidem sese uti uolet.
 Nam hic qdem ut aornat: aut iam nihil est aut iam nihil erit.
 Egio. Philocrates. Philopolemus.

Eg. i Qui diisq̄ ago gratias merito magnas:
 Quum te reducem tuo patri rediderunt.

Quumq; & miseris plurimis me exemerunt:

Quae adhuc te carēs (dum hic fui) sustentabam.

Quumque hunc conspicio in potestate nostra.

Quūq; hæc reperta est fides firma nobis.

ph. Satis iam dolui ex animo & cura, me satis & lachrymis maceraui hic

Satis iam audiui tuas ærumnas ad portū: mihi quas memorauisti

Hoc agamus: quid nunc? quoniam tecum seruauī fidem:

Tibiq; hunc reducem in libertatem feci: eg. fecisti ut tibi

Philocrates nunq; referre gratiam possim satis

Proinde ut tu promeritus de me & filio. ph. immo potes.

Pater & poteris & ego potero: & di eam potestatem dabunt:

Ut beneficiū benemerenti nostro merito munere

Sicut tu huic potes pater mi facere merito maxime

Eg. Quid opus uerbis? lingua nulla est qua negem quidquid roges.

phil. Postulo abs te: ut mihi illum reddas seruom quem hic reliqueram

Pignus pro me: qui mihi melior q̄ sibi semper fuit.

Pro benefactis eius uti precium possim reddere.

Eg. Quod benefecisti refertur gratia: id quod postulas:

Et id & aliud quod me orabis impetrabis atq; te

Nolim succensere: quod ego iratus ei feci male.

phi. Quid fecisti? Eg. in lapicidinās compeditum condidi:

Vbi rescui mihi data esse uerba. phi. uae misero mihi

Propter meum caput labores homini euenisse optumo.

Eg. At ob eam rem mihi libellam pro eo argenti ne dūis.

Gratis a me ut sit liber abducito. ph. edepol egio

Facis benigne: sed quæso hominem ut iubeas arcessi. Eg. licet.

Vbi estis uos? ite actutum tyndaz huc arcessite

Vos ite intro: interibi ego ex hac statua ueruecca uolo

Erogitare meo minore quod sit factum filio.

Vos lauate interibi. ph. sequere hac philocrates me itro. ph. sequor.

Senex egio. Stalaginus fugitiuus.

eg. Ge tu illuc procede bone uir lepidum mancipiū meum

St. Quid me oportet facere, ubi tu talis uir falsum autumas?

Fui ego bellus: Lepidus: bonus uir: nunq; neq; frugi bonæ

Neq; ero unq; neq; spero ponas me bonæ frugi fore.

eg. Propemodum ubi loci fortuna tuæ sint facile intelligis.

Si eris uerax tua ex re facies: ex mala meliusculam

Recte & uera loquere: sed neq; uere neq; recte adhuc

Fecisti unq;. St. qd ego fatear? credin pudeat quum autumes.

eg. At ego faciam ut pudeat: nam in ruborem te totum dabo.

St. Eia credo ego imperito plagas minitaris mihi:
 Tandem ista aufer: dic qd fers: ut feras hinc quod petis
 Eg. Satis facundus: sed iam fieri dictis compendium uolo.
 St. Ut uis fiat. Eg. bene morigerus fuit puer: nunc non decet.
 Hoc agamus iam animum aduerte: hæc mihi quæ dicā ediffere.
 Si eris uerax rebus tuis feceris meliusculas.
 St. Nugæ istæ sunt: non me censes scire qui dignus siem
 eg. Atea potis es subter fugere pauca si non omnia
 St. Quia & fugi & tibi surripui filium & uendidi
 eg. Cui homini. St. Theodoro medico in aulide poliplusio
 Pauca efficiam scio: nam multa euenient & merito meo
 Sex minis. eg. proh di immortales is quidem huius est pater
 Philocratis: St. quem melius noui q̃ te & uidi sapius.
 eg. Serua iuppiter supreme & me & meum gnatum mihi:
 Philocrates per tuum genium obsecro exite uolo.

Philocrates: Egio: Stalaginus.

ph. Gio adsum. si qd me uis impera. Eg. hic gnatū meū
 e Tuo patri ait se uendidisse sex minis in aulide:
 ph. Quādiu id factum est. St. hic annus incipit uigessimus
 ph. Falsa memorat. St. aut ego aut tu: nam tibi quadrimum
 Tuus pater peculiare paruulum puero dedit
 ph. Quod erat ei nomen: si uera dicis memoradum mihi:
 St. Pegmium uocitatus est: post uos indidistis tindaro:
 ph. Cur ego te non noui? St. quia mos est obliuiscier hominibus.
 Neq̃ nouisse cuius nihil sit faciunda gratia
 ph. Dic mihi is ne istic fuit quem uendidisti meo patri
 Qui mihi peculiaris datus est huius filius:
 eg. Viuit ne is homo. St. argentū accepi nihil curauī cæterum.
 eg. Quid tu ais. ph. Quin istic tindarus est tuus filius.
 Ut quidem hic argumenta loquitur nam is mecū a puero puer
 Bene pudiceq̃ est educatus hucusq̃ ad adoleſcentiam
 eg. Et miser sum & fortunatus si uera dictitatis
 Eo miser sum qui male illi feci signatus meus est.
 Heu cum ego plus minusq̃ feci q̃ æquum fuit.
 Quod male feci crucior modo: si infectum fieri possiet
 Sed eccum incedit huc ornatus audax suis uiribus.

Tindarus: Egio: Philocrates.

Tin. Idi multa ego saepe picta quæ acherunti fierent
 u Cruciamenta: ueg. n. uero nulla adæq̃ est acheruns
 Atq̃ ego ubi fui in lapidicinis illic ibi demū est locus

Vbi labore lassitudo est omnis exigunda ex corpore
Nam ubi illo adueni quasi patriciis pueris aut monedulae
Aut anates aut cothurnices dantur quis cum ludent
Itidem mihi huc aduenienti upupa quae me delectet data est
Sed herus eccum ante hostiū & herus alter eccū ex aulide
Redit. eg. salue exoptate gnate mi. T. hem quid gnate mi.
Atat scio cur te patrem ad similes esse: & me filium:

Qui mihi item ut parentes lucis das tuendae copiam:
ph. Salue tyndare. T. & tu quouis causa hanc erumnā exigo.
ph. At nunc liber in diuitias faxo uenies: nam tibi

Pater hic est: hic seruus qui te huic hinc quadrimum surripuit
Vendidit patri meo te sex minis: is te mihi
Paruulum peculiarem paruulo puero dedit.

T. Illic indicium fecit. nam hunc ex aulide huc reducimus
Q. uid huius filiū. ph. intus eccum fratrem germanum tuum.

T. Quid tu ais. adduxit illum huius filium captiuum.

ph. Quin inquam intus hic est. t. fecisti edepol & recte & bene

ph. Nunc tibi pater hic est: hic fur est tuus: q paruū hinc te abstulit.

T. At ego nunc grandis grandē natu ob furtū ad carnificē dabo.

ph. Meritus est. t. ergo edepol meritam mercedem dabo.

Sed dic oro pater meus tu ne es. eg. ego sum gnate mi.

T. Nunc demū in memoriam redeo quum mecum cogito:

Nunc edepol demū in memoriam regredior audisse me.

Quasi per nebulam egionē meū patrem uocarier.

Eg. Ego sum. t. compedibus quāso ut tibi sit leuior filius:

Atq; hic grauior seruus. eg. certum est principū id praeuortier:

Eamus intro: ut arcessatur faber ut istas compedes

Tibi adimam: huic dem. t. cui peculii nihil est: recte feceris.

Caterua.

Pectatores ad pudicos mores facta haec fabula est

f. Neq; in hac subitae cogitationes sunt: neq; ulla amatio

Nec pueri suppositio: nec argenti circumductio.

Neq; ubi amans adolescens scortū liberet clā suū patrē

Huiusmodi pauca poetae reperiunt comcedias.

Vbi boni meliores fiant. nunc uos si uobis placet.

Et si placuimus: neq; odio fuimus signū hoc mittite.

Qui pudicitiae esse praemium uultis plausum date.

Plauti poetae Clarissimi curgulio.

c. Vrgulio missus phedromi it cariam

Vt petat argentum: ibi eludit annulo

Riualem: scribit atq; obsignat litteras
 Cognoscit signum lyco ubi uidit militis
 Ut amicam mittat precium lenoni dedit.
 Lyconem miles ac lenonem in ius rapit.
 Ipse sororem quæ peribat re peperit:
 Oratu cuius phedromo nuptum locat.

Palinurus seruus. phædromus adolefcens:

pa. Vo te hoc noctis dicam proficisci foras.
 ph. 9 Cū istoc ornatu cūq; hac pompa phædrome.
 Quo uenus cupido imperat: suadetq; amor

Si media nox est: siue est prima uespera:
 Si status conductus cū hoste intercedit dies.
 Tamen est eundū quo imperat ingratus
 Attandem tandem. pa. tandē es odiosus mihi.
 Istuc qdem nec bellum est: nec memorabile.

ph. Tute tibi puer es lautus: luces cereum:
 Egon apicularum opera congestum non feram:
 Ex dulci oriundū melliculo dulci meo.

pa. Nam quo te dicam ego ire. ph. si tu me roges
 Dicam ut scias. pa. si rogitem quid respondeas.

ph. Hoc æsculapii fanum est. pa. plus iam anno scio.

ph. Huic proximū illud hostium oclusissimū

Salue ualuisse ostium oclusissimum

pa. Caruit ne febris te heri uel nudius tertius?

Et heri coenauisti ne? ph. derides ne me?

pa. Quid tu ergo insane rogitas ualeat ne ostium?

ph. Bellissimū hercle uidi: & taciturnissimum.

Nunquam ullum uerbū mittit: quū aperit tacet.

Quum illa noctu clanculum ad me exit tacet.

pa. Nunqd tu quod te aut genere indignum sit tuo

Facis: aut inceptas facinus facere phedrome.

Nū tu pudicæ cupiam insidias locas:

Aut quam pudicam esse oportet. pa. nemini

Nec me illi finit iuppiter. pa. ego item nolo

Ira tuum conferto amorem semper: si sapi

Ne id quod ames populus si sciat tibi sit probro.

Semper curato ne sis intestabilis.

Quod amas ama testibus presentibus.

ph. Quid istuc est. pa. caute ut incedas uia.

ph. Quin leno hic habitat. pa. nemo hinc phibet nec uetat

Quin quod palam est uenale si argentum est emas:

Nemo ire quēquam prohibet publica uia.

Dum ne per fundum septum facias semittam.

Dum te abstineas nupta: uidua: uirgine:

Iuuentute. & pueris liberis: ama quod lubet.

ph. Lenon's hae sunt aedes. pa. malistis eueniat.

ph. Qui. pa. quia scelestam seruitutem seruiunt.

ph. Obloquere. pa. fiat maxime. ph. etiam taces.

pa. Nempe obloqui me iusseras. ph. at. nunc ueto.

pa. Inducias occepi dicere. ph. ei ancilla est.

pa. Nempe huic lenoni q hic habitat. ph. recte tenes

pa. Nimis formido ne exedat. ph. odiosus es

Eam uolt meretricem facere ea me deperit

Ego autem cum illa facere nolo mutuum.

pa. Quid ita. ph. quia proprium facio. amo pariter simul.

Malus clandestinus est amor damnūst merum.

pa. Est hercle ut dicis ita: iam ne ea fert iugum.

ph. Tam a me pudica est quasi soror mea sit: nisi

Si est osculando quippiam impudicior.

pa. Semper tu scito: flamma fumo est proxima.

Fumo comburi nihil potest: flamma potest.

Qui e nuce nucleum esse uolt: frangit nucem.

Qui uolt cubare. pangit saltem suauium.

ph. At illa est pudica: neq; dum cubitat cum uiris.

pa. Credam pudor si cuipiam lenoni fiet.

ph. Immo ut illam censes: ut quaeq; illi occasio est

Subripere se ad me ubi sauium oppegit: fugit

Id eo fit quia hic leno aegrotus incubat.

In aesculapi phano: is me excruciat. p. quid est.

ph. Alias me poscit pro illa triginta minas

Alias talentum magnum: neq; quicq; queo

Aequi boniq; ab eo impetrare. pa. iniurium est

Quid quod lenoni nullist id ab eo petas.

ph. Nunc hinc parasitum in cariam misi meum.

Petitum argentum a meo sodali mutuum.

Quod si non affert: quo me uortam nescio.

pa. Si deos salutas dextrouorsum censeo.

ph. Nunc ara ueneris haec est ante horum fores

Me inferre ueneri uoui iam ientaculum.

pa. Quid ante pones ueneria ientaculo.

Cur.

ph. Me: te atq; hosce oēs. pa. tum tu uenerem uomere uis!
 ph. Cedo pure sinum. pa. quid facturus? ph. iam scies.
 Anus hic recubare solet custos ianitrix
 pa. Nomen est lenæ multibiba: atq; merobiba.
 ph. Quasi tu lagenam dicas ubi uinum chium solet esse
 ph. Quid opus est uerbis? uinofissima est ea que extēplo ubi uino
 p. Has conspersi fores de odore adesse me scit: aperit illico.
 Ei ne hic cum uino sinus fertur? ph. nisi ne uī .p. nolo hercle:
 Nam istuc qui fert afflictu uelim: ego nobis afferri cēfui.
 ph. Quin tu taces? siquid super illi fuerit: id nobis sat est
 p. Quis nā hic fluuius est: quem nō recipiat mare?
 ph. Sequere hac palinure me ad fores: si mihi obsequeris.
 p. Ita faciam. ph. agite bibite festiuæ fores.
 p. Potate: site mihi uolentes: propiciæ.
 ph. Voltis ne oliuas: aut pulpamentū: aut caparim?
 p. Exusitate uostram huc custodem mihi.
 ph. Profundis uinū: quæ te res agitant? ph. sine
 p. Viden ut aperiuntur ædes festiuissimæ?
 ph. Non mutit cardo: est lepidus. p. quin das sauium?
 Tace: occultemus lumen & uocem. p. licet.

Lena Anus. phedromus. palinurus.

Los ueteris uini meis naribus obiectus est.

f Eius amos cupidam me huc prolicet per tenebras.

Vbi ubi ē? prope me est. euax habeo. salue aīe mi liberi iēpos

Vt ueteris uetusti cupida sum: nam omnium unguentum

Odor præ tuo nausea est: tu mihi stacte: tu cinamomū:

Tu rosa. tu crochum: & casia: es tu petalium.

Nam ubi tu profusus: tibi ego me preuelim sepultam:

Sed quū adhuc naso odos obsecutus est meo.

Da uicissim meo gutturi gaudium: nihil ago tecum.

Vbi est ipse. ipsum expecto tangere: inuergere in me loquores tuos.

Sino ductim: sed hac abiit: hac persequar.

ph. Sino ductim: sed hac abiit: hac persequar.

ph. Sino ductim: sed hac abiit: hac persequar.

A. Pol ut prædicas uindemia hæc huic anui non satis est soli

Canem esse hanc quidem magis par fuit. sagax nasum habet.

A. Amabo cuius uox sonat procul. ph. censeo hanc appellendam anum.

A. Adibo: redi & respice ad me huc lena. A. impator qs es. ph. uini pollēs

Lepidus liber tibi qui screanti sicca semī somnæ

A. Adfert potionem: & te sedatum it.

A. Quā a longe a me abest. ph. lumen hoc uide.

- Grandiorem gradum ergo fac ad me obsecro
 Salue. A. egon salua sim quæ siti sicca sum. ph. at iam bibes.
 A. Diu sit. ph. hem tibi anus lepida. A. salue oculissime homo.
 P. Age effunde hoc cito in baratrum propere.
 Prolue cloacam. ph. tace nolo huic maledici
 P. Faciam igitur male potius.
 A. Venus de paulo: paululū hoc tibi dabo haud lubenter.
 Nam tibi amantes propinantes uinum potantes dant
 Mihi haud sæpe eueniunt tales hæreditates.
 P. Hoc uide ut ingurgitat impura in se merū auariter faucibus plenis
 ph. Perii hercle: huic qd primum dicam nescio. p. hem istuc qd mihi dixti.
 ph. Quid id est. p. periisse ut te dicas. ph. male tibi di faciant. p. dic isti.
 Ah. p. qd ē. ecqd lubet. a. lubet. p. et mihi quoq; stimulo fodere lubet te
 ph. Tace: noli. p. taceo. ecce aut bibit arcus pluet credo hercle hodie
 ph. Iā ne ego huic dico. p. qd dices. ph. me piisse. p. age dice. ph. aus audi.
 Hoc uolo scire te pditus sum miser. A. at pol ego oppido seruata
 Sed quid est quod lubet perditum dicere
 Te esse. ph. quia id quod amo careo.
 A. Phedrome mi ne plora amabo.
 Tu me curato ne sitiam. ego tibi quod amas iam huc adducam
 ph. Tibi nā ergo si fidem seruas mecum uineam pro aurea statua
 Statuam quæ tuo gutturi sit monumentum.
 Qui me in terra æque fortunatus erit: si illa ad me bitet.
 Palinure. p. edepol qui amat si eget: misera adficitur ærumna
 ph. Non ita res est. nam confido parasitum hodie aduenturum
 Cum argento ad me. p. magnum inceptas si id expectas qd nūq̃st.
 ph. Quid si adeam fores: atq; occentem. p. si lubet neq; ueto: neq; iubeo
 Quando ego te uideo immutatis moribus esse here atq; ingenio.
 ph. Pessuli heus pessuli uos saluto lubens:
 Vos amo: uos uolo: uos peto: atq; obsecro.
 Gerite amanti mihi morem amcenissimi
 Scite causa mea lydi barbari.
 Suffilite obsecro: & mittite istanc foras:
 Quæ mihi misero amanti ebibit sanguinem
 Hoc uide ut dormiunt pessuli pessumi:
 Nec mea gratia cōmouent se ocūs:
 Respicio nihil meam uos gratiam facere.
 Sed tace tace. p. taceo hercle: quid est. p. sentio sonitum.
 Tandem edepol mihi morigeri pessuli fiunt.

Anus. planesium uirgo. phedromus. palinurus.

Lacide egredere:& sonitū prohibe forꝝ:& crepitum cardinū.
 Ne quod hic agimus:herus p̄cipiat fieri meꝝ planesium.
 Māe suffundā aquulā.p. uidē ut anus tremula medicinā facit?

- pl. Eap̄se merū quum dīdicit bibere.foribus dataquā quā bibant.
 Vbi tu es quime cōuadatus ueneriis uadimoniiis.
 Vbi tu es quime libello uenerio citasti.eccē me sisto ades contra
 ph. Sisto ego tibi me:& mihi contra itidem ut sistas suadeo:
 pl. Adsum:nā si absim aut recusem:qn mihi male sit mel meum.
 ph. Anime mī pcul amantem abesse haud consentaneum est.
 ph. Palinure palinure.p.eloquere.qd est q̄ palinurū uoces?
 ph. Est lepida.p.nimis lepida.ph.sū deus.p.imo haud.
 ph. Quid uidisti.aut quid uidebis magis diis equiparabile.
 p. Male ualere te:q̄ mihi ægre est.ph.male mihi morigerus.tace.
 p. Ipsus se excruciat q̄ homo q̄ amat uidet:nec poterit dū licet.
 ph. Recte obiurgat.sane haud quicq̄st magis quod cupiā tādū.
 pl. Tene me amplectare ergo.ph.hoc etiā gōbrē cupiā uiuere.
 Q uia te prohibet herus:clā hero potior.pl. phibet:nec phibere quist
 p. Nec prohibebit nisi mors meū animum ab te abalienauerit.
 Enimuero nequeo durare qn ego herꝝ accusēm meum.
 Nam bonum est pauxillum amare sane:insane non bonum est.
 pl. Vex totū insanū amare hoc est quod meus herus facit.
 Sibi sua habeant regna reges:sibi diuitias diuites.
 Sibi honores:sibi uirtutes:sibi pugnās:sibi prœlia.
 p. Dum mihi abstineāt inuidere:sibi quisquā habeāt q̄ suū est.
 Q uid tu ueneri peruigilare te nouisti phedrome.
 Nā hoc qdē edepol haud multo post luce lucebit.ph.tace.
 p. Quid taceam.qn tu is dormitum.ph.dormio:ne occlāmites:
 p. Tu quidē uigilas.ph.at meo more dormio:hic son:nus est mihi:
 p. Heus tu mulier male mereri de imerente insitia est.
 pl. Irascere si te edentē hic cibo abigat.p.īlicet
 Pariter hos perire amādo uideo:uterq̄ insaniunt.
 Viden ut misere moliuntur:neque queūt cōplecti satis.
 Etiam dispertimini.pl.nulli est homini ppetuū bonū.
 Iam huic uoluptatū hoc adinuētum est odiū.p.quid ais ppudiū.
 Tū etiam cum nocturnis oculis ocium me uocas.
 Ebriola persolæ nugæ.ph.tū meā uenerē uituperas.
 Quod quidē mihi pollutus uirgis seruus sermonē serat.
 At ne tū hercle cū cruciatu magno dixisti id tuo.
 Hem tibi maledictis pistis dictis moderari ut queas.
 p. Tuam fidē uenus:noctu uigila.ph.pgine etiā uerbero.

- pl. Noli amabo uerberare lapidem: ne perdas manum.
- p. Magnū flagicium: pbrūq; phedrome experges facis:
Bene monstrantē pugnīs cædis: hanc āmas nugas meras.
Hoccine fieri ut in modestis hic te moderere moribus.
- ph. Auro contra cedo modestum amatorem: a me aux accipe
- p. Cedo mihi contra oricalco cui ego sane seruiam.
- pl. Bene uale oculo mi: nā sonitū & crepitum claustrorū audio
Edituum aperire fanū quousq; quæso ad hunc modum
Inter nos amore utimur semper surreptiō!
- ph. Minime: nam parasitum nisi nudius quartus cariam
Petere argentū: is hodie hic aderit. pl. nimum consultas diu
- ph. Ita me uenuset ut ego te hoc triduum nunq; sinam.
In domo esse istac: qn ego te liberalem liberem.
- pl. Facito ut memineris: tene etiam priusq; hinc abeo sauium
- ph. Si quidē hercle mihi regnum detur: nunq; id potius persequar.
Quando ego te uidebo. Pl. hem istoc uerbo uindictam para
Si amas eme: ne rogitēs facito ut precio peruincas tuo.
Bene uale. Ph. iam ne ego relinquo pulchre: palinure occidi:
- p. Ego quidē qui & uapulādo & somno pereō. ph. sequere me.
Capadox leno, & palinurus seruus.
- Ca. Igrare certum est iam nunc e fano foras.
Quando æsculapī ita sentio sententiam
Vt qui me nihili faciat nec saluo uelit.
- Valetudo decrescit: ad crescit labor.
Nam iam quasi zona liene cinctus ambulo.
Geminos in uentre habere uideor filios.
Nihil metuo nisi ne medius disrumpar miser:
- pa. Si recte facias phedrome auscultes mihi.
Atq; istam exturbes ex animo ægritudinem
Pauēs parasitus quia non redit caria
Adferre argentum credo: nam si non ferat:
Tormēto non retineri potuit ferreo
Q. uin reciperet se huc esum ad præsepe suum.
- Ca. Quis hic est qui loquitur: pa. quōiam uocem audio.
- Ca. Eit ne hic palinurus phedromi. pa. qui hic est homo.
Cum collatio uentre: atq; oculis herbeis:
De forma noui: de colore non queo
Nouisse: iam iam noui leno est capadox.
Congrediar. ca. salue palinure. p. o scelex caput.
Salue to. quid agis. ca. uiuo. p. nempe ut dignus es

- Sed quid tibi est. Ca. lien necat. renes dolent.
 Pulmones distrahuntur. cruciatur iecur.
 Radices cordis pereunt ciræ omnes dolent.
 pa. Tum te igitur morbus agitat epatarius.
 ca. Facilest miserum irridere. pa. gn tu aliquot dies
 Perdura: dum intestina expuere scunt tibi.
 Nunc dum saltura sat bonast. si id feceris.
 Venire poteris intestinis uiluis.
 ca. Lien diruptus. pa. ambula id lien optumunst.
 ca. Aufer istec quæso: atq; hoc responde quod rogo
 Potin coniecturam facere: si narrem tibi.
 pa. Hac nocte quod ego somniaui dormiens.
 Vah solus hic homo est qui sciat diuinitus.
 Quin coniectores a me consilium petūt.
 Quod eis respondi: ea omnes stant sententia.
 Coquus. Capadox. Palinurus. Phedromus.
 co. Alinure quid stas quin depromūtur mihi:
 Quæ opus sunt parasito: ut sit paratū prandium
 Quom ueniat. pa. manes dū huic conicio somnū.
 ca. Tute ipse si quid somniasti ad me refers.
 Fateor. Co. abi deprome. p. age tu interea huic somniū
 Narra: meliorē quā ego sum suppone tibi.
 Nam quod scio omne ex hoc scio. ca. operā ut det. pa. dabit.
 ca. Facit hic quod pauci ut sit magistro obsequens.
 Da mihi igitur operam. co. tamen si non noui dabo.
 ca. Hac nocte in somnis uisus sum uiderier.
 Procul sedere longe a me æsculapium.
 Neq; eum ad me adire: neq; me magnipendere.
 pa. Vtust. co. item alios deos facturos scilicet.
 Sane illi inter se congruūt concorditer.
 Nihil est mirandū melius si nihil sit tibi.
 Nāque incubare te satius fuerat ioui
 Q uī tibi auxilio in iureiurando fuit:
 ca. Si quidem incubare uelint qui periurauerūt:
 Locum non præberi potis est in capitolio.
 co. Hoc animū aduerte pacem ab æsculapio
 Petas ne forte tibi eueniat magnū malū.
 Quod inquiete tibi portētūst. ca. benefacis.
 Ibo atq; orabo. co. quæ res male uortat tibi:
 Pro di immortales quæ conspicio. qui illic est!

Est ne hic parasitus qui missus est in cariam?

Heus phædrome exi exi inquam ocus.

ph. Quic istic clamorem tollis? co. parasitum tuum

Vide occurrentē illum usq; in platea ultima.

Hinc auscultemus quid agat. ph. sane censeo.

Curgilio. phedromus. palinurus seruus:

d Ate uiam mihi notū atq; ignotū: dū ego hic officiū meū

Facio. fugite omnes: abite: & de uia secedite

Ne quē in cursu capite: aut cubito: aut pectore offedā: aut gēu.

Ita nunc subito ppere & celere obiectunſt mihi negociū.

Nec quisq; tam opulentus qui mihi obſistat in uia:

Nec strategus. nec tyrānus qſq; nec agoranomus

Nec demarcus: nec comarcus: nec cū tāta gloria

Quin cadat: quin capite ſiſtat in uia de ſemira.

Tum iſti græci palliati capite operto q ambulāt:

Quī incedunt ſuffarcinati cū libris: cū ſportulis

Constant: cōferūt ſermones inter ſe drapetæ.

Obſtant: obſiſiunt: incedūt cū ſuis ſententiis

Quos ſemper uideas bibētes eſſe in hermopolio:

Ubi qd ſubripuere operto capitulo calidū bibūt:

Tristes atq; ebrioli incedunt eos ego ſi offendero:

Ex uno quoq; eorū eiſciam crepitū polentarium.

Tum iſti qui ludunt datatim ſerui ſcurra: in uia.

Et datores & fartores omnis ſubdam ſubſolium.

Proinde domi contineant: uiuent infortunia.

ph. Recte hic mōſtrat ſi imperare poſſit: nam ita nunc mos uiget

Ita nunc ſeruitiunſt proſecto modus haberi non poſeſt.

cur. Ecquis eſt q mihi cōmoſtret phedromum geniū meū?

Ita res ſubita eſt celeriter: mihi hoc homine cōuēto eſt opus.

pa. Te ille quærit: ph. qd ſi adeamus. heus curgilio te uolo.

cur. Quis uocat: qſ nominat me? ph. q te conuentū cupit

cur. Haud magis cupis q ego te cupio. ph. o mea oportunitas

Curgilio exoptate ſalue. cur. ſalue. ph. ſaluum gaudeo

Te aduenire. cedo tuam mihi dextrā: ubi ſunt ſpes meæ?

Eloq; obſecro hercle. cur. eloq; te obſecro: ubi ſunt meæ?

ph. Quid tibi eſt. cur. tenebræ oboriunſt: gēua media ſuccidūt.

ph. Laſitudine hercle credo. cur. retine retine me obſecro.

ph. Viden ut expalluit. datin iſti ſellam: ubi aſſidat cito.

Et aqualē cum aqua: properatin ocus. cur. animo male eſt.

ph. Vin aquam? cur. ſi fruſculenta eſt da obſecro: hercle obſorbeā.

- ph. Vecapiti tuo, cur, obsecro hercle facite uentū ut gaudeam.
- ph. Maxime, cur, qd facitis quæso, pa, uentū, cur, no'o egdē mihi
Fieri uentulū, ph, qd igitur uis, cur, esse ut uentū gaudeam.
- ph. Iuppiter te: diq; perdant cur, peritū: prospicio parum.
- Os amag; habeo: dentes plenos, lippunt fauces fame, ita cibi
Vacuitate uenio lassus lactibus, ph, iā edes aliquid.
- cur. Nolo hercle aliquid: certū q̄ aliquid mauolo.
- ph. Immo si scias reliquæ quæ sint, cur, scire nimis lubet
- ph. Vbi sient: nam illis conuentis sane opus est meis dentibus.
- ph. Pernam: ab domem: suis glandiū, cur, ain tu omnia hæc.
- In carnario fortasse dicis, ph, immo in lancibus quæ tibi sunt
- Parata postq; scimus ueniturū, cur, uide ne me.
- ph. Ita me amabit quam ego amo ut haud mentior.
- Sed quo te misi nihilo sum certior, cur, nihil attuli
- ph. Perdidisti me, cur, inuenire possim si mihi operam datis:
- Postq; tuo iussu pfectus sum perueni in cariam.
- Video tuū sodalem, argenti rogo uti copiam faciat,
- Scire uelles gratiam tuam noluit frustrarier.
- Vt decet uelle hominem amicū amico atq; opitularier.
- Respondit mihi paucis uerbis, atq; adeo fideliter.
- Quod tibi est: item sibi esse magnam argenti inopiam.
- ph. Perdis me tuis dictis, cu, imo seruo & seruātū uolo.
- ph. Postq; mihi responsum est: abeo ab illo mœstus ad forx
- Me illo frustra aduenisse: forte aspicio militem.
- Agredior hominem saluto adueniens: salue, inquit mihi:
- prehendit dextram: seducit: rogat qd ueniam cariam:
- Dico me illo aduenisse animi causā: tibi me interrogat.
- Ecquē in epidauro lyconem trapezitam nouerim
- Dico me nouisse qd lenonem cappadocem annuo
- Visitasse, sed quid eum uis? quia de illo emi uirginem.
- Triginta mīs: uestem: aux & phis decē coaccedūt minæ
- Dedisti tu argentū inquam, imo apud trapezitam sitū est
- Illū quem dixi lyconem: atq; ei mandauī q̄ anulo meo
- Tabellas obsignatas obtulisset ut daret operam
- Vt mulierem a lenone cū auro: & ueste abduceret.
- Postq; hoc mihi narrauit abeo ab illo, reuocat me illico.
- Vocat me ad cœnam: religio fuit: denegare nolui.
- Quid si adeamus: ac decūbamus inquit: consiliū placet.
- Neq; diem decet me memorari: neq; nocti nocerier.
- Omnis res parata est, & nos quibus paratū est assumus.

Postquā cœnati: atq; appoti: talos poseit sibi in manum,
Prouocat me in aleam ut egoludam: pono palliū.
Ille suū anulū opposuit: inuocat planesium.

ph. Meos ne amores. cur. tace parū: iacit uoltorios q̄tuor
Talos arripio: inuoco aliam meam nutrice herculem.
Iacto basilicū ppino magnum poculū ille ebibit.
Caput deponit: quū dormiscit: ego ei subduco anulū.
Deduco pedes de lecto clam ne miles sentiat
Rogant me serui quo eam: me dico ire quo saturi solent.
Ostium ubi conspexit: exinde me illico p̄tinam dedi.

ph. Laudo. cur. laudato quando id quod cupis effecero.
Eamus nunc intro ut tabellas consignemus. ph. non moror.

cur. Atq; aliqd prius obtrudamus pernan: fumen: glandiū.
Hec sunt uentri stabilimenta: panem & assa bubula.
Poculum grāde: aula magna: ut satis consilia suppetant.
Tū tabulas consignato: hic ministrabit. ego edam.
Dicā quē ad modū cōscribas: seque me hac intro. ph. sequor.

Lico. Gurgulio. Leno

L. Eatus uideor subduxi ratiunculam.

b Quantū aeris mihi sit. quantūq; aliēi fiet.
Diues sum: si non reddo eis quibus debeo.

Si reddo illis quibus debeo plus alieni est.

Verū hercle uero conuellere cogito.

Si magis me instabunt ad prætorem sufferam

Habent hunc morem pleriq; argentarii.

Ut alius alium poscant: reddant memini.

Pugnīs rem soluant si quis poscat durius.

Qui homo mature quæsiuit pecuniā:

Nisi eam mature parsit: mature exurit

Cupio aliquem emere puerum qui usurarius

Nunc mihi quærat: usus est etiā pecuniā

cur. Nī tu me satūq; monueris: memini: & scio

Ego hoc effectum lepide tibi tradā: tace.

Edepol ne ego hic me intus expleui probe

Et equidem reliqui in uentre cellæ uni locum.

Ubi reliquiarū reliquias reconderem.

Quis hic est qui operto capite aesculapium salutat?

Atat quē quærebā sequere me simulabo quasi non nouerim

Heus tu te uolo. L. une oculo salue. cur. quæso derides ne me

L. De coclium p̄ sapia te esse arbitror. nā hī sunt unoculi

- cur: Catapulta hoc factum est mihi apud Sityonem. L. nam quid
 Id refert mea. an aula quassa cucinere effossus sciet.
- cur: Susperititiosus hic quid est: uera prædicat: nā illæ catapultæ
 Ad me crebro cōmeant. adolescens ob rempublicam
 Hoc intus mihi quod insigne habeo quæso ne me incomities.
- L. Licet ne inforare si incomitari non licet. cur. non inforabis.
 Me quidē non mihi placēs tuū. pfecto nec for: nec comitiū
 Sed hunc quæro cōmostrare si potes: inibis a me solidam
 Et grādē gratiā: lyconem quæro trapezitā. Ly. dic mihi
 Quid eum nunc quis aut cuiaris. cur. eloquar ab thera
 Potigono platagidoro milite. L. noui edepol nomen.
 Nā mihi istoc nomie dū scribo expleuitotas ceras quatuor
 Sed quid lyconem quæris. cur. mandatust mihi
 Ut has tabellas ad eū ferā. L. quis tu homo es?
- cur: Liberus illius: quē omnis sūmanū uocant.
 L. Sūmane salue. q sūmanus fac sciam.
- cur: Quia uestimenta ubi ob dormiui ebrius
 L. Sūmano ob eam rem me omnes sūmanū uocant
 Alibi te meliust quærere uel hospiciū tibi.
 Apud me pfecto nihil est summano loci.
 Sed istū quē quæris ego sum. cur. quæso tu ne is es.
 Lyco trapezita. Ly. ego sum. cur. multam me tibi
 Salutem iussit therapontigonus dicere.
 Et has tabellas dare me iussit. Ly. mihi n. cur. ita.
 Cape: signum nosce: nostin. ly. quid nō nouerim.
 Clipeatus elephantum tibi machera difficit.
- cur: Quod istic scriptū est id te orare iusserat
 L. Profecto ut faceres suam si uelles gratiam:
 Concede. inspiciam quid sit scriptum. cur. maxime.
 Tuo arbitrato dum auferam abs te id quod peto.
 Miles lyconi in epidauro hospiti
 Suo therapontigonus platagidorus plurimam
 Salutē dicit. meus hic est: animum uorat.
 Te cur oro: & quæso qui has tabellas adferet
 Tibi ut ei detur quam istic emi uirginem.
 Quod te præsente isticegi: teq; interprete.
 Et aurum & uestem: iam scis ut conueneris.
 L. Argentum des lenoni: huic des uirginem.
 Vbi ipsus. cur. non uenit. cur. ego dicā tibi qā nudi usq; rursus
 Venimus in cartā ex idia: ibi nūc statuā uolū dare auream

Solidam faciendam ex auro philippeo quæ fiet.

Septem pedalis factis monumentum suis

Ly. Quamobrem istuc. Cur. dicam. quia enim perfas: paphlagonas
Synopas: arabes: caras: cretanos: syros: rhodiam: atque lyciam
Perhediam: & perhelesiam: contaumachiam: & classiam.
Onomaminiam: lybiamque oram omnem conterebrominiam.
Dimidiam partem nationum usque omnium subegit solus
Intra uiginti dies. Ly. uah. cur. quid mirare?

Ly. Quia enim in cauea si forent conclusi itidem ut pulli
Gallinacei ita non potuere uno anno circumirier.

Credo hercle te esse ab illo: nam ita nugas blatis:

Immo etiam porro si uis dicam. Ly. nihil moror.

cur. Sequere hac redabsoluam qua aduenisti gratia.

Atque eccum uideo. leno salue. Le. di te ament.

Quid hoc quod ad te uenio? Le. dicas quid uelis.

Ly. Argentum accipias cum illo mittas uirginem.

Ly. Quid quod iratus sum? Ly. quid id refert tua?

Le. Dum argentum accipias. le. qui monet quasi adiuvat.

Sequimini. cur. leno caue in te sit morari mihi.

Miles.

Depol nugatorem lepidum: lepidum hunc nactus est phedromus

e Halophantam an sycophantam hunc magis hoc esse dicam nescio

Ornamenta quæ locauit: metuo haud possim recipere

Quancumque istoc mihi negotii nihil est. ipsi phedromo

Credidi: tamē asseruabo: sed hinc dum egreditur foras.

Comostrabo qui in quencumque hominem inueniatis loco:

Ne nimio opere sumat operam: si quem conuentum uelit:

Vel uitiosum: uel sine uitio: uel probum: uel improbum

Qui periurum conuenire uult hominem: mitto in comitatu

Qui mendacem & gloriosum: apud eluacinae sacrum.

Dictis damnosos maritos sub basilica querito.

Ibidem erunt scorta exoleta quicquid stipulari solent.

Symbolorum collatores apud forum piscarium.

In foro infimo boni homines: atque dītes ambulant.

In medio propter canalem ibi ostentatores meri

Confidentes garrulique & maleuoli supra lacum.

Qui alteri de nihilo audacter dicunt contumeliam.

Et qui ipsi sat habent: quod ipsis possit uere dici.

Sub ueteribus ibi sunt qui dant: quicquid accipiunt foenore:

Pone ædem castoris: ibi sunt subito quibus credas male.

In tusco tusco ibi sunt homines: qui ipsi sese uenditant.
 In uelabro: uel pistorem: uel lanium: uel haruspitem.
 Vel qui ipsi uorant: uel qui alii subuersentur præbeant.
 Ditis damnosos maritos apud leucadiam oppiam
 Sed iterim fores crepuere: linguæ moderandū est mihi.

Curgilio. lyco. capadox.

cur. Tu præuirgo: non queo quod pone me est seruare:
 Et aug: & uestem: oēm suam aiebat. qeqd hæc haberet
 Nemo it inficias. cur. attamen meliusculum est monere

Memento promississe te: si qsq hanc liberali
 Causam manu adsereret: mihi omne argentum redditū iri
 Mines triginta. ca. meminero: de istoc quietus esto.

ca. Et nunc idem dico. ly. & commeminisse ego hæc uolam te.
 Memini & mæcipio tibi dabo. cur. egon ab lenone qeq
 Mancipio occipiam. quibus sui nihil est nisi una lingua

Qui abiurant si quid creditum est: alienos mancupatis.

Alienos manumittitis: alienisq imperatis:

Nec uobis auctor ullus: nec uosmet estis ulli.

Item genus est lenonū inter homines meo quidem animo:

Muscæ: culices: pedesq: pulicesq

Odio & malo & molestiæ: bono usui estis nulli

Nec uobiscū quisq in foro frugi cōsistere audet.

Qui constitit culpatur eum: conspuitur: uituperatur

Eum rem fidemq perdere tametsi nihil fecit aiunt.

Ly. Edepol lenones meo animo nouisti lusce lepide:

ca. Eodem hercle uos pono: & paro. parissimi estis ibus

Hi saltem in occultis locis prostant uos in foro ipso.

Vos scœnore: hi male suadendo: & iustis lacerant homines

Rogitationis plurimas propter uos populus sciuit.

Quas uos rogatas rumpitis: aliquam reperitis rimam.

Quasi aquam feruentem frigidam esset: ita uos putatis leges.

Ly. Tacuisse mallet. cur. aut male meditantem. male dicax es.

Ly. Indignis si male dicis: maledictum id esse dico.

Verū si dignis dicitur benedictūst: meo qdem animo

cur. Ego mancipem te nihil moror: nec lenonem alium quemq

Lyco: nūquid uis? l. bene uale. cur. uale. ca. heus tu tibi ego dico.

cur. Eloquere qd uis. ca. quæso ut hanc cures bene sit isti.

cur. Bene ego istam eduxi meæ domi & pudice. cur. si huius miseret.

Ecqd das q bene sit? ca. malum. cu. tibi opus est hoc quo te procures.

Quid stulta ploras? ne time: bene hercle uendidisti ego te

- Fac sis bonæ frugi sis:sequere istum bella belle.
- Ly. Sumane nunqd nunc iam me uis:cur. uale.
Nam & operam & pecuniam benigne præbuisi.
- Ly. Salutem multam dicito patrono. cur. nunciabo.
Nū quid uis leno. ca. istas minas decem q me procurem
Dum melius sit mihi des. cur. dabunt: cras peti iubeto.
- Ca. Quando bene gessi rem uolo hic in fano supplicare.
Nam illam minis olim decem puellam paruolam emi.
Sed eū q mihi uendi dī illam nūquam post illa uidi.
Periisse credo. qd id mea refert: ego argentum habeo.
Quoi homini dei sunt propitii: lucrū ei profecto obiciūt:
Nūc rei diuinæ operam dabo certū sit bene me curare.
- Miles. Terapontigonus. Lyco trapezita.
- mi. O n ego nūc mediocri incedo iratus iracūdia.
Sed eapse illa qua excidionem facere condidici oppidis.
Nūc nisi tu mihi propere properas dare iam triginta mias
Quas ego apud te deposui: uitam propera ponere.
Non edepol nūc ego te mediocri mactō infortunio.
- Ly. Sed eapse illa qua mactare soleo: quōi nihil debeo
Nete mihi facias ferocem haud supplicare censeas.
- m. Nec tu me quidem unq subiges reddiū ut reddam tibi.
- L. Nec daturus sum. M. idem ego istuc quom credebam credidi.
Te nihil esse redditur. tra. quur. nūc a me igitur petis.
Scire uolō quōi reddidisti. t. lusco liberto tuo
- m. Is summanum se uocari dixit: ei reddidi.
Qui has tabellas obsignatas attulit. M. q̄s tu mihi tabellas
Quos tu mihi luscōs libertos. quos summanos somnias:
Nec mihi qdem libertus est ullus. T. facis sapientius:
Quam pars lenonū liberos qui habent: & eos deferunt
Quid fecisti? Ly. quod mandasti feci tui honoris gratia.
- mi. Tuū q signum ad me attulisset nuntiū ne spernerem
Stultior stulto fuisti quī iis tabellis crederes.
- mi. Quis res publica & priuata geritur: nonne iis crederem.
- T. Ego habeo tibi res solutas recte bellator uale.
Q uid ualeam. T. r. at tu ægrota si uiues per me qdem ætatem.
- mi. Quid ego nunc faciam. qd refert me fecisse regibus
- m. Vt mihi obedirent: si hic me hodie umbraticus deriserit.
Capadox leno. Miles.
Quoi homini dii sunt propitii. ei non esse iratos puto.
Postq rem diuinā feci: uenit in mentem mihi.

Ne trapezita exulatū abierit argentū ut petat

Vt ego potius comedam: q̄ ille: iusseram saluere te

Therapontigone salue: saluus quom aduenis

In epidaure. hic hodie apud me nunq̄ delinges salem.

m. Bene uocas: uerū uocata res est: ut male sit tibi.

Sed qd agit meū mercimoniū apud te. C. nihil apud me qdem

Ne facias testis: neq; egdem debeo quicq̄. m. quidem est.

C. Quod fui iratus feci. m. redin an non uirginem.

C. Prius q̄ te huic meæ macheræ obitio maligna.

Vapulare ego te uehementur iubebo: ne me terribes.

Illa abducta est. tu auferere hinc a me si perges mihi

Male eloqui profecto: cui ego nisi malum nihil debeo

m. Mihi malū minitare. c. atq; edepol non minitabor: sed dabo mihi

Si perges molestus esse. m. leno minatur mihi.

Meaq; pugnae proclares plurimæ obtritæ iacent.

At ita me machera: & clipeus bene iuuent pugnantem

In acie: nisi mihi uirgo redditur

C. Iam ego te faciam ut hic formicæ frustillatim differant:

At ita me uolsellæ: pecten: speculū: calamistū meum

Bene me amassint: meaq; exitia liteūque extersū.

Vt ego tua magnifica uerba: neq; istas tuas magnas mias

Nō pluris facio q̄ ancillam meam: quæ latrinam lauat.

C. Ego illam reddidi qui argentū a te attulit. m. qs is est homo.

Tuū libertū esse aiebat sese sūmanum. m. meum.

Atat curgulio hercle uerba mihi dedit quū cogito:

Is mihi anulū subripuit. c. perdidisti tu anulū.

m. Miles pulchre centuriatus est expuncto in manipulo.

Vbi nunc curculationem inueniam. C. in tritico facillume.

Vel quingentos curculationes pro uno faxo reperias.

Ego abeo: uale: atq; salue. m. male uale. uale. male sit tibi.

Quid ego faciam: maneam. an abeam: siccine mihi esse os oblitum.

Cupio dare mercedem qui illunc ubi sit commolestret mihi.

Parasitus.

Ntiquom poetam audiui scripsisse in tragœdia.

a Mulieres duas peiores esse: quam una: res ita est.

Verū mulierem peiorem: q̄ hæc amica est phedromi

Non uidi. neque audiui: neq; pol dici nec fingi potest

Peior q̄ hæc est: quæ ubi me hūc habere conspicata est anulū:

Rogat unde habeam: quid id tu quæris: q̄a mihi quæ sit ost opus

Nego me dicere: ut eū eriperet: manū arripuit niordicus.

Vix foras me arripui: atq; effugi apage istanc caniculā.

Planusiū uirgo. phedromus adolescens. Curgulio. Mi.

pl. Hedrome propera. ph. qd properem. pl. parasitū ne amiseris.
Magna res est. ph. nulla ē mihi: nā quā habui absūpsi celeriter

pl. Teneo. ph. qd negocii. pl. rogita istuc unde habeat anulum

cur. Pater istū meus gestauit. pl. at mea matertera

Mater ei' utendum dederat. Cur. pater tuus rursum tibi:

pl. Nugas garris. Cur. soleo. nam propter eas uiuo facilius

Quid nūc. pl. obsecro parentesne meos mihi prohibeas.

cur. Quid ego. sub gemmōm abstrusos habeo tuam matrem & patrem.

pl. Libera ego sum nata. cur. & alii multi qui nūc seruiūt.

pl. Enimvero irascor. cur. dixi equidem tibi unde ad me hic perueniet

Quotiens dicendū est. elusi militem inquam in alea:

mi. Saluos sum: ecce quærebam qd agis bone uir. ph. audio.

Si uis tribus bolis uelin clamydem. m. qn tu is in malam crucem

Cū bolis: cum bullis: redde etiam argentū aut uirginem.

ph. Quod argentū: quas tu mihi trichas narras? quā tu uirginem

Me reposcis. m. quam ab lenone abduxisti hodie scelus uiri.

ph. Nullam abduxi. m. certe eccistam uideo. ph. uirgo hæc libera est

m. Mean ancilla libera ut sit: q̄ ego nunq̄ emisi manu.

ph. Quis tibi hanc dedit mancipio: aut unde emisti? fac sciam.

m. Ego quidem pro istac rem solui ab trapezita meo.

Quam ego pecuniam quadruplicem abs te & lenone auferam.

ph. Qui scies mercari furtiuas atq; ingenuas uirgines

Ambula in ius. m. non ego. ph. licet antestari. m. non licet.

ph. Iuppiter te male perdat: intestatus uiuito.

m. At ego quē licet te accede huc. cur. seruū antestati. m. uide

cur. Hem ut scias me liberum esse. m. ergo ambula in ius hem tibi

cur. O ciues ciues. m. qd clamas. ph. qd istum tibi tactio est.

m. Quia mihi libitū est. ph. accede huc tu: ego illum tibi dedam. tace.

cur. Phædrome obsecro serua me. ph. tanq̄ metgenium

Miles quæso ut mihi dicas unde illum habeas anulum.

Quem parasitus hic te elusit. pl. per tu agenua te obsecro.

Vt nos facias certiores. m. qd istuc ad uos attinet.

Quæritis chlamydem & macheram hanc unde ad me peruenerit.

cur. Vt fastidit gloriosus. m. mitte istū: ego dicam omnia

cur. Nihil est quod ille dicit. ph. fac me certiore obsecro

m. Ego dicam: surge hanc rem agite: atq; anīmū aduortite.

Pater meus habuit peri planes plane sium.

Is priusq̄ moritur mihi dedit tanquā suo.

- m. Vt æquum fuerat filio. pl. proh iuppiter:
 Et iste me heredem fecit. pl. pietas mea serua me quando ego te
 Seruauī sedulo. frater mi salue. m. q credam ego istuc cedo
 Si uera memoras: quæ fuit mater tua. pl. eleobula
 m. Nutrix quæ fuit. pl. archestrata: ea me spectatū tulerat.
 Per dionysia postquā illo uentū est iam ut me collocauerat
 Exoritur uentus: turbo: spectacula ibi ruunt: ego pertimesco.
 Tum ibi me nescio quis arripit timidam atq; pauidam:
 Nec uiuam: nec mortuā: nec quo me pacto abstulerit possum dicere
 m. Meministi hanc turbā fieri. sed tu dic mihi ubi is est homo
 Qui te subripuit. pl. nescio: ueq; hunc seruauī semper mecū una
 Anulum. cū hoc olim perii. m. cedo ut inspiciam.
 ph. Sanan'es quæ isti committas. pl. sine modo. m. proh iuppiter.
 Hic est quem ego tibi misī natali die: tam facile noui: q me.
 Salue mea soror. pl. frater mi salue.
 Deos uolo bene uortere istam rem nobis.
 cur. Et ego nobis omnibus tu ut hodie adueniens
 Cœnam des sororiā: hic nuptialē cras dabit. ph. pmittimus
 m. Tace tu. cur. nō taceo quando res uortū bene: tu istanc desponde huic
 Miles: ego dotem dabo. ph. quid dotis. cur. egone. ut semper
 Dum uiuat me alat. m. ueq; hercle dico me iubete feceris
 Et leno hic debet nobis triginta minas. ph. quamobrem istuc.
 m. Quia ille repromisit mihi si quisquā hanc liberali asseruisset manu:
 Sine controuersia omne argentū redderet. ph. nūc eamus ad lenonē:
 m. Laudo. ph. hic prius uolo meam rem agere. m. qd id est.
 ph. Vt mihi hanc despondeas. cur. qd cessas miles hāc huic uxorem dare.
 m. Si hæc uolt. ph. mi frater cupio. m. fiat. cur. bene facis.
 ph. Spondes ne miles mihi hanc uxorem. m. spondeo.
 cur. Et ego hoc idem unum spondeo. m. lepide facis.
 Sed eccum lenonem incedit thesaurum meum.

Leno capadox. miles. phædromus. planusium:

- C. Regentariis male credi qui aiunt nugas predicant.
 Nā & bene: & male credi dico. id adeo hodie ego exptus sum.
 Nām male credit qui nūquam reddūt: sed prorsus perit.
 Velut decem minas dū soluit omnis mensis transiit.
 Postq̄ nihil fit clamore hominem posco: ille in ius me uocat
 Pessume metui: ne minis hodie apud prætorem solueret.
 Veq; amici compulerunt. reddit argentum domo.
 Nūc domum properare certum est. m. heus tu leno te uolo.
 ph. Et ego te uolo. c. at ego uos uolo ambo. M. ita sis ilico.

- Atq; argentum ppere ppera uosferre. c. quid mecū est tibi.
Aut tecū. aut. M. quia ego ex te hodie faciā pilū catapultariū
Atq; ita te neruo torquēbo iūdem ut catapultā. solent.
Delicatū te hodie faciā cū catello ut accubēs
Ferre: ego dico. ca. ego uos ambo in robusto carcere
Vt pereatis. M. collū obstringe abduce istū in malā crucem.
ph. Quicquid est ipse ibit potius. c. proh deū atq; hominū fidem.
Hocine pacto indēnatū atq; īstatū me arripī?
pl. Obsecro planesium & te phædrome auxilium ut feras.
Frater obsecro te noli hūc cōdēnnatum pedere.
Bene & pudice me domi habuit. m. haud uolūtate id sua.
Aesculapio huic habeto quod pudica es gratiā. nā si uoluisset
Iam pridē quoq; posset mittere. ph. animi aduerte si possū hoc
Inter uos snia cōponer: mitte istuc: accede huc dicā meā sniam
Si qdem uultis quod decrero facere. ca. tibi permittimus.
Dū quidē hercle ita iudices nequisquā a me argentum auferat:
m. Quid ne promissisti. ca. qui promisi: lingua eadē nunc nego
Dicendi: non rem perdendi hāc gratia nata ē mihi. m. nihil agit
Collum obstringe hominī. pl. iam iam faciā ut iusseris.
m. Quādo uir bonus es responde quod rogo. ca. roga quod lubet
m. Promissisti si liberali quisq; hanc asserreret manu.
Te omne argentum redditur. ca. non cōmeminī dicere.
m. Quid. ne zas. ca. nego hercle uero. quo præsente quo. in loco.
m. Meipso præsente: & lycone trapezita ca. non taces.
m. Non taceo. ca. nō ego te floccifacio: ne me territes. M. meipso præsente
Et lycone factū est. ph. satis credo tibi. nūc adeo ut tu
Scire possis leno meam sententiam: libera hāc est.
Hic huius frater est: hāc autem illus soror: hāc mihi nubet.
Tu huic argētum redde hoc iudiciū meum est.
m. Tu autem in neruo iam iacebis: nisi mihi argētū redditur.
ca. Hercle istam rem iudicasti perfidiose phædrome: & tibi oberit:
Et te miles di deaq; perdiūt: tu me sequere. m. quo sequar te.
ca. Ad trapezitā meū ad prætore nā inde rē resoluo oībus quibus debeo.
m. Ego te in neruo haud ad prætore hinc rapiam ni argētū refers.
ca. Ego te uehementer perire cupio ne tu me nescias.
m. Ita ne uero. ca. ita hercle uero. m. noui ego hos pugnos meos
ci. Quid tu. m. quid tu rogitas. hisce ego si tu me irritaueris
Placidum te hodie reddā. ca. age ergo recipe actutū. pl. licet:
Tu miles apud me cenabis. hodie sūt nuptiæ. m. qres bene
Vortat mihi & uobis spectatores plaudite plaudite.

Plauti poetæ Clarissimi. cassina

Aluere iubeo spectatores optuos fidē qui facitis maximi
Et uos fides si uerum dixi signum clare date mihi
Ut uos mihi æquos iam inde a principio sciam
Qui utuntur uino uetere sapientis puto.

Et qui libenter ueteres spectant fabulas
Antiqua opera & uerba quum uobis placent
Æquum est placere ante ueteres fabulas.
Nam nunc noue quæ prodeunt comœdiæ
Multo sunt nequiores q̃ nummi noui.
Nos postq̃ populi rumorem intelleximus.
Studiose expetere uos plautinas fabulas.
Antiquā eius edimus comœdiā quā uos pbastis q̃ estis in senioribus
Nam iuniorum qui sunt non norunt scio. uerum ut cognoscant
Dabimus operam sædulo. hæc quū prima tum acta ē uicit omnis
Fabulas: ea tempestate flos poetarum fuit.
Qui nunc abierunt hinc in communem locum
Sed tamen absentes profunt præsentibus.
Vos omnes opere magno operatos esse uolo.
Benigne ut operam detis ad nostrum gregem.
Ducite ex animo curam atq; alienum æs.
Ne quis formidet flagitorem suum:
Ludi sunt: ludus datus est argentariis.
Tranquillum est: alcedonia sunt circa forum.
Ratione utuntur. ludis neminem poscurt.
Secundum ludos reddunt autem nemini.
Aures uotiuæ si sunt animum aduorute.
Comœdiæ nomen dare uobis uolo.
Clerumenæ uocatur hæc comœdia græce:
Latine sortientes. diphilus hanc græce
Scripsit: post id rursus denuo
Latine plautus cum larranti nomine:
Senex hic maritus habitat. ei est filius?
Is una cum patre in illisce habitat ædibus
Est ei quidam seruus qui in morbo cubat.
Immo hercle uero in lecto ne quid mentiar
Is seruus: sed ab hinc annos factum est sexdecim
Quum conspicatus est primo crepusculo
Puellam exponi: adit ex templo ad mulierem:
Quæ illam exponebat: orat ut eam det sibi

Exorat: aufert: detulit recta domum.
Dat heræ suæ: orat ut eam curet: educet:
Hera facit: educauit magna industria.
Quam si esset ex se nata: non multo secus.
Postq̃ adoleuit ad eam ætatem ut uiris
Placere posset: at eam puellam hic senex
Amat efflictim: & item contra filius.
Nunc sibi uterq̃ contra legiones parat.
Pater filiusq̃ clam alter alterumq̃
Pater allegauit uillicum qui posceret
Sibi istam uxorem: is sperat si ei sit data
Sibi fore paratas clam uxore excubias foris
Filius autem armigerum allegauit suum
Qui sibi eam uxorem poscat: scit si id impetret
Futurum quod amat intra præsepis suas.
Senis uxor sensit uirum amoris operam dare,
Propterea una consentit cum filio.
Ille autem postq̃ sensit filium suum
Eandem illam amare: & esse impedimento sibi.
Hinc adolescentem peregre ablegauit pater.
Sciens eius mater ei dat operam absentis tamen:
Is ne expectetis hodie in hac comœdia
In urbem non rediuit: plautus noluit
Pontem interruptit: qui erat in itinere.
Sunt hic quos credo nunc inter se dicere.
Heracle quid istuc est? seruiles nuptiæ!
Seruū uxorem ducent: aut poscent sibi!
Nouum attulerunt quod sit nusquam gentium
At ego aio hoc fieri in græcia & carthaginī.
Et hic in nostra terra in apulia
Maioresq̃ opera ibi seruiles nuptiæ q̃ liberalis etiam curari solent
Id nī sit mecū pugnōs si quis uolt dato in urnam mulsi.
Penus dū iudex fiet græcus adeo uel mea causa apulus.
Qui nunc nihil agit is sentio nemo sitit.
Reuortar ad illam puellam expositiciam.
Quam serui summa ui sibi uxorem expetunt.
Ea inuenietur & pudica & libera ingenua atheniensis:
Neq̃ quiq̃ stupri faciet profecto in hac quidem comœdia.
Mox hercle uero post transacta fabula argentum si quis
Dederit ut ego suspicor ultro ibit nuptum

Non manebit aufpices.

Tantum est. ualete. bene rem gerite. & uincite

Virtute uera quod fecistis antehac.

Argumentum in cassina.

Onseruam uxorem duo conserui expetunt.

c Alium senex allegat: alium filius.

Sors senem adiuvat: uerum decipitur dolis.

Ita ei subicitur pro puella: seruulus

Nequam: qui dominum mulgat atq; uillicum

Adolescens ducit ciuem cassinam cognitam

Chalinus. Olympio.

cha. On mihi licere meam rem me solum ut uolo loqui atq; cogitare

n Sine te arbitro: quid tu malum me sequere!

Oly. Decretum est mihi quasi umbra quoquo ibis tute persequi.

Quin edepot etiam si in crucem uis pergere sequi decretum est:

De hinc conuicito cæterū possis ne nec ne: clam me sutelis tuis

Præripere cassinam uxorem proinde ut postulas.

cha. Quid tibi negocii mecum est. Ol. quid ais impudens.

cha. Qui in urbe restas uillice hic non magni precii! Ol. libet.

cha. Quin ruri es in præfectura tua: quin potius quod legatū est tibi

Negotium id curas: atq; urbanis rebus te abstines!

Huc uenisti sponfam præreptum meam. abi rus. abi

Directus tuam in prouinciam. Ol. chaline non sum

Oblitus officium meū: præfeci ruri recte q; curet: tamen

Ol. Ego huc quod ueni in urbem impetrauero: uxorem ut istanc

cha. Ducam: quam tu deperis bellam: & tenellam casinam: conseruā tuam:

Ol. Quando ego eam mecum rus uxorem abduxero rure incubabo

Vsq; in præfectura mea. Cha. tu illam ducas: herde me

O. Suspendio quam tu eius potior fias satius est mortuum:

Mea præda est illa: proin tute in laqueū ne duas.

Ex sterquilinio effosse tua illec præda est.

Scies hoc ita esse. Cha. uæ tibi. o. quot te modis si uiuo

Habebo in nuptiis miseræ meis. ch. quid tu mihi facies.

Ego ne quid faciā tibi: primū omnīū huic lucebis nouæ nuptæ facem

Postilla ut semper improbus nihilq; sis: post id locorq;

Quando ad uillam ueneris dabitur tibi amphora una: & una semita.

Fons unus: unū ænum & octo dolia: quæ nisi erunt semper plena

Ego te implebo flagris. ita te aggerūda curuū aqua faciam.

Probe ut postilena possit ex te fieri: post autem nisi ruri tu

Aceruo mederis: aut quasi lumbricus terram: q; te postules

Gustare: quicquid nunquam edepol: ieiunum esse
Aeq; atq; ego te ruri reddibo: post id quā lassus fueris
Et famelicus noctu ut condigne recubes curabitur.
cha. Quid facies. Ol. concludere in fenestra firmiter.
Vnde auscultare possis quum ego illam osculer: quā mihi illa dicet
Mianimule: mi olympio mea uita: mea mellilla mea festiuitas.
Sine tuos ocellos deosculer uoluptas mea. sine amabo te amari
Meus festus dies: meus pullus passer: mea columba: mi lepus.
Quā mihi hæc dicentur: tum tu furcifer quasi mus in medio
Pariete uersabere. Cha. nunc ne tu me tibi respondere postules.
Abeo intro: tede sermonis tui. O. te sequor hic quidem pol.
Certo nihil ages sine me arbitro.

Cleotrata. pardalisca ancilla.
cl. Bsignate cellas: referte annulum ad me.
a Ego huc transeo in proximum.
Ad meam uicinā. uir siquid uolet me facite hic me accersatis.
pa. Pranditū iusserat senex sibi parari. Cl. sta: tace. atq; abi.
Neq; paro: neq; hodie quoque quando is mihi & filio aduorsat suo
Animi: amorisq; causa sui flagitiū illud hominis: ego illum fame.
Ego illum siti: maledictis: malefactis: amatorem ulciscari.
Ego illum probe incommodis dictis angā: faciā uti proinde ē dignus.
Vitā colat a cherūtis pabulū: flagitiū persequētem: stabulū nequitiae
Nūc hinc meas fortūnas eo questū ad uicinās: sed foris concrepuit.
Atq; eia ipsa eccam egredit foras: non pol hoc per tempus iter incepti
Mirena coniūx. Cleotrata.

Mi. Equimini comites in proximū me huc.
Heus uos: ecquis hæc quæ loquar audit.
Ego hic ero: uir: si aut quispiam quæret: nam ubi domi sola sum
Sopor manu scalpiti: iussu in colū ferri mihi. cl. mirina salue.

Mi. Salue me castor. cl. sed quid tu es tristis amabo.

Mi. Ita solent oēs q̄ sūt male nuptæ: domi & foris ægre qd sit satis semp ē.
Nam ego ibam ad te. cl. edepol. ego istuc ad te: sed qd est qd tuo
Nūc animo ægre est. nam quod ubi ægre idem mihi est diuidue.

Mi. Credo ecastor: nam uicinam neminem amo merito magis quam te.
Nec quā plura sunt mihi quæ ego uelim. cl. amo te: atq;
Istuc expeto scire quid est. Mi. uir me habet pessimis despiciat modis
Nec mihi ius meū obtinendi optio est. cl. hoc qd ē. dic idem hoc:
Obsecro: nam pol haud satis meo corde accepi querellas tuas

Mi. Vir me habet pessumis despiciatam modis
cl. Mira sūt uera si p̄dicas. nā uiri ius suū ad mulieres obtinere haud qunt

mi. Quin mihi ancillulā ingratīs postulat quæ mea est quæ meo
 cl. Educata sumptu fiet uili co suo se dare: sed ipſus eam amat.
 cl. Obſecro tace: nā nūc h. c. lice: dicere nos ſumus. mi. ita est
 Vnde ea tibi est. nam peculi pbam nihil habere addeceat
 Clam uiro: & quæ habet partū ei haud cōmodi est
 Quin uero aut ſubtrahat: aut ſupro inuenerit.
 Hoc uiri cenſeo eſſe omne quicquid tuum eſt
 mi. Tu quidē aduerſum tuam amicam omnia loqueris
 cl. Tace ſis ſtulta: & mihi auſculta: noli ſis tu illi aduorſari.
 Sine amet: ſine qđ liber: id faciat: qđo tibi nil domi dereliquiſſi
 mi. Satin ſana eſ: nā tu qđē aduorſus tuā iſtā rē loqre. cl. inſipiens
 Semper tu huic uerbo uitat o ab tuo uiro. mi. cu uerbo?
 mi. I foras. mi. mulier eſ. tace. cl. quidē. hem quis eſt quē uidet:
 ml. Vir ecceum it intro: abī. adpropa age amabo ipettas: abeo
 cl. Mox magis quū oclū mihi & tibi erit: igitur tecū loquar
 Nunc uale. Mi. Valeas.

Senex: Stalino: Cleoſtrata mulier.

ſen. o Mnibus rebus ego amorē credo & nitoribus nitidis āteuente.
 Nec potis qđq cōmemorari q plus ſalis pluſq: leporis hodie
 Habeat: coquos equidē nimis demiror: q utunt cōdimēis.
 Eos eo condimento uno nō utier: omnibus quod preſtat:
 Nam ubi amor condimentū inerit cuius placitū credo.
 Neq ſalfū neq ſuaue eſſe poteſt quicq. ubi amor nō admifſetur
 Fel quod amay eſt: id mel faciet: hominē ex triſti lepidū & lenē:
 Hanc ego de me cōiecturam domi facio: magiſq ex auditiſ.
 Qui poſtq amo caſinā magis initio mūdiciis mūdiciāt deo.
 Myropolas omnes ſollicito ubicūq: eſt lepidū unguētū ungor
 Vt illi placeā. & placeo (ut uideor) ſed uxor me excruciat qā uiuit.
 Triſtem aſtare aſpicio blande hæc mihi mala rē appellanda eſt.
 Vxor mea q amenitas qđ tu agiſ! Cl. abi: atq: abſtine manum
 ſta. Eia mea iuno non decerte eſſe tam triſtem tuo ioui.
 Quo nunc abiſ. cl. mitte me. Se. mane. cl. nō maneo. Se. at pol
 Ego te ſequar. cl. obſecro ſanus eſ. Se. ſanus q te deamo. cl. nolo
 Ames. Se. nō pōt impetrare. cl. enecas. Se. uera dicas uelim.
 cl. Credo ego iſtuc tibi. Se. reſpice o mi lepos. cl. nēpe ita ut tu mihi eſ
 Vnde hic amabō unguēta olent. Se. o perii
 Maniſte miſer teneor. ceſſo caput pallio detergere?
 Vt te bonus mercuriſ pdat myropola quia hæc mihi dediſti.
 cl. Eho o tu nihil cana culex uiſt teneor qn quæ decet te dicam.
 Senecta ætate unguentis perlitus ignaue incediſ.

- Se. Pol amico dedi cuidam operam dum emit
Vnguenta. cl. ut cito cōmetatus est.
Ecquid te pudet. Se. oīa quæ tu vis cl. ubi in lustra iacuisti?
- Se. Ego ne in lustra. cl. scio plusq̃ tu me arbitrare. Se. quid id est?
Q. uod tu scis. cl. te sene omniū senē neminē esse ignauiorē
Vnde is nihil? ubi fuisti. ubi lustratus ubi bibisti
Adest mecastor uide paliolū ut rugat. se. denet me & te infelicē
Sī ego in os meum usnī guttā indidi. cl. imo age ut libet.
Bibe aes. disperdere. se. ohe iā satis uxor est cōprime te nimīū tinnis.
Relinq̃ aliquātū orationis cras q̃ mecū litiges
Sed quid ais. iā domuisti animū potius: ut qd uir uelut
Fieri id facias potius q̃ aduersere cōtra. cl. qua de re.
- Se. Rogas? super ancilla cassina ut detur nuptiū nostrō uillico
Seruo frugi: atq̃ ubi illi bene sit: ligno: aqua calida: cibo.
Vestimentis: ubiq̃ educet pueros quos pariat
Potius q̃ illi seruo neq̃ des armigero nihili atq̃ improbo.
Cui hominī hodie peculi nummus nō est plūbeus.
- Cl. Mirū ecastor te senecta ætate officium tuum
Non meminisse. se. quid iā. cl. q̃a si facias recte & cōmode
Curare me sinas ancillas quæ mea est curatio. se. q̃ malū hominī
Scutigerulo dare iubet. cl. quia enim filio nos oportet
Opitulari unico. se. at q̃q̃ unicus est nihilo magis
Vnicus est ille mihi filius: q̃ ego illi pater: illum mihi æquius est
Quam me illi quæ uolo concedere. cl. tu ecastor tibi homo
Malā rē q̃ris: subolet sentio. se. egon. cl. tu nā qd friguttis.
Quid istuc tam cupide cupis. se. ut enim frugi seruo detur
Potius q̃ seruo improbo. cl. quid si ego impetro: atq̃ exoro:
Auilico: causa mea ut eam illi pmittat. se. qd si ego autē
Ab armigero ipetro eā illi pmittat: atq̃ hoc credo ipetrassere.
- Cl. Conuenit: uis tuis chalīnum huc euocē uerbis foras?
Tu eum orato: ego autē orabouillicū. se. sane uolo. cl. iam hic
Erit: nunc experiemur nostrū uter sit blandior.
- Se. Hercules: diq̃ istam perdant: quod nunc liceat dicere:
Ego discrutior miser amore: illa autē quasi ob industriā
Mihi aduorsatur. subolet hoc iā uxori: quod ego machinor:
Propter eam rem magis armigero dat operam de industria:
Stalino sen. Chalīnus. Seruus.
- se. Vi illū dī omnes pdāt de æq̃: Cha. te uxor aiebat tua
q Me uocare. st. ego. n. uocari iussi te. ch. cloq̃re qd uelis
se. Primū ego te porrectiore frōte uolo mecū loqui.

- Stultitia est ei te esse tristem cuius potestas plus potest.
 Pro bonæ frugi hominē iā pridē esse arbitror. Ch. intelligo.
 Quin si ita arbitrare emittis me manu. se. quin id uolo
 Sed nihil est cupere me factum: nisi tu factis adiuuas.
 cha. Quod uelis modo: id ueli me scire. se. ausculta: ego loquar.
 Cassinā ego uxore p̄misi uillico nostro dare. Cha. at tua uxor
 Filiusq; p̄miserunt mihi. se. scio: sed utrū nūc tu celibe te esse
 Mauis liberū: an maritū seruū atq; degere: & gnatos tuos.
 Optio hæc tua est. utrū amharum uis conditionem accipe.
 cha. Liber si sim: meo periclo uiuam. nunc uiuo tuo.
 De cassina certum est concedere hominī nato nemini.
 se. Intro abi: atq; actutum uxorem huc euoca ante ædis cito:
 Et sculā huc tecum efferto cū aqua: & fortis. Cha. satis placet.
 se. Ego pol istā iam aliquorūm tragulam decidero.
 Nam si sic nihil impetrare potero saltem fortiar.
 Ibi ego te & suffragatores tuos ulciscar. ch. attamen
 Mihi obrīget fors. St. ut quidē pol paras cruciatu malo.
 ch. Mihi illa nubet: machinare quod lubet quouis modo.
 se. Abin hinc ab oculis: cha. inuitus me uides: uiuam tamen.
 se. Sumne ego miser homo: satū omnes res sunt aduersæ mihi:
 iam metuo ne olympionem mea uxor exorauerit:
 Ne cassinam ducat: si id factum est: ecce me nullum senem:
 Si non impetrauerit etiā spicula infortita sunt mihi.
 Si fors autē decolassit gladium faciam culcitram
 Eūque incūbam. sed progreditur optume: ecceum olympio.
 Olympio uilicus. Senex Stalino.
 Ol. u Na edepol opera in furnum calidum condito:
 Atq; tibi torreto me p̄ pane rubido hera q̄ istā op̄a a me
 Impetres q; postulas. se. saluus sum: salua spes ē: ut uerba audio
 Ol. Quid tu me hera libertate territas: qd si tu nolis: filiūq; etiā tuus:
 Vobis inuitis: atq; amorū ingratīs una libella liber possum fieri:
 se. Quid istuc est: quicū litigas olympio: Ol. cum eadē qua tu
 Semper: se. cum uxore mea: Ol. quam tu mihi uxorem: quasi
 Venator tu quidē es. dies atq; noctes cum cane atq; exīgis:
 se. Quid ait: quid loquitur tecum: ol. orat: obsecrat ne cassinā
 Vxorē ducam. se. quid tu postea: ol. negaui enim ipsi me
 Concessurum ioui si is mecum oraret. se. di te seruassint mihi
 Nunc in fermento totast. ita turget mihi: edepol ego illam
 Mediam disruptam uelim. ol. credo edepol esse siquidem tu
 Frugi bone es: uerum edepol tua mihi odiosa est amatio.

- Inimica est tua uxor: mihi tuus inimicus filius
 Inimici familiares. S. quid id tua: unus tibi hic dum
 Propitius sit iuppiter. tu istos minutos deos stoccifeceris:
 Ol. Nugæ sunt istæ magnæ: quasi tu nescias repente ut emoriantur
 Humani ioues. sed tandem si tu iuppiter sis emortuus:
 Quum ad deos minores redierit regnum tuum.
 Quis mihi subueniet tergo: aut capiti: aut eruribus?
 Se. Opinione melius res tibi habeat tua: si hoc impetramus ut
 Ego cū cassina cubem. Ol. non hercle opinor posse ita
 Vxor acriter tua instat ne mihi detur. Se. ego sic agam
 Coniiciam fortis in sitellam: & fortiar tibi & chalino. ita ré
 Natam intelligo: necessum est uorsis gladiis depugnariet.
 Ol. Quid si fors aliter euenit quā uoles.
 Se. Benedice dis: sum fretus: deos. sperauimus.
 Ol. Non ego istud uerbum empsitem titi uilicio
 Nam omnes mortales deis sunt freti: sed tamen
 Vidi ego dis fretos sæpe multos decipi. Se. sed tace parū.
 Ol. Quid uis. Se. ecceū exit foras chalinus intus cū sitella & fortibus.
 Nunc nos colatis signis depugnabimus.
 Mirina coniunx. Chalinus. Olympio
 cl. f Ace chaline me certiore quid meus uir me uelit.
 ch. Ille edepol ardentem te uidere extra portam metiam
 Credo ecastor uellet. cl. at pol ego haud credo: sed certo scio.
 Se. Plus artificum est mi g̃rebar ariolū hunc habeo domi
 Quid si propius attollamus signa fiamusq; obuiam.
 Sequere quid uos agitis. ch. ad sunt quæ imperauistis omnia
 Vxor: fortis: situla atq; egomet. Se. te uno adest plusq; ego uolo
 ch. Tibi quidem edepol ita uidetur: stimulus ego nunc sum tibi
 Eo dico corculum adsudassis iā ex metu mastigia.
 cl. Tace chaline: cōprime istunc. cal. immo istunc qui dicit clare:
 Se. Depone hic sitellam: fortis cedo mihi: animum aduortite.
 Atq; ego censui abs te posse hoc me tum impetrare uxor mea:
 Vxor cassina mihi daretur. & nunc etiā censo.
 cl. Tibi daretur illa? Se. mihi enim ah non id uolui dicere.
 Dum mihi uolui huic dixi: atq; adeo dum mihi cupio pperā
 Iam dudū hercle fabulor. cl. pol tu quidem atq; etiā facis
 Se. Huic immo hercle mihi: uah: tandem redi: uix erā in uia.
 cl. Per pol sepe peccas: ita fit ubi quid tantopere expetas.
 Se. Sed te uterque tuo pro iure: atq; ego & hic oramus. cl. quide?
 Se. Dicam enim mea multa: de istac cassina huic nostro uillico.

se. Gratiam facias. cl. at polego neq; facio neq; cenfeo.
 se. Tum igitur ego sorus utrinque. cl. iam quis uetat.
 Optimum atq; acquissimū istud esse iure iudicos.
 Sin secus: patiemur animis aquis. cha. tene.
 Sortem tibi: uide quod scriptum.
 se. Vnde unicus est: quia isti priusq; mihi es: accipe hanc sis.
 Cedo. ch. mane: unū uēit in mētē modo. cha. uide ne qua illi sit.
 Alia fortis sub aqua. se. uerbero men te censes esse: nulla.
 Est habe quietū animum. modo quid bonū atq; fortunatū.
 Tuum sit mihi magnum malum.
 ch. Tibi quidem edepol credo eueniet. pietatem tuam noui.
 Sed manedum: num ista aut populna fors: aut abiegnā est tua.
 ml. Quid tu curas. cha. quid enim metuo ne in aqua sūma nate.
 se. Age. caue conicite fortis nunc iam amabo huc. ecce.
 Ol. Vxor æqua. Ol. nolim uxori credere. st. habe animum bonū.
 Ol. Credo hercle hodie deuorabit fortis si attigerit. cha. tace.
 cha. Taceo. deos quæso ut quidem hodie canem & furcā feras.
 Ol. Mihi ut sortitio eueniat: ut quidem hercle pedibus pendeas.
 se. At tu ut oculos emungare ex capite perna sum tuos.
 Quid times. paratū oportet esse iam laqueum tibi.
 Peristi. animū aduorite amabo. taceo. nunc tu
 Cleostrata ne a me memores malitiose de hac refectū: aut
 d. Suspiciere tibi permitto tute forti. cha. perdis me. Ol. lucrū facit.
 Ol. Benefacis. cha. deos quæso ut tua fors ex sitella effugerit.
 cha. Ain tu. quia tate es fugitiuos omnes te imitari cupis.
 se. Vtinam tua quidem sicut herculeis prædicant.
 Quondam prognatis ista in sortiēdo fors deliquerit.
 Tu ut liqueas ipse actutum uisgis calefacto aere.
 ch. Hoc agēs olympio. Ol. si hic litteratus me finat.
 Quod bonū atq; fortunatū mihi ē. ch. ita uero & mihi. ol. n̄ imo hercle.
 Immo mihi hercle. cl. hic uicunt. tu uiues miser. se. præcide os.
 Ol. Tu illi hodie age ecquid sit ne oblesis manum.
 cle. Cōpressā palma an porrecta ferio? Se. age ut uis. ol. hem tibi.
 se. Quid tibi istunc tactio est. ol. quia iuppiter iussit meus.
 se. Feri malam ut ille rursus. ol. pii pugnis cædor iuppiter.
 d. Quid tibi tactio hunc fuit. ch. quia iussit hæc iuno mea.
 ch. Patiundum est: si quidem me uiuo mea uxor imperium exhibet.
 Tam huic loqui licere oportet q̄ isti: cur omnem mihi
 Vituperat malo. se. chaline tibi cauendum cenfeo.
 Te poripostq; oppugnatum est os. se. age uxor mea iam nunc

- Sorti: nos aduortite aium præbe tu. Ol. ubi sim nescio.
 Perii: cor lienosum opinor habeo iam adudum salit.
 De labore pectus tūdit. se. teneo sortem effer foras.
 Iāne mortuus. Ol. ostende: mea est mala: crucias quid est.
 fe. Victus es chaline. tum nos diu uiuere olympio gaudeo.
 Pietate factum est mea: atq; maiorum meorum.
 Intro abi uxor: atque adorna nuptias. cl. faciam ut iubes.
 fe. Scintu ruri esse ad uillā longe quo ducat. cl. scio. se. intro abi.
 Et q̄ hoc tibi ægre est: tamen fac accurre. cl. licet.
 fe. Eamus nos quoque intro: hortemur ut properent: nūquid moror.
 Nam præsentē hoc plura uerba non desidero.
 Chalinus: seruis.
 ch. I nunc me suspendeam meam operam luserim.
 f Et præter operam festim sumpti fecerim: & meis inimicis.
 Voluptatem creauerim. quid opus est: qui sic mortuus eadem
 Tamen sorti sum uictus: cassina nubet uillico.
 Atq; id non tam ægre est iam uicisse uilli cū: q̄ id expetiuisse.
 Opere tam magno senem ne ea mihi daret: atque ut illi nuberet.
 Ut ille trepidabat: ut festinabat miser: ut susculabar.
 Postq̄ uicit uillicus: atate concedam huc: audio aperiri fores.
 Mihi beneuolenti: atq; ad me pdeūt hic ex infidiis: hic ego infidias dabo.
 Ol. Villicus: St. senex. chalinus.
 Vi. Ine modo rūs eueniat: remittam ad te uirum cū furca.
 f In urbem tanquam carbonarium. St. ita fieri oportet.
 Vi. Factū & curatū dabo. se. uolui chalinum si domi ceteri mittere.
 Tecum obsonatum: ut etiam in merore insuper inimico nostro.
 Miseriam hanc adiūgerem. ch. retro uersum: cedam ad parietem.
 Imitabor nepam: captandus est hō: clanculum sermo mihi.
 Nam illorum me alter cruciat: alter macerat.
 At candidatus cedit hic mastigia stimulorum oculis.
 Protollo mortem mihi certum est hunc acherūtem.
 Premittā prius. uī. ut tibi ego inuentus sum obsequens.
 Quod maxime cupiebas: eius copiam feci tibi: erit hodie tecum.
 Quod amas clam uxorē. se. tace: ita me di bene ament.
 Ut ego uix reprimo labra obistanc rem quin te deosculer.
 Voluptas mea. ch. qd deosculer. quæ res. quæ uoluptas tua.
 Effodere hercle hic uolt credo uesicam uillico. uī. ecquis.
 Amas nunc me. se. immo edepol me quā tu minus: licet ne.
 Amplecti te: Ch. qd amplecti. uī. licet. Se. ut quia te.
 Tango: mel mihi uideor lingere. ol. ulura te amator apage te.

A dorso meo. cl. illuc est illuc quod hic fecit hūc uillicū: & idē me
 Vi. Pridē quum ei aduorsū uenerā facere attrienfē noluerat sub ianua.
 Se. Ut tibi morigerus hodie ut uoluptati fui.
 Se. Ut tibi dū uiuam bene uelim plusq̃ mihi. ch. hodie hercle
 Opīnor is conturbabit pedes solet hic barbato sane sectari uiros
 Se. Ut ego hodie cassinam deosculabor: ut mihi bona multa
 Faciam contra meā uxorē astute: ch. nunc pol ego demū
 In rectā rediī semitā: hic ipsus cassinā deperit. se. abeo.
 Viros iam hercle amplexari: iam osculari gestio. Vi. sine prius
 Deduci: quid malum operas. Se. amo. Vi. at nō opīnor fieri
 Hoc posse hodie: se. potest: siquidē cras cēses te posse
 Mitti manu. ch. enī uero huc aures magis sunt.
 fe. Adhibēdā mihi. iam ego uno in saltu apros capiā duos.
 Apud hūc fodalē meū atque uicinū mihi locus est paratus:
 Si ego omnem amorem meum cōcredui is mihi se locum
 Dixit dare. Vi. quid eius uxor. ubi erit. Se. lepide reperi
 Mea uxor uocabit hūc eam ad se in nuptias: ut hic sit secum.
 Se adiuter: secum cubet: ego iussi & dixit se facturā uxor mea.
 Illa huc cubabit: si uir abierit saxo tu rus uxorem duces.
 Idrus domus hāc erit tantisper dū ego cum cassina faciā nuptias.
 Hinc tu ante lucem rus: cras duces postea. satū astute.
 ch. Age modo fabricamini: malo hercle nostro tam uorsuri uiuītis.
 Se. Sin quid nunc facias. uī. loquere. se. tene mar supium.
 Abi atq; obsona: propera: sed lepide uolo molliculas escas ut ipsa
 Mollicula ē. uī. licet. Se. emito sopiolas lepidas lolligiunculas
 Ordeas. ch. imo triticeas si sapias soleas. quī quāso potius
 Vi. Quam supponeas qbus batuatur tibi os senex nequissime.
 Vin lingulacas. se. quid opus est quando uxor domi est:
 Ea lingulaca ē nobis: nam nūquā tacet. uī. in re præsenti
 Ex copia piscaria consule qd emā. Se. æquū oras. abis:
 Argēto parci nolo obsonato ampliter: nam mihi uicinū hoc etiā
 fe. Conuento est opus: ut q mandauī curet. Vi. iam ne abeo.
 Malo. ch. tribus non conduci possum libertatibus quā ego illis
 Hodie comparem magnum malum: quique hanc omnem rem
 Meā herā iā faciam palā manifesto teneo in noxa inimicos meos.
 Sed si nunc facere uolt hera officium suū nostra omnis lis est.
 Pulchra re prauortar uiros nostro omīe: it die: s: iā uicti uicimus
 Ibo intro: ut id quod alius condidit cocus. ego nunc uicissim
 Ut alio pacto condiam gequid prandii est ut paratū nescit
 Sietq; ei paratū quod paratū non erat.

Sta. **Stalino.** Alceſſimus. ſenes. duo.
Vnde amice ianne inimici ſis imago alceſſime mihi ſciam
n Nūc ſpecimen ſpecitur: nūc certamen cernitur:
Al. Curā erue: curam exime: caſtiga te: id poſito ad compendii.
Cano capite: atate aliena: eo addito ad compendii.
Cui ſit uxor: id quoq; illuc poſito ad compendium
Miſeriores ego ex amore quā te uidi neminem.
Sta. Fac uacent aedes. **al.** quin edepol ſeruos: ancillas domo certū eſt
Omnis mittere ad te. ſta. eho nimis ſcite ſcitus es: ſed facito
Dum merui aper uorſus quos cantat colax cū cibo.
Tū quoque facito ut ueniant quaſi eant ſuturi.
Al. Meminero hē nunc enim tu demum nullo ſcito ſcitus es.
Sta. Cura: ego ad forū modo ibo: iam hic ero. **al.** bene ambula.
Sc. Fac habeant linguam tuā aedes. **al.** quid ita? ſta. quū ueniā inuocet.
Al. Actate cedūduſ tu homo es: nimias delicias facis. ſta. qd me amare
Refert niſi ſū doctus: dicas unus: ſed tu caue inq; ſitiōe mihi ſis **al.** uſq;
adero domi. **Cleoſtrata.** Alceſſimus.
Cle. **T**properarem arceſſere hanc ad me uicinā meam hoc erat.
u Ecceſtor id quod me uir tanto opere orabat meus liberā aedes
Vt ſibi eſſent: caſſinam q; deducerent: nūc adeo nequaqua
Arceſſam: ignauiffimis liberi loci poteſtas ne ſit uetulis ueruecibus.
Sed ecce egreditur ſenaticolumen: praefidium populi
Meus uicinus meo uiro qui liberum praebet locū.
Al. **N**on ecceſtor uilis emptus eſt modus q; uenit ſalis.
Miror huc iam non arceſſi in proximū uxorem meam
Quā iam ſi arceſſatur dudū ornata expectat domi.
Sed eccam opinor arceſſit. ſalue cleoſtrata.
cl. **E**cce tu alceſſime ubi tua uxor. **al.** intus illa te ſi ſe arceſſas
Manet nam tuus uir me orauit ut eam iſtuc ad te adiutū mitterem
Vin uocem. **cl.** ſine nolo ſi occupata eſt. **al.** otium eſt.
cl. **N**ihil moror. cha. moleſta ei eſſe nolo. poſt cōuenero.
Al. **N**on ornatis iſtic apud nos nuptias. **cl.** orno & paro:
Al. **N**on ergo opus eſt adiutrice. **cl.** ſatis domi eſt ubi nuptiae
Fuerint. tū iſtam conuenibo: nūc uale atq; iſtam iube.
Al. **Q**uid ego nunc faciam flagitiū maximū feci miſer:
Propter operam illius hirci improbi edentuli
Qui hoc mihi cōtraxit: operam uxoris polliceor foras
Quaſi catillatū: flagitiū hominis qui dixit mihi
Suam uxorem hanc arceſſituram eſſe ea ſe eam negat morari:
Atq; edepol mihi ſubolet iam hoc huic uicina: mea.

Vere autem aliter uersum meam mecum rationem puto.
 Sed quid eius esset mecum postulatō.
 Ibo intro: ut subducā nauim rursū in poluinariū.
 Iam hic est lepide ludificatus: miseri ut festinant senes.
 Nunc ego illū nihili decrepitū meum uirg. ueniat uelim.
 Vt eam ludificem uicissim: postquam hūc delusi alterum.
 Nam ego aliquid contrahere cupio litigi inter eos dū os.
 Sed ecce incedit. at quū aspicias tristem: fugi censeas.

Stalino Senex. Cleostrata.

Tulticia magna est mea. q. sinam hominem amatorem

Vltū ad forū pcedere in eū diē: cui q. amet imundū fieri.

Sic ego feci stultus: contritiū diem dū alio aduocatus euidam.

Cognato meo quem hercle ego litem adeo perdidisse gaudeo.

Ne me nequicq. sibi hodie aduocauerit: rogare oportet.

Prius & contariet ad sit ne ei animus: necne ad sit: quē aduocet.

Si neget adesse examinatum amittat domū: sed uxorem ante.

Aedis ecce ei misero mibi metuo: ne nō sit surda: atq. hac audierit.

Cle. Audiui ecastor cū malo magno tuo. sta. accedam.

se. Quid agis mea festiuitas: cl. te ecastor prastolabar.

Ianne ornata res est. iāne hanc tradisti hūc ad nōs uicinam tuam.

Quā te adiutaret: cl. acerui ut iusseras: uerū hic sodalis.

Tuus amicus optimus nescio quid se suslauit uxori suae.

Negauit posse: quando arcesso: mittere. St. uitium tibi istuc.

Maximū est: blanda es parum. cl. non matrona: est.

Officiū: sed meretricum uiris alienis mī uir subblandirier.

Iu atq. arcesse illam ego intus quod factū est opus.

Volo accurare mī uir. se. ppera ergo. cl. licet. iā pol ego hūc aliquem.

In pectus iniiciam metū: miserrimū hodie hūc ego habeo amasium.

Alcessimus. Senex Stalino.

Al. Olo huc amator si a foro rediit domū q. me atq. uxorem.

Ludificatus ē larua. sed ecce āte aedis. ad te hercle ibā cōmodū.

St. Atq. ego hercle ad te. quid ais uir minimi precit.

Quid tibi mandauit: quid tecū orauit. al. quid est.

St. Vt bene uacuas aedis fecisti mibi: ut traduxisti hūc ad nōs.

Vxorem tuam satin propter te pereō ego: atq. occaso.

Al. Quin tu suspēdis te nēpe tute dixeras tuā arcessiuram.

Esse uxorem meam. Sta. ergo acceperis a se: & dixisse te.

Eam non missurum. Al. quin ea ipsa ultro mibi.

Negauit eius operam se morarier. Sta. quin ea ipsa.

Me ad legauit qui istam acceperem. Al. qui nihil facio.

St. Quid me perdis. Al. quin bene est.
 Quin etiam diu morabor: quin cupio tibi: quoniam aliquid ægre
 Facere: quoniam faciam libens. nunquam tibi hodie qui erit
 Plus quam mihi. quin hercle dei te perdant postremo quidem.
 st. Quid nunc? missurus ne es ad me uxore tuam?
 al. Ducas: easque in maximam malam crucem
 Cum hac: cum ista: cunque amica etiam tua
 Abi: & aliud cura: ego iam per ortum iussero
 Meam istuc transire uxorem ad uxorem tuam
 st. Nunc tu mihi amicus es in germanum modum.
 Qua ego hunc amore mihi esse aut dicam datū:
 Aut quod ego unquam erga uenerē inique fecerim.
 Cui sic tot amanti mihi obuiam eueniant moræ:
 Atat quid illud clamoris obsecro in nostra domo est:
 Stalino Senex. pardalisca. Ancilla.
 Villa nulla sum tota tota occidi: cor metu mortuū est
 par. n. Membra misere tremūt: nescio unde auxilii: praesidii
 Perfugii mihi: aut opū copiam cōparem aut expetam.
 Tanta factis modo mira ueris modis intus uidi: nouam
 Atque integrā audaciam: caue tibi eleostrata abscede
 Ab ista obsecro: ne quid in te mali faxit ira percita.
 Eripite isti gladium quæ suū est impos animi.
 St. Nāquid est quod hæc huc timida atque exanimata exiuit
 Pardalisca. par. perii unde mea usurpant aures sonitum.
 St. Respice modo ad me. par. here mi. sta. quid tibi est:
 Quid timida es: par. perii. sta. quid peristi:
 pa. Perii & tu peristi. sta. aperit quid tibi: par. uet tibi.
 St. Immo istuc tibi sit. pa. necat: amabo tene me.
 Sc. Q. uicquid est eloquere mihi cito. par. contine pectus
 Face uentulum amabo pallio. sta. timeo hoc negocium quidem
 Nisi hæc imeraglosa uspiam percussit flore lybico.
 pa. Obtine aures amabo: sta. in malam crucem pectus:
 Auris: caput: teque di perdiunt: nam nisi ex te scio.
 Q. uicquid hoc scito: nā tibi illuc cerebru dispiam excreta
 Ludibrio pessuma adhuc quæ me habuisti.
 pa. Here mi. sta. quid uis mea ancilla. pa. nimium scuis
 St. Numero dieis sed hoc quicquid est loquere in pauca refer.
 Q. uid intus tumulti fuit: par. scibis audi.
 Malum pessimūque hic modo intus apud nos.
 Tua ancilla hoc pacto exordiri coepit: quod haud autem

- Addeceat disciplinam. Ita. quid est id. pa. timor.
 Præpedit dicta lingua. Ita. qd est: possum scire ego. Ille
 Ex te quid negocii est: par. dicam tua ancilla: quâ tuo
 Villico uis dare uxorem ea intus. St. qd intus: quid est.
 pa. Imitatur malarum malum: disciplinam uiro suo quæ interminatur
 Vitam. St. quid ergo. par. ah. Ita. quid:
 St. Interimere ait uelle uitâ gladio. Ita. hem. pa. gladium:
 pa. Quid eum gladium. pa. habet. St. hei misero mihi cur eum habet.
 pa. Insectatur omnis domi per ædis: nec quæ ppe ad se finit adire:
 Ita omnis sub arcibus: sub lectis latentes metu mûssitant
 St. Occidi: atq; interit. quid illi obiectum est malitia repente:
 pe. Insanit. St. scelestissimū me esse credo. pa. imo si scias
 Dicta quæ dixit hodie. Ita. illuc expeto scire: quid dixit:
 pa. Audi per omnis deos & deas deiurauit occisurum eum hac
 Nocte quicū cubaret. Ita. me occidet. pa. an quippiam
 Ad te attinet. St. uah. par. qd eū ea negocii tibi est.
 St. Peccauit: illuc dicere uillicū uolebam. pa. sciens de iusta
 Insemita regredere. St. nūquid mihi minatur.
 pa. Tibi infesta soli est plusq; cuiq; Ita. quā obrem:
 Quia si des uxore olympioni neq; se tuā: nec se suā neq; uiri
 Vitam finet in crastinū proli: id huc missa sum tibi ut dicerē
 Ab ea ut caueas tibi. St. perii hercle ego miser
 Neq; est: neq; fuit me senex quisq; amator
 Adæque miser. pa. ludo ego hunc facete.
 Nam quæ facta dixi: oia huic falsa dixi hera atq; hæc dolum
 Ex proximo hunc protulerunt. ego huc missa sum ludere.
 Sc. Heus pardalisca. pa. quid est. Ita. est.
 Quod uolo exquirere a te. pa. morā offers mihi. St. at tu.
 Mihi offers moerorē: sed etiam ne habet. & nunc cassina gladium:
 pa. Habet: sed duos. St. quid duos. pa. altero te occisurum
 Ait altero uillicum hodie. Ita. occisissimus sum omnium qui uiuunt.
 Loricā in duam mihi: optimum esse opinor: quid uxor
 Mea non adiit atque ademit. par. nemo audet prope accedere.
 St. Exoret. pa. orat negat ponere alio mō ullo profecto:
 Ni se sciat uillico non datum iri. Ita. atq; ingratissimā quā nō uult
 Nubet hodie: nā cur non ego id perpetrem quod coepi.
 Ut nubat mihi: illud quidem uolebā: non. sed nostrum uillico.
 pa. Sæpiscule peccas. St. timor præpedit uerba: uerum obsecro.
 Dic me uxorem orare. ut exoret illam gladium ut ponat. &
 Redire me intro ut liceat. pa. nūciabo. St. & tu orato.

- pa. Et ego orabo. ita. at blande orato ut soles. sed audine
Si effexis hoc soleas tibi dabo & anulū in digito aureū & bona pluris
- pa. Operā dabo. ita. face ut impetres. Pa. sed nunc iam
Nisi quippiā remorare me. ita. abi: & cura.
- pa. Redit ecce tādem obsonatu eius adiutor pompā dicit.
Seruus & senex.
Ide fur ut sentis sub signū ducās: qui uero sunt sentes
Quia quod tetigere illico rapiunt: si eas ereptū illico seindunt
Ita quoquo adueniunt ubi ubi sunt duplici dāno mulcant.
- Se. Eia. ser. atat cesso magnifice patriceq; amiceq; ita hero meo ire
A duor sum. se. bone uir salue. ser. fateor. se. quid sit. ser. tu amas
Ego esurio: & sitio: se. lepide excurratus incesisti. ser. ah hodie. 2. sinas
se. Mane uero quāq; fastidis. ser. hei hei fetet tuus mihi sermo.
se. Quae res: ser. haec res. se. etiam ne altasi enim uero pragmata.
Ser. dabo. ut ego opinor nisi resists.
ser. Poti a me abeas: nisi me uis uomere hodie
se. Mane. ser. quid est: quis hic homo est:
ie. Herus sum. ser. qui herus: se. cuius tū seruus es:
ser. Seruus ego: se. atq; meus. ser. non sum ego liber:
Memeto: memento. se. mane. atq; alta. ser. omite:
Seruus sum tuus: se. optime est. obsecro
Olympice mi: mi pater: mi patrone. ser. hem sapis sane
Tuus sum equidē. se. qd mihi seruo opus est tā nequā:
ser. Quid nūc: se. quā mox recreas me. ser. cenā mō si sit cocta.
se. Ergo abeant propere: cito introite: & cito deproperate:
Iā intus ero: facite cenā mihi ut ebria sit.
Lepide: nitideq; uolo nihil moror barbarico ritu.
Ne etiā is. ser. ego hic hito. se. nunqd ē ceterū quod morā fit:
ier. Cassina intus habere ait qui me atq; te inuitat
se. Scio: sic sine habere: nugas agūt noui ego illas malas merces:
se. Quin tu i modo mecū domū. se. at pol malum metuo
I tu mō pspicito prius quid intus agatur. ser. tā mihi mea
Vita q̄ tua tibi cara est. se. uerū modo. ser. si tu iubes inibitur tecū.
Ancilla.
- An. Ec pol ego nemar credo: neq; ego olympiae: neq; usq; ludos.
n Tam festiuos fieri quam hic intus sūt ludī ludificabiles
Seni nro: & nostro olympioni uillico: oēs festinat ius totis
Aedibus: senex in culina clamat: hortatur cocos quin agitis.
Hodie qn datts: si qd datts propeate cenā iā esse coctā opto.
Villicus hic aut cū corona candida uestitus laute: exornatusq;

Ambulat: illæ autem in cubiculo armigerum ornant.
 Quem dent pro cassina nupti nostras: sed nimis lepide dissimulant
 Fore huius quod faturum est. digne autem coqui
 Nimis lepide ei rei dant operam ne coenat senex: aulas peruortunt.
 Ignem retrahunt aqua illarum oratu faciunt: illæ autem senem
 Cupiunt extrudere incenem ex ædibus: ut ipsæ solæ uentres
 Distentant suos: noui ego illas ambas estrices.
 Corbitant tibi comes esse possunt: sed aperitur ostium
 : Senex. Ancilla.

Se. I sapientis uxor: uos tamen coenabitis: coena ubi erit cocta
 Ego ruri coenauero: nam nouum maritum: & nouam nuptam uolo
 Rus persequi (nouum hominum mores maleficos) ne quis ea arripiat.

Facite nostro animo uoluptes: sed properate istum: atque istam
 Actutum emittere tandem ut ueniamus ludi: ego cras hic ero
 Cras habuero uxor ego tamen conuiuium

An. Fit quod futurum dixi: incoenatum senem foras extrudunt mulieres.

Se. Quid tu hic agis. An. ego eo quo me ipsa misit.

Se. Veron. an. ser. o. Se. quid speculare.

An. Nihil eodem speculor. Se. abi tu hinc cunctas. alii festinant.

An. Eo. se. abi hinc sis ergo pessumarum pessumam: iam ne abiit illæ

Dicere quid uis licet: qui amat tantum hercle si esurit: nullum esurit

Sed ecce cum pregreditur cum coram & lampade meus

Socius Socerus compar commaritus uillicus.

Seruus. Senex.

Se. Getibicen dum illam educunt huc nouam nuptam foras

Sua uicantur concelebra omnem hanc plateam hymenæo

Io hymen hymenæe o hymen. Se. quid agis mea salus.

Se. Esurio hercle: atque adeo aut litio. Se. at ego amo.

Se. At ego hercle: nihil facio: tibi amor periculi: mihi inanitate

Iam dudum intestina murmurant.

Se. Nam quid illæ nunc tam diu intus remoratur.

Quasi ob industriam quanto ego plus propero: tanto minus.

Se. Quid si etiam offendam hymenæum.

Se. Censeo: & ego te adiutabo in nuptiis communibus.

Se. Hymen hymenæe o hymen. Se. perii hercle ego miser.

Dirumpi cantado hymenem: licet illo morbo quo dirumpi

Cupio: non est copia. Ser. edepol nunc tu si esses equus: esses

Indomabilis. se. quo argumento. ser. nimis tenax es.

Se. Numen expertus uspiam. ser. di melius faciant.

Sed crepuit ostium: exitur foras. se. di hercle me.

Cupiant seruatum: iam oboluit cassina procul

Ancillæ Duæ Villicus Olympio. senex.

An. Ensim super attolle limen pedes noua nupta:
f Sospes iter incipe hoc ut uiro tuo semper sis supstes.
Atq; ut potior pollentia: ut uincasq; uirum: uictrixq; fies.

Superetq; tuū imperiū: uir te uestiat: tu uix despolies.
Et diu ut uiro subdola fies obsecro memento.

Vi. Maximo suo hercle illico: ubi tantulū peccassit malo
Non taceo. se. quæ res. Vi. mala malæ: male monstrat.
Hanc rem mihi exparata imparatam
Id'quæ runt uolunt hæc ut infecta faciant:

An. Age olympio quando uis uxorem accipere hanc a nobis.

Se. Date ergo: daturæ unq; si estis hodie uxore. ui. abite intro.

An. Amabo integre atq; imperitæ huic impera atq;.

Se. Futurū est. ualete: ite iam ualete: iam ne abcessit uxor.

Vi. Domi est: ne time. se. euax nunc pol demū ego sum liber.

Meū corculū: melliculū: uerculū: Vi. heus tu malo si sapis

Cauebis. mea est hæc. se. scio. sed meus fructus est prior.

Vi. Tene hanc lampadam. se. imo ego iam tenebo.

Venus multipotēs bonam uitam mihi dedisti. huius quū copiam mihi

Dedisti. corpusculū melliculū. Vi. mea uxorcula:

Se. Quid est. ui. institit plantam. se. quasi iocabor.

Nebula haud est mollis atq; huius est.

Vi. Edepol papillam bellulam: hei misero mihi.

Se. Quid ē. ui. pectus mihi agit nunc cubito

Se. Quid tu ergo hanc quæso tractas tam.

At mihi qui belle hanc tracto non. Vi. uaha.

Se. Quid negotiū est. ui. obsecro ut ualentula ē.

Pene exposuit cubito. se. cubitum ergo ire uult.

Vi. Quin imus ergo. se. bella bellatura.

Ancillæ mulier. seruus. chalinus.

An. Ccepte bene & cōmode eximus intus.

a Ludos uisere huc in uia nuptialis.

Mu. Nunquā ecastor ullo die risi adæque

Neq; hoc quod reliquū est plus risuram opinor.

Lubet chalinū qd agat scire nouū nuptū cū nouo marito

Nec fallaciam altitiorē ullus fecit poeta: atq; ut hæc ē.

Fabrefacta a nobis obtunso ore nūc peruelim progredi

Senem: quo senex nequior nullus uiuit: ne ullum quidem

Nequiores arbitror eē qui locū præbet illi nūc præfidem.

Hic pardalisca esset qui hinc exeat. eum ut
Ludibrio habeas. par. libens fecero & solens.
ectato hinc omnia intus. quid intus agant

Pone me amabo. & ibi audacius licet.
Quæ uis libere proloqui: tace uostra foris crepuit.
Olympius. Mulier.

Ol.

Eg quo fugiam: neq ubi lateam: neq hoc dedecus quo celé
n Scio: tantū fraus: atq ego flagitio supauimus nuptiis nostris.
Ita nūc pudeo: atq ita nūc paueo: atq ita in ridiculo sumus abo
Sed ego insipiens noua nūc facio. pudet qd prius non puditu unq est
Operam date. dum mea facta itero: est opere auribus accipere.
Ita ridicula auditu: iteratu ea sunt: quæ ego intus tuli.
Vbi intro hanc nouam nuptam deduxi uia recta clauem
Abduxi: sed tamen tenebræ ibi erant: tanq nox abs te decumbem
Colloco: fulcio: mollio. ut prior qua senex nuper.
Tardus esse illico cœpi: quoniam respecto identidem ne senex.
Inlecebram stupri. principio eam sauium posco
Repulit mihi manum: neq enim dare sibi sauium me sinit.
Enim iam magis: iam adpropero magis: iam libet in cassinam irruere
Cupio illā operā seni surripere: forem obdo: ne senex me opprimeret
Agedum tu: adi hunc obsecro: ubi tua noua nupta est.
Ol. Perii hercle ego: manifesta res est: omnem in ordine rem
Fateri: ergo actum est. Mu. quid intus agitur: quid agit
Cassinā: satīn morigera est. ser. pudet dicere me.

Mu.

Ol.

M.

Emora ordine ut occepas. Vi. pudet hercle. M. age audacter
m Quam debuisti: inde uolo memorare quid est factum
Flagitium est: cauebunt qui audierint cum faciant:
Hoc magnūst. perdis: quin tu pergis ubi ubi sumptus port

m.

Quid: Vi. ubi habet. M. quid: Vi. pape:
Al. est. Vi. oh. M. erat. Vi. maximum
Haberet (metui) id quærere occepi
Dum gladium quæro ne habeat: arripio capulum
Sed quū cogito: non habuit gladiū nam esset frigidus. M. cloquere.
At pudet. M. nū radix fuit: Vi. nō fuit. Al. nū cucumis:
Vi. Profecto hercle non fuit quicq olerum.
Nisi quicquid erat: calamitas profecto attigerat nunquā
Ita quicquid erat grande erat.

M.

Quid sit deniq ediserta. Vi. ubi apello cassinam inquit

Amabo mea uxorcula: cur utrum tuū sic me spernis?

Nimis tu quidem hercle nunc erit immerito

Meo mihi hoc facis quia mihi te expectui.

Ille haud uerbum facit: & scepit ueste. idq; estis.

Vbi illū saltū uideo obf- pti rogo ut alterū sinat ad ire

Nolo ut obuertam cubitū sim: ullum mūtite.

Surgo ut ineam atq; illam in

Perlepide narrat sautum

Ita quasi fetis labra mihi compungit barba.

Continuo in genua astanti pectus mihi pedibus percutit.

Decido de lecto præceps: subsilit: obtundit os mihi.

Inde foras tacitū: ex eo cum ornatu quo uides

Vt senex hoc eodem poculo quo ego bibi biberet. m. optume est.

M. Sed ubi est palliolum tuum? Vbi. hic intus reliqui

Quid nunc? fatin lepide addita uobis manus merito?

Sed concrepuerunt fores num illa senem sequitur.

Senex. mulier. Serui.

Se. Aximo ergo ardeo flagitio: nec qd agam meis rebus scio.

m Nec meam ut uxorem aspiciam cōtra oculis ita disperis

Quia palam sunt probra: omnibus modis occidi miser

Ita manifestō faucibus teneor.

Neq; quibus modis purgem scio me meæ uxori: q expoliatus

Sum miser. clandestinæ nuptiæ ceseo. mihi optimum est.

ea dux uxorem meam riam.

Sed ecq; est qui homo munus uelit fungier pro me?

Quid nūc agam? nescio: nisi ut improbos famulos smiter: ac domo

Fugiam: nam salus nulla est scaphulis si domū redeo.

Nugas istuc dicere licet uapulo hercle ego inuitus tamen

Et si malū merui: hac dabo protinam: & fugiam. m. heus stalino.

Amator. Se occidi. reuocor: quasi non audiamus abibo.

Mulier cleostrata. Senex. Villicus.

Cle. Bī tu es: qui colere mores masilienses potulas?

u Nunc tu si uenis subicitare me: proba est occasio.

Peristi hercle. Se. age accede huc.

S. Adibo: caninam scauam spero meliorem fore.

m. Quid agis tu marite mi uir. unde ornatu hoc

Aduenis. quid fecisti. scipionem: aut quod habuisti pallium?

In adulterio: dum meeus sat cassinam credo perdidit

o Ne didicetiam ne imus cubitū: cassina sum. Se. in malani crucem.

m. Non amas me. quā responde tuo quid factum est pallio

Se. Bacche ergo: hercle uxor. bacche bacche. hercle uxor.
 m. Nugatur sciens: nā ecator. nunc bacchæ nullæ ludunt.
 se. Oblitus fui. sed tantū bacche. M. quid bacche: id fieri non potest.
 se. Times ecator. Se. ego ne. haud mentire hercle nam palliū
 Non taces. M. non hercle uero taceo: nā tu maxime
 Me obsecrauiſti caſſinam ut poſcerem uxorem mihi.
 Tui amoris cauſa. ego iſtuc feci. ſe. immo hercle illius.
 Te quidē oppreſſiſſet. feci ego iſta hæc dicta quæ uos dicitis.
 m. Rogitas. ſe. & ſi quidem hercle feci: feci nequiter:
 m. Redi modo hue intro. monebo ſi quidem meminiſti minus.
 ſe. Hercle opinor potius uobis credam quod uos dicitis
 Sed uxor da uiro hanc ueniam: mityna ora cleoſtratam.
 Si unq̃ poſt hac aut amaſſo caſſinam aut occeſſo modo.
 Ne autē eam amaſſo: ſi ego unq̃ adeo poſthac tale admiſero:
 m. Nulla cauſa eſt quin pendentē me uxor uirgis uerberes.
 Cenſeo ecator ueniam hanc dandā: faciam ut iubes
 Propter eam rē hanc tibi nūc rē ueniam minus grauare proſpero
 Hanc ex longa longiorē ni faciamus fabulam.
 ſe. Non irata es. M. non ſum irata. ſe. tuæ fidei credo. M. meæ.
 ſe. Lepidiorē uxore nemo quiſq̃ ego habeo hanc habet
 m. Age tu redde huic ſcipionē & pallium. Vi. uenie. libet.
 Mihi quidē edepol inſignite facta eſt magna iniuria
 Duobus nupſi: neuter fecit: quod nouæ nuptæ ſolet.
 Pecſtatores quod futurū eſt intus id memorabimur
 Hæc caſſina huius reperietur filia eſſe ex proximo.
 Ea q̃ nubet theutyurnico noſtro herili filio.
 Nunc nos æquum eſt manibus meritā mercedem dare.
 Qui faxit clam uxorem ducat ſemp ſcortū quod uolet.
 Verum qui non manibus clare quantū poterit plauſerit
 Ei pro ſcortio ſupponetur hircus unctus nauſea.

Plauti Poetæ Ciſtellaria.

Argumentum.

Omprimiſt aduleſcens lemnīus ſityoniam
 Is redit in patriam: & gnatā generat nuptiis
 Sityoni atq̃ pariter puellam. hanc ſeruolus
 Tollit: atq̃ exponit: & ex inſidiis aucupat.
 Eam ſublatam meretrix alii detulit.

Lemno poſt rediens ducit qui eam compreſſerat
 Lemniq̃ natam deſpondit aduleſcentulo
 Amore capto illius proiecticiæ

Requirens seruos reperit quam proiecerat:

Itaq; lege & rite ciuem cognitam

Alcesimarchus ut erat nactus possidet:

Meretrices Duæ. Gymnasium. Silenium. Lena.

Si.

Vm ego antehacte amauī & mihi amicā esse creui

t Mea gymnasium: & matrem tuā: tum id mihi hodie

Aperuistis: tu atq; hæc soror si mea esles

Qui magis potueritis mihi honorem ire habitum.

Nescio ut meus est animus fieri nō posse arbitror

Ita oībus relictis rebus mihi frequentē operam dedistis.

Etego uos amo: & eo a me magnā in istis grāiam:

Gy.

Pol istoc quidem nos precio facile est frequentare.

Tibi ut illis quæ habere

Ita in prandio nos lepide: ac nitide.

Accepisti apud te ut semper meminerim.

Si.

Lubentiq; edepol animo factum: & fiet a me.

Quæ uos arbitror uelle ea ut expetes.

Le.

Quod ille dixit: q; secundo uento uectus est trans illo mari

Ventum gaudeo ecastor ad te: ita hodie hic acceptæ sumus suauibus modis.

Hæc nisi disciplina apud te fuit quiq; ibi: quin mihi placeret.

Si.

Quid ita amabo: Gy. raro nimium dabat qd biberet id merum infuscabat.

Si.

Amabo hiccine istud decet: Gy. iusq; fasq; est.

Le.

Nemo alienus hic est. Si. merito uestro amo uos:

Quia me colitis & magnificitis. Le. decet pol mea silentium.

Hunc esse ordinem beneuolentis inter se beneq; amicitia utier.

Vbi istas uideas summo genere natas summatis matronas.

Vt amicitia colunt: atq; ut eam uincta bene habent inter se.

Si idē istud nos faciamus: si idē imitamur. ita tamen uix uiuimus

Cū inuidia summa suarum opum nos uolunt esse indigentes.

Nostri copia nihilo uolunt nos potesse.

Suiq; omnium rerum nos indigere: ut sibi simus supplices.

Eas si adeas abutimur qd aditu malis: ita nostro ordini

Palam blandiuntur clam si occasio usquam est

Aquam frigidam subdole suffundunt.

Viris cum suis prædicant nos solere:

Suas pellices esse aiunt: eunt depressum.

Quia nos libertinae sumus: & ego: & tua mater. ambæ.

Meretrices fuimus: illa te: ego hanc educaui.

Ex patribus contiguus: ego neq; hanc superbiæ

Causa repulsa ad meretriciū quæstū: nisi ut ne esurirem

At satius fuerat eam uiro dare nuptum potius. Le. cia.

Hæc quidē ecastor quotidie uiro nubis nupsitq; hodie

Nubet mox nocturnūq; ego hanc uiduam cubare siui:

Nam si hæc non nubat lūbre fame familia pereat.

Gy. Necesse est quo tu me modo uoles esse ita esse mater:

Le. Ecastor haud me poenitet si ut dicis ita futura es.

Nam si quidē ita eris ut uolo nunq; hecale fies.

Sempq; istā: quam nunc habes ætatulā obtinebis

Multūq; damno: & mihi lucro sine meo sæpe eris sumptu.

Gy. Di faxint. Le. sine opera tua nihil di horū facere possunt

Gy. Equidē hercle addam operā sedulo: sed tu inter hæc uerba

Meus oculus mea silenium nunq; ego te tristiores

Vidi esse: quid cedo: te obsecro tam abhorret hilaritudo

Neq; munda adæque es ut soles hoc sis uide ut petiuit

Suspirium alte: & pallida es eloquere nobis utrunq;.

Et quid tibi est. & quid uelis nostram operā ut nos sciamus.

Noli obsecro lachrymis tuis mihi exeruciatum imperare.

Si. Mea exrucior gymnasium mea: male mihi est. male maceror

Doleo ab aīo: doleo ab uculis: doleo ab ægritudine.

Quid dicam: nisi stulticia mea me in mcerorem rapit.

Gy. Indidē unde oritur facito ut facias stulticiam sepelibilem

Si. Quid faciam? Gy. in latebras abscondas pectore penitusimo.

Tua m stulticiam solam facito ut scias sine aliis.

Si. At mihi cordolium est. Gy. quid id? unde est tibi cordolium?

Cōmemora obsecro: quod neq; ego habeo: neq; quisq; alia mulier

Vt perhibent uiri. Si. si quid est quod doleat dolet: si autē nō est

Tamen hoc hic dolet. Gy. amat hæc mulier. si. ehō

An amare occipere amarum est obsecro? Gy. nanq; ecastor

Amor & melle & felle est fecundissimus: gustu dat dulce

Amarum ad facietatē usq; aggerit. Si. ad istam faciem est

Morbus qui mea gymnasiū macerat. Gy. perfidiosus

Est amor: Si. ergo in me peculatum facit? Gy. bono animo es.

Erit isti morbo melius. Si. confidam fore si medicus ueniat.

Qui huic morbo facere medicinam potest. Gy. ueniet.

Si. Spissum istud amanti est uerbum ueniet. nisi uenit:

Sed ego mea culpa & stulticia peius misera maceror:

Gy. Quia ego illum unum mihi exoptauī qui cum ætatē degerem:

Matronæ magis conducibile est istuc mea silenium

Vnum amare. & cum eo ætatem exigere: cui nupta est semel

- Verum enim meretrix fortunati est oppidi similima.
 Non potest suam rem optinere sola sine multis uiris.
 Si. Hoc uolo agatis. quia accersita causa ad me estis eloquar.
 Nam mea mater quia ego nolo me meretricem dici
 Obsecuta est: de ea re gessit more morigeræ mihi
 Ut me quem ego amarem grauiter sineret cum eo uiuere.
 Le. Sulte cecastor fecit. sed tu en unquam cum quig uiro
 Consueuisti. si. nisi quidem cum alcesimarcho nemine.
 Neque pudiciam meâ mihi alius quisquâ imminuit.
 Le. Obsecro quo is homo insinuauit pacto se ad te?
 Si. Per dionysia mater pompam me specitatu duxit: dū redeo domū
 Conspicillo consecutus est clanculum me usque ad fores
 Inde in amicitiam insinuauit cum matre & mecum simul
 Blanditiis: muneribus: donis. Gy. mihi istū hominē uellē dari:
 Ut ego illum uorsarē. si. quid opus est uerbis. consuetudine
 Cœpi amare contra ego illū. & ille me. Le. o mea silenū. quid est?
 Assimulare amare oportet nā si ames extēplo
 Melius illi multo quem ames consulas: q̄ reitua:
 Si. At ille conceptis iurauit uerbis apud matrem meā me uxorem
 Ducturum esse ei nunc alia ducēda est domū suā cognata leniēsis
 Quæ habitat hic in proximo. nā cū pater eius subegit nūc mea mater
 Irata est mihi quia non redierim domū ad se postq̄ eā rē rescuerim.
 Eum uxorem ducturum esse aliam. Le. nihil amare iniuriū est.
 Si. Nunc te amabo ut hanc triduum hoc solū sinas
 Esse: & hic seruare apud me: nam ad matrem accersita sum
 Le. Quāq̄ mihi istud erit molestū triduum: & damnum dabis
 Faciam. S. facis benigne & amice: sed tu gymnasium mea
 Si me absente alcesimarchus ueniet nolito acriter
 Eum inclamare: & ut erga me est meritis incordies tamē
 Sed amabo tranquille. ne quid quod illi doleat dixeris:
 Accipias clauis. si quid tibi opus erit promptu promitto.
 Ego uolo ire. Gy. ut mihi exciuisit lachrymas
 Si. Gymnasium mea bene uale. Gy. cura te amabo: sic cūne
 Immunda obsecro ibis. Si. imundas fortunas æquū est
 Squallorem sequi. Gy. amiculū hoc sustolle saltem.
 Si. Sine trahi quum egomet trahor. Gy. quando ita tibi iuuat.
 Vale atq; salue. Si. si possum uelim
 Gy. Nunquid me uis mater intro quin eā cecastor mihi uisa amare
 Le. Istoc ergo auris grauiter obtundo tuas: ne quem ames
 Gy. Nunquid me uis? Le. ut ualeas. Gy. uale.

Lena.

Dem mihi magnæ quod parū est uitū mulierū quæ nunc
 Quæstū facimus: q̄ ubi faburratæ sumus largiloquæ extēplo
 Sumus. plus loquimur q̄ sat est. nā illā ego olim quæ hinc
 Flens abiit paruolā puellam proiectam ex angiportu sustuli.
 Adulescens quidā hinc ad prime nobilis: quā ego nunc
 Quasi sum honesta mea ex sententia quia quæ adeo me compluit
 Flore liberi magis libera uti lingua conlibitum est mihi.
 Tacere nequeo misera qd̄ tacito usus est sityone summo genere ei
 Viuit pater: is amore misere hanc deperit mulierculam
 Quæ hinc modo flens abiit: cōtra amorem eū hæc pdite perditast:
 Eam meæ ego amicæ dono huic meretrici dedi quod sæpe mecum
 Mentionem fecerit puerū aut puellam alicūde ut reperirē sibi.
 Recens natū eap̄se q̄ sibi supponeret: ubi mihi potestas primū euenit
 Illico feci eius ei: quod me orauit copiā. postq̄ eā puellam a me
 Accepit. illico eandē puellā peperit: quā a me acceperat sine obstetricis.
 Opera: & sine doloribus itē ut aliæ pariūt quæ malū querunt sibi.
 Nam amatorē aiebat esse peregrinū sibi: suspicionem eius rei
 Facere gratia: id duæ nos solæ scimus. ego quæ illi dedi: & illa quæ
 A me accepit: præter uos quidē hæc sic res gesta est. si qd̄ usus uenerit
 Meminisse ego hanc rem uos uolo. ego ab eo domum.

prologus. Auxilium.

Trunq̄ hæc & multiloq̄ & multibiba ē anus: satine uix restat
 Deo q̄ loquerē loci: ita pperauit de puellæ ploqui suppone.
 Quod si tacuisset tamen ego erā dicturus deus q̄ poterā planius
 Nam mihi auxilio ē nomē: nūc operā date: ut ego argumentum
 Hoc uobis plane perputem. fuere sityoni iamdiu dionysia:
 Mercator uenit huc ad ludos lemnii: isq̄ hic cōpressit
 Virginē adulescentulus uinulentus multa nocte in uia
 Is ubi malā rē scit se meruisse illico pedibus perfugiū peperit.
 Is lemnium aufugit: ubi habitabat: tū illa quam cōpresserat
 Decimo post mense exacto hic peperit filiā: quoniā reū eius facti
 Nescit qui sciet: paternū seruū sui participat consilii:
 Dat eam puellam ei seruo exponendam ad necem:
 Is eā projecit: hæc puellam sustulit: ille clam obseruauit seruus
 Quo aut quas in ædis hæc puellam deferat: ut eap̄se uos audistis.
 Confiterier: dat eam puellam meretrici melenidī: eaque
 Educauit eam sibi pro filiā bene: ac pudice: tum illic autem
 Lemnius propinquam uxorem duxit cognatam suam.
 Ea diem suū obiit: facta morigera est uiro postq̄ ille uxori

Iusta fecit: ilico huc commigrauit: duxit uxorem huc sibi
Eandem: quam olim uirginem hic compresserat: & eam
Cognoscit esse quam compresserat: illa illi dicit
Eius se ex iniuria peperisse gnatam: atq; eā se seruo ilico
Dedisse exponendam. ille extemplo seruolum iubet illum
Eundem prosequi si qua queat reperire quæ sustulerit.
Ei rei nunc suam operam usq; seruus dat si possiet
Meretricem illam inuenire: quam olim tollere: quum ipse
Exponebat ex infidiis uiderat: nunc quod reliquum
Restat uolo persoluere: ut expungatur nomen: ne quid
Debeam: adulescens hic est sityoni: ei uiuit pater.
Is amore proiecticiam illam deperit.
Quæ dudum flens hinc abiit ad matrem suam: & illa
Hunc contra: qui est amor suauissimus: ut sunt humana
Nihil est perpetuum datum. pater adulescenti
Dare uult uxorem. hoc ubi
Mater rescit: iussit accersi ad eam domum.
Hæc res gesta sic est: bene ualete & uincite
Virtute uera: quod fecistis antihac.
Seruate uostros soeios: ueteres & nouos.
Augere auxilia uestris uictis legionibus: pdite pduelles.
Parite laudem & lauream: & uobis uicti peni pœnas sufferant
Alcesimarchus Adol. Melenis Lena.

Al.

Redo ego amorem primū apud hoies carnificinā cōmentum

c Hanc ego de me coniecturam domi facio: nī foras quæram:

Qui omnes hoies supo: atq; antideo cruciabilitibus animi:

Iactor: crucior: agitor: stimulator: uersor in amoris rota miser.

Exanimor: feror: differor: distrahor: deripior: ita nullam mentem

Animi habeo: ubi sum: ibi non sum: ubi non sum: ibi est animus.

Ita mihi omnia ingenia sunt: qđ lubet: nō lubet iā id continuo.

Ita me amor lapsus animi ludificat: fugat: agit: appetit.

Rapat: retinet: iactat: largit: quod dat non dat: deludit.

Modo quod suasit dissuasit: quod dissuasit: id ostentat:

Maritumis moribus mecū expetitur: ita meum frangit amantem

Animum: neq; nisi quia miser ne eo pessum. mihi nulla abest.

Perdito petnicies: ita pater apud uillā detinuit me hos dies sex

Ruri continuos: neq; licitum interea est meam amicam uisere.

Est ne hoc miserum memoratu? Me. eo factus: quia tibi

Alia ē sponsa locuples lēnia: habeas: neque nos factione tanta

Quanta tu sumus neq; opes nostræ tam sunt ualidæ q̄ tuæ.

Ante co

Expetatur

Veruntamen haud metuo ne iusiurandū nostrū quīquam
 Culpitet: tum iam si quid tibi dolebit. scies qua doleat gratia
 Di me perdant. me. quodcunque optes tibi uelim contingere.
 Si illam uxorem duxero mihi unq̄ quam despondit pater:
 Et me si unq̄ tibi uxorem filiam dederō meam
 Periurare me patiere: me. atque aliquanto facilius:
 Quam me meamque rem perire. & ludificare filiam.
 Abi quærere ubi tuo iurando satis sit subsidii. hic apud nos iam
 Alchēsīmarche confregisti tesseram. al. face semel periculum
 Sæpe feci. quod factum queror. al. redde mihi illam. me. inter nouam
 Rem uerbū usurpabo uetus. quod dedi datū non uellem qđ reliquum
 Est non dabo. al. non remissura es mihi illā: me. pro me responsa
 Tibi. Al. non remittes: me. scīs iam dudū omnē meā sententiam
 Satin istuc tibi in corde certum est: me. quin ego cōmentor quidem
 Non edepol istæc tua dicta nunc in auris recipio.
 Al. Non: hem quid agis: me. igitur anīmū aduortite: iā ut qđ agas scias
 At ita me di deæq; superi: atque inferi: & medioximi: itaq; me
 Iuno regina: & iouis sup̄mi filia: itaque me saturnus
 Eius ecastor pater: itaq; ops opulenta illius auia.
 Immo mater qđē. M. iuno filia: & saturnus patruus ē summus iuppiter
 Tu melenis propter te hæc pecco. Me. perge dicere.
 Al. An ne ut etiam quid consultura sis sciam. M. pge eloq; non remittam:
 Al. Definitum est. Al. enim uero ita me iuppiter. itaque me iuno: &
 Saturnus ita: quid dicam nescio. iā scio. immo mulier audi: meam.
 Ut scias sententiam. di me omnes magni: minutiq; & patellarii
 Faxint ne ego uiuus dem s̄uū silenio: nisi ego te
 Tuamque filiam: meque hodie obtruncauerō. postea autem
 Cum primo luci cras nisi ambo occidero: & equidē hercle nisi
 Perdam te tertio: omnis efflixero. nisi tu illam remittis ad me
 Dixi quæ uoluī. uale. Me. abiit intro iratus: quid ego nunc agam.
 Si redierit illa ad hunc: ibidem loci res erit. ubi odium occeperit.
 Illam extrudet quum hanc uxorem lemniam ducet domum.
 Sed tamen ibo & persequar amans ne quid faciat cauto opus est.
 Postremo quando æqua lege pauperi cum diuite non licet perdam
 Operam potius. q̄carebo filias: sed quis hic est qui recta platea
 Cursum hic contendit suum: & illud paueo: & hoc formido
 Ita tota sum misera in metu

Lampadiscus.

u Num sectatus sum clamore per uias miserrimam habui
 Vt illæc hodie quot modis moderatrix fuit:

Atq; in memorabilis: quot illi blandicias: qd illi pmisi boni. quot
Admoui fabricas: quot fallacias in quaestione uix exculpsi ut
Diceret: quia ei promisi modiolum uini dare.

Phanostrata. Melenis. Lampadiscus.

ph. a Vdire uocem uisa sum ante aedis modo mei lampadisci serui
la. Non surda es hera: recta audi uisti. ph. quid agis hic. La. qd

Gaudeas. ph. qd id ē. La. hinc ex hisce aedibus paulo prius uidi exeūte
Mulierem. ph. illam quae meam gnata[m] sustulerat. La. rem tenes.

ph. Quid postea. La. dico ei quo pacto eā ab hippodromo uiderim
Herilem filiam nostram sustollere. ph. extimuit tū illa. M. iā horret
Corpus: cor salit: nā mihi ab hippodromo memini adferri paruulam
Puellam: eamq; me mihi supponere. ph. age perge quāso: animus
Audire expetit ut res gesta sit. La. ut audire non queas
Pergo illa

dictis illaec te anus

fortu

seras uocat.

M. cecit

Nā illaec tibi nutritrix ē. me matrem cēseas. ego & reduco: & uoco
Ad diuitias ubi tu locere: in luculentam familiam: unde tibi talenta
Magna uiginti pater det dotis: non enim hic ubi ex tusco modo
Tute tibi indigne dotem queras corpore.

ph. An amabo meretrix illa est quae illā sustulit.

la. Immo meretrix fuit. sed ut sit de ea re eloquar: iam
Perducebam illam ad me suadela mea: anus ei amplexa est genua
Plorans. obsecrans non deserat: se eam suam esse filiam: se que eam
Peperisse sancte adiurabat mihi: istae quam quæris inquit.
Ego amicae meae dedi: quae educaret eam pro filiola sua.

Et uiuit inquit. ubi ea est inquam extemplo.

Seruate di me obsecro. me. at me perditis

ph. Quo illam dedisset exquisisse oportuit. la. quæsiui: & dixit

la. Meretrici melenidi. me. meum elocutum est nomen: interui.

Vbi elocuta est ego continuo anum interrogo ubi habitat inquam
Duc: ac demonstra mihi. aucta est inq; peger hinc habitatum.

me. Obstipat aquulam. la. quo aucta est eo sequemur.

Sic cine agis nugas: peristi ne hercle hoc longe dedisti instare usque

Adeo donec se adiurat anus iam mihi monstrare.

ph. Ah non missam oportuit. la. seruatur. sed illaec sequendam

Aiebat mulierem suā bene uolentē conuenire etiam prius cōmune

Qua cū id esset sibi negotiū: & scio uenturam. m. me indicauit.

Et suas ad meas miseras alias faciam consciam: ph. quid nunc

Vis facere me. la. intro abi. atq; animo bono es uir tuus si ueniet.

Iube domi opperierier: ne in quaestione mihi sit: si quid cum

Ego ad anutū recurro rursum. ph. lampadio obsecro
Cura. la. perfectum ego hoc dabo negociū. ph. deos teq
Spero. la. eosdem ego uti abeas domum. inē. adulescens
Alta atq; audi. la. me mulier uocas. me. te.

La. Quid negotiū est: nam occupatus sum ampliter
me. Quis istic habitat. la. dephino dominus meus
me. Nempe istic est. qui alcesimarcho filiam suam despondit
In diuitias maximas. la. is ipse est. me eo tu quam uos
Igitur filiam nunc queritis alterā: la. ego dicam tibi

La. Non ex uxore gnatam: uxoris filiam. me. quid istuc est uerbi?
me. Ex priore muliere nata inq; meo hero est filia. me. certo modo
Huiusquæ locuta est quære aiebas filiā. La. huius ego quero.
Quo modo igit̃ obsecro hæc est prior quæ nupta nūc ē. la. conteris

Tu tua me oratione mulier quisquis es
Medioxima quam duxit uxorem ex ea
me. Nra est hæc uirgo alcesimarcho quæ datur: ea uxor diē obiit: scis?
Teneo istuc satis: sed ego illud quæro cōfragosum quo modo
Prior posterior sit. posterior sit prior. la. prius hanc compressit:
Quam uxore duxit domū; prius grauida facta ē: prius q̃ peperit filiam.
Eā postq̃ peperit iussit paruam proici: ego eam proieci: alia mulier
Sustulit: ego inspectaui herus hāc duxit post: ibi eā nunc puellam
Filiā eius q̃rimus: qd nūc supina sursum iā cæli cōspicis. me. hei nec iā
Istuc qd pparabas nihil moror. nūc intellexi. la. diis hercle hēo gratiam.
Nā nī intellexisses: nunq̃ credo amitteres. m. nūc mihi bonæ necessu
Est igratis q̃q̃ eē nolo rē palā eē itelligo: nūc egomet potius hāc in ibo.
Grām ab illis q̃ illac me idicet: ibo domū: atq; ad penes reducā silenū
Melenis. Alcesimarchus. Silenium.

me. Em elocuta sum tibi omnē. sequere me mea silenium
f. Vt eoꝝ. cuiam eē oportet te sis potius q̃ mea.

Qu inq; in uita te carebo: animū ego indicā tamen
Vt illud: quod tuā in rē bene conducat consulam.
Nam hic crepundia insunt quibus cū te illa olim ad me detulit
Quæ mihi dedit: parentes te ut cognoscant facilius.
Accipe hanc cistellam halisca: agedū pulsa illas fores.
Dic me orare ut aliquis itus prodeat. propera ocius.
Al. Recipe me ad te mors amicum & beneuolū. Si. mater mea
me. Perimus miseræ. al. utrum hac me feriam: an ableua latus.
Quid tibi est: si alcesimarchū nō uides ferrum tenentem?
Ecquid agis? ne me morare: lumen linque. Si. amabo accurrere.
Ne se interimat. Al. o. salute mea salus salubrior

me. Tu nunc si ego uolo: seu nolo: sola me ut uiuam facis
Haud uoluisti istuc scæuerum facere. al. nihil mecū tibi:
Mortuus tibi sum: hanc ut habeo certum est non amittere.
Nam hercle iam ad me adglutinandū totam decretū est dare.
Vbi estis serui: occludite ædis pessulis repagulis.
Ibo: hanc ego tetulero intra limen. me. abiit abstulit.
Mulierē ibo persequar: iam illum intro ut hæc ex me sciat
Eadem sic possum tranquillum facere ex irato mihi.

La. Seruus Lampadiscus. phanostrata mulier.
n Vllam ego me uidisse credo magis anum ex cruciabilem
Quā illæc est quæ dudū fassa ē mihi: quæ ue inficias eat
Sed ecce heram uideo sed quid hoc ē q̄ cistella hic iacet.

ph. Cum crepundiis: nec quenquam conspicio alium in uia.
Faciundum est puerile officiū: conquiniscam ad cistellam
Quid agis lampadio. la. hæc cistella nūnā hinc ab nobis domo ē.
Nam hinc ab hostio iacentem sustuli. ph. quid nuncias.
Super anu. la. scelestiorem in terram nullam esse alteram.
Omnia inficiare ea quæ dudum confessa est mihi.
Nam hercle ego illam anum irridere me ut sinam satias ē mihi
Quouis exitio interire. ph. di obsecro uostram fidem.

La. Quid deos obsecras. ph. seruate nos. la. quid ē. ph. crepūdia
Hæc sunt: quibuscum tu extulisti nostram filiolum ad necem.

la. Sana ne es. ph. hæc sunt profecto perge hinc. la. hæc sunt si mihi
Alia mulier istoc pacto dicat dicam esse ebriam

ph. Non ecastror cassa memoro: nam obsecro unde hæc gentium:
Aut quis deus obiecit hanc ante hostium nostrum: quasi
Dedita opera in tempore ipso spes mihi sancta subuenit.

Ha. Halisca Ancilla Lampadiscus. phanostrata.
n Iſi quid mihi opes di dant dispſi. neq̄ unde auxiliū expetā heo
Itaq̄ petulātia mea me animi miseram hēt: quæ in tergū meū
Ne ueniat male formido: si hera mea tam socordē eē q̄ sū
Quā ne i m̄ibus teq̄it atq̄ accepit hic añ ædis cistella: ubi ea sit: nescio
Nisi ut opinor loca hæc circiter excidit mihi
Mi homines: mi spectatores facite indicium si quis uidit
Si quis eam abstulerit: quisue sustulerit: & utrum hac.
An illac iter inſtiterit.

inſitior quæ hos rogem aut quæ fatigem.
Qui ſemp malo muliebri ſunt lubētes: nūc ueſtigia ſi q̄ ſunt noſcitabo
Nam ſi nemo hac praterit poſtq̄ itro abiit. cistella hic iaceret: qd hic
Periit opinor: actum ē: illicet me infelicem & ſceleſtam.

Nulla ē: atq; neque ego sum usquā: perdita perdidit me.

Sed pergā ut coepi tamen quāritabo

Nā & itus paueo: & foris formido: ita nunc utrobq; metus me agitat

Illos hominis misere misereri: ille nunc latus q; quis ē illā q; habet

Quæ neq; illa illi q; quā usui mihi ēē pōt: sed memet moror quō hoc

Haūscā hāge: ad terrā aspice. & despice oculis īuestiges astute augura

Hera. ph. hem. la. tibi. ph. quid est. la. hæc ē. ph. quis

Q; uoi excidit cistella: certe eccum locus signat ubi ea excidit apparet

Sed his hac ut hac: focci uideo uestigiū in puluere: persequar hac

In hoc iā loco cū altero cōsistit: hic meis turba hic oculis mō se obiecit:

Neq; prorsum iniit hac: hic fretit: hinc illuc exiit

Hic cōciliū fuit: ad nos attinet si quis: at at singulū uideo uestigiū:

Sed is hac abīt: contemplabor: hinc huc iit hic nusquā abiit:

Actam rem ago: quod periit: periit meum coriū: cistella: redeo intro

Sunt qui uolunt te conuentam. ha. quis me reuocat.

Bona foemina: & malus masculus uolūt te. ha. postremo ille

Plus qui uocat scit quod uelit: q; ego quæ uocor reuortor.

Ecquē uidisti quærere hic amabo in hac regione

Cistellam cum crepundiis: quam ego hic amisi misera.

Nam dudum ut accurrimus ad alcesimarchum: ne se uita

Interimeret tum more excidisse

Cistellam e mulier amulera parumper

Disperii misera. quid ego heræ meæ dicam: quæ me opere tanto

Seruare iussit quis uos silenium parentes

Facilius posset noscere: quæ heræ meæ supposita ē parua

Quam quædam meretrix ei dedit. La. nostram hæc rem fabulatur:

Hanc scire oportet filia tua ubi sit: signa ut dicit.

Nunc eam uult suæ matri & patri quibus nata ē reddere ultro.

Mi homo. obsecro alias res geris: ego tibi res meas mando.

Istuc ago. atq; istic mihi cibus est quod fabulare

Sed inter rem agendam istam heræ huic respondi quod rogabat

Nunc ad te redeo si quid est opus dic impera & tu

Quid quāritabas. Hal. mi homo. & mea mulier uos saluto

Et nos te. sed quid quāritas? ha. uestigiū hic requiro

Qua aufugit quædam: nescio quid id quidnam est.

Alienum & memorem familiarem.

Mala mens hera hæc & callida est. ph. ecstōr ita uidetur.

Imitatur nequā bestiam & dānificā. La. quidnā amabo

Inuoluolum quæ in pampini folio intorta implicat se

Itidē hæc exorditur sibi intortā orationē:

- Q uid quæritas: Ha. cistellam hîc mîhî adulescens euolauit.
- La. In caueam latam oportuit. Ha. non edepol præda magna
- La. Mirum quîn grex uenaliûm in cistella infuerit una.
- ph. Sine dicat. La. si dicat quidê. Ph. age loquere tu qd ibi infuerit
- Ha. Crepundia una. La. est quidâ homo qui illâ ait se scire ubi sit
- ha. At pol ille ad quandâ mulierê si eam monstret gratiam ineat
- la. At sibi ille qdâ uolt dari mercedê Ha. at pol illa quædam
- Quæ illâ cistellâ perdidit quot dat negat esse quod det.
- la. At enim ille quidam argentum expetit.
- ha. At pol illa quædâ mulier in nulla opera gratuita est.
- la. Commendo loquellâ tuâ tibi nunc proderis confitemur
- Cistellam habere. Ha. at uos salus seruassit: ubi ea nunc est:
- ph. Saluam eccam: sed ego rê meam magnam confabulari
- Tecum uolo: sociam te mîhî adopto ad meam salutem.
- ha. Quid istuc negotiû est: aut quis es: Ph. ego sum illius mater.
- Quæ hæc gestitauit. Ha. hîc intus ergo habitas. ph. ariolare.
- Sed quæso ambages mulier mitte atq; hoc age.
- Eloquere unde hæc sunt tibi cito crepundia.
- la. Mea hæc herilis gestitauit nō tua. ph. ne obloquere. La. taceo.
- ph. Mulier perge dicere ubi ea est quæ gestitauit. Ha. hîc in proximo.
- ph. Illic qdâ edepol mei uîri habitat gener. La. ne obloquere rursus
- Perge porro dicere quot annos nata dicitur. Ha. septem decem.
- ph. Mea est. eastu
us annorum attulit
- Quid qua
iam quæro meam
- At po
sunt quæro tertiam
- ph. Quod quæritabâ: filiâ inueni meâ. Ha. æquû est p fidē qd creditû est
- Ne bene merenti sit malo benignitas nostra: hæc alûna est tua pfecto
- Filiâ & redditura est tibi tuâ: & ea grâ domo pfecta ē cæterû ex ipsa
- Obscero exquirîtote: ego serua sum. ph. æquum postulas.
- Illius ego istam incesso male gratiam. Ha. sed istanc
- Cistellam te obscero ut reddas mîhî.
- ph. Quid sit lampadio. La. quod tuum est. teneas tuum:
- ph. At me huius miseret. La. sic faciundû censeo.
- ph. Da cistellam. La. tu intro abi cum istac simul:
- ph. Tibi auscultabo: tene tu cistellam tibi.
- Abeamus intro. sed quod nomen tuæ dominæ: Ha. melenis.
- ph. I præ: iam ego te sequar.
- De. q Delmipho Senex. Lampadio Seruus.
- Vid hoc negotiû est quod omnes homines fabulantur p usâ
- Mîhi esse filiâ inuentam: & lampadionē me in foro.

Epi.

Quæsiuiss'e aiunt. La. h'ere unde is? De. ex senatu. La. gaudeo

Tibi mea opa liberorū esse amplius. De. & enim non placet:

Nihil moror aliena mihi opera fieri pluris liberos.

Sed quid istuc est? La. propera ire intro ad affinem tuum

Filiam tuā iam cognosces: intus ibidem uxor tua est.

De. Abi cito præuorti hoc certumst rebus aliis omnibus

Caterua.

E expectetis spectatores: dū illi huc ad uos exeant

n Nemo exibat: oēs intus conficiunt negotium.

Vbi id erit factū ornamenta ponēt post id ea loci

Qui deliquit uapulabit: qui non deliquit bibet.

Nunc quod ad uos spectatores reliquū reliquitur.

More maiorum date plausum postrema in comœdia.

Plauti poetæ clariss. epidicus.

Argumentum.

Mit fidicinam filiam credens senex

Peruasu serui: atq; conductam

Iterum pro amica ei subiecit filiā

Dat herili argentum eo sororē destinat:

Imprudens iuuenis compressæ ac militis

Cognoscit opera sibi senex os subliū

Vt ille amicam: hic querebat filiam.

Sed inuenta gnata seruolū emittit manu.

Epidicus. T. esprio. Serui duo.

Eus adolescens. T. quis pperantē me prehendit pallio?

h Familiaris. T. e. fateor. nā odio es. nimium familiariter

Respice uero T. esprio. T. e. epidicū ne ego conspīcor.

Certe oculis uteris. T. e. salue. Ep. dii dent quæ uelis.

Venire saluom gaudeo. T. e. quid cæterū: ep. esse quod assolet.

Ep. Cœna tibi dabit. T. e. spondeo. Ep. quid? T. e. me accepturū si dabis.

Quid tu agis ut uelis. T. e. exemplū adesse intelligo. ep. euge

Ep. Corpulētior uidere atq; habitior. T. e. hac gratia

Quam quidem te iamdiu perdidisse oportuit.

Ep. T. e. Minus iā furtificus sum q̄ antehac. ep. qd ita. T. qd ita: rapio ppalam

Ep. Diī immortales infascient: ut tu is gradibus grandibus

Nā ut apud portū te conspexi curriculo ocepī sequi:

Vix adipiscendī potestas modo fuit. T. e. scurra es. Ep. scio.

T. e. esse quidē hominē militārē. T. e. audacter quid uis dicito

Ep. Quid agis? perpetuon ualuisī: T. e. uarie. Ep. qui uarie ualent.

Caprigenum hominū non placet mihi neq; pātherinum genus.

Fili

filiat

- Te. Quid tibi uis dicā: nisi quod est. ep. ut illa respondeas probe.
 Quid herilis noster filius ualeat. te. pugilice atq; athletice.
- Ep. Volupabile mihi nunciū tuo aduētū attulisti.
 Sed ubi est is. Te. adueni simul. ep. ubi is ergo. nisi in uidulo.
 Aut si in mellina attulisti. te. dii te perdant. ep. te uolo
 Percōtari: opam da: opa reddi tibi. Te. ius dicis. ep. me decet
- te. Iam tu autem nobis prætura geris. ep. quem
 Dices digniorē esse hominē hodie athenis alterū.
- te. At unū a prætura tua epidice abest. ep. qd nā. te. scies.
 Lictores duo: duo uiminei fasces uirgarum. ep. uae tibi.
 Sed quid ais. te. quid rogas. ep. ubi arma sunt stratiphocli.
- te. Pol illa ad hostes trāsfugerūt. ep. armāne. te. atq; qd cito
- Ep. Serione dicis tu. te. serio inquam hostes habent:
- Ep. Aedepol facinus in probū. te. at iam ante aliū fecerūt idē.
 Erit illi illa res honori. ep. quī. te. quia antea aliis fuit:
 Mulciber credo arma fecit quae habuit stratiphocles.
 Transuolauerūt ad hoste. ep. tum ille prognatus tethi.
 Sine pdat: alia apportabūt nereī filiae.
 Id modo uidendū ē ut materies suppetat scutariis:
 Si in singulis stipendiis is ad hostis exuuias dabit.
- te. Supsede istis rebus iam. ep. tu ipse ubi lubet finem face.
- te. Desiste percunctarier. ep. loquere ubi ipse ē stratiphocles.
 Est cā qua cā simul mecum ire ueritust. ep. quid nā id est
- te. Patrē uidere senem nō uolēt nunc. ep. q̄propter. te. tu scies
 Quia forma lepida & liberali captiuam adoleſcētulam
 De praeda mercatust. ep. quid ego ex te audio. te. hoc qd fabulor
- Ep. Cur eam emit. Te. animi causa. ep. quot illic homo
 Animos habet. nam certo priusq; hinc ad legiōnē abiit domo.
 Ipse mādauit mihi ad lenonē ut fidicina quā amabat
 Emeretur sibi. id ei imperatū reddidit. te. ut cunq;
 In alto uētus ē epidice ex imo uelū uortit. ep. ue misero mihi.
 Male pdidit me. te. quid istuc: quid nā ē. ep. quid istanc
 Quam emit: quanti cā emit. te. uili. ep. haud
 Istuc te rogo. te. quid igitur. ep. quot minis.
- te. Tot quadraginta minis. ep. id adeo argentū. te. ab danista.
 Apud thebas. ep. sumpſisti foenore. te. indies minasq; argētī
 Singulas nummis. ep. papae. te. & is danista aduenit
 Vna cum eo qui argentum petit. ep. dii immortalis ut ego
 Iterū basilice. te. quid iam aut quid est
 Epidice. ep. pdidit me. te. quis. ep. ille qui pdidit arma:

Epi.

te. Nam qd ita. ep. quia quotidie ipse ad me ab legione epistolas
 Mitterbat: sed taceam optimum est. plus scire satius ē quā loqui
 Seruum hominē ea sapientia est. te. nescio edepol quid tu
 Trepidās epidice: ita uolū tuū uideor uidere cōmeruisse
 Hic me absente in te aliquid mali. ep. potin ut molestus ne sis:
 te. Abeo. ep. alta abire nūc non sinam. te. qd nūc me reuines:
 Ep. Amat ne istā: quā emit de praeda. t. rogas: deperit
 Ep. Degit coriū de tergo meo. te. plus te amat: q̄ te unq̄ amauit:
 Ep. Iuppiter te p̄dui. te. mitte nūc iam: nā ille me uenit domū
 Venire ad cheribolū iussit huc in proximum: ibi manere iussit
 Eo uenturus est ipse. ep. quid ita. te. dicā quia patrem
 Prius se cōuenire nō uolt: neq; cōspicari q̄ id argentum
 te. Quod debetur p̄ illa dinumerauerit. ep. tu edepol re es turbulentus
 Ep. Mitte me ut eā nūc iam. ep. hæccine ubi scibit senex pupis
 te. Perēda est pbe. te. qd istuc ad me attinet quo tu intereas modo.
 Ep. Quia perire solus nolo: te cupio perire mecū beneuolēs cū b̄uolente
 te. Abi in malā rem maximā a me cū istac conditione.
 Ep. I sane: si qd festinas magis. Te. nūq̄ hominē quenq̄ cōueni unde
 Abierim lubētius. ep. illic hic abiit: solus es: nūc q̄io me expeditum
 Ex impedito faciam: consiliū placet ego miser ppuli meis doli
 Senē: ut cēseret suam sese emere filiam: is suo filio fidicinam
 Emit: quā ipse amat: quā abiens mandauit mihi.
 Sibi nūc alteram ab legione adduxit animi causa: coriū pdidit.
 Nā ubi senex senferit sibi data eē uerba uirgis dorsum despoliet meū:
 At. n. nūc præcaue: nihil est istuc plane hoc corruptūst caput.
 Neq̄ homo es epidice qui libidoſt male loqui
 Quia tute deseris: qd faciam: men tu rogas:
 Tu quidē antehac aliis solebas dare cōsilia mutua.
 Quid: aliqua reperiundum ē. sed ego cesso ire obuiam
 Adolescenti. ut quid negocii sit sciam: atq; ipse illic est: tristis ē.
 Cū charibolo incedit æquali suo: huc concedam:
 Orationē unde horū placide persequar

Stratiphocles. Chæribolus adolescens. Epidicus.

St. Em tibi sū elocutus oēm chæribole atq; admodū meorū.

Ch. r Moerorū: atq; amorum: summam edictaui tibi.

Præter ætatē & uirtutē stultus es Stratiphocles. id ne pudet te:

Quia captiua genere progenerata bono in præda es mercatus: q̄s erit

Vitio qui id nō uortat tibi. St. qui uidet oēs inimicos mihi

Istoc facto reperi: ac pudiciæ nūq̄ nec uim nec uitium attulit.

Ch. Iam istoc pbior es modo quidem animo cū in amore tēperes.

ff. meo

- St. Nihil agit q̄ diffidētē uerbis cōsolatur suis: is ē amicus q̄ in re
Dubia te iuuat: ubi te est opus. ch. qd̄ tibi me uis facere?
- St. Argētī dare quadraginta minas: quod danistæ dat: unde ego
Illud lumpsī fœnore. ch. si hercle haberem
- St. Nā quid tēgitur retulit te beneficiū ēē oratione: si ad rem
Auxiliū emortuum ē: ch. quin edepol egomet amore
Differor: defatigor. St. malim istiusmodi mihi amicos
Furno mersos: q̄ foro sed opā epidici nec me emere scio p̄cioso ueli
Quē qd̄ ego hominē irrigatū plagis pistori dabo nisi hodie
Prius comparassit mihi quadraginta minas q̄ argenti fuero.
Ellocutus ē postremā syllabam. ep. salua res est bene promitte:
Spero seruabit id sine meo sumptu: patæ iā sunt scapulis symbolæ.
Aggrediar hominē aduenientē pegre. herum suū stratiphoclem.
Salua impartit salutē seruius epidicus. St. ubi is est? ep. adest.
Saluum te gaudeo huc aduenisse. St. tam tibi istuc ciedo quā mihi
Ep. Benene usq̄ ualuisi. St. a morbo ualui. ab animo ager fui.
Ep. Quod ad me attinuit. ego curauī: quod mādasti mihi ipetratū est.
Emptast ancillā: quod tu te ad me lras missiculabas.
St. Perdidisti omnem opam. ep. nam quī pdidi. St. quia meo neq̄
Cara ē cordi neq̄ placet. ep. qd̄ retulit mihi tā opere te mandare
Et mittere ad me epistolas. St. illā amabā olim: nūc iam alia cura
Impēdet pectori. ep. hercle miserum ē ingrātū esse hominē
Id qd̄ facias bene: ego qd̄ bene feci male feci: q̄ amor mutauit locum
St. Desipiebā mentis quū illas scriptas mittebā tibi. ep. men piacularem
Oportet fieri ob stulticiā tuā ut meū tergum stulticiæ tuæ
Subdas succidaneū? Ch. quid istic uerba facinus huic hominī?
Opus ē quadraginta minis celeriter calidis danistæ quas resoluas
Et cito. ep. dic modo unde auferre me uis. a quo trapezita peto.
St. Vnde libet. nam nū ante solis occasum
Meam domum ne imbitas: tu te in pristinum
Ep. Facile tu istuc sine periculo & cura corde libero fabulare ioui.
Tergo nro: sed mihi dolet quū ego uapulo. St. qd̄ tu nūc: patierim
Ut ego me interimam. ep. ne feceris: ego istuc accedam.
Periculum potius atq̄ audaciā. st. nunc places: nunc
Ego te laudo. ep. patiar ego istuc quod lubet.
St. Quid de illa fiet fidicina igitur. ep. al. aliqua reperibitur
Aliqua ope exoluam: extricabor aliqua. t. plenus cōsili es.
Noui ego te. ep. euboicus miles locuples multo auro potēs.
Qui tibi emptā esse scibit: atq̄ hāc adductam alteram.
Cōtinuo te orabit ultro ut illā trāsmittas sibi. sed ubi illa est

Quā tu adduxisti tecū! St. iā faxo hic erit. Ch. qd hic nūc
 Agimus! St. eamus intro ad te ut hunc hodie diem
 Luculēte habeamus. ep. ite intro. ego de re argētaria
 Iam senatū cōuocabo in corde consiliarium: cui potissimū
 Indicatur bellum: unde argentū auferam: epidice uide
 Quid agas: ita res subito hāc obiecta est tibi nō. n. nūc tibi
 Dormiādū: neq; cūctandi copia ē tibi adeundū ē senem
 Oppugnare certū est consiliū abi intro atq; adolesecū
 Dic iā nro herili filio ne hic foras ambulet: neue usq; senī obuiā ueniat.

Apocides. periphanes. Senes duo.

Ap.

Leriq; homines: quū nihil refert: pudēt: ubi pudēdū ē

p

Ibi eos deferit pudor quū usus ē ut pudeatis adeo tu es qui

Des quod pudēdū fiet: genere natā bono: pauperē domū

Ducere uxore: pferim eā qua ex tibi cōmemores

Ap.

Hanc quā domi est familiā prognatā. per. reueor filium.

At pol ego te credidi uxore quā tu extulisti pudore exequi.

Cuius: quotiēs sepulchrū uides sacrificas ilico horco hostias

per.

Neq; adeo iniuria: quia licitū est eā tibi uiuēdo uicere

O hercules ego fui: dū illa mecū fuit: neq; sexta arumna

Acerbior h. rculi: q̄ illa mihi obiecta est. ap. pulchra

Edepol dos pecunia est. per. quā quidē pol nō maritata est.

Epi.

Epidicus Seruus. apocides. periphanes.

Tat tacet: hēte aium bonū ligdo exeo foras auspicio aui sinistra

Acutū cultū hēo: senis q̄ exēterē mar supiū. sed ecce

Ipsū ante aedis cōspicor apocidā. qualis uolo uenulos duos

Iā ego me cōuortā i hirudinē. atq; eorū exugebo sanguinē senati

Qui colūmē cluent. ap. continuo ut maritus fiat. pe. laudo

Cōsiliū tuū: nā ego illū audiui iuniorē hāerē apud nescio quā fidicinā

Id ego ex crucior. ep. di hercle oēs me adiuuant: augent amant.

Ipsi quidē hī mihi dant uiā quo pacto ab se argentū auferam

Age nūciā orna te epidice: & palliolū i collū cōfice atq; ad simulato

Quasi p urbē torā hoīem quāsieris: age si qd agis: di imortales utinam

Cōueniā domi periphane: p oēm urbē quē sum defessus quāerere.

Per medicinas: cōstias: i gymnasio. atq; i foro. p myropolia: & laieans

Circū p argētarias: rogātado sum raucus factus: pene i cursu cōcidi

Ap.

Epidice: ep. epidicū qs est q reuocat. pe. ego sum periphanes.

Ap.

Et ego apocides sum. ep. & ego qdē sum epidicus: sed here optūa

Ap.

Vos uideo amabo aduenire opportunitate. pe. quid reist!

Mane: sine respirē quāso. pe. imo acquiesce. ep. animo malest

Recipiā anhelitū. ap. clemēter regesce. ep. animū aduortie.

- A legione omnes remissi sunt domū thebis. ap. sic factum
 Ep. Ego ita factū esse dico. per. scin tu istuc? ep. scio.
 per. Qui tu scis? ep. q̄a ego ire uidi milites plenis uis
 Arma referunt & iumenta ducunt. pe. nimis factum bene.
 Tū captiuorū qd ducūt secum. Ep. pueros uirgines:
 Binos: ternos: alius qsq; sit concursus per uias:
 Filios suos: quisq; uisit. pe. hercle rem gestam bene:
 Ep. Tū meretricū, numerus tantus: quātus in urbe omni fuit.
 Obuiā ornatae occurrebāt suis quæq; amatoribus eos captabāt: id
 Adeo quī maxime animū aduorterim plereq; hæc sub uestimētis secū
 Hēbāt retia quū ad portā uenio. atq; ego illā illi uideo præstolarier
 Et cum ea tibicinæ ibant quattuor. pe. quicū epidicæ?
 Ep. Cum illa quam tuus gnatus annos multos deamat: deperit
 Vbi fidēq; remq; seq; teq; properat perdere.
 Ea præstolabatur illū apud portā. pe. uiden ueneficam.
 Ep. Sed uestita aurata ornamenta: ut lepide ut concinne: ut noue
 pe. Quid erat induta: an regillam induculam: an mendiculam.
 Ep. Impluiatam: ut istæc facimus uestimentis nomina
 Vt impluiū inducta erat. per. quid istuc mirabilest?
 Quasi non fundis exornatae multæ incendat per uias.
 At tributus cū imperatus est: negant pendī potesse.
 Illis quibus tributus maior penditur pendī potest.
 Quid istæ quæ uesti quotannis nomina inueniunt noua
 Tunicam rallam: tunicam spissam: linteolum cæsicium.
 Indusiata: patagiata: caltulam: aut croculam
 Supparū: aut subminiam: ricam basilicū: aut exoticum
 Cymatile: aut plumatile: cerinum aut gerinū: gerere maximæ
 Cani quoq; etiā ademptūst nomē. ep. q. per. uocāt laconum
 Hæc uocabula auctiones subigūt: ut faciant uiri.
 pe. Quin tu ut occæpisti loquere. ep. occepere aliæ mulieres
 Duæ post me sic fabulari iter sese: ego abscessi solens
 paulū ab illis dissimulabā me harū sermoni operā dare.
 Nec satis exaudiebā: nec sermonis falebar tamen.
 Quæ loquerentur. pe. id lubido est scire. ep. ibi illarū altera
 Dixit illi qui cū ipsa ibat. per. quid. ep. tace ergo ut audias.
 Postq̄ illā sunt conspicate: q̄ tuus gnatus deperit: q̄ facile
 Et q̄ fortunate euenit: illi obsecro mulieri libera.
 Quā uult amator quis nā is ē inq; altera: illi ibi nominat.
 Stratiphoclē periphane filiū. per. perii hercle: qd ego ex te audio
 Hoc quod actū, egomet post ibi illas audiui loq; cepti rursus

- Vorsum ad illas pauxillatim accedere. q̄si retruderet hominem.
 Me uis inuitum. per. intellego. ep. ibi illa interrogauit illā
 Qui scis? qui id dixi tibi? qn̄ hodie allatæ sunt tabellæ ad eam
 Altratiphocle eū argentū sumpsisse apud thebas ab danista
 Ep. Fecnore. id paratū & sese ob eā rem id ferre. per. ego occidi.
 Hæc aiebat sic audiuisse se abs se. atq; epistola. per. quid ego faciā nūc
 Cōsiliū a te expetito apocides reperiamus aliquid callidū
 Cōducibilis cōsiliū nā ille qđ aut iam hicaderit credo hercle.
 Aut iam adest. ep. si æquū fiet me plus sapere q̄ uos dederim
 Vobis cōsiliū catum quod laudetis: ut ego opinor uterq;
 pe. Ergo ubi id est epidice. ep. atque ad eam rem cōducibile.
 Ap. Quid istuc dubitas dicere. ep. uos p̄ores eē oportet: & nos postero dicere
 Ap. Quod plus sapitis. ap. eia uero age dic. ep. at. deridebitis.
 Nō edepol faciemus. ep. imo si placebit utitor cōsiliū
 Si nō placebit reperitote rectius. mihi istuc nec feritur.
 Ep. Nec metitur nisi ea quæ tu uis uolo. per. grām hēo fac p̄ticipes nos
 Nunc occasio est faciūdi priusq̄ in urbē aduenit.
 Ep. Sicut cras hic aderit. hodie nō uenerit. per. q̄ scis? ep. scio.
 pe. Quia mihi alius dixit q̄ illinc uenit. mane hic hunc adfore
 Quin tu eloquere quid faciemus. ep. sic faciundū censeo.
 Quasi tu cupias liberare fidicinā animi gratia:
 Ep. Quasi quæ ames uehemēter tu illā. per. quā ad rē istuc refert?
 Ut enim præstines argento priusq̄ ueniat filius: atq; ut eā te in
 Libertatē dicas emere. per. intellego. ep. ubi erit emptā
 Ut aliquo ex urbe amoueas: nisi quid tua secus sententia est.
 pe. Immo docte. ep. quid tu autem apocides? ap. quid ego
 iam nisi te cōmentū nimis astute intellego. ep. iam igitur
 Amota ei erit omnis cōsultatio nuptiarū: ne grauet qđ uelis.
 Ap. Ut sapis. & placet. tū tu igitur callide quicquid acturus age.
 pe. Rem hercle loquere. ep. & repperi hæc te qui abscedat suspicio
 pe. Sine scire. ep. scibis. audi. ap. sapit hic pleno pectore.
 Ep. Opus est homine qui illo argentū deferat p̄ fidicinā.
 Nā tælo nō æque opus factost. per. qđ iam. ep. ne te censeat
 Filii causa facere. per. docte. ep. quo illū ab illa prohibeas.
 Ne qua ob eam suspicionē difficultas eueniat.
 pe. Quē hominē inueniemus ad eam rē utilē? ap. hic erit optimus
 Hic poterit cauere recte iura quī & leges tenet.
 pe. Epidice habeas grām. ep. sed ego istuc faciam sedulo.
 Ap. Ego illū cōueniam. atq; adducā huc ad te quouisi fidicinā
 Illanc? ep. atq; argentū ego cū hoc feram. per. quātū emi p̄t.

Maxie.ep.ad quadragita fortasse eā posse emi:minimo minas
Vex si plus dederis referā:nihil in ea te captiōst.

Atq; id nō decet:occupatū tibi erit argentū dies.per. quidū. 116
Deccm

Quia.n.mulierē illā alius adolescens deperit:auro opulētus.

Magnus miles rhodius.raptor hostiū gloriōsus.hic emet illā de tē

Et dabit aug:iubeas tace mō.est lucrū hic tibi amplum

Pe. Deos quidē oro.ep.impetra.ap. quintu is intro.atq; huc

Argentū pmis.ego uisam ad forum.epidice eo ueni.

Ep. Ne abeas prius q̄ ego ad te uenero.ap.usq; opperiar.

pe. Sequere tu intro.ep.i numera:nihil ego te remoror.

Epidicus.

Vllum esse opinor agrum in agro athico atq; faracem

n Quā hic ē noster piphanes:quin ex occluso:atq; ob signato:

Atq; armario decutio argenti tātum:quantū mihi lubet:

Quod pol ego metuo si senex rescuerit ne ulmos parasitos

Faciat atq; usq; attondeat.sed me una turbat res:ratioq;

Apcecidī quam ostendam fidicinam aliquam conducticiā

Atq; id quoq; habeo.mane me iussit senex conducere aliquam

Fidicinam sibi huc domum.dū rem diuinam faceret cātaret sibi

Ea conducetur:atq; ei præmonstrabitur quo pacto fiat subdola

Aduersus senem.ibo intro.argentum accipiam ab dānofo sene.

Stratophocles:Cheribolus

St. Xpectando exedor miser.atq; exēteror quo modo mihi

Epidici blanda dicta cueniāt nimis diu maceror.

Sit ne quid:nec ne sit scire cupio.ch.per illā tibi copiam

Copiam parare aliam licet:sciui equidem in principio illico

Nullam tibi esse in illo copiam.St.interii hercle ego.

ch. Absurde facis.qui angas te animi.St.si hercle ego illum semel

Prehendero:nunq̄ irridere nos illū inultū sinam seruū hominem.

Ch. Quid t̄lum ferre uis:qui tibi:qui si diuitiæ domi maximæ sunt

Nūmum his nullum habes.nec sodali tuo in te copiaſt.

St. Si hercle habeā pollicear lubens:uerū aliquid aliqua aliquo modo.

Aitunde ab aliquibus aliqua tibi spes ē fore mecum fortunam.

Ve tibi muricide homo.ch. qui tibi lubet mihi male loqui.

St. Quippe tu mihi aliquid aliquo modo alicūde ab aliquibus blatis.

Quod nusquāſt:neq; ego id immitto in aures meas.

Nec mihi plus ad:umenta des:q̄ ille qui nunq̄ etiā natuſt.

Epidicus.Stratophocles.Cheribolus.adolescēs.

f Ecisti officium iam tuū:me meū nūc facere oportet

Per hanc curam q̄eto tibi licet esse:hoc q̄dem iam perit.

Nisi quid tibi huic in spem referas oppido hoc politum est.
 Crede modo mihi sic ego ago: sic egere nostri prohi di immortales.
 Mihi hunc diem dedistis luculentū: ut facilem: atq; impetrabilem.
 Sed ego hinc migrare cesso: ut importē in coloniā hunc
 Hunc auspicio cōmeatū mihi: cesso quū sto. sed quid hoc?
 Ante aedis duos sodales herū: & cheribolum cōspicor: qd hic agitis.
 Accipe hoc sis. St. quantū hic inest. ep. quantum sat est.
 Et plus satis superfit. decem minis plus attulit: q̄ tu danistæ debes.
 Dum tibi egi placeam: atque obsequar meū tergū floccifacio.
 Nam quid ita. ep. quia ego tuū patrem faciam parēticidam.
 Quid istuc ē uerbi. ep. nihil moror uetera & uulgata uerba.
 Paratū dūctare: at ego follitum dūctitabo: nam leno omne
 Argentū abstulit pro fidicina ego resolui manibus his
 Dinumerauī: pater suam natam quam esse credidit.
 Nunc iterum ut fallatur pater: tibiq; auxiliū apparetur inueniam
 Ita suasi scī: atq; hāc habui orōnē. ut quū reddisses ne tibi eius copia
 Effet. St. euge estā iā domist puella: teneo. ep. nūc actorē *Pelias*
 Dedi mihi ad hanc rē apocidem. is apud forū manet me
 Quasi quæ amaret caueat. haud male. iā ipse cautor captus est
 Ipse in meo collo tuus pater crumīnā collocauit: is adornat ueniens. *Chumant*
 Domi extēplo ut maritus fias. St. uno persuadebit modo si illam
 Quæ adducta est mecū mihi adēpsit horcus. ep. nūc ego hanc
 Autuā istitui. deueniā ad lenonē domū egomet solus eū ego docebo
 Si quidē ad eū ueniā ut sibi esse datū argētū dicat. p fidicina argētū
 Minas se habere quinquaginta. q̄ppe ego qui nudius tertius
 Meis mātibus dinumerauī p illa tua amica: q̄ pater suā filiā cēretur.
 Ibilenō caput suū sceleratū imprudens alligauit: quasi pro illa
 Argentū acceperit. quæ tecum nuuc est adducta. ch. uorsutior
 Es quā rota figularis. ep. ego parabo aliquam dolosam fidicinā
 Nūmo conductā quæ sit: quæ se emptā simulet. quæ senes duos
 Docta ludificetur. eā ducet simul apocides ad tuū patrē ut parate
 Eam pmeditatā meis dolis. astutisq; onustam mitam. sed nimis
 Lōgū loquor: diu me estis demorati. hæc scitis iā ut futura sint. abeo
 Bene ambulabo. ch. nimis doctus ille ad malefaciendum. *Antistano*
 Me quidē certo seruauit consiliis suis. ch. abeamus itro hic ad me.
 Atq; aliquanto lubentius q̄ abs te sum egressus intus
 Virtute: atque auspicio epidici cū præda in castra redeo.

Periphanes. Apocides Senes duo.

Onoris cā modo hoies æquū fuit sibi habere speculū. ubi os
 Contēplarent suū. si id q̄ perspicere possent cor sapientiæ:

Igitur perspicere ut possint cordis copiā: ubi id inspexissent
 Cogitarent postea uitam ut uixissent olim in adolescentia.
 Vel quasi egomet: qui dū filii causa coeperam
 Ego me excruciare animi quasi quid filius
 Meus deliquisset mederga: aut quasi non plurimum
 Malefacta mea essent solida in adolescentiā
 Profecto deliramus interdum senes: fuit cōducibile hoc qdē mea snia
 Sed meus sodalis itē cū praeda apocides: uenire saluū mercatorē
 Gaudeo: qd sit. ap. di deaq; te adiuuāt. res prosperæ: omē placet
 Quom homini oēs suppetūt res. prosperæ. sed tu hāc iubēs intro abduci
 Heus foras exite huc aliquis duce istam intro mulierē cōcludi uolo:
 Atq; audin. ap. qd uis. pe. caue sis cum filia mea.
 Copulari hāc: neq; cōspicere. iam tenes in ædiculam istāc seorsum
 Diuortunt mores uirginī longe ac lupe. ap. doctē & sapienter
 Dicis non nimis potest pudicitiam quisquā suæ seruare filiz.
 Edepol ne istam gnato tuo sumus præmercati.
 Quid iam. ap. quia dixit mihi iādudum se alius tuū uidisse hīc filiū
 Hanc edepol rem apparabat. ap. plane hercle hoc quidem est.
 Næ tu hēs seruū graphici & qū uis precii. per. nō carust auro contra
 Ut ille fidicinam fecit nescire esse emptam tibi illam redibūdā
 Atq; hilaram huc aduxit simul. pe. mirum hoc quidē potuit fieri.
 Te pro filio facturū dixit rē esse diuinam domi. ego illic
 Me aut sic ad simulabam quasi stolidum cū bardum me faciebam.
 Immo sta. decet. ap. res magna aici apud forū agitur: ei uolo
 Ire aduocatus. pe. atq; ubi erit ocium reuerrere
 Ad me exemplo. ap. continuo hic ero. pe. nihil hominī
 Amicost opportuno amicius. sine tuo labore qd uelis actūst. tamen
 Ego si adlegassē aliquem ad hoc negocium minus hominem
 Quā doctū minusq; ad hanc rem callidum. os sublitū esset: itaque
 Me aleatis dentibus derideret filius meritissimo.
 Atque hāc stultitias: me illi uitio uortere: egomet qd factitauī
 Quū militabā: pugnis memorādis meis eradica bā hoīum adolescentiā
 Aureis qū coeperam: sed quis hīc quē huc adueuientē conspicio
 Suū qui undantem clamidem quassando facit.

Miles. senex. periphanes. Fidicina.

mi. Aue præterbitas ulla ædis quā roges senex hīc ubi habitat
 c Periphanes platenius. pe. incertus sū caue ad me retulit pedē
 Adolescēs si istūc hoīem quē tu quæritas tibi cōmōstrasso ecq;
 Abs te inibo gratiā. Mi. uirtute belli armatus promerui ut mihi
 Omnes mortalis deceat agere gratias. pe. non repperisti

Adolescens tranquillū locū ubi tuas uirtutes explices ut postulas.
 Nā strenuiori deterior si p̄dicat suas pugnas de illius ore fuit sordidæ
 Sed istū quē quæris periphanē platenium ego sum si quid uis.
 ml. Nepe quē in adolescentia memorat apud reges armis arte duellica
 Diuitias magnas adeptum. pe. immo si audias meas pugnas.
 Fugias manibus demissis domū. ml. pol ego magis unū quæro
 Meas cui prædicē q̄ illū q̄ memoret suas mihi. pe. hic nō est locus. qn
 Tū aliū quæras cui centones fartias. ml. animū aduerte ut quod ego
 Ad te uenio itelligas: meā amicā audiui te esse mercatum. pe. atāt nūc
 Demū scio ego hūc q̄ sit quē dudū epidicus mihi prædicauit militē.
 Adolescēs itast ut dicis emi. ml. uolo te uerbis pauculū si tibi molestū
 Nōst. pe. non edepol scio molestū nō est nisi dicis quid uelis.
 ml. Mihi illam ut tramittas argentū accipias. habeas.
 Nam quid ego apud te parem proloqui? ego illam hodie uolo
 Facere libertam meā: mihi cōcubina quæ sit. pe. te absoluā:
 Breui argenti quinquaginta mihi illa empta est minis.
 Sexaginta mihi denumerant minas: tuas possidebit mulier saxo serias
 Atq; ita p̄fecto ut eā ex hoc exoneres agro. ml. ē ne empta mihi
 Hæc. pe. istis legibus: hēas licet. ml. cōciliauisti pulchre. per. heus
 Foras educite quā itroduxistis fidicinā: atq; etiam fides
 ml. Etq; accessere tibi addā dono gratias. age accipe hanc sis
 Quæ ite imperiæ tenet: quas tu mihi tenebras cudis: quā tu
 ml. Fidicinā p̄ducit intus iubes: hæc ergo est fidicia. pe. hic alia nullast.
 pe. Nō mihi nugari potes. quā tu hic producis fidicinā cropolisidem
 Hæc inquā est. ml. nō hæc inquā ē. nō nouisse me eā recte amicā posse
 Hanc inquā filius meus depibat fidicinā. ml. hæc nō est ea
 pe. Quid nō ē. ml. nō est. per. unde hæc igitur gentiū est?
 Egdē hercle argētū p̄ hac dedi. ml. stulte datū reor: & peccatū largiter
 Immo hæc cast. nam seruū misi
 ml. Meum gnatū ipse hanc
 pe. fidicinam
 Hem istic homo te articulatim cōcidit senex tuus seruus.
 Quid cōcidit ml. sic suspiciost. nā pro fidicina hæc supposita ē tibi
 Senex tibi os ē sublitū. plane & probe. pe. ego illā requirā iā ubi ubi est:
 Bellator uale: euge fruge epidice frugies pugnaisti: homo es:
 Qui me emūxisti mucidū minimi precii mercatus te hodie est
 De lenone apocides. Fi. eūdē ego istūc hōiem unq̄ audiui
 Ante hūc diē: neq; me quidem emere quisq̄ ulla pecunia potuit.
 Fl. Plus iā sum libera gnquēniū. pe. qd tibi negotiū est meā domū igitur.
 pe. Audies: cōductā ueni: ut fidibus cantare seni dū rem diuinā faceret
 Fateor me oīum hominū esse athenis atticis minimi precii: sed tu

Nouistin fidicinam cropolistidem. *Fi.* tam facile: q̄ me.
pe. Vbi habitat. *Fi.* postq̄ libertas ubi habitat
 Dū incerto scio. *pe.* eo an aliquis eam liberauerit
 Volo scire si scis. *Fi.* id qd̄ audiui audies: stratiphodem periphā
 Filiū absentē curauisse ut fieret libera. *pe.* perii hercle
 Si istae uera sunt planissime meū exenterauit epidicus marsupium
Fi. Hæc sic audiui. nunquid me uis cæterū. *pe.* malo cruciatu
 Ut pereas, atque obeas cito. *Fi.* fides nō reddis. *pe.* neque fides: neque
 Tibias propera igitur fugere hinc si te di amant. *Fi.* abiero:
 Flagitio cū maiore post reddes tamen. *pe.* qd̄ nunc q̄ in tantis
 Positus sum sententiis: eā ne ego sniam ipune. imo & si alterū tantum
 Perdundunst pdām potius q̄ snā me ipune irrisum esse habitum.
 Depeculatū eis sic data esse uerba præsentī palam. atq; meminēris.
 Facio præ illo qui omniū legū atque iurum fictor condictor: duet.
 Is etiam sese sapere memorat malleum
 Sapientior est manubrīo mulier

Mulier periphanes:

Mu. Iquid ē hominī miseriarum quod miserescat ex animo. *st.*
 Id ego experior quod multa in unū locū confluūt quæ meū
 Pectus pulsant simul: multiplex erūnā exercitiū habet paupertas
 Pavor terreat mentē animi: neq; ubi meas collocem spes
 Habeo usq; munitum locum: ita gnata mea hostiū posita
 Neq; ea nūc ubi sit nescio. *pe.* quis illæc est mulier timido
 Pectore peregre adueniens. quæ ipsa se miserat?
mu. In his dictis locis habitare mihi periphanes.
per. Me nominat hæc. credo ego illi hospitio usus inuenit
mu. Peruelim mercedem dare qui mōstret cū mihi hominē aut ubi habet.
per. Noscito ego hāc? nā uideor nescio ubi me uidisse prius ē ne ea an nūc:
 Quam animus retur meus. di boni uisitauī antīd hac.
 Certe casti: quam in epidauro pauperculam meminī comprimere
mu. Plane hiccine est q̄ mihi in epidauro primus pudiciā pepulit.
per. Quæ meo compressu peperit filiā quā domi nūc hēo. *Mu.* qd̄ si adeā
per. Haud scio an cōgrediar si hæc ea ē. *mu.* sin ē is hoc sicut anni multi
 Dubiā dant. *per.* longa dies meū incertat animū sin cast q̄ incerto aīo
 Hanc cōgrediar astu. *mu.* muliebris adhibenda mihi malicia nūc est
per. Cōpellabo. *mu.* orationis acie cōtra conferam. *per.* salua sis.
mu. Salutem accipio mihi & meis. *per.* quid cæterum. *mu.* saluus sis.
 Quod credidisti reddo. *per.* haud accuso fidem noui ego te.
mu. Si ego te noui animū inducā uti noueris. *per.* ubi te uisitauī:
mu. Iniq; iniurius. *per.* quid iam. *mu.* quia tuæ memoriæ interpretari

- Per. Me æquum censes. per. cōmode fabulata es. Mu. mira memoras.
 Mu. Hē istuc rectius meministi: Mu. meminī id. per. in epidauro
 An gutula pectus ardens mihi aspsisti. pe. uirgini pauperculæ.
 Tuæq; matrī me leuare paupertatem. Mu. tū is es qui puolupratem
 Tuā in mea ærumna obseuisti grauitē. per. ego sum saluē.
 Salua sum: quia te esse saluum sentio. per. cedo manum.
 Mu. Accipe ærumnosam & miseriarū compotem mulierem retines
 per. Quid quod digitus te turbat tuus: filiam quam ex te suscepi.
 Quid eam: mu. eductam perdidī. hostium est potita.
 per. Habe animū lenē: & tranquillū face. domi meæ ecā saluā & sanam.
 Nā postq̃ audiui illico ex meo seruo illā esse captā cōtinuo argētū dedi
 Vt emeretur: illē eā rē adeo sobrie & frugaliter accurauit
 Vt alias res est impense improbus. mu. fac uideam si me
 per. Eo cantara statim iube crolistidē prodire filiam ante ædis meam.
 Vt suam uideat matrē. mu. remigrat animus nunc demū mihi.

Fidicina. Periphanes Senex: Mulier.

- Fi. Quid ē pater qđ me exciuiſti āte ædis. pe. ut matrē tuā uideas
 Adeas: uenienti des salutē atq; osculū. Fi. quā meā matrem
 per. Quæ exanimata exequit aspectū tuū. Mu. q̃s istæc est q̃ tu
 Mu. Osculum mihi ferre iubes. pe. tua filia. mu. heccine. per. hæc
 Ego me osculum hic dē. per. cur. non quæ ex te natast:
 Tu homo insanis. per. ego ne. mu. tu. pe. cur. M: quia ego hæc quæ
 per. Siet neq; scio: neq; noui. neq; ego hanc oculis uidi ante hunc diē
 Mu. Scio qđ erres: q̃a uestimētū atque ornatū imutabilē habet hæc.
 per. Aliter catuli longe olent: aliter fues: nego eam nouisse.
 per. Proh deū atq; hominū fidē: qđ ego lenociniū facio. q̃ hēa alienos domi
 Atq; argenti egurgitē domo prorsum: qđ tū quem patrem tuū
 Fi. Vocas me atq; osculare: qđ stas stupida: quid taces.
 Quid loquar uis: per. hæc negat se tuā esse matrē. Fi. non fuit.
 Si nō uult equidem hanc in uita tamen ero matris filia. nō me istæc
 Cogere æquū est meā esse matrē si nō uult. pe. cur me igiē patrem
 Vocabas. fi. tua istæc culpa nō mea: nō patrē ego nomine
 Vbi tu tuā me appellas filiā: hanc quoq; etiam si me appeller filiam
 Matrē uocē negat hæc filiā me suā esse. nō ergo hæc mater mea est.
 Postremo hæc mea culpa nō est quæ didici dixi oia: epidicus mihi
 per. Magister fuit. per. perū. austrum perculi. fi. nunqđ ego ibi.
 Fi. Si hercle te unq̃ me patrē uocare uitā tuam ego interīmam.
 mu. Non uoco: ubi uoles pater esse ibi esto: ubi uoles ne fueris pater.
 Quid: ob eā rem hanc emisti: q̃a tuā gnātā ratus: qbus designis
 Agnoscebas. pe. nullis. mu. quare filiam credidisti nostram.

- per. Seruus epidicus dixit mihi. Mu. qd si seruo aliter usum est: non Poteras nouisse obsecro. per. qd ego qui illā ut primā qui uidi Nunquā uidi postea. mu. perii misera. pe. ne fles mulier intro Abi habeto animū bonū. ego illam reperiā. mu. hinc Athenis cuius quis eā emit atticus: adolescentē equidē dicebant Emisse. per. inueniā: tace: abi modo intro: atq; hanc asserua Circem solis filiā: ego relictis rebus epidicū operā quarendo dabo Si inueniā exitiabile ego illi faciā hunc ut fiat diem.
- Stratiphocles adolescens. Epidicus. Danista Virgo.
- St. Ale morigerus mihi est danista q de me argētū non petit: m Neg illā adducit quæ ex præda: sed ecclū incedit epidicus Quid illuc est quod illi caperat frons seueritudine:
- Ep. Si undecim deos præter se secū adducat iuppiter ita non omnes Excruiatu poterunt eximere epidicū: periphanē emere lora uidi Aderat ibi una apæcides: hinc homines me quæritare credo Senferunt: sciunt sibi data esse uerba. St. quid agis mea cōmoditas: ep. Quod miser. St. qd est tibi: Ep. quin tu mihi adornas ad fugam Viaticū: quæritant me: in manibus gestant copulas secum sua uī Priusq; pereor: nam per urbē duo defloccati senes.
- St. Habe bonū animū. Ep. quippe ego cui libertas in mundo sitast
- St. Ego te seruabo. Ep. edepol me illi melius: si nacti suant. Sed qs est hæc muliercula: & ille grauastellus qui uenit: Hic ē danista. hæc illa ē aut quā emi ex præda. St. heccine st: Hæc est estne ut dixi tibi: aspecta. Ep. hæc. St. cōtēpla epidice. Vsq; ab unguiculo ad capillum summū. Est ne conspice: signū pictum pulchre uideris.
- ep. Ex tuis uerbis meum futurū corium pulcrum prædicas Quem appelles: atq; zeusis duo pingent pigmentis ulmeis:
- St. Diū immortales socio iussi adimere pedibus pulmones. Quod perhibent prius uenissetq; tu aduenisti mihi.
- Da. Hæc edepol remorata est mei: St. siquidem istius gratia. Id remoratus quod ista uoluit nimirū aduenisti cito
- Da. Age age absolue. atq; argentū numera ne comites morer.
- St. Pernumeratus est. E. tene cruminā huc inde. Da. sapienter uenis.
- St. Opperrere dum effero ad te argentū: Da. matura: Ep. domi est: Statim ego oculis utilitatem obtineo sincere an parum: Ephillippa matre natam es thebis epidaurifaran: Video ne ego telestidem te periphani filiam:
- Vi. Quis tu homo es q meū parentū nomen memoras & meum:
- ep. Non me nouisti: Vir. qui qdē nunc ueniat in mentē mihi.

- Ep. Lunulā atq; anellū aureolum in digito. Vi. memini mi homo.
 ep. Non meministi me auream ad te adferre natali die:
 Vi. Tunc is es: Ep. ego sum & istic frater tuus ē alia matre: uno patre
 Vi. Quid pater meus uiuult? Ep. animo ligdo & tranquillo es: tace:
 Vi. Dū me expedita seruata cupiunt si uera autumas.
 ep. Non habeo ullam occasionem: ut apud te falsa fabuler.
 Accipe argentū hoc danista. hic sunt quadraginta minæ.
 St. Si quid erit dubiū immutabo. Da. benefecisti. bene uale.
 Nunc eni tu mea es. Vi. soror qdē edepol ut tu æque scias.
 St. Salue frater. St. sanan hæc est. Ep. sana si appellat suum.
 ep. Quid ego modo huic frater factus dū intro eo atq; exco?
 St. Quod boni est tacitus taceas tute tecum & gaudeas.
 Perdidiſti & repperiſti me soror. Ep. stultus tace.
 Tibi quidē quod ames domi præstost fidicina opera mea.
 St. Et sororem in libertatem idem opera concilio mea.
 Epidice fateor. Ep. abi intro: ac iube huic aquā calefieri:
 St. Cætera hæc posterius faxo scibis quum erit oclum
 Sequere hac me soror. Ep. ego ad uos theſprionem iussero
 Huc transire. sed memento si quid ſeuiunt ſenes
 ep. Suppetias mihi cum sorore ferre. St. facile istuc erit
 Telprio exiſtac per ortum. adſer domum auxiliū mihi.
 Magnas res minoris multo factō q̄ dudum ſenes
 Remeabo intro ut accurentur aduenientes hospites:
 Eadem hæc intus edocebo: quæ ego ſcio ſtraſiphoclem.
 Non fugio: domi a deſſe certuſt neq; ille haud obſticiet mihi
 Pedibus ſeſe prouocatum. abeo intro. nimis longum loquor.
 Periphanes. Apeccides. Senes duo: Epidicus Mulier
 per. s Atine ille homo ludibrio nos uetulos decrepitos duos
 Habet? ap. imo edepol tu qdē miſeræ me habes miſeris modis
 pe. Taceſis modo. ſine me hominē aſpici. Ap. dico ego tibi iā ut ſcias
 Alium tibi te comitem melius quærere. ita dum te ſequor:
 pe. Laſſitudinem inuaſerunt miſerum in genua ſlegmina
 Quot illic hodie me exemplis ludificauit: atq; te?
 Ap. Vi illic autem exenterauit mihi opes argentarias
 Apage illū a me. nam ille qdē uulcani irati eſt filius
 ep. Quaqua tangit: omne amburit: ſi ppius aſtes aſtu calefacit.
 Duodecim deis pluſ q̄ placeo: deorum inamortalium
 Mihi nūc auxilio adiutores ſunt: & mecum militant.
 Ap. Quicquid ego malefecit auxilia mihi & ſuppetiæ ſunt domi
 Apolactizo inimicos omnis. pe. ubi illum quæram gentium?

- Ap. Dum sine me quæras mea causa: uel medio in mari.
 Ep. Quid me quæris: qd laboras: quid hunc sollicitas: ecce me
 Nū te fugi: num ab domo absum: num oculis cōcessi tuis:
 Nec tibi supplico: uincere ius est. ostendo manus.
 Tu habes lora. ego te emere uidi: quid nūc cessas: colliga.
 pe. Illicet uadimonium ultro mihi hic facis. Ap. quid colligas:
 pe. Ed epul mancipium scelestum. te profecto apocides:
 Nihil moror nihil: de præfacili exoras epidice. Ep. eo qd agis:
 pe. Tuon arbitrato: Ep. meo hercle uerbo atq; haud tuo:
 Colliganda hæc sunt tibi hodie. pe. at non lubet: non colligo:
 At mihi magis lubet solutum te rogitare. Ep. at nihil scies.
 Ap. Tagula in te iniicere adornat. nescio quā fabricam fecit
 Ep. Tibi morā facis: cū ego solutus asto a lege. inquā colliga.
 pe. At mihi magis lubet solutum te rogitarier. Ep. at nihil scies.
 pe. Quid ago: Ap. qd agas: mos gerat. Ep. frugi es tu homo apocides
 pe. Cedo manus igitur. Ep. morantur nihil atq; arte colliga.
 pe. Nihil uero obnoxias. Ep. facto opere. arbitra in me.
 Bene hoc habet: age nūc iā ex me exquire: rogitā quid lubet.
 pe. Qua fiducia ausus primū quæ emptast nudius tertius.
 Filiam meam dicere esse: Ep. libuit ea fiducia.
 pe. Ain tu libuit. Ep. aio. pe. uel ad pignus mea sit filia
 Quam negat nouisse mater. Ep. non ergo matris filia est.
 pe. In meum nummū: in tuum talentum pignus danistæ captio est.
 Sed quis ea est mulier: Ep. tu gnati amica: ut omnē scias.
 pe. Dedisti tibi minas triginta ob filiam: Ep. fateor dat:
 Et ego argento illam me emisse amicam filii fidicinam
 Pro tua filia: is te ab ore tetigi triginta minis.
 pe. Quomodo me ludos fecisti de illa cōductitia
 Fidicina: ep. factum hercle uero. & rectum factum iudico
 pe. Quid postremo argento factum est quod dedi: ep. dicam tibi.
 Neq; malo homini neq; benigno tuo dedi stratiphocli.
 pe. Cur dare ausus: ep. quia mihi libitum est. per. quæ hæc malum:
 Ep. Etiam inelamitor quasi seruus. pe. tu es liber: gaudeo.
 Ep. Merui ut fierem: pe. tu meruisti: ep. uise intro. ego faxo scies
 Hoc ita esse. pe. quid est negotii. ep. iam ipsa res decet tibi.
 Abi mō intro. per. ei non illuc temere est: aduersa istum apocides.
 Ap. Quid illuc epidice est negotii: ep. maxima hercle iniuria.
 Vincit asto cuius hæc hodie opera inuenta sit filia
 Ap. Ain tu te illius inuenisse filiam: ep. inueni: & domi est:
 Sed ut acerbum est pro benefactis cū malis mensem metas:

Bac.

- Ap. Quam ne hodie per urbem: uterq; sumus defessi quærere.
 Quid isti oratis opere tanto: meruisse intelligo.
 Ut liceat merito huius facere. pe. cedo cui resoluam manus.
 Ep. Ne attingas. pe. ostende uero. Ep. nolo. pe. nō equum facis:
 Ep. Nunq̄ hercle hodie nisi supplicium mihi das. me solui sinam.
 Pe. Optimum: atq; æquissimū oras socos: tunicam palium
 Tibi dabo. Ep. qd deinde porro. pe. libertatem. Ep. at postea.
 Nouo liberto opus est quod pappet. pe. dabi: præbebo cibum.
 Ep. Nunq̄ hercle hodie nisi me orallis solues. pe. oro te epidice
 Mihi ut ignoscas si quid imprudens culpa peccaui mea.
 At ob eam rem liber esto. Ep. inuitus do hanc ueniam tibi
 Nisi necessitate cogar: solue sane si lubet.

Grex.

- h Ic is homo est qui libertatem malicia inuenit sua.
 Plaudite. Valete: lumbos exporgite: atq; extollite.

[Plauti Comici Clarissimi.

Bacchides. Dimidiatae.

- Ba. Vid si hoc potius ē ut taceas ego loqr. Ba. lepide licet:
 Ba. Vbi me effugerit mēoria ibitu facito ut subuecias soror
 Ba. Pol magis metuo mihi in monēdo ne defuerit oratio:
 Pol ego quoq; metuo lusciniola ne defuerit cantio:
 Sequere hac. pl. qd agunt duæ germanæ meretrices cognōies
 Quid in concilio cōsuluistis. Ba. bene pol. pi. haud meretricum est:
 Ba. Miserius nihil est q̄ mulier. pi. quid esse dicis dignius.
 Ba. Hæc ita me orat sibi hominem reperiam.
 Istoc milite ut ubi emeritum sibi sit. se ut reuehat domum.
 Id amabo te huic caueas: pi. qd isti caueam. Ba. ut reuehat domum.
 Vbi ei dederit operas. ne hanc ille habeat pro ancilla sibi.
 Nā si hic habeat aurum: quod illi renumeret. faciat lubens
 pi. Vbi nūc is hō ē. Ba. iā hic credo aderit. sed hoc idē apud nos rectius
 Poteris agere: atq; is dum ueniat sedens hic opperibere.
 Eadem bibes: eadē dederō tibi. ubi biberis fauium
 pi. Viscus mirus uestra ē blandicia. Ba. qd iam. pi. qā enī intelligo.
 Duæ unū expetitis palumbē. parua hyrundo alas uerberat
 Non ego istuc facinus mihi mulier cōducibile esse arbitror:
 Ba. Qui amabo. pi. qā bacchis bacchas metuo & bacchanal tuū.
 Ba. Quid est q̄ metuīs ne tibi lectus malitiā apud me suadeat.
 pi. Magis illectum tuū q̄ lectū metuo malatu es bestia.
 Nam huic ætati non conducit mulier latebrosus locus.

Ego met apud me quid stulte facere cupias prohibeā: Ba. sed
Ego apud me te esse obeam rem miles cū ueniat uolo.
Quia cū tu aderis huic mihiq; haud faciet quisq; iniuriam.
Tu prohibebis. & eadē opera tuo sodali operam dabis
Et ille adueniens tuam me esse amicā suspicabitur.
Quid amabo obticuiſti. pi. quia istae lepida sunt memoratu.
Eadem in usu atq; ubi periculū facias. aculeata sunt.
Animū fodicant. bona diffimulāt facta. & famam fauciant.
Apaga me apaga. ba. ah nimīū fero es. pi. mihi sū. ba. malacissādus es
Quid ab hac metuīs. pi. quid ego metuā rogitas: homo adolescens
Penetrare huiusmodi in palestram: ubi dānis desudascitur.
Vbi pro disco damnū capiam. pro cursura dedecus:

Ba. Lepide memoras. pi. ubi ego capiam. pro machera turturem:
Vbiq; imponant in manu alius mihi pro cestu cantharum
Pro galea scadium: pro insigni sit corolla plectilis.
Pro hasta: talus. pro lorica malachum capiam pallium.
Vbi mihi pro equo lectus det: scortū pro scuto accubet. (dus es
Apaga me apaga. Ba. ah nimīū ferus es. pi. mihi sū: Ba. malacissan-
Equidem tibi dabo hāc operā: pi. at nimium preciosa es operaria:

Ba. Simulato me amare. pi. uerum ego iocō adsimulē istud an serio:
Ba. Eia hoc agere melius: miles cum huc adueniat uolo
Me amplexari quidē opus est: ut ille te uideat uolo
Scio quod ago: pi. & pol ego scio quid metuo. sed qd ais: Ba. qd est.

pi. Quid si apud te ueniat desubito prandium aut potatio.
Forte aut coena ut solet in istis fieri conciliabulis.
Vbi ego tum adcubiam: Ba. apud me mi anime. ut lepidus cum lepi-
da accubibet.

Locus hic apud nos quis subito uenias: semper liber est.

Vbi tu lepide uoles esse tibi mea rosa mihi dicito.

Dato qui bene sit. ego ubi bene sit tibi locum lepidum dabo:

pi. Rapidus fluuius est hic. non hac temere transiri potest:

Ba. Atque ecattor apud hunc fluuiū aliqd perdundū est tibi.

Manum da consequere: pi. aha minime: Ba. quid ita.

pi. Quia istocillecebroſius fieri nihil potest. nox. mulier. uinum.

Homini adulescentulo. Ba. age igitur equidem

Pol nihil facio nisi causa tua: ille quidem hanc abducet

Tu nullus adfueris si non lubet. pi. sum ne autem nihili

Qui nequeam ingenio moderari meo: Ba. quid est quod metuas

pi. Nihil ē nunc ego. mulier tibi me emancupo: tuus sum tibi dedo opam

Ba. Lepidus es: nūc ego te facere hoc uolo. ego forori meae cōcna hodie

Dari uolo uaticā: ego tibi argentū iubeo sã intus efferre foras.

Tu facito sic nobis obsonatū opulentū obsonium.

Ego obsonabo. nã id flagitium meū sit mea te gratia:

pi. Et operā dare mihi. & ad eam operā facere sumptum de tuo:

Ba. At ego nolo dare te quicq̃ sine. Ba. sine quidem si lubet

pi. Propera amabo. pi. prius hīc adero q̃ te amare definam.

Ba. Bene me accipis aduenientē mea soror. pi. qd ita obsecro.

Quā piscatus meo quidem hīc tibi hodie euenit bonus

Meus qdem ille est tibi nunc operam dabo: de mnefiloco soror.

Vi hīc accipias potius aurum q̃ hīc eas cum milite:

Ca. Cupio. pi. dabit opera: aqua calet. eamus hīc intro ut laues:

Nam ut e naui uecta es: credo timida es. Ba. aliquid quantum soror.

Simul hīc nescio quid turbæ est: quin hīc decedamus.

Sequere hac igitur me intro in lectum: ut sedes lassitudinem:

Lydus Seruus pīstoelerus adulescens.

Amdudum pistochlere tacitus te sequor.

i Spectans quas tu res hoc ornatu geras.

Nam ita me dii ament. ut lycurgus mihi quidē uidetur:

Possē hīc ad nequitiam adducier.

Quo nunc capellis te hīc aduersa uia:

pi. Cum tanta pompa: pi. huc. Ly. qd huc. quis istic habet?

pi. Amor. uoluptas. uenus. uenustas. gaudium. locus ludus sermo

pi. Suauis suauitatio: Ly. qd tibi cōmerciū est cū diis dānōssimis:

pi. Mali sunt homines: qui bonis dicūt male: tu diis nec dicis recte

pi. Nec æquū facis. ly. an deus est ullus suauis suauitatio:

pi. An non putasti esse nunq̃ olide es barbarus. quē ego sapere

pi. Nimio censui plusq̃ thalem: is stultior est barbare potio

pi. Qui tātus natu deorū nescis noia: ly. nō hīc placet mihi ornatus:

Ly. Nemo ergo tibi hoc aparuit mihi paratū est. cui placet:

pi. Etia me aduersus exordire argutias: q si decem heaslingūas mutū

Ly. Esse addeceat. pi. nū omnis ætas lyde ludo conuenit

pi. Magis unū in mente est mihi nūc satis. ut cōmode pro dignitate

pi. Obsoni hāc cōcuret coquus: ly. iam pdidisti te atq̃ me: atq̃

pi. Operam meā. qui tibi nequicq̃ saepe monstraui bene:

pi. Ibidem meā operam perdidi. ubi tu tuā tua disciplina

pi. Nec mihi prodest nec tibi: ly. o perligratum pectus:

pi. Odiosus mihi es tace. ac sequere lyde me. ly. illuc scis uide.

pi. Non pedagogum iam me sed lydū uocat: pi. non par

pi. Videre: neq̃ sit cōsentaneū cū hīc intus sit. & cum amica

pi. Accubet eunq̃ osculet. & cōiua alii accubēt: præsētibz illis

- Pedagogus una ut sit: Ly. an hoc ad eas res ebsonant est obsecro
 pi. Sperat quidē animus. quo eueniat diis in manu est. Ly. tu amicam
 Habebis: pi. cum uidebis tū scies. Ly. immo neq; habebis.
 Nec furā. iturus sum domū. pi. omitte lyde ac caue malo.
 Ly. Qui d caue malo. pi. iā excessit mihi ætas ex magistratu tuo.
 Ly. Ob baratrum ubi nūces ut ego te usurpem lubens
 Video nimio iā multo plusquam uolueram
 Vixisse nimio satius est quam uiuere
 Magistrum quēque discipulum minitarier.
 Nihil miror discipulos mihi esse
 Im plenos sanguinis. calens afflictat me uacuū uirum:
 pi. Eia nunc esse ego opinor hercules. tu autem linus.
 Ly. Pol metuo magis ne phœnix tuis factis fiam.
 Teque ad patrē esse mortuū renunciē. pi. satis historiarū est
 Ly. Hic uereri perdidit cōpendiū. edepol haud ætati obtabile fecisti
 Cū istāc nactus es ipudentiā. occisus hic homo ē ecqd in mente est tibi.
 Patrem tibi esse. pi. tibi ego: an tu mihi seruus es.
 Ly. Peior magister te istāc docuit non ego. nimio es tu ad istas res
 Discipulus docilior: q̄ ad illa quæ te docui. ubi operam perdidisti
 pi. Itha tenus tibi lyde libertas data est oratiōis: satis est sequere
 Me: ac tace. Ly. edepol fecisti furtum ætati malum
 Quum istāc flagitia me celauisti & patrem.

Chrysalus Seruus.

- h Erilis patria salue. quam ego biennio
 Postq̄ hinc in ephesum abi: conspicio. lubens.
 Saluto te uicine apollo q̄ ædibus p̄pinquus nostris accolis
 Venero quæ te ne nicobolum me finas nostrū senem
 Prius conuenire. q̄ sodalem uiderim
 Mnesilochi pistocler. q̄ ad epistolā mnesilocus misit sup aica bacchide
 Pistoclerus adolescens. Charinus Seruus. Chrysalus.
 Irum est ut redeam te ope tanto querere.
 Qui abire hinc nullo pacto possim si uelim.
 Ia me uadatū amore uinctūq; attines:

- Chr. Proh dii immortales pistoclerum conspicio. o pistoclere salue
 pi. Salue chrysale. Chr. cōpendio uerba multa iam faciam tibi.
 Veni tu me gaudes. ego credo tibi hospitii & cenā pollicere
 Ut conuenit
 Peregre aduenienti: ego aut uenturū adnuo salutē tibi ab sodali
 Solidam nuncio. rogabis me ubi sit. uiuit. pi. nempe recte ualet.
 Ch. Istuc uolebam ego ex te percontarier: pi. quī scire possim:

- Ch. Nullus plus! pi. quemadmodum: Ch. quia si illa
 Inuēta est: quā ille amat uiuit. & recte ualet. si nō inuenta est
 Nimis ualet: moribūdusq; est: anima est amica amanti
 Si abest nullus est: si adest res: nullus est. ipſus ē neq; & miſer.
 Sed tu qd factiſti mandatis ſup: pi. egon ut quid ab illo
 Attigiſſet nunciuſ non impetratū id aduenienti redderem.
 Regionē colere mauellem acherunticas: Ch. eo an
 Inueniſti bacchidem: pi. ſamiam quidem. ch. uide
 Quaſo ne qſ tractet illā indiligens ſciſ tu ut confringi uas cito
 Samium ſolet. pi. iam ne ut ſoles: ch. dic ubi ea nūc eſt
 Obſecro: pi. hic exeuntem me inde aſpexiſti modo:
 Ut iſtuc ē lepidū p̄xime uicine hitat. & qdnā meminit mneſilochi:
 Ch. Rogas immo unice unū plurimipendit. ch. papæ:
 Pi. Immo ut eum crediſ: miſera amans deſiderat. ch. dictum iſtuc:
 Pi. Immo chryſale hem non tantillum unq̄ intermitūt tempus.
 Pi. Quin eum nominet: ch. tanto hercle melior bacchiſ:
 Immo. ch. imo hercle abiero potius: pi. nū inuitus.
 Rem bene geſtam audiſ heri: ch. non heruſ ſed actor mihi
 Cor odio ſauciat. etiā epidicu quā ego fabulā æque ac me ipſum
 Amo. nulla æquæ inuituſ ſpecto: ſi agit pelio ſed bacchiſ etiā
 Foriſ tibi uiſa eſt: pi. rogas. nī nactus uenerē eſſe: hanc
 Iunonē dicerē. ch. edepol mneſilochē ut hāc rē natā eſſe intelligo
 Quod ames paratū eſt quod deſ inuento ē opus.
 Ch. Nam iſtic fortāſſe auro eſt opus. pi. philippeo quidē.
 Atq; eo fortāſſe iam opus eſt: pi. immo etiā priuſ.
 Nam iam huc adueniet miles quidem: quī de admittenda
 Bacchide aurum hic exigit: ch. ueniat quādo uult
 Atq; ita ne ſibi ſit more domi ē non metuo nec cuiq; ſupplico:
 Dum quidē hoc ualebit pectus perfidia meū: abī intro
 Ego hic curabo: tu intuſ dicito nūc mneſilocū adeſſe bacchidi
 Pi. Faciam ut iubeſ: ch. negotium hoc ad me attinet aurarium
 Mille & ducentoſ philippoſ attulimꝯ aureoſ ephēſo quoſ hoſpeſ
 Debit noſtro ſeni. inde ego hodie aliquā machinabor machinam.
 Vnde aurum efficiam amanti herili filio:
 Sed foriſ concrepuit noſtra: quī nam exit foras.

Nichobolus Senex. Chryſalus Seruus.

Bo In pīreē: uiſam ecquæ aduenerit i portū ex ephēſo nauis
 Mercatoria: nā meoſ formīdat aimuſ noſtrū tā diu ubi deſidē.
 Neq; redire ſilium. Ch. Extexam ego illum pulchre ſam
 Si dii uolunt: haud dormitandū eſt: opuſ eſt chryſo chryſale.

- Adibo hunc quē quidē ego hodie faciam hic arietē phryxi: itaq;
 Tondebo auro usq; ad uivā cutē. seruus salutat nicholū chrysalus
 Ni. Proh di immortales chrysale ubi mihi est filius. Ch. quī tu
 Primum salutē reddis quā dedi. Ni. salue sed ubi nam est
 Mnesilocus. ch. uiuit ualet. Ni. uenit ne: ch. uenit.
 Ni. Euax aspersisti aquam: bene ne usq; ualuit:
 ch. Pancratie atq; athletice Ni. quid hoc qua causa eum
 In ephesum miserā. accepit ne aurū ab hospite archidemide:
 ch. Heu cor meum & cerebrū nichobole findit istius hominis.
 Vbi sit quaq; mentio. tu hospite illū nominas: hostē tuū. Ni.
 Quid ita hercle obsecro: ch. quia edepol certe scio.
 Vulcanus: sol: luna: dies: dei quattuor scelestiorē nullū illuxere alterum
 Ni. Quē ne archidemidem. ch. quē inq; me archidemidem
 Quid fecit: ch. quid non fecit. quī tu id me rogis
 Primū dū inficias ire cœpit filio. negare se debere tibi obolum
 Continuo antiquum hospitem nostrum sibi mnesilocus aduocauit pe
 lagonem
 Senem eo præsente hominē extēplo ostendit symbolum quem tute
 Dederas ad eū ut ferret filio. Ni. quid ubi ei ostendit
 Symbolū. ch. inquit dicere adulterinū. & non eū esse symbolū
 Quotq; innocētī ei dicit cōtumelias. adulterare eū agebat rebus cæteris
 ni. Habet nī aurū. id mihi dici uolo. ch. postq; quidē prætor
 Recuperatores dedit dānatus demum uicoactus reddidit
 Ducentos & mille philippum. Ni. tantū debuit.
 ch. Porro & ausculta pugnam quam uoluit dare. ni.
 Etiam ne est quid porro. ch. hem accipe trine hæc nunc erit:
 ni. Deceptus sum autolico hospiti aurum credidi. ch. quī tu
 Audi: Ni. imo ingenium audi haud pernoram hospitīs.
 ch. Postq; aurum abstulimus in nauem conscēdimus: domum
 Cupientes: forte ut adsedī in stega. dum circūspecto. atq;
 Ego lembū cōspicor. longū est rigore maleficū exornariet.
 ni. Perī lembus ille mihi ledit latus. ch. is erat
 Cōmunis cū hospite & prædonibus. Ni. adeon me fuisse
 Fungum ut qui illi credere cū mihi ipsum nomē eius archidemidis
 Clamaret adēpturū esse si quod credere: ch. is lembus nostræ nauī
 Insidias dabat occepi ego obseruare eos: quā rem gerant.
 Interea e portu nostra nauis soluitur. ubi portu eximus. hominē
 Remulco sequi: neq; aues neq; uenti citius. quoniam sentio
 Quæ res gerentur. nauem extēplo statuimus. quom uident
 Nos stare. occeperunt ratem turbare in portu:

- ni. Edepol mortalis malos. quid denique agitis: ch. rursum in portum
recipimus:
- ni. Sapienter factum a nobis. quid illi postea: ch. reuersionem ad terram
faciunt uesperii
- ni. Aurum hercle auferre uoluere: ei rei operam dabat. ch. non me fecellit
Sensi eo exanimatus fui cum uidimus auro insidias fieri
Capimus consilium continuo postridie auferimus aurum omne illis proutibus
Palam atque aperte. ut illi id factum sciscerent. ni. scite hercle: cedo quid illi:
- ch. Tristes illico cum extemplo a portu ire nos cum auro uident
Subducunt lembum capitibus quassantibus. nos apud theotimum
Omne aurum deposuimus. qui illic sacerdos est dianae ephesiae.
- ni. Qui istuc theotimus est. ch. megaloboli filius qui nunc in epheso est
Ephesis carissimus. ni. ne ille hercle mihi sit multo tanto carior.
Si me illo auro tanto circumduxerit: ch. quin in ipsa aede dianae
Conditum est ibidem publicitus seruant. ni. occidistis me. nimio
Hic priuati serualet rectius. sed nihil nam attulistis inde auri domum?
- ch. Immo etiam uerum quantum attulerit nescio. ni. quid nescis
ch. Quia mnesilochus noctu claculum deuenit ad theotimum. nec mihi credere
Nec cuiquam nauis uoluit. eo ego nescio quantum attulerit uerum haud
Permultum attulit: ni. etiam dimidium censet: ch. non edepol scio
Verum haud opinor. ni. fert ne parte tertiam. ch. non hercle opinor
Verum nescio: profecto de auro nihil scio nisi nescio.
Nam tibi met illuc nauis capiundum est iter: ut illud reportes aurum
Ab theotimo domum. atque heus tu. ni. quid uis: ch. anulum gnati tui
Facito ut memineris ferre. ni. quid opus est anulo. ch. quia id
Signum est cum theotimo: qui eum illi affert: ei aurum ut reddat.
- ni. Meminero: & recte mones. sed diues ne est istuc theotimus
ch. Etiam rogas qui auro habeat foccis sub pactum solum:
ni. Cur ita fastidit. ch. tantas diuitias habet: nescit quid faciat auro!
ni. Mihi dederit uelim: sed qui praesente id aurum theotimo datum est:
ch. Populo praesente: nullus est ephesi qui sciat. ni. istuc sapienter
Saltem fecit filius: cum diuitum homini id aurum seruandum dedit:
Ab eo licebit quamuis subito sumere:
ch. Immo hem tantisper nunquam remorabitur
ni. Quin habes illud quo die illuc ueneris.
Censebam me effugisse a uita maritima:
Ne nauigarem tandem hoc aetatis senex.
Id mihi haud utrum uelim licere intelligo:
Ita bellus hospes fecit archidemides:
Vbi nunc est ergo meus mnesilocus filius

Ch. Deos atq; amicos iit salutatum ad forum
Ni. At ego hinc ad illum ut conueniam quantū potest.
Ch. Ille est oneratus recte: & plus iusto uchit.
Exorsa hæc tæla non male est omnino mihi
Ut amantem herilem copem facerē filium
Ita feci ut aurum quantum uellet sumeret.
Quantum autem lubeat reddere: ut reddat patri.
Senex in ephesum ibi aurū accersere
Hic nostra agetur ætas in malachum modum
Si quidem hic relinquit: nec secum abducat senex
Me & mnesilochum: quas ego hic turbas dabo.
Sed quid futurum est: cum hoc senex rescierit:
Quom se excucurrisse illuc frustra sciuerit:
Nosq; aurum abufos. quid mihi fiet postea.
Credo hercle adueniens nomen mutabit mihi.
Facietq; extemplo crucifalum me ex chryfalo.
Aufugero hercle: si magis usus uenerit.
Si ero reprehensus macto ego illum infortunio
Si illi sunt uirgæ ruri: at mihi tergum domi est.
Nunc ibo herili filio hanc fabricam dabo
Super auro amicaq; eius inuenta bacchide!

Lydus Seruus.

Andite atq; aperite ppere ianuam hanc horci obsecro
Nam eqdē haud aliter esse duco qppe cui nemo aduenit
Nisi quem spes reliquere omnes: ex se ut frugi possiet.
Bacchides non bacchides: sed bacchæ sunt acerrimæ.
Apage istas a me sorores: quæ omnium sorbent sanguinem
Omnis ad perniciē instructa domus optime atq; opipare.
Quæ ut aspexi me contuli protinam in pedes.
Ego ne ut clusa gestem clanculū. ut celem patrem
Pistoclere tua flagitia. aut damna. aut dispoliabula
Quibus patrē & me: teq; amicosq; omnes affectas tuos
Ad probum. dānum: flagitium appellere una & perdere.
Neq; mei neq; te tui intus puditum est factis quæ facis
Quibus tuum patrem meq; una amicos affines tuos
Tua infamia fecisti geruli figulos flagitii:
Nunc priusq; malū istoc adis certū est iam dicam patri
De me culpam hanc demo ibo iam & seni faciam palam.
Ut eum ex luculento coeno propere hinc eiciat foras.
Mnesilochus adolescens.

Vltis modis meditatus egomet mecum sum. & ita eē arbitror

m Homini amico qui est amicus: ita uti nomen possideret

Nisi deos ei nihil prestare. id opera expertus sum esse ita.

Nam ut in ephesum hinc abii hoc factū est ferme. abhinc biennium

Ex epheso huc ad pistoclerum sodalem meum litteras

Misi. amicam ut mihi inueniret bacchidem: illum intelligo

Inuenisse. ut seruus meus mihi nunciauit chrysalus.

Condigne is quam technā de auro aduersum meū facit patrē

Vt mihi amanti copia esset. sed eccum uideo incedere.

Nam pol quidē meo animo ingrato homine nihil impensius est

Malefactorem amitti satius: q̄ relinqui beneficium

Nimio praeſtat impendiosum te q̄ ingratum dicier.

Illum laudabūt boni. hoc etiam ipsi culpabunt mali.

Qua me causa magis eum curam esse ea cū obiurgato est opus:

Nunc mnesilochē specimen specitur: nunc certamen cernitur:

Scis ne nec ne: ut esse oportet malus bonusq; cuiusmodi

Iustus. iniustus: malignus. largus: cōmodus: incōmodus.

Cauē sis te superare. seruū sinas faciundo bene:

Vt eris moneo. haud celabas: sed eccos uideo incedere

Patrem sōdalis & magistrū. hinc auscultabo quam rem agant.

Lydus Seruus. Philoxenes. Mnesilochus adolescens.

Vnc experiat sit ne acetum tibi cor acre in pectore

Sequere. ph. quo sequar. quo ducis nunc me: ly ad illam

Quae tuū perdidit pessundedit tibi filium unicum:

ph. Et a ly deleniter qui seuiunt sapiunt magis:

Minus mirandū est illae aetas si qd illorum facit.

Ly. Q am si non faciat. feci ego istae itidem in adolescentia

Hei mihi hei mihi istae illum perdidit assentatio.

Nam absq; te esset: ego illum habere rectū ad ingenū bonū

Nunc propter te tuamq; prauus factus est fiduciam

Pistoclerus. Mn. diū immortales meū sodalem

Hic nominat quid hoc negociū est pistoclerum lydus quod

Herum tam ciet. ph. paulisper lyde est libido

Homini suo animo obsequi iam adierit tempus cum sese etiam

Ipse oderit morem geras dum caueatur praeſter æquum

Ne qd delinquat sine ly. non sino. neq; egdem illum

Me uiuo corrumpi sinā: sed tu q̄ tā pro corrupto dicis causam filio

Eadem ne erat haec disciplina: quom tu adolescens eras.

Nego tibi hoc annis uiginti fuisse primis copia

Digitum longe a pedagogo pedem ne efferes ex edibus

Ante solem exorientem nisi in palestram ueneras
Gymnasiū profecto haud mediocris poenas penderes.
Idq; obtigerat hoc etiam ad malū arcesebatur malum
Et discipulus & magister perhibebantur improbi.
Ibi cursu luctando. hasta. disco. pugillatu: pila. saliendo sese
Exercebant magis q̄ scorto: aut sauiis. ibi suā aetate extendebant
Non in latebrosis locis. inde hippodromo & palestra. ubi
Reuenisses domū cinctulo præcictus in sella apud magistrū assideres
Tū librū legeres si unā peccauisses syllabā fieret coriū tā maculosum
Quam est nutricis paliū: mn. propter me hæc nunc meo sodali
Dici discrucior miser: innocens suspicionē hanc sustinet causa mea:
ph. Alii lydæ nunc sunt mores. ly. id equidem certe scio
Nam olim populi prius honorē capiebat suffragio: q̄ magistro
Definebat esse dicto obediens. at nū: prius q̄ septuennis est:
Si attingas eū manu extēplo puer pedagogo tabula dirūpīt caput:
Cum patrē adeas postulatū: puero sic dicit pater: noster esto dū te
Poteris defensare. iniuria prouocatur pedagogus: cho senex
Minimī præcii ne attingas puerū: ista causa quando fecit strenue.
It magister quasi lucerna uncto expletus linteo. itur illinc
Iure dicto hocce hic pacto potest inhibere imperium magister:
Si ipse primus uapulet: mn. acris postulatio hæc est.
Cū huius dicta itelligo mira sunt nī pistoclerus lydū pugnis cōtuderit.
Sed quis hic est quē astantem uideo ante hostium:

ph. O philoxene: mn. deos ppitios me uidere q̄ illū mauellem mihi:

Ly. Quis illic est. ly. mnesilochus gnati tui sodalis pistocleri:

ph. Haud consimili ingenio: atq; ille est: q̄ in lupanari accubat
Fortunatum nicobolum. qui illum produxit sibi:

Saluus sis mnesilochē. saluū te aduenire gaudeo.

ph. Dū te donet philoxene. ly. hic enī rite pductus est patri.

Mn. In mare it: rem familiarem curat: custodit domum.

Obsequens obediensq;: moræ: atq; imperiis patris.

Hic sodalis pistoclero iam puer puero fuit.

Triduum non interest ætatis uter maior fiet.

Verum ingenū plus triginta annis maius est q̄ alteri.

pi. Caue malum. & compesce in illū dicere iniuste.

ly. Tace stultus es qui illi male ægre patere dici qui facit

Nam illum meum malū promptare malū q̄ peculiū:

pi. Qui dum. ly. quia malū si promptet in dies faciat minus.

mn. Quid sodalē meū castigas lyde discipulū tuum:

ly. Perit tibi sodalis mn. ne dixeris ly. sic est ut loquor.

- Cum ego peribat uidi, non ex audito arguo:
 Quid factum est, ly. meretricē indigne deperit: mn. nō tu taces:
 Atq; acerrime uiros ea absorbet: ubi quemq; att. git.
 Vbi ea mulier habitat, ly. hic: mn. unde eam esse aiunt:
 ly. Ex samo. mn. quæ uocatur: ly. bacchis:
 mn. Erras lyde: ego omnem rem scio quemadmodū est
 Tu pistoclerū falso atq; insentem arguis:
 Nam ille amico & beniuolenti suo sodali sedulo
 Rem mandatā exequit, ipse nec amat, nec tu creditas:
 ly. Ita ne oportet rē mandatā gerere amici sedulo:
 Et ipsius in gremio osculantem mulierē teneat sedens.
 Nullo pacto res mandata potest agi: nisi identidē
 Manus ferat ad papillas, labra a labris nusq; auferat:
 Nam alia memorare: quæ illum facere uidi dispudet
 Cum manū ub uestimenta ad corpus detulit bacchidi
 Me præsente: neque pudere quicq; quid uerbis opus est:
 Mihi discipulus tibi sodalis periiit huic filius:
 Nam ego illum perisse duco: cui quidē periiit pudor.
 Quid opus est uerbis: si opperiri uellē paulisper modo:
 Vt opinor illius inspectandi mihi esset maior copia:
 Plus uidissem q̄ deceret: q̄ me atq; illo æquū foret:
 mn. Perdidisti me sodalis, ego ne illam mulierē
 Capitis non perdam perire me malis malim modis.
 Satin ut quē tu habeas fidelem: aut cui credas nescias
 ly. Viden ut ægre patitur gnatum esse corruptum tuū:
 Suum sodalem: ut ipse sese cruciatur ægritudine!
 ph. Mnesilochē hoc tecū oro ut illius aium atq; igeniū regas
 Serua tibi sodalem: & mihi filiū. mn. factū uolo.
 ph. In te ergo hoc onus omne impono lyde seq̄re hac me: ly. sequor.
 Melius esset me quoq; una si cū illo relinqueres.
 ph. Ad fatim est mnesilochē cura & castiga hominē probe.
 Qui dedecorat te: me: amicos atque alios flagitiis suis
 Mnesilochus. A dolenscens.
 Miciorem nūc utrū credā magis sodalē ne eē: an bacchidē:
 Incertum est admodū illum exoptauit potius habeat optū est,
 Ne illa illud hercle cum malo fecit summo meo:
 Nam mihi diuini nunquam quisquā creduat:
 Niego illam exemplis plurimīs planeq; amo.
 Ego faxo haud dicet nactam: quem derideat.
 Nam iam domum ibo atque aliquid subripiā patri.

Id isti dabo ego istanc multis ulciscar modis.
A deo ego illam cogam: usq; ut mendicet meus pater:
Sed satim ego animum mente sincera gero.
Qui ad hunc modum hæc hic quæ futura fabulor
Amo hercle opinor: ut pote quod pro certo sciam
Verum quam illa unquam de mea pecunia
Ramenta fiat plumia propensior
Mendicum malim mendicando uincere:
Nunquam edepol uia me irridebit: nam mihi
Decretum est renumerare iam omne aurū patri:
Igitur mihi inani atq; inopī subblandibitur.
Tū eū mihi nihilo pluris referet: quā si ad sepulchrū mortuo dicat locū
Sed anteq̃ illa unq̃ meis opulentiis ramenta fiat grauior:
Aut propensior: mori me malim excruciatum inopīa.
Profecto stabile est me patri aurū reddere: eadem exorabo
Chrysalō mea causa pater ne noceat. neu qd ei subcenseat
Mea causa de auro quod eū ludificatus est: nam illi æquum est
Me consulere qui causa mea mendacium dixit: uos me sequimini.
Pistoclerus.

Ebus aliis anteuortā bacchis quæ mandas mihi mnefilochum
Vt requiram: atq; ut eū mecū ad te adducam simul.

Nam illud animus meus miratur si a me tetigit nunciū.

Quid remoratur. ibo & uisam huc ad eū si forte est domi

Mnefilochus: Pistoclerus.

Mn.

Eddidi patri omne aurū. nunc ego illam me uelim conuenire

Postq̃ inanis sum: contēpticem meam: sed cōueniam mihi

Quā grauate pater dedit de chrysalō. uerū postremo ipetraui

Vt ne quid ei subcenseat: pi. est ne hic meus sodalis:

mn. Est ne hic hostis quem aspicio meus: pi. certe is est.

mn. Is est adibo cōtra: & tollam gradū: pi. saluus sis mnefilochē.

mn. Salue: pi. saluus cum peregre aduenis. cœna detur

mn. Non placet mihi cœna quæ bilem mouet. pi. num quæ

Aduenienti ægritudo. obiecta est. Mn. atq; acerrime.

pl.

Vndem. ab homine quem mihi amicū esse

Art i ratus sum ante hac. pi. multū more isto atq; exemplo

Viunt quos eū censeas tibi amicos: reperiūtur falsis testimoniis.

Lingua factiosi: inertes opa: sublesta fide: nullus est q non inuideat

Rem secundam obtingere sibi ne inuideatur: ipsi ignauī recte cauēt.

mn.

Edepol ne tu illorū mores per quā meditare tenes. sed etiā unū hoc

Ex ingenio malum inueniunt suo.

Nulli amici sunt. inimicos ipsi in se omnes habent
 Atque se cum frustantur: frustrari alios stolidi
 Existimant: sicut est hic: quem esse amicum ratus
 Ipse sum mihi ipse quod in se fuit accuratum habuit:
 Quod posset mali facere in me incōciliare

Copias omnis meas. pi. improbum istuc esse oportet hominem.

mn. Ego ita esse arbitror. pi. obsequere hercle loquere quis est.

mn. Bene ualens uiuit tibi: nam ne ita eēt tecum orare: ut ei quod posses

Male facere faceres. pi. dic modo hominem qui sit: si non fecero:

Et male aliquo pacto me etiam dicito ignauissimum.

mn. Nequam homo ē. uerū hercle amicus est tibi. pi. tāto magis

Dic quis est: neq̃ hominis ego paruipendo gratiam:

mn. Video non posse: quin tibi eius nomen pistoclere perdidisti

Me sodalem funditus. pi. quid istuc est. mn. quid est

pi. Misi ne ego ad te ex epheso epistolam sup̃ amica: ut mihi inuenires

Fateor factum & repperi: mn. qui tibi nō erat meretricum aliarum

Athenis copia. qbus cū haberes rē nisi cū illa quā ego mādassē tibi

Occiperes tu te amare & me ires consultū male. pi. sanum es.

mn. Rem repperi omnem ex tuo magistro ne nega: perdidisti me.

pi. Etiam ne ultro tu is me proiectas probris quid clamas?

mn. Bacchidem. pi. duas ergo hic intus eccas bacchides. mn. quid duae?

pi. Atq; ambas. mn. loqueris nūc nugas sciens. pi. postremo si spergis.

Parum mihi fidem arbitrarier tollam ego te in collum

Atq; intro hinc auferam: imo. mn. ibi mane.

pi. Non maneo: neq; tu me habebis falso suspectum mn. sequor

Parasitus. puer.

pa. Aarasitus ego sum hominis neq̃ atq; improbi militis:

Qui amicam secum auexit ex samo.

Nunc me ire iussit ad eam: & percontarier

Virum ne aurum reddat an ne eat secum simul

pu. Tu dudum puer cum illa usq; isti simul

Quæ hæc sunt ædes pulsa. adi actutum ad fores.

pa. Recede hinc dierecte. pu. ut pulsat propudium.

Comesse panē iris pedes latū potes: fores pultare nescis:

pa. Ecquis his in ædibus est. heus ecquis hic est.

Ecquis hoc aperit hostium ecquis exit.

Pistoclerus. parasitus.

Vid istuc: quæ istæc ē pulsatio: quæ te mala crux agitat.

Qui ad istuc modū alieno iuris tui extētes hosti o. fores

Pene effregisti. qd nunc uis tibi. pa. adulescens salue. pi. salue

- Sed quem quæritas. pa. bacchidem.
- pi. Vtram ergo. pa. nihil scio nisi bacchidem.
- pa. Vt paucis me misit miles ad eam cleomachus.
- Vel ut ducentos philippos reddat aureos.
- Vel ut hinc inelatiā hodie eat secum simul:
- pi. Non id negato esse ituram: abi & renuntia
- Alium ille amat: nō illum ducte ab ædibus.
- pa. Nīmīs iracunde. pi. at sin q̄ iracundus siem.
- Ne tibi hercle haud longe est os ab infortunio:
- Ita dentifrangibula hæc meis manibus gestiunt.
- pa. Cum ego huius uerba interpretor mihi cautio ē:
- Ne nuncifrangibula excussit malis meis.
- Tuo ego istæc igitur dicam illi periculo.
- pi. Quid ais tu. pa. ego istuc illi dicā. pi. dic mihi q̄s tu es.
- pa. Illius sum integumentū corporis. pi. nequam
- Esse oportet. cui tu integumentū improbus es.
- pa. Sufflatus ille huc ueniet. pi. disruptum uelim.
- pa. Nunquid uis. pi. ab eas celeriter: factū est opus.
- pa. Vale dentifrangibule. pi. & tu integumentū uale.
- In eum nunc hæc reuenit res locū ut quid cōsiliū
- Dem sodali super amica nesciam.
- Qui iratus renumerauit omne aurum patri.
- Neq̄ nummus ullus qui reddatur militi.
- Sed huc concedam: nam crepuerunt fores
- Mnesilocus eccum molestus pergreditur foras:
- Mnesilocus. pistoclerus.
- Etulans. pteruo iracundo animo indomito incogitato.
- p Sine modo & modestia sum sine bono iure. atq̄ honore.
- Incredibilis imposq̄ animi: inamabilis. inlepidus. uiuo
- Male uolente ingenio natus. postremo id mihi est quod uolo
- Ego aliis incredibile hoc nequior nemo est. neque indignior
- Q̄ uoi dii benefaciāt: neq̄ quē q̄q̄ homo: aut amet: aut adeat
- Inimicos quam amicos æquū est me habere malos q̄ bonos.
- Permāgis me iuuare: oibus. p̄bis quā i probis uiris digna ē dignior
- Nullus ē homo: qui patri reddidi omne aurum amans
- Quod fuit præ manibus: sum ne ego homo miser.
- Perdidi me: atq̄ operam chrysalī. pi. cōsolādus hic mihi ē: ibo ad eum
- Mnesiloche quid sit. mn. perit: pi. dii melius faciant.
- mn. Perit. pi. nō taces inspiens. mn. taceam. pi. sanus satis non es.
- mn. Perit multa mala mihi in pectore nunc acra atq̄ acerba enuēnit

- pi. Crimini me habuisse fidem imerito tibi lartus fui.
 Eia bonum habe animū:mn.unde habeam:mortuus
 Pluris precist quā ego sum.pi. militis parasitus modo uenerat
 Aurum petere:hinc cū ego me his dictis malis:
 Hic foribus atq; repuli.reieci hominem.mn.quid mihi id prodest.
 pi. Quid faciā nihil habeo miser:ille quidem hanc abducat scio.
 Si mihi nō est nō polliceor:mn.scio dares:noui:sed nisi ames
 Non habea tibi fidē tantā nunc agitas sat tute
 pi. Tuarū rex ego ne opem mihi ferre putē posse inopem te.
 pi. Tace modo deus secundus respiciet nos aliquis:mn.nugae
 Mane:mn.quid est:pi.tuā copiam eccā:chrysalū uideo.
 Chrysalus Seruus.Mnesilocus pistoclerus adolescens
 Vne hoīem decet auro expēdi:huc decet statuā statui ex auro
 Nā duplex hodie facinus feci:duplicibus spoliis sum affectus
 Hec maiorem meū:ut ego hodie lusi lepide:ut ludificatus est
 Callidū senem callidis dolis:cōpuli.& pepuli mihi oīa ut crederet.
 Nunc amanti hero filio secus:q cū ego bibo:quī cū edo:& amo:
 Regias copias aureasq; attuli:ut domo sumeret:neu foris,quareret.
 Non mihi placent isti parmenones syri.qui duas aut tres minas
 Auferunt heris:nequius nihil est q̄ egens consilii seruus.
 Nisi habet pectus multipotens ubicūq; usus sit pectore expromat
 Nullus frugi esse potest homo nisi qui & bene:& malefacere tenet.
 Improbis cū iprobis sit:harpaget:furibus furetur.qd̄ queat
 Versipellem:frugi cōuenit esse hominem pectus cui sapit.
 Bonus sit bonis:malus sit malis:ut cūque res sit:ita animū habeat.
 Sed lubet scire quātū aux herus sibi dēpsit:& qdē suo reddidit patri.
 Si frugi est herculem fecit ex patre decumam partem ei dedit.
 Sibi nouem abstulit.sed quē quāro optime ecce obuiam mihi est
 Num qui nūmi exciderunt here tibi:q sic terram obtuere.
 Quid uos moestos:tanq̄ tristes esse cōspicor:nō placet nec temere ē.
 Etiā quin mihi respondetis quia malū parū.mn.imo uero
 Nimio minus multo parum chrysale occidi.ch.fortassis tu auri
 Dempfisti parum:quid igitur stulte quoniā occasio ad eā rem fuit
 Mea uirtute parū ut quantum uelles tantū sumeres.si hoc digitulis
 Duobus sumebas prioribus.an nesciebas q̄ eiusmodi
 Homini raro tempus se daret.mn.erras.ch.at quidē tute
 Errasti cum parū immerfisti ampliter.mn.pol tu
 ch. Q. uam nunc me accuses magis:si magis re noueris!
 mn. Occidit iam animus istoc dicto plus praesagitur mali!
 Perii.ch.quid ita.mn.quia patri omne cū ramento reddidi!

- Ch. Reddidisti. mn. reddidi. ch. omne ne. mn. omne oppido.
 ch. Occisi sumus: qui in mentē uenit tibi istuc facinus facere tā male
 mn. Bacchidem atq; hunc suspicabar propter crimen chrysale me male
 Consuluisse ob eam rem omne aurum iratus reddidi meo patri
 ch. Quid ubi reddebas aurum dixisti patri. mn. me id aurum accepisse
 Extemplo ab hospite archimenide. ch. hem istoc dicto dedisti
 Hodie in cruciatum chrysalum: nam nisi me aspicit ad carnificē
 Rapiet continuo senex. mn. ego patrem exorauī.
 ch. Nempe ergo hoc ut faceret: quod loquor: Mn. immo tibi ne noceat
 Ne quid ob eam rem succēseat atq; ægre impetraui.
 Nunc hoc tibi curandum est chrysale. ch. quid uis curem
 mn. Ut ad senem etiā alterā facias. uiam compara. fabricare finge
 Quod subet cōglutina ut senem hodie doctum docte falsas aurumq;
 Auferas. ch. uix uidetur fieri posse: mn. perge hac facile hæc
 Feceris. ch. qua malum facile quem mendaciū prehendit manifesto
 Modo quem si orem ut mihi nihil credat: id non ausit credere.
 mn. Immo si audias quæ dicta dixit me aduersum tibi.
 ch. Quid dixit. mn. si tu illum solē: sibi solem esse dixeris: se illum lunam
 Credere esse. & noctem qui nunc ē dies. ch. emūgam
 Hercle hominem probe hodie: ne id nequicq; dixerit.
 mn. Nūc quid nos uis facere. ch. enī nihil est nisi ut ames impero
 Cæterum quālibet me poscitote aurū: ego dabo: quid mihi
 Refert chrysale esse nomen nisi factis probō: sed nunc quantulū
 Usus est auri tibi mnesiloche dic mihi. mn. militi nummis
 Ducentis iam usus ē pro bacchide. ch. ego dabo
 Tum nobis opus est sumptu. ch. ah. placide uolo unū quod agamus
 Hoc ubi egero: tum istuc agam: de ducentis nummis: primū intendam
 Balistam in senem: & balista si peruortam turrim & propugnacula
 Recta porta inuadam: extemplo in oppidum antiquū & uetus
 Si id capso: geritote amicis nostris aux: cor sperat bus si cui animus.
 pi. Apud te est animus noster chrysale. ch. nunc tu abi intro
 Pistodere ad bacchidem: atq; effer cito: pi. quid.
 ch. Solum ceras & tabellas & linum. pi. iam faxo hic erunt.
 mn. Quid nunc es factururus. id mihi dice. ch. coctum prandium
 Vos duo eritis atq; amica tua erit tecū tertia. mn. sicut dicis.
 ch. Pistodero nulla amica est. mn. immo est. alteram ille amat
 Sororem. ego alterā. am. bas bacchides. ch. quid tu loqueris.
 mn. Hoc ut futuri sumus. ch. ubi est biclinium uobis stratum.
 mn. Cur id exquæris. ch. res si ita est dici uolo. nescis quid ego
 Acturus sim. neque facinus quantū exordiar: mn. cedo

Ch. Manū ac subsequere propius me ad fores: intro inspicere.
 pi. Euax nimis bellus: atq; ut esse maxime obtabam locus:
 ch. Quae imperauisti imperatum bene bonis factū illico est.
 ch. Quid parasti. pi. quae parare tu iussisti omnia.
 ch. Cape stilum propere: & tabellas tu has tibi: mn. quid postea:
 Quod iubeo: scribito istic: nam propterea uolo scribere.
 mn. Vt pater cognoscat litteras. quando legat. scribe.
 pi. Quid scribam. ch. salutem tuo patri uerbis tuis.
 mn. Quid si potius morbum mortem scribat: id erit rectius.
 ch. Ne inturbas: iam imperatū in cera est.
 Dic quemadmodū. mn. mnesilochus salutem dicit
 suo p̄ri. ch. adscribe hoc cito. chrysalus mihi usq; quaq; loquitur
 pi. Nec recte pater: quia tibi aux̄ reddidi: & quia nō te fraudauerim?
 pi. Mane dum scribit. ch. celerem oportet esse amatoris manum.
 mn. Atq; idem hercle ē perdūdum: magis q̄ adscribendum citus.
 Loquere hoc scriptum est. ch. nunc pater mi proin tu ab eo.
 Vt caueas tibi sycophantias componit: aurū ut abs te auferat
 ch. Et profecto se ablatū dixit plane adscribito. mn. dic modo.
 Atque id pollice se daturū aux̄ mihi: quod dem scortis.
 Quodque in lustris comedā. & cōgregem pater.
 ch. Sed pater ne tibi hodie uerba det q̄so caue. mn. loquere porro.
 ch. Adscribe dum. mn. etiā loquere dū id scribam modo.
 Sed pater quod pmisisti mihi id quāso ut memineris:
 Ne illū uerberes. uer̄ apud te uinctū asseruato domi.
 Cedo tu ceram ac linum actutū: age oblige: obsigna cito.
 mn. Obscero quid istis ad istuc usus es conscriptus modū.
 ch. Vt tibi ne quid credat: atque ut uinctū te adseruet domi.
 Q̄ uia mihi ita lubet. potin ut cures te: atq; ne parcas mihi
 mn. Mea fiducia opus cōduxi: & meo periculo rem gero.
 ch. A equū dicis. ch. cedo tabellas. mn. accipe.
 Animaduortite: mnesilochus: & tu pistoclere iam facite.
 In bidinio cū amica sua uterque accubitu eatis: ita negociū est.
 pi. Atque ibidē ibi sunt lecti strati: potetis cito.
 Nūquid aliud. ch. hoc atq; etiā ubi erit accubitu semel
 pi. Ne quoq; exurgatis: donec a me erit signum datum?
 M. O imperatore: probum iam bis bibisse oportuit.
 Fugiamus. ch. uos uestri curate officiū: ego efficiam meū

Chrysalus.

Nsanum magnum molior negocium
 Metuoq; ut hodie possim emolirier.

Sed nūc tu truculento mihi atq; sauo usus sene est.
Nam non conducit huic sycophantiæ senem trāquillū esse
Vbi me aspexerit:uersabo ego illū hodie: si uiuo pbe.
Tam frictū ego illū reddam q̄ frictū est cicer.
Adambulabo ad hostium: ut quando exeat
Extemplo aduenienti tabellas dem in manu.

Nicobolus. Chrysalus.

- Ni. Imto illæc res est manē diuidiæ mihi
Subter fugisse sic mihi hodie chrysalū.
ch. Saluus sum iratus est senex: nūc est mihi
Adeundi ad hominem tēpus. hic quis loquitur prope
Atq; hic quidem opinor chrysalus. ch. accessero.
ni. Bone serue salue: quid sit: q̄ mox nauigo in ephesum:
Vt aurum repetam ab theotimo domū: taces.
Per omnes deos adiuro: ut nī meum gnatū tam amem
Atq; ei facta cupiam: quæ is uelit. ut tua iā uirgis latera
Lacerentur probe: ferratusque in pīstrino atatē conteras:
Omnia rescui scelera ex mnesilochō tua.
ch. Men crimīnatus est: optime est: ego sum malus.
Ego sum sacer: scelestus spectare mō ego uerbū faciā.
ni. Et iam carnifex minitare. ch. nosces tu illum actutū
Qualis sit nunc hæc tabellas ferre me iussit tibi.
Orabat quod istic est scriptū fieret. Ni. cedo
ch. Nosce signum: nī. noui: ubi ipse est. ch. nescio:
Nihil iam me oportet scire: oblitus sum omnia
Scio me esse seruū: nescio etiam id quod scio:
Nunc ab trasenna hic turdus lumbricū petit.
Pendebit hodie. pulchre ita intendi tenus
Manedum parumper: iam ad te exeo chrysale.
ch. Vt uerba mihi dat: ut nescio quā rem gerat.
Seruos arcessit intus qui me uinciant.
Bene nauis agitur pulchre hæc confertur ratis
Sed conticiscam. nam audio aperiri fores.

Nicobolus. Chrysalus.

- ni. Onstringe tu iili arthamo actutum manus.
ch. Quid feci. Ni. impinge pugnū si mutueris
Quid hæ loquuntur litteræ. ch. quid me rogas.
Vt ab illo accepi. ad te obsignatas aduli: nī. eotu
Loquitatus ne es gnato meo male per sermonem
Q uia mihi id aurum reddidit: & te dixisti id aurum

- Ni. Ablaturus tamen per sycophantiā. ch. ego ne istuc dixi.
 ni. Ita. ch. quis homo est qui dicat me dixisse istuc
 Tace: nullus homo dicit: hæc tabellæ te arguunt.
 Quas tu attulisti hæc te uinciri iubent. ch. aha
 Bellorophontē iam tuus me fecit filiū
 ni. Ego met tabellas detuli ut uinceret sine
 Propterea hoc facio: ut suadeas gnato meo: ut pergræcet tecum
 Teruenefice. ch. o stulte stulte nescis nunc uendi te.
 ni. Atq; in eo ipso aditas lapide ubi preco prædicat.
 Responde quis me uendit. ch. quem diligunt di.
 Adulescens moritur dum ualet. sentit. sapit.
 Nunc si ullus deus amaret plus annis decem
 Plus iam uiginti mortuum esse oportuit.
 Terræ odiū ambulat: iam nihil sapit.
 ni. Nec sentit. tantū est: quāti est fungus putidus.
 Tum terræ me odiū esse autumas.
 Abducite hūc intro: atq; astringite ad colūnam fortiter
 ni. Nunquā auferes hīc aurū. ch. atqui iam dabis
 Dabo: ch. atque orabis me qd̄ ultro ut auferam
 Cum illum rescisses criminatorem meum:
 Q. uanto in periculo: & quanta in pernīcie sciet.
 ni. Tum libertatem chrysalō largibere: ego adeo nunq̄ accipiam.
 ch. Dic scelex caput: dic quo in periculo est meus mnefilocus filiū
 ni. Sequere hac me. ni. quo genitū: ch. tre unos passus
 Vel decem. ch. agedū tu arthamo forem hanc pauxillū
 Aperi placide: ne crepa: faxo. iam scies: fat est.
 Accede huc tu uidē conuiuium. Ni. uideo.
 Ex aduersum pistoclerū & bacchidem. ch. qui sunt
 ni. Inlecto illo altero. ni. interli miser. ch. nouisti ne hominē.
 ni. Noui. ch. dic sodes mihi bellā uidetur specie mulier.
 ni. Admodū. ch. quid illam meretricē ne esse censes.
 ch. Quippe. ch. frustra. ni. quis igitur obsecro est.
 Inueneris: ex me quidē hodie nunq̄ fies certior.
 Cleomachus. Nicobolus. chrysalus
 Eā ne hic mnefilocus nicoboli filiū per uim ut retineat
 m Mulierē quæ hæc factio est. ni. q̄s ille est. ch. p tempus
 Hic uenit. miles. cle. non me arbitrat militē: sed mulierem.
 Qui meosq; nō queam defendere: nā neq; bellona mihi unquā;
 Neq; mars creduat: ni illū exanimālē faxo: si conuenero:
 Ni ue exhaeredē fecero uitæ suæ. ni. chrysale quis ille est

Qui minatur filio. ch. uir hic est illius mulieris q̄ cū accubat,
 Ni. Quid uir. ch. uir inquā. Ni. nupta ē illa obsecro.
 ch. Scies haud multo post. Ni. oppido interii miser. ch. qd nūc
 Scelestus tibi uidet̄ chrysalus: age nunc: uincito me: auscultato
 Filio: dixi tibi illum inuentur: te qualis fiet. Ni. quid nunc
 Ego faciam. ch. iube sis me exolui cito: nam ni ego exoluo
 iam manifesto hominē opprimit. ch. nihil est lucri quod
 Me hodie facere mauelim. q̄ illū cubantē cū illa opprimere.
 Ambo ut necem. ch. audin quæ loquit̄: qn tu me exolui iubes?
 ni. Exoluite istum: perti: pertimui miser. cl. tum illam quæ corpus
 Publicat uulgo suū faxo. se haud dicat noctā quē derideat.
 Ch. Pacisci cū illo paula pecunia potes. Ni. paciscere ergo
 Obsecro quid tibi lubet dum ne manifesto hominē opprimat
 Ne ue eniceat. cl. nūc nisi ducenti philippi redduntur mihi.
 iam illorum ego animā amorū exorbabo oppido
 ni. Hem illoc paciscere si potes perge obsecro. paciscere qd uis.
 ch. Ibo & faciam sedulo: quid clamas. cl. ubi herus tuus est.
 ch. Nusq̄ nescio: uis tibi ducentos nūmos iam promittier
 Ut ne clamorē hic facias: nec conuitiū. cl. nihil ē quod malim
 ch. Atq̄ ut tibi mala multa ingeram. cl. tuo arbitrato.
 ni. Ut sublanditur carnifex. ch. pater hic m̄ nesilochi ē sequere
 Is promittet tibi. tu eū rogato cæterum uerbum sat est.
 ni. Quid fit. ch. ducentis philippis rem pepigi. Ni. uah salus
 Mea seruasti me quā mox dico dabo. ch. roga hunc tu: tu
 Promitte huic. Ni. promitto roga. cl. ducentos nūmos
 Aureos philippos probos dabim. ch. dabunt inquā respōde.
 ni. Dabo. ch. quid nūc impure: nūquid debetur tibi.
 Quid illi molestus: quia illū morte territas. & ego te & ille
 Mactamus ifortunio: si tibi ē machera: & nobis urbina ē domi
 Quā qdē te faciā. si tu me irritaueris cōfessiorē foricina nenia
 iam dudū hercle equidē sentio. suspitio quæ te sollicitet: cū
 Fiste cū illa muliere. cl. imo est quoq̄. ch. ita me iuppiter
 Iuno. ceres. mineruæ. latona. spes. ops. uirtus.
 Venus castor polluces: mars. mercurius. hercules
 Sumanus. sol. saturnus diiq̄ omnes ament. ut ille cū
 Illas neq̄ cubat neq̄ ambulat. neq̄ osculat̄ neq̄ illud qd diel solet
 ni. Ut iurat seruat me ille suis periuris. cl. ubi nūc m̄ nesilochus ergo
 ch. Rus misit pater. illa autē in arcem abiit ædem uisere
 Mineruæ. nūc aperta ē inuiet̄ ne tibi. cl. abeo ad forum igitur.
 Vel hercle in malā crucem. cl. hodie exigam aurū hoc

ch. Exige ac suspende te. ne supplicare censeas nihil homo
 ch. Ille ē amotus: sine me p te hīc obsecro deos immortalis: ire huc
 Intro ad filiū. nī. quid eo introibis. ch. ut eū dictis plurimis
 Castigem: cū hāc facta sic ad hūc faciat modū. nī. imo oro
 Vi facias chrysale. & te obsecro: caue parlis in eū dicere:
 ch. Etiam ne mones: latin ē: si plura ex me audiet: hodie mala.
 Quā audiuit unquā clinia ex demetrio. nī. lippi illi oculi.
 Seruus ē simillimus. si nō ē: uollis esse. neq; desideres.
 Si est abstinere: quin attingas nō queas: nā nī illic hodie
 Forte fortuna hic foret. miles mnesilochū cū uxore opprimeret sua
 Atq; obruncaret moechum manifestariū nūc quasi ducētis philippis
 Emi filiū. quos dare promisi militi: quos nō dabo temere: & iam
 Prius quā filiū cōuenero: nunquā edepol qe quā temere credā chrysalō
 Verum libet & mihi has perlegere denuo: æquum est tabellis confi-
 gnatis credere.

Chrysalus. Nicobolus. |

Trides duo fratres dicuntur fecisse facinus maximū
 a Cū priami patriā pergamū diuina mœniū manu. armis: eqs
 Exercitu: atq; eximīs bellatoribus mille cū nūero nauū decūo
 Anno subegerūt: non pelides tormento fuit: prout ego herum
 Expugnabo meū: sine classe: sineq; exercitu: & tanto numero miliū
 Coepi expugnauit amanti herili filio aurū ab suo patre:
 Nunc prius quā huc senex uenit: libet lamentariū dum exeat.
 Otroia. o patria o pergamū o priame peristi senex.
 Quī misere male mulctabere quadringētis philippis aureis.
 Nā ego has tabellas obsignatas cōsignatas: quas fero.
 Non sunt tabellæ: sed equus quē misere achiui lignēū
 Epeius ē pistoclerus ab eo hāc sumpta: mnesilochus si nō est
 Relictus: ille nō in busto achilli sed lecto accubat: bacchidē
 Habet secū: ille olim habuit ignem quī signū daret: hūc ipsum
 Exurit ego sum ulysses cuius consilio hāc gerūtur: tum quæ hic sunt
 Scriptæ litteræ: hoc in equo insunt milites armati atque animati.
 Probe ita res successit meliusque: adhuc atque hīc equus nō in
 Arcem uerū in arcā faciet impetū: excidiū. exitiū ex latebra fiet
 Hic equus hodie auro senis: nostro seni huic stollido ei pfecto nomen
 Facio ego ilio: miles menelaus ē. ego agamēnon idem ulysses
 Laertius: mnesilochus ē alexander quī erit exitiū rei patriæ suæ.
 Is helenam abduxit: cuius causa nunc facio obfideri ilion
 Nā illic eidē aud. ui ulyssēm: ut ego sum fuisse: & audacē. & malū
 Dolis ego deprehensus sum ille mēdicans pene inuētus interiit.

Dum sibi exquirat fata illo: ad similitudinem mihi hodie obigit.
 Vincit sum: sed dolis exemit: ite se ille seruauit dolis
 Illo tria fuisse audiui fata quae illi forent exitio
 Signum ex arce si perisset: atque etiam est troili mors
 Tertium cum portae scrae limen superum scinderetur
 Paria ite tria eis tribus sunt fata nostra huic illo.
 Nam dudum primo ut dixeram nostro seni mendacium:
 Et de hospite & de auro, & de lebo, ibi signum ex arce iam abstuli.
 Iam duo restabant fata: tum nec magis id coeperam oppidum
 Post ubi tabellas ad senem detuli: ibi occidi troilum.
 Cum censuit mnesilochum cum uxore esse dudum militis
 Ibi me iniunxit solui: atque id periculum ad similo ulysses ut praedicant
 Cognitum ab helena esse perditum hecubae: sed ut olim ille se
 Blandicis exemit: & persuasit se ut amitteret:
 Ite ego dolis me illo expuli periculo: & decepi senem.
 Post haec cum magnifico milite urbes uerbis quae inermis capit
 Confluxi atque hominem repuli: dein pugnam conferui seni.
 Cum ego adeo: uno mendacio deuici uno ictu extemplo
 Coepi spoliatis nunc ducentos nummos philippo militi
 Quos dare se promissit dabit: nunc alteris etiam ducentis usus est
 Qui dispenset illo capto ut sit mulsum: qui triumphent milites
 Sed priamus hic multo illi praestat non quinquaginta modo
 Quadringentos filios habet: atque equidem omnes lectos sine probo
 Eos ego hodie omnes contrucabo duobus solis ictibus.
 Nunc priamo nostro: si est quis emptor: comiciali senem
 Vende ego uenale quod habeo extemplo ubi oppidum expugnauero
 Sed priamum astante: ecce ante portam uideo. adibo atque alloquar!
 Cuius nam uox prope me sonat. ch. o nicobole. ni. quid sit
 Quid quod te misit: ecquid cogisti. ch. rogas congrederi. ni. gradior
 ch. Optimus sum orator: ad lachrymas coegi hominem castigando
 Meque dictis quae quidem quidam cominisci. Ni. quid ait
 ch. Verbum nullum fecit: lachrymas tacitus auscultabat: quae ego loquebar
 Tacitus conscripsit tabellas obsignatas mihi has dedit:
 Tibi me iussit dare: sed metuo ne idem cantent quod priores:
 Nosce signum est ne eius. ni. noui libet perlegere has!
 ch. Perlege nunc superum limen scinditur: nunc adest exitum illo
 Turbat equus lapides ligneus. ni. chrysale ades dum ego has pellego
 ch. Quid me tibi adesse opus est. ni. uolo ut quod iubeo facias: ut scias
 Quae hic scripta sunt. ch. nihil moror: neque scire uolo.
 ni. Tamen ades. ch. quid opus est. ni. taceas: quod iubeo: id facias.

ch. Adero. ni. heu lras minutas. ch. qui quidē uideat parum
 Verꝫ qui satis uideat grandes satis sunt. ni. animū aduorte igitur
 ch. Nolo inq. ni. at uolo inq. ch. qd opus ē. ni. at enim id quod
 ni. lubeo facias. ch. iustū est tuus tibi seruus: tuo arbitratu seruiat
 ni. Hoc age sis iā nunc. ch. ubi lubet recita. auritū operam tibi dabo
 Caræ quidē haud parsit neqꝫ stilo: sed quicqꝫ ē: perlegere certū est
 O pater ducentos philippos quæso chryfalo da: si esse saluū uis me
 Aut uitalē tibi. ch. malū quidē hercle magnū tibi dico.
 ni. Quid ē. ch. nō prius salutem scripsit. ni. nūqꝫ sentio.
 ch. Non dabis si sapiēs: uerū si das maxime ne illic aliū gerulū
 Quærat si sapiet sibi: nā ego non laturus sum: si iubeas maxime.
 Satis suspectus sum: cū careo noxia. ni. ausculta porro dum
 ni. Hoc qꝫ scriptū ē perlego. ch. inde a principio iā impudēs epistola est
 Pudet pdire me ad te in cōspectū pater. tantū flagitiū
 Te scire audiui meū: quod cū peregrinī cubui uxore militis
 Polhaud derides: nam ducentis aureis philippis redemī uitam ex fla
 gitio tuam.
 ch. Nihil ē illoꝝ qn ego illi dixerī. ni. stulte fecisse fateor. sed quæso pater.
 Ne me in stulticia si deliqui deseras. ego animo cupido: atqꝫ oculis in
 domitis fui.
 Persuasū ē facere: cuius nunc me facti pudet prius te cauisse ergo: qꝫ
 ni. Pudere æquū fuit. ch. eadē istæc uerba dudū illi dixi oia.
 Quæso ut sat habeas: id pater quod chryfalus me obiurgauit
 Plurimis uerbis malis: & me meliorē fecit præceptis suis:
 ni. Ut te ei hñe gratiā æquū sit bonā. ch. ne istuc istic scriptum.
 ni. Hem specta tū scies. ch. ut qd deliquit supplex ē ultro oibus.
 Nūc si me fas ē obsecrare abest pater da mihi ducetos nūmos
 Philipposte obsecro. ch. ne unum quidem hercle si sapiēs. ni. sine
 perlegam.
 Ego iusiurandū uerbis cōceptis dedi datum: id me hodie mulierī.
 Ante uestreꝫ priusqꝫ a me abiret: nūc pater ne piurē cura atqꝫ abduc
 Me hinc ab hac q̄tū potes: quapropter tantū dāni feci & flagitiū
 Caue tibi ducenti nūmi diuitiæ suant sexcenta tantū reddā
 ch. Si uiuo tibi. uale atqꝫ hæc cura: quid nūc censēs chryfale.
 Nihil ego tibi consilii hodie quicquā dabo: neqꝫ ego haud cōmitā
 Ut si qd peccatū fieri fecisse dicas de mea sentētia
 Verꝫ ut ego opinor: si ego in istoc sum loco dem potius auꝫ
 Quam illū corrūpi sinā. duæ conditiones sunt. utrā tu accipias uide
 Vel ut auꝫ perdas. uel ut amator periuret. ego neqꝫ te iubeo.
 Neqꝫ ueto neqꝫ suadeo. ni. miseret me illius. ch. tuus est

Non mirū facis: si plus per dundū sit perisse suauius est
Quā illud flagitiū uolgo dispalescere. ni. ne ille edepol
Ephesi multo mauellem foret dū saluus esset: q̄ reuēnisset domū
Quid ego istic quod per dundum est properem perdere: binos ducen-
tos philippos

Iam intus efferam: & militi quos dudū pmisi miser: & istos mane istic
Iam exeo ad te chrysale: Ch. fit uasta troia: scindunt proceres

Pergamū: sciui ego iam dudū fore me exitium pergamo

Edepol q̄ me esse dicat cruciatu malo dignū: ne ego cū illo

Pignus haud ausin dare. tātas turbellas facio. sed crepuit foris

Efferē praeda ex troia. taceam nūc iā: ni. cape hoc tibi aurū

Chrysale i fer filio: ego ad forū autē hinc ibo: ut soluā militem

ch. Nō eqdē accipiā. proin tu queras qui ferat: nolo ego mihi credi

ni. Cape uero odiose facis. ch. nō equidē capiā: ni. at quā so

ch. Dico ut res se habet: ni. morare. ch. nolo inquā aurum

Concredi mihi. ni. ohe odiose facis. ch. cedo si necesse est

Cura hoc iam ego reuenero. ch. curatū est esse te senem

Miserissimum hoc est icepta efficere pulchre ueluti mihi euenit

Vos ouās praeda onustus incederē salute nostra: atq; urbe capta

Per dolum domū educo integrū omnē exercitū.

Sed spectatores uos nūc ne miremini. qd nō urīpho: puulgatū ē.

Nihil moror uerūtamen accipientur mulso milites.

Nunc hanc prædam omnem ad quæstorem deferam.

Nicobolus.

Vā magis i pectore meo foueo: q̄s meus filius turbas turbet

Quā se ad uitā: & quos ad amores præcipitē iscitū capessat

Magis curā ē. magisq; adformido. ne is pereat: neu corrupat

Scio ego fui illa ætate: & feci illa omnia: sed more modesto

Neq; placitant mores: quibus uideo uolgo gnatis esse parentes

Duxi. habui scortū potaui. dedi. donauī. & enim id raro

Ego dare me ludū meo nato istitui. ut aīo obseq dādo sumere possit

Aequū ēē puto: sed nimis uolo desidīa ei dare ludū: nūc mnefilocū

Quod mādaui uiso: ecquid cū ad uirtutē. aut ad frugē opera sua

Compulerit: sic ut eum conuenit: scio fecisse eo ē ingenio natus.

Nicobolus. philoxenes.

ni. Victiq; ubi sunt. qui fuere: quiq; futuri sūt posthac

q Stulti. stolidi. fatui. fūgi. bardī. blēni. buccones: solus ego oēs

Lōge ante eo stulticia & moribus indoctis. perii: pudet

Hoc cīne ætatis ludum his factum esse indigne q̄ magis id repeto

Tam magis uror: quem meus filius turbauit. perditus sum

Atq; etiam eradicator sum: oibus exemplis crucior. oia me mala
 Consectantur: oibus exitis interit: chrysalus me hodie lacerauit:
 Chrysalus me miserū spoliavit: is me scelus auro usq; adtendit:
 Dolis doctis indoctū ut libitū ē. ita miles memorat meretricē esse
 Quā ille uxore esse aiebat: omniaq; ut quodq; actum ē: memoravit
 Eam sibi hunc annū conductā: reliquū id auri factum:
 Quod ego ei stultissimus homo pmissem: hoc hoc ē peraceseit:
 Hoc ē demū q; percrucior: me hoc ætatis ludificari: imo ædepol
 Sic ludos factum cano capite: atq; alba barbā: miserū me auro
 Esse emūctum: perit hoc seruū meū nō nauci facere esse ausum:
 Atq; ego si alibi plus pdideri: minus ægre habeā: minusq; id mihi
 Dāno ducam. ph. certo hīc ppē me mihi nescio quis
 Loqui uisus ē sed quē uideo: hīc quidē pater mnēsilochi est.
 Euge lociū ærumnā: & mei malū uideo. philoxene salue.
 Et tu: unde agis. nī. unde homo miser atq; infortunatus
 At pol ego ubi sum esse ibi miserū hoīem decet atq; ifortunatum
 Igitur pari fortūa ætate ut sumus: utimur: ph. sic ē sed tu
 Quid tibi est. nī. pol mihi par idē quod est tibi
 Nūquid nā ad filiū hæc egritudo attinet. nī. admodū
 Idē mihi morbus ī pectore ē. nī. at mihi chrysalis optimus
 Homo pdidit filiū me atq; rē oēm meā. ph. quid tibi ex filio
 Nā obsecro ægre est. nī. scies is perit cū tuo atq; ambo
 Aeq; amīcas habet. ph. quī scis. nī. uidi. ph. heī mihi
 Disperis. nī. quid dubitamus pultare atque huc euocare
 Ambas foras. ph. haud moror. nī. heus bacchis: iube sis
 Actutū aperiri: nisi mauglis fores & postes cōminui securibus
 Bachis. Nicobolus. Bachis philoxenes
 Vis sonitu tumultuanti noīe noīat metatque pultar
 q Aedes. Nī. ego atque hīc. Ba. quid hoc est negotiū
 Nam amabo qs has huc ouīs adegit. nī. ouīs nos uocant
 Pessume. ba. pastor hæc dormit: cū hæc eūt sic a pecu balitātes
 Et pol nitet: haud fordidae uidētur ambæ
 Atōsæ hæc qdē ambæ usq; sūt. nī. ut uidēt deperdere nos
 Sine suo usq; arbitratu. ba. rerin ter in anno tu has tōitari
 Pol hodie altera iam bis detonsa certo ē. ba. uetula sūt thimianæ
 Et bonas fuisse credo uidēt limulīs obsecro ut intuentur
 Ecceastor sine omni arbitror malitia ēē. ph. merito hoc nobis sit
 Qui quidē huc uenerimus: Ba. cogātur quidem intro
 Haud scio quid eo opus sit quæ nec lactem nec lanā ullā habent
 Sic fines astent: exoluere quantū fuit: omnis fructus iam illis

Decidit non uides ut balantes solæ libere crassentur: quin ætate
Credo esse mutas. ne balat quidem: cū a pecu cætero absūt.

ph. Stultæ atq; malæ uidentur. ba. reuertamur intro foror

ba. Ambæ. Ni. manete hæ oues uolunt uos. ba. prodigiū hoc quidē est.

Humana nos uoce appellant oues. ph. hæ oues: uobis malam

Rem: magnā cū dent dabunt. ba. si quā debes te condono tibi habere

Nunquam abs te petam: sed quid est. quapropter nobis uos malum
minitamini?

ph. Quia nostros agnos cōclusos istic esse aiunt duos. ni. & præter eos

Agnos meus est istic clam mordax canis: qui nisi nobis producantur

Iamque emittantur foras arietes truces nā erimus iā: in uos

Incurfabimus. ba. foror est quod te uolo secreto. ba. ehō

Amabo. ni. quo illæ abeunt. ba. senem illū tibi dedo

Veteriorem. lepide ut lenitū reddas. ego ad hūc iratū

Adgrediar. ph. possumus nos hos intro illicere huc. ni. meū

Pensum ego lepide accurabo q̄ odiosum est moriem amplexari?

ba. Facito ut facias. ph. taceas tu tuū facito. ego quod dixi

Haud mutabo. ni. quid illæ illic in consilio duæ secretæ cōsultant?

ph. Quid ais tu homo. ni. quid me. uis. ph. pudet me dicere quiddam

ni. Quid ē quod pudeat. ph. sed amico hoi tibi quod uolo credere:

Certū ē: nihil sum. ni. istuc iam pridem scio: sed quid nihil sis

Memora. ph. tactus sum uehementer uisco: eor stimulo foditur

ni. Pol tibi multo æquius est coxendicem: sed quid istuc ē: & si iam

Ego ipse quid sit prope scire puto me: uerū audire etiā ex te studeo?

ph. Viden hanc ni. uideo. ph. haud mala est mulier

ni. Pol uero ista mala: & tu nihil. ph. quid multa: ego amo.

ni. An amas? ph. necas. ni. tu homo putidus amator istac fieri ætate

Audes. ph. qui non. ni. quia flagitiū est. ph. qd opus uerbis est V

Meo filio nō sum iratus: neq; tuo est æquū esse iratū.

Si amant sapienter faciunt: sequere hac: eunt

ni. Eccas tādē probri perlecebra: & psualtrices: qd nūc etiam

Redditis nobis filios & seruū an ego experior tecū ui maiore

ph. Abin hinc: nō homo tu quidē es: q̄ istoc pacto tā lepida illepide

Appelles. ba. senex optime quātū est i terra: sine hoc exorare

Abs te: ut istuc delictū defitas tāntopere ire oppugnatum:

ni. Nisi abeas. quanq̄ tu bella es malū tibi malo dabo iam

ba. Patiar nō metuo. ne qd mihi doleat: qd ferias. ni. ut blādiloqua

Hei mihi metuo. ba. hic magis tranquillū est i hac mecū

Intro atq; abi. si quid uis filiū cōcastigato. ni. abin a me scelus

ba. Sine mea pietas exorem. ni. exores tu mē. ba. ego quidem

Ab hoc certe exorabo. ph. imo ego te oro. ut me intro abducas.
 Lepidū te. ph. at scin quo pacto me ad te intro abducas
 Mecū ut sis. ph. oia quae cupio cōmemoras. ba. uidi ego neq̄ hoīem
 Verū te neminē deteriore. nī. ita sum. ba. i hac
 Mecū intro ubi sit tibi lepide uictibus uino atq; ungūentis.
 Satis tā satis uos tristes. ph. cōuiui me nihil poenitet ut sū acceptus
 ni. Quadringentis philippis filius me & chrysalus circūduxerunt
 ba. Quē quidē ego: ut non exeruciem: alterū iatū auri nō mereā
 Quid tandem si dimidium auri redditur: i mecum intro
 Atq; ut eis delicta ignoscas. ph. faciet. nī. etiam tu homo
 Nihili. ph. quid alii dant bonitate culpa tua amissis.
 Dimidium auri datur accipias. potesq; & scortū accumbas.
 ni. Egon ubi filius corripatur meus ibi potem. ba. potandū est
 ni. Age iam id: ut ē & si est dedecorū patiar facere: inducam animū
 Ego cum hac cū illo accubet inspectem. ba. immo equidē pol
 Tecū accubam. te amabo. & te amplexabor. ni. caput prurū
 Perii: uix. negito. ph. non tibi ueni in mentē amabo: si (dū uiuas)
 Tibi bene facias. iam pol id quidē esse haud perlonginquū.
 Neq; si hoc hodie amiseris. post in morte id euenturū esse unq̄.
 ni. Quid ago. ph. quid agas: rogitas etiam. nī. libet & metuo
 ba. Quid metuis: nī. ne obnoxius filio sim & seruo. ba. mel
 Meū amabo: istae fuit tuus ē. unde illum cenēs sumere
 Nisi quod tu te illi dederis: hac ueniam illis sinat exorem.
 ba. Lepidū te. ph. at sin quo pacto me intro abducas.
 ni. Ut terebrat satū offirmatū quod mihi erat. id me exorat.
 Tua sum opera. & propter te improbior. ba. nusq̄ me auelles.
 Satin ego istuc habeo obfirmatū. nī. quod semel
 Dixi haud mutabo: ba. ite intro accubiū: it dies. fili uos
 Expectant intus. nī. q̄ quidē actū emorimur.
 ba. Vesper hic est. sequimi. philo. ducite nos quo lubet: tanquā qui
 ba. dem addictos.
 Lepide ipsi hic sunt capri suis q̄ filius fecere infidias.
 Hi senes nisi fuissent nihili iam inde ab adulescentia non hodie
 Hic tantū flagitiū facerent canis caputibus: neq; adco
 Hae faceremus nī antehac uidissemus fieri.
 Ut apud lenones riuales filius fierent patres.
 Spectatores uos ualere uolumus: & clare ad plaudere
 Plauti Mustellaria.

Argumentum.

Anum sit emptor suos amores philolaches
m Omnemque absente re suo absumit patre
Senem: ut reuenit ludificatur tranio
Terrifica monstra dicit sentiri in adibus
Et inde primum emigratum: interuenit
Lucripeta foenus foenerator postulans
Ludusq; rursus sit senex: nam mutuum
Acceptum suum dicit pignus emptis adibus
Requirat quæ sunt: ait uicini proximi
Inspectat illas: post se derisum dolet
Ab sui sodale gnati exoratur tamen
Tranio. Grunio. Serui duo
Xie culia sis foras mastigia. q mihi iter patias exhibes argutias
e Egrederere herilis perniciēs ex adibus: ego pol te ruri centes cē
Vleiscar probe: exi inquam nidore cupinā. quid late se sequitur
Quid tibi malum hie ante ædis clamas io si. an ruri centes teccā
Esse: abscede ab adibus abi rus. abi di recta abscede ab ianuā
En hocine uolebas. Gr. parū cur me uerberas.
tr. Q uia quis patinas. Gr. sine modo adueniat senex
tr. Sine modo uenire fasuum quem absentem comes.
tr. Nec uerisimile loquere. nec uerum frutex
Comeſſe quenquam ut quisquā absente possit
Tu urbanus uero securā delitiae populi
Rus mihi tuo obiectas: sane credo tranio
Quod te in pistrinum scis actutum tradier.
Cis hercle paucas tempestates tranio
Augebis ruri numerum genus feratiles
Dum tibi lubet: licetque pora: perde rem
Corrumpe herilem adoleſcētem optimum
Dies noctesque bibite: pergræcamini
Amicas emite: liberate: pascite: parasitos obſonate pollucibiliter
Hæc ne mandauit tibi cum peregrē hinc ſenex
Hocine modo hic rem curatam offendet ſuam
Hocine boni eſſe officium ſerui exiſtimas
Vt heri ſui corumpat: & ſemet ſilium
Nam ego illum corruptum duco cum his factis ſtudet
Quo nemo adæque inueniute ex omni athica
Ante hac eſt habitus parcus: nec magis continens
Is nunc in aliam partem palmam poſſidet
Virtute id factum tua & magiſtero tuo:

- tr. Quid tibi malum: mea ut quod ego agā curatio est. an rori quaslo
Non sunt quos cures bouis. lubet potare. amare. scorta ducere.
- tr. Meitergificatio hoc: non tui fiducia. Gr. q̄ confidēter loquitur fur.
At te iupiter di que omnes perdant. oboluiſti alleū germana illuies
- Gr. Rusticus: hircus: hara mostelaria: capra cōmista
Quid uis fieri. nō omnes possūt olere unguenta exotica
Sicut tu oles: neque superior adcūbere. neque tā facietis q̄ tu uiuis
Victibus tu tibi istos tu habeas turtures: pisces: auis. sine me aliatum
Fungi fortunās meas tu fortunatus. ego miser. tra. patiunda est:
Meum bonū me: te tuum maneat malū: quasi inuidere
Mihī hoc uidere grūmīo: quā mihī bene est & tibi male est
Dignissimū est licet me amare & te bubuluarier:
Me uicēitare pulchre te miseris modis. Gr. o carnificū cribrū
Quod credo fore: ita te forabūt patibulatū per uias stimulis
Si huc reueniat senex: tra. quī scīs an tibi istuc eueniat priusq̄ mihī.
- Gr. Quia nūq̄ merui. tu meruisti. & nūc meres. tra orationis operā
Compendi face: nisi te mala re magna mactari cupis!
- Gr. Eruum daturi estis bobus quod fera. dato aēs in honestis. agite
Porro per gite. quo ocepistis. bibite per grācamini. este ac serite
Vos saginā cedite. tra. tace atq̄ abi tu rus: ego ire in pyreū
Volo: in uesperū parare piscatum mihī: eruum tibi aliquis
Cras faxo aduillā afferat. quid est: quid tu me nūc obtuere fuscifer
Gr. Pol tibi istuc credo nomen actutū fore dū intereas
tr. Sic sit istuc actutū sino. Ge. ita est secundum hoc scito
Nimio celerius uenite quod moleste q̄ illud quod cupide petas.
tr. Molestus ne sis. nūciā in rus te admoue. Gr. netu erres
Hecle prater hanc mihī non facies morā. tr. satīn abiit neq̄ qd̄
Dixi floci existumat. Gr. prob di imortales obsecro uestrā fidē
Facite huc ut redeat noster q̄ primū senex: triēniū qui iā
Hinc abest priusq̄ oia perierint: & aedis & ager: qui nisi huc redit
Paucorū mneſtū sūt relictae reliquiae: nūc rus abibo:
Nam ecce hērile filiū uideocorruptū ex adulescente optumio
Philolaches adolescens
r Ecordatus multū & diu cogitauī argumentaq̄ in pectus mul
ta institui.
Ego atq̄ in meo corde: si est qd̄ mihī cor eā re uolutauī
Et diu disputauī hominē cuius rei quādo natus est
Similē esse arbitrarer. simulacrūq̄ habere: id reperi iam.
Exēplū nouarū aediū esse arbitror: similē ego hominē
Quando hic natus est ei rei argumenta dicā. atq̄ hoc

Haud uidetur uerisimile uobis at ego id faciā esse. ita ut credātis
Profecto ita esse ut predico uera unica: atque hoc uos metipsi
Scio perinde uti nūc ego esse autumo. quādo dicta audietis mea.
Haud aliter id dicetis. auscultate argumenta dū dico.
Ad hanc rem. simul gnauiri suo uelocem hanc rē mecum
Aedes cū extemplo sunt paratae. expolita. factae: probae: examina
Laudant fabri. atque aedes probant. sibi quisque inde exemplum
Sibi quisque simile suis: sumptu suo operā pascūt suam.
Atque ubi illo immigrat nequā homo indiligēs: cū pigra familia
Immundus instrenuus. hic iā aedibus uitū additur: bonarū
Cum curantur male atque illud saepe fit: tēpestas uenit
Cōfringit tegulas: ibricescit: ubi dominus idiligēs reddere alias ne uol
Venit iberi lauat parietes. perpluunt tigna: putrefacitque operā
Fabri: nequior iam factus est usus aediū atque haud
Fabri culpa: sed magna pars morā hanc induxerunt.
Si quod nūmo sarciri potest usque dū maneant: neque id faciunt
Donicū parietes ruunt. aedificantur aedes totae denuo
Hac argumēta ego aedificiis dixi: nunc etiā uolo
Dicere ut homines aediū esse similes arbitremini.
Primū dum parentes fabriliberū sunt: & fundamentū
Substruūt liberorū: extollunt: parant: sedulo infirmitatem
Et ut in usū boni: & in speciem populo sint: sibi quē & materiē
Reparant: nec sumptus sibi sumptui esse ducunt
Expoliūt docent litteras: iura: leges sūptu suo: & labore
Nittuntur. ut alii sibi esse illorū similes expetant.
Ad legionem cum ita in adminiculum eis clamant
Tū iā aliquē cognatū suū eatenus abest
A fabris unū ubi emeritū est stipendium dōrque
Igitur cū specimen cernitur: quo eueniat aedificatio.
Nā ego ad illud frugi usque & probus sum: fabrorū potestate dū sum
Posteaq̃ immigrauit in ingeniū meū: perdidī operā fabrorū
Illico oppido uenit igna: ita mihi tēpestas fuit
Mihi aduento suo grandinē: imbremque attulit.
Hac uerecūdiā mihi & uirtutis modū deturbauit. **textit.**
Detexitque a me illico post illā: obtinere eam: negligens
Continuo pro imbre amor aduenit: nunc simul res fides
Permanauit. permadefecit cor meū: nunc simul res fides
Fama uirtus decusque deferuerunt: ego sum in usu factus
Nimio nequior: atque a depolita haec tigna humi deputant.
Num uideo mihi sarcire posse aedes meas: quā tota perpetua ruant

Quin cū fundamēto perierint: nec quisq̃ esse auxilio queat.
 Cor dolet: cū scio ut nunc sū atque ut fui. quo neque indurior
 De iuuentute erat arte gymnastica. disco. hālis: pila
 Cursu: armis. equo uictabā. uolupē parafimonā: & duricia:
 Disciplina aliis erā: optimi quiq; expetebant eam
 Doctrinā sibi: nunc postq̃ nihili sum id uero meopte ingenio reperi:

Philocomasium Mulier. Scapha Ancilla. philolaches adolescēs

ph. i Am pridē mecastor frigida nō laui magis. lubēter.

Nec cū me melius mea scapha reris & difricatā: sca. euenit rebus

Omnibus uelut hōno mellis magna fuit. ph. quid ea mellis

Attinet ad meam lauationem. sca. nihilo plusq̃ lauatō tua

Ad mellim: ph. o uenūs uenusta hāc illa est tempestas mea.

Mihi quā modestiā omne detexit tectus qua fui quā mihi amor

Et capido in pectus perpluit meū: neq; iā unq̃ obtingere possū

Madent iam in corde parietes. periere hāc oppido aedes.

ph. Contempla amabo mea scapha sat in hāc me uestis deceat.

Volo meo placere philolacheti meo oculo: meo patrono:

sca. Quin tu te exornas moribus lepidis: cū lepida tu te es.

ph. Non uestis amatores amant mulieris: sed uestis fartū.

Ita me dii amant lepidā scapha sapi. scelestā multū!

sca. Ut lepide oēs res tenet: sniasq; amātū: ph. qd nūc?

sca. Quid ē. ph. quī me aspice & cōtempla ut hoc me decet.

sca. Virtute formæ id euenit. te ut deceat quicquid habeas.

ph. Ergo ob hoc uerbū te scapha donabo ego hodie aliq.

ph. Neq; patiā te hanc gratis laudasse: quā placet mihi.

sca. Nolo ego te assentari mihi nimis qdē tū stulta es mulier.

ph. Eo mauis uituperari falso: q̃ uero extolli:

sca. Equidem pol uel falso. tamē laudari multo malo q̃ uero

ph. Culpari. ain meā speciem alios in ridere ego uerū amo

sca. Verū uolo dici mihi. mendacem odi: sca. ita tu me ames

sca. Ita philolaches tuus te amet. ut uenusta es. ph. quid ait

ph. Scelestā quomodo adiurasti: ita ego istam amarem.

ph. Quid ita hāc me. id eū nō additū est ifecta dona factor:

sca. Perit quod promiserā tibi. dona perdidisti.

sca. Equidē pol miror tam captā: tam doctā te & benē doctā

sca. Non scire te stulte facere. ph. gn mone quā sō si quid erro

ph. Tu ecastor erras: quā quidē illū expectes unū atq; illi mōrem

ph. Præcipue sic geras: atq; alios asperneris: matronæ nō meretricium est

ph. Vnū inferuire amantē. ph. pro iuppiter: nā quid malū

ph. Versatur meæ domi dii deaq; omnes me pessimis exemplis

Interficiant. nisi ego illā anū interfecero sit. fame. atq; gelu. Q
ph. Nolo ego mihi male te scapha praecepe. sca. stulta es. plane C
Quae illū tibi aeternū puras fore amicū. & beniuolentem D
Moneo ego te: te ille deferet. aetate & facietate. ph. nō spero. C
sca. Insperata accidūt magis saepe: q̄ quae speres D
Postremo si dictis nequis perducit: ut uera hāc credas D
Mea dicta ex factis nosce rē: uides quae sim & quae fui ante F
Nihilo ego q̄ nūc tu amata sum: atq; unī modo gessi. morē. A
Qui pol me: ubi aetate hoc caput colorē cōmutauit: reliq;. N
Deseruit quae me: tibi idē futurū credo. ph. uix comprimor. Q
Q. uin inuolē illi in oculos stimulatrici. ph. solam illi meo A
Soli censeo esse oportere obsequentē: solam ille soli A
Sibi suo liberauit. ph. prohi dii mortales mulierē lepidā A
Et pudico ingenio bene hercle factū & gaudeo mihi E
Nihili esse huius causā. sca. insita ecastor tu quidem es. M
ph. Quapropter. sca. quae istuc in te ille amet. ph. cur obsecro C
Non curem. sca. libera es iā tu iam quod quae rebas habes. V
Ille te nisi amabit ultro id p̄capite tuo quod dedit perdidit. Q
Tantū argenti. ph. perii hercle nī ego illam pessumis N
Exemplis entcasto: illā hāc corrumpit mulierē male suada L
Lena. ph. nunq̄ ego illi possū gratiā referre ut meritis est. V
De me: scapha id tu mihi nē suadeas ut illū minoris pēdā. Q
sca. Et hoc unum facito cogites si illum inseruibus solū. V
Dum tibi nunc hāc aetula est. in senecta male querere E
ph. In aginā ego nunc me uelim uerti ut uenificā illi N
Fauces prandam atq; enecem scelestā simulatricē N
sca. Eundem animū oportet nūc mihi esse gratū ut impetraui E
Atq; olim prius q̄ id extuli: cū illi sublandiebar. E
ph. Dii me faciāt quod uolūt: nī ob istā orationē te liberaffo. C
Et nī scapham enicaffo. sca. si tibi acceptū est fore tibi unicum V
Sempiternū: atq; illū amatorem tibi propriū futurū in uita I
Soli gerendū censeo morem: & capiendos crīnes ut fama est. S
Hoi: ex in sole pecuniā inuenire. ph. ego si bonam Q
Famā mihi seruaffo: sat ero diues. ph. si quidē hercle P
Vendūdū sit pater uenibit multo potius: q̄ te me uiuo unq̄ E
Sinā egere aut mendicare. sca. quid illis futurū est ceteris N
Qui te amant. ph. magis amabunt cum uidebunt gratiam T
Referentē. ph. utinā nunc meus mortuus pater ad me P
Nūciatur: ut ego exheredē meis me bōis faciā atq; hāc sit heres. V
Iā ista quidem absumpta rēs erit dies noctesq; estur bibitur V

- Neq; quicq; parsimoniam adhibet sagina plane est
 In te hercle ceruū est principium ut sim parcus experiri
 Nam neq; ædes quicq; neq; bibes apud me iisdem diebus
 ph. Si quid tu in illum bene uoles loqui id loquillicebit
 Nec recte si illi dixeris: iam ecastor uapulabis
 ph. Edepol si summo ioui uiuo argento sacrificassem
 Pro illius capite quid dedi: nunq; eque id bene collocassem
 Ut uideas eam medulitus me amare oh probus homo sum
 Qui pro me causam diceret patronum liberaui. Sca. uideo te
 Nihil pendere præ philolache omnes homines: nunc ne eius causa
 Vapulem tibi potius assentabor. is acceptus. sat habes tibi fore
 Illum amicū sempiternū. ph. cedo mihi speculū: & cū ornāmētis
 Arculam actutū scapha: ornata ut sim cū huc ueniat
 Philolaches uoluptas mea: sca. mulier quæ se suamque ætatē
 Spernit: speculo elusa est: quid opus speculo tibi. quæ tute
 Speculo speculū es maximū. ph. ob istuc uerbū ne ne quicq;
 Scapha tam lepide dixeris: dabo aliquid hodie. sca. pertuli
 Tibi philocomassiū mea. phi. suo quicq; loco uiden capillus fatis
 ph. Cōpositus ē cōmode. sca. ubi tu comedas capillū cōmodū eē credito
 Vah quid illa potest peius quicq; muliere morarier: nūc assentatrix
 Scelestā est: dudū aduersatrix erat. ph. cedo cerusam. sca. qu id
 Cerusa opus est: ph. nam qui malas oblinam. sca. una opera
 Ebur atramento candefacere postules. philo. lepide dictū
 De atramento atq; ebore. euge plaudo scaphæ. philo. iū tu igit cedo
 Purpurissū. sca. nō do scita es tu quidē noua pictura iterpollare uis
 Opus lepidissimū: nō istā ætatem oportet pigmetū illud attingere
 Neq; cerusam neq; melinum neq; aliam ullam offuciam
 Cape igitur speculū. ph. ei mihi misero sauiū speculo dedit
 Nimitis uelim lapidem qui ego illi speculo imminuam caput
 Sca. Linteū cape. tuque exterge tibi manus. ph. quid ita obsecro
 Sca. Ut speculū tenuisti: metuo me oleant argentū manus.
 ph. Ne usq; argentū te accepisse suspicetur philolaches.
 Non uideor uidisse lenā callidiorē ullā alterā.
 Ut lepide atq; astute in mētē uenit de speculo. phi. mane
 Etiam ne unguētis unguendā censes. sca. minime feceris
 ph. Qua ppter. sca. qā ecastor mulier recte olet ubi nihil olet
 Nam istæ ueteres quæ se unguentis unctitant interpollēs
 Vetulæ. edentulæ. quæ uitia corporis fūco occultant
 Vbi sese sudor cum unguentis consociauit: illico
 Iidem olent: quasi cum una multa iura confundit cocus.

ph. Quid oleas nescias: nisi id unum nil male olere intelligas.
 Vi perdocte cuncta callet: nihil hac docta doctius:
 Verum illud est maximū: adeo pars nostrorū intelligit
 Quibus anus domi sunt uxores. quæ nos dote meruerunt.
 ph. Agedū contēpla aurū & palā: satīn hæc decent scapha?
 Sca. Non me curare istuc oportet. ph. quē obsecro igitur. sca. eloquar.
 Philolaches nequid emat: nisi quod tibi placere censeat.
 Nam amator meretricis mores sibi emit: auro & purpura
 Quid opus est: quod suum esse nolit te ultro ostentari
 Purpura ætate oculanda est: aurū turpi mulieri.
 Pulchra mulier nuda erit q̃ purpurata pulchrior.
 Postea nequicq̃ exornata est bene: si morata est male
 Pulchrū ornatū turpes mores peius coeno concinnunt:
 Nam ne si pulchra est nimis ornata est. ph. nimis diu
 Abstineo manū. quid hic uos diu agitis. ph. tibi
 Me exorno ut placeam. ph. ornata es satis.
 Abi tu intro: atq; ornamenta hæc aufer. sed uoluptas mea
 Mea philocomasitū potare tecū collibitū est mihi. ph. libet edepol
 Mihi tecū. nā quod tibi libet idē mihi libet
 Mea uoluptas. ph. iam istuc uerbū uile est uiginti minis.
 Cedo amabo: decūbe emptū tibi dare hoc uerbū uolo.
 Etiam nunc decē minæ apud te sūt: uel rationē puta
 Triginta minas pro capite tuo dedi. ph. cur exprobras
 ph. Ego ne id exprobrē: quī mihimet cupio id opprobarier
 Nec quicquā argenti locaui tam diu usq; æque bene
 Mu. Certe ego quod te amo operā nusquā melius potui ponere.
 ph. Bene igitur ratio accepti atq; expensi inter nos cōuenit.
 Tu me amas: ego te amo: merito id fieri uterq; existimat:
 Hæc qui gaudent: gaudeant perpetuo suo sen. p. bono.
 ph. Age accūbe igitur: cedo aquā manibus puer appone hic mēsam
 Qui inuident ne unquā eorū quisquā inuideat prorsus cōmodi.
 Sca. Vide tu an ibi sint unguēta. ph. qd opus est cū istac accubo
 Sed est ne hic meus sodalis. qui huc incedit cū amica sua
 Is est callidamates: cū amica eccum incedit. euge oculus meus
 Conueniunt manipulares. eccos prædā participes petunt.
 Callidamates. Scapha. Delphiū. philolaches. philcomasium
 Duersum uenire mihi ad philolachem
 a Volo temporē. Sca. audi en tibi impetratum est
 Nam illi ubi sunt: inde effugi foras
 Ita me ibi male conuiuii sermonisq; cesunt

- ca. Nunc comeſtatū ibo ad philolachetem.
 Vbi nos hilari ingenio & lepido accipiet.
 Ecquid tibi uideor mammam adire.
 Semper iſtoc modo moratis uitæ debebas
 Vis ne ego te actu me amplectere. del. ſi tibi ē cordi facere licet
 ca. Lepida es duce me amabo. D. caue ne cadas: aſta
 ca. Ohoh ocellus es meus: tuus ſum alumnus: mel meū.
 De: Caue modo ne prius in uia accūbas: q̄ illic ubi lectus eſt
 Stratus comus: cal. ſine ſine cadere me ſine & hoc
 Quod mihi in manu eſt. del. ſi cades nō cades qn cadā tecū.
 Iacentis toilet poſtea nos ambos aliquis.
 Mander humo. cal. tū mea uis mammam adire
 del. Cedo manū uolo equidē te aſtigi. cal. en tene age ſimul
 Quo ego eā an ſcis. del. ſcio in mentē uenit. cal. mō nēpe
 Domū eo comeſtatū. cal. imo iſtuc quidē iā memini
 ph. Nūc non uis me obuiam hiſce ire anime mī. ph. illico
 Ex omnibus optie uolo. ph. iā reueriar. philoc. diu ē iā id mihi.
 cal. Equis hic ē. phil. ſi eſt. ca. en philolaches ſalue
 Amiciſſime mihi omniū hominū. philol. diūte ament
 Accuba callidamates unde agis te. cal. unde homo ebrius
 Mu. Probe. qn amabo accūbas delphium mea. cal. da illi quod ibibat
 Dormiā ego iam. del. num mirū: aut nouū quippiā facit
 ph. Quid ego hoc faciā poſtea mea. philoc. ſic ſine eū bleſpſe.
 Age interim da delphio cito cantharum circum
 Tranio. philolaches. Calidamantes. Delphiū. philocomafiū
 Vppiter ſupremus ſūmis opibus atq; indiſtriis
 Me periffe & philolachetē cupit herilē filium.
 Occidit ſpes noſtra nuſq; ſtabulū ē confidentie
 Nec ſalus nobis ſalutū iam eſſe: ſi cupiat: poteſt:
 Ita aliū erroris montē maximū ad portū modo
 Conſpicatus ſum. herus aduenit peregre perit tranio
 Ecquis homo ē. qui facere argenti cupiat aliquātū lucri.
 Qui hodie ſeſe excruciarī me animo poſſit pati.
 Vbi ſunt iſti plagipati ferrei. tri baces uiri
 Vel iſti qui haſtis triū nūmorū cā ſubeunt ſub aſta
 Vbi aliqui quique denis aſtis corpus tranſfigi ſolent
 Ego dabo ei talētū: primus qui in crucē excurret.
 Sed ea lege ut offigantur. biſ pedes. biſ brachia.
 Vbi id erit factū: a me argentū petito præſentariſ.
 Sed ego ſū ne ille inſcelix qui nō curro curriculo domū

- ph. Adest obsoniū: ecū tranio a portu adit. tra. philolaches
 ph. Quid est. tra. ego & tu. ph. quid. tra. & ego & tu pimus
 ph. Quid ita. tra. p̄r adest. ph. qd ego ex te audio. tra. absūpti sumus
 Pater inq̄ tuus uenit. ph. ubi est is obsecro. tra. adest
 Q̄ uis id ait: quis uidit. tr. egomet iquā uidit. ph. uæ mihi
 Quid ego agā. tr. nūq̄d tu malum me rogitas qd agas accūbas
 ph. Vidisti. tra. egomet inq̄. philo. certe inq̄ occidi
 Situ uera memoras. tra. quid mihi sit boni si mentirer.
 ph. Quid ego nūc faciā. tra. iube hæc hinc oīa amolirier
 Quis istic dormit. ph. callidamantes. tra. suscita istū delphiū
 Del. Callidamantes callidamantes uigila. Cal. uigilo. cedo ut bibā.
 Del. Vigila pater aduenit peregre philolachis. cal. ualeat pater
 ph. Valerille quidē atq̄ disperii. cal. disperisti qui potest.
 ph. Quæso edepole xurge: pater aduenit. cal. tuus uenit pater
 Iube abire rursū. quid illi reditio etiam huc fuit.
 ph. Quid ego agā. pater iā hic me offendet: misere: adueniēs ebriū
 Aedis plenas cū uiuarū: & mulierū: misere est opus
 Sicut ego aduentu patris: nūc quæro quid faciā miser
 tr. Ecce autē hic deposuit caput & dormit suscita
 ph. Etiam uigila pater inq̄ aderit iam hic meus. cal. ain tu pater
 Cedo soleas mihi ut arma capiā iā pol ego occidā patrē.
 ph. Perdis rē tace amabo: abripite hūc intro actutū inter manus.
 Cal. Iam hercle ego uos pro matula habebō: nisi matulā datis.
 ph. Perii! Tra. habebonū animū ego istū lepide medicabo metū.
 ph. Nullus sum. Tra. taceas ergo q̄ istac sedens meditabor tibi.
 Satin habes: si ego aduenientē ita patrē faciā tuum:
 Non modo ne introeat: uerū etiā ut fugiat longe ab ædibus.
 Vos modo hinc abite intro: atq̄ hæc hinc p̄pere amolimini!
 ph. Vbi ego ero. tra. ubi maxime esse uis: cū hac cū istac eris.
 Del. Quid est igitur abeamus hinc nos. cal. nō hoc lōge delphiū
 Nam metuis potare haud tantillo hac quidē causā minus
 ph. Hec mihi cōmista hæc blanda dicta. quo eueniat mædo metu
 tr. Potin animo ut sis quieto: & faciat quid iubeo. philo. potest.
 tr. Omnīū primū philochomasiū intro abi: & tu delphiū
 ph. Morigeræ tibi erimus ambæ. tra. ita illæ faxit iuppiter
 Animū aduorte: nūc tu iam quæ uolo adcurarier
 Omnīū primū dū ædes iā fac oclusæ scient.
 tr. Intus caue mutire quenquā siue is. ph. curabitur
 Tanquā si intus natus nemo in ædibus habiter. philo. licet
 tr. Neu quisq̄ respōset quādo hæc ædis pulabit senex

ph. Nūquid aliud .tra.clauim mihi harūscæ ædiū nūc iā
 lam iube efferrī itus hāscē ego ædis occludā hīnc foris
 ph. In tuā custodiā meq; & meas spēs:trado tranio
 tr. Pluma haud interest patronus:an cliens propior fiet
 Homini cui nulla est in pectore audacia.
 Nam cui uis homini.uel optumo uel pessumo
 Q uāuis de subito facile est facere nequiter.
 ph. Clauē cedo atq; abi intro.atq; occlude hostiū:
 Verū id uidendū est id uiri docti est opus
 Quæ designata sint.& facta nequitia
 tr. Nequid ponat:quā obrem pigeat uiuere
 Tranquille cūcta & tu proueniant sine modo.
 Sicut ego efficiam:quæ facta hīc turbabimus
 Profecto ut liqueant omnia & tranquilla sint.
 Neq; quicq; nobis pariant ex eo incōmodi.
 Sed quid tu egredieris.spero iam iam optume
 Præceptis paruisti:philoco.iussit maxumo ope orare ut patrē
 Aliquo ut absterres modo ne introiret.tra. adest
 Qui etiā hoc illi dicito facturū ut ne etiam
 Aspicere ædis audeat:capite obuoluto ut fugiat
 Sūmo cū metu.clauim cedo atq; abi hīnc intro atq;
 Occlude hostiū.& ego hīnc occludam.iube uenire nūc iam
 Ludos ego hodie uiuo præsentī hīc senī faciam.
 Quod credo mortuo nunquā fore
 Concedam a foribus huc:hīnc speculabor .pcul
 Vnde aduenienti sarcinam imponam senī.

Teuropides senex. Tranio seruus.

Abeo neptune gratiam magnam tibi
 Cum me amisisti a te uiu uiuum modo.

Verum si posthac me pedem latū modo

Scies imposuisse in undam haud causa illico est

Quod nūc uoluisti facere quin facias mihi

Apage apage me nūc iam post hunc diem

Quod crediturus tibi fui:omne credidi

tr. Aedepol neptune peccauiisti largiter

Qui occasionem hanc amisisti tam bonam

teu. Trienio post ægypto aduenio domū.

Credo expectatus ueniam familiaribus

tr. Nimio pol ille potuit expectatior

Venire:quī te nunciaret mortuum.

teu. Sed quid hoc occlusa ianua est interdus
 Pultabo: heus ecquis istas aperit fores.
 tra. Quis homo est. qui nostras ædis accessit prope
 teu. Meus seruos hic quid est tranio. tra. o teuropides
 Per salue: saluum te aduenisse gaudeo
 Vsq̃ iualuisti. teu. usq̃ ut uides. tra. factū optime.
 teu. Quid uos insani estis. tra. quidū. teu. sic quia
 Foris ambulatis: natus nemo in ædibus
 Fuat. neq̃ qui recludat: neq̃ qui respondeat
 Pultando pedibus pene confregi hasce ambas.
 tra. Eo an tu tetigisti has ædes. teu. cur non tangerē?
 Quin pultando inquā pene confregi fores.
 tr. Tetigisti. teu. tetigi inquā & pultani. tr. uah. teu. quid est?
 tra. Male hercle factū. teu. quid est negociū. tra. non potest
 Dici q̃ indignū facinus fecisti: & malū.
 teu. Quid iam. tra. fuge obsecro atq̃ abscede ab ædibus
 Fuge huc. fuge ad me propius. tetigisti in fores.
 teu. Quomodo pultare potui si non tangerē?
 tra. Occidisti hercle. teu. quē mortale. tra. oēs tuos
 teu. Dii te deæ p̃ omnis perduxint cū istoc omine
 tra. Metuo te atq̃ istos expiare ut possies.
 teu. Quāobrem ut q̃ subito rem mihi adportas nouam
 tra. Et heus iube illos illinc: amabo abscede.
 teu. Abscedite. tra. ædes ne attingite. tangite
 Vos quoq̃ terram. teu. obsecro hercle qn eloquere.
 tra. Quia septē menses sūt cū in hasce ædes pedem
 Nemo intro detulit: semel ut emigrauimus.
 teu. Eloquere quid ita. tra. circūspicedū nunquīs est.
 Sermonē nostrū qui aucupet. teu. tutū probe.
 tra. Circūspice etiam. teu. nemo est: loquere nūc iam.
 tra. Capitalis ædis facta est. teu. quid est: nō intelligo.
 tra. Scelus inquā factū est iam diu antiquū & uetus:
 Antiquū id adeo: nos nunc factū inuenimus.
 teu. Quid iste est scelestē aut quis id fecit: cedo
 tra. Hospes necauit hospitem captū manu.
 Iste ut ego opinor: qui has tibi ædes uendidit.
 teu. Necauit: tra. aurūq̃ ademīt hospiti:
 Eumque hic defodit hospitem ibidē in ædibus:
 teu. Quapropter id uos factum suspicamini.
 tra. Ego dicam ausculta: ut foris coenauerat

Tuus gnatus postq̃ redita cœna domũ
 Abimus omnes cubitũ condormiũmus
 Lucernam forte oblitus fuerã extinguerẽ
 Atque ille exclamat derepente, maximũ!
 teu. Quis homo an gnatus meus. tra. sic tace ausculta modo
 Ait uenisse illũ insomnis ad sese mortuum
 teu. Nempe ergo insomnis. tra. ita sed ausculta modo
 Ait illũ hoc pacto sibi dixisse mortuum:
 teu. Insomnis. tra. mirũ qui uigilanti diceret
 Qui ab hinc sexaginta annis occisus foret
 Interdũ inepte stultus es. teu. taceo. tra. sed ecce quã illi ait
 Ego transmarinus hospes sum diapontius
 Hic habito. hæc mihi dedita est habitatio
 Nã me in acheruntẽ recipere horcus noluit.
 Quia præmature uita careo. per fidem
 Deceptus sum hospes hic me necauit. isque me
 Defodit in sepulchrũ clam ibidem in hisce ædibus
 Scelestus auri causa. nunc tu hinc emigra
 Scelestæ sũt ædes: simpla est habitatio.
 Quæ hic monstra fiunt anno uix possum eloqui
 Secede. teu. quid obsecro hercle factũ ẽ. tra. cõcrepuit foris
 Hic me percussit. teu. guttã haud habeo sanguinis
 Viuũ me aduersum ad acherontem mortui:
 Perii hisce hodie hæc contra dabunt fabulã
 Nimisq; formido ne manifesto hic me opprimant
 tr. Quid tute tecum loquere. abscede ab ianua
 Fuge obsecro hercle. teu. quo fugiã. etiã tu fuge.
 tr. Nihil ego formido pax mihi est cum mortuis
 te. Heus tranio. tra. nõ me appellabis si sapias
 Nihil ego cõmerui: neq; istas percussi fores
 te. Quæso. tra. quid e grege es. Te. qui te agitã tranio.
 Qui cũ istæ loquere. tr. an quæso tu appellaueras
 Ita me dii amabunt mortuum illum credidi
 Expostulare: q̃a percussisses fores: sed tu etiã ne astas
 Nec quod dico obtemperas. te. quid faciam. Tr. caue respexis
 Fuge atq; opĩ caput. te. cur non fugistu. tr. pax mihi est cũ mortuis
 te. Scio quod modo igitur cur tantopere extimueras.
 tr. Nihil me curassis inq̃. ego mihi prouidero
 Tu ut occipisti tantũ quantũ quis fuge.
 Atq; herculem inuocabis. te. hercules te inuoco.

Tr. Et ego tibi hodie ut det senex magnum malum
Proh dii immortales: obsecro uestram fidem.

Quid ego hodie negotii confeci malū

Danista. Traiio. Teuopides Senex.

Celestio rem ego annū locando argento scenori

s Nunquā ullū uidi quā mihi ānus obigit:

A mane ad noctem usq; in foro ego diem

Locate argenti nemini nummū queo.

Nūc pol ego perii plane imperpetuum modū.

tr. Danista adest qui dedit quia amica est emptā

Manifesta res: nisi quod occurro prius

Ne hoc senex resciscat: ibo huic obuīam

Sed quid nam hīc sese tam cito recipit domum.

Metuo ne de hac re quippiā inaudierit

Accedam atque appellabo: ut q̄timeo miser

Nihil est miserius: q̄ animus hominis conscius

Sicut me habet. uerū ut res hac sese habet

Pergam turbare porro. ita hac res postulat

Vnde is. te. cōueni illū unde hasce aedes emerā.

tr. Num quid dixisti de illo quod dixi tibi?

te. Dixi hercle uerō omnia. tra. heī misero mihi

Etiā fatetur de hospite. teu. immo pernegat.

tr. Cape hercle obsecro cum ea una iudicē:

Sed eum uideto ut capias: qui credat mihi:

Tam facile uinces: q̄ pirum uolpes comest.

Metuo ne technæ meæ perpetuo perierint

te. Quid tu te tecum. tra. nihil enim sed dic mihi

Dixisti quæso. Teu. dixi inquam ordine omnia.

tr. Etiam fatetur de hospite. te. imo pernegat

Negat quādo cogitas. te. dicā si confessus sit

Quid nūc faciundū censēs. tra. egon qd censeam.

Cape obsecro hercle cum eo una iudicem

Sed eum uideto ut capias qui credat mihi

Tam facile uinces q̄ pirum uolpes comest.

Da. Sed philolachetis seruū ecce trānium.

Qui mihi neq; scenus neq; sortem argētū damnū

Quo te agis. tr. ne quoq; abeonæ ego sum miser

Scelestus natus est de his inimicis omnibus

Iam illo præsente adibit næ ego sum miser

Ita & hīc & illinc mihi exhibent negotium

Sed occupabo adire. da. hic ad me it saluus sum.

Spes est de argento hilarus ē. tra. frustra est homo.

Saluere iubeo te mi saturites bene.

Da. Salue & tu: qd de argento. ti. abis belua.

Da. Continuo adueniens pilum inieci mihi.

da. Hic homo inanis ē. tra. hic homo est certe ariolus.

da. Quid tu istas mutiscis trichas. qn quiduis cedo.

da. Vbi philolaches est. tra. nunq potuisti mihi

da. Magis opportunus aduenire q nunc aduenis.

tr. Quid est. T. concede huc. da. quin mihi argentū redditur.

tr. Sio te bona esse uoce: ne clama. da. ego hercle uero clamabo.

tr. Ahah morem mihi gere. da. qd tibi morem ego uis geram.

da. Abi quaeso hinc domū. da. abeam. tra. redito huc circiter meridiem.

da. Reddet ne igitur foenus. tr. reddet: nūc abi. da. quid ego huc

da. Recursam aut operam sūmam: aut conteram.

tr. Quid si hic manebo potius ad meridiem.

da. Immo abi domum ueq: crede dico: abi modo.

tr. Q uin uos mihi foenus date: quod hic negaminis.

da. Tu hercle: netu abi modo: ausculta mihi.

da. Iam hercle ego illū nominabo. te. euge strenue

da. Beatus uero es nunc quum clamas me ut puto.

da. Multos me hoc pacto iam dies frustramini.

tr. Molestus si sum. reddite argentū abiero.

tr. Responsiones omnes hoc uerbo eripit.

tr. Sortem accipe. da. imo foenus id primū uolo.

tr. Quid tu hominū omnium deterrime.

tr. Venisti huc extentatū agas quod in manu est.

tr. Non dat non debet. da. nō debet. tra. necerit quidem.

tr. Ferre hoc potes an quod abeat foras.

pa. Vrbem exul hic causa tui qui sortem potius dare licebit.

pa. Quin non peto. tr. fuge: optime ecū aediū dominus foras.

pa. Simo progreditur ipse huc concessero: dum mi senatū.

pa. Cōsiliū in cor conuoco. tū accedā huc quādo qd agā inuenero.

pa. Simo senex. Tranio seruus.

St. Elus anno hoc mihi non fuit domi.

m Nequid esca una muerit magis.

m Prandium uxor mihi per bonū dedit.

Nunc dormitum iubet me ire minime.

Nam mihi forte uisum in loco fuit.

Melius quam prandium quod solum dedit.

Voluit in cubiculum abducere: eamus
 Non bonus somnus est de prandio. apage
 Clanculum ex ædibus me edidi foras
 Tota turget mihi uxor: scio nunc domi:
 tr. Res parata est. mala in uesperum huic senf
 Si. Nam & cœnandum: & cubandum: si intrabit. male.
 Quid magis cogito cum meo animo:
 Si quis dotatam uxorem habet. male
 Neminem sollicitat sopor: ire dormitum
 Odio es tu exequi certa res est: ut abeam
 Potius hinc ad forum. quam domi cubem.
 Atq; pol nescio. ut moribus scient
 Vestra hæ. sat scio quam me habeat male
 Peius post hæ fore quam fuit mihi:
 tr. Abitus tuus tibi senex fecerit male
 Nil erit: quod deorum nullum accusites
 Te ipse iure optimo merito incuses. licet
 Tempus nunc est senem hunc alloqui me:
 Hoc habet: repperi qui senem ducere
 Quo dolo a me dolorem procul pellerem
 Accedam: di te ament plurimum simo:
 Si. Saluos sis tranio. tra. ut uales. si. non male
 Quid agis. tra. omine optimū teneo. si. amice facis
 Cum me laudas. tra. decet certe. Si. hercle te ego
 Haud bonū teneo seruum. eia mastigia
 A meridie amisti cero quid nunc mox.
 tr. Quid est. si. qd solet fieri hic. tra. qd id est. si. loquar
 Si decet morē geras: uita q̄ sit breuis simul cogita qdē.
 tr. Hem uix tandē percepi super his rebus nostris te loqui.
 Si. Musice hercle agitis ætatē ita ut uos decet
 Vino & uictu piscatu: probo electili
 Vitam colitis. tra. immo uita ante hæc erat:
 Nunc nobis cōmunia hæc exciderunt.
 Si. Quid dū. tra. ita opido occidimus omnes simo.
 Si. Non taces pspere uobis cūcta usq; adhuc pcesserūt.
 tr. Ita ut dicis facta haud nego. nos pfecto probe
 Ut uoluimus. uiximus: sed simo ita nūc uētus nauē deseruit.
 Si. Quid est quomodo pessumo: q̄ nec subducta erat tuto in terra.
 tr. Hei. Si. quid est. tra. me miserū occidi. si. qui. tr. ga
 Venit nauis nostra nāq; quæ frangat ratera

Si. Velim ut tu uelles trāio. sed qd est negotii. tr. eloquar
 Herus peregre uenit: si. tuus ne. tr. cor tenditur
 Inde ferit iterū: postea hem obsecro: ne iudicium
 Hero facias meo. si. e me ne quidem metuas: nihil fiet.
 tr. Patrone salue. si. nihil moror mihi istiusmodi clientis
 tr. Nunc hoc quod ad te noster me misit senex
 Si. Hoc mihi responde primū: quod ego te rogo
 Iam de istis rebus noster quid sensit senex.
 tr. Nihil quicq. si. nunquid increpauit filiū.
 tr. Tam liquidū est q̄ liquida esse tempestas solet.
 Nunc te orare iussit opere maximo:
 Si. Ut sibi liceret inspicere hasce ædis tuas.
 Non sunt uenales. tr. scio equidē istuc: sed senex
 Gyneceum ædificare uoluit hic in suis: & balneas
 Et ambulacrum: & porticum. si. qd consomniauit?
 tr. Ego dicam tibi. dare uoluit uxore filio quantū potest
 Ad eam rem facere uoluit nouū gyneceū.
 Nam sibi laudasse ait architectorem
 Nescio quē. ædificatas has sane bene
 Si. Nunc hinc exemplum capere uoluit. nisi tu ne. uis:
 Nam ille malo quidem ab opere exemplum petiit.
 Quia hic esse æstatē pbonā subdiu sol perpetū diē.
 Immo edepol uero cum usquequaque umbra est
 Tamen sol semper hic est. usque a mane ad uesperū.
 Quasi flagitator adstat usque ad hostiū.
 tr. Nec mihi umbra usquam est: nisi in puteo quæpiā est.
 Se. Quid sarfinatis ecqua est. si umbram non habes.
 Molestus nescis: hæc sunt sicut prædico.
 At tamen inspicere uoluit. inspicat si lubet
 Si quid erit quod illi placeat. de exemplo meo
 Ipse ædificato. tra. con uoco hūc hominē. Si. uoca
 Alexandrum magnū atq. agathoclem a sunt maxumas
 Duo res gessisse. quid mihi fiet tertio q̄ solus facio faciora immortalia.
 Vehit clitellas: uehit hic autem alter senex.
 Nouum mihi questū institui: non malū
 Nam muliones mulos clitellarios: habēt
 Ego habeo homines clitellarios: magnū
 Sunt oneris: quicquid imponas uehunt.

Tranio seruus Teuropides. Stimo. senes duos
 Vnc ausculto. an coloquar: congregiar

Heus teuropides. te. hem quis me nominat.

tr. Hero seruus multū suo: quo me miserat: affero: omne ipetratū

te. Quid illic obsecro tam diu delitisti?

tr. Seni non ocium erat: id sum opperitus.

te. Antiquum obrines hoc tuū: tardus ut sis.

tr. Heus tu si uoles uerbum hoc cogitare:

Simul flares: orbereq: haud factū facile est.

Ego hic esse: illic simul & haud potui.

te. Quid nunc. tr. uise specta tuo arbitratu.

te. Age. duc me: non moror: subsequor te.

tr. Senex ipse ante hostiū ecum opperitur.

Sed moestus est: se hasce uendidisse te. quid tandem.

tr. Orat ut suadeam philolacheti. ut istas remittat sibi.

te. Haud opinor: sibi quisq: iure meruit.

Si maleptæ forent: nobis istas redhibere haud placeret.

Lucri quicqd est: id domū trahere oportet.

tr. Latius demū est opere pretium iussu.

Recte edepol mōes. si. eho. istū puer cū dūce hasce adis: & cōclusa

Nam egomet ductarem: nisi mihi esset ad forū negociū.

te. Apage istū a me nihil moror ductarier quicquid est.

si. Perductet quispiam ædes dico. te. ego intro eo igitur.

Sine perductore. si. illicet. te. ibo intro igitur.

tr. Mane sis uideā ne canis. te. age dū uide est. si. abi. te canis est.

Abi directa. tr. est. si. abi hinc in malam crucem: at etiā restas.

te. Est. si. abi hinc: nihil periculi est. age tam placida est.

Quam sceta: qua uisere intro audacter licet.

Ego eo hinc ad forum. tr. fecisti commode bene ambula.

te. Tranio age canem istam a foribus abducatur face.

Et si non metuenda est. tr. quī tu istā aspice. ut placide accubat:

N si molestū iuideri te: atque ignauū tam. ut luber.

te. Sequere hac me igitur. tr. quidē haud usq: ab adibus abscedā tuis.

Danista. Tranio. Teuropides. Simo.

si. Frui qui cū culpā carent: tum malū metunt.

da. Hi solent esse heris utibiles: nā qui nihil metunt.

Postq: sunt malom meriti: stulta sibi expetunt consilia.

Exercent sese ad cursurā: fugiunt: sed hi si repressi sunt.

Faciunt a malo peculio: quod nequeunt augere ex pauis.

Mihi i pectore consilii.

Quam ut meum.

Ut adhuc mihi fuit corū esse oportet.

Sincerum: atque ut uetem uerberare.
 Si huic imperabo. prope tectum habebō mālū
 Cum impluit ceteros ne impluat mihi.
 Nam ut serui uolunt esse herū ita solet
 Boni improbi sunt. malus fuit. nam nūc domi
 Nostrae torpessimi. uiuunt peculii sui prodigi
 Plagigeruli: ubi aduersū: ut eant uocātur
 Hero: non eo: molestus nescis: scio quo pperas. gestis
 Aliquo iam hercle ire uis mula foras pastū:
 Bene merens hoc preciū. unde auscultauī foras:
 Solus nūc eo aduersum hero explorimis seruis.
 Hoc dii crastini cū herus rescuerit mane
 Castigabit eos bubulis exuuiis
 Postremo minori spero tergum illorū q̄ meū.
 Misericordias tandem habere hominē oportet
 Morare hercle facis subsequere fiat
 Do tibi ego operā senex illic est. tr. hē tibi adduxi hominē.
 Saluum te aduenisse peregre gaudeo teuropides.
 Dii te ament. si. inspicere adiste has uelle aiebat mihi:
 Nisi tibi icōmodū est si. imo est cōmodū i. itro. atq; inspicere
 Et enim mulieres: si. cauetu ulla floccifaxis mulierū
 Qua libet perambula aedes oppido tanq̄ tuas
 Tanq̄. tr. ha caue ne illi obiectes nunc in aegritudine
 Te has emisse: non tū uides hunc uultu ut tristiē senex.
 Video. tr. ergo irridere ne uideare: & gestire admodū
 Noli facere mentionē te emisse. te. intelligo
 Et bene monitū ducō: ac esse existimo humani ingenii.
 Quid nūc. si. quīn tu is itro: atq; ociose p̄specta ut libet.
 Bene boniq; arbitror te facere factū: um edepol uolo:
 Vin q̄ perducit. te. apage istū per ductorē non placet:
 Quid est. te. errabo potius q̄ perducit quispiā.
 Vide uestibulū ante adis hoc: & ambulachrū cuiusmodi.
 Luculentum edepol. tra. age spectapostes cuiusmodi.
 Quanta firmitate facti: & quanta crassitudine.
 Non uideor uidisse postis pulchriores. si. pol mihi
 Eo precio empti fuerant olim. tr. audin fuerant dicere
 Vix uidetur continere lachrymas. te. quanti hosce emerat!
 Tris minas pro istis duobus praefer ueturam dedi.
 Hercle qui multo improbiore sunt: quā a primo credidi.
 Qua propter. tr. quia edepol amabo ab infimo terrā secāt.

Si.
 te.
 te.
 tr.
 te.
 te.
 te.
 te.
 Si.
 Si.
 tr.
 te.
 te.
 Si.
 tr.
 te.

- Si. Intempestiuos excisos credo: id eis uitium nocet.
Atq; etiam nūc satis boni sunt. si sunt induti pice.
Non enim pulvisagus opifex operā fecit barbarus.
- tr. Viden coagmēta in foribus. te. uideo. tr. specta quā arcte dormiunt.
te. Dormiūt. tr. illud quidem ut cōnuent uolui dicere
Satin habes. te. ut quicquid magis cōtemplor: tāto magis placet.
- tr. Viden pictū ubi ludificatur cornix una uulturios duo.
Cornix astat. ea uulturios duo uicissim uellitat.
Quaeso huc ad me specta. cornicem ut conspiciere possis
Iam uides. te. profecto nullam equidē illic cornicem intuior:
- tr. At tu istac ad uos obtuere. quoniam cornicem nequis
Conspicari. si uulturios forte duos possis contui.
- te. Omnino ut te absoluiam: nullam pictam conspicio hic auiem.
- tr. Age iam mitto: ignosco aetati non quis obtueriet.
- te. Nec quæ possum: ea mihi profecto cuncta uehementer placent.
- da. Illi erunt bucedæ multo potius. q̄ ego sim restio.
Mane tu atq; affilte illico: tr. molestus ne sis: nemo dat.
Age quid lubet: tu solus credo fœnōre argentū datas.
- da. Cedo fœnus. tr. fœnus. illic fœnus. hic nescit quidē nisi fœnus.
Fabularier ueto te neq; ego tetriorem bellum.
- da. Vidisse me unquā quenq; te censeo.
Non edepol nūc me istis tu uerbis territas.
- te. Callidum hoc est. & si procul abest urita male.
- tr. Quid illud est fœnus. da. & fortem dabit pater: cū adueniet peger.
- tr. Iam multo prius is tibi. & fœnus & fortem dabit.
Ne inconciliatē: quid nos porro postules.
Vide num moratur. da. quin feram si quid datur.
- te. Quid ais tu. tr. quid uis. te. quis illic ē: quid illic petīt
Quid philolachetem gnātū compellat: sic & præsenti
Tibi facit conuiciū: quid illi debetur. tr. obsecro hercle iube
Obiici argentū ob os impūrum beluæ. te. iubeam.
- da. Iube in hominem argenteos uerberarier.
- te. Perfacile ego ictus peipetior argenteos.
- tr. Quod illud argentū est. tr. huic debet philolaches
Paulum. te. quantulū. tr. quasi quadraginta minas.
- tr. Ne sane id multū censeas. te. paulū id quidē est
Audin uidetur obsecro hercle idoneus
Danista: qui sit genus quod improbiissimū est
- te. Nō ego istuc curo: q̄ sit: unde sit: id uolo mihi dici. id me scire expeto
Ab eo etiā argenti fœnus creditū audio:

Must.

- tr. Quattuor quadraginta illi debentur minæ
 te. Dic te datur: ut abeat. te. egon dicā dare. tr. dte.
 Ego ne: tr. tu ipsus dic: modo ausculta mihi
 Promitte age in quā ego iubeo. te. responde mihi
 Quid eo est argento factū: tr. saluū est. te. solu ite
 te. Vosmet igitur si saluū est. tr. ædes filius tuus emit.
 Aedis. tr. ædis. te. euge philolaches patrizat. iā homo
 In mercatū auortitur: aīn tu ædis. tr. inq
 te. Sed cuiusmodi. tr. q. scire possum. te. uah. tr. qd est.
 te. Ne me roga. tr. quid ita speculo claras canorē meæ
 te. Bene herc. e factū: qd eas quanti destinat danista etiā respis.
 da. Mihi molestus ne sis. tr. uide ut fastit simia.
 da. Mihi sum libet esse quid hic curas: manes ne illico.
 tr. Impure parasite: qui parasitus sum. da. ego enim dicam
 da. Cibo perducī potes quo uis. tr. ferocem facis: quia te æratus amat.
 tr. Nū oculi dolent. Tr. cur. da. quia fumus molestus.
 da. Tace sis faber qui cudere soles plumbeos nummos.
 tr. Non potes tu cogere me ut tibi maledicā.
 da. Noui te. rus me suam quidem pol culcitrulam optat.
 tr. Si sobrius sis male non dicas: tibi obtemperā: cū tu mihi neqas.
 tr. At tu mecum pessime aduersus quæso hercle abstinet
 tr. Iam sermonem de istis rebus. da. faciam & pultabo fores.
 Heus ecquis hic est. maximam qui is iniuriam
 Foribus defendat. da. ecquis ecquis huc exittatq. aperit.
 Nemo hinc qdem foras exit. ut esse addeceat neq. hoies: ita sunt.
 Sed eo magis cauto ē opus. ne huc exeat q. male me mulctet.
 Tranio seruus. Teuopides senex.
 tr. Vid tibi uisum ē mercimonii. te. totus gaudeo.
 tr. q. Nū nimio ēptæ tibi uident: te. nunq. edepol ego me scito
 te. Vidisse unq. ablectas ædes nisi modo hæce: Tr. ecqd placent.
 tr. Ecquid placent me rogas. immo hercle uero perplacent.
 tr. Cuiusmodi gynæciū: quod porticū. te. insanum bonam:
 tr. Non equidem ullā in publico esse maiore hac existimo.
 te. Quin ego ipse: & philolaches in publico omnis porticus
 Sumus cōmēsi. Te. quid igitur. tr. longe omnium longissima est:
 te. Dii immortales mercimonii lepidi hercle nūc ferat
 Sex talenta magna argenti pro istis præsentaria
 tr. Nunq. accipiet. tr. si recte accipere cupies ego nunq. sinam.
 te. Bene res nostra collocata est istoc mercimonio.
 tr. Me suatore atq. impulsore id factum audacter dicto.

- Cui subegit scenore argentū ab danīsta ut sumeret
 Quod isti dedimus arabonī. te. seruauisti omnē ratem.
 tr. Nempe octoginta debent huic minae: te. at imo amplius
 Hodie accipiat. tr. itā enim uero ne qua cā subsiet
 Vel mihi denumerato: ego illi porro denumerauero.
 te. At enim neqd captōnī mihi si si dederim tibi?
 tr. Ego ne te lōculo modo ausim dicto aut facto fallere?
 te. Egon abs te ausim: non caue ne quidem mittā tibi.
 tr. Quia tibi unq̄ quicq̄ postq̄ tuus sum uerborū dedi.
 te. Ego enī caui recte. tr. eādē inis grām. te. atq; aio meo
 Sat sapio si abs te modo uno caueo. tr. tecū sentio.
 te. Nūc abi rus dic me aduenisse filio. tr. faciam ut uoles.
 te. Curriculo ubi iube in urbē ueniat iam simul tecū licet.
 tr. Nunc ego me illa per posticū ad congerrones cōferā:
 Dicā ut hic res sūt quietae: atq; ut hūc hinc amouerim.
 Aduersitor. Daniscus. Teuropides senex.
 Ic qdē neq; conuiuaz: sonitus itidē ut ante hac fuit
 h Neq; tibicinā cantantē: neq; aliū quenq̄ audio.
 te. Quae illec res ē: qd illic hoies quarunt apud aedis meas:
 Quid uolūt: qui itro spectāt. da. pgā pulari hostiū
 Heus reclude: heus tranio & iā aperis. te. quae hac ē fabula:
 da. Etiā ne aperis. callidamanti nostro aduorium uenimus.
 te. Heus uos pueri. quid istic agitis. quid istas aedis frangitis.
 da. Herus hic noster potat. te. herus hic uester potat. da. ita loquor.
 te. Puer nimitū delicatus. da. ei aduersum uenimus.
 tr. Cui hominī. da. nostro. quāso quotiens dicendū est tibi.
 te. Puer hic nemo habitat: nā te esse arbitror puerq; probū.
 da. Non hic philolaches adolefcens habitat hic aedis.
 ad. Senex hic cerebrosus ē certe. da. erras peruersē pater.
 Nā nisi hic hodie emīgrauit aut heri: certo scio hic habitare
 te. Quin sex menses iam hic nemo habitat. da. somnias. te. ego ne.
 da. Tu tu. te. ne molestus: sine me cū puero loqui nemo habitat.
 da. Habitat profecto: nam heri & nudius tertius: quartus: quintus.
 Sextus. usq; postq̄ hinc peregre eius pater abiit.
 Nunq̄ hic triduū unum defitū esse: & bibi.
 te. Quid agis. da. triduū unū est haud intermissum hic esse & bibi
 Scorta duci: pgrāzari: fidicinas tibicinas ducere.
 Quis istac faciebat. da. philolaches. te. quid philolaches.
 da. Cui patrem teuropidem esse opinor. te. hei occidi
 Si hac hic uera memorat: pergam porro percontarier.

- Da. Ain tu istic potare solitū philolachem istū quisquis ē cū hero uestro
 Hic inquam. Te puere preter speciem stultus es: uisis ne forte
 Ad merendam quopiam diuorteris. atq; ibi melius q̄ satis fuerit
 Biberis. da. quid est. Te: ita dico ad alias ædis perperam ne ueneris.
 da. Scio quo me ire oportet. & quo me ueneri noui loq; philolaches hic ha
 Cuius est pater teuropides: qui postq̄ ad mercatū abiit (bitat
 Hic tibi cinā liberauit. te. philolaches ergo. da. ita philematiū qdē
 te. Quanti? da. triginta talentis. te. maton apollo. ha. sed minis.
 te. Ain minis triginta amicam destibatū philolachem. Da. aio.
 Atq; eam manu emisisse. Da. aio. te. & postq̄ eius hic pater
 Sit profectus peregre. perpotasse assiduo tuo cū domio. da. aio.
 te. Quid ais? ædis hic proxumas. da. non aio. te. quadraginta & dedit
 Vtq; pignori. da. neq; istuc aio. te. ei perdis. da. immo suum
 Patrem illic perdit. te. uera cantas uana uellē: patris amicus uidelicet
 Heu edepol patrem eum miserum prædico. Da. nihil hoc quidem est.
 Triginta minæ præter q̄ alios dapfiles sumptus facit.
 Perdidi patrem unus istic seruos acerrimus tranio.
 Is uel herculi conterere quæstum potest. te. ædepol
 Me eius patris miseret: qui cū istæc sciet facta: ita amburet
 da. Misero ei corculum carbunculus: si quidem istæc uera sunt.
 te. Quid merear quāobrem mentiar: heu uos ecquis hæc aperit:
 Quid ita pulsas ubi nemo itus ē. alio cre do comestatiū
 Abisse. da. abeamus nunc iam. Te. puer iā ne abis
 Libertas penula est terga tuo? da. mihi nisi herum
 Vt metuam & curē. nihil est quī tergum tegam.
 Teuropides. Simo senes duo.
 Eri hercle. quid opus ē uerbis: ut audio
 p Non equidem in ægyptū hinc modo uectus
 Fui: sed etiam in terras solas: ora: q; ultimas
 Sum circumuectus: ita ubi nunc sim nescio
 Verum iam ibo: nā ecclūnde ædis filius
 te. Meus emit: quid ais tu. Si. a. foro incedo domū
 Si. Num quid præcessit ad forum hodie noui?
 Si. Etiā. te. qd tandē. Si. uidi efferri mortuū. te. hem
 Nouū unū uidi efferri mortuū foras
 Si. Modo uixisse eumaieban. te. ut capiti tuo:
 te. Quid tu ociosus res nouas requiritas.
 Si. Quia hodie adueni peregre: promisi foras:
 Ad cenā me me tu euocare censeas. Te. haud postulo edepol
 Verum cras nisi prius uocauerit me apud te cenauero.

- Si. Ne istuc quidem edepol postulo: te. nisi quid magis
 Es occupatus. operam mihi da maxime: minas triginta
 Accepisti quasi iā a philolachete. si nūq̃ nūmum quod sciam.
 te. Quid a tranione seruo. si multo id minus.
 te. Quas arraboni tibi dedit. se. quid somnias.
 te. Ego ne. si. at quidem tu. te. qui istoc te speras modo
 Potesse dissimulando infectum hoc reddere?
 Si. Quid autem. te. quod me absente hic filius
 Negocii gessit. si. mecum ut ille hic gesserit
 Dum tu hic abes negocii: quidnam aut quo die.
 te. Minas tibi octoginta argenti debeo. Si. nō mihi quidem hercle.
 Vex. si debes cedo: fides seruanda ē: ne ire inficias postules.
 te. Profecto non negabo debere & dabo: tu caue quadraginta
 Accepisse hinc ne neges. si. quæso edepol huc me aspecta
 Et responde mihi: te uelle uxorem aiebat tuo nato dare.
 Ideo ædificare hoc uelle aiebat in tuis. te. habeo satis
 Hic ædificare uoli. si. sic dixit mihi. te. hei mihi disperi uos o
 Vicini: peri. interi. si. nunqd tranio turbauit. te. immo
 Exturbauit omnia. si. te ludificatus ē. te. me hodie idignis modis
 Si. Quid tu ais. te. hæc res hic est ut narro tibi.
 Deludificatus est me hodie in perpetuū modum
 Nunc te obsecro: ut me bene iuues: operamq; des.
 Si. Quid uis te. i. mecū obsecro una simul.
 Si. Fiat. te. seruorumq; operam: & lora mihi cedo.
 se. Sume. te. eademq; opera hæc tibi narrauerō.
 Quis me exemplis hodie ludificatus est.

Seruus Tranio Teropides. Simo senex. Lorarij. danista.
 Vi homo timidus erit in rebus dubiis is nauci non erit.
 q Atq; ecquidem quid id esse dicam uerbū nauci nescio
 Nam herus me postq̃ rus misit: ut filium suū accerferem
 Ab illo per angiportum ad ortum nostrū clanculum
 Hostiū: quod in angiportu est: orti patefeci fores.
 Ea q; eduxi omnem legionem: & maris: & scēminas.
 Postq̃ ex obsidione in tutum eduxi maniplares meos:
 Capiō consiliū: ut senatum congeronum conuocem.
 Q uoniam cum uocaui: atq; illi me e senatu segregant.
 Vbi egomet uideo uerti rē in meo foro: quantū potest
 Facio idē: quid plurimi. qbus res timida aut turbida ē
 Pergunt turbare: usq; ut quid sit conuiescere.
 Nam scio equidē nullo pacto: iam esse posse clam senē

Sed quid hoc ē, quod foris cōcrepuit proxima uicina
 Herus meus hic quidē ē: gustare ego eius sermonē uolo:
 Illico contra limen astate illic: ut cū extēplo uocem
 Continuo exiliatis: manicas celeriter connectite.
 Si. Talentis a magnis totidem quot ego & tu sumus
 Si arraboni has dedit quadringinta minas.
 Hic sumpsit quasi dedimus: satī intelligis.
 Nam postq̄ hic ædis uiderat: ut dixi tibi.
 Cōtinuo ē alias ædis mercatus sibi. te. bene hercle factū
 tr. Heus iam aperit meridie. absolue huc quæso uomitum.
 Ne hic nos enecet: quattuor q̄draginta illi debent minæ
 Et fors: & scœnus: tantū est. da. nihilo plus peto:
 tr. Velim quidem hercle ut uno nūmo plus petas
 da. Adolescēs mecum rem habet. nempe abs te petit.
 te. Petito cras ab eo. da. sathabeo. si cras fero.
 tr. Malum quod dii deaq̄ omnes diunt.
 Ita mea consilia perturbat planissime.
 Nullum edepol hodie genus est hominum tetrius:
 te. Nec minus bono cum iure q̄ danisticum.
 tr. Qua in regione istas ædis emit filius.
 tr. Ecce autem perii. te. dicis ne hoc quod te rogo:
 te. Dicā. sed nomen domini quæro quod sciet.
 Age cōminiscere ergo. tr. qd agam nunc iam.
 Nisi in uicinum hunc proximum mendacium
 Eas emisse ædis huius dicam filium
 Callidum hercle audiui esse optimū mendacium
 tr. Quicqd dei dicūt id decretū est dicere. te. qd igitur iā cōmentus
 Dii istū perdiūt: imo istūc potius de uicino hoc proximo
 Tuus emit ædis filius. te. bona fide. tr. si quidē es argentū
 te. Redditurus: tū bona: si redditurus nō es: non emit bona.
 Nō in loco emit pbono. tr. imo optimo. te. cupio hercle ispicere
 tr. Has ædis: pulta dum fores atq̄ euoca aliquem itus a te terno.
 Ecce aut̄ itex nūc quid dicā nescio. iterū iam ad unū saxum
 te. Me fluctus efferūt. qd nūc hercle. qd nunc faciā. ecce manifesto tēor
 tr. Euoca dum aliquem foras roga circunducat
 Heus tu: at hinc sunt mulieres uidendū est primū.
 Vtrū eē uelint ne: an nō uelint. te. bonū æquūq̄ oras
 Percōtare & roga: ego hic tātisper: dū existo: opiar foris.
 tr. Dii te deaq̄ omnes funditus perdant senex.
 Ita mea consilia undiq̄ oppugnas mala,

- Te. Ego illum ante ædis præstabo ludificatorem meum.
Cuius ego ludificabo corium. si uiuo.
- tr. Res p. iam est. nunc te uidere melius est quid agat tranio
Docte atq; astute mihi captandū ē cū illocubi illuc aduenerit
Non ego illi extemplo ita meū ostendam sensum.
Mittam lineam: dissimulabo me horz quicquā scire.
O mortale malū: alter hoc athenis nemo doctior dici potest:
Verba illi nō magis hodie quisq; lapidi pōt.
Aggrediar hoīem appellabo. te. nūc ego ille huc ueniat ueli.
- tr. Si quidē pol me quæris id sum præsens præsentī tibi
- te. Euge tranio quid agitur. Tr. ueniunt ruri rustici.
Philolaches iā hic aderit. Te. edepol mihi opportune aduenit
Nostrū ego hunc uicinū opinor esse hoīem audacem. & malum
(Nā nisi hic hodie emigravit aut heri certo scio hic habitare)
- tr. Qui dum. te. q. negat nouisse uos. tr. negat. te. nec uos sibi
Nūmum unquā argēti dedisse. tr. abi. ludis me: credo haud negat
- te. Immo edepol negat profecto: neq; se hæc ædis philolachi
Vendidisse. tr. eo negauit sibi datum argentū obsecro.
- te. Quin iusiurandū: pollicitus es dare. si uellem mihi
Neq; se hæc ædis uendidisse: neq; sibi argentū datum esse.
Dixi ego istuc idē illi. tr. qd ait. te. seruos pollicitus est dare.
Suos mihi omnes quæstioni: nugas nunq; mihi edepol dabit.
- tr. Dat profecto: qn & illum in ius inueniam mane.
- te. Experiar ut opinor: certum ē mihi: tr. hominem cedo.
- te. Quid si igiē ego accersam hoīes. tr. factū ē iam oportuit
Vel hominē iube ædis mācipio pōscere. te. imo primū uolo
Quæstioni accipere seruos. tr. faciundū edepol cenſeo
Ego interim hanc arā occupabo. te. quid ita. tr. nullā rē sapiſ
Ne enim illi hic cōfugere possint. quæstioni quos dabit
Hic ego tibi præſidere bone interbitat quæstio.
- te. Surge. tr. minime. Te. ne occubassis obsecro: armatī cur siens
Quia enim id maxime uolo. illi istoc confugiant sine
Tanto apud iudicem hunc argenti condēnabo facilius
- tr. Quod agas: id agas. quid tu porro uis ferere negociū
Nescis q; mericulosa res sitire ad iudicem.
- te. Surge dū huc: est cōsulere igitur quiddā quod tecū uolo.
- tr. Si tamen hinc cōsiliū dederō: nimio plus sapio sedens.
Tunc consilia firmiora sunt de diuinis locis.
- te. Surge ne nugare: aspice dū contra me. tr. aspexi. te. uides.
- tr. Video: huc si quis intercedat tertius pereat fame.

te. Qui dum? Tr. quia nihil quæsti sit: mali hercle ambo sumus.

te. Perii? tr. quid tibi est. te. dedisti uerba: qui tandē probri

te. Me emunxit. tr. uide si satū recte nūmī huc fluunt.

Immo etiā cerebꝝ quoqꝫ omnem e capite emunxi herum

Nam oīa malefacta uestra repperi radicitus

Nunquā edepol hodie inuitus destinauit tibi.

Iam iube ignem: & carnem carnifex circūdari.

te. Ne faxis. nā elixus esse q̄ assus soleo suauior.

te. Exēpla edepol faciā ego i te. Tr. q̄a placeo exēplū expetis.

tr. Loquere cuiusmodi reliquī quom hinc abibā filiū.

te. Cū pedibus manibus: cū digitis: auribus: oculis: labris

Aliud te rogo. tr. aliud ego nunc tibi respondeo.

Sed ecclū tui gnati sodalem uideo hic cedere

Callidamatem: illo præsente mecū agito si quid uoles.

Cal. Callidamates. Adolef. Teuropides. sen. Tranio. Se.

Bi somnū sepeliui omnēqꝫ obdormiui crapulam.

u Philolaches uenisse mihi suū peregre huc patrem

Quoqꝫ modo hominē ad seruos iudificatū sit.

Aut se metuere in conspectu accedere.

Nunc ego de sodalitate solus sum orator datus.

Qui a prē eius conciliarem pacem: atqꝫ ecclū optime.

Iubeo te saluere: & saluos cum aduenis teuropides

Peregre gaudeo: hic apud nos hodie cœnes. te. sic tale

Callidamate te dii ament: de cœna facio gratiam.

Cal. Quin uenis. tr. promitte. ego ibo pro te si ire non libet

te. Verbero ēt irrides. tr. qn me p te ire ad cœnā autumo.

tr. Non enim ibis: ego ferare faxo ut meruisti in crucem.

cal. Age mitte ista hæc & me ad cœnam dic iturqꝫ qd taces?

tr. Sed tu istic quid cōfugisti in aram inscitissimus.

Adueniens perterritus me loquere nūc quid fecerim

te. Nunc utrisqꝫ disceptator ecclū adest age disputa.

Filiū corrupisse aio tē meū. cal. ausculta modo:

Fateor peccauisse: amicam liberasse absentē scœnori

Argentū sumpsisse: id esse absumptū prædico:

Nūc qd aliud fecit nisi quod faciūt sūmis gnati generibus.

tr. Herile mihi tecum cauendū est nimis quis orator catus;

te. Sine me dum istuc iudicare. surge ego istuc ad sedero.

tr. Maxime accipite hūc ad te litē enim istic captio est.

Fac ego ne metuam. & tu meam timeas uicem

Iam minori scio predum. te. quibus modis

Me ludificatus est. tr. bene hercle factū. & factū gaudeo
 Sapere ista ætate oportet. quis capite candido.
 te. Quid ego nūc faciā. si amicus de philo aut philomontes.
 tr. Dicitō his quo pacto tuus te seruos ludificauerit
 Optimas frustrationes dederis in comœdiis.
 cal. Tace parumper sine me uicissim loqui ausculta. te. licet.
 cal. Omnium primum sodalem me esse scis gnato tuo.
 Is adiit me. nam illū prodire pudet in conspectū tuū
 Propterea quia fecit. quæ te scire scit nūc te obsecro
 Stultitiæ adolescentiæq; eius ignoscas. tuus est.
 Scis solere illac ætate tali ludo ludere.
 Quicquid fecit: una nobiscum fecit. nō delinquimus:
 Fœnus. sortem. sumptūq; omnem. qui amica est. omnia
 Nos dabimus. nos conferemus. nostro sūptu. non tuo.
 te. Non potuit uenire orator magis ad me impetrabilis
 Quam tu. ne illi sum iratus neq; quicq; subcenseo
 Immo me præsentē. amato. bibito. facito quod lubet.
 Si hoc pudet fecisse sumptū: suplicii habeo satis.
 tr. Dispudet. istam ueniam quid me fiet nunc iam
 te. Verberibus cedere lutum pendens: tam & si pudet
 Interimā hercle. cal. ego iubeo fac istā cunctā gratiā.
 Tranioni remitte quæso hanc noxam causa mea.
 te. Aliud quid uis impetrari a me facilius perferam.
 Quam ut non ego istū pro suis factis pessumis
 Pessum premam. tr. mitte quæso tu me. te. uidē ut restat furcifer.
 cal. Tranio. te. quā sapias tu quiesce hanc rem modo petere.
 Ego illum uerberibus ut sit quiesce subegero.
 tr. Nihil opus profecto. cal. age iam sine te exorari.
 te. Nolo. cal. quæso hercle. te. nolo nūquā oras. nequicquam uenis.
 cal. Hanc modo unam noxiam unā quæso hanc causa mea
 Quid gratiaris quasi gratiam non cōmeream.
 Si aliam noxiam. ibi utrūq; & hoc & illud poteris ulcisci probe
 Sine te exorem. te. age: habet: ab impune: hem huic habeto gratiam!
 Spectatores fabula hæc ē acta: uos plausū date.

Plauti comici festiuiss. Menæchmi.

Argumentum.

m Erator sculus cui erant gemini filii
 Ei subrupto altero: mors obtigit
 Nomen subrepti illi inditq; domi est
 Auos paternus. facit menæchmum solum

Etis germanum postq̄ adoleuit quarritat
 Hic fuerat auitus ille subrepticus
 Menachinum omnes ciuem credunt aduenam:
 Eumq̄ appellant. meretrix. uxor. & focer.
 Hi se cognoscunt fratres postremo inuicem:
 Prologus.

Alutem primum iam a principio propitiam
 f Mihi atq̄ uobis spectatores nuncio.
 Ad porto uobis plautum lingua non manu

Quaso ut benignis accipiat auribus.
 Nunc argumentum accipite: atq̄ animum aduordite
 Quam potero in uerba conseram paucissima.
 Atq̄ hoc poetæ faciunt in comœdiis:
 Omnis res gestas esse athenis autumant.
 Quo illuc uobis græcum uideatur magis
 Ergo nusquam dicam: nisi ubi factum dicitur.
 Atq̄ adeo hoc argumentum græcissat tamen
 Non atticissat: uerum sycilicissat
 Huic argumento elogium hoc fuit
 Nunc argumentum uobis demensum dabo
 Non modio neq̄ trimodio: uerum ipso horreo.
 Tantum ad narrandum argumentum adest benignitas.
 Mercator quidam fuit syracusis senex.
 Ei sunt nati filii duo gemini.
 Ita forma simili pueri: ut mater sua
 Non internosse posset quæ mammam dabat.
 Neq̄ adeo mater ipsa. quæ illos pepererat:
 Vt quidem ille mihi dixit qui pueros uiderat:
 Postq̄ iam pueri septuennēs sunt: pater
 Onerauit nauem magnam multis mercibus.
 Imponit geminum alterum in nauem pater.
 Tarentum auexit secum ad mercatum simul.
 Illum reliquit alterum apud matrem domi.
 Tarenti ludi forte erant: quom̄ illuc uenit:
 Mortales multi ut ad ludos conuenerant.
 Puer inter homines aberrauit a patre.
 Epidamniensis quidam ibi mercator fuit.
 Is puerum tollit: auehitq̄ epidamnum.
 Pater eius postq̄ puerum perdidit:
 Animum despondit aquis ægritudine.

Paucis diebus post tarenti est mortuus.
Postq̃ syracusas de ea re rediit nuncius
Ad auom puerorū: puerum subductum alterum
Patremq̃ pueri tarenti esse mortuum.
Immutat nomen auos huic gemino alteri.
Ita illum dilexit: qui subruptus est alterum
Illius nomen indit illi qui domi est.
Menæchmo idem quod alteri nomen fuit
Et ip̃sus eodem est uocatus nomine.
Propterea illius nomen nemini facilius.
Quia illum clamore uidi flagitauer
Ne mox erretis: iam nunc prædico prius:
Idem est ambobus nomen geminis fratribus.
Nunc in epidamnū pedibus redeundū est mihi.
Vt hanc rem uobis exāmissim disputem.
Siquis quid uestrum epidamnū curari sibi uelit.
Audaçter imperato: & dicito. sed ita
Vt det unde curari id possit sibi.
Nam nisi qui non argentum dederit: nugæ egerit.
Nam nisi qui dederit: magis maiores nugæ egerit.
Vex̃ illuc redeo unde abiit: atq̃ uno adsto in loco:
Epidāniensis ille. quem dudum dixeram.
Geminū illum puerum: qui subripuit alterum
Ei liberorum: nisi diuitiæ nihil erat.
Adoprat illum puerum subrupticiū.
Sibi filiū: eiq̃ uxorem dotatam dedit.
Eumq̃ heredē fecit: q̃ ip̃se obiit diem.
Nam rus ut ibat: forte ut multum pluerat.
Ingressus fluuium rapidum ab urbe haud longule:
Rapide raptori pueri subduxit fides.
Abstraxitq̃ hominem in maximam malam crucem.
Illi diuitiæ euenere maxumæ:
Istic habitat geminus subrupticius
Nunc ille germanus qui syracusis habet
Hodie in epidamnū uenit cum seruo suo
Hunc quæritatum geminum germanum suum.
Hæc urbs epidamnus est: dum hæc agitur fabula.
Quando alia agetur: aliud fiet oppidum.
Sicut familiæ quoq̃ solent mutari modo.
Peniculus. Parasitus.

Vuentus nomen fecit peniculo mihi.
 Ideo quia mensam quando edo detergeo:
 Homines captiuos qui cathenis uinciunt:
 Et qui fugitiuis seruis indunt compedes
 Nimis stulte faciunt mea quidem sententia.
 Nam homini misero si ad malum accedit malum
 Maior lidido est fugere. & facere nequiter.
 Nam si ex cathenis eximunt aliquo modo.
 Tum compediti ianuam lima praterunt.
 Aut lapide excutunt clauum. nugæ sunt hæ.
 Quem tu asseruare recte ne aufugiat uoles
 Esca atq; potione uinciri debet
 Apud mensam plenam homini rostrum deliges.
 Dum tu illi quod edat: & quod potet præbeas
 Suo arbitratu assatim quotidie.
 Nunq̃ edepol te fugiet: iam & si capital fecerit
 Facile asseruabis. dum eo uinclo uincies.
 Ita istæc nimis lenta uincla sunt escaria.
 Quam magis extendas: tanto astringant arctius
 Nam ego ad menæchmum hunc eo: cui iam diu
 Sum iudicatus: ultro eo ut me uinciat.
 Nam illic homo homines non alit.
 Verum educat recte: atq; nullus melius
 Medicinam facit ita est adolescens ipsius escæ maxumæ
 Cerealīs cenās dat ita mensam extruit
 Tantas struices concinnat patinarias.
 Standum est in lecto: si quid de sūmo petas.
 Sed mihi interuallum iam hos dies multos fuit.
 Domi domitus sum usq; cum caris meis
 Neq; edo neq; emo: nisi quod est carissimum
 Id quoq; iam cari qui instruuntur deserunt.
 Nunc ad eum inuiso: si aperitur hostium.
 Menæchmum eccum ipsum uideo progreditur foris.
 Menæchmus adolescens. peniculus parasitus.
 I mala. ni stulta: ni idomita. iposq; animi: quod uiro esse odio
 n Vides: tu te tibi odio hēas. præter hanc simile tale post hūc diē
 Faxis: faxo foris uidua uisas patrem: nam quotiens ire uolo
 Me retines: reuocas: rogitas quo ego eam: q̃ rē agā: qd negocii geratur
 Quid detur: quid feram: quid foris egerim.
 Pōtorem domum duxi: ita omnem mihi rem necesse est loqui.

- Quicqd egi: atq; ago: nimis ego te habui delicatā: nunc adeo
 Ut facturus dicā. quando ego tibi ancillas. penū. lanā. aurū.
 Vestem: purpuram bene præbeo: nec quicq; eges: malo cauebis
 Si sapiš: uirū obseruare desines: atq; adeo me ne quicq; serues: ob eam
 Industriā hodie ducā scortū ad coenā. atq; aliquo conducā foras
 pe. Illichomo se uxori simulat male loqui: loquitur mihi:
 Nam si foris coenat: profecto me haud uxore ulciscitur.
 me. Euax iurgio hercle tandē uxorem abegi ab ianua.
 Vbi sunt amatores mariti: dona quid cessant mihi conferre omnes
 Congratulantes: qā pugnaui fortiter hanc: modo uxori intus pallam
 Subrupui: ad scortū fero: si hoc decet dari. facete uerba custodi cate
 Hoc facinus pulchrū est. hoc pbū ē hoc lepidū ē hoc factū est fabre
 Meo malo a mala sustuli. hoc ad dānum deferetur.
 Auerti prædam ab hostibus nostrum saluto socium
 pe. Heus adolescens ecqua mihi istac pars inest
 me. Perii in insidias deueni. pen. immo in præsidium ne time.
 me. Quis homo est? pe. ego sū. me. o. mea cōmoditas o mea opportunitas
 Salue. pe. salue. me. quid ais. pe. teneo dextra genium meum.
 me. Non potuisti magis per tempus mihi aduenire: q̄ aduenis.
 pe. Ita ego soleo: cōmoditatis omnis articulos scio. me. uin tu facinus
 Luculentū inspicere. pe. q̄ id coxit coqus iam sciā siqd titubatū est.
 Vbi reliqas uidero. me. dic mihi nūqd tu uidisti tabulā pictā i pariete
 Vbi aquila catamitū raperet: aut ubi uenus adoneū?
 pe. Sepæ sed qd istæ picturæ ad me attinent. me. age me aspice.
 Ecqdē assimulabo similiter. pe. q̄ istic est ornatus tuus. me. dic hoīem
 Lepidissimū eē me. pe. ubi esuri sumus. me. dic mō qd ego te iubeo
 pe. Dico homo lepidissime. me. ecqd audes de tuo istuc addere
 Atq; hilarissime perge. pe. non pergo hercle nisi scio qua gratia
 Litigiū est tibi cū uxore. me. hoc mihi abs te caueo cautius
 Clam uxore ubi sepulchrū habeamus atq; hūc conburamus diē.
 pe. Age sane igit. quando æquū oras: q̄ mox incendio rogam.
 me. Dies quidē iam ad umbilicū est dimidiatus mortuus.
 Remorare mihi. quom obloquere. pe. oculū effodito persolū
 Mihi menæchme si ullum uerbū faxo: nisi quod tufferis
 me. Concede huc a foribus. pe. fiat. me. concede huc. pe. licet.
 me. Etiā nūc concede audacter ab leomino cauo.
 pe. Heu edepol: ne tu. ego opinor esses agitator probus.
 me. Quidum. pe. ne te uxor sequatur: respectas idētidem.
 me. Sed qd agis. pe. ego ne id enim qd tu uis. id alo atq; id nego:
 me. En ecquid tu de odore possis: siquid forte olfeceris

Facere coniecturā: captū sit collegiū: hanc quā ego habeo
Pallam quid olet: abtines sūmum olfactare.

pe. Agedū odorare oportet uestimentū muliebre.

me. Nec ex istoc loco spurcatum nasum odorare insutibile.

me. Di facta igitur hinc penicule lepide: ut fastidis decet

me. Quid igit quod olet responde. pe. furū: scortū: prandiū,

Nunc ad amicam defertur hanc meretricem

Erotium: mihi tibi atq; illi iubeo iam apparari prandiū.

pe. Inde usq; ad diurnam stellam crastinā potabimus.

pe. Expedi te fabulatus: iam fores ferio. me. feri.

Vel mane etiam mille passum cōmoratus cantharum

Placide pulsa. pe. credo: ne fores famiā fient:

me. Mane mane obsecro hercle ab se ecce exit. pe. o. solem uides

Statim ut occecatus prae huius corporis caderibus.

Erotiū mulier: peniculus parasitus. menæchmus adolescens

er. Nime mi menæchme salue qd ergo extra numerū es mihi.

me. a Idem istuc aliis ascriptiuis ad legionem fieri solet.

Ego istuc mihi hodie apparari iussi apud te proclium.

Hodie id feci: neq; uterq; pro illo potabimus.

Vter ibi melior bellator erit inuentus cantharo

Tu es legio. adiudicato cū utro hanc noctem fies.

er. Vt ego uxorem: mea uoluptas ubi te aspicio. odi male.

Interim nequis quin eius aliquid indutus sis

Quid hoc est induuiā tuā: atq; uxoris exuiā. erosa

pe. Superas facile: ut superior sis mihi: q; quisq; qui impetrat.

Meretrix tantisper blandit: dū illud quod rapiat: uidet.

me. Nam si amabas: iam oportebat nasum abreptum mordicus.

pe. Sustine hoc penicule exuias facere. q; suauitū uolo

pe. Cedo. me. sed obsecro hercle salta sic cū palla postea.

me. Ego saltabo. m. sanus hercle non es. pe. ego ne. an tu magis.

Si non saltas: exi igitur. nimio ego hanc periculo

Subrupui hodie meo qdē animo: ab hippolyta subcingulū

Haud hercules æque magno unq; abstulit periculo

pe. Cape tibi hanc: quando una uiuis meis morigera moribus.

Hoc animo decet animatos esse amatores probos:

me. Qui quidem ad mendicitatem se properent detrudere.

pe. Quattuor minis ego istanc annum uxori meae.

me. Quattuor minae perire plane: ut ratio redditur.

me. Scin qd uolo ego te accurare. ero. scio. curabo quæ uoles.

me. Iube igitur nobis tribus apud te prandium accurarier

Glandionicam suillam: laridum pernam itidem
Aut sinciput, aut polimenta porcina. aut aliqd ad eū modū
Madida quæ mihi apposita in mensam miluinā suggerant:
Atq; actutū. ero. licet ecastor. me. nos prodimus ad for.

er. Quando uis ueni parata res erit. me. propera modo
Sequere. pe. ego hercle uero te: & seruabo: & te sequar.
Neq; hodie ut te perdam: meream deorū diuitias mihi:
er. Euocate intus cylindrū mihi quoquū actutū foras

Erotium meretrix. Cylindrus coquus.

er. Portulā cape atq; argentū. ecceos tris nūmos habes.
cy. f. Habeo. ero. abi atq; obsoniū affer: tribus uide qd sit satis
Neq; defiat: neq; superfit. cy. cuiusmodi homines erunt

er. Ego & menæchmus. & parasitus eius. cy. iam isti sunt decem.
Nam parasitus octo hominū munus facile fungitur.

er. Elocuta sum conuiuas: cæterū cura tu etiam

cy. Cocta sunt iube ire accubitū. er. & redi cito. cy. iam ego hic ero.
Menæchmus adolescens. mesenio seruus.

Villa est uoluptas nautis messenio maior

Meo animo q̄cum ex alto procul

Terram conspiciunt. mes. maior non dicam dolo

Quam si adueniens terrā uideas quæ fuerit tua.

Sed quæso q̄obrem nunc epidannum uenimus.

Iam quasi mare: omnis circūimus insulas.

me. Fratrem quæsitum geminum germanū meū.

mes. Nam quid modi futuri est illū quærere

Hic annus sextus est: post q̄ rei huic operam damus

Istros: hyspanos. massiliensis illyricos

Mare superum omne: grāciamq; exoticam

Orasq; italicas omnis: quas adgreditur mare

Sumus circūuecti. si acum credo quæreres

A cum inuenisses: si appareret: tam diu

Hominem inter uiuos quærītamus mortuū

Nam inuenissemus: iam diu si uiueret.

me. Ergo istuc quæro qui faciat mihi.

Qui sese dicat scire eum esse mortuum.

Operam præterea nunquā sumam quærere

Verum inter uiuos nunq̄ desistam. exequi

Ego illum scio: q̄cordi sit carus meo.

mes. In scyrpo nodum quæris. quin nos hinc domum

Redimus: nisi historiam scripturi sumus.
 Dictum faceſſas datum: ædis caueas malo.
 Moleſtus ne ſiſ: non tuo hoc fiet modo. mene. hem
 Illo enim uerbo eſſe me ſeruom ſcio.
 Non potuit paucis plura plane proloqui.
 Verumtamen nequeo continere quin loquar.
 Audin menæchme: quum inſpicio marſupii
 Viaticati hercle admodum æſtiue ſumus.
 Ne tu hercle opīnor niſi domum reuorteris:
 Vbi nihil habebis. geminū dum quæris: gemes
 Natio epidannia: nam ita eſt hæc hominū:
 Voluptarii atque potatores maximi.
 Tum lycophantæ & palpatores plurimi
 In urbe hac habitant: tum meretrices mulieres
 Noſq̃ perhibentur blandiores gentium
 Propterea huic urbi nomen epidanno inditū eſt.
 Quia nemo ferme huc ſine danno diuortitur.
 Ego iſtuc cauebo: cedo dum mihi huc marſupii.
 Quid eo uiſ. me. iam abſ te metuo de uerbis tuiſ.
 Quid metuiſ. me. ne mihi dānū in epidanno dias.
 Tu magnus amator mulierum eſ meſſenio.
 Ego autem homo iracundus animi perditū
 Id utrūq; argentum quando habeo: cauero.
 Ne tu delinquas ne ue ego irāſcar tibi:
 Cape atq; ſerua me lubente feceris.

Cylindrus. menæchmus. meſſenio.

cy. Enæ obſonauī. atq; ex mea ſententiā bonum
 c Anteponam prandiū pranſoribus: adibo. atq; adloquar
 Sed eccum menæchmum uideon a tergo meo!
 Prius ſam conuiuæ ambulant ante hoſtium q̃ ego obſonatu redeo
 icis quīſ ego ſum.
 Non hercle uero: ubi conuiuæ cæteri. me. quos tu conuiuas quæriſ
 cy. Paraſitū tuū. me. meū paraſitū: certe hic inſanus eſt homo.
 cy. Dixi tibi eſſe hic lycophantas plurimos.
 meſ. Quem tu paraſitū quæriſ adoleſcent. cy. meū
 Peniculū. meſ. eccū in uidulo ſaluū fero.
 cy. Menæchme numero huc adueniſ ad prandium.
 me. Nunc ipſo naturæ deo mihi reſponde
 Adoleſcent: quibus hic præciſ porci ueniunt
 Sacri ſincer: nūmū a me accipe: iubete piari

- De mea pecunia. nā eqdē ifanū eē te certo scio.
 Qui mihi molestus hominī ignoto: quisquis es.
 cy. Cylindrus ego sum non nosti nomen meū!
 Mef. Seu tu cilyndrus seu coriendrus: perferis
 Ego te non noui. neque nouisse adeo uolo.
 cy. Est tibi menachmi nomen tāū: quod scia:
 me. Pro sano loqueris. qui me meo appellas nomine.
 Sed ubi nouisti me. cy. ubi ego te nouerim
 Qui amicam habeas heram meā hanc erotia.
 me. Neq hercle habeo: neque te: quis homo sis scio:
 cy. Non scis quis ego sim: qui tibi sēpissime
 Cyathisso apud nos quando potas: mes hei mihi
 Cum nihil est: qui illi hominī diminuam caput.
 me. Tum cyathissare mihi soles: qui ante hunc diem
 Epidamnū nunquā uidi neque ueni. cy. negas.
 me. Nego hercle uero. cy. non tu illisce ædibus
 Habitas. me. dii illos homines qui illic habitant p̄diunt.
 cy. Infanti hic equidem qui ipse maledicit sibi
 Audin menachme: me. quid uis. cy. si me consulas.
 Nummum illum quem mihi dudū pollicitus dare:
 Nam tu quidē hercle certo non sanus satis
 Menachme qui nunc ipse maledicas tibi
 Iubeas: si sapias. porculū afferri tibi.
 mef. Tu hercle homo es multum odiosus mihi.
 cy. Solet iocari sēpe mecum illo modo:
 Quauis ridiculus est ubi uxor non adest.
 me. Quid ais tu. cy. quid uis Inquā: sat in hoc quod uides.
 Tribus uobis obsonatus: an obsono amplius.
 Tibi & parasito: & mulieri. mef. quas tu mulieres
 Quos tu parasitos loquere. cy. quod te urget scelus
 Qui huic scis molestus. men. quid tibi mecum est rei.
 cy. Ego te non noui: cum hoc quem noui: fabulor:
 me. Non edepol tu homo sanus es certo scio
 cy. Iam ergo hæc mandebunt faxo nihil morabitur.
 Proin tu nequo abeas longius ab ædibus
 Nunquid uis. me. uteas maxumam in malam crucem.
 cy. Ire hercle melius te intro: atq; accumbere.
 Dum ego hæc appono aduolcani uolentiam:
 Ibo intro: & dicam te hic astare erotio.
 Vt hinc abducatur: potius q̄ hic adites foris

me. Iam ne abisti: de pol haud mendacia tua uerba.
 mef. Exterior sis obseruato modo nā istic meretricē credo
 Habitare mulierē: ut qdē insanus ille dixit q̄ hīc abiit modo
 me. Sed miror qui ille nouerit nomen meū.
 mef. Minime hercle: mirū morē hunc meretrices habent
 Ad portū mittunt seruos: ancillas
 Si qua peregrina nauis in portū aduenit
 Rogitant cuiatis sit quid ei nomen fiat
 Post illā extēplo se applicant: adglutināt
 Si pellexerunt: perditum amittunt domū.
 me. Sane censeo. mef. nūc in istoc portu stat nauis
 Prædatoria absqua cauendū est nobis.
 me. Mones quidem hercle recte. mef. tum demū sciam:
 Recte monuisse si tu recte caueris.
 Tacendū parumper: nā concepuit hostiū.
 Videamus qui hinc egreditur: hoc ponā. interim
 Abseruato te hāc si uoltis nauales pedes.

Erotiū. Cylindrus. Menacchmus. Mefenio.

er. Ine fores sic abiit. nolo operiri intus para
 er. Cura inde quod opus est. cy. fiat:
 Sternite lectos. Incēdite odores: mūdicia illecebra aio ē amātū.
 Amanti amoenitas malo: si nobis lucro est.
 Sed ubi est ille quē coquus ante ædis ait esse atq; ecclū uideo
 Qui mihi est usui: & plurimū prodest: itē huic uliro sit ut meret
 Potissimus nostræ domi: ut sit nunc: eum adhibo. alloquar uliro
 Animule mi mihi mira uidentur te hic stare foris.
 Fores cui pateant magis q̄ domus tua. cum hāc tua sit.
 Prandiū: ut iussisti. hic curatum est: ubi lubet ire licet accubitu.
 me. Qui cū hāc mulier loquitur. er. quidē tecū. me. qd mecū tibi
 Fuit unq; aut nūc ē negocii. er. quia pol te unū ex omnibus
 Venus uoluit me magnificare. neq; id haud īmerito tuo:
 me. Nam ecastor solus bene factis tuis me florentē facis:
 Certo hāc mulier aut infana aut ebria est messenio
 mef. Quæ hominē ignotum compellet me tam familiariter.
 Dixi ego istæc hic solere fieri folia nunc cadunt.
 Nunc si triduum hoc hicerimus tum arbores in te cadent.
 Nam ita sunt hic meretrices omnes illecebræ argentariæ
 Sed sine modo hanc cōpellare heus: mulier tibi dico. er. qd est.
 mef. Vbi tu hunc hominem nouisti. ero. ibidem: ubi hīc me: iādiu
 mef. In epidamno: qui hīc in hanc urbem pedem

- Nisi hodie nunq̃ intro retulit. er. eia delitias facis
 Me. Mi menachme quin amabo is intro. hic tibi erit rectius.
 Hæc quidem edepol recte appellat meo me mulier nomine.
 Nimis miror quid hoc sit negotii. mef. oboluit marsupium
 Huic istuc quod habes. me. atque edepol tu me mouisti probe
 Er. Accipe dum iam hoc sibo utrum hæc me mage amet: an marsupium
 Er. Eamus intro ut prandeamus. me. bene uocas: tamen gratia est.
 Me. Cur igitur tibi me iussisti coquere dudum prandium.
 Me. Me ego ne te iussi coquere. ero. certo tibi & parasito tuo.
 Me. Cui malo parasito: certe hæc mulier non sana est satis
 Er. Peniculo. me. q̃s iste est peniculus: qui extergentur baxeæ.
 Er. Scilicet qui dudū tecū uenit. quom pallam mihi
 Me. Detulisti: quam uxori tuæ subripuisse aiebas.
 Er. Certe hæc mulier cantharino ritu astans somniat.
 Er. Qui lubet ludibrio habere me: atq; ire inficias mihi:
 Facta quæ sunt. me. dic quid est id quod negem quid fecerim.
 Er. Palam te hodie mihi dedisse uxoris. me. iam nūc nego
 Ego quidem neque unq̃ uxorem habui neque habeo neque huc
 Postq̃ natus sum: intra portam penetraui pedem.
 Prandi in naui inde huc sum egressus: te cōueni eccere.
 Er. Peri misera quam tu nunc mihi nauem narras: me. ligneam
 Sæpe tritam sæpe fixam. sæpe excussam malleo.
 Er. Quasi suppellex cellionis palus palo proximus est.
 Me. Iam amabo desine ludos facere atq; in hac mecum simul.
 Er. Nam quem mulier alium hominem non me quaeritas.
 Er. Non ego te noui menachum moscho progeneratū patre.
 Qui syracusis perhibere: natus esse in sicilia.
 Vbi rex agathocles regnator fuit: & iterum pinthia
 Tertiū lyparo: qui in morte regnum hieroni tradidit.
 Me. Nunc heroes haud falso mulier prædicas. mef. ph iuppiter
 Nunc istæc mulier illinc uenit: quæ te nouit tam cate
 Me. Herde opinor pernegari nō potest. mef. ne feceris.
 Peristi: si intrassis intra limen. me. quin tu tace modo.
 Bene res geritur: assentabor quicquid dicet: mulieri.
 Si possem hospitium nancisci: iam dudū mulieri tibi
 Non imprudens aduersabar: hunc metuebā ne meæ
 Vxori renunciaret de palla: & de prandio nunc quādo uis
 Famus intro. er. etiā parasitū manes. me. neq; ego illū maneo
 Neq; floccifacio: neque si uenerit: eum uolo intromitti.
 Er. Ecaltor audiui ita fecero: sed scim qd te amabo ut facias impero.

Me.

Mef. Quid uis modo. Me. pallā illā quā dudū dederā
Ad phrygionem ut deferās: ut reconcinnetur. atque ut opera
Addantur quæ uolo. er. hercle qn tu recte dicis. me. eadē ignorabitur

Er. Ne uxor cognoscat te habere: si in uia conspexerit.
Er. Ergo mox auferto tecum quando abibis. me. maxime.

Eamus intro. me. iam sequar te. hunc uolo etiam colloqui.
Eo messenio accede huc. mef. quid negotii est suscipi

Quid ergo opust. me. scio ut me dicas. tanto nequiores
Habeo prædā. tantū incepī operis & quantū potes.

Abduc istoc in tabernam actutū diuersoriā.

Tu facito ante solis occasum ut uenias aduorsū mihi.

Mef. Non tu istas meretrices nouisti here. me. tace inquam

Mihi dolebit non tibi: si quid ego stulte fecero.

Mulier hæc stulta: atque inscita est. quantū prospexi modo

Est hic præda nobis. mef. pi. me. iam ne abis. mef. pi tibi pbe.

Ducit lembum directū nauis prædatoria

Sed ego inscitus qui hero me postulem moderarier.

Dicto me emit audientem: haud imperatorem sibi.

Sequimini ut quid imperatū est: ueniam aduorsum tempori.

Peniculus. parasitus

Lus triginta ānis natus sum: quom interea loci

Nunquā quicq̃ facinus feci peius: neq̃ scelestius

Quam hodie: quom in contionē mediā me inersi miser.

Vbi egomet dii menæchmus se subtraxit mihi.

Atque abiit ad amicam credo. neq̃ me uoluit ducere.

Quem illum dii omnes perdiunt: qui primus cōmentus est

Contionem habere. qui homines occupatos occupat.

Non ad eam rem ociosos homines decuit deligi;

Qui nisi adsint: quom citentur: census capiunt illico

Affatim est hominum indies: qui singulas escas edunt

Quibus negotiū nihil est: qui esum neq̃ uocātur neq̃ uocant:

Eos oportet cōtioni dare operam: atque comitīs.

Si id ita esset: non ego hodie perdidissem prandium

Cui tam credo datum noluisse: q̃ me uideo uiuere.

Ibo etiam num reliquiarum spes animū obiectat me.

Sed quid ego uideo menæchmū: cū chorōa exit foras.

Sublatū est conuiuium edepol uēio aduorsū tēpori.

Menæchmus. Peniculus.

Me. Otin ne ut quiescas si ego tibi hanc hodie pbe
Lepideq̃ cōciatam referam tempori.

- Non faxo eā esse dices: ita ignorabitur:
 pe. Pallā ad phrygiōnē fert cōfecto prandio
 Vīnoq; epoto: parasito excluso foras
 Non hercle is sum: qui sū ni hanc iniuriā
 Meq; ultus pulcher fuero. obseruabo qd agat
 Homīnem post adibo: atque alloquar.
 me. Proh dii imortales. cui homini unq; uno die
 Boni dedistis plus: qui minus sperauerit.
 Prandi. potaui. scortū accubui abstuli
 Hanc: cuius heres nūquā erit post hūc diē.
 pe. Nequeo quæ loquitur exaudire clāculū
 Satur nūc loquitur de me. & de parti mea:
 me. Ait hanc dedisse me sibi. atq; eam meae
 Vxori subripuisse: quoniam sentio errare
 Extemplo: quasi res cū ea esset mihi: cepti
 Assentari: mulier quicquid dixerat: id ēgo
 Dicebā. qd multis uerbis. minore nusq; bene fui dispēdo
 Adibo ad hominē: nam turbare gestio
 Quis hūc est qui aduersum sit mihi. pe. quid ais homo
 Leuior q̄ pluma. pessime & nequissime:
 Flagitiū hominis subdole: ac minimi precii.
 Quid de te merui: qua me causa perderes
 Vt subripuisti tē mihi dudū de foro
 Fecisti funus meo absenti prandio cur ausus facere:
 Tui ego quæ eras hera. me. adolescēs quæso qd tibi mecu ē rei
 Qui mihi maledicas ignoro insciens
 An tibi malam rē uis pro maledictis dari
 Postea: pen. quid est. edepol te dedisse intelligo.
 me. Responde adolescens quæso quid tibi nomen sit:
 pe. Et iam derides: quasi nomen non noueris.
 me. Non edepolego te: quod sciā. unq; ante hunc diem
 Vidi: neque noui. uerū hortor quisquis es
 Si æquū facias: mihi odiosus ne fias.
 pe. Non me nouisti. me. non negē si nouerim.
 pe. Menarchme uigila. me. uigilo hercle quidē quod sciā.
 pe. Tuum parasitū non nouisti. me. non sanū est tibi
 Adolescens sinciput intelligo. pe. respōde
 Subripuisti uxori tuæ pallam istanc hodie
 Atq; dedisti exotio. me. neq; ego uxore habeo. neque
 Ego erotio dedi. nec talia subripui.

pe. Satin sanus es. occisa sit hæc res. nō ego te indutū foras
Exire uidi palla. me. ue capiti tuo. omnes cinedos cēses:

Q uia tu es tu me indutum pallam prædicas!
pe. Ego hercle uero. me. nō tu abis quo dignus es

Aut te piari tibe homo insanissime.
pe. Nunq̄ edepol quisq̄ me exorabit: quin tuæ
Vxori rem omnem iam: ut sit gesta eloquar
Omnes in te istæc recident contumeliæ.

Faxo haud inultū prandiū comederis.
me. Quid hoc est negotiū satine ut quenḡ conspicio:
Ia meludificant. sed concrepuit hostium.

Ancilla. mēechmus. adolescens

Enechme amare ait te multum erotium

m. Vt hoc una opera ad aurificē deferas

Atque nunc ut addas aurī pondo unciam

Iubeasq̄ spinter nouū reconcinari.

me. Est istud: & aliud si quid curari uolet

Me curaturum dicito: quicquid uolet.

An. Scin quod hoc sit spinter. me. nescio nisi aureū.

An. Hoc est quod olim clanculum ex armario

Te subripuisse tinniebas uxori tuæ.

me. Nunq̄ hercle factum. an. non meministi obsecro

Redde igitur spinter: si nō meministi. me. mane

Immo equidem memini: nempe hoc est: quod illi dedi

Istuc: ubi hercle armillæ sunt: quas una dedi:

An. Nunq̄ dedisti. me. nam pol una dedi die. an. accurate dicis

pe. Accurabitur: hæc palla: & spinter faxo referant̄ simul.

An. Amabo mī menæchme in auris da mihi

Faciendas pondo duū nūmum: spathalia.

Vt te libenter uideam quom ad nos ueneris.

me. Fiat cedo aurū: ego manu precīū dabo.

An. Da sodes a te post reddidero tibi.

me. Immo cedo abs te. an. ego post tibi reddā duplex

me. Non habeo. an. at tu quando habebis: tum dato

Daturq̄ d. cio. me. nūquid me uis. an. hæc me cura

Vt quantū possit quāq̄ liceat ueniant.

me. Iam ne abiit inuro: abiit. operuit fores.

Oii me equidem omnes adiuant. augent. amant.

Sed quid ego cesso: dum datur mihi occasio.

Tempusq̄ abire ab his locis lenoniū.

Propera menachme:fer pedem:confer gradum.

Demam coronam:atq; abiiciam ad leuam manū.

Vt si qui sequantur:hac me abiisse censeant.

Ibo & cōueniā seruom si potero meum

Vthac quæ bona dant di mihī:ex me ſciat

Mulier. Peniculus parasitus.

Go ne hic menditār i matrimonio:ubi uir cōpilet clāculū

e Quicquid domi est:atq; ad amicā deferat.pe.qn tu taces.

Māiſelto faxy iā opprimes:ſeqre hoc mō.pallā ad phrygiōem

Cum corona ferebat hodie tibi quā ſubripui domo.

Sed eccam coronam quā habuit num mēior.mul.hem hāc habuit

pe. Si uis perſequi ueſtigis:atq; edepol eccum optime reuortitur.

Sed pallā non fert:mu. quid ego nunc cū illoc agam.

pe. Idem quod ſemp male habeas:mu. ſic cenſeo.pe.huc concedamus

Ex inſidiis aucupa

Menachmus adoleſ. Mulier uxor. peniculus. parasitus.

T hoc utuntur maxime more morū.moleſtoq; multū

a Atq; uti quiq; ſunt optimi maximi:morē habent hūc

Cliētis ſibi oēs uolūt eſſe multos boni ne an mali ſint:īd haud

Q uæritant:res magis queritur q̄ cliētū fides cuiuſmodi cluat:

Si eſt pauper atq; haud malus:neq; habetur:ſin diues malus eſt:is

Cliens frugi hētur qui neq; leges neq; æquū bonū uſq; colūt.

Solicitos patronos habent:datū denegant: quod datū eſt

Litium pleni:rapaces uiri fraudulentī:qui aut ſcēnore aut piuriis

Habent rem paratam:mēs eſt in querellis:iuris ubi dicitur dies.

Simul patronis dicit:q̄ppe qui pillis loquātur quæ malefecerint.

Aut ad populū.aut in iure:aut ad iudicē res ē:ſicut me hodie

Minus ſolicitū cliēs qdā habuit:neq; qd uoluit agere q̄ cū licitū eſt

Ita me adtinuit:ita me detinuit apud ædiles:præliis factis plurimis

peſſumis.

Dixi cauſam cōditiones tetuli tortas:cōfragofas.aut plus

Aut minus:opus q̄ erat:multo,dixeram cōtrouerſiā.

Vt ſponſio fieret:quid illæ prædā dedit:nec magis

Maniſeſtū ego hominē unq̄ ullū teneri uidī:omnibus

Malefactis teſtes tres aderant accerrimi.di illū omnes perdant

Ita mihī hunc hodie corrūpit diē meque adeo:qui hodie forū

Vnquā oculis inſpexī meis:diē corrūpi optimū.

Iuſſi apparari prandiū:amica expectat meiſcio

Vbi primū eſt licitū illico ppauī abire de foro:irata ē credo nunc mihī

Placebit palla quā dedi:quā hodie uxori abſtuli.

- Atq; huic detuli erotio. pen. quid ais. ux. uero me malo
 Male nuptā. pen. satū audis quā illic loquitur.
 Satis. me. si sapiam hinc intro habē ubi mihi bene sit:
 Male male erit potius ne illam me castor fecerator abstulisti:
 Sic datur clanculū te istāc flagitia facere censebas potesse.
 Quid illic est uxor. negocii. mu. men rogas. me. uin hūc rogam:
 Aufer hinc palpatioes. me. perge tu quid tu mihi
 Tristis es: scire oportet. pe. scit: sed dissimulat malus.
 Quid negocii est. ux. pallā. me. pallā qd. ux. pallā quid paues
 Nihil equidem paueo: nisi unū palla pallorem incutit
 Aut tu ne etiā mecum esses prandium: perge in uirum
 Non taces. pe. non hercle uero taceo: nūat ne loquar:
 Non hercle ego quidē usquā quicq; nuto: neq; nicto tibi.
 Vx. Non ego me castor mulier misera. me. q tu misera es mihi expedi
 pe. Nihil hoc confidentius. qui quod uidet: ea pernegat.
 me. Per iouem deosq; omnis adiuro uxor: satū hoc est tibi
 Me sibi nūnūtasse credis. ux. iam tibi de istis illuc redi
 me. Quo ego redeam. ux. equidē a phrygione censeo & pallam refer.
 me. Quā istāc palla est. ux. taceo iam quādo nec rē cōmeminit suā.
 me. Nūquis seruorū deliquit: num ancillā: aut seruā tibi.
 pe. Responša aut loquere impune non erit. ux. nugas agis.
 me. Tristis admodū est. me. nō mihi istuc satis placet. ux. nugas agis.
 me. Cæterū familiarum alicui irata es. ux. nugas agis.
 me. Num mihi irata es saltem. ux. nunc tu non nugas agis
 me. Dic mea uxor quid tibi ægre est. pe. bellus blanditur tibi.
 pe. Potin ut molestus ne sis non te appello:
 Aufer manū. sic dat: pperato absente me comesse prandium:
 me. Post ante ædis cum corona hederæ huc intro tetulisti pedem
 pe. Neq; edepol ego prādi: neq; hodie huc intro tetuli pedē.
 Tum negas. me. nego hercle uero. pe. nihil hoc homine audacius.
 Non ego te modo hic ante ædis cum corona florea
 Vidi altare cum negabas mihi esse sanum sinciput
 Et negabas me nouisse: peregrinū aiebas esse.
 me. Quin ut dudum diuertī abs te redeo nunc demū domū:
 pe. Noui ego te non mihi censebas esse qui te ulciscerer:
 Omnia hercle uxori dixi. Me. quid dixisti. pe. nescio:
 Eam ipsus roga. me. qd hoc est uxor: quid nā hic narrauit tibi
 Quid id est: quid taces: quin dicis qd sit. ux. quasi tu nescias
 Palla est mihi domo subrepta. me. palla subrepta est tibi.
 Vx. Me rogas. me. pol haud rogem te si sciam. pe. o hominē malū.

Vt dissimulat. non potes celare: rem noui pbe.
Omnia hercle ego edictaui. me. qd id est. ux. quādo: nihil pudet
Neq; uis tua uoluntate ipse pfiteri: audi atq; ades
Et quid tristis. & quid hic mihi dixerit: faxo scias.

Palla est mihi domo subrepta. me. palla subrupta est tibi.

pe. Viden ut scelestus capiat. huic subrupta est non tibi.

Nā pfecto tibi subrupta si esset: salua non foret.

me. Nihil mihi tecū ē. sed qd tu ais. ux. palla inquit perit domo.

me. Quis eā subripuit ux. pol istuc ille scit qui illā abstulit.

me. Quis hic hō est. ux. menæchmus qdā. me edepol factū neqter

Quis is menæchmus est. ux tu istuc inq. me ego ne. ux. tu.

me. Quis arguit. ux. egomet. pe. & ego: atq; huic aice detulisti erotio.

me. Egon dedi. pe. tu istuc inq. uin afferri noctuam.

Quæ tu tu usq; dicat tibi: nā nos iam nos defessi sumus.

me. Per iouē deosq; omnis adiuro uxor: satin hoc est tibi

Non dedisse. pe. imo hercle uero nos non falsū dicere.

me. Sed ego illā nō condonauit: sed sic utendā dedi.

Vx. Equidē ecastor tuā nec chlamydē deferās nec palliū

Cuiq; utedū mulierē æquū est uestimentū muliebre

Dare foras: uirū uirile: quā referas pallam domum.

me. Ego faxo refert. ux. ex re tua ut opinor feceris

Nam domū nūquā introibis nisi feres pallam simul.

me. Ego domū. pe. qd mihi futurū est: quæ tibi hāc operā dedi.

Vx. Opera reddet: quando quid tibi erit subruptū domo.

pe. Id quidē edepol nunq; erit nā nihil est: quod perdā domi

Cū uiro cū uxore. me. dii uos perdant: pperabo ad forū

Nā ex hac familiā me plane excedisse intelligo.

Male mihi uxor sese fecisse censet. quom excludit foras.

Quasi non habeam. quo intromittar aliū meliorē locū.

Si tibi displiceo patiundū: at placuero huic erotio

Quæ me non excludeta se. sed apud se occludet domū.

Nunc ibo orabo ut mihi pallā reddat: quā dudū dedi

Aliam illi redimā meliorem: ecquis hic est ianitor.

Aperite: atq; erotiū aliquis euocate ante holtium.

Erotiū. menæchmus.

er. Vis hic me quærit sibi inimicitias magisq; ætati suæ

Menæchme cur ante ædis astas: sequere intro. me. mane

Scin qd ē: q; ego ad te nēio. ero. scio. ut tibi ex me sit uoluptas

me. Immo edepol pallam illam amabo te: quā tibi dudū dedi

Mihi eam redde: uxor rescuiutrem omnem: ut factū est ordine

- er. Ego tibi redimā bis tanto pluriſ pallam quam uoles
 Tibi dedi equidē illā ad phrygiōnē ut ferres paulo prius:
 Et illud ſpinter ut ad aurificē ferres ut fieret nouū
 me. Mihi tu dederis pallā & ſpinter: nunq̃ factū reperies.
 Nā ego quidē poſtq̃ illā dudū tibi dedi: atq; abiit ad forū.
 Nunc redeo: nūc te poſt illac uideo. er. uideo quā rem agis
 Quia cōmiſi ut me defrudes: ad eā rē affectas u iam.
 me. Neq; edepol te defrudandi cauſa poſco quin tibi dico
 er. Vxorē reſciuiſſe: nec te ultro oraui ut dares erotium
 Tu te ultro ad me detuliſti: dediſti eam dono mihi.
 Eandem tunc repoſcis: patiar: tibi habe: aufer: utere.
 Vel tu uel tua uxor: uel etiā in oculos compigite.
 Tu huc poſt hunc diem pedē intro nō feres ne fruſtraſſis.
 Quando tu me benemerentē tibi habes deſpicatū
 Niſi feres argentū fruſtra me ductare non potes.
 Aliam poſthac inuenito: qua habeas fruſtratū.
 me. Nimis iracunde hercle: tandē heus tu tibi dico mane
 Redi. er. etiā ne aſtas: etiā audes mea reuorti gratia.
 me. Abiit intro ocuſ: ita aedis nūc ego ſum excluſiſſimus
 Neq; domi: neq; apud amicā mihi iam quicq; creditur.
 Ibo: & conſulam hanc rem amicos: quid faciundū cenſeant:
 Menæchmus Aduena. Mulier.
 me. Imis ſtulte dudum feci: cū maſupiiū meſſenioni cū argento
 n. Concredidi: imerſiſt aliquo ſeſe credo in ganeum.
 mu. Prouiſam q̃ mox uir meus redeat domū: ſed ecum uideo
 Salua ſum pallā refert. me. demiror ubi nunc ambulet meſſenio.
 mu. Adibo atq; hominē accipiam quibus dictis: hæret.
 Non te pudet p̄dire in conſpectū meum flagitiū hois cū iſte c
 Ornatu. me. qd eſt? quæ reſ te agitat mulier. mu. etiā ne impudens
 Mutire unū uerbū audes aut mecum loq;
 me. Quid tandem admiſi in te ut loqui non audeam!
 mu. Rogas me hominis impudentem audaciam. me. nō tu ſcis
 Mulier hecubam quapropter canē græci eſſe p̄radicabant.
 mu. Nō equidē ſcio. me. quia idē faciebat hecuba quod tu nūc facis.
 Omnia mala ingerebat: quēq; aſpexerat:
 Ita q̃ adeo iure cepta appellari canis.
 mu. Nō ego iſtæc flagitia poſſum perpeti: nā me iam ætatē uiduā eſſe
 Mane licet: quā iſtæc flagitia tua pati: quæ tu facis.
 me. Quid id ad me: tu te nuptam poſſis perpeti: an ſis abitura a tuo
 Viro an nō. ita eſt: hæc peregrinout aduenienti narrat fabulas

mu. Quas fabulas. non inquā patiar præter hac quin uidua
Viua quam tuos mores perferam. me. mea quidē hercle causa
Vidua uictita: uel usq; dum regnū obtinet iuppiter.

mu. At mihi negabas dudū subripuisse te nūc eadē ante oculos
Atines non te pudet. me. heu hercle mulier multū
Et audax & mala es tū tibi hanc subreptam dicere audes.
Quam mihi dedit alia mulier ut concinendam darem.

mu. Ne istuc me castor iā patrē accersā meū: atq; enarrabo
Tua flagitia. quæ facis heus decio: quære meū patrē: tecū simul
Ut ueniat ad me: ita rē eē dicitō. iā ego apperiā istæc tua flagitia

me. Sanan es: quæ mea flagitia. mu. pallam atque aurū meū domo
Suppillas tuæ uxori: & tuæ degeris amicæ satim hæc recte fabulor

me. Quæso hercle mulier si scis mōstra qđ bibam tuam quī possim
Perpeti petulantia: quem tu hominē arbitrare: mul. nescio
Ego te: me. scis me. mu. non te noui cū pithaones me derides
At pol illum non potes patrē meū huc q aduenit quin respicias
Nouistin tu illum. me. noui. cum calca simul
Eodem die uidi illū: quo te ante hūc diē. mu. negas
Nouisse me: negas patrē meū. me. idem hercle dicame
Sanū uis adducere. mu. ecastor pariter hoc atq; alias res soles
Senex. mulier. mienæchmus.

Tatias mea eratq; ut hic usus facto est gradu pferā pgressi
a Properabo: sed id q̄ facile sit mihi: haud sum falsus.

Nam pernitas deferit. consitus sum senectute: onustū gero
Corpus. uires reliquere: ut atas mala est mors mala est ergo
Nam res plurimas pessimas cū aduenit affert: quas si
Autumem omnis: nimis lōgus sermo est: sed eo res mihi
In pectore & corde dura est: qđ nam hoc sit negocii. quod filia sic
Repente expetit me: ut ad se se irē. nec quid id sit mihi
Certius facit quid uelit. quid me accersit: uerū propemodū iā scio
Q uid fiet rei: credo cū uiro litigiū natū esse aliquod.

Ita istæc solent: quæ uiros subseruire sibi postulant: dote fretæ feroces
Et illiquo haud abstinēt sæpe culpa: uerū est modus tamen.

Quo id pati uxore oportet nec pol filia unquā patrē accersit
Ad se nisi aliqd cōmissi adiurgii est causa: sed qecqd id est: iam sciam.

Atq; eecam eam: ipsam ante ædis. & eius tristēm uirū uideo.
Id est quod suspicabā: appellabo hanc: ibo uorsum.

mu. Salue multū mi pater. se. salua sis sed cur ab tuo
Seruo accersi iubes: quid tu es tristis: quid ille autē abs te iratus
Destitit. nescio quid uos uelitati estis inter uos duos.

- mu. Loquere uter meruistis culpā paucis: non longos logos.
 Nūq̄ equidē quicq̄ deliq̄ hoc primū te absoluo pater.
 Vex: uiuere hic non possum: neq̄ durare ullo modo: proin tu me
 Hinc abducas. Se. quid istuc autē est. mu. ludibrio pater
 Se. Habeor. Se. unde. mu. ab illo cui mandauisti meo uiro
 Ecce autē litigiū: quotiens tandem edixi tibi ut caueres
 Ne uter ad me iretis cū querimonia. mu. qui esto istuc mi pater
 Cauere possū. Se. me interrogas. nisi non uis quotiens
 Monstrauī tibi uiro ut morem geras. qd ille faciat ne id obserues
 Quo eat: quid rex gerat: mu. at enim ille hinc amat meretricem
 Ex proximo. Se. sane sapit: ob istanc industriam etiā faxo
 Amabit āplius. mu. atq̄ ibi potat. Se. tua qd ille cā potabit minus
 Siue illic siue alibi libebit: quā hāc malū impudentia est.
 Vna opa phibere ad cenā ne promittat postules: neue quenq̄
 Accipiat alienū apud te seruīre tibi postulas uiros. dare
 Vna opera pensū postules: inter ancillas federe iubeas lanā carere
 mu. Non quidē mihi aduocatū pater adduxi: sed uiro.
 Se. Hinc stas illinc causā dicis si ille quid deliquerit.
 Multo tanto illū accusabo q̄ te accusauī amplius.
 Quando te auratam & uestitā bene habet: ampula spem.
 Recte perhibent: melius sanā est mulier meiem sumere.
 mu. At ille supillat mihi aurum: & pallas ex arcis modo
 Me despoliat mea ornamenta etiā ad meretrices degerit.
 Se. Malefacit si istuc facit: si nō facit: tu male facis.
 Quā in fontem insimules. mū. qn etiā nunc habet pallā
 Pater & spinter: qd ad hanc detulerat: nūc q̄ rescui refert.
 Se. Iam ego ex hoc ut factū est scibo ad hominē aliquē loquar:
 Dic mihi istuc menæchme: quod uos disertatis. ut sciam
 Quid tu tristis es. quid illā autē iratam abs te destituis
 me. Quisquis es: qeqd tibi nomē est senex sūmum iouem
 Deosq̄ detestor. Se. qua de re: aut cuius rei rex: omniū
 me. Me neq̄ isti male fecisse mulieri: quā me arguit
 Hanc domo ab se subripuisse: atq̄ abstulisse delirat:
 Si ego intra ædis huius unq̄ ubi habitat penetraui.
 Se. Omniū hominū exopto ut fiam miserorū miserimus.
 Sanum es: qui istuc exoptes: atq̄ neges te unquā pedem
 In eas ædes intulisse ubi habitas insaniissime.
 me. Tum senex ais habitare me in illis ædibus. Se. tu negas.
 me. Nego hercle uero: imo ocludere negē: nisi qua nocte emigrasti
 Se. Concede hac filiā qd tu agis: non hinc emigrasti. mu. quē in locū

aut q̄ ob rem obsecro.

- Se. Non edepol scio. mu. profecto ludit te hic non tu te tenes
Se. Iam uero menachme satis iocatus: nunc ad rem age redi
me. Quæso quid mihi tecū est: unde aut quis homo tu es?
Tibi aut adeo isti: quæ mihi molesta est quoquo modo.
mu. Viden tu illi oculos uiere. ut uiridis exoritur color.
Ex temporibus: atq; fronte: ut oculi scintillat uide.
me. Quid mihi melius est quādo illi me insanire prædicat
Ego me ad simulcra insanire: ut illos a me absterrea.
mu. Ut pandiculās oscitatur: quid nūc faciā mi pater.
Se. Concede huc mea nata ab istoc q̄ potes longissime.
me. Euboe atq; heu bromie quo me insiluā uenatū uocas
Audio sed non abire possum ab his regionibus
Ia illa me ableua rabiosa fœmina obseruat canis.
Post autē illi circo salus: qui sæpe ætatem sua
Perdidit ciuē innocentem falso testimonio.
Se. Ve capiti tuo! me. ecce apollo mihi ex oraculo iperat
Ut illi oculos exuram lampadibus ardētibus.
mu. Perī mi pater minatur mihi oculos eruere.
me. Hei mihi insanire me aiunt ultro cū ipsi insaniunt.
Se. Filia. mu. heus qd est. quid agimus: se. qd si ego huc seruos cito
Ibo abducam qui hūc hīnc tollāt: & domi denunciant.
Priusquā turbarū qd faciat. me. amplius enim hereo.
Nī occupo aliqd mihi consiliū: hī domū me ad se auferent
Pugnis. mu. notas in huius ore quicquā pater.
Se. Næ iam his oculis abscedat in malā magnā crucem:
me. Faciam quod iubes apollo! se. fuge domum quātū potes
Ne hīcte obtundat. mu. fugio amabo: obserua istūc mi pater:
Ne quo hīnc abeat: sum ne ego mulier misera: quæ illæc audio.
Aut male illūc amo uirū hunc impurissimum
Barbatū: tremulū titanū pgnatū cygno patre.
me. Ita mihi iperas ut ego huius mēbra atq; ossa atq; artua
Cōminuā illo scipione: quē ipse habet: dabitur malū.
Se. Me quidē si attigeris: aut si pprius ad me accesseris
me. Faciā quod iubes securim capiā ancipitem: atq; hunc
Senē exossem: nisi dedolabo assulatim uiscera
Se. Enim uero illud præcauēdū est atq; accurādū mihi.
Sane ego illū metuo: ut minatur: neqd male faxit mihi:
me. Multa mihi imperas apollo: nūc equos uinctos iubes
Capere me indomitos feroces: atq; currum inscendere

Ut ego hunc proteram leonē gatulū olentem edentius
Iam ascendo in currū: iā lora teneo iā stimulū in manu est.

Agite equi: facitote sonitus ungarum appareant

Cursu celeri facitote in flexu sit pedū pernīcitas.

Mihin equis iunctis manere: ecce apollo denuo

Me iubet facere impetum in eū qui stat atq; occidere.

Sed quis hic est: qui me capillo hinc de curru deripit.

Se. Imperiū tuum demutat: atq; edictū apollinis.

Heu hercle morbū acrem & durum: dii uestrā fidē.

Vel hic qui insanit: quā ualuit paulo prius.

Ei de repente tantus morbus incidit.

Ibo atq; accersā medicū iam quātū potest.

Menæchmus. Sacerus Seruus:

me. Am ne isti abire quæso ex conspectu meo.

i Qui me uī cogunt: ut ualidus insaniam.

Quid cesso ire ad nauem: dum saluo licet:

Vosque omnis quæso si senex reuenerit

Ne me indicetis qua platea aufugerim.

Sa. Lumbi sedendo: oculi expectando dolent.

Manendo medicum: dum se ex opere recipiat.

Odiosus tandem utx ab ægrotis uenit.

Ait se obligasse crus fractum æsculapio

Apollini autem brachium. nunc cogito

Vtrum me dicam ducere medicum: an fabrum:

Atq; æquum incedit: moue formicinū gradum.

Senex. medicus

Se. Quid esset illi morbi dixeras. me. narra senex

q Num laruatus. aut ceritus fac sciam.

Num cū ueterus: aut aqua intercus tenet

Se. Quin ea causa duco te: ut id dicas mihi

Atq; illū ut sanū facias. me. per facile id quidem est

Sanū futurū: mea ego id promitto fide.

Se. Magna cum cura ego illū curari uolo.

me. Quin suspirabo plus sexcentū in dies

Ia ego illum cum cura magna curabo tibi.

Se. Atq; eccum ipsū hominem obseruemus: quā rē gerat.

Menæchmus Apol. Senex. medicus.

Depol ne hic dies puorsus atq; aduersus mihi obtigit

Quæ me clam ratus facere: ea omnia fecit palā

Parasitus qui me cōpleuit flagitiū & formidinis.

- Meus ulysses suo qui regitantū concinit mali.
 Quē ego hominē siquidem uiuo uita soluā sua
 Sed ego stultus sum qui illius esse dico: quā mea sit.
 Meo cibo & sumptu educatus est: anima priuabo uirū.
 Cōdigne autē hāc meretrix fecit: ut mos est meretricius
 Quia rogo pallā ut referatur rursū ad uxore meam
 Mihi se ait dedisse heu edepol ne ego homo uiuo miser.
 se. Audin q̄ loq̄. me. se miserū prädicat. se. adeas ueli.
 med. Saluus sis menach me: quāto cur aptas brachiū.
 Nō tu scis quantū isti morbo nunc tu te facias mali.
 men. Quin te tu suspendis. me. ecqd sentis. mē. quidni sentia:
 Non potest hāc res elebori iugere obtinerier
 Sed qd ais mēch me: mē. qd uis. med. dic mihi hoc qd te rogo
 Album an atrū uinū potas. men. quī tu is in malā crucē.
 se. Iā hercle occēptat insanire primulū. mē. qn tu me interrogas
 Purpureū panē an puniceū soleā ego esse: an luteū:
 Solean ne esse auis squamosas. piscis pēnatos. Se. papae
 Audin tu ut deliramenta loquitur: quid cessas dare
 Potionis aliquid priusq̄ percipit infātia.
 me. Mane uero etiam pēutabor alia. Se. occidis fac iam.
 me. Dic mihi hoc: solent tibi unquā oculi duri fieri
 men. Quid tu me locustam cēses esse homo ignauissime:
 me. Dic mihi en unquā intestina tibi crepant quod sentias?
 men. Vbi satur sum nulla crepitant: quando esurio crepant:
 me. Hoc qdē edepol haud pro insano uerbū respondit mihi:
 Perdomiscin usq̄ ad lucē. mē. facilin tu dormis curans.
 me. Perdomisco si resolui argentū cui debeo.
 men. Quin te iuppiter diq̄ oēs percunctator perdiunt
 se. Nunc homo insanire inceptat. de illis uerbis caue tibi.
 Modestior nunc quidē est de uerbis prae ut dudū fuit.
 Nā dudū uxore suā esse aiebat rabiosam canem.
 mē. Quid ego dixi. Se. insanis inquā. mē. ego ne se. tu istic q̄ mihi
 Etiā me iunctis quadrigis minitatus prosternere
 Ego met ecce uidī facere: ego met ecce arguo.
 mē. At ego te sacram coronam surripuisse iouis.
 Et ob eā rē in carcerē te esse cōpactum scio.
 Et postq̄ es emissus caesum uirgis sub furca scio.
 Tum patrem occidisse: & matrē uendidisse etiā scio.
 Satin hāc profano maledicta maledictis respondeo.
 se. Obsecro hercle medice propere quicquid scis factur us face

Nō uides hominē insanire. me. scin qd facias optimū

Ad me face ut efferatur. se. itan censes. me. quidnī.

Ibi meo arbitratu potero curare hoīem. se. age ut lubet:

men. At ego te pendentē fodiā stimulis triginta dies:

me. Eleborū potabis faxo aliquos uiginti dies.

Accer se hoies qui illū ad me deferant. se quot sunt satis.

men. Proinde ui insanire uideor. med. quattuor nihil hoīus:

se. Iā hic erunt adserua tu istunc medice. me. imo ibo domū

Vt parentur quibus paratis opus est: tu seruos iube hunc.

Ad me ferant. se. iā ego illic faxo erit. me. abeo. se. uale.

men. Abiit socerus: abiit medicus: nunc solus sū: proh iuppiter:

Quid illuc est. quod hi hoies insanire prædicant.

Neq; insanio neque pugnas uelitis cepio

Sanos: saluos: alios uideo: noui homines adloquor.

An illi perperā insanire me uolunt: ipsi insaniunt.

Quid ego nunc faciā. domū ire cupio. uxor non finit:

Huc autē nemo intromittit: nimis prouentū est nequiter.

Hic ergo usq; ad noctē saltē credo intromittat domū

Messenio Seruus.

Pectamen bono seruo id est qui rē herilē procurat uidet

Collocat: cogitatque ut absente hero rē heri diligenter tute

Quā si ipse adsit. aut rectius tergū q̄ gulā: crura q̄ uentrē

Oportet potiora esse cui cor modeste sitū est.

Recordetur id: qui nihili sunt: quid iis precii detur.

Ab suis heris: ignauis: probis uiris: uerba: compedes

Molæ magna lassitudo: fames. frigus durū.

Hæc precia sunt ignauia: id ego male malū metuo

Propterea bonū esse certū est: potius q̄ malū.

Nā magis multo patior facilius uerba: uerba ego odī.

Nimioq; edo libentius moliū: quā moliū perhibeo.

Propterea heri imperiū exequor bene & sedate.

Seruo id: atq; id mihi prodest: aliis esse ita ut in rē

Esse dicūt: sin ego ero ut me esse oportet. mecū id mihi

Adhibeā culpa abstineam: hero ut omnibus in locis sim præsto.

Serui qui culpa carent & metuunt solent esse heris utiles.

Nā illi qui nihil metuunt: priusquā malū promeritū est: metuunt:

Mecū haud multū prope est: quando cerulo faciam. precii exoluet

Ego exiēplo serui. tergi ut in rē esse arbitror postquā

In tabernā uasa & seruos collocaui: ut iusserat.

Ita uenio aduorsum. nunc fores pultabo: adesse ut me sciat.

Necq; meū ex hōc saltē damno aliū eluo anfora.
Sed metuo ne sero uenīā depugnato proelio:

Senex. menechmus. Lorarii. messenio. Seruus.

Er ego uobis deos atq; hoies dico: ut imperiū meū

Sapienter habeatis utq; iperaui atq; impero. facile

Illic homo iā in medicinā ablatus sublimen fiet.

Nisi quidē uos uestra crura. aut latera nihilipenditis.

Cauete quisquā quod illic minitetur uostrū floccifecerit.

Quid statis. quid dubitatis: iā sublimē raptū oportuit

Ego ibo ad medicū: prāsto ero illic: ut uenietis. mē. occidi

Quid hoc est negocii: quid illic homines ad me currunt obsecro.

Quid uultis uos quid quæritatis. quid me circumsistitis.

Quo rapitis me: quo fertis me: perii. obsecro uostrā fidē

Epidānienses subuenite ciues quid me mittitis.

Mef. Proh dii imortales obsecro: quid ego oculis aspicio meis.

Herū meū indignissime nescio quid sublimē ferunt.

me. Ecquis suppetias mihi audet afferre. mef. eo here audacissime

O facinus indignū & malū epidāni ciues. herū

Meū hic in paccato oppido luci deripier in uia q; liber ad uos uenerit:

Mittitis. me. nūc obsecro te quisquis es: operā mihi ut des.

Neu sinas in me insignite fieri tantā iniuriā.

mes. Immo & operā dabo: & defendā. & subuenibo sedulo.

Nunq; te patiar perire. mederi te cuius.

Eripe oculū istī ab humero qui tenet here te. obsecro

Hisce ego iā sementē in ore faciā. pugnosc; obserā.

Maximo hodie malo hercle uostro istunc fertis: mittite.

me. Teneo ego huic oculū. mef. face ut oculi locus in capite appareat

Vos scelesti: uos rapaces: uos prādone. Lor. perimus

Obsecro hercle. mef. mittite ergo. men. qd me uobis tactio est

Plecte pugnīs. mef. agite: abite: fugite hinc in malā crucē.

Hem tibi etiā quia postremus cedis hoc prāmi feres:

Nimis haud bene ora cōmentauī. atq; ex mea sentētia

Edepol here nā tibi suppetias tēpore adueni modo.

me. Et tibi di semper adolescens: quisquis es: faciunt bene

Nam si absq; te essem hodie nunq; ad solē occasum uiuerem.

mes. Ego edepol si recte facias here me emittas manu.

me. Liberē ego te. mef. uerū quando quidē here te seruauī.

men. Quid ē adolescens: erras. mef. qd erro. me. per iouē adiuro patrē

Me herū tuū non esse. mef. non taces. me. non mentior.

Nec meus seruus unquā tale fecit quale tu mihi.

Men.

- mes. Sic sine igitur si tuū negas me esse abire liberē cū uiatīco.
 me. Mea quidē hercle cauta liber esto: atq; abito quo uoles
 mes. Nempe iubes. me. iubeo hercle. si qd imperiū est in te mihi.
 mes. Salue mi patrone: me. cū tu liber es messenīo gaudeo.
 mes. Credo hercle uobis: sed patrone te obsecro ne minus iperes mihi;
 Quā cū tuus seruus fui apud te: habitabo & quādo ibis una
 Tecū ibo domū. me. minime. mes. nunc ibo in tabernā: uasa
 Et argentū ibi referā: me. recte: ē ob signatū in uidulo marsupīū
 Id si attulerit dicā ut a me abeat liber quo uolet
 Cū uiatīco. mes. id tibi iā nunc afferā. men. affer strenue.
 mes. Saluū tibi ut mihi dedisti reddibeo hic me mane.
 men. Nimia mira mihi quidē hodie exorta sunt: multis modis
 Alii me negant esse qui sum: atq; excludunt foras
 Et iā hic seruū esse se meū aiebat: quē ego emissi manu:
 Is ait se allaturū cū argento marsupīū.
 Id si attulerit: dicā ut a me abeat liber quo uolet:
 Ne dū quando sanus factus sit: a me argentū petat.
 Socer & medicus me insanire dicebant: quid sit
 Mira sunt hæc nihilo mihi esse uidentur setius q̄ insomnia.
 Nunc ibo intro ad hanc meretricē: q̄ succenset mihi
 Si possum exorare ut pallā reddat. quā referā domū.
 Menæchmus. sosides. messenīo seruus.
 me. En hodie usquā conuenisse audax audes dicere
 Postq̄ aduersum mihi iperaui ut huc uenires
 Quin modo eripui hoies. qui te ferebāt sublimē quattuor
 Apud hanc ædis tu clamabas deū fidē atque hoīum oīum.
 Quin ego accurre: teq; eripio oppugnando. ingratus
 Obeā rē: quia te seruauī me amisisti liberū;
 Quom argentū dixi me petere & uasa
 Tu quantū potest percurristi obuiā: ut quæ fecisti inficias eas.
 men. Liberū ego te iussi abire. mes. certo. me. cui certissimū est.
 Me a te potius fieri seruū q̄ te unquā emitā manu.
 Menæchmus. messenīo. Sosides menæchmus:
 me. I uultis per oculos iurare. nihilo hercle ea cautā magis
 Facietis: ut ego hodie abstulerim pallā. & spinier pessime
 mes. Proh dii imortales qd ego uideo. mē. qd uides. mes. speculū
 me. Quid negotiū est. mes. tua ē imago tā consimilis est q̄ pōt. (tuū
 me. Pol profecto haud dissimilis: meā formā noscīto
 me. O adolescens salue qui me seruasti: quissquis es
 men. Adolescens quæso hercle loqueri tuū mihi nomē nisi piget.

- me. Non me edepol ita promeruisti de me: ut pigeat quæ uelis.
- me. Mihi est menæchmus nomē, me. immo edepol mihi.
- me. Siculus sum siracusanus. me. ea domus & patria est mihi.
- me. Quid ego ex te audio? me. hoc quod res est. me. noui.
- Noui equidem hunc herus est meus: ego quidē huius seruus sū.
- Sed me esse huius credidi: ego hunc censebam esse te.
- Huic etiam exhibui negociū: quæso ignoscas: si quid stulte dixi atq.
- Imprudenter tibi. men. delirare mihi uidere non cōmeministi.
- Simul te hodie mecū exire e nauī. me. ecce postulas.
- Tu herus es. tū seruū quære: salueto tu: tu uale.
- Hunc ego esse aiō menæchmū. me. at ego me. me. quæ hæc fabula ē.
- Tu es menæchmus. me. me esse dico moscho prognatū patre.
- men. Tu nā meo patre es prognatus. me. imo quidē adulescens.
- Nec tuū tibi neq; occupare neq; præripere postulo.
- me. Dii imortales spē insperatā date mihi quā suspicor:
- Nā nisi me animus fallit. hi sunt gemini germani duo nā & patrē
- Et matrē cōmemorant pariter qui fuerunt sibi:
- Sed uocabo heræ menæchme. me. quid uis? me. non ambos uolo.
- Sed uter uestig. est aduectus nauī mecū. me. non ego!
- me. At ego te uolo igitur huc concede. me. concessi quidē.
- me. Illichō aut sycophanta: aut geminus est frater tuus:
- Nā ego hominē hominī similiore nunq̄ uidi alterū:
- Nec aqua aquæ. nec lacte lacti. crede mihi usq; similis:
- Quā hic tui est: tuq; huius: postea aut eandē patriā ac patrē
- Memorat: melius nos adire atq; hunc percunctarier.
- me. Herce quin tu me admonuisti recte: & habeo gratiā.
- Perge operā dare obsecro herce: liber esto si inuentus.
- Hunc fratrem meū esse spero. me. & ego idē spero fore.
- Quid uis tu: menæchmū opinor te uocari dixeras. me. ita uero.
- me. Huic itē menæchmo nomen ē: i sicilia siracusanū natū esse dixisti.
- Hic natus ē ibi: moscū tibi patrē fuisse dixti: huic itidē fuit.
- Nunc operā potestis ambo mihi dare & uobis simul. me. pmeruisti.
- Vt ne quid ores: quod uelis quin impetres. me. tanq̄ si me emeris.
- Argento liber seruibo tibi: spes mihi est uos inuenturos fratres.
- Germanos duos geminos: una matre natos: & patre uno uno die:
- men. Mira memoras: utinā efficere qd pollicitus possis. me. possū sed nunc.
- Agite uterq; id quod rogabo: dicite: me. ubi lubet. roga: respondebo.
- Nihil recteabo quod scia. me. ē tibi nomen menæchmus? men. fateor.
- me. Est idē tibi? me. est. me. patrē fuisse moscū tibi ais. me. ita uero.
- me. Et mihi. me. es ne tu siracusanus. me. certo.

- mes. Quid tu mē. quippe. mes. optime.
 Visq; adhuc conueniunt signa: porro operā date: quid longissime.
 Meministi dic mihi in patria tua. Mē. cum patre ut abiitarentū
 Ad mercatū: postea inter hoies me deerrare a patre. atq; inde auehi.
 mes. Iuppiter supreme serua me. men. quid clamas quin taces.
 Quot eras annos gnatus: cū & pater a patria auehit mes. septuennis
 Num tum dentes cadebāt primulū. neq; patrē unq; post illa uidit.
 men. Quid uostrū patrī filii quot eratis? mes. & nūc maxie memini duo
 men. Vter eratistua aut ille maior? mes. æque ambo pares. mē. q; pōt
 mes. Gemini ambo eramus. mē. dū me seruātū uolūt. mes. si interpellas.
 Ego tacebo. mē. potius tacebo. Mes. dic mihi uno noie ambo eratis?
 men. Minime nā mihi erat quod nūc est menachmus: illū tū uocabant
 Sositē. mes. signa cognoui. me. contineri qn cōplectar nō queo.
 Mi germane: gemine frater: salue ego sum sositides.
 me. Quomodo igitur post menachimo nomen est factū tibi
 mes. Postq; ad nos renunciātū est te & patrem esse mortuū.
 Auos noster mutauit: quod tibi nomen est fecit mihi
 men. Hercle ita factū est ut dicis. mes. sed mihi hoc respondeto
 men. Roga. mes. quid erat uestre matri? men. theusimarce:
 mes. Conuenit. mē. o salue insperate multis annis postq; conspīcor.
 So. Frater. & tu quem multis miseris laboribus
 Visq; adhuc quæsiuit: quenq; ego esse inuentū gaudeo
 mes. Hoc erat quod hæc te meretrix huius uocabat nomine.
 Hunc censebat te esse: credo cū uocat te ad prandiū.
 men. Nanq; edepol hic mihi hodie iussi prandiū apparandū.
 Glā meam uxore quia pallam subripui dudum domo.
 Eam dedi huic. So. hanc dicis frater pallā quā ego habeo.
 men. Quomodo ad te puenit? So. meretrix hæc ad prandiū
 Me adduxit: me sibi dedisse aiebat prandi perbene.
 Potauit atq; accubui scortū pallam & aurum hoc.
 men. Gaudeo edepol siquid propter me tibi euenit boni.
 Nam illa cū te ad se uocabat me esse credidit:
 mes. Nunquid memorare: quin ego liber: ut iusti eam.
 men. Optimum atq; æquissimū orat frater: fac causa mea.
 So. Liber esto: men. cum tu es liber gaudeo messenio.
 So. Sed meliore est opus auspicio ut liber perpetuo ut siem
 Quoniam hæc euenerunt frater nostra ex sententiā
 In patriam redeamus ambo. me. frater faciam ut uoles
 Auctionem hic faciam: & uendam quicquid est: interim
 Eamus intro frater. So. fiat. mes. scitū qd ego uos rogo. so. quid.

Mef. Præconium ut mihi detis. mē. dabitur ergo nunc fā.
mef. Vis conclamari auctiōē fore quidē. men. die septimi
Auctio fiet. mef. menæchme. men. mane sane septimi
Venibunt serui: suppellex: fundi: ædes: omnia uenibunt: qui qui
Licebunt: præfenti pecunia. uenibit uxor quoq; & iam fi quis emptor
Venerit: uix credo tota auctiōē capiet quinquagesies.
Nunc fpectatores ualete. & nobis clare applaudite.

Plauti Sarsinata. miles.

Argumentum:

Eretricē athenis ephesum miles auhit:

m Id dum hero amanti feruus nunciare uolt

Legato peregre ipfus captus in mari.

Et eidem illi militi dono datus est.

Suum arceffit herum athenis afferat.

Geminis communem suam parietem in ædibus

Liceret: ut quiret conuenire amantibus.

Obhærendis cultos hos uidit de tegulis.

Ridiculus autem quasi fit alia deluditur

Itemq; impellit militem paleftrio

Omissam faciat concubinam quando cæli

Senis uicini cupiat uxor nubere.

Ultro habeat: orat: donat multa: ipse in domo

Senis prehensus poenas pro mœcho luit.

Aliud argumentum.

Eretricem ingenuam deperibat mutuo

m Atheniensis iuuenis naupacti domū

Legatus abiit. miles in eandem incidit.

Deportat ephesum: inuitat seruos attici.

Vt nunciaret domino facto nauigat:

Capitur: donatur illi captus militi.

Ad herum ut ueniret ephesum scribit. aduolat

Adolefcent: atq; in proximo reuertitur.

Apud hospitem paternum medium parietem

Perfodit seruus: com meatu clanculum

Qua foret amantium: geminam fingit mulier

Sororem. ait esse mox ei dominus ædium

Suam clientam: sollicitandum ad militem

Subornat: capitur ille: sperat nuptias.

Dimittit concubinam: & mæchus uapulat.

Pyrgopolynices Miles. Antiochus parasitus

- Vrate ut splendor meos sit clipeo clarior q̄ solis radiis
 c. Esse olim cū sudast solent. ut ubi usus ueniat contra
 Conserta manu perstringat oculos: aciem in acie hostibus:
 Nā ego hanc macharam mihi consolari uolo: ne lamentet
 Ne ue animū despondeat quia se iam pridem seriatam
 Gestit: quem misera gestitet fratrem facere ex hostibus.
 Sed ubi artotrogus. art. hic est stat propter uirū
 Fortem atq; fortunatū: & forma regia iū bellator mars
 Haud ausit dicere: neq; acquiparare suas uirtutes ad tuas.
 pyr. Quam ne ego seruauī in campis curriculis donis ubi
 Bumbomatides clutū instaridis archidis erat imperator
 Sūmus neptuni nepos. art. memini: nempe illum
 Dicis cū armis aureis. cuius tu legiones diffrauiisti spiritū.
 Quasi uētus folia aut peniculum tectoriū:
 pyr. Ituc quidem edepol nihil est. art. nihil hercle hoc quidē
 Præ ut alia dicam tu quæ nunquā feceris: periuriore
 Hoc hoīe si quis uiderit: aut gloriæ pleniorē q̄ illic est
 Me sibi habeto. & ego me mancipio dabo
 Si unū epityx edam apud illū esuriens insane. pyr. ubi tu es.
 art. Ecceū edepol in elephanto in india quo pacto pugno præfigisti
 Brachiū. pyr. quid brachiū. art. illud dicere uolui fœmur.
 At diligenter hic eram pol si quidem connixus esses per coriū:
 Per uiscera: perque os elephante transmitteret brachiū.
 pyr. Nolo istæc hic nūc. art. ne hercle opere precii id est mihi te
 Enarrare: tuas q̄ uirtutes scia: uenter creat oīs has erūnas: auribus
 Peraudienda sunt: ne dentes dentiant. & assentandū est
 Quicquid hic mentibitur. pyr. qd̄ illuc quod dico. art. hem scio iā
 Quid uis dicere: factum est hercle memini fieri. pyr. qd̄ id est?
 art. Quicquid est. pyr. habes tabellas. art. uis rogare: habeo & si lū.
 pyr. Facete aduertis tuū animū ad animā meam.
 art. Nouisse mores me tuos meditare decet. curāque adhibere
 Ut præuolet mihi quo tu uelis. pyr. ecquid meministi?
 art. Memini centum in cilicia: & quinquaginta cētū in siculo latronie
 Triginta sardis. sexaginta macedones sunt homines: quos
 Tu occidisti uno die. pyr. quanta istæc hominū sūma est.
 art. Septem milia. pyr. tantū esse oportet. recte rationem
 Tenes. art. at nullos habeo scriptos. sic memini tamen.
 pyr. Edepol memoria est optima. art. offa emonet.
 pyr. Dum tale facie: quale adhuc assiduo ædis cūmunicabo
 Te semper mensa mea. art. quid in capadocia. ubi tu quingētos

Simul ni hebes machera oret: uno ictu occideres

At pedites reliqua erant si uiuerent.

Quid tibi ego dicā: quod omnes mortales sciunt.

Pyrgo polynice te unū in terra ufuere

Virtute & forma: & factis inuictis summis

Amant te omnes mulieres: neq; in iuria

Qui sis tam pulcher: uel illa quæ here pallio

Me reprehendere. pyr. quid here dixere tibi.

Art. Rogitabant hic ne achilles est inquit tibi?

Immo eius frater inquam: innuit illarum altera

Ergo me castor pulcher est inquit mihi.

Et liberalis uisus est: caesaries quam decet

Næ illa sunt fortunata: quæ cū isto cubant

pyr. Ita ne dicunt tandē? art. quæ me ambæ obsecrauerint

Vt hodie quasi pompam illac præterducerem.

pyr. Niniā est miseria nimis pulchrū esse hominem.

art. Molestæ sunt. orant. ambiunt. obsecrant

Videre. ut liceat ad sese accersi iubent.

Vt una liceat adire operam negotii.

pyr. Videtur tempus esse: ut eamus ad forū

Vt in tabellis quas consignauī hīc heri

Latronibus denuerem stipendiū.

Nam rex seleucus me opere orauit maximo

Vt sibi latrones cogerem: & conscribere

Regi. hunc diem mihi operam decretū est dare.

art. Age eamus ergo. pyr. sequimini satellites.

Palestrio seruus.

Ihi ad enarrandū hoc argumentū est comitas

m Si ad auscultandū uestra erit benignitas.

Qui autē auscultare nollet exurgat foras

Vt sit ubi sedeat ille qui auscultare uolt.

Nunc qua affedit causa in festino loco

Comcediæ quam acturi sumus.

Et argumentum & nomen uobis eloquar.

Alazon græce hūc nomen comcediæ

Id nos latine gloriosum dicimus: hoc oppidum

Ephesum est: miles meus herus: qui hīc

Ad forum abiit gloriosus impudens

Stercoreus plenus periurii atq; adulterii

Ait sese ultro omnis mulieres sectarier.

Is derisui est qua qua incedit omnibus:
 Itaq; hic meretricis labiis dum ducant eū
 Maiorē partem uideas ualgis suauis.
 Nam ego iādiu apud huic seruitutē seruiō.
 Id uolo uos scire quomodo ad hunc deuenerim
 In seruitutem ab eo cui seruiui prius:
 Date operā: nam nunc argumentū exordiar.
 Erat herus athenis mihi adulescens optumus.
 Is amabat meretricem matre athenis aticis
 Et illa illum contra: qui est amor cultu optimus.
 Is publice legatus naupactū fuit magna reip. gratia.
 Interim fuit hinc miles. foris athenas aduenit:
 Insinuat sese ad illam amicā: heri
 Ocepit eius matris culpa pariter
 Vno. ornamentis. opiparisq; obsonis.
 Itaq; intimū ibi se miles apud lenā facit.
 Vbi primū euenit sublinis os: illi lenæ mī mulieris.
 Quā herus meus amabat. nā is illius filiā
 Copegit in nauem miles clam matre sua.
 Eamq; inuitā huc mulierem in ephesum auexit.
 Ego quantū unus possum mihi nauem paro.
 Vbi amicā herilem athenis auetam scio.
 Incedo ut eā rem naupactū ad herum nunciē
 Vbi sumus prouecti in altū: sicut uolunt:
 Capiunt prædones nauē: illam ubi uestus fui.
 Prius perii: q̄ ad herū ueni: quo ire oceperam
 Ille me cepit. dat me huic dono militi.
 Hic postq̄ in adis me ad se duxit domū:
 Video illā amicam herilē athenis quæ fuit.
 Vbi contra aspexit me: oculis mihi signū dedit
 Ne se appellare. dein postq̄ occasio est
 Conqueritur mecū mulier fortunas suas.
 Ait sese athenas fugere cupere ex hac domu.
 Sese illū amare meū herum athenis qui fuit.
 Neq; peius quēquā odisse: q̄ istum militē.
 Ego quoniā inspexi mulieris sententiā
 Cœpi tabellas: consignauī clanculū.
 Dedi mercatori cuidā: qui ad illū deferat
 Meū herū: qui athenis fuerat: q̄ hanc amauerat
 Ut is huc ueniret: is non spreuit nunciū.

Nam & uenit: & in proximo hic diuortitur
Apud suū paternū hospitem lepidū senem.
Itaq; illi amanti suo hospiti morem gerit.
Nosq; opera consilioq; adhortatur iuuat.
Itaq; ego paraui hic intus magnas machinas.
Qui amantes una inter se facerent conuenientias.
Nam unū conclaue concubinæ quidē dedit
Miles: quo nemo nisi ea inferret pedem.
In eo conclauī ego perfodi parietem.
Qua cōmeatus clauī esset hic huic mulierī.
Et sene sciente hoc feci: is consiliū dedit.
Nā meus conseruus est homo haud magni precii
Quem concubinæ miles custodem addidit.
Ei nos factitis fabricis. & doctis dolis
Glaucōmam ob oculos obiciemus: eumq; ita
Faciemus: ut quid uiderit: non uiderit.
Et mox ne erretis: hæc duarū hodie uicem.
Et hinc: & illinc mulier fert imaginē:
Atque eadē erit: uerū alia esse assimulabitur
Ita sublimetur os custodi mulieris.
Sed foris concrepuit hinc a uicino senis.
Ipse exit: hic ille est lepidus: quē dixi senex.

Periplectominus Senex. palestriō seruus.

I hercle defregeritis talos posthac quēque in tegulis
n Videritis alienū. ego uestra faciā late: a loreare:

Mibi quidē iam arbitri uisunt meæ quid fiat domi.

Ita per impluuiū intro spectant. nūc adeo edico omnibus

Quēque a milite huc uideritis hominē in nostris tegulis:

Extra unū palestriōnē: hunc deturbate in uia.

Quod ille galinam aut columbā se sectari aut simiam

Dicat: peristis ni usque ad mortem male mulctatis.

Atq; adeo ut nec legi fraudem faciā talarīæ.

Accuratore: ut sine aliis domi agitem conuiuū.

pal. Nescio quid malefactū nostra huic familia ē: quantū audio:

Ita hic senex talos elidi iussit conseruis meis:

Sed me excepit: nihil facio quid illis faciat cæteris.

Aggrediar hominem: est ne aduersum: est quasi:

Quid agis piplectomene: per. haud multos hoīes si optandū

Fuerit nūc uidere: & uenire q̄te mauellem. pal. quid est?

Quid negotiū est. per. res palam est. pa. quæ res palam est?

- per. De tegulis mō nescio q̄s īspectauit uestroꝝ familiariū
 Per noctū ī pluuiū itus apud nos philochomasiū atq; hospite
 Osculantis. pal. quis homo uidit: pe. tuus conseruus.
 pal. Quis ī erit homo. per. nescio ita abripuit rep̄e se subito.
 pal. Supicor me perisse. per. ubi abiit: cōclamo heus qd agis tu inquā.
 pal. Ille mihi abiens ita respondit. se sectari simiam
 Vae mihi misero cui pereundū est ppter nihilā bestiā
 Sed philochomasiū hiccine ē et nūc. per. cū exhibāt: hic erat.
 pal. Sed est iube trāsire huc quātū possit: se ut uideant domi
 Familiare. nisi quidē illa nos uolūt: quī serui sumus
 Proppter suū omnis crucibus contubernalis dari.
 per. Dixi ego ituc nisi quid aliud uis. pal. uolo hoc dīcīt.
 Parūq; artē. & disciplinā: obtineat colorē. & quēadmodū
 Ut cū quī hic se uidit: utrū iūctū iunctā ue esse uiderit.
 Si quidem centies hic uisā sit: tamen inficiās eat.
 per. Os habet linguā. perfidiā: malitiā. atq; audaciā.
 Confidentia. confirmatē. fraudulentiam.
 Q. ui arguat se: eum contra uincat iureiurando suo.
 Domi habet animū falsiloquū. falsificū falsi iurium.
 Domi dolos. domi dolēfica. facta domi fallacias.
 Nam mulier olitori nunquā supplicat. si qua est mala
 Domi habet ortum: & cōdimēta ad omnis molis melifica.
 Ego istac si erit: hic nūciabo: sed quid est palestriō
 Quod uoluis altute tecū in corde: pal. paulisper tace:
 Dum ego mihi consilia in animū conuoco. & dū consulo
 Q. uid agam: quē dolū doloso contra conseruo parem.
 Qui illā hic uidit osculantē: id uisum ne uisū sit
 Quæro. per. ego hinc abceffero abs te: huc iterim illuc sis uide:
 Quēadmodū altitit se uera fronte: curas cogitans
 Pectus digitis pulsat. cor credo euocaturus foras.
 Ecce autē auorut nixus leua: in foemina habet leuam manū
 Dextera digitis rationem computat feriens foemur
 Dexterū: ita uehemēter quo facta agre suppetit
 Concrepuit digitis. laborat crebro cōmutat status.
 Ecce autem capite nutat: non placet quod repperit.
 Q. uicquid est incoctū nō exprimit. bene coctū id dabit
 Ecce autē ædificat: colūnā mento suffulcit suo.
 Apage non placet profecto mihi illa ædificatio.
 Nā hoc colūnatim poetæ esse ī auditi barbaro.
 Cui uiui custodes sēper toris oris occubant.

Euge hucusq; me hercle astitis: & dulce & comcedice
 Nunq̄ hodie quiescet prius q̄ id quod petit perfecit.
 Habet opinor: age si quid agis uigila: ne somno stude
 Nisi quidē hic agitari mauis uirgis: uigila:
 Tibi ego dico. an heritatus ne sis heus te ad loq̄ palestris
 Vigila in quā. expergis in quā lucet: hoc in quā. pal. audio
 per. Viden hostis tibi adesse: quare ergo obsidiū: consule.
 Arripe opē auxiliūq; ad hanc rē ppere: hoc non placide decet.
 Ante moenia aliqua aliquos ante te circumducere exercitū.
 Cor in obsidiū perduellis nostris praesidiū para.
 Interclude inimicis comēatum tibi muni uiam.
 Qua cibus comeatusq; ad te: & legiones tuas
 Tuto possit peruenire: hanc rem age: res subitanea est
 Repperi cominiscere. cedo callidū consiliū cito
 Quae hic est uisa: ut uisa non fiet: facta infecta ut fient.
 pal. Magnū illichonore incipis sed magna munitis moenia
 Tu te unus si recipere hoc ad te dicis confidentia est.
 Nos inimicos configare posse. per. dico & recipio
 Ad me. & ego imperatore dīcon id quod petis.
 pal. Atte iuppiter bene amet. per. at impi me quod comētus. pal. tace
 Dū in regione astutias: mearū te induco: ut scias
 luxta mecū mea consilia. per. salua sumes indidē.
 pal. Herus meus elephantī corio circuntectus nō suo:
 Neq; habet plus sapientiae q̄ lapis. per. ego istuc scio:
 pal. Nunc si rationē incipio: hanc institua astutiā.
 Ut philocomasiū huic sorore geminā germanā alterā
 Dicā athenis aduenisse: & cū amatore aliquo suo.
 Tam similē q̄ lacte lacti est: apud te eos hic diuortier
 Dicā hospitio. per. euge euge lepide laudo comētū
 Cōtra cōseruū tuū. pal. uix illic cū criminatus sit aduersū militē
 Meus conseruus eā uidisse dic cū alieno osculari: ea arguā
 Vidisse apud te cū suo amatore amplexantē: atq;
 Osculantem. per. imo ut optume
 Idem ego dicā si me exuūret miles. pal. sed simillimas
 Dīcto esse & philochomasio: id recipiendū est ut sciat:
 Ne titubet: si quaret ex ea miles. per. nimis doctū dolū.
 Sed si ambas uidere in uno milles concilio uolet.
 Quid agimus. pal. facile ē: trecenta possūt causae concioni
 Non domist: abiit ambulatū: dormit: ornatur: lauat.
 Prandet: potat. occupast opere: non est non potest.

- Quātū uis prolationū: dūmodo nunc prima uia
 Inducamus uera ut esse credat: quæ mentibimur
 per. Placet ut dicis. pal. Intro abi ergo. & sic istic ē mulier cā iube
 Cito domū transire: atq; hoc ei monstra præcipe.
 Ut teneat consilia nostra: quæadmodū exorſi sumus
 De gemina sorore. per. docte tibi illam perdoctam dabo
 Nū qd aliud. pal. Intro ut abeas. per. abeo equidē igitur.
 pal. Ego ibo domū ad, quē hominē inuestigando: operā hāc dissimulando
 Qui fuerit conseruus: qui hodie fuerit sectatus simiam.
 Nā ille non potuit quin sermoni suo aliquē familiarē
 Participauerit de amica: heri quī uidisset eam hic in proximo
 Osculantē cū alieno adulescētulo: noui morem ego.
 Et tacere solus scio: si inuenio quī uidit: ad eū
 Vineas pluteosq; agam: res paratast impugnandoq;
 Capere certa res est: si ita non repperio: ibo odorans q̄si
 Canis uenaticus usq; donec persecutus uolpem ero uestigiis.
 Sed fores concrepuerūt nostræ. ego uoce moderabo me.
 Nā illic ē philocomasio cultos meus conseruus: atq; it foras
 Sceledrus. palestrio. Serui duo.
 Sce. Iſi qdem ego hodie ābulauī dormiens in tegulis. certo
 Edepol scio me uidisse: hic pxime utcinæ philocomasiū
 Herilem amicam sibi aliū quærere. pal. hic illam uidit
 pal. Osculantē quātū hūc audiui loquentē. Sce. quīs hic est?
 Tuus conseruus: qd agis sceledre. sce. te palestrio uolupest
 pal. Cōuenisse. pal. qd iā? aut qd negociū fac sciam. sce. metuo.
 Quid metuis. sce. ne hercle hodie quantū hic familiarū est
 Maximū in malū cruciatūq; infiliamus. pal. tu talis solus
 Sce. Namego istam insulturam: & desulturam nihil hic moror.
 al. Nescis tu fortasse apud nos facinus qd natū est nouū.
 Q uod id est facinus: sce. impudicū. pal. tu te scis soli tetibi.
 Mihi ne dixis: scire nolo. sce. non enim faciam qn scias.
 Simiā hodie sū sectatus nostram in horū tegulis. pal. edepol
 pal. Sceledre homo sectatus nihili neq; bestia. sce. dī te pdāt.
 Te istuc æquū q̄no accepisti eloq. sce. sorte fortuna
 Per impluuiū huc despexi proximū: atq; ego illic aspicio
 pal. Osculantem philocomasiū cū altero nescio quo adulescente.
 pal. Quod ego sceledre scelus ex te audio: sce. profecto uidi.
 pal. Tuten. sce. egomet duobus his oculis meis.
 Abi nō uerisimile dicis: neq; uidisti. sce. nunc tibi lippus
 Videor. pal. medicū istuc tibi melius perconctarier.

- Veg. enim si te di ament: temere hanc dedolas tabulam tuis
 Nunc erubibus. capitiq; fraudem capitale hinc creas iam tibi iam
 Ut pereas: paratum est dupliciter. nisi supprimas tuum stultiloquium
 Sce. Qui uero dupliciter. pal. id dicam tibi. primum dum si falsum.
 Infimulas philocomasium hoc perieris: iterum si id uerum est
 Tu ei custos aditus perieris. sce. quid ad me. pal. at nescio.
 Sce. Hanc me uidisse ego certo scio. pal. pergin infelix
 Sce. Quid tibi uis dicam: nisi quod uiderim. quoniam est nunc itus hinc in proximo est
 pal. Eho an non domi est. sce. uisce. abi intro tute: nam ego mihi
 Nihil credi postulo. pal. ceruicem est facere. sce. hic te opperiar.
 Eadem insidias dabo: quam uxor ad stabulum iuuenis recipiat
 Sepabulo: quod ego nunc faciam. custodem me illi miles tradidit:
 Nunc si indicium facio: interii: si taceo: tamen si hoc palam fuerit.
 Quid peius muliere atque audacius: dum ergo in tegulis sum.
 Illac sumpto hospitio edit foras: edepol facinus fecit audax.
 Hoccine simile sciat: credo alius tollat edis totas si tollat
 Ad quem hic. cruce. hercle quicquid est mustitabo: potius quam inteream male
 Non ego possum quam ipsa sese uendicat curarier.
 pal. Sceledre sceledre. sce. quis homo interminat. pal. est alter audacior
 Qui magis inimicicias quam tu adquirat. sce. quid est.
 pal. Iube nunc tibi oculos effodiri: quibus id quod nusquam est uides.
 Sce. Quid nusquam. pal. non ego nunc emam uitam tuam uita nuce
 Sce. Quid negotii est. pal. quid negotii sit rogas. se. cur non roges:
 pal. Nonne tibi ista praeferri linguam largiloquam iubet.
 Sce. Quam obrem iubeam. pal. philocomasium eccam domi: quam in proximo
 Vidisse te a tebas osculantem: atque amplectantem cum altero.
 Sce. Mirumst lolo uictitare de tam uili tritico. pal. quid iam.
 Sce. Quia lusciosus. pal. uerbero: edepol tu egredere cecus non lusciosus
 Nam illa quidem uidit domi. sce. quid domi. pal. domi hercle uero
 Sce. Abi ludis me palestrius. pal. tam mihi sunt manus inquinatae.
 Sce. Quid dum. pal. quia luto eam. sce. uae capiti tuo. pal. istuc sceledre
 Promitto fore nisi oculos: orationemque aliam committas tibi.
 Sed fores concrepuerunt nostrae. sce. at ego illas obseruo fores.
 Nam nihil est: quam hinc huc transire ea possit: nisi recto hostio.
 pal. Quin domi eccam. sce. nescio utique. pal. sceledre sceledre suscita te.
 Sce. Mihi ego uideo: mihi ego sapio: ego credo plurimum.
 Me homo nemo deterreat: quin ea sit in his aedibus.
 Hic obsistam: ne imprudenti hic ea se subrepsit mihi.
 pal. Meus illic homo est: deturbabo iam hic ego illum de pugnaculis.
 Vim iam faciam: ut stultum dum fateare. sce. age face

- pal. Neq; te quicq; sapere corde: neq; oculis uti. sce. scio neq; solariū.
 Neq; ortū: nisi per impluviū scio. pal. qd nūc si ea domi est.
 Si facio ut eā hinc exire uideas domo dignus es uerberibus multis.
 Sce. Dignus pal. serua istas fores ne tibi eadē subterducat istinc atq; huc
 Transeat. sce. cōsiliū ē ita facere. pa. pedes ego iam illā huc tibi
 Sistā in uia. sce. agedū ego face uolo scire ut nū ego id qd mihi
 Vidi uiderim: an illic faciat: quod facturū dicit: ut ea sit domi.
 Nā ego quidē meos oculos habeo: nec rogo utendos foris:
 Sed hic illi subparasitatus semp: hic ei proximus
 Primus ad cibum uocatur primo pulmentū datur.
 Nam illic noster est fortasse circiter triēnium.
 Neq; cuiq; q illi nostra melius famulo familia.
 Sed ego quid ago: at me agere oportet hoc obseruare hostiū.
 Hic obsitā: hac quidē pol certo uerba mihi nunquā dabunt.
 Palestrio. philocomasiū. Sceledrus:
 pal. Ræcepta facito ut memineris. phi. tolle monere mīrū est
 pal. At metuo ut satis sis subdola. phi. ne doceto: memini
 Malas: ut sint malæ mihi sola ego supersū. pal. age, nūc iam
 Insiste in dolos: ego abs te procul recedam: o quid astas
 Sceledre. sce. hanc rē gero habeo auris loquere quid uis.
 pal. Credo ego istoc exēplo tibi esse eundū esse actū extra portā
 Dispellis manibus patibulū cū habebis. sce. quā nā ob rem.
 pal. Respice dū ad leuā: qs illac ē mulier. sce. proh di imortales
 Heri concubina ē hac quidē. pal. mihi quoq; pol ita uidet
 Age nūc iam quādo lubet. sce. quid agā. pal. peri perpropere.
 phi. Vbi iste bonus seruus: qui me maxime innocentē
 Falso insimulauit. hem tibi. pal. hic dixit. phi. tibi
 Quē dixisti tu te me uidisse in proximo hic scelestē osculantē.
 pal. Atq; cū alieno adolescentulo dixit. sce. dixi hercle uero.
 phi. Tun me uidisti. sce. atq; his quidē oculis. phi. carebis credo.
 Qui plus uident q quod uidēt. sce. nunq hercle deterebor.
 Quin uiderim id quod uiderim. phi. ego stulta moror multū
 Quæcū hoc insano fabulē: quē pol ego capitis perdam.
 Sce. Noli minitari: scio crucē futuram mihi sepulchrum: ibi mei
 Maiores sunt sūt. pater. auus. proauus. abauus.
 Non mihi possunt minaciis tuis hisce oculi fodiri.
 Sed paucis uerbis te uolo palestrio: obsecro unde exit hæc.
 pal. Vnde. nisi domo. sce. domo. pal. me uidente uideo.
 Sce. Mirū ē facinus quomodo hæc hic transire potuerit.
 Nam certo neq; solariū apud nos: neq; ortus ullus neq;

- Fenestra nisi clathrata. nā certo ego te intus uidi. pal. pergin
 Scelestē intendere: & hanc arguere. phi. castor ergo mihi
 Haud falsum euenit somnium: quod noctu hac somniaui.
 pal. Quid somniauisti: phi. ego eloquar: sed ambo aduortito
 Animū. hac nocte in somnis mea soror gemina & germana
 Visa uenisse athenis in ephesum cū suo amatore quodam.
 Hi ambo hospicio huc in proximū mihi diuorti sunt uisi.
 Sce. Palestrioni somniū narratur. pal. perge porro. phil. ego lāta
 Visa: quia soror uenisset. propter eandē suspicionē maxumā
 Sum uisa sustinere. nā arguere in somnis me familiaris meus
 Mihi uisus est me cū alieno adolefentulo: quasi nunc est
 Osculatā esse cū illa osculata mea soror gemina esset suum
 Amicū: ita me insimulatā perperā esse somniaui.
 pal. Satin eadē uigilanti expetunt: quæ in somnis uisa memoras.
 Heus hercle præsenti iam omnia ab intro: & cōprecare
 Narrandū ego istuc militi censebo. phi. facere certū: neq;
 Me quidē patiar perdi falso impune insimulatā. Se. timeo quid
 Rex gesserim ita dorsū totū prurit. pal. scin te perisse nūc
 Quid est domi certo? Sce. certa res est nūc nostrū obseruare hostiū
 Vbi esset. pal. at scelere quæso ut ad id exēplū somnū
 Quasi simile somni aut. atq; ut tu suspicatus es eā uidisse
 Osculantē. sce. me eā uidisse arbitraris. pal. nā tu hercle opinor
 Obsecro respice si ad herē hæc res peruenit: peristi pulchre
 Sce. Nūc demū experior prius ob oculos caliginē obtigisse.
 pal. Dudū edepol planū hoc quidē: quæ huc usq; fuerit intus
 Sce. Nihil habeo certū: qd loquar. nō uideā. & si uidi
 pal. Ne te edepol stultitia tua pene pdidit: dūte fidem
 Facere hero uoluisti. absumptus es pene: sed fores
 Vicini pximi concreperunt: contice si. ā.
 Philocomasiū. Palestrio. Sceledrus.
 phi. Nde ignē in arā: ut ephesiæ dianæ lātas laudes gratesq; agam
 i Eique ut arabico fumificē odore: amœna quæ me in locis
 Neptuniis tēplisq; turbulentis seruauit sauis fluctibus
 Vbi sum afflictata multū. Sce. palestrio o palestrio
 pal. O sceledre. quid uis. Sce. hæc mulier quæ hinc exit modo
 Est ne herilis concubina philocomasium
 An non est ista. pal. hercle opinor: ea uidetur: sed facinus
 Mirū est: quomodo hæc hinc nunc transire potuerit: siquidē ea est.
 Sce. An dubiū tibi est: eam eē hanc. pa. ea uidetur: sed facinus
 Mirū est quomodo hæc hinc transire potuerit siquidē ea est.

- Sce. An dubitū tibi est eam hanc. pa. ea uidetur: at eamus
 Appellemus heus quid istuc: & philocomasium. quid tibi istuc
 In hisce adibus debetur. qd negotii est. qd nūc taces tecū loquor.
 pal. Immo edepol tute tecū: nam hæc nihil respōdet.
 Sce. Te alloquar uitii probriq; plena: que circū uicinos uages.
 phi. Qui cū tu fabularis. Sce. qui cū nisi tecū. ph. quis tu homo es
 Aut mecū quid est negotii. sce. men rogas: hem quī sim.
 phi. Quin ego hoc rogē quæ nesciā. pal. quis ego sum igit si tu
 Hūc ignoras. phi. mihi odiosus qsq; es: & tu & hic. sce. nō nos
 Nouisti. phi. neutrū. sce. metuo maxime. pal. qd metuīs:
 Sce. Enim ne nosmet pdiderimus uspiam: nā neq; te neque me
 Nouisse ait. pal. perscrutari hīc uolo sceledre nos: nostri
 An alieni sumus ne dū qspiam nos uicinorū ipudentis
 Aliq; immutauerit. sce. certe equidē noster sum.
 pal. Et pol ego: quæris tu mulier malū: tibi dico heus philocomasiū.
 phi. Quæ te intemperiat tenet: q me perperam perplexo
 Noīe appelles. pal. eo q igit uocare philocomasiū dicere
 Nomen si iniuria ē falsū nomē possidere philocomasiū
 Postulas. at istuc non decet. & meo hero facis iniuram.
 phi. Ego ne. pal. tu. phi. quæ heri athenis ephesum adueni
 Vesperī cū meo amatore adolescente atheniēsi
 pal. Dic mīhi qd hīc tibi in epheso est negotii. phi. geminā
 Germanā meā hīc sororē eē inaudiui. eam ueni quæsitū
 pal. Mala es. phi. immo ecastor stulta multū: quæ uobiscū
 Fabulē: abeo. sce. abire nō finā te. pal. mitte sceledre
 Manifestaria res est. sce. non omitto. ph. at iam crepabūt
 Manus male tibi: nisi me omittis. sce. quid malū adstas.
 Quin detines altrīnsecus. pal. nihil moror negociōsū
 Mīhi esse tergū: q scio an ista non sit philocomasiū.
 Atque alia eius similis sit. ph. mittis me. an non mittis.
 Sce. Immo ui atque inuitā: ingratis: uolutatim te rapiā domū.
 phi. Hostiū hoc mīhi ē domiciliū: athenis domus ē acherus.
 Ego istā domū neq; moror: neque uos q hoies sitis
 Noui: neque scio. sce. lege agito te nusquā mittā.
 Nisi das firmatā fidē: te huc si misero intro ituram.
 phi. Vi me cogis: qsq; es: do fidē si omittis istoc me intro iturā quo iubes
 Sce. Ecce omitto. ph. at ego abeo missa: sce. muliebri fecisti fide.
 pal. Sceledre manibus amisti prædam. sce. tam ea ē nra q potis
 Herilis cōcubia. uin tu facer hoc strēue. pa. qd faciā. sce. affer mīhi
 Macharā huc intus. pal. quid facies ea. sce. introrumpam

Recta in ædis quæque hic intus uidero cū philocomasio osculantē
Eum ego obtruncabo extemplo. pal. uisa ne ea est. sce. immo
Edepol plane ea est. pal. sed quomodo dissimulabat. sce. abi
Macheram huc effer. pal. iam faxo hic erit: neque eques neque
Pedes profectus. quisq̃ tanta audacia: qui æque faciat confidenter
Quanquæ mulieris faciunt. ut utrobique rationē docte diunt.
Nam ut sublinitur os custodi: cauto conseruo meo nimis beat
Quod cōmeatus est trās parietē. sce. heus palestrio machæra nihil opus
pal. Quid iam: aut quid opus est. sce. domi ecce herile cōcubinam.
pal. Quid domi. sce. in lecto cubat. pal. edepol ne tū tibi malā rem
Reperisti ut prædicas. sce. qui iam. pal. quia hāc attingere
Ausus mulierē hic in proximo. sce. magis hercle metuo sed unq̃
Quisq̃ faciet. quin soror ista sit germana huius
Eam poltu osculantē hic uideras: & quidem palam est
pal. Eam esse ut dicis. sce. quid propius fuit: q̃ ut perierē
Si locutus fuissē hero. pal. ergo si sapi musitabis: plus oportet
Scire seruum q̃ loqui: ego ab eo: ne quid tecū consiliū
Commisceam atque apud hunc uicinū tuæ mihi turbæ non placet
Herus si ueniet: si me quærit hic ero: hic me accersito.

Sceledrus. periplectomenus senex.

Sce. At ubi ille: neq̃ heril' negociū plus curat: q̃ si nō fuit utē seruiat
Certo quidē illa hic nostra intus ē in ædibus. nā ego excubātē
Eam domo offendi: certūst nūc obseruationi operā dare
peri. Non hercle hisce homines: me marē sed sceminā uicini rētur esse
Seruū militis. ita me ludificant: mea ne hic in uia hospita.
Quæ heri huc athenis cū hospite aduenit meo tracta & ludificata:
Ingenua & libera. sce. perī hercle: hic ad me recta abiit uia.
Metuo illæc mihi: res: ne malo magno fuat. quātū hunc audiui: facere
uerborū senē
Accedam ad hominē. perī. tun sceledre huc scelerum caput
Meam ludificasti hospita ante ædis modo.
sce. Vicine ausculta quæso. per. ego auscultē tibi.
sce. Expurgare uolo me. per. tu ne te expurges mihi
Q uī facinus tantū tanq̃ indignū feceris!
An q̃a latrocinari arbitramini: qd uis licere facere uobis uerbero:
sce. Licet ne. periat ita di deatq̃ me omnes ament. nisi mihi supplicia
Virgarū de te datur longū diotinumque a mane ad uesperū:
Q uod meas cōfregisti ibrices & tegulas ibi dum cōdignate
Sectaris simia: quodque inde inspectauisti meū apud
Me hospitē amplexū amicā cū osculabatur suam:

Quamq; concubinā herile iſimulare auſus eſ probrī pudicā : meq;
Sūmī flagitiū: tum q; tractauīſti hoſpitā ante ædiſ meas.

Niſi tibi ſupplicii ſtimuleū dedatur .dedecoriſ pleniorē herū

fce. Faciam tuū: q; magno uento plenū undarū mare:
Ita ſum coactūſ periplectomen: ut neſciā utrū ne poſtulare

Prius tecū æquoniſt. niſi iſtæc non eſt hæc: neque iſta ſe mihi

Me expurgare. hoc tibi uidetur æquuſ ſicut etiā nūc: neſcio

pe. Quid uiderim. itaſt iſta huiuſ ſimiliſ noſtræ tua: ſi quidē nō eadē eſt
Viſe ad me intro ſam ſciēſ. ſce. licet ne. per. neque te inhiſbeo

Perplacide noſcira. ſce. ita facere certū eſt. pe. heuſ philocomafiū cito

Tranſcurre curriculo ad noſ. ita negociū eſt. poſt quando

Exierit ſceledruſ a nobiſ .cito tranſcurrito aduerſū curriculo domū

Nunc poſ ego metuo ne quid inſucauerit: ſi hic non uidebit

Mulierem: aperitur doluſ. ſce. proh di immortaleſ ſimiliorē

Mulierē magiſque eandē q; noſtræ ea eſt non reor

Deoſ facere poſſe. pe. quid nunc? ſce. cōmerui malū.

pe. Quid igitur ean eſt. ſce. & ſi ea eſt: non ea eſt. per. uidīſtin iſtā.
fce. Vidi illā hoſpitē cōplexā atque oſculantē. per. ea ne eſt

Neſcio. per. uin ſciē plane. ſce. cupio. per. abi intro ad uoſ domū.

Continuo inde ſit ne iſta hæc domū uoſtrā intuſ. ſce. licet.

Pulchre admonuiſti ſciā ego ad te exibo foras.

pe. Nunq; edepol hoīem quēq; ludificarier magiſ facete.
fce. Vidi: & magiſ miriſ modis: ſed ecclū egreditur.

Periplectomene te obſecro p deoſ: atque hoīeſ: perque ſtultitiā meā

Perque tuā gratiā. per. qd obſecraſ. ſce. meæ inſcitiae meæ &

Stultitiæ ignoſcaſ: nunc demū ſcio me fuiſſe excordē: cecū

Incogitabilē: nā philocomafiū ecclā intuſ. per. qd nunc ſurcifer

Vidiſti ambāſ. ſce. uidi. per. herū exhibeaſ uolo. ſce. meruiſſe eadē

fce. Me maximū fateor malū: & tuæ feciſſe me hoſpitæ aio iniuriā
Sed meā eſſe herile incubinā cenſui: cui me cuſtodē heruſ

Addidit mileſ meoſ. nā e ſummo puteo ſimilior nunq; poteſt

Aqua aquæ ſumi: q; hæc eſt atq; iſta hoſpita: & me deſpexiſſe

Ad te per impluiū tuū fateor. per. qd nī fateare: ego q uiderim:

Sed philocomafiū me uidiſſe cenſui. per. ratuſ ne me iſtic hominē

Eſſe omniū minimiſ preciū: ſi ego me ſciente paterer uicino meo

Inferri apud me ita inſigni te iniuriā. ſce. nunc demū inſpienter

Factū eſſe arbitror cū rem cognoſco at non malitioſe tamen

Feci. per. imo indigne nā hoī ſeruo ſuoſ domitoſ habere

Oportet oculoſ & manuſ orationēq; ſce. ego ne ſi poſt hūc diem

Mutiuero: etiā qd ego me certo ſciā: dato excruciatū: me egomet

Dedā tibi: nūc hoc mihi ignosceas quæso. per. uincā animū meū
Ne malitiose factū id esse abs te arbitres: ignoscam tibi istuc

Sce. At dii tibi faciant bene. per. nā tu hercle si te di amat linguā cōprimis
Posthac etiā illud: qđ scies: nesciueris: ne uideris quod uideris

Sce. Bene me mones: ita facere certū est: sat in ne oratus abiit
Nūqđ nūc aliud me uis. per. ne me noueris. sce. dedit hic mihi
Verba: qua benigne gratia fecit ne iratus esset. scio. quā rem gerat.

Vt me cū extēplo a foro adueniam domū amicū prenda
Vna hic & palestrio me habent uenale sensu: & iam dudū scio.

Nūqđ hercle ex ista nassa ego hodie escā petā: nā iam aliquo

Aufugiam. & occultabo aliquot dies: dū hæc cōsciscerū.

Turbæ: atq; iræ leniūt: iam nūc satis & plus nimio merui mali.

Verūtamen de me qđ est: ibo hinc domū.

per. Illic hinc abscessit sat edepol certo scio occisam sæpe sapere

Plus multo suē cū manducatur: ne id quod uidit uiderit.

Nā illius oculi: atq; auris: atq; opinio transfugere ad nos.

Usq; adhuc actū est. pbe: nimium festiua mulier operā

Præbuit: redeo in senatū rursus: iam palestrio frequens

Senatus: sceledrus nūc aut foras: domi apud me

Poterit nūc haberi. ibo intro: ne dū absūm multifortito suā.

Palestrio. pleusides. Ado. periple.

pal.

Obiete intra limē etiā uos parum per pleusides. sinite me

Prius perspectari. ne uspiam insidie sint: conciliūque habere

Volumus: nā opus ē: nūc tuto loco. unde inimicus neq; nostris

Spolia capiat consiliis: unde inimicus nequis spolia capiat auribus.

Nam bene consultū. inconsultū si sit: inimicis usu esse potest.

Quin si inimicis usu est. ob sit mihi. nā bene consultū subripitur

Sæpissime: si minus cū cura: aut catalogo loquendi lectū est

Quippe si rescuere inimici cōsiliū tuum: tu opte tibi

Consilio ocludunt linguā. & cōstringunt manus: atq;

Eadem quæ illis uoluisti facere: faciunt tibi: sed speculabor

Nequis authinc a leua aut dextera nostro consilio uenator assit

Cum auritis plagis sterilis hinc. p̄spectus usq; ad ultimā

Plateam probe est. euocabo. heus periple. tomnee & pleusides

Progredimini. per ecce nos tibi obediētis. pal. facile ē ipertū in bonis

Sed uolo scire eodē cōsilio: quod intus meditati sumus

Si gerimus rem. pe. magis ad rem nō potest esse utibile: pal. immo

Quid tibi pleusides. ple. quid ne uobis placeat: displiceat mihi.

per. Quis homo sit magis meus q̄ tu es. ple. loquere lepide & cōmode.

pal. Polīa decet hūc facere. ple. at hoc me facinus miserū macerat.

- Meumq; cor: corpus que cruciat. per. quid id est quod cruciat te?
 ple. Me tibi iutuc ætatis homini facinora puerilia obicere: neq; te decora
 Neq; tuis uirtutibus ea te expeterite ex opibus sūmmis mihi honoris
 Gratia mihi que amanti ire opitulatū. atque ea te facere facinora
 Quæ istæc ætas fugere: facta magis quidē sectari solet.
 Eam pudet me tibi in senecta obicere sollicitudinem. per. nouo
 Modo tu homo amas: si quidē te quicq; quod faxis pudet
 Nihil amas: umbra es amatū: magis q̄ amator pleusides.
 ple. Hancine ætatē exercere mei amoris gratia. per. quid ais tu ita ne
 Tibi uideor oppido acherunticus tam capulari stamine. tibi
 Diu uideor uita uiuere: nā eq̄dem haud sum natus
 Annos præter quinquaginta & quatuor: clare oculis uideo
 Pernix sum manibus: sum pedes mobilis. pal. si albus
 Capillus hic uidetur. ne utiq; ibi ingenio senex inest.
 In hoc emusitata sua sibi ingenua indoles. ple. pol id qdē
 Exuperior ita esse ut prædicas palestrius. nā benignitas qdē
 Huius oppido adolescentuli. per. immo hospes magis cū periculū
 Facies: magis nosces mea comitate merito te amantem.
 ple. Quid opus nota noscere. per. ut apud exemplū experiundi
 Habeas: neq; foris: nam qui ipse amauit: agre amanti ingenium
 Inspicit. & ego amatoris aliquantulū habeo humorisq; etiā
 In corpore. neque dū exarui ex amoris rebus & uoluptariis.
 Vel cauillator factus: uel conuiua cōmodus ite ero.
 Neque ego oblocutor sum alteri in conuiuio.
 In commoditate abstinere me apud conuiuas commode
 Commemini & meæ orationis iustā partē persequi.
 Et meā partē itidē tacere cū aliena est oratio
 Minime sputator screator sum itidē: minime succidus
 Post ephesi sum natus. non enim in apulis: non sum in umbrā
 pal. Olepidū semisenē: ne si quas memorat uirtutes habet
 Atq; e quidē plane eductū in nutritatū uenerio:
 per. Plus dabo q̄ prædicabo ex me uenustatis tibi.
 Neque ego unquā alienū scortū subagito in conuiuio.
 Neque præripio pulpamentū: neq; peruorto poculū
 Neque per uinū unquā ex me oritur discidiū in conuiuio
 Si quis ibi est odiosus: ab eo domū: sermonem segrego.
 Venerē amorē amicitiatēque accubans exerceo.
 Et quidē edepol omnis mōres ad uenustatē iugiter
 Cedo tris mihi homines orichalco ita emptos istis moribus
 pal. At quidē illuc ætatis qui sit non inuenies alterū

Lepidiore ad omnes res. nec qui amicus amico sit magis.
per. Tu te me ut fateare faciā: esse adoleſcentē moribus.

Ita apud omnis comparebo tibi res benefactis frequens.

Opus ne erit tibi aduocato tristi iracūdo: ecce me.

Opus ne lentiores dices q̄ mutū est mare.

Liquidius cultiusq̄ q̄ uetus est fauonius.

Vel hilarissimū cōuiuā me extimandū exprimam tibi.

Vel primariū parasitū: atq̄ obſonatorē optimū.

Tum ad saltandū nō cinedus magis usque saltat: q̄ ego:

pal. Quid ad illas artes optes. si optio eueniat tibi.

per. Huius pro meritis ut referri pariter possit gratia

ple. Tibique: quibus nunc esset experiosum meae sollicitudini

At tibi tanto sumptu esse mihi molestū est. per. mortus es.

Nam mala uxor: atque inimico siquidumat sumptū est.

In bono hospite atque amico quaestus est. quod sumitur.

Et quod in diuinis rebus sumas sumptus. sapienti lucro ē

Deū uirtute euntē hospitio accipere: apud me est comitas.

Aes bibe: animo obſeq̄re meū: atq̄ honerato hilaritus me

Liberæ sunt ædis. liber sum autē ego me uti uolo libere.

Nam mihi deū uirtute dicā: propter diuitias datas

Licuit uxorem dotata genere suauo ducere.

Sed nolo mihi oblatricē in ædis intramittere.

ple. Cur non uis. nam procreare liberos lepidus sonus.

per. Hercle uero liberū esse: id multo est lepidius.

Tu homo & alteri sapienter potis es consulere: & tibi

Nam bona uxor: si ea deducta est usq̄ gentiū

Ubi ea possit inueniri: uerū ego ne eā ducā domū:

Quæ mihi nunq̄ hæc dicat eme mi uir lanā unde tibi palliū

Malachū: & callidū: conficiatur tunica q̄ mihi hibernæ bōæ

Ne algeā hachyeme: hoc hoc nunq̄ uerbū ex uxore audia

Verū priusq̄ galli cantent: quæ me somno suscitet

Dicat: da mihi uir calendis mita cū martiæ ueneriunt

Da qui faciat condiat: da quod dem quinquatribus

Percantatrici: & lectrici. ariolæ. atq̄ haruspica.

Flagitiū est si nihil mittetur: quo supercilio spicit.

Tum patrica clementer non pota est: inquit munere.

Iam pridem quia nihil abstulerit: succenset celaria.

Tum opstetrix expostulauit meū parū missum sibi.

Quin nutricei non missurus quicq̄ quæ uernas alit.

Hæc atq̄ huius similia alia damna multa mulierū.

Me uxore phibēt & quæ huius similis sermonis erant

- pal. Dis tibi propitii sunt hercle: nā si istā semel amiseris
 Libertatē: haud facile te in eundē rursus restitues locū.
 ple. At illa laus est magno in genere & in diuitiis maxumis.
 Liberū hominē educare generi monimentū & sibi.
 per. Quando habeo multos cognatos qd opus sit mihi liberis!
 Nunc bene uiuo: & fortunate: atq; ut uolo: atq; animo ut lubet:
 Mea bona mea morte cognatis dicā inter eos partiant.
 Illi apud me edūt me curant: uisunt: qd agā: ecqd uelim.
 Priusq; lucet. assunt: rogitant noctu an somnū coeperim.
 Eos pro liberis habeo. quā minūt munera.
 Sacrificant. dant inde partē mihi maiore quā sibi.
 Abducūt extra me ad se prandiū: ad coenā uocant.
 Ille miserimū se retur: minimū qui misit mihi.
 Illi inter se certant donis: ego mecū musco.
 Bona mea inhiant: certatim nutricūt & munera.
 pal. Nimis bona ratione nimisq; aperte tu multa uides:
 Et tibi sunt gemini. & trigemini si te bene habes filii.
 per. Pol si habuissē satis coepissem miseria: liberis
 Censerē mererē cecidisset ne ebrius. aut de equo uspiā
 Metuerē. ne ibi defregisset crura: aut ceruices sibi.
 Ea insignitas pueros pariat. postea aut
 Varum aut ualgum aut compnem aut petū aut brocum filium:
 pal. Huic hoi dignū est diuitias esse. diu uitā dare
 Qui uis agere seruat. & q bene habet: suisq; amicis uolupte
 O lepidū caput. ita me dis deaq; ament: æquū fuit
 Deos parauisse uno exemplo: ne omnis uitam uiuerēt
 Sicuti merci precū statuit pro uirtute ut ueniar.
 Quæ improba est pro mercis uitio dñm precio pauperat
 Idem diuos disperdisse uitā humanā æquū fuit.
 Qui lepide ingenuatus esset: uitā longinquā darent.
 Qui improbi & scelesti iis adimerent animā cito.
 Si hoc parauissent. hoies essent minus multi mali.
 Et minus audacter scelesta facerent facia. & postea
 Qui hoies probi essent esset his annona uilior
 per. Quid deorū consilia culpes stultus inscitufq; sic.
 Qui deos uiruperes. nūc iā sitis rebus desisti decet:
 Nūc uolo obsonare uelut hospes: tua te ex uirtute
 ple. Me x domi accipiā benigne lepide: & lepidis uictibus.
 Nihil me pœnitet: iā quanto sumptu fuerim tibi
 Nā hospes nullus iā in amici hospitii deuorū potest.
 Quin ubi triduū continuū fuerit iam odiosus sit.

- Verū ubi dies decē continuos ite astodorū illas
Tamen si dominus non inuitus patit: serui murmurant
- per. Seruientis seruitutē ego mi seruos introduxi mihi
Hospes. non q mihi i perarent: qbus ego essem obnoxius.
Si illud agre fit uobis. mihi quod uolupte est mortē remigiorē gero.
Tamen id quod odiose faciundū. fiat malū atq; ingratis.
Nunc quod ocepī obsonatū pergam. ple. si certus tibi
Comodū obsonare magno sumptu mihi quod uis sat est
- per. Quin tu istanc orationē hinc ueterē atq; antiquā amoues
Nam proletario sermone nunc quidē hospes utere.
Nam hic solēt: quando ad cubuere: ubi cœna apposita est dicere
Quid opus fuit hoc sumptu tanto nostra gratia?
Infanisti hercle. nā idem hominibus sat erat decē.
Qui eorū causa obsonatū est: culpant & comedunt tamen.
- pal. Fit pol illud ad illud exēplum. ut doctē & perspecte sapit.
per. Sed idē homines nunq dicunt quanq appositū est ampliter.
Iube illud demit: tolle hanc patinā: remoue pernā: nihil moror
Aufer illā offam penitā: probus hic conger frigidus
Remoue: abi aufer neminē eorū hęc asseuerare audias.
Sed procellunt: sed procubunt: dimidiatim appetunt.
- pal. Bonus hercle ut malos descripsit mores. per. haud centusim a
Partē dixi: atq; ocium resistit: possum exprimere
- pal. Igitur id quod agitur hoc primū præuerti decet.
Nunc huc animū aduertite ambo: mihi opus est opera tua
Periple. tomene: nā ego inueni lepide sycophantiam.
Qui ad mutiletur miles cæsariatus: atq; uti
Huic amanti ad philocomasiū hanc efficiamus copiā.
Vt hic eā abducat abeatq; per. dare istāc orationē uolo
- pal. Atego mihi anulū dari istūc tuū uolo. per. quā ad rem uis
pal. Quando habeo igitur rationē mearū fabricarū dabo.
per. Vtere: accipe: pal. accipe a me rursū rationē dolī:
Quā institui. ple. per purgatis ambo damus tibi operā auribus.
- pal. Herus meus ita magnus mœchus mulierū ē: ut neminem
Fuisse atq; neq; futurū credo: ple. credo ego istuc idem.
- pal. Itaq; alexandri præstare prædicat formā suā
per. Ede pol quidē de isto multo multa scio te non mentirier.
Sed ego ita esse ut dicis teneo pulchre: per in palestrio
Quā pote ita uerba cōfer maxime ad cōpendiū.
- pal. Ecq; tu potes reperire formā lepida mulierē.

pal. Cui fallaciarum corpusq; sit plenū & doli:
 Ingenuam an ne libertinā. pal. atq; ictus paruifacio dūmodo
 Eam des quæ sit quæstuosas: quæ alat corpus corpore.
 per. Cuiq; sapiat pectus. nā cor nō potest: quod nulla habet.
 Lautam tris. an quæ modū sit lauta. pal. sic cōsuccidam:
 per. Quā lepidissimam potes: quāq; adulescentē maxime.
 Habeo ecillam meam clientam: meretricē adulescentulam.
 Sed quid ea usus est. pal. ut ad te eam iam deducas domū.
 Itaque eam huc ornatam adducas matronæ modo.
 Capite compto: crinis uitasque habeat: adsimuletque se
 Tuam esse uxorem ita præcipiendū est. ple. erro: q̄ insitas uiam.
 pal. At scietis: sed eequæ ancilla est illi: per. est primita.
 pal. Ea quoque opus est: ita præcipio mulieri: atq; ancillulæ
 Ut simulet se tuam esse uxorem: & deperire hunc militē
 Quasi hunc anulū famescæ ancillæ dederit: eum porro
 pal. Militi ut darem: quasique ego ret sum interpres. per. audio.
 Nā me surdum uerberat: ut si audis: ego recte meis
 Dabo: tua mihi uxore dicā delatū: & datum:
 Ut sese ad eum conciliarē: ille eiusmodi est cupiet miser.
 per. Qui nisi adulterio studiosus: rei nulli aliæ est improbus:
 Non potui reperire sub sole quærēs lepidiores duas ad hāc rei
 Quā ego: habe aium bonū. pal. ergo accurras & ppera nūc tu
 Ausculta mi pleusides. ple. tibi sum obediens hoc facto.
 pal. Miles domū ubi aduenerit memineris ne philocomasiū noies.
 ple. Quā nominē. pal. dic eam. ple. nempe eandē quæ dudū
 Constituta est. pal. pax: abis. ple. meminero: sed qd meminisse
 Id refert. pal. ego enim dicam. tū quādo usus
 Poscet: interea: tace: ut cū etiā hīc agit actutū partis defendas
 Tuas. ple. ego eo intro igitur. pal. & præcepta sobrie ut cures face
 Palestrio. Lucrīo puer.

Vantas res turbo: quātas moueo machinas.

Eripiam ego hodie concubinam militi.

Si centuriati bene sunt manipulares mei.

Sed illū uocabo: heus sceledre nisi negociū

Progredere ante adis: te uocat palestrio.

Nō opera ē sceledro. pal. quid iam. Lu. sorbet dormiēs

Quid sorbet. Lu. illud stertit uolui dicere: sed quia

Cōsimile est: quod stertas quasi sorbeas. pal. heo an dormit

Sceledrus intus. Lu. nō naso qdē. nā cū magnū clamat.

Tetigit calicem: clanculū dimisit nardini unā āphoram celarius

- pal. Eo tu scelestes: qui illi suppromus es. lu. quid uis.
- pal. Quid libitū est illi cōdormiscere. lu. oculis opinor. pal. nonte
Ihuc rogito scelus. procede huc: peristi iam nisi uerū scio
Prompsisti tu illi uinū. lu. non prompsi. pal. negas.
- lu. Nego hercle uero: nam ille me uetuit dicere.
Neq; equidem scēminas octo exprompsi in urceū.
Neq; ille hic calidū exuunt in prandium.
- pal. Neq; tu bibisti. lu. dii me perdant si bibere potui.
- pal. Qui iam. lu. quia enim obsorbuī nam nimius calor
Cōburebat gutturem. alii ebrii sunt postq̃ potarunt:
- pal. Bono suppromo cella credita. lu. tu hercle idē faceres
Si tibi esset credita: quoniā emulari non licet: nunc inuides
- pal. Eho an unq̃ prompsit antehac: responde scelus
- lu. Atq; ut tu scire possis dicotibi: si falsa dicis excruciabere.
Ita uero ut tu ipse me dixisse dictites. potest sagina
Ego eiciat cellaria: ut tibi prompseris aliū suppromū pares
- pal. Non edepol faciā: age: loquere audacter mihi.
- lu. Nunq̃ edepol uidi promere uerū hoc erat.
Mihi imperabat: ego promebam: postea
Hic illi cālebro capite sistebas cadi.
Sed in cella erat paulū nimis loculi lubrici.
Ibi erat bilibris aqualis: hic propter cados
Ea sēpe decies complebatur die
Eam plenam atq; inanē fieri: plenā a summo
Vbi bachabatur auia: quassabāt cadi
- pal. Abi abi intro iam: uos in cella uinaria
Bachanal facitis: iam hercle ego herū adducam foris
- lu. Perii excruciat me herus. domū si uenerit
Quom hāc facta scibit: q̃a sibi non dixerim
Fugiam hercle aliquo. atq; hoc indie extollam manū.
Ne dixeritis obsecro huic uostram fidem.
- pal. Quō tu agis. lu. missus sum alio iam huc reuenero
- pal. Quis misit. Lu. philocomasū. pa. abi actutū redi.
- ul. Quāso tamen tu meam partem infortunii.
Si diuidetur me absente: accipito tamen.
- pal. Modo intellexi quā rem mulier gesserit.
Quia sceledrus dormit. huc subcustodem suū
Foris ablegauit: dū eapse huc transire placet
Sed periplectomenus quā ei mandauit mulierem
Nimis lepida forma ducit: di hercle hanc rem ut iuuant

Quam digne ornata incedit: haud meretricie.

Lepide hoc succedit sub manus negotium.

Periplectomenus. Milphidippa. Acrotelantiū. palistrio.

Em omnem accedere te ut uelim mea milphidippa:

Domī demonstraui in ordine hanc fabricam: fallatiasq.

Minus si tenetis: denuo uolo præcipiatis plane

Satis si intelligitis. aliud est quod: potius fabulemur.

mil. Stulticia atq; insipientia non fallacia sit:

Me ire in opus alienū: aut tibi meā operā pollicitari.

Si eam opificinā nesciā aut mala esse aut fraudulēra.

per. At melius mouerier. mil. meretricē cōmoueri

Quam sane magis referat: nihil clā est: qn ego frustra.

Potq; adhibere auris meas ad tuam morā orationis.

Tibi dixi miles quēadmodū potis est solus dare

per. At nemo solus satis sapit. nā ego multos saepe uidi

Regionē fugere consiliū: priusq; reperta habere.

acr. Si quid faciēdum est mulieri male atq; malitiose:

Ea sibi immortalis memoria est meminisse & sempiterna:

Sin bene: aut quid fideliter faciendū sit: eadem ueniunt

Obluiose extemplo ut fiant meminisse nequeunt:

per. Ergo istuc mecū cōuenit: nobis faciendū utrūq;

Nam id pderit mihi malitia male quod facietis ambæ.

acr. Dum nescientes quid bonū faciamus: ne formida.

per. Mala nulla meretrix est. ac. ne paue peioribus cōueniūt

per. Ita uos decet cōsequimini. pal. cesso ego illis obuīam ire

Venire saluum gaudeo. lepide hercle ornatus incedit

per. Bene oportuneq; obuīam is palestrio: tibi adsunt

Quas me iussisti adducere & quo ornata. ac. heus noster. pal. esto

Palestrio acrotelantiū salutat. acr. quis hic homo est

Qui tā pronota noīat. per. hic noster architectus est:

Salue architecte. pal. salua sis. sed dic mihi ecqd hic te

Onerauit preceptis. per. probe meditatā utranq; ducor:

Audire cupio quēadmodū: neqd peccetis paueo

At tua præcepta de meo nihil his nouū apposui.

Nēpe ludificari militē tuū herū uīs. pal. ex locuta es:

Lepide & sapienter cōmode & facete res paratæ.

Atq; huius uxore te uolo assimulari. acr. fiat.

Quasi militi animū adiceris: simulare sic futurū:

Quasi quæ hæc per me interpretem & tuā ancillā curetur

acr. Bonus uates poteras esse: num quæ sunt futura uides?

- pal. Quasi q̄ anulū hunc ācillula tu abs te detulerit ad me.
 Quē ego militi darem tuis uerbis. acr. uera dicis.
- pal. Quid isti nunc memoratis meliust cōmeminere.
 acr. Nam mi patrone hoc cogitato ubi p̄bus est architectus
 Bene sitatā si semel carinam cōlocauit.
 Facile esse nauem facerē ubi fundata bene & statui stat.
- pal. At sunt ebris architecti: quā te amant ut imperiti.
 ac. Si non nos materiarius remoratur faber ad opus quidē
 Noui indolē nostri ingenit: cito erit parata nauis.
- pal. Nempe tu nouisti militē meū herū. acr. rogare. mirus
 Populi odium quid ni nouerim: magnū dicunt cincinnatū
 Moccū unguentatum. pal. nū m ille etiā nouit. ac. nūq̄ uidit
 Qui nouerit me: q̄s ego sū. pal nimis lepide fabulare.
 Eo poterit uex lepidius pol fieri. acr. porine ut hominē
 Mihi des quiescas: cætera ni ludificata lepide
- per. Culpā oēm in me ip̄gnito. pal. age igitur intro abite.
 Insistite hoc negotiū sapienter. acr. alia cura
 Age phisplectomene has duc nūc intro: ego ad for̄ illā
 Conueniam: atq̄ illi hunc anulū dabo atq̄ prædicabo
 A tua uxore mihi datū. camq̄ illum deperire
 Hanc ad nos q̄ extemplo a foro ueniemus: mittito.
 Quasi clanculū admissa sit. per. faciemus alia cura.
- pal. Vos modo curato: ego illū p̄be iā oneratū huc acciebo
 per. Bene ambula. bene rem gere. at ego hoc efficiam plane
 Ut cōcubinā militis meus hospes habeat hodie.
 Atque hinc athenas abeat hodie hunc dolum dolamus
 Quid tibi ego mittā muneris. acr. dat ne alii mulier operam.
- pre. Lepidæ sunt & cornes sunt. acr. cōfido iam futurum
 Vbi facta erit cōlatio nostrarū malitiarum
 Haud uereor ne nos subdola p̄fidia peruincamur
 Abimus ergo intro: hæc uti meditemur. per. cogitate
 Ne quid ubi miles uenerit titubetur. acr. tu morare.
 Ut accurate & cōmode hoc quod agendū est sequamur
 Pyrgopolinices. palestro
- pyr. Olupest quod agas: si id p̄cedit lepide ex snia.
 u Nā ego hodie ad seleucum regē misi parafium meū
 Ut latrones quos cōduxit: hic ad seleucū duceret
 Qui eius regnū tutaretur: mihi dum fieret ocium:
- pal. Quin tu tuam rem cura potius quā seleuci: quæ tibi
 Condicio noua. & luculēta fertur per me interpretem.

- pyr. Immo oīs res posteriores pono: atq; operam do tibi.
 Loquere: auris meas profecto dedo in dicionē tuā
 pal. Circūspicito dū: ne quis nostro hic auceps sermoni sit.
 Nam hoc negocii clādestino ut agerē: mādatur mihi.
 pyr. Nemo adest. pal. huc arabonē amoris primū a me accipe
 py. Quid hic unde est? pal. a luculenta atq; festiua focmina.
 Quæ te amat: tum quæ expetiscit pulchram pulchritudinē.
 Eius nunc mihi anulum ad te ancilla porro ut ferrē: dedit.
 py. Quid ea ingenua an festuca facta: serua an libera est?
 pal. Vah ego ne ut ad te ab libertina eē auderē internūcius.
 Qui ingenuis factis responfaret: req; ab se cupit uti
 pyr. Nupta ista an uidua. pal. & nupta & uidua py. quo pacto potis
 Vidua & nūpia esse eadē. pal. quæ adulescens nupta sit cū sene.
 qy. Euge. pal. lepida & liberali forma est. py. caue mendaciū.
 pal. Ad tuam formā illa una digna est. py. hercle pulchrū prædicas.
 pal. Sed quis ea est. pal. senis huius uxor periplectomenis. py. pxumo.
 Ea demoritur te: atq; ab illo coepit abire: odit senem.
 Nunc te orare atq; obsecrare iussit: ut tui copiā sibi
 Potest atq; facias. py. cupio hercle equidē: si illa uult.
 pal. Quæ cupit. py. qd illa faciemus cōcubina quæ domi est
 pal. Quid tu illā iube abs te abire, quo lubet: sic ut soror
 Eius gemina uenit ephesū: & mater: arcessitque eam.
 py. Ain tu aduenit ephesū mater eius. pal. aiunt q sciūt.
 py. Hercle occasione lepida ut mulierē excludā foras.
 pal. Immo uin tu lepide facere. py. loquere & cōsiliū cedo
 pal. Vin tu illā actutū amouere a te ut abeat per gratiam!
 py. Cupio. pal. tū te hoc facere oportet: tibi diuitiāq; affatim est
 lube sis aux; atq; ornāmēta: quæ illi instruxisti mulieri
 Dones habere: auferre abs te quod lubeat sibi.
 py. Placet ut dicis. sed ne istā amittā: & hæc mutet fidem
 py. Vide modo. pal. uah delicatus: quæ te tanq; oculos amet.
 py. Venus me amat! pal. at tace: aperiūtur fores concede huc clāculū
 Hæc celoxillius est quæ hic egreditur internuncia.
 py. Quæ hæc celox. pal. ancillula illius est: quæ hic egreditur foras
 Quæ annulū istuc attulit: quem tibi dedi. py. edepol equidem
 Bellula est. pal. phitecriū hæc est præ illa & spinturniciū.
 Viden tu illam oculis mature facere: atq; aucupīū auribus.

M.

Milphidippa. pyrgopolynices. Palestrio:

Am est ante ædis hircus: ubi est ludificandus mihi.

Disimulabo: hos quasi nō uideā neq; esse hic etiā: dū scia

- pyr. Tace subauscultemus: ecqui de me fiat mentio.
mil. Nūc qs nā hic prope adest qui tē alienā potius curet q̄ suā
Qui aucupet: quique quidē uesperū uiuat suo.
Eos nūc homīnes metuo mihi: ne obstant: ne ue obster uspiā
Domo si ibit. ac dū hūc transiuit. atq; huius cupiēs corporis est:
Qua amat hūc hominē nimīū lepidū: & nimia pulchritudine.
Militē pygopolynicē: py. satin hāc quoq; me deperit.
Meā laudat speciē: ædepol huius sermones haud cinerē quaeritāt
pal. Quo argumēto. py. quia enim loquitur laute & minime sordide.
Tū autē illa ipsa est nimīū lepida nimisq; nitida focmina.
Heracle uero iā adlubescit primulū palestriū.
pal. Prius neq; illā oculis tuis. py. uideo id quod credo tibi:
Tū hāc elocuta. illa autē absēs abigit me: ut amē. hercle hāc qdē
pal. Nihil tu amassis: mihi hāc desposatast. tibi si illa hodie nupserit.
Ego hāc cōtinuo uxore ducā. py. qd ergo hāc dubitas colloqui?
pal. Sequere hac me ergo. py. pedisequus tibi sū. mil. utinā cuius causa
Foras sum egressa: cōueniēdi mihi potestas eueniat.
pal. Erit: & tibi exoptatū obtinget: bonū habeo animū: ne formida.
mil. Homo qdē ē. pal. q̄ scit qd quaeris ubi sit. m. quē ego hic audiui.
pal. Sociū tuorū cōsiliorū. & participē cōsiliariū. mil. tū polego
Id quod cælo haud cælo. pal. imo etiā sed non cælas
mil. Quo argumēto? pal. infido cælas: ego sum tibi firme fidelis.
mil. Cedo signū si hoc uerū est. pa. amat mulier quædā quēdā
mil. Pol istuc quidē multæ. pal. at nō multæ de digito domū mittūt
mil. Enī cognoui nūc: fecisti modo mihi ex procliuo parē
Sed hic nūc qs adest? pal. uel adest uel nō. mil. cedo te mihi sole solā
pal. Breuī an longinquo sermōe. m. tribus uerbis pal. iā ad te redeo.
pyr. Quid ego hic astabo tātis per cū hac forma: & factis. si sic frustror.
pal. Patere atq; ista. tibi ego hanc do operā. pi. pperādo excrucior
Pedetentim. tu hāc scies: tractare soles hāc huiusmodi meritis
pal. Age age ut tibi maxime cōcinus: nullū est hoc stolidius faxum.
Redeo ad te consiliū quasi hunc depereant. mil. teneo istuc.
Conlaudato formam: & faciē & uirtutes cōmemorato.
pal. Ad eam rē habeo omnē faciē tibi ut dudū iam demonstraui.
mil. Tu cætera cura & cōtempla: & de meis uenator uerbis pi. aliquā
Mihi ptē hodie operæ des deniq; iā tandē ades illico. pal. assum
Impera si quid uis. pi. qd illa hāc narrat. pal. tibi pol se lamentari
Ait illam miserā cruciari: & lachrumātem se afflictere: quia
Tis egeat: quia te careat. ob eam rē huc ad te missast.
py. Iube adire: pal. at scin quid tu facias: facito fastidii plenū:

Quasi nō lubeat. me inlamaro: quia sic tam uulgo uulgem.

Py. Memini & praeceptis parebo. pal. uoco ergo hāc: quae te quatit.

Py. Adeat si quid uult. pal. si qd uis ad mulier. mil. pulcher salue.

Py. Meū cognomētū comemorauit. dū tibi dēt quacūq; optes.

mil. Tecum aetatem exigere ut liceat. py. nūmū optas. mil. nō me dico

Sed herā mea: quae te demeretur. py. multae aliae idē istuc cupiūt

Quibus copia non est. mil. ecastor haud miq; si te habes car:

Hominē tam pulchrū: & praelara uirtute: & forma factis.

Py. Heus dignior fuit q̄q; hō q̄ effē. pal. nō hercle humanū est credo:

Nā uulturio plus humani credo est. py. magnū me factā nūc.

Quoniā illac me conlaudat. pal. uiden tu ignauū ut sese inferat

Quin tu huic responde: haec illa est: ab illa quā dudū.

plr. Quae ab illa: nā ita me occurfant multae meminisse haud possum.

mil. Ab illa quae digitos despoliat suos: & tuos digitos decorat.

Nā hūc anulū ab tui cupiente huc detuli huic porro

Py. Quid nūc tibi uis mulier memora. mil. ut q̄ te cupite: eā ne spernas

Quae per tuā nūc uitā uult sit: nec sit spes in te uno est.

Py. Quid nūc uult: mil. te cōpellare: & cōplecti: & cōtrectare.

Nā nisi tu illi fers suppetias iam illa animū despondebit.

Age nā achilles: fiat quod te oro: serua illā pulchrā pulchre.

Expromē benignū ex te ingenti mi uir cape occisor regū.

Py. Heu hercle odiosas res: quorū hoc tibi uerbero ego interdixi.

Meā ne sic uulgo polliciteris operā. pal. audin tu mulier.

Dixi hoc tibi dudū: & nūc dico nisi huic uerri affertur merces.

Non hic suo semīto quāq; porculenā partiturus.

mil. Dabit quātū ipsius precii poscet. pa. talēū philippū: hūc opus auri est

Minus a nemine accipiet. mil. heu ecastor nimis uile est tandem.

Py. Non mihi auaricia unq; inata est: satis est diuitiarū

Plus mille auri: mille est modiorū philippi. pal. praeter thesaurū.

Tum argenti mōtes non massas habet: aetna mōs nō aequē altus

mil. Heu ecastor hominē periurū. pal. ut ludo: mil. qd ego uisibile dūc

Scite. mil. sed amabo mitte me actutū. pal. qn tu huic respōdes aliqd

Aut facturū: aut nō facturū. quid illā miserā tantū excurias.

Quae nūq; male de te merita est. py. iube eam exire huc ad nos.

Dic me omnia quae uult facturū. mil. facis nūc ut facere aequū

Quae te uult eandē tu uis. pal. nō hic insulū habet ingeniū.

mil. Quūq; me oratricē nō spreuisti ut exorare me te.

Quid est ut ludo. pal. nequeo hercle quidē risu meo moderarier.

Ob eā causā huc abs te auorti. py. nō edepol tu scis mulier

Quātū ego honorē nūc illi habeo. mil. scio: & istuc illi dicā.

pal. Cōtra auro alii hāc uendere potuit operā. mil. pol istuc tibi credo
 pal. Meri bellatores gignūtur: quas hic prāgnantis fecit.
 Et pueri annos octingentos uiuunt. mil. ue tibi nugator
 py. Quin mille ānoz perpetuo uiuunt ab sēculo ad sēculum
 pal. Eo minus dixi: ne hāc censeret me aduorsum se mentiri.
 mil. Periti: quot hic annos uiuet: cuius filii tā diu uiuunt.
 py. Postriduo natus sum ego mulier: q̄ iuppiter ex ope natus est
 pal. Si hic pridie foret q̄ ille est: hic haberet regnū in cālo
 mil. Iā tā sat amabo ē. sinite abeā si possū uiua a uobis.
 pal. Quin ergo abis quādo responsūst. mil. ibo atq; illā huc adducā
 Quā ppter opa ē mihi. nunqd uis. py. ne magis sim pulchre q̄ sum
 Ita me mea forma habet sollicitū. pal. qd hic nūc stas: qn abis
 mil. Abeo. pal. atq; adeo audin tu: dīcīto doctē & cordate: ut cor ei saliat
 Philocomasio dic si ē hic domū ut trāseat: hūc hic esse.
 mil. Hic cū hera ē: clā nostrū hūc sublegerūt sermonē: lepide factū est
 Iā ex sermōe hoc gubernabūt doctius porro. pal. remorare.
 mil. Abeo neq; te remoror: neq; te tango: neq; te taceo.
 py. Iube maturate illam exire huc iā istici rei prāuortemur.
 Pyrgopolynices. palestriō.

py. Vid mihi nūc es auctor: ut faciā palestriō de cōcubina nostra
 Nullo pacto pōt prius hāc in aedis recipi: quā illā omiserim.
 Quid me cōsultas: qd agam pal. dixi equidē tibi quo id pacto
 fieri possit clementissime

Aurū atq; uestem omnē muliebrē habeat sibi: quā illi
 Instruxisti: sumat: habeat: auferat: dicatq; tempus maximū esse
 Vteat domū sororē geminā esse & matrē dīcīto: quibuscū
 Comitata recte deueniat domū. py. quid tu scis eas adesse:
 pal. Quia oculis meis uidi hic sororē esse eius. py. cōuenit ne ea.
 pal. Cōuenit. py. ecquid fortis uisa est. pa. oia uis opinari
 py. Vbi matrē esse aiebat soror. pal. cubare in nauī lippā:
 Atq; oculis turgidis nauclerus: dixit: qui illas aduexit mihi.
 py. Is ad quos nauclerus hospitio diuorūt. pal. q uis. py. ecquid fortis
 pal. Abi sis hic. nā tu qdē æque fuisti scitus emissarius.
 Qui cōfēctare q mares. quāc fœminā. py. hoc age nūc istuc.
 Quod das cōsiliū mihi. tecū illa uerba facere de ista rē uolo
 Nā cū illa sanē cōgruit sermo tibi. pa. qn potius cū tu te ades
 Tuā rē tute agas dicās uxorē tibi necessum esse ducere
 Cūgnatos persuadere: amicos cogere. py. ita ne tu censes.
 pal. Quid ego nī ita censeam. py. ibo igit̄ itro. tu hic ante aedis
 Interim specularē ut ubi illac pdeat me puoces. pal. tu mō

- Istuc cura: quod agis. py. curatū id quidē ē qn si uoluntate
 Nolet uī extrudā foris. pa. istuc caue faxis quin potius
 Per gratiā bonā abeat abs te: atq; illæc quæ dixi dato.
 Aug. ornamenta q; quæ illi intruxisti ferat. py. cupio
 pal. Hercle credo te facile imperatū iri: sed abi intro: noli stare
 pyr. Tibi sum obediens. pal. nūquid uidetur demutare. aut utiq;
 Dixi esse uobis dudū hūc meū milite: nūc ad me ut ueniat uisist
 Acroteloriū: ancillula eiūs: & pleusides: proh iuppiter.
 Satine ut cōmoditas me usq; quaq; adiuuat.
 Nā quos uidere exoptabam maxime: una exeūtis uideo de pximo.
 Acrotelantiū. milphidippa. pleusides. palestrio.
 acr. Equimini: simul circūspicite: nequis adsit arbiter
 Neminē pol uideo: nisi hūc quē uolumus cōuentū esse.
 mil. Ergo uoca. m. qd agis nī architecte: pa. ego ne architectus uah.
 Quid est. pal. q enī nō sim dignus præ te: ut si gā palū in parietē.
 Eia uero nimis facete: nimisq; facunde mala est.
 Vtlepide derūcinauit militem. m. at etiā parum.
 Bono aio es. negociū oē iam succedit sub manus:
 Vos modo porro ut ocepistis: date operā amicabilem
 Nā ipse miles concubinā intro abīt oratū suam
 Ab se abeat cū sorore & matre athenas. ple. probe
 pal. Quin etiā aug. atq; ornāmēta quæ ipse iſtruxit mulieri
 ple. Omnia dat dono: se ut abeat. ita ego consiliū ei dedi
 pal. Facile istuc quidē est. si & illa uolt. & ille aut cupit.
 Non tu scis cū ex alto puteo sursum ad sūmū descenderis.
 Maximū periculū ide etiā ab sūmo: ne rurſū cadas.
 Nūc hæc res apud sūmū puteū geritur: si præsenſerit
 Miles: nihil hanc ferre potuit. huius nūc q maxime
 Opus est dolis. ple. domi etiā ad eā rem uideo salis satis.
 Mulieres tres: quartus tu te es. qntus ego: sextus senex.
 pal. Quod apud nos fallaciæ: sextus nst certo scio
 Oppidū quo. iuis uidetur posse expugnare dolis.
 pal. Date mō operā. ac. id nos ad te & si qd uelles: uenimus.
 pal. Lepide facitis nunc hoc tibi ego impero. ac. quid uoles.
 ac. Militem lepide & facete laute ludificarier uolo.
 ac. Voluptatem me castor mihi imperas. pal. & scīm quemadmodum:
 Nempe ut ad similem me amore iſtius differri athenis
 pal. Quasiq; iſtius cā amoris ex hoc matrimonio
 Abierim: cupiens iſtius oē ordinis nuptiarum.
 Nisi modo unū hoc: hæc ædis dicas dotalis tuas

- Hinc senem abs te abiisse: postq̃ feceris diuortiu.
 Ne ille mox uereatur introire in alienam domu.
 Ac. Bene mones. pal. sed ubi ille exierit intus: istuc te procul
 Ita uolo adsimulare: præ illius forma quasi spernas tuam:
 Quasiq̃ eius opulentitate reuerearis: & simul
 Formam amicitie: illius faciem: pulchritudine
 Colaudato. sat in præcepisti. ac. teneo. sat in est. si tibi
 Meum opus ita dabo expolitum: ut iprobare non queas.
 ple. Sat habeo: nunc tibi uticissim quoq̃ imperabo. pal. nunc dicito
 Quam extemplo hoc erit factum. pa. ubi intro hæc abierit
 Tu illico facito ut uenias ornatu huc nauleriaco.
 Causeam habeas ferrugineam culturam ob oculos laneam
 Palliolum habeas ferrugineum nam is colos thalassicus
 Idem & connexum in humero lauo expapillato brachio
 Præcinctus: aliquid assimulato quasi gubernator fies
 Atq̃ apud hunc senem oia hæc sunt. nam is piscatores habet
 ple. Quid ubi hero exornatus: quin tu dicis: quid facturum sum.
 pa. Huc uenito & matris uerbis philocomasium accersito.
 Ut si itura est athenas: eat tecum ad portum cito.
 Atq̃ adiuuet ferri in nauim: si quid in portu uesti.
 Nisi eat: & te soluturum esse nauim: uentum operam dare.
 ple. Satix placet pictura. perge. pa. illa extemplo nihil iam morabitur.
 Ut eat: ut properet. ne sit matris mora. ple. multis modis sapia.
 pa. Ego illi dicam: ut me adiutorum: qui onus feram ad portum: roget.
 Ille iubebit me ire cum illa ad portum. ego adeo: ut tu scias
 Prosum athenas protinus abibo tecum. ple. atq̃ ubi filio ueneris.
 Triduum seruire nunquam te. quin liber sis: finam.
 pa. Abicito atq̃ orna te. pl. nunc aliquid. pa. hæc ut memineris.
 pl. Ab eo. pa. & uos abite intro actum: nam illum hinc sat scio
 Iam exiturum esse intus. ac. sceledra apud nos imperium tuum est
 pal. Agite. abscedite ergo: ecce autem commodum aperitur foris.
 Hilarus exit: impetrauit: inhiat quod nunc est miser.
 Pyrgopolynices. palestrio.
 pi. Vobis uolui ut uolo impetraui per amicitiam & gratiam a philocomasio
 pal. Quid nam tam intus fuisse dicam diu. py. nunc ego quidam
 Tam sensi amarum: quod nunc ab illa muliere. pal. quid iam.
 Ut multa uerba fecit: ut lenta materies fuit: uenit postremo
 Impetraui ut uolui donauit quæ uoluit: quæ postulauit.
 Te quoque dono dedi. pa. etiam me: quoniam odo ego uiuam sine te.
 pyr. Age aio bono es: idem ego te liberabo. nam si posset ullo modo

pal. Impetrari: ne te abduceret operam dedi: uerum oppressit.
Deos spero teq; postremo tamen si istud mihi acerbust.

Quia hero te carendū ē optimo: saltem id uolupte est
Cū ex uirtute formæ uenit tibi mea opera sup hac uicina
Quam ego nunc concilio tibi. pyr. qd opus uerbis.

pal. Libertate tibi ego & diuitias dabo: si impetras.
Reddā impetratū. py. at gestio. pa. at modico disce
Moderare aio: ne sis cupidus: sed eccam ipsam egreditur foris.

mil. Milphidippa: acrotelatiū. pyrgopolinices. palestriō:
Era ecclū prætō militē. ac. ubi ē. Mil. ad leuā. ac. uideo:
A spice limis oculis: ne ille nos se uidere sentiat. ac. uideo:
Edepol nūc nos tempus ē: malos pefores fieri: ac. tuū est.

Intiū obsecro tu te ipsū cōueniit. mil. ne parce uoci: ut audiat.

Cū ipso pol sum secuta placide ipsa ut libitū est mihi.

pal. Oculose meo arbitrato ut uolui. pfr. audin quæ loquitur.

Audio q̄ lacta ē quia te adiit. mil. o fortunata mulier est.

Vt amari uideor dignus est. ac. permirū ecastor prædicas:

Te adisse atq; exorasse p epistolā aut per nunciū: quasi regē

Adiri eū aiunt. mil. nā quæ ædepol uix fuit copla adeūdi: atq;

Impetrandī. pal. ut tu inclitus apud mulieres. pi. patiar

Quādo ita uenus uult: ac. ueneri pol habeo gratiā

Tandēq; & oro & queso ut eius mihi sit copia

Q uē amo quēque expetisso: benignusq; erga me ut fiet.

Q uod cupi: ne grauetur. mil. spero ita futurū: q̄q̄ illū

Multæ sibi expetessunt: ille illas spernit segregat ab se omnis:

Extra te unā. ac. ergo istius metus me macerat: quod ille fastidiosus.

Ne oculi eius sententiā mutent: ubi uiderit me atq; eius

Elegantiā: meā extemplo speciē spernat. mil. non faciet.

Bonū animū habet: pi. ut ipsa se contēnit. ac. metuo

Ne prædicatio tua nūc meā formā exuperet.

mil. Istuccurauit opinione illius pulchrior sis. ac. si pol me uolet

Ducere uxore gēua amplectar: atq; obsecrabo aliquo modo.

Si nō q̄bo ipetrare: cōsciscam lectū. uiuere sine illo scio me nō posse

pyr. Prohibendā mortē mulieri uideo mulierē adibon. pa. minime.

Nā tu te uilem feceris: si te ultro largiere: sine ultra ueniat

Quæritet desideret. expectet si non perdere istā gloriā uis

Quā habes caue sis faxis: nam nulli mortali scio

Obligisse hoc nisi duobus tibi & phaonī lesbio

Tā minix te amarēt. ac. eo intro. an tu illunc euocatū

Foras mea milphidippa: mil. imo operiantur. dū exeat aliquis

Ac. Durare nequeo. qn etiam intro oclusæ sunt fores: effringam
 mil. Sana nō est. simulauit inquā. ac. si parē sapientiā
 Hic habet ad formā per amorē. si qd fecero clemētī aīo
 Ignoscet. pal. ut quæso amore pdita est mīsera. py. mutuū sit.
 pal. Tace ne audiat. mil. qd astitisti obstupida. cur non pulas.
 acr. Quia nō ē intus: quē ego uolo. pa. q scis. ac. scio edepol olfacio
 Nā odorē nāsus sentiet: si intus fiet. pyr. ariolatur: qa
 Me amat ppter ea uenus fecit eā ut diuinaret. ac. nescio
 Vbi hic ppe adest. quē expeto uidere: olet pfecto. py. naso pol
 Iā hæc qdē plus uidet q oculis. pal. cæca hercle est
 acr. Tene me obsecro. mil. cur. ac. ne cadā. mil. qd ita.
 acr. Quia stare nequeor: ita aīus p oculos meos deficit.
 mil. Militē pol tu aspexisti. ac. ita. mil. nō uideo ubi est.
 ac. Videres pol si amares. mīl. nō edepol tu illū magis
 Amas q egomet: si ap te liceat. pal. oēs pfecto mulieres
 Te amāt ut quæq aspexit. py. nescio tu me ex hoc audieris: an non
 Nepos sum ueneris. ac. mea mīlphidippa adī obsecro & cōgredere
 mil. Ut me ueretur. pal. illa ad nos pergit. mīl. uos uolo. py. & nos te
 mil. Ut iussisti: herā meā eduxi foras. py. uideo. mīl. iube ergo adire:
 pyr. Induxi aīum ne oderim itē ut alīas quando orasti.
 mil. Verbū hercle facere nō potis: si accesserūt prope ad te.
 Dum te obtuetur: linguā oculi præciderūt. py. leuandū morbū
 Mulieri uideo. mīl. uidet ut tremīt atq; extimuit postq te aspexit!
 pyr. Viri quoq; armati idē istuc faciūt: iube domū ire.
 mil. Ne tu mirere melius mulierē. phy. sed quid uolt me agere.
 mil. Ad se ut eas: tecū uiuere uolt: atq; ætatē exigere.
 pyr. Egon illā adeā: quæ nupta sit: uirū eius metuere æquū est.
 m. l. Quin tua causa exegit uirū a se. py. quī id facere potuit
 mil. Quia ædes dotales huius sūt. py. ita ne. mīl. ita pol dicā domū ire
 pyr. Ita ego illicero. mī. uide ne sis in expectatiōe: ne illā animī exerceas
 pyr. Nō ero pfecto. abite. mī. abimus. py. sed qd ego uideo. pa. qd uides.
 pyr. Nescio quis ecclī incedit ornatu qdē thalassico. pa. is nos uolt.
 Est pfecto nauclerus: hic qdē est uidelicet accersit: accitā hic credo:
 Pleusides. palestrīo. pyrgopolinices.
 Liū alio pacto ppter amorē nesciū fecisse multa
 Neq; tu uerear magis me amoris cā hoc ornatu icedere.
 Vex cū multos multa admisisse acceperim in honesta
 Propter amorē atq; alienū a bonis mitto iā: ut occidit
 Achilles qui uis passus est: sed ecclī palestrionē: stat cū milite.
 Oratio illo mihi demutāda ē. mea mulier pfecto natast ex ipsa mora

- Nā quæ uis alia quæ mora ē: æque mora. minor ea uidetur
 Quā quæ ppter mulierē ē. hoc a deo fieri credo consuetudine.
 Nūc ego hāc accersam philocomasium: sed fores pultabo.
 Heus ecq; hic ē. pal. adolescēs: quid ē quis tu es: qd pultas.
 ple. Philocomasium quærīto: a matre illius uenio: si itura est
 Eat omnis moratur: nauim cupimus absoluere
 pyr. Iam dudū res parata ē: palestrio aux. ornāmēta uestē
 Præciosum omne ut ferat: duc adiutores tecū ad nauim. qui ferant
 Omnia cōposita sunt: quæ donauī. ut ferat. pa. co. ple. quæso hercle
 Propera. py. nō morabitur: qd istuc quæso: quod oculo factū est tuo
 ple. Habeo qdem hercle oculū. py. ad leuū dico. ple. eloquar.
 Maris causa hercle hoc ego oculo utor minime.
 Nam si abstinuissē a mari tanq̃ hoc ulerer.
 Sed nimis morantur me diu. py. eccos exeunt.
 Palestrio. philocomasium. pleusides. pyrgopolynices.
 pal. Vid modū fiendo quæso hodie facies. phi. quid ego ne fleam.
 q Vbi pulcherrime egi ætatē: inde abeo. pal. uiden hoīem tibi.
 Qui a matre & sorore uenit. phi. uideo. py. audistīn palestrio
 pal. Quid uis. phy. quin tu iubes efferri omnia. quæ isti dedi.
 ple. Philocomasium salue. phi. & tu salue: ple. materq; & soror
 Tibi salutem me tulerunt dicere. phy. salua fient.
 ple. Orant te: ut eas. uēus operā dū dat ut uelū explicēt.
 Nam matrī oculi ualere nt mecū uenisset simul:
 phi. Ibo q̃q̃ inuita facio orania pietas sic choibet. ple. sapis
 pyr. Si non mecū ætatē egisset: hodie stulta uiueret
 phi. Istuc crucior a uiro me tali abalienarier
 Nam tu quis potest is facere ut fluat faciliis.
 Et quia tecū erā ppterea animo erā ferocior.
 pal. Eam nobilitatē: uideo oīa. py. ne fle. phi. non queo cū te uideo.
 Habe bonū animū: scio ego: & quid doleat mihi.
 Nam nihil miror si libenter philocomasium hic eras.
 Formam huius. mores: uirtutē: animū attinere hic tuū.
 Quem ego seruus quando aspicio hūc lacrumū qui adiungitur
 phi. Obsecro liceat cōplecti prius quā pficisco. py. licet.
 phi. O mei oculi: o anime mī. pal. obsecro te mulier
 Ne affigatur. py. qd istuc. pal. postquā abs te abī: animo malfactū
 Est huic repente miseræ. pyr. accurre intro: atq; efferte aquā.
 pal. Nihil aquam moror. pyr. quor. pal. malo ne interueneris
 Quæso dum rescipiscit: capta inter se nimis: noxam hīnc habet
 Non placet labra labellis ferruminauit acre malum.

- ple. Tentabā spirarēt an non auræ. at nos iam oportuit.
Sin magis uis: ambos mittā. py. nolo retineat. ple. fiet misera.
- pyr. Exite atq; hæc ferte huc intus omnia: quæ isti dedi.
- pal. Etiam nunc saluto te familiaris prius quam eo.
Conserui conseruæq; omnes bene ualete & uiuite.
Bene quæso inter uos dicatis: & mi absenti tamen.
- pi. Age palestrio bono animo es. pal. heu nequeo quin fleam.
Quom abs te abea. py. fer æquo aio. pal. scio ego qd doleat mihi.
- ple. Sed quid hoc quereris. pi. qd uideo: lux salue.
- ple. Iam resipisti. phi. obsecro quæ amplexa sum hominē:
Perfui. sum ne ego apud me. pyr. ne timeas uoluptas mea
- pal. Quid istuc est negotii. py. animus hæc modo hic reliquerat
- pal. Metuoq; & timeo: ne hoc tandē palam fiat nimis.
- pi. Quid id est. pal. nos palam ferre nūc p urbem omnia
Ne q; tibi hoc uitio uortat. py. mea nō illorū dedi
Parui ego illos facio: agite: ite cū dis bene uolentibus.
- pal. Tua ego hoc causa dico. py. credo. pal. iā uale. py. & tu bene uales
- pal. Ite citor: iam ego adsequar uos: cū hero pauca eloquar.
Quang alios fidelioris semper habuisti tibi q̄ mentamen
Tibi habeo magnam gratiam rerum omnium.
Et si ita sententia esset: tibi seruire mauelim multo
Quam alii libertus esse. py. habe bonū animū. pal. ah
Cū uenit in mentem: ut mores mutandi fient.
Muliebris mores discendi obliuiscēdi stratiotici
- pi. Fac sis frugis. pal. iam non possum: amisi oēm libidinem.
- pi. Isequere illos ne morere pal. bene uale. py. & tu bene uale.
Quæso ut memineris si forte liber fieri ocepserim.
Mittam nunciū ad te ne me deseras. phy. non est meū.
- pal. Cogitato identidē tibi quam fidelis fuerim:
Si id facies: tum demū scibis: tibi qui bonus sit: qui malus
- pi. Scio & perspexi sæpe sæpe: uerū cū ante hac tū hodie maxime:
- pal. Scies imo hodie a me uero factū faxo post dices magis
- pi. Vix reprimor: q̄nte manere iubeam. pal. caue istuc feceris
Dicente mendacem: nec uerū esse: fide nulla esse te.
Dicant seruorū præter me esse fidelem neminem:
Nam si honeste censeam. te facere posse: suadeam.
Verū nō potest: caue faxis. py. abi: iam patiar q̄qd est.
Bene uale igitur. pa. ire melius est. py. strenue. pa. etiā nūc uale.
- pi. Ante hoc factū hūc sum arbitrans semper seruū pessimū.
Eū fidelem mihi esse inuento cū ego mecū cogito.

Stulte fecisti: qui hunc amisti: ibo hinc intro nunc iam.

Ad amores meos exi hinc sonitū fecere fores.

Puer. pyrgopolinices.

pu. E me moneatis. memini ego officium meum.

Ego nam conueniam illū: ubi ubi est gentiū.

Inuestigabo: operæ non parco meæ

pyr. Me quærit illic: ibo huic puero obuiam.

pu. Hem te quæro uir lepidissime cumulāte cōmoditate præter ceteros

Duo di quem curant. py. qui duo. pu. mars & uenus.

pyr. Facetū puerū. pu. intro te ut eas obsecrat:

Te uoluit: te quærit. teq; expectans petit

Amantū fer opem. quid stas. quā intro is. py. eo.

pu. Ipsus illic se iam impediuit in plagas.

Paratæ infidiæ sunt: in statu stat senex.

Vt a doriatur mœchū. quī forma est ferox.

Qui omnis se amare credit: quasq; aspexerit

Mulieres: eū odore tam uiri q̄ mulieres.

Nūc in tumultū ibo: intus clamorē audio.

Periplectomenus. pyrgopo. Cocus Carlo sceledrus.

peri. Vcite istū: si nō sequitur: rapite sublimem foras facite inter

Terrā atq; cælū ut sit: discidite. py. obsecro hercle piplectōene

peri. Neq; q̄ hercle obsecras: uid ut istic tibi sit actus cario culter pbe

Car. Quā iādudū gestit mœcho hoc abdomem adimere. ut faciā

Quasi puero in collo pendeant crepundia. py. peri.

Car. Haud etiam numero hoc dicis: iā ne in hominē inuoco

peri. Immo etiā prius uerberetur fustibus multū quidē:

Cur es ausus subagitare alienam uxorē impudens. py. ita me

Dii ament ulro uetū ē ad me. per. mētur. py. p̄si man. dū narro

peri. Quid cessatis. py. non licet mihi dicere. per. dic. py. oratus sum

Ad te huc uenire. per. quare ausus. py. hem tibi

Hodie sum satis uerberatus. obsecro. pe. quam mox ergo?

Vbi lubet dispēnite hoīem diuorsum. & distendite. py. obsecro

Heracle te ut mea uerba audias: prius q̄ seccat: per. loquere nō dum

Donec factū est. py. uiduā eē cēfui: itaq; ancilla cōciliatrix

Dicebat mihi. per. iura te nō nocitur: esse hoīem de hac re

Neminē: quod tu hodie hic uerberatus: aut qd uerberare: si te saluū

Hinc mittimus ueneriū nepotulū. py. iuro per uenerē & martē

Me nocitur. nemini: qd ego hic hodie uapulo: sed mihi id æq̄ factū

arbitror.

Et si iūctatus nō ab eo hinc bene agit p. noxia. per. quid si id nō faxis

pyr. Vi uiuam semp iustabilis. car. uerberetur etiam post tibi amittendum
 Censeo. py. diu tibi bene faciant semp cū aduocatus mihi bene es.
 Car. Ergo des minam auri nobis. phy. quamobrem. car. saluis testibus
 Vite hodie hinc amittamus ueneriū nepotulū. per. magis sapis.
 Detunica chlamyde: & mucrone: qui speres. car. nō feret uerbero.
 Etiā ne animā amittis. py. mitis sum eqdē fustibus obsecro
 Vos. pe. soluite istū. py. gratiā hēo tibi. pe. si post hāc prendero hic
 Arcebo testibus. py. causam haud dico. per. eamus itro cario
 py. Seruos meos eccos uideo. philocomasium iā pfecta est: dic mihi.
 Sce. Iam dudū. py. hei mihi. sce. magis dicas si scias: qd ego scio.
 Nam ille q lanā ob oculū habeat nauta non erat.
 py. Quis erat igitur. sce. philocomasio amator. phy. quī tu scias.
 Sce. Scio: nam postquā exierūt porta: nihil cessarūt illico osculari.
 Atq; amplexari iter se. py. uæ misero mihi uerba mihi data eē uideo
 Scelus uir palestriōis me hac illexit fraude: iure factū iudico.
 Si sic aliis mœchis fiat minus hīc mœchorū fiet.
 Magis metuāt: minus has res studeant: eamus ad mæ: plaudite.
 Plauti: Sar. Mercator.

Argumentum.

Issus mercatū ab suo adulescens patre.
 m Emitatq; portat scita forma mulierē
 Requirit quæ sit: postquā eā uidit senex
 Configit seruus emptā matri pedissequam
 Amat senex hanc se adsimulans uendere
 Tradit uicino: computat uxor sibi
 Obduxisse scortum: tum charinum ex fuga
 Rethrait sodalis: postquā amicam inuenit;
 Argumentum.

Ercatum a se filium extrudit pater.
 m Is pegre militis rediit ancillā hospitis
 Amore captus: ut uehit: nauī exilit.
 Pater aduolat: uisam ancillam deperit:
 Cuius sit percontatur: seruus pedissequam
 Ab adulescente matri emptam ipsius:
 Senex sibi perspicit ut amico suo.
 Veniret: natum orabat: natus ut suo
 Hic filium subdiderat uicini pater.
 Vicinus præmercatur ancillam senex.
 Eam domi deprehensam coniunx illius.
 Vicini scortum insimulat: protelat uirum;

Mercator expertus patria fugere destinat.

Prohibetur a sodale. qui patrem illius

Orat: cum suo patre nato ut cederet:

Absente cum lenone perfido.

Charinus.

Vas res simul nunc agere decreuisti mihi

Et argumentum & meos amores eloquar.

Non ego idem facio: ut alios in comœdiis

Vidi amantis facere: qui aut nocti: aut diei.

Aut soli aut lunæ misérias narrant suas:

Quos polego credo humanis querimoniis

Non tanti facere quid uelint: aut qd non uelint:

Vobis narrabo potius meas nunc misérias.

Græce hæc uocatur emporus philemonis

Eadem latine mercator martici

Pater ad mercatum hic meus me amisit rhodum

Biennium iam factum est: postq̃ abii domo.

Ocepi amare forma eximia mulierem

Sed iam: ut simpliciter dicā: opera est auribus.

Atq; aduertendū ut animū adest benignitas:

Et hoc parum esse more maiorū institi.

Per me percontatus sum: sumq; iudex illico.

Nam amorem hæc cuncta uitia sectari solent.

Cura: ægritudo nimiaq; elegantia.

Hoc nō modo illum qui amat: sed quēq; attingit

Magno atq; solido mulctat infortunio:

Nec pol profecto quisq; sine grandi malo

Præter q̃ res patitur studet elegantia.

Sed amor accedunt etiā hæc quæ diximus:

Insomnia: ærumna: terror. & terror. & fuga

Ineptia: stultitiaq; adeo & temeritas.

Incogitantia. excors immodestia.

Petulantia. cupiditas & malivolentia

Inheret etiam auuiditas. desidia: iniuria.

Inopia. contumelia. & dispendiū.

Multiloquium. pauciloquium. hoc ideo fit:

Quia quæ nihil attingunt ad rē: nec sumptus uidet.

Tum amator proferri sæpe aduerso tempore.

Hoc pauciloquiū. rursum idcirco prædico.

Quia nullus unq̃ amator adeo callidus

Facundusq; in rem inſit ſuam ut poſſit loqui.
Nunc uos mihi irasce ob multiloquium non decet.
Eodem quo amorē uenus hanc mihi legauit diem.
Illuc reuerti certum. & conata eloquar.
Principio atq; animus ephebis ætate exiit
Atque animus ſtudio amotus puerili
Meus eſt. amare ualide cœpi hic
Meretricem: ſilico rex exulatum abibat
Leno importūnus dominus eius mulieris
Vt ſumma quicq; poterat rapiebat domum
Obiurgare pater. hæc noctes & dies
Perfidiam: iniuſticiam leonum exprimere.
Lacerari ualide ſuam rem. illius augeriet.
Summo hoc clamore interdum muſſat loqui.
Abnuere: negitare: adeo me natum ſuum.
Conclamitare tota urbe: & prædicare
Omnes tenerent: minitanti
Amorem: multos illexit in diſpendium
Intemperantem. non modèſtum iniurium.
Trahere: exurire. me quod quirẽ ad ſe domũ
Ratione peſſima: eaq; ipſus optuma
Omneſq; mores inueniſſe perſeris.
Mores uidi funditari: ac dedere.
Conuiuium tot me annos iam ſi paſceret.
Quam niſi luderet. ne luberet uiuere:
Seſe extemplo ex ephebis poſtq; exceſſerit.
Non ut ego amoris: neq; deſidia in ocio
Operam dediſſe: neq; poteſtatem ſibi
Fuſſe adeo arte cohibituſſe eſſe a patre.
Multopere immundo ruſticos exercitum:
Neq; niſi qnto anno quoq; poſſe tũ uiſere
Vrbẽ: atq; extẽplo inde: ut ſpectauifſet populũ
Ruſ ruſum conſeſſim exigi ſolituſſe a patre.
Ibi multo primum ſe familiarium
Laborauifſe. cum hæc pater ſibi diceret
Tibi aras: tibi occaſſis: tibi ſeris: tibi eidem met
Tibi deniq; iſte pariet lætitiã habes
Poſtq; reſeſſit uita patrio corpore
Agrum ſe uendiſſe: atq; ea pecunia
Nauim metretas quã trecentas tolleret

Parasse: atq; eam semper eis uectatam undique.
 Adeo dum quantum haberet. peperisse bona.
 Me idem diceret si ut deceret me forem
 Ego me ubi inuisum meo patri esse intelligo
 Atq; odio esse me: quod placeret æquum fuit
 Amens amansque: ut animum offirmo meum:
 Dico esse iturum me mercatum si uelit:
 Amorem missum facere me. dum illi obsequar.
 Agit gratias mihi: atque ingenium adlaudat meum.
 Sed mea promissa non neglexit persequi
 Aedificat nauim gerariam: & merces emit.
 Parata nauī imponit præterea mihi
 Talentum argenti: ipse sua adnumerat manu.
 Seruum una mittit: qui olim a puero paruulo
 Mihi pedagogus fuerat: quasi uti mihi foret
 Custos. hisce confestim nauim soluimus.
 Rhodum uenimus. ubi quas merces uexeram
 Omnis: ut uolui: uendidi ex sententia.
 Lucrum ingens facti: præterq; mihi meus pater
 Dedit æstimatas merces: ita peculium
 Conficio grande: sed dum in portu ibi ambulo:
 Hospes me quidam agnouit: ad cœnam uocat.
 Venio decumbo: acceptus hilare atque ampliter:
 Discubitum noctu ut imus: ecce ad me aduenit
 Mulier: qua mulier alia nulla est pulchrior.
 Ea nocte mecum illa hospitis iussu fuit
 Vosmet uidete: quā mihi ualde placuerit.
 Postridie hospitem adeo oro ut uendat mihi.
 Dico eius pro meritis gratum me & munie fore.
 Quid uerbis opus est mihi: atque aduexi heri.
 Eam me aduexisse nolo resciscat pater.
 Modo eam reliqui ad portum in nauī: & seruumolum
 Sed quid currentem seruum a portu conspicio.
 Quem nauī abire uerui: timeo quid sit.

Acantio. Charinus.

X sūmis opibus uiribusque usq; experire: niteri: herus ut mi-
 nor opera tua
 Seruet agedū acathio abige abs te lassitudinē. caue pigricie puerteri.
 Simul enicat spiritus. uix suffero. hercle anhelitū simul autē.
 Plenissime iis qui aduersum eū aspelito deirude. deiruba in uia

Hæc disciplina hic pessima est currēt properant haud quisq̃
 Dignū hēt decedere: ita tres simul res agēda sunt. qñ una occiperis
 Et currēdū: & pugnandū: & ante iurgandū est in uia.
 cha. Quid illud est? quod ille tam expedite exquirat cursuram sibi.
 Cura est negocii quid sit: aut quid nunciet. Ac nugās ago:
 Quā resisto tā maxime res in piculo uortit. ch. mali nescio!
 Quid nunciat. ac. genua hūc cursore deserūt. pii. seditionē
 Facit lien. occupat p̄cordia. pii aiam nequeo uertere nimis
 Nihil tibi censē. cha. at tu ædepol sume tibi lacinia atq; absterge
 Sudorē tibi. ac. nunq̃ ædepol oēs balineæ mihi hanc lassitudinē
 Eximēt. domin an foris dicā esse herꝝ charinū. cha. ego ai p̄deo
 Quid illud sit negocii. lubet scire me: ex hoc metu ut sim certus
 ac. At etiā alisto: at etiā cesso foribus facere his affulas: ap̄te aliq̃s.
 Vbi charinus herus: domi est an foris. num qsq̃ adire ad hostium.
 Dignū arbitrat. cha. ecce me acathio quē q̄ris. ac. nusq̃ est
 Disciplina ignauior. cha. quæ te male res agitāt. ac. multæ here te
 Atq; me. cha. qd ē negocii. ac. perimus. ch. principiū inimicis dato
 ac. Ad tibi sortito id obtigit. cha. loquere id negocii quid est.
 ac. Placide uolo adquiescere.
 Tua cā rupi ramices iā dudū sputo sanguinē. cha. resinā
 Ex melle ægyptiā uorato saluū feceris. ac. at ædepol tu calidā picē
 Bibito ægritudo abscefferit. cha. hoīem iracūdtorē q̃ te noui
 Neminē. ac. at ego maledicentiorē q̃ te noui neminē.
 cha. Sin saluti quod tibi eē censeo: id cōsuadeo. ac. apage istiusmodi
 Salutē. cruciatu quæ aduenit. cha. dic mihi an boni qd usq̃ est:
 Quāq̃ uti possit sine malo oī: aut ne laborē capias cū illo ut uiolēs
 A. Nescio ego istec philosophari nūquā didici: neq; scio: ego bonū malū
 Quo accedit mihi dari haud desidero. cha. cedo tuā mihi dextrā.
 Agedū acantio. ac. en dabitur tene. cha. uin tu te mihi obesse
 Sequētē: an ne uis. ac. opalacet expiri: q me rupi cā currēdo tua.
 Ut quæ scirē: scire actutū tibi liceret. ch. liberum caput tibi faciam pau
 cos mensis.
 ac. Palpo pcutis. ch. egon ausim tibi usquā qeq̃ facinus falsū ploqui
 Quin iā priusq̃ sim elocutus scisse mētiri uolo. ac. ah lassitudinē
 Hercle uerba tua mihi addunt: enicas: siccine mihi obsequens es:
 cha. Quid uis faciā. ac. tū id quod uolo. ch. qd ē igiē qd uis. ac. dicā.
 cha. Dice. ac. at enī placide uolo. cha. dormietis spec̄atores metuis
 Ne e somno excites. ac. uā tibi: tibi equidē a portu ad portu hoc
 cha. Quid fers: dic mihi. ac. uim metū: cruciatū curā. iurgū: atq; inopiā
 cha. Perī tu qd thesaurū hunc apportauisti mali: nullus sum

- ac. Immo es.ch. scio iā miser: dices. ac. tu dixisti ego taceo.
 cha. Quid istuc est mali. ac. ne rogites: maximū infortunū est
 cha. Obsecro dissolue iā me: nimis diu ai pēdeo. ac. placide.
 Multa exgrere etiā prius uolo quā uapulē. cha. hercle uero
 Vapulabis nisi iā loquere: aut hinc abis. ac. hoc sis uide.
 Ut palpator nullus ē: qū occepi blādiōr: cha. obsecro hercle oroq
 Ut istuc quid sit: actutum indices. quando quod mihi supplicandum
 seruulo uideo meo.
 ac. Tādē idignus uideor. ch. imo dignus. ac. egdē credidi. ch. obsecro
 Nū nauis pīt. ac. salua ē nauis: ne time. ch. qd alia armamēta?
 ac. Salua & sana. sūt. ch. qn tu expedis qd fiet. qd me p urbē currēs
 Quærebas mō. ac. tu qdē ex ore orōnē mihi eripis. ch. taceo
 ac. Taceo mō si boni qd ad te nunciē: istes acriter. qn nūc
 Cū malū audiūdunt: flagitas me ut eloquar. ch. obsecro hercle te
 Istuc uti tu mihi malū facias palā. ac. eloquar quādo qdē me oras
 Tuus pater. ch. quid meus pater. ac. tuā amīcā. ch. qd eā?
 ac. Vidit. ch. uidit. uāe misero mihi hoc quod te interrogo respōde.
 ac. Quin tu si qd uis roga. ch. qui potuit uidere. ac. oculis.
 cha. Quo pacto. ac. hianūbus. ch. hinc diēctus: nugare in te.
 Capitali mea. ac. qui malū ego nugor: si tibi: quid rogas respondeo.
 cha. Certen uidit. Ac. tam hercle certe: q ego te ac tu me uides:
 cha. Vbi eam uidit. ac. intus intra nauim: ut prorā astitit. & cū
 Ea cōfabulatus ē. ch. pdidisti me. pater heo tu heo tu
 Quin cauisti ne ue eā uideret uerbero. qn scelestē abstrudebas.
 Ne eā cōspiceret pater: ac. qa negociōsi eramus nos nris negociis
 Armamentis cōplicandis: & cōponēdis studuimus: dum hæc
 Agūtur: lembo aduehitur tuus pater pau xillulo.
 Neq; quisq; hominē cōspicatu: donec in nauī super
 ch. Nequicq; mare subterfugī sēuis tempestatibus:
 Egdē iam me censebam eē in terrā: atq; in tuto loco:
 Vex me uideo ad saxa ferri sēuis flectibus.
 Loquere porro quid sit actutū. ac. postq; aspexit mulierem.
 Rogitare occepit cuius esset. ch. qs respondit. ac. illico
 Occurrit: atq; interpello matri te ancillam tuæ emisse illā.
 ch. Visū tibi credere id. ac. etiā rogas. sed scelestus subagitare occepit
 ch. Illā ne obsecro. ac. mirū quin me subagitaret. ch. edepol cor
 Misere meū quidē gutatim cōtabescit quasi in aquā idideris salē
 Perii. ac. hem istuc unū uerbū dixisti uerissimū stultitia istac est.
 ch. Quid faciā credo non credet pater si illam matri meæ æmisse dicā
 Post aut mihi scelus uidetur me parētī ploqui mendaciū

Neq; ille credet: neque credibile ē forma eximia mulierē.
Nam me emisse ancillā matri. ac. non taces stultissime.
Credet hercle: nam credebat iā mihi. cha. metuo miser
Ne patrē prendaſt ut ſit geſta res ſuſpicio: hoc quod te rogo
Reſponde. ac. quaſo quid rogas. ch. nū eſſe amicā ſuſpicari uiſus eſt
Non ſed credebat. cha. uae miſero nullus ſum: ſed quid ego hic
In lamentando pereō: ad nauim non eo: ſequere. ac. ſi iſta ibis
Cōmodū obuiā uenies patri. poſtquā aſpiciet te timidū eſſe
Atq; exaiatum: illico retinebit: rogabit unde illā emeris.
Quanti emeris: timidū tentabit te. ch. ac ibo potius
Iā ceſes patrē abiſſe a portu. ac. qn ego hac præcucurri gratia
Ne te opprimeret imprudentē atq; eiectaret. ch. optume.

Dempho ſenex.

Iris modis dū ludos faciūt hoībus: miriſq; exēplis ſomnia
Inſomnis donant uelut ego nocte hac quæ præterit p̄xima
Inſomnis egi ſatis: & fui homo exercitus: mercari mihi uiſus
ſum formoſam

Capram ei: ne noceret quā domi ante habui capram
Ne diſcordarent ſi ambo in uno eſſent loco.
Poſterius quā mercatus fueram: uiſus ſum in cuſtodiā ſimiae
Concredere: ea ſimia adeo poſt haud multo ad me uenit.
Male mihi p̄catur: & facit cōtiū: ait ſeſe illius op̄i atque
Aduētu caprae flagitiū & dānū feciſſe haud mediocriter.
Dicit caprā quā dederā ſeruandam ſibi:
Sux uxoris dotem ambediſſe: oppido mihi illud
Videri mirū: ut una illæ capra uxoris ſimiae dotem
Ambederit: inſtare factū ſimiae atq; hoc deniq;
Reſpondet: ni properē illā ab ſe abducere ad me domū:
Intro ad uxore dū ſurū meā: aſt non habere cui
Cōmendare caprā atq; oppido hercle bene uelle illi uiſus ſum
Quod agis: qd facere cura cruciabar miſer. interea ad me
Hædus uiſuſt aggredirier. inſit mihi p̄dicare ſeſe ab ſimiae
Capram abduxiſſe. & coepit irridere me: ego enim lugere.
Atq; illā abductā conqueri: hoc quā ad rem credam
Pertinere ſomniū nequeo inuenire: niſi caprā illā ſuſpico iā me
Inueniſſe quæ ſit aut quid uoluerit: ad portum hinc abſi mane cum lu
ce ſemel.

Poſt h̄ hic id quod uoluſ tranſegit: atq; ego conſpicio nauim
Ex rhodo qua eſt heri aduectus filius conſibitū eſt illud mihi
Neſcio quī uiſere aſcēdi in lēbum: atq; ad nauim deuehor

Atq; ego illic aspicio forma eximia mulierē: filius q̄ aduexit meus
 Matri ancillā suā quā ego postq̄ aspexi non ita amo: ut sani solent
 Hoies. sed eodē pacto ut insani solēt: amaui hercle egdē ego olim
 In adoleſcētia: uerū ad hoc exemplū nunq̄ ut nunc insano.
 Vnū qdē hercle iā scio piūſſe me: uosmet uidete ceterq̄: quātū ſim
 Nunc hoc pfecto sic est. hæc illa est capra. sed ſimia illa atq;
 Hædus timeo quid uelint. sed conticeſcā uicinū æccū exit foras.

Demipho. Lyſimachus. Lorariū.

De. p Roſecto ego illunc hircū caſtrari uolo. ruri qui nobis exhibet
 negociū.

Nec omen illud mihi nec auſpiciū placet q̄ ſi hircū metuo ne uxor me
 Caſtret mea: atq; illius hæc nūc ſimiae ptis ferat. ly. i tu hinc ad uillā
 Atq; iſtos raſtros uillico: piſto ipſi facito corā ut iradas in manum.
 Vxori facito ut nūcies. negociū mihi eē: i urbe ne me expectet nā mihi
 Tris hodie lites iudicandas dicito: ei & hoc memento dicere. lo. nun-
 quid amplius.

ly. Tatum est. de. ly ſimache ſalue. ly. euge demipho ſalue o qd agis:
 Quid ſit? De. quid miſerrimus. Ly. dii melius faxint. de. di hoc qui-
 dem faciant.

ly. Quid est. de. dicam. ſi uideā tibi eē operam: aut ociū. ly. quanq̄
 Negociū ē: ſi qd uis demipho nō ſū occupatus unquā amico opā dare.
 de. Benignitatē tuā mihi experto prædicas: qd tibi ego ætatis uideor
 ly. Acherūticus ſenex: uietus: decrepītus. de. peruorſe uidēs puer ſum
 Lyſimache ſeptuēnis: ly. ſanū es: qui puer te eſſe dicis.

de. Vera prædico. ly. modo hercle in mentē uenit: quid tu dicere.
 Senex cū extemplo eīam nec ſentit: nec ſapit. aiunt ſolere eum
 ly. Rurſum repuerāſcere. de. imo bis tanto ualeo: q̄ ualui prius.
 Bene hercle factū: & gaudeo. de. imo ſcias oculis quoq; etiā plus iā
 de. Video: quā prius. ly. bene ē. de. malam rē dico. ly. iā iſtuc nō bonū eſt

Sed auſim ne ego tibi eloqui qd uelim. ly. audacter. de. aiunt
 Aduorte. ly. fiet ſedulo. de. hodie ire in ludū ocepī litterariū
 Lyſimache ternas ſcio iā. ly. qd ternas. de. amo. ly. tun capite
 Cano amas ſenex neq̄ſſime. de. ſi canū ſeu iſtuc rutilū ſiue atrunſt
 Amo. ly. ludificas nunc tu me hic opinor demipho.

de. Decide collū: ſi falſum ad te loquar: uelut ſcias me amare.
 Cape culirū: ſeca digitū: uel aurē: uel tu naſum: uel labrum
 Si mouero me. ſeu ſecari ſenſero lyſimache auctor ſum. ut me
 Amādo enices. ly. ſi unquā uidiſti piētū amatorē hem iſtic ē.
 Nam meo quidē animo uetulus decrepītus ſenex tantū dē eſt.
 Quafi ſit ſignū piētū in pariete. de. nunc tu me credo.

Castigare cogitas. ly. ego te. de. nihil est iam: qđ tu mihi
Succedeas: fecere tale ante alii spectati uiri. humanū amare est
Humanū autē ignoscere ē nescis ne obiurga hoc nō uoluntas
Me impulit. ly. qui nō obiurgo. de. at ne deteriore tamē
Hoc facto ducas. ly. ego ne te: athenae descuerint. de. uise sis
Mō ēt. ly. uisist. de. cerē. ly. pdis me. hic homo ex amore
Insanit: nūqđ uis. de. uale. ly. ad portū ppero nam ibi mihi
Negociū est. de. bene ambulato. ly. bene ualeto. de. bene sit tibi.
Quin mihi quoq; etiā est ad portū negociū. nūc adeo ibo illuc
Sed optime gnatū meū uideo: ecceū opperiar hoīem.
Hoc nūc mihi uiso ē opus: huic psuadere: quomodo potis sim
Vt illā uendat: ne ue det matris suae: nā ei dono aduēsse audiui
Sed praecauto opus. ne ad illā me aiūm adieciſſe aliqua sentiat.

Charinus. demipho.

Omo me inferior nullus ē aequē opinor: neq; aduersa cui
h Plura sint sempiterna: satīn qđqđ c: quā rē agere occepi.
Propriū ne qđ mihi euenire q; cupio: ita mihi mala res aliqua
Obicitur bonūq; meū comprimit consiliū. miser amica mihi parauit
Animi cā: precio eripuit: ratus clā patrē meū posse habere.
Is rescituit: & uidit: & pdit me. neq; is cū roget qđ loquar cogitauit
Ita animi decē pectore icerti certant: nequid corde nūc consiliū
Cape possim scio. tantus cū cura meus est error aio. dū mei serui:
Perplacet mihi cōsiliū dū rurſū haud placet: nec pater potius uidet
Induci ut putet mī ancillā emptam esse illā.
Nūc si dico: ut res est: atq; illā mihi me emisse indico.
Quēadmodū existimet me: atq; illam abstrahat.
Trans mare hinc uenū asportet: scio s̄uus q̄ sit homo: & durus
Igitur hoc cū ē amare: arare mauelim: quā sic amare:
Iam hinc olim inuitū domo extrusit ab semercatū iussit ire.
Ibi hoc malū ego inueni: ubi uoluptatē aegritudo uincat: quid ibi
Inest amcenī: nequiq; abdidī. abscondi abstrusam habebam
Musca est meus pater. nihil potest clam illū haberi nec sacrum
Nec tā prophanū qđq; ēgn ibi illico adfit: nec qui rebus meis confidam
Mihi ulla spes in corde ē. de. qđ illuc qđ solus secū fabulet filius
Solicitus mihi nescio quare uidetur. ch. atāt meus quidē hic pater est
Quē uideo: nō alloquar: quid sit p̄r: de uñ icedis: qđ festinas
Gnate mi ch. recte p̄r. de. ita uolo: sed istuc quid ē tibi: qđ
Cōmutatus color ē: nū qđ tibi dolet. ch. nescio qđ aio meo ē
Aegre pater: postea hac nocte non geui satis ex sententia.
Per mare ut uectus nunc oculi terrā mirantur tui. ch. magis

- Opinor, de. id ē pfecto uerū. actutū absceſſerit ergo ædepol.
 Si sapias eas ac decēbas domi. ch. ociū nō est mādatis rebus
 Præuorti uolo. de. cras agito perēdie agito. ch. ſape ex te audiui
 De. Pater: rei mandata omnis ſapientis primū præuorti decet.
 Age igitur: nolo aduorſari tuā aduorſus ſententiā. ch. ſaluus
 Sum: ſi quidem iſti dicto ſolida. & perpetua eſt fides. de. qd illuc eſt.
 Quā ille ſolus ſe in conſiliū ſeuocat: iā non uereor ne illā me amare
 Hic poterit reſciſcere: quippe haud etiā
 Ch. quicquam inepte feci: amantes ut ſolent
 Res adhuc quidē hercle in tuto ſt nam hunc neſcire ſat ſcio
 De illa amica. quid ſi ſciſcet: eſſet alia oratio. de. quā ego hūc
 Aggredior de illa. ch. qn ego hic me amolior eo ego: ut quæ mādāt
 Amicus amicis tradā. de. imo mane paucula ēt ſciſcitare prius
 Volo. ch. dic qd uelis. de. uſq; ne ualuiſti. ch. ppetuo recte. dū quidē
 Illic fui. ueꝝ in portū huc ut ſū aduectus: neſcio qui aiūs mihi dolet
 Nauſea edepol factū credo ueꝝ actutū abſceſſerit ſed quid
 De. Ais. de. ecquā tu adueſtituæ matri ancillā. erhodo. ch. aduexi.
 Ch. Quid ea ut uidetur mulier. ch. nō edepol mala. de. ut maorata eſt
 Nullā uidi melius mea ſentētia. de. mihi quidē edepol uiſaſt cū
 Illā uidi. ch. heo an uidiſti pater. de. uidi ueꝝ non ex uſu noſtro ſt
 Neꝝ adeo placet. ch. q uero. de. quā nō noſtra formā habet dignā
 Domo nihil opus nobis ancilla: niſi quæ texat. q̄ molat. lignū cedat
 Pēſum faciat. ædis uerrat: uapulet: quæ habeat quottidianū familiæ
 Ch. Coctū cibū. hog: illa nihilū quicq; facere poterit admodū.
 Ea cauſa equidē illā emi: dono quā darē matri meæ. de. ne des
 Ne ue te auxiſſe dixeris. ch. dii me adiuuant. de. labefacto
 Paulatim: ueꝝ quod præteritū dicere: neꝝ illa matrē ſatis honeſte
 Tuam: ſequi poterit comes. neꝝ ſinā. ch. qui uero. de: quia illa
 Forma matrē ſam lias flagitiū eſt: ſi ſequatur. quando incedit
 Per uias. cōtemplant. cōſpiciant. nutent: niſtent: ſibi ſilent
 Vellicēt. uocēt: moleſti ſint. occētent hoſtiū: impleantur meæ
 Fores carbonibus elegior: atq; ut nunc ſunt maledicentes
 Homines uxori meæ mihiq; obiectēt lenociniū facere nā quid
 Eſt opus. ch. hercle qui tu recte dicis & tibi aſſentior ſed quid
 Illa nūc fiet. de. recte ego emero matri tuæ ancillā utraginē
 Aliquā non malā: forma mala ut matrē addecet familias.
 Aut ſyrā aut ægiptiā: ea moler: conficiet pēſum pinſcēt flagro neꝝ
 Propter eā quicq; eueniet noſtris foribus flagitiū. ch. quid ſi igitur
 Reddat illi unde ēpta ē. de. minime gētiū. ch. dixit ſe redhibere
 Si non placeat. de. nihil iſtoc opuſt litigare nolo ego uos.

- ch. Quā tuā autē accusari fidē multo edepol: siqd faciūdū est facere
Dāni mauolo q̄ obprobamē.ū aut flagitium muliebre.
Efferri domo me tibi illam posse opinor luculente uendere.
Dum quidē hercle ne minoris uēdas: q̄ ego emī pater.
- de. Tace mō senex est quidā q̄ illā mādauit mihi utemerē ad istāc faciē
ch. At mihi quidā adolescēs pater mandauit ad illā faciē ita ut illa est:
Emerē tibi. de. uiginti minis opinor posse me illā uendere.
- ch. Atego: si uelim iā dātur septē & uiginti minae. de. at ego
ch. Quin ego inq̄. de. at nescis quid dicturus sum: tace
Tris minas accudere etiam possum: ut triginta siēt. ch. quo uortist
de. Ad illū qui emit. ch. ubi nam est is homo gētū? de. eccillū uideo
Iubet quinq; me adbere etiā nūc minas. ch. hercle illunc
Dī infelicitent quisq; est. de. ibidē mihi etiā nūc adnutat
Addā sex minas. ch. septē mihi nūq̄ ædepol me uincet
Hodie inueniet hodie cōmodis poscit pater. de. nequitq̄
Poscit ego habeo. ch. at illic pollicitust prior. de. nihil facio:
- ch. Quinquaginta poscit. de. non centū dantur potine
Ut neletigere aduersū animi sententiā maximā hercle
Habebis prādā. ita ille est cui emitur senex: sanus non est
Ex amore illius quod posces feres. ch. certo ædepol adolescēs ille:
Cui ego emo. effictim perit eius amore. de. multo hercle ille magis
Senex si tu scias. ch. nūq̄ ædepol fuit neq; fiet ille senex infanior
Ex amore. q̄ ille adolescens cui ego do hanc operā pater
de. Quiesce inq̄ istanc rem ego recte uidero. ch. quid agis
de. Quid est. ch. non ego illam mancipio accepti: sed ille illam accepit
de. Sine. ch. non potes tu lege uēdere illā. de. ego aliqd uidero
ch. Post autē cōmunis est illa mihi cū alio: qd scio. quid sit ei
Animi uenire neleā uelit an non uelit. de. ego scio uelle
ch. At pol ego esse credo aliquē: qui non uelit. de. quid id mea refert.
ch. Quia illi suam rē esse æquū est in manu. de. quid ais.
ch. Cōmunis mihi illa est cū illo. is nūc hic non adest. de. prius
Respondes quā rogo. ch. prius tu emis q̄ uendo pater
Nescio inq̄ uelit ille illā nec ne abalienarier. de. quid illic quidā
Qui mandauitcū ille nolet. nihil agis. nūq̄ ædepol prius
Quisquam illā habebit: potius quam ille quem ego uolo
Certū est. ch. censet certū esse. de. quin ad nauim iam hinc eo.
Ibi uenibit. ch. uin me tecū illo ire. de. nolo. ch. non places.
de. Meliust te quæ sunt mandatae res tibi prænortier. ch. tu prohibes.
de. At tu excusato te fecisse sedulo ad portū ne bites dico iam tibi
ch. Auscultabimur. de. ibo ad portū. & ne hic resciscat cauto opust.

Non ipse emam, sed lysimacho amico mandabo, is se ad portū
Dixerat ire dudū: me moror, cū hic adsto, ch. nullus sum occidi.

Charinus, Eutycus.

ch. Entheū diripuisse aiūt bacchas, nugas maximas fuisse credō
Præ ut quo pacto ego diuorsus distraor, cur ego uiuo cur
Non morior, quid mihi sit in uita boni, certūstibo ad medicū
Atq; tibi metoxico morti dabo: quādo id mihi adimittitur qua causa
Vitā cupio uiuere, eu. mane mane obsecro charine.
cha. Qui me reuocat? eu. eutychus tuus amicus & sodalis simul
Vicinus proximus, ch. non tu scis: quātū malarū rerū sustineā
eu. Scio omnia ego istæc, auscultauī ab hostio, omnē rē scio.
ch. Quid id est quod scis? eu. tuus pater uult uendere, ch. omnē rē tenes
eu. Tuā amicā, ch. nimīū multū scis, eu. tu is in grattis, ch. plurimū
Tu scis, sed qui scis esse amicā illā meā, eu. tu te heri ipse mihi.
ch. Satim ut oblitus fui tibi me narrauisse, eu. haud miq; factū est.
ch. Te nūc consulo respōde læto cēses me ut pereā potissimū.
eu. Nō taces caue iētuc dixeris, ch. qd uis, me igitur dicere, eu. uim patri
Sublinire pulchre os tuo, ch. sane uolo, eu. uis ne eā ad portū
cha. Quid potius q̄ uoles, eu. atq; eximīā mulierē precio, ch. q potius
Qui auro expēdas, eu. unde auteritis, ch. achillē orabo aurū
Mihi ut dethector q̄ expensus fuit, eu. sanū es, ch. pol. sanus si sim
Non te medicū mihi expetā, eu. tāti quātū poscit, uin tāti illam emi
ch. Auctarium adiditū uel mille nūmum plus q̄ poscet
eu. Iam taces, sed quid ais unde erit argētū? q̄ des cū poscet pater
ch. Inuenietur exquiretur aliqd fiet, eu. enīcas iā istuc aliqd fiet
eu. Metuo, ch. qui taces, eu. muto iperas, ch. satim istuc mandatūst
Potin ut aliqd cures? ch. nō potest, eu. bene uale, ch. non edepol
ch. Possū prius q̄ tu ad me redieris, eu. melius sanus sis
Vale, uince & me serua: eu. ego fecero, domi maneto
Me ergo, ch. actutū face cū prādā recipias.

Lysimachus, pasicompla.

ly. Mice amico opā dedi uicinus q̄ rogauit hoc emi mercimonis
Mea es tu, sequere sane ne plora: nimis stulte facis, oculos
Corrūpis talis: qui tibi qdē qd rideas magis ē q̄ ut lamētur.
pa. Amabo ecastor mi senex eloquere, ly. exquire quid uis
pa. Curemeris me, ly. te ne ego? ut quod imperatur facias: item
Q uid tu mihi si imperes ego faciam, pa. facere certū pro copia
Et sapientia, quæ te uelle arbitror, ly. laboriose nihil tibi
Quisq; operis imperabo, pa. non edepol equidem mi senex non
Didici balulare: nec pecua ruri pascere: nec pueros nutrire.

ly. Bona si esse uis bene erit tibi. pa. tum pol ego perii misera. ly. qui.
 pa. Quia illuc unde huc aduecta sum: malis bene soluit: nec mos
 Meus: ut prædicem quod ego omnis scire credā. ly. oratio edepol
 Pluris ē huius: q̄ quā hæc ēpta ē: quasi dicas nullā mulierē bonam esse
 pa. Haud equidē dico. ly. rogare hoc unū uolo. pa. rogantī respondebo.
 ly. Quid ais tu. quod nomen tibi dicā esse. pa. pasciōpsa. ly. es forma
 Nomen inditū est. sed qd ais pasciōpsa. possin tu si usus uenerit
 Subtegmen tenue nere. pa. possū. ly. si tenue scis: scio te
 Vberius posse nere. pa. de lanificio neminem metuo: una ætate
 Quæ sit. ly. bonan hercle te & frugi arbitror naturā: iā inde
 Aetate cū sis facere officiū tuū. pa. mulier pol docta didici:
 Operā accusari nō sinā meā. ly. hem istæc hercle res est
 Q ui tibi ecce illā dabo natā ānos sexaginta peculiare. pa. mi senex
 Tā uetulā. ly. generi gratiast. eā si curabis p bona est tondetur
 Nimiū scite. pa. honoris eā q̄qd est. qd dabitur gratū habebō:
 ly. Nūc mulier ne tu frustra sis. mea nō es ne arbitrerē. pa. dic igitur
 Quæso cuiā sum: ly. tuo hero redēpta es rursus: ego te redemi.
 Ille me orauit. pa. aiūs rediit si mecū seruatur fides.
 ly. Bono aiō es. liberabit ille te homo edepol deperit
 Atq; hodie primū uidit. pa. ecastor iā bienniū est
 Cū mecū rē coeperit: nūc quando amicū te scio esse
 Illius indicabo. ly. qd ais tu iam bienniū est cū tecū
 Rem habet. pa. certe & inter nos consurauimus ego
 Cum illo: & ille mecū ego cū uiro: & ille cū muliere
 Nisi cum illo: aut ille mecū. neuter stupri cā caput liniaret.
 ly. Di immortales etiam cū uxore non cubet. pa. amabo
 An maritus ē. ly. neq; est neq; erit. pa. nolim quidē.
 ly. Homo hercle periurauit: nullū adulescentē plus amo.
 Puer ē ille quidē stulta. nā illi quidē haud sane diuist.
 Cum dentes exciderint. pa. quid dentes. ly. nihil est.
 Sequere sis huc me. diē unū orauit ut apud me
 Perhiberem locum: ideo. quia uxor ruri est.

Demipho.

Andem impetraui ut egomet me corrumperem
 t Empta est amica clam uxore & filio. certumst antiqua
 Recolam: ut seruibo mihi decurso in spacio: breue quod
 Vitæ reliquunt uoluptate uino & amore delectauero.
 Nam hanc se bene habere ætatem nimio est æquius.
 Adulescens cum sis: tum cum est sanguis integer
 Rei tuæ querende conuenit operam dare.

Demū igitur cū sis senex tunc in oclū
 Te colloces: dum potes, si uales id iam lucroſt:
 Quo minus hoc ut dico factis perſequar.
 Interea tamen huc intro ad me inuiſā domū.
 Vxor me expectat iam dudū exuriens domi.
 Iam iurgio enicabit ſi intro rediero.
 Verū hercle poſtremo ut ut eſt. nō ibo tamen.
 Sed hunc uicinū prius conueniā: quam domū redeſ
 Vt mihi ædis aliquas cōducāt uolo.
 Vbi habitet iſtæc mulier: atq; ecclū it foras.

Lyſimachus. Demipho.

Dducā ego illū iā ad te ſicut uenero. de. me' dicit:

a Quid ais demipho. de. ē mulier domi. ly. qd cēſes.

Quid ſi uiſā. ly. qd pperas. de. qd faciā. ly. quod

Opus eſt facito. ut cogites. de. quid cogitē equidem.

Heracle opus hoc factō exiſtimo. ut illuc introeam.

Ita me uero uerueſ introeas. de. quid aliud faciā!

Prius hoc auſculta. atq; hīc ades. prius etiā ē qd te facere

Ego equū cēſeo. nā nūc ſi illo introīres amplecti uoles.

Confabulari atq; oſculari. de. tu quidē meū animū

Geſtaſ: ſciſ quod acturus ſim. ly. peruorſe facies.

Qui ne ames. ly. tanto minus iā ætatis plenus anima

Fœtidā: ſenex hīrcōſus. tu oſculere mulierē: uti ne

Adueniens uomitū excutias mulieri. de. ſclo pol te amare.

Quom iſtæc præmōſtras mi: quod ſi igitur unā factā

Hoc ſi cenſes coquū aliquē arripiamus: prædiū quī pcoquat

Apud te hīc uſq; ad ueſperū. ly. hem iſtuc cēſeo. nūc tu

Sapiēter loquere atque amatorie. de. quid ſtamus!

Quin ergo imus: atq; obſonū curemus pulchre ut ſimus.

Equidē te ſequor: atq; heracle iuenies tu locū illi ſi ſapis.

Nullū heracle præter hunc diē: illa apud me erit

Metuo ego uxorem: cras ſi rure redierit.

Ne illā hīc offendat. de. res parataſt. ſequere me.

Charinus. Buticus.

Vm ne ego miſer. quīnuſq; bene queo quietſcere.

s Si domi iū: foris ē animus. ſin foris ſū: animus domi eſt

Ita mihi i pectore atq; in corde facit amor icēdiū.

Ni ex oculis lachryme deſcēdāt. iā ardeat credo caput.

Spem teneo ſalutē amiſi. redeat an nō neſcio.

Si opprimit pater. quod dixit exulatū abiit ſalus.

Sin sodalis quod promissit fecit non abiit salus.
 Sed tandem si podagrosis pedi bus esset eutycus
 Iam a portu rediisse potuit: id illi uitium maximū est.
 Quā nimis tardus est aduersū mei animi sententiā
 Sed is ne est: quē currentē uideo: ipse cū cibo obuiā.
 Diuomatq; hominū: quæ speratrix atq; hera eadē es hominibus
 Spem speratā cū obtulisti hunc mihi tibi grates ago.
 Nūquid restat: & ei disperii uolus ne utiq; huius placet.
 Tristis incedit: pectus ardet heret: quasi at caput:
 Eutycus. eu. heu charine. ch. priusq; recipias
 Anhelitū uno uerbo eloquere: ubi ego sum: hiccine an
 Apud mortuos. eu. neq; apud mortuos neque hic es.
 cha. Saluus sū: immortalitas mihi data est. hic emit illā.
 Pulchre os subleuit pater: impetrabilior qui uiuat
 Nullus est dico. obsecro si neque hic neq; acherūtū sum.
 Vbi sum? eu. nūq; gentiū. ch. disperii. illac
 Interemit me modo oratio: odiosa ne oratio est cū rem
 Agas longinquū loqui euidē ad capita rerū pueni.
 Eu. Primū perimus. ch. quā tu illud potius nūtiās
 Quod nescio. eu. mulier alienata est abs te. ch. eutycus
 Capital facis. eu. qui? ch. quia æquale & sodale ciuē
 Liberū enicas. eu. ne dixeris. ch. demissisti gladiū
 In gulā: iam cadā. eu. quæso hercle animū ne desponde.
 cha. Nullus est quē despondeā. loquere porro aliā rem.
 Mala cui est emptā. eu. nescio iam addicta atque
 Abducta erat. cū ad portū uenio. ch. uae mihi
 Montis tu quidē mali me ardentis iam dudū iacis.
 Perge: ex crucia carnifex: quādo qdem occipisti semel
 Eu. Nec tibi istuc magis diuidiæ est. q̄ mihi hodie fuit
 cha. Dic mihi quis emit. eu. nescio hercle. ch. hē istuc inest
 Operā dare bonū sodale. eu. quid me facere uis?
 cha. Idem quod me uis: ut pereas. quin percotatus hominis
 Quæ facies foret qui illā emisserit: eo si pacto posset
 Indagarier mulier. heu me miserū. eu. fiere
 cha. Omite istuc quod nūc agis. eu. quid ego feci?
 ch. Perdidisti me: & fidem mecū tuā. eu. di sciunt culpā
 Meam istanc non esse ullā. ch. eutycus deos abscentes
 Testis memoras. qui ego istuc credā tibi. eu. quia
 Tibi in manu est: quod credas: ego quod dicā id mihi
 Mea in manu est. ch. de istac re argutus es: ut par pari

Respondeas ad mandata. claudus. cæcus. mutus. mancus.

Debilis pmittebas te os sublinier meo patri egomet credidi

Homini docto re mādatis lapidi maxio. eu. qd ego facere

ch. Quid faceres? me rogas requireres: rogitares qd esset aut unde

Esset. qua prosapia. cuius ne esset an pegrinus. eu. ciue esse

Aiebant atticū. ch. ubi habitaret inuenires salte, si nomen

Nequites. eu. nemo aiebat scire. ch. at saltē hominis

Faciem exquireret. eu. feci. ch. qua forma esse aiebant?

eu. Ego dicam tibi. canū. uarū: uentriosū: bucculentū

Breiculū sub nigris oculis oblōgis malis pāsū aliquātulū

ch. Non hominē mihi: sed thesaurū nescio quē memoras mali.

ch. Nunqd est: quod dicas aliud de illo? eu. tantū quod scia

Edepol ne ille oblongis malis mihi dedit magnū malū

Non possum durare: certūst exulatū hinc ire me.

Sed quā capiā ciuitatē recogito potissimū

Megara eretria chorynthum chalicidē cretam: cyprū

Sicyonē gnidū iacynthum: lesbiam. boetiam.

eu. Cur istuc ceptas consiliū? ch. quia enī me afflictat amor.

eu. Quid tu ais. qui cū illuc. quo nunc ire paritas ueneris.

Si ibi amare forte occipias. atq; itē eius sit inopia.

Iā inde porro aufugies deinde itē illinc si itē eueniet

Quis modus tibi exilio tandē eueniet. qui finis fugā?

Quæ patria aut domus tibi stabilis esse poterit. dic mihi

Cedo si hac urbe abis amorē te hic relicturū putas:

Si id forte ita sat animo acceptū est certū id p certo si habes

Quanto te satius est rus aliquo abire: ibi esse ibi uiuere

ch. Adeo dum illius te cupiditas: atque amor missum facit.

Iam dixisti. eu. dixi. ch. frustra dixi: hoc mihi certissimū est.

Eo domū patrē atque matrē ut meos salutē: postea clā patrē

Patria hac effugiam: aut aliquid capiā cōsiliū. eu. ut corripuit

Se repēte atque abiit: heu misero mihi: si ille abierit: mea

Oēs dicēt esse ignauia. certūst præconiū iubere iā quantū est

Conducier: qui illā uestigent: q inueniant: post ad prætorē

Illicorabo: ut conq̄sitores det mihi in uicis omnibus.

Nam mihi nihil relictū quicq; aliud iam esse intelligo.

Dorippa mulier. Syra anus.

Do. Voniam a uiro ad me rus aduenit nūcius: rus nō iturū.

Feci ego ingeniū meū: reueni ut illū psequar: q me fugit.

Sed anū nūc uideo cōsequi nostrā syra: atque incedit: ecce tādē

Quin is ocius. sy. nequeo me castor: tantū hoc oneris est: q fero.

- Do. Quid oneris. Sy. annos octogita & quattuor: & eodē
 Accedit seruitus: sudor: sitis: simul hæc quæ porto deprimunt
 Do. Aliquid cedo: quī hāc uicini nostri aram augeā. sy. da sane
 Hanc uirgā lauri. Do. abi tu intro. sy. eo. do. apollo quæso te
 Ut des pacē ppitius salutē & sanitatē nostræ familiæ.
 Meoq; ut pcas gnato pce ppitius. sy. dispit: pii misera: uæ misere mihi
 Do. Satin sana es obsecro qd eiulas. sy. dorippa mea dorippa. do. qd
 Clamas obsecro. sy. nescio mulier quæ ē itus i ædibus. do. qd mulier.
 Sy. Mulier meretrix. do ueron serie. sy. nimitū scis sapere.
 Ruri quæ nō manseris. q̄ inspiens poterat persenscerc
 Illā esse amicā tuī uiri bellissimī. do credo me castor.
 Sy. I hac mecū ut uideas simul tuam alemenā pellicē iuno mea.
 Do. E castor uero istuc eo quantū potest:

Lyfimachus.

Arum nē est male rei quod amat demipho nī sūptuosus
 Insuper etiā fiet: decē si ad cenā uocasset sūmos uiros,
 Nimitū obsonauit. sed coquos quasi in mari solet
 Hortator remiges hortarier ita hortabatur. egomer
 Conduxi coquū: sed ecclū demiror nō uenire ut iusserā
 Sed qd nam hic a nobis exit. aperitur foris.

Dorippa mulier. Lyfimachus. uir.

- Do. Inferior mulier me nec fiet: nec fuit. tali uiro quæ nupserim.
 m Heu miseræ mihi: hē cui te & tu quæ habes cōmēdes uiro.
 Hem qui decē talēta dotis detuli hæc ut uiderē: ut ferrē
 Has cōtumelias. ly. perii hercle. rure sã rediit mea uxor.
 Vidisse credo mulierē in ædibus: sed quæ loquatur exaudire
 Hinc nequeo: accedā ppius. do. uæ miseræ mihi. ly. imo mihi.
 Do. Disperii. ly. eqdē hercle oppido pii miser. ut dī te oēs
 Demipho pdiūt. do. pol hoc est ire quod rus meus uir noluit
 ly. Quid nūc ego faciā nisi ut adeā: atq; eloqr: iubet saluere
 Suus uir uxore suā: urbani sūt rustici. do. pudicicius
 Faciunt q̄ illi qui non fiunt rustici. ly. nunqd delinquit rustici.
 Do. Ecaltor minus q̄ urbani: & multo minus malū quærūt sibi
 ly. Quid aut urbani deliquerūt dīc mihi. do. q̄ illa mulier itus est
 ly. Vidisti ne eam. do. uidi. ly. cuiā ea sit rogitas.
 Do. Resciscā tamē. cupio hercle scire: sed tu me tentas sciens.
 ly. Vindicā cuiā est illa. ædepol uæ mi nescio quid dicā.
 Do. Hæres. Ly. haud uidi magis. do. quā dicis. ly. quā sã
 Liceat. do. dictū oportuit. ly. nō possum ita instas
 Vrges quasi pronoxio. do. scio inoxius. ly. audacter

Quid uis dicito. do. dic igitur. ly. dicā. do. atqui
 Dicundū est tamen. ly. illa scin ut etiā uis nomē dicā
 do. Nihil magis manifeste teneo. innoxia es. ly. qua noxia
 ly. Ista quidē illa est. do. quā illa est. ly. illa. do. io illa
 do. Iam si nihil usus esset iam non dicerē. do. non tu scis quā
 ly. Si illa. ly. imo etiā scio. de istac sū iudex captus.
 do. Iudex. iam scio nūc tu in cōsiliū istam aduocasti tibi.
 ly. Immo sic sequestro mihi data ē. do. intellego nihil hercle istius quicq̃
 Numero purgas. ly. nīmīū negocii reperi enim hereo
 Coquus. ly. symachus. Dorippa. Syra.
 Gitesite actutū. nam mihi amatorī senī coquenda est
 a Cœna. atque cū cogito nobis coquenda est. non ducti
 Sumus. nam qui amat. quod amat sū habet. id habet
 Pro cibo uidere. amplecti osculari. alloqui.
 Sed nos confido onustos redituros domum.
 ly. Ite hac. sed eccum. qui nos conduxit senex.
 ly. Ecce autē. perī coquus adest. co. aduenimus.
 ly. Abī. co. quo abeam. ly. abī. co. abeam.
 do. Abī. co. non estis cœnaturi. ly. iam saturi sumus. sed interī.
 co. Quid ais tu etiā ne hæc illi tibi iusserunt ferri. quos inter iudex datus
 ly. Hæccine tua est amica. q̃ dudū mihi te amare dixisti. cū obsonabas.
 ly. Non taces. co. satis scitū filiū mulieris. ueꝫ hercle auet.
 ly. Abīn directus. co. haud mala est. ly. at tu malus. co. scitam
 ly. Herce opinor satis cōcubinā. ly. non abis. non ego sū.
 ly. Qui te dndū conduxī. Co. Quid est imo herce tu istuc ipsus.
 Væ misero mihi. co. nempe uxor rurist tua. quā dudū dixeras
 Te odisse æque. atq; anguis. ly. ego. ne istuc dixi tibi. co. mihi quidē
 co. Herce. ly. ita me amabit iuppiter uxor. ut ego illud nūquā dixi.
 Etiam negas. ly. nō te odisse aiebat uxore uerū suā. do. palā.
 Istac fiunt te me odisse. ly. quīn nego. co. & uxore suā
 Ruri esse aiebat. ly. hæc ea est. quid mihi molestus es. co. quia
 Me non nouisse ais. ni metuis tu istac. ly. sapio nā mihi unica est.
 co. Vin me experiri. ly. uolo. co. mercedē dato. ly. cras petito.
 Dabitur nūc abī. do. heu misere mihi nūc ego uerū
 Illud uerbū esse experior uetus aliquid mali esse ppter uicinū
 Malū co. cur hic astamus. quīn abimur. incomodi siquid
 Tibi euenit. id nō est culpa mea. ly. quīn me radica miseri
 co. Scio iam quid uelis. nepe me hīc abire uis. ly. uolo. inq̃.
 co. Abibitur. dragmā dato. ly. dabitur. co. dari ergo sis iube
 Dari potest interea dū illi ponūt. ly. quīn abis. potine ut molestus

ly.

Ne sis.co.agite aponite obsoniū istuc ante pedes illi seni.
Hæc uasa aut mox aut cras iubebo abs te peti:sequimini
Fortasse te illū mirari coquū quod uenit:atque hæc adtulit:
Dicā quid est.do.nō miror:si quid damni facis aut flagitii
Nec pol ego patiar sic me nuptā tā male:measque in ædis
Sic scorta obductarier:syra rogato meū patrē meis uerbis:
Ut ueniat ad me iam simul tecū.sy.co.ly.nescis negotiū
Quid sit uxor obsecro.cōceptis uerbis iā iusiurandū dabo
Me nūq̄ quicq̄ cū illa:iā ne abiit syra perii hercle.eccē autē
Hæc abiit:uæ misero mihi.at te uicē di deæque p̄diūt cū tua amica.
Cūque amationibus:suspicionē ipleuit me indignissimē:cōciuit
Hostis domi.uxor aceruma est ibo ad foras:atq; hæc demisphoni eloq̄r
Me istāc capillo praeturum esse in uia:nisi
hinc abducit quo uult exhibere ædibus.
Vxor heu uxor quāq̄ tu irata es mihi:iubeas si sapias:hæc intro
Auferier.eadē licebit mox coenare rectius.

Syra serua.Eutychus adulescens.

sy.

Era quæ me misit ad patrē:non est domi:rus abiisse aiebāt.

h Nunc domū renūciat.eu.defessus sum urbem totā

Peruenarier nihil inuestigo quicquā de illa muliere:sed mater

Rure rediit:nam uideo syra altare ante ædis:syra

sy.

Quis est qui me nominat.eu.herus atq; alūnus tuus sū:sy. salue

Alumne.eu.iam mater rure rediit.respōde mihi.sy. cū quidē

Salute a familia maxīma.eu.quid istuc negotiū est.sy.tuus pater

Bellissimū amicā adduxit intro in ædis.eu.quomodo.sy. adueniens

Mater rure eam offendit domi:eu.pol.haud cēlebam istāc esse

Operāz patrem etiāq; nūc mulier intus est.sy.etiā.eu.sequere me

Syra.

Castor lege dura uiuunt mulieres multoq; iniquiores miserae

c Quā uiri nā si uir scortū duxit clā uxore suā id si rescuiuit uxor

Impune est uiro.uxor uiro si clā domo egressa ē foras. uiro sit

Causa exigitur matrimonio utinā lex esset eadē quæ uxori est uiro.

Nam uxor cōiūta est quæ bona est uno uiro q̄ minus uir una uxor.

Contentus fiet.ecastor faxim si itidē plectantur uiri.

Si quis clā uxore duxerit scortū suam:ut illæ exiguntur:quæ in se

Culpam cōmeret plures sint uiri uidui quā nūc mulieres.

Charinus.

I Imē supum iserūq; salue simul autē uale:hūc hodie postremū.

Extollo me a domo patria pedē usus.fructu.uita.culto iā mihi

Hæc ædiū iterēptū.iterfectū.alieatū.occidi dii penates

Meum parentū. familiæ lar pater. uobis mandō meū parentū rem
Bene ut tutemini ego mihi alios deos penatis persequar: aliū larem
Aliā urbē: aliā ciuitatē: ab amicis abhorreo. nā ubi mores deteriores
Increbrescunt i dies: ubiq; amici q infideles fient: nequeas pnoscere
Vbi quid eripiatur aio tuo quod placet maxime.
Ibi quidē si regnum detur: non est cupita ciuitas

Eutycus. charinus

Iuū atq; hoīum quæ speratrix atq; hera eadē es hoībus
Spē speratā quā obtulisti hāc mihi grates ago. ecq; nā deus ē

Q; ut mea nūc latus laticia fiat. domi erat q; q̄ritabā sex sodales.

Repperi: uitā: amiciciā: ciuitatē: latitiā: ludum: iocū.

Foz inuenturus sim: ita pessimas pessundedi. irā inimiciā

Moerorē lachrymas. exiliū. inopiā. solitudinē. stultitiā:

Exitū. pertinaciā. date di quāso cōueniēdi mihi eius celerē copiā

Apparatus sum. ut uidetis: abiicio supbiā: egomet mihi comes

Celator equus agallo. armiger. egomet sum mihi imperator.

Idē egomet mihi obedio. egomet fero quod uisus.

Cupido quantus es: nā tu quēuis cōfidentem facile tuis factis facis

Eundē ex cōfidente actutū diffidentem denuo

Cogito quo nā illū curā quæritatū. ch. certa res est

Mensq; quærere illā quoquo hinc abducta ē gentiū:

Necq; mihi ulla obsistat amnis: necq; mōs neque adeo mare

Nec calorē: nec frigus metuo. necq; uetū: necq; grandinē

Imbrem perpetiar. laborē sufferā: solē sitim

Nō concedā: necq; conquiescam usq; noctu: neque diū.

Prius pfecto q̄ aut amicā: aut mortē inuestigauero

Nescio cuiā uox ad aurē mihi aduolauit. ch. inuoco

Vos diales ut me bene tutetis lares. eu. iuppiter

Est ne ille charinus. ch. ciues bene ualete. eu. ilico

Sta charine. ch. q me reuocat. eu. spes. salus. uictoria.

Quid me uoltis? eu. ire. tecū. ch. aliū comitē quærite.

Nō admittūt hi me comites q tenent. eu. q sunt ei

Cura miseria. ægritudo lachrymæ lamentatio

Repudia istos comites: atque hoc respice. & reuortere.

Siquidē mecū fabulari uis subsequere. eu. sta. illico:

Malefacis properantē q me cōmorare: sol abit.

Si huc item properes: istuc pperas: facias rectius.

Nunc secundus uentus nunc est: cape modo uorforiam

Hic serenus fauonius est: hic auster imbricus.

Hic facit tranquillatē. iste omnis fluctus conciet:

Respice ad dextrā charine huc nōne ex aduerso uides.
 Nubis atra imberq; initat. aspice nūc ad sinistrā: atq; uides.
 Caelū ut splendore ē plenū. ex aduerso uides:
 Religionē illi obicit. recipiā me illuc sapis
 O charine contra pariter fer gradum. & confer pedem
 Porrige brachiū. prende iā tenes. ch. teneo. eu. tene
 Quo nūc ibas. ch. exulatū. eu. qd tibi facere uis. ch. qd miser ē
 eu. Ne pauere restitua iā ego te i gaudiū utiq; ut sis maxime.
 ch. Quid uis audire: id audis. qd gaudeas. eu. sta illico amicus
 Aduenio: multū beneuolēs tuā amicā. ch. qd eā
 eu. Vbi sit ego scio. ch. tun eā: tunc obsecro. eu. sanā & saluā
 ch. Vbi eā saluā. eu. ego scio. ch. ego me mauelim.
 eu. Potin ut aio sis tranquillo. ch. qd si animus fluctuat.
 eu. Ego istū in trāsq; quieto tuto sistā: ne time.
 ch. Obsecro te loquere ubi sit: ubi eā uideris: qd taces.
 Dic enicas me misere: tua reticentia. eu. non longe
 Hinc abest a nobis. ch. qn ergo cōmonstras: si tu uides.
 eu. Nō uideo hercle nūc: sed uidi mō. ch. quā ego uideā: facis
 eu. Faciā. ch. lōginquū istuc amantiss. eu. et emittis oīa
 Cōmonstrabo amicior mihi nullus uiuit. atq; is est
 Qui illā habet neq; ē quōi magis me uelle melius aequū fiet.
 ch. Nō curā de istoc ullā quaero. eu. de illa ergo ego dico tibi
 Sane hoc non in mentē uenit dudum ut ob
 cha. Dic igitur ubi illa est. eu. in nostris aedibus. ch. aedis probas.
 Si tu uera dicis. pulchre aedificatas arbitror
 Sed qd ego istuc credam uidisti. an tu audita nuncias.
 eu. Ego met uidi. ch. quis eam adduxit uos. eu. inique rogas
 cha. Vera dicis. eu. nihil charine te quicq; pudet.
 Quid tua refert: qui cū istac uenerit: dum istuc sic
 Est profecto. cha. opta ergo ob istunc nunciū: qd uis tibi.
 eu. Quid si optabo. ch. deos orato ut eis faciant copiā
 eu. Derides. ch. seruata res est demū: si illā uidero: sed qn ornatū
 Hunc reticō: heus aliquis est actutū huc foras
 Exite. illinc palliū mihi huc ferte. eu. hem nunc tu mihi ut places
 cha. Optime adueniēs puer cape chlamydē: atq; hac istinc sine illico
 Vi si hac non sint uera inceptū hoc itinere perficere exequar
 eu. Non mihi credis. ch. omnia equidē credo: quāe dicis mihi.
 Sed quin introducis me ad eā: ut uideā. eu. paulisper mane
 cha. Quid manebo. eu. tēpus nō est introeundi. ch. enicas.
 eu. Non opus est inquā nunc inuote ire. ch. responde mihi

Qua causa. eu. opere nō ē. ch. cur. eu. quia nō est illi cōmodū.
 Ita ne cōmodū illi nō est quā me amat: quā ego contra amo.
 Omnibus hic iudificatur me dolis: ego stultior: qd isti credam.
 Comoratur: chlām ydem sumā denuo. eu. mane parūper atq;
 Hoc audi. ch. cape sis puer hoc paliū. eu. mater irata est
 Patri uehēmēter: quia scortū sibi ob oculos aduexerit
 In aedis dū ruri ipsa abest: suspicatur illam amicam esse illi
 Sonam sustulī. eā rē nunc exquirīt intus. ch. iā machāra est
 In manu. eu. nā si eo te introducā. ch. tollo ampulā atq; hinceo
 eu. Mane mane charine. ch. erras. me decipere haud potes.
 eu. Neq; uolo xdepol. ch. qn tu ergo itinere exequi meū me sinis
 eu. Non sino. ch. ego me moror. tu puere abi hinc intro ocus.
 eu. Iam in currū cōscēdi: iam lora in manus cōpi meas
 eu. Sanus non es. ch. quīn pedes uos in curriculū cōiicitis
 eu. In cyprū recta: quādo quidē pater mihi exiliū parat
 Stultus es: noli istuc quāso dicere. ch. certū exequist.
 cha. Operā ut sumā ad peruestigādū ubi sit illac. eu. qn domist
 cha. Nam id quod dixit: id mentitust. eu. uera dico equidē tibi.
 cha. Iam cyprum ueni. eu. qn sequere: ut illā uideas: quā expetis.
 cha. Perconctatus non inueni. eu. matris iā iram neglego.
 Porro proficiscor quāsitū nunc pueni calcidem
 Video hospitē: zacyntho dico quid eo aduenerim:
 eu. Cogito quis eā uexerit: q; habeat: si ibi inde audiuerit.
 cha. Quin tu istas omittis nugas: ac mecū huc intro ābulas.
 eu. Hospes respondit zacyntho ficos fieri nō malas
 Nihil mentitus est. ch. sed de amica se in audisse autumat
 ch. Hic athenis esse. eu. chalcas iste quidem zacyntust
 Nauem conscendo psciscor illico iā sū domi. iā redi
 Exilio: salue mihi sodalis eutyche ut ualuisi: qd parētes
 Metuat mī dati bene uocas: benigne dicis: eras apud te
 Nō domi si decet sic fieri oportet. eu. io. quā ifomnia.
 eu. Hic homo non sanu. ch. medicari amicus qn pperas.
 Sequere scis. ch. sequor. eu. clemēter qso calces deteras:
 Audin tu. ch. iā dudū audiui. eu. pacem cōponi uolo
 Meo patri cū matre. nā nunc est irata. ch. modo
 Propter istanc modo. eu. ergo cura. ch. quīn tu
 Ergo i modo. eu. tam ppciam reddā: qcū ppcia est iuno ioui.
 Demipho. Lyfimachus.

Vasi tu nunq̄ quicq̄ ad simile huius facti feceris:
 q Nam mea uxor ppter illā tota in sermēto iacet.

- Edepol nūquā caui ne quid facerē: uix uiuus sum miser.
- de. At ego expurgationē habeo: ut ne succense at.
Sequere me: sed exeūtem filiū uideo meum.
- Demipho. Eutycheus. Lyfimachus. Charinus.
- de. Iam credo placet principiū: quid agis: quid sit eutyche.
u. Ad patrem ibo ut matris iram sibi esse sedatā sciat.
- eu. Optima opportunitate ambo autē uenistis. ly. quid rei est.
- ely. Vxor tibi placida & placata est. certe dextrās nūciam.
- de. Di me seruāt. eu. tibi amicam nullā esse nuncio.
- de. Di te perdāt: quid negotii est nā quæso istuc. eu. eloquar:
Animū aduortite igitur ambo. ly. quā tibi ambo operā
Dāus. eu. qui bono sunt genere nati ingenio malo
Suapte culpa genere capiūt genus ingeniū iprobant:
de. Vex hic dicit. eu. tibi ergo dicit. de. eo illud uerū est magis
eu. Nā te istac ætate haud æquū fuerat filio tuo
Adolescenti amanti amicā emptam argēto eripere suo.
- de. Quid tu ais charine amica est illa. eu. ut dissimulat
Malus. de. ille quidē illā sese ancillā matri emisse dixerat.
- eu. Propterea igitur tu mercatus nouus amator uetus puer.
- cha. Optime hercle perge. ego assistam hinc alternis cæcus:
Quibus est dictis dignus usque oneremus ambo. de. nullus sū
eu. Filio suo qui innocētī fecit tātam iniuriā
Quē quidē hercle ego in exiliū cū iret: reduxi domū
Nā ibat exulatū. de. an abiit. eu. etiā loquere larua.
Temperare istac ætate istis decet te artibus.
- de. Fateor: deliqui pfecto. eu. etiā loquere larua.
Itidē ut tempus anni ætatē aliā aliud factū cōuenit.
Vacuū esse istac te ætate hic decebat noxiis.
Nam si istuc iuisset senecta ætate scortari senex
Vbi loci res sūma nostra publica. de. hei perit miser:
Adolescentes rei agendæ isti magis solent operā dare
Iam obsecro hercle uobis habere cū porcis cū fiscina
eu. Redde filio si habeas iam uult. de. per me sibi habeat licet
Semper edepol. eu. quoniā ut aliter facias non est copiā
de. Supplicii sumā quid uult ipse ob hanc iniuriā.
Modo pacē faciatis: oro ut ne mihi iratus
Si hercle sciuisset: siue adeo ioculo dixisset mihi
Se illam amare. nūquā facerē: ut illā amanti abducerem:
cha. Eutyche te oro sodalis eiūs es: serua: & subueni
Hunc senem para me clientē: memorem dices beneficii.

eu. Ora ut ignoscat delictis tuis: atque adolescentiæ
 cha. Pergin tu aut. eia superbe inuehere. spero ego mihi quoq;
 de. Tēpus tale euēturū: ut tibi gratiam referam parem.
 Misſas iā ego iſtas artiſici. & quidē ego dehinc iā. ch. nihil
 Conſuetudine animus rursus te huc inducet. de. obſecro
 Satis iam ut habeatis. quin loris cedite etiā ſi lubet.
 eu. Recte dicis: ſed iſtuc uxor faciet: cum hoc reſciuerit.
 de. Nihil opus reſciſcat. ch. quid iſtic nō reſciſcet: ne time
 eu. Eamus intro non uibile hic locus factus tuis
 Dum memoramus. arbitri ut ſint q̄ prætereant per uias
 cha. Hercle qui tu recte dicis eadem breuior fabula
 Erit: eamus. ly. hic eſt intus filius apud nos tuus
 de. Optime eſt illac per hortū nos domū tranſibimus.
 ly. Eutychē hanc uolo prius rē agi: q̄ meū intro refero pedem
 eu. Quid iſtuc ē? ly. ſuam quiſq; homo rem meminit: reſpōde.
 Mihi certon ſcis: nō ſuccēſere mihi tuā matrē. eu. ſcio.
 ly. Vide. eu. me uide. ly. ſatis habeo: id quæſo hercle ēt uide
 eu. Nō mihi credis. ly. imo credo: ſed tamen metuo miſer.
 ch. Eamus intro. eu. imo dicamus ſenibus leges. ch. cenſeo
 Prius habeamus quas leges teneāt: contētiq; ſint.
 Annos natus ſexaginta qui erit: ſi quē ſcibimus ſeu maritū
 Seu hercle adeo celibē ſcortarier: cū eo nos hic lege agemus
 Inſcitū arbitrabimur: & per nos quidē hercle egebit
 Qui ſuū p̄degerit. neu quiſq; poſthac phibeto adoleſcentē
 Filiū: quin amet & ſcortū ducat. quod bono fiat mō.
 Siq; phibuerit plus p̄det clā ſi phibuerit palam.
 Hæc adeo ut ex hac nocte primū lex teneat ſenes
 Bene: ualet atq; adoleſcētes: hæc ſi uobis lex placet:
 Ob ſenū hercle indiſtriā uos æquū eſt clare plaudere.

Pſeudolus.

e Xporgi melius lumbos atque exurgiet
 Plautina longa fabula in ſcenam uenit.

Prologus.

Ræſentis numerat q̄ndecim miles minas
 Simul conſignat ſymbolum ut phœniciū
 p Ei det leno: qui eū cum reliquo afferat
 Venientem caculam interuortū ſymbolo
 Dicens ſyrum ſe ballionis pſeudolus

Opemq; herili ita tulit: nam ſimix
 Leno mulierem quem iſ ſuppoſuit: tradidit:

Venit harpax uerus: res palam cognoscitur:

Senexq; argentū: quod erat pactus reddidit.

Pseudolus. Callidorus.

pse.

I ex te tacite fieri possem certior here quæ miseria te

s Tā misere macerāduorū labori ego hominū paruisse

Lubens. mei te rogādi & tui respondēdi mihi.

Nunc quoniā id fieri nō potest: necessitas

Me subigit: ut te rogiterespōde mihi qd est quod tu

Exanimatus iam hos multos dies gestas tabellas tecū: eas

Lachrymīs lauis neq; tui participē cōsiliū quēquā facis!

Eloquere: ut quod ego nescio: id tecū sciā. cal. misere

Miser sum pseudole. pse. id te iuppiter phibessit.

cal.

Nihil hoc iouis ad iudiciū attinet sub ueneris regno uapulo:

Non sub iouis. pse. licet me id scire quid sit: nā tu me atidhac

Supremū habuisti comitē cōsiliis tuis. cal. idē animus. nunc

Est. pse. fac me certū qd tibi sit iuuabo. aut re. aut opa. aut

Consilio bono. cal. cape has tabellas: tute hinc narrato tibi

Quæ me miseria & cura cōt abefacit. pse. mos tibi geretur.

Sed quid hoc quæso? cal. quid est. pse. ut opinor: quærūt

Litteræ hæ sibi liberos: alia aliā scādūt. cal. ludis me ludo tuo

pse.

Has quidē pol credo nisi sibylla legerit: interpretari aliū

Posse neminē. cal. cur inclemēter dicis lepidis litteris.

Lepidis tabellis. lepida cōscrip tis manu. pse. an obsecro hercle

Habētq; gallinæ manus. nam has quidē gallina scripsit.

cal.

Odiosus mihi es: lege: uel tabellas redde. pse. imo enim

Pellegā: aduortito animū. cal. nō adest. pse. at tu cita.

cal.

Immo ego tacebo. tu hinc ex cæra cita: nā istic meus aiūs

Nūc est: nō in pectore. pse. tuā amicam uideo calidore.

cal.

Vbi ea est obsecro. pse. ecce! In tabellis porrectam: i cæra cubat:

cal.

At te dii deaq; quātus es. pse. seruassint quidem.

cal.

Quasi sollicitialis herba paulisper frui repēte exortus sū.

Repentino occidi. pse. tace dū tabellas pellego. cal. ergo

Quin legis. pse. phœniciū calydoro amatori suo per

Cerā & linū litterasq; interpretes salutē mittit

Et salutē abs te expetit. lachrymās titubanti animo

Corde & pectore. cal. perii salutē nusquā inuenio

Pseudole: quā illi remittā. pse. quā salutē. cal. argenteā

pse.

Prolignea salute uis argenteā remittere illi. uidelis

Quam tu rem geras. cal. recita modo ex tabellis iam faxo scies

Quā subito argēto mihi usus inuento fiet. pse. leno me

Peregre militi macedonico minis uis int' uendidit
 Voluptas mea: & priusq; hinc abit quidecim miles minas
 Dederat: nunc una quinq; remorantur mina.
 Ea causa miles hic reliquit simulū expressam in cara
 Ex annulo suā imaginē: ut qui huc adferret eius similem
 Simulū cum eo simul me mitteret ei rei dies
 Hæc prætuita ē: proxima dionysia. pse. cras ea quidē
 Sunt. cal. prope adest exitū mihi: nisi quid mihi
 In te est auxiliū. pse. sine pellegā. cal. sino. nā mihi
 Videor quom ea fabularier: lege: dulce amarūq;
 Vna nūc misces mihi. pse. nūc nostri amores: mores:
 Consuetudines. iocus. ludus. sermo. suauis sauatio.
 Cōpressiones arcte amantiū cōparatæ teneris labellis
 Molles morsiculae. papillarū horridularū oppressi iuculae.
 Harū uoluptatū mihi omniū: atq; itidem tibi distractio.
 Dissidiū. uasticies uenit: nisi quæ mihi intest aut tibi ē in me salus
 Hæc quæ ego sciui ut scires curauit oia: nūc ego te experiar
 Quid ames: quid simules. uale. cal. ē misere scriptū pseudole.
 O miserrime. cal. qn fles. pse. puniceos oculos habeo.
 Nō queo lachrumam exorare ut expuant unam modo.
 Quid ita. pse. genus nostrū semp sic coclitū fuit.
 Nihil ne adiuuare me audes. ple. quid faciā tibi. cal. heu
 Heu: id quidē hercle ne par sis dabo. cal. miser sum: argentū
 Nusq; iuenio mutuū pseudole. pse. heu: neq; itus nūmus ullus ē!
 Heu ille abducturus ē mulierē cras. pse. heu. cal. istocchine
 Pacto me adiutas. pse. do id quod mihi ē. nā is mihi thesaurus
 Iugis in nostra est domo. cal. actū hodie de me ē: sed potes
 Nunc mutuā drachmā dare mihi unā: quā cras reddā tibi!
 Vix hercle opinor est: si me opponā pignori sed qd de
 Drachma facere uis. cal. restim uolo mihi emere. pse. quāobrē!
 Qui me faciā pensile: certū ē mihi añ tenebras pseq tenebras.
 Quis mihi igit drachmā reddet: si dederim tibi. an tu te ea
 Causa uis sciēs suspēdere: ut me defraudes drachma: si
 Dederim tibi? cal. pfecto nullo pacto possum uiuere
 Si illa a me abalienatur atq; adducit. pse. qd fles.
 Cucule uiues. cal. quid ego nī fleā: cui nec paratus
 Nūmus argenti fiet. neq; libellæ spes sit usquā gentiū
 Ut litterarū ego harum sermonē audio:
 Nisi tu illi drachmis fleueris argēteis: qd tu istis lachrymis
 Te pbare postulas: nō pluris refert. q si imbrē in cribrū geras.

pse.

cal.

cal.

pse.

cal.

pse.

cal.

pse.

pse.

Verū ego te amanti: ne pauce: non deferam: spero alicunde hodie
 Me bona opa: aut hac mea tibi inuenturū esse auxiliū argentariū
 cal. Ad id futurū unde. pse. unde unde dicā: nescio quā futurū est
 Ita sapciliū salit. cal. uinā quæ dicis: dictis facta suppetant.
 pse. Scis tu quidē hercle mea si cōmouī sacra quo pacto & quātas
 Soleam turbellas dare: cal. in te nūc sunt oīs spes ætati meæ
 pse. Satin est si hanc hodie mulierē efficio tibi tua ut sit: aut si tibi
 Do uiginti mīnas. cal. saū si futurū ē. pse. roga me uiginti mīnas
 Ut me effecturū tibi quod pmisi scias roga. cal. obsecro hercle
 pse. Gestio promittere. cal. dabis ne argenti mihi hodie uiginti mīnas?
 pse. Dabo: molestus nūc iam ne sis mihi: atq; ne dictum tibi neges.
 Dico prius si neminē aliū potero: tuū tangā patrē. cal. diū te
 Mihi seruēt: uerū si potes pietatis cā uel etiā matrē quoq;
 pse. De istac re in oculū utrū uis cōgescito. cal. oculū utrum
 An ne in aurē. pse. at hoc peruolgatū est minus nunc nequīs
 Dictū sibi neget: dico oībus pube præsenti: cōtione omni populo
 Oībus amicis notisq; edico meis in hunc diē a me ut caueāt:
 Ne credant mihi cal. tace obsecro hercle. pse. qd negocii est.
 cal. Ostium lenonis crepuit. pse. crura mauellē modo
 cal. Atq; ipse egreditur: penius periturū caput.

Leno. Lorari. iiii. pseudolus Seruus. calidorus adolescēs
 Le. Xite. agite. ite ignaui. male habiti & mala cōciliati
 Quorū nunq̄ q̄cūq; cuiq̄ uenit in mentē: ut recte faciant
 Quibus nisi ad hoc exēplū expior: nō pōt usura usurpari. neq; ego
 Homines magis afinos unquā uidi: ita plagis costæ callent:
 Quos dū ferias: tibi plus noceas. eo enim ingenio hi sūt flagricibæ
 Qui hæc habent consilia: ubi data occasio ē: rape clepe tene. harpaga
 Bibe. effuge: hoc est eorū opus ut mauelis lupos apud oīs linquere
 Quā hos domi custodes: at faciē cū aspicias eorū haud mali uident
 Opa fallūt. nūc adeo hāc edictionē nisi aīum aduertetis oēs
 Nisi somnū focordiamq; ex pectore oculisque amouetis
 Ita ego uestra latera lorīs faciā ut ualide uaria sint:
 Ut ne perstrōmata qdē æque picta sint campanica:
 Neque alexandrina beluata consuta tapetia.
 Atque heri ante dixerā oībus dederamque eas prouincias
 Verū ita uos æstis perditū: negligentes ingenio improbo
 Officiū ælstrum ut uos malo cogatis commonerier.
 Nempe ita animā: i estis: uos uincere hoc duricia tergi atq; me
 Hoc uide: si ut alias res agūt. hoc agite. hoc animū aduertite
 Huc adhibete aures: quæ ego loquar. plagigera genera hominū:

Nunq̃ adepol uestrū durius tergū erit: q̃ tergīnū hoc meum
 Cui nūc dōlet: hem: sic datur. si qui s herū seruus spernit.
 Adstite oēs contra me: & quæ loquor: aduortite aium.
 Tu qui urnā habes: aquā ingere. face plenū & nū sit cito.
 Te cū securi: caudicali præficio prouinciæ
 Athæc retonsa ē. le. sine fiet. itidē quoq; uos estis plagis oēs
 Nū qui minus ea gratia tamē omniū opera utor.
 Tibi hoc præcipio: ut niteant ædes: habes qd facias ppera abi itro
 Tu esto lectisterniator: tu argentū eluito: id extruito
 Hæc cū ego a foro reuertor: facite ut offendam parata
 Vorsa præsterga strata lautaq; cocta q; oia uti sient
 Nā mihi hodie natalis dies est: decet eū omnes uos concelebrare
 Pernā callū glandiū sumen facito in aqua iaceant. sat in audis
 Magnifice uolo enī sūmos uiros accipe: ut mihi rē esse reant
 Intro abite atq; hæc cito celebrate: ne mōra quæ sit cocus cū ueniat
 Mihi. ego. eo in macellū ut pisciū qeqd est precio præstinē
 Ipuere præ: nequisq; pertundat crumenā cautio est:
 Vel opire: est quod domi dicere pene sum oblitus.
 Audistū: uobis mulieres hanc habeo edictionē.
 Vos quæ in mūdiciis: mollicius: ~~delitisc~~ atatulam agitis
 Viris cū sūmis inclitæ amicæ nunc ego scibo atq; hodie expiar
 Quæ capiti quæ uentri opam det quæq; suæ rei: quæ sōno studeat.
 Quā libertā fore mihi credā. & quā uenale hodie expiar.
 Facite hodie: ut mihi munera multa huc ab amatoribus cōueniant.
 Nā nisi penus ānuus hodie cōuenit: cras populo pstitua uos.
 Natalē scitis mihi esse diē hunc: ubi isti sunt: quibus uos ocu i estis.
 Quibus uitæ: qbus delitiæ estis: qbus suauia. mamilla: mellita.
 Manipulatim mihi munigeruli facite ante ædis iā hic adsint.
 Cur ergo uestē. aurū atq; ea qbus est uobis usui phibeo. qd mihi
 Domi nisi malū uestra opa ē. hodie iprobe uino mō cupidæ estis
 Eo uos uestros panticelq; adeo madesfacitis cū ego sim hic siccus:
 Nūc adeo hoc factū ē optimū: ut noīe quāq; apellē suo
 Ne dictū esse acturū sibi quæpiā uestrarū mihi neget
 Aduortite animū cunctæ principio hedillū tecū ago
 Quæ amica es frumentariis
 Quibus cūctis mōtes maximī acerui frumenti sunt domi.
 Fac sis sit delatū huc mihi frumentū: hūc annū quod satis
 Mihi etiā familiæ oī sit mæ: atq; adeo ut frumento affluā
 Ut ciuitas nomē mihi cōmutet: meq; ut prædicet
 Lenone ex ballione regē iasonem. cal. audin fuscifer

Le.

Quæ loquitur: fatin magnificus tibi uidetur. psc. poliste
Atq; etiã maleficus: sed tace atq; hanc rem gere.
Aeschrodora tu quæ amicos tibi habes lenonũ æmulos
Lanios qui ite ut nos iureiurando malo querunt rē. audi
Nisi carnaria tria grandia tergoribus onerata: iuberi hodie
Mihi erunt. cras quasi dircē olim ut memorant duo
Gnati iouis deuinxere ad taurũ. item hodie stringam ad carnariũ.
Id tibi profecto taurus fiet. cal. nimis sermone huius
Ira incendor. psc. hūccine hic hoīem pati colere iuuetutē
Aticā ubi sunt: ubi latent: quibus ætas integra ē q̄ amat a lenone
Quin cōueniūt: quin una omnes peste hac populũ hūc liberāt.
Sed nimis sum stultus: nimīũ fui

cal.
psc.

Indoctus: ne illi audēt id facere quibus ut seruiant
Suus amor cogit: simul prohibet faciant.
Aduersum eos quod uolūt: cal. uah tace. psc. quid est.
Malemorigerus male facis mihi: cū sermone huic obsonas.
Taceo. cal. at taceas malo multo q̄ tacere te dicas. le. tu aut̃
Xistilis fac ut aium aduortas. quouis amatores
Oliuinam domi habent maxumam.
Si mihi non iam huc culleus oliui deportatur
Te ipsam culleo ego cras faciā deportere in pergulam.
Ibi tibi adeo lectus dabitur: ubi tu haud somniũ capias:
Sed ubi usq; ad lāgorē: tenes quorsum hæc tēdāt quæ loquor:
En execrato: quæ tibi amicos tot habes tā pbe oleo onustos
Nūc tua iam est hodie & tuorū opera conseruorū.
Nitidissimū caput: aut num ipse ego pulmento utor magis
Vnctiusculo: sed scio tu oleū haud magnipēdis: uino te deuincis.
Sine mō reprehendā ego cuncta hercle una opera nisi
Quidē hodie tu oīa facis scelestā: hæc ut loquor.
Tu aut̃ quæ pro capite argentū mihi iā ianq; sæpe numeras
Ea pacisci mō scis sed quæ pacta es: non scis soluere.
Phœniciũ tibi hæc ego loquar: delitū summatū uirū
Nisi hodie mihi exfundis tuorū amicorū oē hoc penus adfertur
Cras pœni phœnicio chorio inuises pergulam.

cal.

Gallidorus. pseudolus. ballio Leno.
Seudole non audis quæ hic loquitur. psc. audio here egdem
p Atq; aium aduorto. cal. qd mihi es auctor huic ut mittā
Ne amicā hic meā pstituat. psc. bene curassis. ligdo es aio
Ego pro me & pro te curabo. iam diu ego huic bene. & hic mihi
Volumus. & amicitia est antiqua. mittā hodie huic suo die natali

Pseu.

- Malā rē magnā & maturā. cal. qd opus ē/ pse. potin aliā rem
 Vt cures. cal. at. pseu. bat. cal. crucior. pse. cor dura.
 cal. Nō possum. pse. fac possis. cal. quoniā pacto possim uincere animū
 pse. In rē qd sit praeuorariis. quā rem aduerso aīo auscultes
 cal. Nugae ista hāc sunt: non iucundū est nisi amans facit
 pse. Stulte. pse. pergin. cal. o pseudole mi sine sim nihili
 Mitte me sis. cal. sino. pse. modo ego aberam: cal. mane mane iam
 Vt uoles me esset ita ero. pse. nūc tu sapis. bal. it dies ego mihi cesso
 I praē puere. cal. heus abiit. quin reuocas. pse. qd pperas placide
 cal. At prius quā abeat: quod hoc malū tā placidus puere hodie
 pse. Nate heus: hodie nate: tibi ego dico. heus hodie nate: redi: &
 Respice ad nos. tā & si occupatus: moramur: mane. sunt cōloqui
 Qui uolūt te. bal. qd hoc est. quis est qui moram occupato
 Molestā obtulit. pse. qui tibi fōspitalis fuit: bal. mortuus est
 cal. Qui fuit: qui est uiuus. est. pse. nimis superbe. bal. nimis molestus.
 Reprehēde hominē adsequere. bal. i puere. pse. accedamus hac
 Obuiam. bal. iuppiter te pdat quisquīs es. pse. te uolo
 bal. At uos ego ambos. uorte hac te puere. pse. non licet conloqui te.
 bal. At mihi non lubet. cal. sin tuā ē quippiā in rem.
 cal. Licet ne obsecro uiuere an licet. uah manta. pse. omitte
 Ballio audi. bal. surdus sum: profecto inanilogus es. cal. dedi.
 cal. Dū fuit: bal. nō peto qd dedisti. cal. dabo quando erit.
 bal. Ducito qn habebis. cal. heu heu quā ego malis pdidi modis
 Quod tibi detuli & quod dedi. bal. mortua uerba nunc
 Facis. stultus es. rem actam agis. pse. nosce saltē hūc quis est.
 bal. Iamadiu scio q fuit. nūc qui estis ipse sciat. ambula tu
 pse. Potin ut semel mō ballio hunc cū lucro respicias
 bal. Respiciā istoc precio: nā si sacrificē sūmo ioui
 Atq; in manibus exta teneam ut proiciā interea loci
 pse. Si lucrī quid detur: potius rem diuinā deferam.
 bal. Nō potes pietati obisti huius: ut res sunt ceterae
 Deos quidē quod maxime æquū est metuere: eos minimi facit.
 Cōpellabo. salue multū serue athenis pessime. pse. di te deaq;
 Ament uel huius arbitrato uel meo: uel si dignus alio pacto
 Neque ament neq; faciant bene: bal. quid agitur calidore.
 pse. Amatur atq; egetur acriter: bal. misereat si familiā alere possim
 Misericordia. pse. eia scimus nos quidē te qualis sis: ne prädices:
 Sed scin quid nos uolumus. ba. pol ego prope modo ut male sit mihi
 pse. Et id & hoc qd te reuocamus: quāso aīum aduerte. bal. audio.
 Atq; in pauca ut occupatus nūc sum confer qd uelis.

- pse. Heu pudet quod tibi promissit: quanq̃ id promissit die
 Quia tibi minasuiginti pro amica etiā non dedit.
- bal. Nimio id quod pudet facilius fertur: q̃ illud quod piget
 Non dedisset tū pudet. me q̃a non accepi piget.
- pse. At dabit parabit aliquid hos dies: manta modo.
 Nā hic id metuit: ne illā uendas ob similitudine suam.
- bal. Fuit occasio si uellet iā p̃ idē argentū ut daret.
- cal. Quid si nō habui. bal. iā habes: inuenires tuū.
 Ad danistā deuenires adderes focnuscūlū surripuisses
 Patri. ple. surriperet hic patri audacissimē: nō piculū.
 Est ne quid recte mōltres. bal. nō lenoniū est.
- cal. Egon patri surripere possim quicq̃ cauto seni
 Atq̃ adeo si facere possem: pietas prohibet. bal. audio
 Pietate ergo ista amplexator noctu pro phœnico
 Sed cū pietate amorī uideo tuo prauorere: omnes tibi
 Patres sunt. nullus est tibi quē roges mutuū argentū
- cal. Quī nomen quoq̃ iam interit mutuū.
- bal. Heus tu postq̃ hercle isti a mensa surgāt saturi poti.
 Qui suū repetunt: alienū reddunt nato memini
 Ab alienis cautiōres sunt. nec reddant alteri.
- cal. Nimis miser sum nūmum nusq̃ repire argentī queo
 Ita miser & amore peo & inopia argētaria. bal. emē die
 Cæca hercle oliuū. id uendito oculata die. iā hercle uel
 Ducentæ fieri possunt præsentes minē. cal. perī an non tum
 Lex me perdit. q̃a uicēnaria metuūt credere oēs.
- bal. Eadē ē mihi lex metuo credere. pse. credere auē
 Eho an pœnitet te q̃ hīc fuerit usui. bal. nō est iustus
 Quisq̃ amator: nisi q̃ perpetuat data: detq̃ usq̃ quando
 Nihil sit simul amare desinat. cal. nihil ne temet miseret.
- bal. Inanis cedes. dicta nō sonāt: atq̃ ego te uiuū saluūq̃ uellem:
- pse. Eho an iā mortuus ē illico uixit amator: ubi lenoni placet.
 Semper tū ad me cū argentata acceditō querimonia.
 Nam istuc quod nunc clamitare. non esse argentū tibi
 Apud nouercā querere: pse. eho nūq̃ tu huius nupsisti patri.
- bal. Di melius faciant. pse. fac hoc: quod te rogamus ballio
 Mea fide si isti formidas credere: ego in hoc triduo
 Aut terra aut mari alicunde euoluā id argentū tibi.
- bal. Tibi ego credā. pse. cur non. bal. q̃a pol. qua opera credā tibi:
 Vna opera alligem fugitiuā canē agninis lactibus.
- cal. Siccine mihi abs te bene merenti male refertur gratia.

- bal. Quid nunc uis? cal. ut operiare hos sex dies saltē modo
 Ne illā uēdas neu perdas me hoiem amantē. bal. bono
 Aio es uel sex opperibor menses. cal. euge homo
 Lepidissime. bal. imo uin etiā te faciā ex lato latantē magis!
 cal. Quid iam? bal. quia enim non uenalem habeo phœniciū.
 cal. Nō habes. bal. non hercle uero. cal. pseudole accersi hostias
 Victimas. lanois ut ego huic sacrificem summo ioui.
 Nā hīc mihi nūc est multo potior iuppiter. inq̃ iuppiter
 Nolo uictimas. ac nimis me extis placari uolo. propera
 Quid stas accerse agnos? audin quid ait iuppiter. pse. iam hīc ero
 Vex extra portā mi etiā currendus est prius. cal. quid eo
 pse. Lanios inde accersam duos cū tintinabulis: eadē duo
 Greges uirgax inde ulmearū adegero: ut hodie
 Ad litationē huic suppetat satius ioui in malam crucē.
 cal. Istic ibit iuppiter lenonius: ex tua re non est ut ego emoriar:
 pse. Qui dum? cal. ego dicā tibi q̃a ædepol dū ego uiuus uiuā
 cal. Nunquā eris frugi bonæ: ex tua re non est ut ego emoriar.
 cal. Quid dū? pse. sic quia si ego emortuus sim: athenis te sit
 Nemo negor. cal. dic mihi obsecro uerx hercle serio hoc
 Quod te rogo est non habes uenalem amicā tu meā phœniciū
 bal. Non ædepol habeo profecto: nam iam pridē uendidi
 cal. Quo mō? bal. sine ornamentis cū intestinis omnibus
 cal. Meā tu amicā uendidisti. bal. ualde uiginti minis
 cal. Viginti minis. bal. utx uis uel quater quinis minis
 cal. Militi macedonico etiā quindecim habeo minas
 cal. Quid ego ex te audio. bal. amicā tuā esse factā argenteā.
 cal. Cur id ausus facere. bal. libuit: mea fuit. cal. eo pseudole
 I gladiū adfer. pse. quid opus gladio. cal. qui hunc
 Occidā atq; me. pse. quin tu te occides potius: nā hunc fames
 Iam occiderit. cal. qd ais quātū terra tegit hominum
 bal. Periurissime. iurastin te illā nulli uenditux nisi mihi:
 cal. Fateor. cal. nempe conceptis uerbis. bal. etiam cōsulis quoq;
 Periurauisti scelestē. ba. at argentū intro cōdidi ego scelestus
 Nunc argentū promere possum domo. tu qui sis istoc genere
 Gnauius nūmū nō habes. cal. pseu dole adsisite alit̃insecus atq;
 Onera hūc maledictis. pse. licet nunq̃ ad prætore atq; cursum
 Currā lite utar manu. cal.ingere mala multa. pse. iam ego
 Te differā dictis meis impudice. bal. ita est. pse. scelestē.
 bal. Dicis uera. pse. uerbero. bal. quippini. cal. bustirape.
 bal. Certe. cal. furcifer. bal. factū optume. cal. scio fraude

bal. Sūt mea hæc ista. pfe. parricida. bal. perge tu. pfe. sacrilege
 bal. Fateor. cal. periure bal. uetera uaticinamini. cal. legirupa
 bal. Valide. pfe. pernicies adulescentū. bal. acerrime. cal. fur.
 bal. Babae. pfe. fugitiue. bal. bombax. cal. fraus populi
 bal. Planissime. pfe. fraudulente. cal. impure leno. pfe. cenū.
 bal. Cantores probos. cal. uerberauisti patrē atq; matrē.
 bal. Atq; occidi quoq; potius quā cibū perhiberē. nū peccaui qppis
 pfe. Impertusū ingerimus dicta doliū. operā ludimus.
 bal. Nunqd aliud etiā uoltis dicere? cal. ecqui te pudet.
 bal. Te amatorē inuētū esse inanē quasi cassam nucem.
 Sed quā multa mala quæ in me dicta dixisti mihi
 Nisi mihi attulerit miles quinq; quas debet minas
 Sicut hæc est præstituta: sumæ argento dies
 Si is non aderit: posse opinor facere officiū meum.
 cal. Quid id est? bal. si tu argentū attuleris cū illo perdidērīm
 Fidem hoc meum est officiū ego operā si sit plus
 Tecū loquar: sed si ne argēto frustra ē. q. me tui misereri postulas
 Hæc mea est sententiā. ut hinc porro quid agas consulas
 cal. Iam ne abis: bal. negocii sū plenus. pfe. paulopost magis.
 Illi homo meus est nisi omnes di me atq; homines deserūt.
 Ex offabo ego illū similiter itidē ut murenā coquus
 Sed nūc callidore operā mihi te uolo dare. cal. ec
 Quid imperas. pfe. hoc. ego oppidū admenire ut hodie capiatur:
 Volo: ad eā rē uult hojem. astutū. doctū. scitū. & callidū.
 Qui impata hæc facta reddat. nō qui uigilans dormiat.
 cal. Cedo mihi qd est facturū. pfe. tēpori ego faxo scies.
 Nolo bis iterare sat sic longæ fiunt fabulæ. cal. optumū:
 Atq; æquissimū oras. pfe. ppera adi achomīnem cito
 Pauci ex multis sunt amici hoi qui certi fient.
 cal. Ego scio ituc. pfe. ergo utrinq; tibi nunc delectū para:
 Ex multis exquire illis unū: qui certus fiet.
 cal. Iā hoc faxo aderit. pfe. potin ut abeas. cal. tibi morā dictis creas
 Pseudolus.

Ostē illie hinc abiit. tu astas solus pseudolus:
 p Quid nūc acturus: postq; herili filio largitus dictis
 Dapsilis. ubi sūt ea: cui neq; parata gutta certī cōsiliū:
 Neq; adeo argēti. neq; nūc qd faciā scio. neq; exordiri
 Primū: unde accipias habeas neq; ad detexundā tellā
 Certos terminos sed quasi poeia: fabulas cū cœpi: sibi
 Quærit quod nūq; est gentiū reperit tamen: facit illud

Verissimile quod mendacium est: nūc ego poeta fiam. uiginti minæ
Quæ nūq̃ nunc sunt inueniam tamen.

Atq; ego huic iam pridē me daturū dixerā: at uolui incipere
Tragulā in nostrū senem: uerū is nescio quo pacto præsens it prius
Sed cōprimēda ē mihi uox atq; oratio: herū eceū uideo huc
Simonē una simul cū suo uicino caliphone incedere.
Ex hoc sepulchro uetere uiginti minas effodiā ego hodie:
Quas dē herili filio: nūc huc cōcedā: ut horū sermonē legā.

Simo. Calipho. Senes. ii. pseud. seruus.

I de dānolis aut de amatoribus dictator fiat nūc athēis

Atticis nemo antecedit filio credo meo: ita nūc p urbem
Solut' sermo est oibus: eū uelle amicā liberare: & quærere

Argentū ad eā rē: hoc alii mihi renūciant: atq; id iā
Pridē sensi: & subolet mihi. pse. occisa est hæc res: heret hoc negocium
Quin cōmeatū uolui argentariū pficisci. ibi nūc oppido
Opposita obstacula: præsensit nihil ē prædæ prædatoribus. cal. hoies
Qui gestāt quicq; auscultāter imina si meo arbitrato
Liceat oēs pendeāt gestores linguis: auditores auribus
Nā ista quæ tibi renūciātur filiū: te uelle amantē
Argēto circūducere forsitan ea tibi dicta sunt mēdacia.

Sed si ea uera sūt: ut nūc est maxime: qd mirū fecit.

Quid nouū: adolescens homo: si amat si amicā liberat.

pse. Lepidū senē. si. uetus nolo faciat. cal. at enī ne q̃q̃ uis

Vel tu ne faceres tale in adoleſcētia pbū patrē esse oportet.

Qui gnātū suū esse pbiorē quā ipſus fuerit postulet.

Nā tu qd dāni: & quod fecisti flagitiū. populo uirū

Potuit dispartiri: ut ne tu mirari si patrisſat filius

q̃ pauci estis hoies cōmodiorem

Illic esse patrē: esset ut egor filio. si. quis hīc loquitur

Meus hīc est qd seruus pseudolosus. hīc mihi corrūpit filiū

cal. Scelerū caput hīc dux. hīc ille ē pedagogus. hūc ego cupio ex cruciari

Iā istæ insipientia irā in promptu gerere quanto satius est

Adire blandis uerbis: atq; exquere sint illa nec ne sint quæ tibi

Renūciantur. bonus animus in mala

re dimidiū est mali. Si. tibi auscultabo

pse. Iur ad te pseudole orōnē tibi para aduersum senē

Herū. salutato primū. ut equom est: postea si qd supsit uicinos

Impartio. si. salue qd agitur. pse. statur hīc ad hūc modū

fi. Statū uide hois callipho quasi basilicū. cal. bene

Cōfidēter que te adituisse intellige. pse. decet: innocens

- Qui sit atq; innoxius: seruū supbū esse apud herū potissimū
 cal. Sūt quæ te uolumus pcontari quæ quali p nebulam
 Nosmet scimus: atq; audiuius. Si. conficiet iam te hic
 Verbis ut tu censeas non pseudolū: sed socratem tecum loqui
 pse. Ita ē iam pridem tu me spernis: sentio. paruum esse
 Apud te mihi fidem esse intelligo
 Cupis me esse neq; tamen ero frugi bonæ
 si. Fac sis uacuas pseudole ædis auris: mea ut migrare dicta
 Possint quo uolo. pse. age loquere qd uis tamen si tibi succenseo
 si. Mihin domino seruos tu succenses. pse. iā tibi mirum id uidetur:
 si. Hercle qui ut tu prædicas. cauēdust mihi abs te irato
 Atq; alio tu modo me uerberare atq; ego te soleo cogitas.
 pse. Quid censes: Si. edepol merito esse iratū arbitror
 Cū apud te parum stet fides: pse. iam sic sino.
 Iratus sit ego ne quid noceat cauero
 si. Sed qd ais: quid hoc quod te rogo. pse. si quid uis roga
 Quod scibo. delphis responsum dicto. auorte
 Ergo animū. & fac sis promissi memor. Si. quid ais
 Ecquā scis filium tibi cinā meū amare negat mea est
 Liberare quam uelit ceuton Kaito ito negari
 Ecquas uiginti minas p sicophantiam atq; p doctos dolos
 Paritas ut amē auferas. pse. abs te ego auferam
 si. Ita quas meo gnato des qui amicam liberet fatere
 Dycāi toina chaytorionai fatetur
 si. Dixi caliphon dādū tibi. cal. meminī. si. cur hæc
 Tu ubi resecuisti illico cælata me sūt cur nō resecuisti. pse. eloquar:
 Quia nolebam te memorem prægigni malū
 Herū: ut seruos crimīnaret apud herū. si. iuberet hunc
 Præcipitē in pistrinū trahi. cal. nūquid peccatū ē simo
 pse. Immo maxime. si. desiste recte ego meā rē sapio calipho.
 pse. Peccata mea sunt. animū aduerte: nunc iā
 Qua propter te experē amoris nati habuerim.
 Pistrinū ineundū scibā: si id faxem mihi.
 si. Non a me scibas pistrinū ineūdum tibi
 Cū ea mussitabas. pse. scibam. si. cur nō dictum ē mihi!
 pse. Quia aliud malum aderat istuc aberat longius
 Illud erat præsens: huic erat dieculæ.
 si. Quid nūc agetis. nā hinc quidem a me non potest
 Argentū auferri. qui præsertim senserim
 Ne quisq; credat nummum iam edicā omnibus

- pſe. Nunq̃ ædepol cut quā ſupplicabo dum quidē
 Tu uiues tu mihi hercle argentiū dabis:
 ſi. Abs te equidē ſumā. ſi. ſi tu a me ſumes. pſe. ſtrenue.
 Excludito mihi hercle oculum ſi dederō. pſe. ſi dabis
 Iam dico ut a me caueas. cal. certe ædepol ſcio
 Si abſtuleris mirū & magnum feceris facinus.
 pſe. Faciam. ſi. ſi non abſtuleris uirgis ceditor.
 pſe. Sed quid ſi abſtulerō. ſi. dō iouem teſtem tibi.
 ſi. Te ætatem impune habiturū. pſe. facito ut memineris
 pſe. Egon ut cauere nequeam cui prædicitur.
 Prædico ut caueas dico inq̃ ut caueas: caue: hem iſtis
 Mihi ut hodie manibus argentiū dabis. cal. ædepol
 Mortalem graphicum ſi ſeruat fidem.
 pſe. Seruitū tibi me abducito: nī fecero. ſi. bene: atq̃
 Amice dices: nam nunc iam meult. pſe. uin etiam
 Dicam: quo uos magis mīremini. cal. ſtudeo hercle
 Audire nam te auſculo libens: ſi. agedū nam ſatis
 Libenter te auſculo loqui: pſe. prius quā iſtā pugnam
 Pugnam. ego etiā prius dabo aliam pugnam claram
 Et cōmemorabilem. ſi. quā pugnā. pſe. hem ab hoc
 Lenone uicino tuo pſicophantiā: atq̃ per doctos dolos
 Tibicinā illam: tuus quam gnatus deperit
 pſe. Eam circunducā lepidule momer. ſi. mirū quidē eſt
 ſi. Effectum hoc hodie reddā utrūq̃ ad ueſperū
 Siquidē iſtæc opera ut prædicas perfeceriſ
 Virtute regi agathocli antecceſſeriſ: ſed ſi non faxiſ
 pſe. Nunqd cauſa eſt: illico quīn te in piſtrinum condam.
 Non unū qdē diē modo. uerū hercle in ois: quantus
 eſt: ſed ſi effecero dabi mihi argēū quod dē lenōi illico
 ſi. Tua uoluntate. cal. ius bonū orat pſeudolus dabo inq̃
 At enim ſcin quid mihi in mentē uenit: quid ſi iſce
 Inter ſe conſenſerunt callipho. aut de compacto faciunt
 pſe. Conſutiſ dolis: quī me argento circūuertant
 Quis me audacior ſit: ſi iſtuc facinus audeam dicere imo
 Sic ſimo ſi ſumus conſpecti ſiue cōſiliū unquā inimus
 De iſtac re: aut ſi de ea te unquā inter nos cōuenimus
 Quafi in libro cum ſcribunt litteræ calamo
 Suliſ me totū uſq̃ ulmeiſ conſcribito. ſi. indice ludos
 Nūc iā quādo lubet. pſe. da in hunc diem operam
 Callipho quæſo mihi. ne qd te ad aliud occupes negociū.

cal. Quin rus ut irem iam heri constitueram!
 p^e. At nūc disturba quas statuisti machinas
 cal. Nunc non abire certū est istac gratia. lubido est ludos
 Tuos spectare pseudole. & si hunc uidebo nō dare argentū tibi:
 Quod dixi: potius q̄ id nō fiat ego dabo: non demutabo.
 p^e. Nāque adepol si non dabis: clamore magno: & multū
 Flagitabere. agite amouemini hinc uos intro nūc iam
 Ac meis uicissim date locū fallacis. si. fiat: geratur
 Mos tibi: sed te uolo domi usq; adesse. cal. qn tibi hanc
 Opam dico at ego ad forum ibo iam hic adero.
 Si. Actutū redi. p^e. suspicio est mihi nūc uos suspicariet.
 Me iccirco hæc tanta facinora promittere:
 Quin uos oblectē: hanc fabulā dum transigā.
 Neq; sim facturū: qd̄ facturū dixerā. non demutabo.
 Atq; ē certū: qd̄ sciā: quo sim facturū pacto nihil ē scio.
 Nisi quia futurū ē nam qui in scenam prouenit
 Nouo modo. nouum aliqd̄ inuentū afferre addeceat.
 Si id facere nequeat. det locū illi qui queat
 Concidere aliquātiſper hinc mihi intro libet.
 Cum concenturio in corde sycophantias
 Tibicen uos interea hic dilectauerit.
 Proh iuppiter ut mihi qcqd̄ ago lepide omnia prospereq;
 Veniunt. neq; quod dubitem. neq; qd̄ timeā meo i pectore
 Conductū est consiliū: nam ea stultitia ē facinus magnū
 Timido cordi credere. nā oēs res perinde sunt
 Ut agas ut eas magnificias: nam ego in meo pectore prius ita
 Parauī copias duplicis triplicis dolos. pfidias. ut ubicūq;
 Cū hostibus congregiar. malorū meorū fretus uirtute
 Dicā mei industria: & malicia fraudulentū. facile ut uincā
 Facile ut spoliem meos perduellis meis perfidiis:
 Nūc inimicū ego hunc cōmunē meū: atq; nostrū oīum.
 Ballionē exbalistabo lepide: date operam modo.
 Hoc ego oppidū admocnīre: ut hoc die capiatuſ uolo.
 Atq; ut hac meas legiones adducā. si hoc expugno
 Facilem ego hanc rem meis ciuibus faciam!
 Post ad oppidū hoc uetus continuo mecū exercitū
 Protinus obducā: inde me & simul participes oēs
 Meos præda onerabo. atq; opplebo mecū: & fugā
 Perduellibus meis esse: me ut sciant natum.
 Quo sum genere gnatus. magna me facinora decet efficere:

Quæ posteri mihi clara & diu cluant: sed hunc quæ uideo quis?
 Quis hic est qui oculis obuiâ ignorabilis obicitur. libet scire.
 Quid hic uelit: cū machæra & huic quā rē agat: hinc dabo insidias!

Harpax cacula. pseudolus seruus.

har.

Hocī sūt atq; hæ regiōes: quæ mihi ab hero sūt demonstratæ:

h Ut ego oculis rationē capio: q̄ mihi ita dixit herus meus miles

Septimas eē ædis a porta. ubi illie habitat leno: cui iussit

Symbolum me ferre: & hoc argentum nimis uelim

Certū qui mihi faciat ballion leno ubi hic habiat.

pse.

Si tace tace meus hic est homo ni oēs dī atq; homīnes

Deserūt nouo consilio nunc mihi opus est noua res subito

Mihi hæc obiecta ē: hoc præuortar: principio illa oīa missa

Habeo quæ ante agere occepi: nā pol ego hūc stratoticum

Nunciū aduenientē probe percutiā. har. hostiū pultabo

Atq; intus euocabo aliquē foras. pse. quisquis es compendiū

Ego te facere pultandī uolo: nā ego precator: & patronus

Foribus processī foras: har. tu ne esto ballio: pse. imo uero

Ego eius sum subballio: har. qd istuc uerbi ē. pse. cōdus p̄mus

Sum pcurator peni. har. quasi te dicas atriensem:

pse.

Immo atriensi ego ip̄ero. har. qd tu seruus ne es an liber.

pse.

Nūc qdē etiā seruū. har. ita uidere & non uidere dignus

Qui liber sies. pse. nō soles respicere te: cū dicas iniuste alteri

har.

Hic hoīem malū esse oportet. pse. dī me seruant: atq; amant

Nā hæc mihi mens est. p̄cudam ego hodie hīc multos dolos

har.

Quid illic secū solus loq̄. pse. qd ais tu adolescens. har. qd ē.

pse.

Es ne tu an nō: es ab illo milite macedonico seruus eius: qui

Hinc a nobis est mercatus mulierē. qui argenti hero meo

Lenoni quīdecim minas dederit quinq; debet. Har. sum

Sed ubi tu me nouisti gentiū. aut uidisti. aut conlocutus.

Nam equidē athenis antīd hac nunq; adueni neq; te uidi

Ante hunc diē unq; oculis meis. pse. qd uidere inde esse:

Nam olim cū abiit: argento hic dies præstituta est quo

Ad referret nobis: neq; dum retulit. har. imo adest.

pse.

Tun attulisti. har. ego met. pse. quid dubitas dare.

har.

Tibi ego dem. pse. mihi hercle uero: qui res ratioesq; heri

Ballionis curo: argenti accepro. expenso: & cui debet dato.

har.

Sigdem hercle etiā supremi p̄mptas thesauros iouis

Tibi libellam argenti nunq; credā: dū tu strenuas:

pse.

Res erit soluta. har. utinā potius sic seruauero.

pse.

Vatibi: tu inuentus uero meā qui forcilles fidem.

- Q uasi mihi non sexcenta talenta tanta soleant credier
 har. Potest ut alii ita arbitrentur: & ego ut ne credam tibi
 pse. Q uasi tu dicas me te uelle argento circūducere.
 har. Immo uero quasi tu dicas quasi ego aut id suspicer.
 Sed qd est tibi nomen. pse. seruus est huic lenoni syrus
 Eū esse me dicā. syrus sum. har. syrus. pse. id est nomē mihi
 har. Verba multa facimus: herus si domi ē tuus. quin puocas.
 Ut id agam quo missus hic sum. pse. qd est nomen tibi
 Si intus esset. euocarem: uerū si dare uis mihi magis erit
 Solutum: quā ipsi dederis. har. at enim scin quid est.
 Reddere hoc nō perdere: herus misit nunc certe scio:
 Hoc febrim tibi esse: quia nō licet hoc inicere ungulas.
 Ego nisi ipsi ballioni nūmum credam nemini.
 pse. At illic nūc negotiosus est res agitur apud iudicem.
 har. Di bene uortant: at ego quando eū esse censebo domi:
 Rediero: tu epistolam hanc a me accipe: atq; illi dato:
 Nam istic symbolum ē inter herū meū: & tuū de muliere:
 pse. Scio equidē: ut qui argentū adferret: atq; expressam
 Imaginē suā huc ad nos: quom eo aiebat uelle mitti mulierē.
 Nā hic quoq; exemplū reliquit eius. har. omnem rem tene:
 pse. Quid ego ni teneā. har. dato ergo istū symbolū illi. pse. licet
 Sed quid est tibi nomen. har. harpax. pse. apagete.
 Harpax haud places. huc quidē hercle haud ibis intro nī qd
 Harpax feceris. har. hoītis uiuos rapere soleo ex acie: hoc
 Nomen mihi ē. pse. pol te multo magis opinor uasa aenea
 Ex ædibus. har. nō ita est. sed scin qd te orem syre. pse. sciam si
 Dixeris. har. ego deuorto extra portā huc in tabernā tertiā
 Apud anum illā doliarē claudam crassam chrysidem.
 pse. Quid uis. har. inde ut me arcessas: herus tuus ubi uenerit.
 pse. Tuo arbitratu maxime. har. nam ut lassus ueni de uia
 Me uolo curare. pse. sane sapis. & consilium placet.
 Sed uide sis ne in quæstione sis quando arcessam te.
 har. Quin ubi prandero: dabo operā somno. pse. sane censeo:
 har. Hūc quid uis. pse. dormitum ut abeas. har. abeo.
 pse. Atq; audin harpage iube sis te opiri. beatus eris si cōsudaueris.
 Pseudolus seruus

Imortales cōseruauit me illic homo aduentu suo:

d Suo uiatico reduxit me usq; ex errore in uiam.

Nam ipsa mihi opportunitas non potuit opportunius

Aduenire: quā hæc cauata ē mihi opportune epistola:

Nam hæc illa ea cornu copiae est: ubi inest quicquid uolo.
 Hic doli. hic fallaciae omnes sunt: hic sunt sycophantiae.
 Hic argentum: hic amica amanti herili filio.
 Atque ego nunc me gloriosum faciam & copi pectore
 Quo modo quicquid agerem: ut lenoni surriperem mulierculam
 laetitiae ornata cuncta in ordine habeo: ut uolueram
 Certa deformata habebam: sed profecto hoc sic erit.
 Centum doctum hominum consilia hæc deuincit dea
 Fortuna: atque hoc uerum est pinde: ut quisque fortuna utitur
 Ita præcellat: atque exinde sapere eum omnes dicimus.
 Bene ubi quid discimus consilium accidisse hominem cautum
 Eum esse declaramus: stultum autem illum cui uertit male.
 Stulti haud scimus: frustra ut scimus: cum quid cupienter dari
 Petimus nobis. quasi quid in re sit possimus noscere:
 Certa amittimus dum incerta petimus. atque hoc uenit
 In labore atque in dolore: ut mors obrepat interim.
 Sed iam satis est philosophatum. nimis diu & longum loquor!
 Di immortales orichalco contra non carum fuit
 Meum mendacium: hic modo quod subito commentus fui.
 Quia lenonis me esse dixi. nunc ego hæc epistola
 Tres deludam herum: & lenonem: & quæ hæc mihi dedit epistola.
 Euge par pari. aliud autem quod cupiebam contingit.
 Venit ecce callidorus. ducit nescio quem secum simul.

Callidorus. charinus adolescens. pseudolus.

cal.

Vlcia atque amara apud te sum elocutus omnia.

ch.

Scis amorem. scis laborem: scis egestatem meam

cal.

Comemini omnia dic tu modo me quid uis facere. faciam.

ch.

Cum hæc tibi alia sum elocutus. ut scire si scis de symbolo.

cal.

Omnia inquam. tu modo quæ me facere uis fac ut sciam.

Pseudolus ita mihi imperauit. ut aliquem hominem strenuum.

Beneuolentem adducerem ad se. cha. seruas imperium probe.

Nam ut amicum & beneuolentem ducis. sed iste pseudolus

Nouus mihi est. cal. nimium est mortalis graphicus heuletes mihi est

Is mihi hæc esse effecturum dixit quæ dixi tibi.

pſe.

Magnifice hominem compellabo. ca. cuius uox sonat. pſe. io.

cal.

Io te te tyrannete rogo qui imperitas pseudolo.

Quæro quoniam ter. pſe. trina triplicia tribus modis. me tria gaudia

Artibus tribus: ter demeritas. dein laticias de tribus

Fraude partas per maliciam. & per dolum: & fallaciam

In libello hoc obſignato ad te attuli paucillulo!

ch. Illic homo est ut paratragœdiat carnufer
 cal. Confer gradum contra at saltem brachium
 Dic utrū spē ne an matrē te resalutem pseudole:
 pse. Immo utrūq. cal. utrūq. salue: sed qd actū ē. pse. qd times
 cal. Attuli hūc. pse. qd attulisti. cal. adduxi uoluī dicere
 pse. Quid istic est. cal. charinus. pse. euge. iā charynū uolo
 ch. Quin tu qd opus est mihi audacter imperas
 pse. Bene sit charine nolo tibi molestos esse nos.
 ch. Vos molestos mihi: molestū est qdē. pse. tū igitur mane:
 ch. Quid istuc ē. pseu. epistolā mō hāc iterepti: & symbolū:
 cal. Symbolū. quē symbolū. pse. qui a milite alienatus: mō:
 Eius seruus qui hunc ferebat cū qnq; argenti minis
 Tuā qui amicam hinc accersebat ei os subleui modo.
 cal. Quo mō. pse. horū causa hāc agitur spectatoꝝ fabula
 Hi sciunt qui hic adfuerūt: uobis post narrauerō.
 cal. Quid nūc agimus. pse. liberā hodie tuā amicā amplexabere
 cal. Ego ne. pse. tu te. ego ipse in quā. siquidē hoc uiuet caput
 Si mō mihi hoīem inuenietis pperere. cal. q facie. pse. malū
 Callidū doctū: qui quando principiū prehenderit
 Porro sua uirtute teneat. quid se facere oporteat.
 Atq; eū qui nō hic usitatus sæpe sit. cha. si seruos est
 Nūquid refert. pse. imo multo mauolo quā liberū
 cal. Posse opinor me dare hoīem tibi malū & doctū modo
 Qui a patre aduenit charisto. nec dum exiit ex edibus
 Quoquā. neq; athenas aduenit unquā ante helternū diem
 pse. Bene iubessis: sed qnq; inuentis opus est argenti minis
 Mutuis quas hodie reddā. nā unā huius mihi debet pater.
 ch. Ego dabo ne quare aliūde. pse. o hominē opportuniū mihi
 Etia opust chlamyde & machæra: & petaso. ch. a me possum dare.
 pse. Di immortales non charinus mihi hic quidē ē: sed copia
 Sed istic seruus ex charisto hic qui aduenit quid sapit
 cal. Vt a cunabulis. pse. manuleatam tunicam habere hoīem decet.
 Equid habet is homo aceti in pectore. cal. atq; acidissimū
 pse. Quid si opus sit ut dulce promat indidem ecquid habet.
 ch. Rogas: murinā: passum: defrutū: mellinā: mel: quoius modi
 Quin in corde instruere quondā cepit hermopoliū
 pse. Euge pellepide charine. me meo ludo tam beas.
 Sed qui nomen esse dicam ego isti seruo. ch. simia
 pse. Scit ne in re aduersa uersari. cha. turbo nō æque citi s est
 pse. Ecq; argutus est. ch. malorū facinorū sæpissime.

ple. Quid cum manifesto tenetur. ch. anguila: elabitur:
 ple. Ecqđ is homo ē scitus. cal. plebis citū nō aequē scitū est.
 ple. Probus homo est ut prędicare te audio. cal. imo si scias
 Vbi te aspexerit. narrabit ultro quid esse uelis:
 Sed qđ es acturus. ple. dicā ubi hominē exornauero
 Subriticiū fieri ego illum militis seruum uolo
 Symbolū hunc ferat lenonī cū quinq; argētī minis.
 Mulierē ablenone abducatur. hem tibi omnē fabulā
 Cæterū quo quicq; pacto faciat ipsi dixerō!
 cal. Quid nūc igitur stamus. ple. hominē cū ornāmētis omnibus
 Exornatū adducite ad me: ita ad trapezitā æschinū
 Sed properate. ch. prius illic erimus q̄ tu. ple. abite ergo
 Ocius qcđ incertū mihi in animo prius: aut ābiguū fuit:
 Nunc liquet: nūc defecātū. si cor mihi nūc peruiast
 Omnes ordines sub signis ducā legiones meas
 Aui sinistra auspicio liquido: atq; ex sententia
 Confidentia est inimicos meos me posse perdere.
 Nunc ibo ad forū: atq; onerabo meis pręceptis simiā.
 Quid agat neqđ titubet: docte ut hanc ferat fallaciam.
 Iam ego hoc ipsū oppidū expugnatū faxo erit lenoniū
 Puer.

Vt seruitutē di dānūt lenoniā puero: atq; idē si addūt
 Turpitudinē: ne illi: quātū ego nūc corde cōspicio meo
 Malā rem magnā multaq; ærumnas dānūt uelut hæc
 Mihi euenit seruitus ubi ego omnibus puis magnisq; miseriis
 Præfulgior: neq; ego amatorē mihi ullū inuenire queo.
 Qui amet me ut cur & tandē nitidiuscule: nūc huic
 Lenoni hodie est natalis dies: interminatust a minimo ad maximū
 Si quis nō hodie munus misisset sibi: eū cras cruciatu
 Maximo prębitere. nūc nescio hercle rebus quid faciā meis
 Neq; ego illud possū: quod illi qui possunt solent.
 Nūc nisi lenoni munus hodie misero: cras mihi potādus
 Fructus est fulloniū. heu q̄ ille hercle ego etiā nūc sū paruolus
 Atq; edepol ut nūc male eū metuo miser: si quispiā det
 Qui manus grauior fiet. q̄ illud atunt magno gemitu fieri
 Cōprimere dentes uidē cor posse aliquo modo. sed cōprimēda est
 Mihi uxor: atq; oratio. herus ecclū recipit se domū: & ducit coquū.
 Ballio Leno locus puer.

Bal. f Orū coquinū qui uocant: stulte uocant
 Nā non coquinū est: uerū furinū est forū!

Nā si ego iuratus peiorē hominē quærerem
Coquum nō potui: q̄ hunc: quem duco: ducere
Multiloquum: gloriosū: insulsum inutilem.
Quin ob eam rem horcus recipere hunc ad se noluit.
Vt esset hic: q̄ mortuis coenā. coquat. nā hic solus illis coquere
Quod placeat pōt. co. si me arbitrabere isto pacto ut prādicas
Cur cōducebas: bal. inopia. alius non erat
Sed cur sedebas in foro: si eras coquus
Tu solus prāter alios. co. ego dico tibi:
Homīnū auaricia ego sū factus improbius coquus
Non me opte ingenio. Bal. q̄ istuc ratione. co. eloquar
Quia enim cū exēplo ueniūt conductū coquū
Ne illū quērūt qui optimus: & carissimū.
Illum cōducūt potius qui uilissimū
Hoc ego fui hodie solus obsessor fori.
Illi drachmis iissent miseri me nemo potest
Minoris quisq̄ nūmo ut surgā: subigere.
Non item coenā condio ut alii coqui
Qui mihi condita prata in patinis proferūt:
Bones qui conuiuas faciunt. herbasq̄ aggerunt.
Eas herbas herbis aliis porro condunt.
Indunt coriandrū feniculū. alium. atrum olus
Apponūt runcem: brassicam: betam: bliuū:
Eo lasarpiciū librā pondo diluunt.
Teritur sinapis scelerata cum illis: qui terūt
Priusq̄ triuerūt oculi ut extilent facit.
Ei homines coenas sibi coquunt. cum condiant
Non condimentis condunt. sed strygibus
Viuis conuiuis intestina quæ exedunt.
Hoc hic quidē homines tam breuē uitam colunt
Cū hasce herbas huiusmodi in suū aluū congerunt
Formidolosas dictu non esu modo:
Quas herbas pecudes nō edunt: homines edunt:
O quid tu diuinis condimētis utere
Qui prorogare uitam possis hominibus: qui ea
Culpes condimēta. co. audacter dicito. nā
Vel duce nos annos poterunt uiuere meas
Qui essitabunt escas quas cōdidero:
Nam ego cicilendrū quādo in patinas indidi
Aut si polindrum. aut macedem. aut

bal.

- Sane scandicem. eat ipsæ sese patinæ
 Feruefaciunt illico hæc ad neptuni pecudes
 Condimenta sunt ac atharathrion.
 bal. At te iuppiter dii quomnes perdant cum
 Condimentis tuis cūque tuis omnibus mendaciis.
 co. Sine sis loqui me. bal. loquere: aq. in malā crucē
 co. Vbi omnes patinæ feruunt omnis perio.
 Terrestres pecudes cecimandro. cōditio aut paropside
 Is odo dimissis pedibus in cælū uolat.
 bal. Eum in odorē cœnat iuppiter quotidie
 bal. Odor dimissis pedibus. co. peccaui insciens
 bal. Quid est. co. ga dimissis manibus uolui dicere:
 co. Si nufq. is coctum quidnā cœnat iuppiter.
 It incœnatus cubitum. bal. in malam crucem
 co. It accine causa tibi hodie nūmum dabo
 Fateor equidem me esse coquum carissimum
 Verum pro precio facio: ut opera appareat mea
 co. Quo conductus ueni. bal. ad furandū. quidem.
 An inuenire postulas quenquā coquum.
 bal. Nisi miluinis aut aquilinis ungulis:
 An tu coquinatū ire quoquā postulas
 Quin ibi constructis ungulis cœnam coquas
 Nunc adeo tu qui meus ame dico tibi:
 Ut nostra properes amolliri omnia.
 Tum ut huius oculos in oculis habeas tuis
 Quoquo hic spectabit eo tu spectato simul
 Si hic quo gradietur pariter progredimini.
 Manum si protoller: pariter proferto manū:
 Suum siquid sumet id tu finito sumere
 Si nostrū sumet: tu teneto altrinsesus
 Si iste ibit: ito: stabit. astato simul.
 Si conquiniscet istice: conquiniscito simul
 Item his discipulis prius custodes dabo.
 eo. Habe mō animū bonū. bal. q̄so q̄ possim: doce
 eo. Animū habere qui te ad me adducam domum:
 Quia sorbitione faciam ego te hodie mea
 Item ut medea peliam recoxit senem
 Quem medicamento. & suis uenenis dicitur
 Fecisse rursus ex sene adolescentulum:
 Item ego faciā. bal. eho an tu etiā ueneficus:

eo. Immo ædepol uero hominū seruator magis
bal. Hem mane quāti istuc unū me coquinare perdoces.
eo. Quid. bal. ut te feruem: neqd surripias mihi
eo. Si reddis nūmos meos ne metuas quidē
Sed utrū amicis hodie an inimicis tuis
Daturus cœnam. bal. pol ego amicis: scilicet
Quin tu illos inimicos potius q̄ amicos uocas.
eo. Nam ego ita conuiuis cœnam conditam dabo
Hodie atq; ita suauiter conditam
Vt quisque quicque conditiū gustauerit.
Ipsos sibi faciā ut digitos prærodar suos.
bal. Quæso hercle priusq̄ quicq̄ cōuiuis dabis.
Gusta tute prius. & discipulis dato.
Vt prærodatis uestras fortificas manus
eo. Fortasse hæc tu nūc mihi nō credis q̄ loquor
bal. Molestus ne sis nīmiū: iā tu nimis non places
Hem illic ego habito intro abi: & cœnā coque
Propere. eo. quin is accubitū: & cōuiuas cedo
Corrūpiē iā cœna. bal. hem subolet sis uide:
Iam hic quoque scelestus ē eoquus ut cōicio:
Profecto quid nūc primū caueam nescio.
Ita in ædibus sunt fures prædo in proximo est:
Iam mihi hic uicinus apud forū paulo prius
Pater calidori ope fecit maximo. ut mihi cauerē
A pseudulo seruo suo. neu fidē hei haberē. nā eum
Circuire in hunc diē: ut me si posset muliere
Interuorteret eū pmisisse firmiter dixit sibi
Sese abducturū a me dolis phœnicium
Nunc ibo intro: atq; edicam familiaribus:
Profecto ne quis quicquā credat pseudulo.

Pseudolus Simia Sycophanta

pse. s. I nunq̄ quenq̄ di immortales uoluere esse
auxilio adiutum
Tū me: & calidorū seruatiū uolūt esse: & lenonē extinctū
Cum te adiutorē genuere mihi tam doctum
hominem atq; astutū
Sed ubi illic est. sū ne ego homo insipiens qui hæc mecū
Egomet loquar solus. dedit uerba mihi hercle: ut opinor:
Malus cum malo stulte caui: tum polego interit: homo si ille
Abiit neque hoc opus quod uoluit: ego hodie efficiam

Sed ecce uideo uerbeream statuā: ut magnifice Inferi sese

Hem te hercle ego circūspectabam nimis metuebam

male ne abisses.

ſy. Fuit meum officium: ut facerem: fateor. pſe. ubi reſtiteras.

ſi. Vbi mihi libitū ē. pſe. iſtuc ego ſatis ſcio. ſi. cur ergo q̄ dī ſcis me

Rogas. pſe. at hoc uolo monere te. ſy. monendus ne me moneat.

pſe. Nimis tandem ego abs te con. ēnor. ſi. quippe ego te nī cōternā

Stratoticus homo qui cluear. pſe. iam

Hoc uolo quod oceptuſt agi. ſy. nunquid

agere aliud me uides

pſe. Ambula ergo cito. ſy. imo octoſe uolo. pſe. hæc ea occaſio eſt

Dum ille dormit: uolo ut prior ut occupes adire.

Quid properas. ſy. placide ne timeſ: ita ille ſaxit iuppiter ut

Ille pallā ibidem ante quiſquis ille eſt. qui a deſt a milite

Nunq̄ adepoleſt ille potior harpax: q̄ ego: habe animū bonū

Pulchre ego hanc explicatā tibi rē dabo ſi ego illum

Dolis atq̄ mendaciis in timorē dabo militare aduenam

Ipſe ſeſe ut negeteum eſſe q̄ ſiet: meq̄ ut eſſe autumet

Qui ipſus eſt? pſe. qui poteſt: ſy. occidis me cū iſtuc

Rogitas. pſe. o hominē lepidū: te quoque etiam

Dolis atq̄ etiā mendaciis iuppiter te mihi ſeruet. ſi. imo mihi.

Sed uide ornatus hic me ſatis cōdecet. pſe. optime habet. ſi. eſto

pſe. Tantū tibi boni dī imortales diunt quantū tibi opes

Nā ſi exoptem quantū dignus: tantū dent minus nihilo eſt:

Neq̄ ego hoiem quenq̄ uidi magis malū & maleſicū

ſy. Tun id mihi. pſe. taceo. ſed ego quæ tibi

ſy. Dona dabo: & faciā: ſi hanc rē ſobrie accuratiſis!

Potin ut taceas. memorē imemorem facit. qui monet quod

Memor meminit. teneo oīa in pectore cōdita ſunt: meditati

ſy. Sūt doli docte. pſe. pbuſ hic eſt homo. ſy. neq̄ hic ē neque ego.

At uide ne titubes. ſy. potin ut taceas? pſe. ita me dī ament

ſy. Ita non facient. mera iam mendacia fundis. pſe. ut ego ob tuam

ſy. Simia pfidiā te amo: & metuo. & magnifico

pſe. Ego iſtuc aliis dare cōdidici: mihi obtrudere nō poteſ palpum.

ſy. Vt ego te hodie accipiā lepide. ubi effeceris hoc opus.

ſy. Ha ha he. pſe. lepido uictu uiō: unguētis: & iter pocula pulpamentiſ

ſy. Ibidē una aderit mulier lepida tibi ſauia ſup ſauia quæ det

ſy. Lepide accipis me. pſe. imo ſi efficiſ: tum faxo magis dicas.

Niſi effecero cruciabiliter carniſex me accipito

Sed propera mihi mōſtrare ubi ſit hoſtium lenoniſ ædium:

- pse. Tertiū hoc est. Sy. tace ædes hñcunt. pse. credo animo malest
 Aedibus. sy. quid iam. pse. quia ædepol ipsū lenonem euomūt.
 sy. Illicine est. pse. illic est. sy. mala mercest. pse. illuc sis uide
 Non prouersus uerum transuersus cedis: quasi cancer solet.
 Balio. Pseudolus. Sycophanta.
 bal. Inus malū hñc hominē esse opinor: q̄ esse censebā coquū.
 m Nā nihil etiā dū harpagauit præter cyathū & cantharū.
 pse. Heus tu nunc occasio est & tepus. sy. tecū sentio.
 pse. Ingredere in uiam dolis: & ego hic in insidiis ero!
 sy. Habui numerū sedulo hoc est sextū a porta proximū
 Angiportū in id angiportū me deuortī iussilas
 Quoniam has ædis dixerit id ego admodū incerto scio:
 bal. Quis hic hō chlamydatos est. aut unde ē. aut quē quæritat!
 Peregrina facies uidetur hominis. atq; ignobilis:
 Sed eecum qui ex incerto faciet mihi quod quæro certius.
 Ad me adit recta unde ego hominē hunc esse dicā gentiū!
 sy. Heus tu qui cū hirquina stas barba respōde quod rogo.
 bal. Eo an non prius salutas. sy. nulla est mihi salus dataria
 bal. Nā pol hic tantūdem accipies. pse. iam inde a principio pbus
 sy. Ecquem in angiporto hoc hominē tu nouisti te rogo.
 bal. Ego memet me. sy. pauci istuc faciūt homines. q̄ tu prædicas.
 Nam in foro uix decumus q̄ quis est: qui ipsus sese nouerit.
 pse. Saluus sū. iam philosophatur. sy. hominē ego hic quæro
 Malū legirupam. impiū. periurū. atq; improbum.
 bal. Me quæritat. nam illa sūt cognamēta. nomen sī memoret
 Modo quid est ei homini nomen. sy. leno ballio
 bal. Sum. ego ipse sū adulescens quē tu quæritas.
 sy. Tu ne es ballio. bal. ego enim uero is sū.
 sy. Ut uestitus est perissor parietum
 bal. Credo in tenebris: cōspicatus sū sis me: abstineas manū!
 sy. Herus meus. tibi me salutē multā uoluit dicei: hāc epistulā accipe
 A me. hanc me tibi iussit dare. bal. q̄ is homost qui iussit!
 pse. Perit nūc homo in medio luto est. nomē nescit hæret hæc res.
 bal. Quā hanc misisse ad me autumas. sy. nosce imaginē: tute eius
 Nomē memorato mihi ut sciam ballionē te esse ipsū.
 bal. Cedo mihi epistulam. sy. accipe & cognosce signū. bal. oho
 polymachæro
 Purus putus est ipsus. noui herus: polymachæroplacides.
 sy. Placides nomen est. scio iam tibi me recte dedisse epistulam.
 Postq̄ polymachæroplacidæ elocutus nomē es. bal. sed quid

Agitis. sy. quod hō ædepol fortis: atq; bellator pbus. sed ppera

Hic pellegere quæso epistulā. ita negociū est: atq; accipe

Argentū actutū mulierēq; mihi emitte. nā necesse est

Hodie sicyoni me esse. aut eras mortē exequi: ita herus meus

Est imperiosus. bal. noui: notis prædicas. sy. propera pellegere

Epistulā ergo. bal. id ago si taceas modo. milles lenoni ballioni

Conscriptā mittit polymachæroplacides imaginem

Obsignatam: quæ inter nos duo cōuenit olim. sy. symbolū

Est in epistula. bal. uideo: & cognosco signū: sed in epistula

Nullam salutē mittere scriptam solet. sy. ita militaris

Disciplina est ballio manu salutē mittunt beniuolētib;us

Eadem malam rem mittunt maleuolentibus

Sed ut ocepisti perge operā experier. quid epistula

Ista narret. bal. ausculta modo. harpax calator

Meus est: ad te qui uenit. tu ne es harpax:

sy. Ego sum: atq; ipse harpax quidē. bal. qui epistulā

Istā fert ab eo argentū accipies.

Cū eo simul mulierē mitti uolo. salutē scriptā dignū est dignū

Mittere. te si arbitrarem dignū misissem tibi.

sy. Quid nunc. bal. argentū des. abducas mulierem.

sy. Vter remoratur. bal. quā sequare: ego intro. sy. sequor.

Pseudolus.

Eiorem: ego hominē. magisq; uersute malum

p Nunq̃ ædepol quenq̃uidi quam hic est simia

Nimisq; ego illū hominē metuo & formido male

Ne malus itē erga me sit. ut erga illū fuit: ne in re

Secunda nūc mihi obuertat cornua: si occasionē cœperit

Cautio est q̃ sit malus: atq; ædepol egdē nolo. nā illi bene uolo :

Nunc in metu sum in maximo triplici modo: primū omniū

Iam hunc comparem metuo meū: ne deserat me atque

Ad hosti; transeat: metuo autē ne herus redeat etiā

Dū a foro: ne capta præda capti prædones fiant: cū hoc

Metuo: metuo ne illic huc harpax ueniat: priusq̃ hīnc

Hic harpax abierit cū muliere: per hī hercle nīmiū.

Tarde egrediuntur foras: cor conligatis uasis expectat

Meū: si non educat mulierē secū simul ut exulatum

Expectore fugiat meo: uictor sū: uici cautos custodes meos

Sycophanta. pseudolus.

E plora nescis ut res sit phœniciū uerū haud multo post

n faxo scibis

Accubans: nō egote ad illū duco dentatū uīrum
Macedoniensem: qui lenonē flectem facit
Cuiam te esse uis maxime ad eum duco te
Callidorum haud multo post saxo amplexabere:
pse. Quid tu intus. quæso desedisti. quādiu mihi cor retinuit
Oppugnando pectore: Sy. occasionem reperisti uerbero
Vbi percōteris me insidiis hostilibus: qn hic metimur gradibus
Militariis. pse. atq; ædepol' quāq; nequā homo es recte mones
Ballio. Leno.

Abæ nūc demū mihi animus intuto ē loco postq̃ iste hic
b Abiit atq; abduxit mulierē. mihi libet nūc uenire pse. pseudolū
Scelerū caput: & abducere a me mulierē fallacis cōceptis.
Heracle uerbis: satis certo scio: ego peierare mauellem me milies
Quam mihi illū uerba pderidiculū dare: nunc deridebo
Heracle hominem: si cōuenero: uerū in pistrinū credo ut
Conuenit fore nūc: ego simonē mihi obuīam uenire uelim.
Tu mea larticia latus promiscua fieri:
Simo senex. Ballio leno.

fi. Iso qd rerū meus ulysses egerit. iam ne habeat
u Signū ex arce ballionia. bal. o fortunata cedo fortunatā
Manū simo. Si. quid est. bal. iā. si. qd iā. bal. nihil est
Quod metuas. si. qd est: uenit ne homo ad te. bal. non.
fi. Quid est igit boni? bal. minæ uiginti sanæ: ac saluæ sūt tibi
Hodie: quas abs te inde est instipulatus pseudolus. si. uelim
Quid est hercle. bal. roga me uiginti minas si ille hodie
Illa sit potitus muliere: siue eā tuo gnato hodie: ut promisit
Dabit: rogato obsecro hercle gestio pmittere omnibus modis
Tibi esse rem ut saluā scias: atq; etiā habeto mulierē dono tibi:
fi. Nullū periculū est. quod sciā. stipularier ut cōcepisti uerba:
Viginti minas dabin. bal. dabūtur. si. hoc quidē actū est
Haud male sed cōuenisti hominē. bal. immo ambo simul.
fi. Quid ait. qd narrat. quæso quid dicit tibi. bal. nugas theatri
Verba quæ in comœdiis solent lenoni dici: quæ pueri sciūt:
Malū. & scelestū: & peritūm aiebant esse me.
fi. Pol haud mentitus. bal. ego haud iratus fui nam quātū refert
Nec recte dicere qui nihil faciat: quiq; inficias nō eat
fi. Quid est quid non metuas: ab eo id audire expecto. bal. quia
Nūq̃ a me abducat mulierē: iam nec potest. men. in istin:
Tibi me dudum dicere eā uenisse militi macedonico:
fi. Memini. bal. hem illius seruos huc ad me argentū attulit.

Et ob signatū symbolum. si. quid postea: bal. qui inter me
 Atq; illum mihi conuenerat is secum abduxit
 Mulierem haud multo prius. si. bonam fide istuc dicis.
 Vnde ea sit mihi. si. uide modo ne illic sit cōtechnatus qppia.
 Epistula: atq; imago me certū facit. quin illā quidem iam
 In sicyonē ex urbe adduxit modo. si. bene hercle factū
 Quid ego cesso pseudolum facere: ut det nomē ad molarū
 Colonia: sed qs hic homo est chlamydatas. bal. non adepol scio:
 Nisi ut obseruamus quo eat. aut quā rem gerat.

Harpax. Simo: Ballio:

m Alus & neq; est hō qui nihili impiū heri sui seruus facit:
 Nihil est autē suū q; officiū facere imemor ē. nisi adeo monitus
 Nā qui liberos esse illico se arbitrantur. ex cōspectu heri

Si sui se abdiderunt. luxuriantur. lustrantur. comedunt.
 Quod habent nomen diu. seruitutis ferunt. nec boni ingenii
 Quicq; in his inest. nisi ut improbis se artibus teneant. cum
 His mihi nec locus. nec sermo conuenit: is unq; nobilis fuit.
 Ego ut imperatū est. & si adest hic adesse herum arbitror.
 Hunc ego illum metuo: cum hic non adest. nec cum adsit. metuā
 Eirei operam dabo. nā in taberna usque adhuc. sineret syrus:
 Cui dedi symbolum mansi: ut iusserat: leno ubi esset domi
 Me aiebat arcescere: uerum ubi is non uenit: nec uocat:
 Venio huc ultro: ut scia: qd rei fiet: ne illic homo me ludificet.
 Neque quicq; est melius: q; ut hoc pulsem: atque aliquem
 Euocem hinc intus: leno argentū hoc uolo a me accipiat
 Atque emittat mulierem mecū simul. bal. heus tu. si. quid
 Vis. ba. hic hoc meust. si. quidū. bal. quia praeda hæc mea est
 Scortū quærit habere argentū. tam admordere hunc mihi
 Lubet. si. iam ne illū cōmesurus es. bal. dū recens est.
 Dū datur: dū calet: deuorari decet: nam boni uiri
 Me pauperant: improbi alunt: augent rem meam mali.
 Populi strenui mihi improbius uisi sunt. si. malū quod
 Tibi dabunt ut scelestus. har. me nunc cōmoror cū has fores
 Non ferio ut sciam sit ne ballio domi: bal. uenus mihi hæc
 Bona dat. cum hos huc adiecit lucrifugas: damni
 Cupidos: qui se suamq; ætatē bene curant: edunt: bibunt:
 Scortantur: illi sunt alio ingenio: atq; tu: qui neque
 Tibi bene esse patere: & illis quibus est inuides!
 Heus ubi estis uos. bal. hic quidē ad me recta habet rectā uia
 Heus ubi estis uos. bal. heus adolescens qd istic debetur tibi

- Bene ego ab hoc prædiatus: si bono in bona scæna est mihi.
- ha. Ecquis hoc aperit. bal. heus chlamydate. qd istic debet tibi.
- ha. Aedium dominū: lenonē ballionē quærito. bal. quisqs
- fi. Es adulescens operam fac compendi quærere. har. quid iam?
- fi. Quia te ipse corā præsens præsentē uides. har. tun in es
- Chlamydate cauesis tibi acurio infortunio: atq; in hunc
- Intende digitū hic leno est. bal. at hic est uir probus
- Sed tu non es uir: flagitare sæpe in clamore in foro
- Cū libello nūq; est nisi quod leno hic subuenit tibi.
- ha. Quid tu mecū fabulare. bal. fabulor quid uis tibi?
- ha. Argentum accipias. bal. iam si dubiū des: porrexī manū
- ha. Accipe hic sunt quinq; argentī lectæ numeratæ minæ.
- Hoc tibi herus me iussit ferre polymachæroplacides
- Quod deberet atq; ut mecū mitteres phœniciū. bal. herus tuus.
- ha. Ita dico. bal. miles. har. ita loquor. bal. macedoniū.
- ha. Admodum inq; bal. te ad me misit polymachæroplacides.
- ha. Vera memoras: bal. hoc argentū ut mihi dares. ha. si tu quidē es
- Leno ballio. bal. acque ut a me mulierē abduceres. ha. ita.
- hal. Phœniciū esse dixit. ha. recte meministi. bal. mane iam
- Redeo ad te. har. at maturate propera. nam ppero. uides
- Iam diei multū esse. bal. uideo hunc aduocare etiam uolo.
- Mane modo istic. iam reuertar ad te quid nūc fiet simo.
- Quid agimus? manifeste hunc hominem teneo: qui
- Argentū attulit. si. qd iam. bal. an ne scis quæ sit hæc res.
- fi. Iuxta cum ignarissimis:
- Edepol hominē uerberonē pseudolū: ut docte dolum
- Cōmentust. tantundē argentī quantū miles debuit
- Dedit huic: atque hominem exornauit: mulierem q; arcefferet.
- bal. Pseudolus tuus allegauit hūc: quasi a macedonico milite esset.
- fi. Habes ne argentum ab homine. bal. rogitas quod uides
- fi. Heus memento ergo dimidiū istinc mihi de præda dare
- Cōmune istuc esse oportet bal. quid malū id totū tuum est.
- Quā mox mihi opam das. si. tibi do ecquidem. bal. qd nūc
- Mihi ex auctor simo. si. exploratorem hunc faciamus ludo
- Supposititiū. bal. adeo domi cū ipse sese ludos fieri senserit.
- bal. Sequere quid ais nempe tu illius seruos es. har. planissime.
- bal. Quantū te emit. har. suar; in pugna uirium uictoria:
- Nam ego eram domi imperator sūmus in patria mea.
- bal. An etiam ille unquam expugnauit carcerem patriam tuam.
- har. Cōtumeliā si dices. audies. bal. quid tun hodie

Ex sicyone huc peruenisti. har. altero ad meridiem. bal. strenue

Me hercule isti: quis pernix hic est homo ubi suram

Aspicias: scias posse eum gerere crassas compedes

Quid ais tu ne etiā cubitare solitus es in cunis puer?

ha. Scilicet: bal. etiam ne facere solitus es scin quid loquar.

ha. Sani ne estis. bal. quid hoc quod te rogo.

Noctu in uigiliā qñ ibat miles: tum tu ibas simul.

Cōueniebat ne in uaginā tuā machæra militis?

ha. In malā crucē. bal. ire licebit tibi tamen hodie tēpori.

Ha. Quin tu mulierē mihi emittis: aut reddis argentū. bal. mane.

Ha. Quid manea. bal. chlamydē hanc cōmemores

Q. uatī cōductast. har. qd est. bal. qd meret machæra.

Ha. Heleborū hīscē hoibus opus est. bal. eo. ha. mitte:

bal. Quid mercedis petasus hodie domino demeret. ha. qd domino

Q. uid somniatis: mea egdē hanc habeo omnia

Meo peculio empta nempe qd fœmina sūma sustinet.

Nūc tibi sunt. senes fricari sese ex antiquo uolunt

bal. Respōde obsecro hercle hoc uero serio quod te rogo.

Quid meres quātulo argenti te cōduxit pseudolus.

ha. Qui istic pseudolus. bal. p̄ceptor tuus q te hanc fallaciā

Docuit: ut fallaciis hīnc a me mulierē abduceres.

ha. Quē pseudolū quas tu mihi predicas fallacias

Quē ego hominē nullius coloris noui. bal. nō tu istinc abis

Nihil est hodie istius sicophantiis quæstus. pin tu pseudole

Nuncios adduxisse aliam prædam quī occurrit prior

Harpax. har. is quidē ædepol harpax ego sum. bal. immo

Ædepol esse uis: purus putus hic sycophanta est. har. ego tibi

Argentū dedi: & dudū adueniēs extēplo symbolū seruo tuo

Heri imagine obsignatam epistolam hīc ante hostiū

bal. Meo tu epistolā dedisti seruo: cui seruo. ha. syro

bal. Non confidit: sycophanta hic neq̄ est. nugis meditatur male

Ædepol hominē uerberonē pseudolum: ut doctē dolū

Cōmetust: tantundem: argentī quantū miles debuit

Dedit huic: atque hominē exornauit: mulierē q abduceret.

Nam illā epistolā ip̄sus uerus harpax huc ad me attulit.

ha. Harpax ego uocor: ego seruus sum macedonis militis.

Ego nec sycophantiose quicq̄ ago. nec malefice.

Neque istum pseudolū mortalis quī sit noui neque scio

fi. Tu nisi mirumst leno plane perdidisti mulierem.

bal. Ædepol nāc istuc magis magisq̄ metuo: cū uerba audio.

- si. Mihi quoque ædepol iam dudū ille syrus cor perfrigefacit
 Symbolū qui hoc accepit: mira sunt pseudolus est
 Eho tu qua facie fuit dudū: cui dedisti symbolū
 Ha. Rufus quidā: uentriosus: crassus: syrus: subniger.
 Magno capite. acutis oculis ore rubicundo: admodū
 Magnis pedibus. si. perdidisti postq̄ dixisti pedes.
 Pseudolus fuit ipse: actū est. bal. idē etiā morior simo.
 si. Hercle aut te sinam emoriri: nisi argētum mihi reddatur
 Viginti minæ. har. atque etiam mihi aliæ uiginti minæ.
 bal. Auferetur id præmiū a me quod promissi per iocū.
 si. De improbis uiris auferri præmiū: & prædam decet.
 bal. Saltem pseudolum mihi dedas. si. pseudolū ego dedā tibi
 Quid deliquit dixi ab eo tibi ut caueres centies.
 bal. Perdidit me. si. at me uiginti modicis multauit minis.
 bal. Quid nūc faciā. har. si mihi argentū dederis. te suscipiō.
 bal. Dite perdant. sequere sis me ergo hac ad forū. ut soluam.
 Ha. Sequor. bal. qd ego peregrinos absoluā. cras agā cū ciuibz.
 Pseudolus mihi centuriata habuit capitis comitia:
 Qui illū ad me hodie adlegauit. mulierē qui abduceret.
 Sequere tu nunc: expectetis dum hac domū redeā uia
 Ita res gesta est: angiporro hæc certū est cōsectarier.
 Har. Si graderere quā loquere: iam isses ad forum.
 bal. Certumst mihi hūc mortualem facere es natali die.

Simo Senex.

- Ene ego illū tetigi bene autem seruos inimicū suū:
 b Nunc mihi certū ē alio pacto pseudolo insidias dare.
 Quam in aliis comœdiis fit: ubi cū stimulis aut flagris
 Insidiantur: at ego iam inultus promā uiginti minas:
 Quas promissi si effecisset: obuīam ei ultro deferam.
 Nimis illic mortalis doctus: nimis uersutus: nimis malus
 Superauit dolū troianum atq; uicit pseudolus.
 Nūc ibo itro: argētū promā: pseudolo insidias dabo:
 Pseudolus seruus ebrius.

- Vtd hoc siccine hoc fit: pedes statim an nō. an id uultis ut me
 q Hic iacentē aliquis tollat. nam hercle si cecidero uestrum
 Erit flagitiū: pergitin pergere: ha seuiendum mihi
 Hodie est magnū hoc uitium uīno est: pedes capiat primū
 Luctator doluit profecto edepol ego nūc probe habeo madullam
 Ita uictum excurato. ita magnis mundiciis digni ah itaq; in loco
 Festiuo sumus festiue accepit: qd opus me multas agere ambages.

Hoc est homini quāobrem uitam amet. hic omnes uoluptates
 In hoc omnes uenustates sunt: deis proximū esse arbitror.
 Nam ubi amans cōplexus amantē: ubi ad labra labella adiungit
 Vbi alter alterū bilingui manifesto interpretendū
 Vbi manū mamilla opprimitur: ac etiā si lubet corpora cōduplicant
 Manu candida cantat: dulciterum propinare mitissimā amicis iā
 Neq; ibi esse alium alio odio ibi nec molestū: nec sermonibus
 morologis uti.

Vnguenta: atq; odores lentiscos. corollas dari dapiles. non enim
 parce pro mi

Victū cætero. ne quis me roget. hoc ego modo: atq; herus minor
 Hunc diem sumpsimus pothime

Postq; opus meum: ut uolui. omne perpetrui hostibus fugatis

Illos accubantis. potantis. amantis. cum scortis reliqui: & meū

Scortū ibidem. cordi: atq; animo suo obsequentes: sed postq;

Exurrexi: orant me id ut saltem adhuc modū intuli.

Illis satiffacere minime ex disciplina quini ego:

Qui lenonem capere didici: sed palliolatim amictus

Sic incessi ludibundus: plaudunt partim clamitant me ut reuertar

Ocepi denuo hoc modo nolui idem. amice dabā me meæ

Vt me amaret. ubi circūuortor cado. id fuit nempe a ludo itaq;

Dum enitor pax iam pene inquinaui pallium: nimis tūc

Voluptati ædepol fui ob casū: datur cantharus bibi.

Cōmuto illico pallium illud posui inde huc exii: crapulam

Dum amouerem nunc ab hero ad heg: meū maiore uenio.

Fœdus cōmemoratū. aperite heu simoni me adesse

quis nunciat.

Simo. pseudolus. Bal. Leno.

fi. Ox uiri pessimi me exciet foras. sed qd hoc quo modo

fi. u Quid tu uideo ego. pse. cū corona ebrīū pseudolū tuū

Libere hercle hoc quidē: sed uide statū: nū mea gratia

Pertimescet. pse. magis cogito seuiter blanditer ne alloquar

Sed hoc me uetat iā facere: quod fero: si q in hoc spes sitast.

Mihi. pse. uir malus uiro optumo obuiam it.

fi. Dite amēt pseudole: sed in malam crucem:

pse. Cur ego me afflictor. Si. quid tu malū ergo in os mihi

Ebrīus irructas. pse. molliter siste nunc me caue ne cadā:

Non uides me ut mandidus adeam.

fi. Quæ ista hæc audacia: si te sic inter dius cū corolla ebrīū

Incedere. pse. lubet. si. qd lubet pergin ructare in os mihi.

- pse. Suavis rursus mihi est. sic sine mō. si. credo egdē potesse te
 Scelus masticis mōtis uberrimos quattuor fructus ebibere
 In hōra una. pse. hiberna addito. si. sed hic tamē. pse. haud
 Male mones. si. unde onusta celocē agere te prædicē.
 pse. Cū tuo perpotavi modo. sed simo ut probe tactus ballio est
 Quæ tibi dixi effecta reddidi. si. derides. pessumus homo est
 pse. Mulier hæc facit. cā tuo filio libera accubat.
 si. Omnia ut quicq̃ egisti ordine scio. pse. quid ergo dubitas
 Dare mihi argentū. si. ius petis. fateor tene.
 pse. At negas daturū esse te mihi tamen das. onera hunc
 Hominē. atque me consequere. si. ac ego istum onerem.
 pse. Onerabis scio. si. qd ego huic hōi faciā statim ultro.
 pse. Et argentū aufert & me irridet. bal. uæ uictis.
 pse. Vortē ergo humerū hem. bal. hoc ego nūquā ratus sum
 Fore me ut tibi fierem supplex. heu heu pse. desine.
 bal. Doleo. pse. nī doleres tu. ego dolerē. bal. qd hoc auferre
 Non pseudole abs tuo hero. pse. lubentissimō corde. atq; animo
 bal. Non audes quæso aliquā ptem mihi gratiā facere hic argenti.
 pse. Non me dicis auidū eē hominē. bal. nā hoc nūquā eris nūmo diuit for
 pse. Neq; te mei tergi miseret. si hoc nō hodie effecissem
 bal. Erit ubi te ulciscar. si uiuo. pse. qd minī tere habeo
 Tergum. bal. age sane. pse. igitur redi. bal. quid redeam.
 pse. Redi mō. nō eris deceptus. bal. redeo. pse. simul
 Mecū potatum. bal. ego ne eam. pse. fac quod te iubeo
 Si is aut dimidiū. aut plus ēt faxo hinc feres. bal. eo duc me quo uis.
 pse. Quid nūc. nūq; diratus es. aut mihi aut filio ppter has res simo.
 si. Nihil profecto. pse. i hac. bal. te sequor. quia uocas
 Spectatores simul. pse. hercle me isti haud solent
 Vocare neq; ergo ego istos. ueq; si uoltis adplaudere
 Atq; approbare hunc gregem & fabulam in crastinum
 uos uocabo.

Argumentum in penulum plauti.
 Ver septuennis surripitur carthaginem
 Ossor mulierum emptum adoptat hunc senex
 p Et facit heredem. eius cognatæ duæ
 Nutrixq; eaz raptæ. mercatus lycus
 Vexatq; amantem. at ille cum auro uillicum
 Lenoni obrudit. ita eum furto alligat.
 Venit hanno pænus gnatum hunc fratris repperit.
 Suasq; adgnoscit. quas perdiderat filias.

Prologus.

Chillem aritrachi mihi cōmentari iubet

a Inde mihi principiū capiā ex ea tragœdia:

Sileteq; & tacete atq; animū aduorte.

Audire iubet uos imperator hiltricus.

Bonoq; ut animo sedeat in subleliis.

Et qui esurientes: & saturi uenerint.

Qui edistis. multo fecistis sapientius.

Qui non edistis: saturi fite fabulis.

Nam cui paratū sī quod edat nostra gratia:

Nimīa est stultitia tessum impransum incedere.

Exurge preco: fac populo audientiam

Iamdudum expecto sī tuum officium scias

Exerce uocem quam peruiuis & colis.

Nam nisi clamabis statim te obrepet fames

Age nunc reside duplicem ut mercedem feras

Bonum factum esse dicta ut seruetis mea

Scortum exoleū nequis in proscenio

Sedeat ni uelictor uerbum aut uirgæ muttiant

Neu designator præteriens obambulet

Neu scissum ducat: dū histrio in scena fiet

Diu qui domi occiosi dormierunt. decet

Animo æquo nunc stent. uel dormire temperent

Serui ne obsideant liberis ut sit locus.

Vel æs pro capite dent: si id facere non queunt.

Domū abeant. uident ancipiti infortunio

Ne & hic uarietur uirgis & lorīs domi.

Si minus curassint: cum heri ueniant domum.

Nutrices pueros infantis anniculos

Domī ut procurent: neuq; spectatū afferant

Ne & ipsæ sitiant & pueri pereant fame

Neue esurientes hic quasi hædi obuagiant

Matronæ tacitæ spectent: tacitæ redeant

Canora hic uoce sua tinnire temperent.

Domum sermones fabulandi conferant

Ne & hic uiris sint & domī molestiæ

Quodque ad ludorum curatores attinet

Ne palma detur cuiquam artifici iniuria:

Neque ambitionis causa extrudantur foras

Quo deteriores anteponanur bonis

Et hoc quoque etiam quod pene oblitus fui
Dum ludi fiunt: in popinam pedisse qui
Irruptionē facite: nunc dum occasio est
Nunc dum scriblitæ æstuant occurrite
Hæc quæ imperata sūt pro imperio histrico
Bonū hercle factū pro se quisq; ut meminerit
Ad argumentum nunc uicifatim uolo
Remigrare: ut æqui mecum sitis
Signatores eius. nunc regiones: limites
Cōfinia determinabo ei rei ego sum factus finitor
Sed (nisi molestū sit) nomen dare uobis uolo
Comcedias: fin odiosi sit dicam tamen
Siquidē licebit per illos: quibus est in manu
Carchedonius uocatur hæc comcedia.
Latina: platus patruus pultiphagonides:
Nomen iam habetis. nunc orationes cæteras
Accipite. nam argumentum hoc hic censebit
Locus argumentost suum sibi proscænium.
Vos uiatores estis: quæso operam date
Cartaginenses fratres patrucles duo
Fuerē summo genere & summis diuitiis
Eorum alter uiuit: alter est mortuus.
Propterea apud uos dico confidenius
Quia mihi pollicitor dixit qui eum pollixerat
Sed illi seni cui mortuus est filius
Vnicus qui fuerat ab sublatus patre puer
Septuēnis surripitur carthagine
Sexēnio prius quidē quam moritur pater
Quom iam periisse sibi uidet gnatū unicū
Coniicitur ipse in morbum ex ægritudine
Facit illum heredem: fratrem patruelem suū
Ipse abiit ad acherontem sine uiatico
Ille qui surripuit puerū calydonē auehit
Vendit eum domino hic diuiti cuiusdam seni
Cupienti liberorū ofori mulierum
Emit hospitalem: is filiū imprudens senex
Puerum illum etiā adoptat sibi pro filio
Eumq; heredem fecit: cū ipse obiit diem:
Is illic adulescens habitat in illis ædibus
Reuertor rursus denuo carthaginem

Si quid amādare uoltis aut curarier
 Argentum nisi qui dederit nugas egerit
 Vex qui dederit magis maioris nugas egerit.
 Sed illi patruo huius qui uiuit senex
 Carthaginensi duæ fuere filia.
 Altera quinquēnis: altera quadrimula
 Cū nutrice una perieret: a megaribus
 Eas qui surripuit in anactorium deuehit
 Venditq; has omnis & nutricem & uirgines
 Prasenti argento homini si homo est leno:
 Quantū hominū terra sustinet. sacerrumō.
 Vosmet nunc facite conjecturam cæterum
 Quid id sit hominis cui lyco nomen fiet
 Is ex anactorio ubi prius habitauerat
 Huc cōmigravit in calydonā haud diu
 Sui quæsti causā is in illis habitat ædibus.
 Earum hic adulescens alteram effictim perit
 Suam sibi cognatam imprudens: neq;
 Scit quæ scit neq; eam unq; tetigit
 Ita eum leno macerat. neq; quicq; cū ea fecit
 Etianum stupri neq; duxit unquā neque
 Ille uoluit mittere: quia amare cernit
 Tangere hominē uolt leno: illam minorem
 In concubinatā sibi uolt emere miles quidam
 Qui illam deperit: sed pater illarum pœnus
 Postq; eas perdidit mari: terra usquequaq; quærstat
 Vbi quancq; in urbem est ingressus illico
 Omnes meretrices: ubi quicq; habitant: inuenit
 Dat aurum: ducat noctem rogat: post ubi
 Vnde sit: cuiatis capta ne an surrupta sit
 Quo genere gnata: qui parentes fuerint.
 Ita docte atq; astu filias quærīt suas
 Et is oīs linguas scit: sed dissimulat sciens se
 Scire pœnus plane est: quid uerbis opust
 Is heri huc in portum naui uenit uespere
 Pater harū idem huic patruus adolescentulo est
 Iā ne hoc tenetis: si tenetis ducite ne dirumpatis
 Quæso finite transigi: hem pene oblitus sum reliquū dicere
 Ille qui adoptauit hunc pro filio sibi
 Illi pœno huius patruo hospes fuit

Is hodie huc ueniet: reperietq; hic filias
Et hunc sui fratris filium: ut quidem didici
Ego ibi ornabor: uos æquo animo noscite
Hic qui hodie ueniet reperiet suas filias:
Et hunc sui fratris filium. dehinc cæterum
Valete adeste: ibo alius nunc fieri uolo
Quod restat alii faciant palam
Valete atq; adiuuate ut uos seruet salus.

Agorastocles adulescens. milphio seruus

ag. Aepe ego res multas tibi mādaui milphio: dubias egenas:
Inopiosas cōsiliū: quas tu sapienter: docte: & cordate: & cate:

Mihi reddidisti oppiparas: opa tua: qbus p bene factis fateor
Deberi tibi & libertatem & multas grates gratias. mi. scitunſt per
Tempus hoc iā est uerbū si uerbum uetus: nā tua blandiciā mihi sunt
Quod dici solet gerræ germanæ æ depolliæ liræ.

Nunc mihi blādidicus es. heri in tergo meo tris facile corios
Cōtruiſti bubulos. ag. adāmans p amorē si qd feci milphio
Ignoscere id te mihi æquū est. mil. audi tu magis

Et ego nūc amore pereor: sine te uerberē ite: ut tu mihi fecisti
Ob nullā noxiā: post id loquar tu mihi amanti ignosceito.

ag. Si tibi libido ē aut uoluptatis: sino: suspende: uinci: uerbera.

Auctor sū sino. mil. si auctoritatem postea defugeris ubi
Dissolutus tu sis: ego pcedā. ag. ego ne illuc autem facere pferri tibi

Quin si feriri uideo te extēplo dolet. mi. mihi qdē hercle.

ag. Immo istuc mauelim. mil. sed qd nūc tibi uis. ag. cur ego

Apud te mentiar amo imodeste. m l mea: illuc scapulæ
Sentit. ag. at ego hanc uicinā dico adilphasiū meā

Lenonis huius meretricē masculā. mil. iam pridē eqdem

Istuc ex te audiui. ag. differor cupidine eius. sed lenone istoc lyco

Illius domi nō lutunſt lutulentius. mil. uin tu illi neq;

Dare. nūc. ag. cupio. mil. en me dato. ag. abi directus

mil. Dic mihi uero serio. uin dare malū illi. ag. cupio.

mil. Hem eundē me dato utrūq; faxo habebit: & neq; & malum

ag. locare. mil. uin tu illā hodie sine dāno: & dispēdio tuo

Tuā libertā facere. ag. cupio milphio. mil. ego faciā ut

Facias: sūt tibi intus aurēi treceū nūmī philippi. ag. sexceti quoq;

ag. Satis sunt treceū. ag. qd iis facturū. mil. tace: tōiū lenonē

Tibi cū tota familia dabo hodie dono. ag. quid facturū.

mil. Ii scetes tuus collabiscus nūc in urbest: uilicus eū hic nōn

Nouit leno sati intelligis. ag. intellego hercie: sed quod euades

Nescio. mil. non scis. ag. non hercle. mil. at ego tam faxo scies
ei dabitur aurum

Vt ad lenonē adferat dicatq; se peregrinū esse ex alio oppido:

Se amare uelle: atq; obsequi aīo suo: locū sibi uelle liberū

Præberier: ubi neq; faciat clam: ne q; sit arbiter: leno ad se

Accipiet auri cupidus: illico calabit hōiem & aux. ag. cōsiliū

Placet. mil. rogato seruos uenerit ne ad eū tuus. ille me censēbit

Quærit: cōtinuo tibi negabit: qd tu dubitas: quīn extēplo

Duplicet tibi aurū: hominis fur leno fiet. neq; id unde efficiat

Habet: ubi in ius uenerit. addicet prætor familiā totā tibi.

Ita decipiemus fouea lenonē lycum. ag. placet consilium.

mil. Immo etiā expoliuero magis: hoc cū demū dices: nūc etiam

Rudest. ag. ego in ædem ueneris eorū: nisi quid uis milphio

Aphrodisia hodie sūt. mi. scio. ag. oculos uolo meos delectare

Mūdiciis meretriciis. mi. hoc primū agamus: qd cōsiliū coepimus

Abeamus itro: ut collibiscū uillicum hæc pdoceamus: ut ferat

Fallaciam. ag. quanq; cupido uersatur in corde tamen

Tibi auscultabo. mi. faciā ut facto gaudeas: inest amoris macula

Huic hōi pectore: sine dāno magno quæ elui neutiq; pōt

Itaq; hic scelestus est hō leno lycus: cui iā infortunū intentā

Ballistest pbe quā ego haud multo post mittā e ballistario

Sed adelphasiū ecce exit: atq; anterastilis: hæc ē prior quæ meū

Herū dementē facit: sed euocabo heus i foras agorastocles.

Si uis uidere ludos iucundissimos. ag. qd istuc tumultist milphio

mil. Hem amores tuos si uis spectare. ag. o multa tibi di dent bona

Cū mihi hoc obrulisti tam lepidū spectaculū.

Adelphasiū. anterastilis meretrices duæ. milphio seruus

Agorastocles adulescens

ad. Egocii sibi q; uolet uim cōparare: nauē & mulierē hæc duo

n Cōparato. nā nullæ magis res duæ plus negotiū habēt

Forte si ocepis exornare neq; unq; hæc duæ res satis ornantur

Neq; eis ulla ornandi satis satiētas est. atq; hæc uti loquor.

Nūc mō docta dico: nā nos usq; ab aurora ad hoc q; diei est

Postq; aurora illuxit: nūq; cōcessauimus ex industria ambæ

Lauari: aut fricari: aut tergeri: aut ornari: poliri: expoliri: pingi: fingi

Et una binæ singulis quæ datæ nobis ancillæ: eā nos lauando

Eluēdo opam dederāt: ad gerundāq; aquā sunt uiri duo defessi

Apagēsi negotiū quātū in muliere una est. si uero duæ: sat scio

Maximo uni populo: cui lubet plus satis dare potis. sunt quæ n octes

Diesq; in oī ætate semp ornant: lauant: tergētur: poliuntur.

Postremo modus muliebris nullus est: neq; unq̃ lauando
Et fricā lo scimus facere nā quæ lauata ē: nisi perculsa est
Meo quidē aio quasi iniusta est. an. miror equidē sorore istæ
Fabulari: quæ iā callida & docta sis & faceta: nā cum sedulo
Munditer nos habemus. uix ægreg; amatorculos inuenimus

ad. Ita ē uerū hoc unū tamen cogitato: modus omnibus in rebus soror
Optimū ē habitus: nimia oia nīmiū exhibent negocium
Hoibus ex se. an. soror cogita amabo itē nos perhiberi:

Quasi falsa muriatica esse autumatur sine omnilepore & sine
Suauitate nisi multa aqua & diu macerant. olent. falsa sunt
Tangere ut nō uelis. itē nos fumus eiuscemōi. mulieres sunt

mil. Insulae admodū atq; inuenustæ: sine mūdicia & sumptu
Coqua est hæc qdē agorastocles: ut ego opinor. scit muriatica
Ut maceret. ag. qd molestus. ad. soror parce amabo.

an. Sat ē istuc alios dicere nobis: ne nosmet nostra etiā uitia loquamur.

Oia quæ ad deū pacē oportet adesse. an oia accurauī.

ag. Dic pulchrū & celebrē & uenustatis plenum
Dignū ueneri pol cui sunt aphrodisia hodie.

mil. Ecqd grā cū huc foras te euocaui iā num me decet donari
Cado uini ueteris: dic dari: nihil respōdes: huic excidit

Ut ego opinor qd hīc malū astans obticuiisti. ag. sine

Ameine turba tace. mil. taceo. ag. si tacuisses iā istuc

Taceo nō natū foret. an. camius soror mea. adel. oho. amabo

Quid illic nūc pperās. an. rogas qd herus nos apud adē

Veneris mādāt. adel. manet at pol mane

Turba ē nūc apud atā: an ibi uis inter ista uersarier?

Prosedas pistorum amicas reliquias alicarias

Miseras schecno deliburas schecnicolas sordidas

Quæ tibi oleant stabulū: statūq; tellam: & sessibulū merū

Quas adeo haud quisq; unq̃ liber tetigit neque duxit

Domū seruulorū sordidulorū scorta diobolaria.

mil. In malā crucē tun audes etiā seruos spernere.

Propudiū quasi bella sit: quasi eā ipsi reges discutiant.

En monstrū mulieris. tantula tanta uerba fundit

Proh nebula cuius ego cyatho septem noctes non emam.

ag. Dii imortales oipotes qd ē apud uos pulchrius:

Quid habetis: qd mage imortales uos credā eē q̃ ego siem.

Quī hæc tāta oculis bona cōcipio. nā uenus nō ē uenus.

Hæc eqdē uenerē uenerabor: ut amet ac posthac ppitia.

- ag. Milphio heus milphio ubi es. mil. adsum apud te eccum.
 At ego elixus sis uolo. Mil. eni here facis delicias. ag. de te qdē
 Hæc didici omnia. mil. et ne ut ames eā quā nūquam
 Tetigeris: nihil illic qdēst. ag. deos quoque ædepol & amo: & metuo.
 Quibus ego tamen abstineo manus. adel. heu ecastor cū ornatū
 Aspicio nostrū ambarū penitet: exornatæ ut finis. an. imo uero
 Sane cōmode. nā pro nostro quæstu satis bene ornata sumus
 Nō enim pōt quæstus iā cōsistere si eum sumptus supat soror
 ad. Eo illud satius. si satis qd̄ satis est: habitus plusq̄ sat est.
 ag. Ita me di ament ut illa me amet malim q̄ di milphio
 mil. Nā illa mulier lapidē silicē subigere ut se amet. potest:
 Pol id qd̄ hanc mentire: nā tu es lapide silice stultior
 mil. Qui hāc ames. agat uide sis cū illa nūquā limauī caput.
 ag. Currā igitur aliquo ad piscinā aut lacum: limū petā
 ag. Quid eo opus sit. mil. ego dicam ut tibi & illi limem caput.
 ag. In malam rē. mil. ibi sum equidē. ag. p̄gis. mi. taceo. ag. at.
 Perpetuo uolo. mi. enim uero aere meo me laceassis: ludos &
 delicias facis.
 an. Satis nunc lepidē ornatam credo soror te tibi uideriet.
 Sed ubi exempla cōferūt meretricū aliarū: ibi tibi
 Erit cordoliū si quā ornatā melius forte aspexeris
 Inuidia in me nūq̄ innatast. neq̄ malicia mala soror
 Bono ingenio me esse ornatā. q̄ auro multo mauolo.
 Aurū in fortuna inuenitur: natura ingeniū bonum
 Bonā ego quam beatam me esse nimio dici mauolo
 Meretricem pudorem gerere magis decet: q̄ purpuram
 Magis quidē meretricē pudorē q̄ aurū gerere condecet
 Pulchrū ornatū turpes mores peius cœno collinunt.
 Lepidī mores turpē ornatū facile factis comprobant.
 ag. Eho tu uin tu facinus facere lepidū & festiuū. mil. uolo.
 ag. Potes ne mihi auscultari. mil. possum. ag. abī domū ac suspende te
 mil. Quā obrem. ag. quia nunq̄ audibis uerba tot tam suauiā.
 Quid tibi opust uixisse: auscultā mihi modo ac suspende te.
 mil. Sigdem tu es mecum futurus pro una pensilis.
 ag. At ego amo hāc. mil. at ego esse & bibere. adel. eho tu qd̄ agis.
 an. Quid rogas. adel. uiden tu pleni oculi sordium q̄ erant iam
 ad. Splendent mihi. an. imo etiā in medio oculo parū sordis est.
 ad. Cedo sis dextram. ag. ut tu quidē huius oculos in lutis manibus
 ad. Tractes aut teras. an. nimia nos socordia hodie tenuit.
 Qua dere obsecro. an. quia iā nō dudū ante lucē ad ædem

Veneris uenimus: primū ut inferremus ignē in arā. ad. ah
Nō factū est opus: quæ habet nocturna ora. noctu sacrificatum
ire occupant

Priusq̃ expergiscatur uenus: depropereant sedulo

Sacrificare: nam uigilante uenere si ueniant cæ

Ita sunt turpes. credo æcastor uenerem ipsam e fano fugent.

ag. Milphio ædepol milphionē miserū. mil. qd nunc uis tibi?

ag. Obsecro hercle ut multa loquitur. mil. nihil nisi laterculos

Sesumā. papaueremq̃ triticū & frictas nuces.

ag. Ecq̃d amare uideor. mil. damnū quod mercurius

Minime amat. ag. nanq̃ ædepol lucrū amare nullū amatorem

Addecet. an. eamus mea germana. adel. age sis ut lubet.

Sequere hac. an. sequor. ag. eunt hæc quid si adeamus.

mil. Adeas. ag. primū prima salua sis: & secunda tu in secūdo.

mil. Salue in precio tertia. an. salue exra precii. mil. tum pol ego

Et oleū & operā perdidici. ag. quo te agis. ad. ego ne: in ædē

Veneris. ag. qd eo. adel. ut uenerē ppitiē. ag. ehon irata est

Propitia hercle est uel ego pro illa spondeo. adel. qd tu ais.

Quid mihi molestus obsecro. ag. ah tū seuiter. adel. mitte amabo.

ag. Quid festinas turba nunc illi ē. adel. scio sunt illi aliæ quas spectare

Ego & me spectari uolo. ag. qui lubet spectare turpis pulchram

Spectāda dare. Adel. quia apud ædem ueneris hodie est mercatus

Meretricius. eo conueniunt mercatores ibi ego me ostēdi uolo.

ag. Inuendibili merce oportet ultro emptorē adducere. proba merx

Facile emptorē repperit: tam & si in abstruso sita est.

Quid ais tu quādo illi apud me mecū caput & corpus copulas?

ad. Quo die horcus ab acheronte mortuos amiserit. ag. sunt mihi intus

Nescio quot nummi aurei lymphatici.

mil. Deferto ad me faxo actū cōstitit lymphaticū.

Bellula hercle. ag. i di recte in maximam malam crucem.

mil. Quam magis aspector: tū magis ē nimbatā: & nugæ meræ.

ad. Segrega sermonē. tedet. mil. age sustolle hoc amiculū.

ad. Pura sum cōperta. amabo ne attrectare agorastodes.

ad. Quid agam nūc. mil. si sapias curā hanc facere cōpendi potes.

ag. Quid ego nūc curē quid agas milphio. mil. ecce odiū meū

ag. Quid me uis. ag. cur mihi hæc irata ē? mil. cur hæc tibi irata est.

Cur ego id curem. nanq̃ istæc magis tua est curatio.

ag. Iā hercle tu peristi nisi illam mihi tam tranquillam facis

Quā mare est olim cū ibi alcedo pullos educit suos. mil. quid

Faciā? ag. exora. blandire. expalpa. mil. faciā sedulo

ag.¹ Sed uideſis ne tu oratorē hunc pugnis plectas poſtea.
 ad. Non faciā. adel. eamūs nūc etiā morare. ag. male facis
 Bene promittis multa ex multis: omnia incallum cadunt
 Liberare iurauisti me haud ſemel ſed decies: dū te expecto.
 Neq; uſquā aliam mihi paraui copiā neq; illuc uſq; apparet
 Ita nūc ſeruio nihilominus i foror abſcede tu a me. ag. perſi
 Eo qd agis milphio. mil. mea uoluptas: meæ delitiæ: mea uita:
 Mea amcenitas: meus ocellus: meū labellū: mea ſalus: meū
 ſauitū meū mel. meū cor. mea colluſtra. meus molliculus caſeus.
 ag. Mene ego illac patiar præſente dicti: diſcrucior miſer niſi ego illum
 lubeo quadrigis curſim ad carnificem rapi. mil. noli amabo
 Succenſere hero meo cā mea. adel. ego faxo: ſine. mil. irata es nimium
 Pro te dabit. atq; te faciet ut ſis cuius attica atq; libera:
 ad. Quin abire ſinis. qd uis tibi qui beneuolunt: beneuifiſit:
 mil. Si ante qdem mentitus ſit: nunc iā dehinc erit tibi uerax.
 ad. Abiicete dehinc ſis ſycophanta. mil. pareo. ad. at ſcīn quomodo:
 mil. Sine te exorem. ſine te prendam auriculis: ſine dem ſauium
 Iam ego hercule faciā plorantem illum: niſi te propiciam facio
 Atq; hic me ne uerberet. illud faciet niſi te propicio.
 Male formido. noui ego huius mores malos. q̄obrem
 Amabo mea uoluptas ſine te exorariet. ag. non ego homo
 Trioboli ſum niſi ego illi maſtigia exturbo oculos atq; dētes
 Hem uoluptatem tibi. hem mel. hē cor. hem labellū. hem
 Salutē. hem ſauium. mil. impie ſiccine oratorem uerberas:
 Iam iſtoc magis etiā ocellū addas. & labellū & linguam
 Eo qd facias malo. ag. ſiccine ego te orare iuſſi. mil. quomodo
 Ergo orem. ag. rogas ſic enim diceret ſcelette. huius
 Voluptas te obſecro. huius mel. huius cor. huius labellū. huius
 Lingua. huius ſauitū. huius colluſtra. huius dulciculus caſeus.
 Maſtigia. huius cor. huius ſtudiū. huius ſauitū. maſtigia
 Oia illa quæ dicebas tua eſſe ea memorares mea.
 mil. Obſecro hercle te. uoluptas huius. atq; odiū meū. huius amica
 Mameata mea inimica & maleuola. ocule huius lippitudo
 Mea: mel huius ſel meū. ut huic irata ne ſis. aut ſi id fieri non
 Poſſeſt. ad. capias reſtīm ac te ſuspendas cū hero & uoſtra familia.
 mil. Hem mihi iā uideo propter te uictitandū ſorbilo
 Itaq; iam quaſi oſtreatū tergū ulceribus geſtito.
 Propter amorē ueſtrū. ade. amabo men prohibere poſtulas.
 Ne te uerberet magis q̄ mendax me aduorū fiet.
 an. Aliquid huic reſponde. mil. amabo cōmode: ne incōmodus nobis ſit

Na detinnet nos de nostro negocio. ad. uerū etiā tibi hanc admittam
Noxiā unā agorastocles non sum irata. ag. non es. ad. non sum.

ag. Da ergo ut credam fauū. adel. mox dabo cū ab re diuina rediero

ag. I ergo strenue. adel. sequere me soror. ag. atq. audin etiam

Veneri dicito multam meis uerbis salutē. adel. dicam.

ag. Atq. hoc audi. ad. qd ē. ag. paucis uerbis rē diuinā facito. atq. audin

Atq. respice: respexit idē pol uenerem credo facturam tibi.

Agorastocles adulescens. Milphio seruus

ag. Vid nūc mihi es auctor milphio. mil. ut me uerberes: atq.

Auctionē facias: nā ipunissime tibi qdē hercle uendere

Hasce ædis licet. ag. quid iā. mil. maiorem parte minore

Habitas in ea. ag. superfede istis uerbis. mil. qd nunc uis tibi.

ag. Trecentos philippeos collabisco uisico dedi dudū: priusquā
me euocasti foras:

Nūc obsecro te milphio hanc p dextram: perque hanc sororem

Leuā perq. oculos tuos: perq. meos amores: perque adelphasiū meam

Perque tuā libertatē. mil. hem nūc obsecras. ag. mi milphī

Disce mea cōmoditas mea salus fac: quod facturū te esse promissisti

Mihi ut ego hūc lenonē perdā. mil. p facile id quidem est

Adduc & testis tecū: ego intus interim iam & ornāmētis meis

Et sycophantiis tuū exornabo uilicū propera atque abi.

ag. Fugio. mil. meū est istuc lepide & faxis. mil. i modo. ag. ut non

ag. Ego ne si istuc lepide & faxis. mil. i modo. ag. ut non

Ego te hodie. mil. abi modo. ag. emittā manu. mil. i modo

Non hercle mæream. ag. oh. mil. uah abi modo. ag. quantum

Acherūtest mortuorū. mil. etiā ne abis. ag. neque quātum est

Aqua in mari. mil. abiturus ne es. ag. neque nubes quantū est:

mil. Pergin pergere. ago. neque stellæ i cælo. mil. pergin aures tundere.

ag. Neque hoc. neq. illuc. neque eniuero serio neque hercle uero: Mil. qd

Opus est uerbis qppini quod uno uerbo dicere hic. quid uis licet.

ag. Neque hercle uero serio scin quomodo ita me dii amabunt uin bona

Dicam fide: quod hic inter nos liceat. ita me iuppiter scin quam

Vide tu: credin: quod ego fabuler. mil. si nequeo facere ut abeas

Ego met abire uolo. nā isti qdem hercle orationi cecippo

Opus ē coniectore: qui sphyngi interpret fuit. ago. illic hinc iratus

Abiit. nunc mihi cautio ē. ne mea culpa meo amori obiectim

Moram. ibo atque arcessam testis: quando amor iubet

Me obedientem esse seruo liberum.

Lycus leno Antamonedes miles.

Ly.

Illū infelicient omnes: qui post hunc diē leno ullam ueneri

Vñq̄ imolarit hostiã. qui ue ullum thuris granum
 Sacrificauerit. nã ego hodie infelix dis meis iratissimis
 Sex imolauì agnos. nec potui tamẽ ppiciam uenerem
 Facere: uti esset mihi quoniã litare nequeo. abũ illinc illico
 Iratus uetui exta plicarier. neq; ea aspicere uolui quoniã
 Non bona haruspex dixit. deã cẽ idignã credidi.
 Eo pacto auarã ueneri pulcre adũ manũ: quãdo id
 Quod sat erat: satis habere noluit. ego pausam feci. sic ago.
 Sic me decet. ego faxo posthac di deaq; cãteri cõtentiores
 Mage erũtatq; auidi minus. cũ seibũt ueneri ut adierit leno manũ.
 Cõdigne haruspex. nō hō trioboli: oibus in extis aiebat
 Portendi mihi malũ damnũq;. & deos esse iratos mihi.
 Qui dei: diuini. haud humani. æquũ si crederet. mĩna mihi
 Argenti dono post illa data ẽ. sed quãso ubi nã illic restitit
 Miles mōq; hãc mihi donauit: quẽ ego uoca. i ad prandiũ:
 Sed ecce icedi antamonides. an. ita ut ocepĩ dicere.
 Lenule de illac pugna pentethronica: qua sexaginta hoĩum
 Vno die euolaticorũ manibus occidi meis. Ly. euolaticorũ
 Hoĩum. an. ita dico quidẽ ẽ. ly. an obsecro usquã
 Sũt hoies. uolatici. an. fuere: uerũ ego interfeci.
 Quomodo potuisti. an. dicã uiscũ legiõĩ dedi
 Fundasque: eos prosternebã ut folia farfari. ly. cui rei.
 Ne adfundas uiscus adheresceret. ly. pge optume hercle
 Periuras. qui postea. an. in fundas infundebã grandiculos
 Globos. ego illos uolãtis iussi funditarier. qd multa
 Verba: quẽ quẽ uisco offenderãt: tã crebrĩ ad terram
 Decidebãt quã pira: ut qsq; ceciderat. eũ necabat illico.
 Per cerebrũ pinna sua. sic quasi turturẽ. ly. si hercle istuc
 Vñq̄ factũ est. tum me iuppiter faciat: ut semp
 Sacrificẽ nec unq̄ litẽ. an. an mihi hãc non credis.
 Credo ut mihi est æquũ credere. an. age eamus intro: dum
 Exta referuntur. uolo narrare tibi etiã unam pugnã
 Nihil moror. an. ausculta nã hercle tuũ iã
 Elidã caput nisi auscultas: aut is in malam crucẽ.
 Malã crucẽ ibo potius. an. certũ ne est tibi. ly. certũ.
 Tũ tu igitur die bono aphrodisiis addice tuã mihi
 Meretricẽ minusculã. ita res diuinã mihi fuit res serias
 Ois extollo ex hoc die in aliũ diẽ. pfecto festos habeã
 Decretũ est mihi. nũc hinc eamus intro. sequere hac me
 Sequor in hũc diẽ iam tuus sum mercenarius.

Agorastocles adulescens, aduocati.

Ta me diament tardo amico nihil est quicquid inaequius

i Præsertim hoi amanti q quicquid agit pperat omnia

Sicut ego hos duco aduocatos hoies spissigradissimos

Tardiores q corbitæ sunt in tranquillo mari. atq;

Equidẽ hercle dedita opa amicos fugitauĩ senes. sciebam

Aetate tardiores. metui meo amorĩ morã: ne quicq; hos

Procos mihi elegi: loripedis: tardissimos: q si ituri estis hodie

Ite. aut ite: hinc in malã crucem siccine oportet ire amicos

Homini amanti operã datum. nam iste quidẽ gradus

Succretast cribro polinario. nisi cũ pedicis condidicistis

Ocrassari gradu. ad. heus tu: quanq; nos uidemur tibi plebei

Et pauperes. si nec recte dicis nobis diues de sumo loco: diuitem

Audacter solemus mactare infortunio. nec tibi nos obnoxii

Sumus. istuc qd tu ames. aut oderis cũ argentũ pro capite

Dedimus nostrũ: dedimus non tuũ liberos nos esse oportet.

Nos te nihili pendimus. ne tuo nos amorĩ seruos uos esse addictos

Censeas. liberos hoies per urbẽ modico magis par est gradu

Ire serui esse duco festinantẽ currere. præsertim in re populi

Placida atq; interfectis hostibus non decet tumultuari.

Sed si pperabas magis: pridie nos te aduocatos huc duxisse oportuit

Ne tu opinere: haud quisq; hodie nostrũ curret per uias

Neq; nos populus pceeritis isectabit lapidibus. ag. at si ad prandiũ

Me in adẽ uos dixissem ducere uinceretis ceruũ cursu uel gradatorẽ

Gradu. nũc uos qd mihi aduocatos dixi de testis adducere podagrosi

Estis: ac uicistis coctẽ tarditudine. ad. at uero non iusta causa est.

Quo curratur celeriter. ubi bibas ædas de alieno quãtũ uelis.

Vsq; ad fatim: qd tu inuitus nũq; reddas domĩno de quo ederis:

Sed tamen quomodo cũq; quanq; sumus paupculi.

Est domi qd edimus: ne nos tam contẽptim conteras.

Quicqdẽ pauillulũ illuc nostrũ: id omne intus est:

Neq; nos quenq; flagitamus. neq; nos quisq; flagitat.

Tu acã nemo nostrũ tuos rupturus ramices.

ag. Nimis iracundi estis egdem. hæc uobis dixi per iocũ.

ad. Per iocũ item dictũ habeto: quæ nos itidẽ respondimus.

ag. Obsecro hercle opam ueloces hanc mihi: ne corbitã date

Atrepidate saltẽ nã uos adprobare haud postulo:

ad. Siqd tu placide ocio seq; agere uis operã damus.

Si pperas. cursores meliust te aduocatos ducere.

ag. Scitis rem narraui uobis: qd uestra opa mihi opus fiet.

De lenone hoc. qui me amante ludificatur tam dico

Ei parata ut fuit infidia de auro & de seruo meo.

ad. Oia istae scimus. iam nos sibi spectatores sciamus hinc

Nunc cum agitur. haec spectatorum fabula: hosce satius est

Docere ut quando agas: quid agam sciant nos tu ne curassis

Scimus rem omnem. quippe omnes simul didicimus tecum

Vna ut respondere possimus tibi. ag. ita perfectum est sed agite:

ad. Igitur ut sciamus vos scire rem expedite. & mihi quae dudum vobis dixi dicite.

Iam ne temptas. an sciamus non meminisse nostra:

Quomodo trecentos philippeos colabisco uillico dederis quos

Deferret huc ad lenonem inimicum tuum: isque se ut assimularet

Peregrinum esse aliunde ex alio oppido ubi is detulerit:

tu eo quaesitum

Seruum aduenies tuum cum pecunia. ag. meministis memoriter

Seruastis me. ad. ille negabit milphionem quanti censebit tuum.

Adduplicabit omne furtum. leno addicet ubi: ad eam rem

Nos esse testis uis tibi. ag. tenetis rem. ad. uix quidem hercle

Iam paucilla est digitulis primoribus. ag. hoc cito & cursim est

Agendum: properare iam quantum potest. ad. bene uale igitur

ag. Te aduocatos melius celeris ducere tardi sumus nos

Optime tui: pessime hercle dicitis: quin etiam deciderit uobis

Femina in talos uelim. ad. at addepol nos tibi in liberos linguas

Atque oculos in solum. ag. etiam haud nostrum est iracundos esse.

Quod dixi ioco. ad. nec tuum quidem est amicis per iocum

ad. Iniuste loqui. ag. mittite istae. quid uelim uos scitis.

ag. Callemus probe lenonem periurum ut perdas: id studeas.

Tenetis rem ecce opportune egrediuntur milphio una & uillicus

Basilice exornatus incedit: & fabre ad fallaciam.

Milphio seruus. colabiscus uillicus. agorastocles adulescens. aduocatus.

col. Am tenes precepta in corde. col. pulchre. mil. uide sis calleas

col. Quid opus est uerbis. callum aprugnum callere atque non finis:

col. Fac modo ut conducta tibi sint dicta ad hanc fallaciam

mil. Quin addepol indoctior sum. quam in tragodia comici.

Probus homo est. ag. adeam propius adiunt testes.

Tot quidem non potuisti adducere homines magis ad hanc rem idoneos.

Nam istorum nullus nefastus comitiales sunt meri

Ibi habitabant. ibi eos conspicias. quae praetorem sapientius

Hodie doctiores non sunt qui lites creant: quam hi sunt qui

mil. Si nihil est litium. lites seruunt. ad. di te perdant.

Vos quidem hercle comendo quomodo. qui tamen

Et bene & benigne facitis. quom hero amanti opam datis:

Sed isti iā sciūt negotiū qd sit. ago. omnē ordinē

Tum uos aīum aduortite igitur. hūc uos lenonē lycā

Novistis. ad. facile. col. at ego pole eū quali sit facie nescio.

Eū uolo mihi demollretis hoīem. ad. nos curabimus

Satis pceptū. ago. hic trecentos nūmos numeratos habet

ad. Ergo nos inspicere oportet istuc aurū agorastocles

Vt sciamus qd dicamus. mox p testimonio. ago. agite. inspicite.

Aurū est. col. pfecto spectatores comicū. macerato hoc.

Pingues sūt auro in barbaria boues: uerū ad hanc rem

Agundā philippeū est. ad. ita nos assimilabimus

col. Sed ita assimulatote quasi ego sim pegrinus.

ad. Scilicet: & quasi tu nobiscū quid adueniens hodie

Oraueris. liberū ut cōmostraremus tibi locū: &

Voluptarium ubi amans posses pergere

mil. Heu ædepol mortales malos. ago. ego enim docui. mil. qste

Porro. col. agite intro abite agorastocles ne hic uos

Mecū cōspicetur leno: neu fallaciæ præpeditentū

Obiiciatur. mil. hic hō sapiēter sapit agro. facite qd iubet

Abeamus. sed uos satis dictūst. col. abi. ago. abeo. quæso dī

Mortales. col. quīn abis. ago. abeo. mil. sapis.

col. Phi: tace. ad. qd ē? col. fores hæ fecerunt magnū flagiciū

Modo. ad. qd ē flagitiū? col. crepuerūt clare. ad. dī te

Perdiūt. pone nos recede. col. fiat. ad. nos priores ibimus:

col. Faciūt scurræ qd cōlueuerūt pone sese hoies locant

ad. Illic hō ē qui egreditur leno. col. bonus est nam similis

Malus etiā nūc ego illi egredienti sanguinē ex fugā pcul

Lycus leno Aduocati. collabiscus uillicus

Am istuc ego reuortar miles cōuiuas uolo reppire nobis

Cōmodos una sciēt. interibi attulerūt exta. atque eadē

Mulieres iā ab re diuina credo apparebūt domi. sed qd

Huc tantū hoīum incedūt. ecqd nam afferunt.

Et ille chlamydatos quis nā est. q sequitur procul

Aetolica ueste. ad. salutamus lyce: quāq hanc salutē ferimus

Inuiti tibi: & quāquā bene uolumus leuiter lenonibus.

ly. Fortunati oēs sitis qd certe scio nec fore & fortunā id

Si saturam fieri. ad. istuc est thesaurus stultis in lingua situs:

Vt quæstui habeāt male loq melioribus: uia q nescit qua

Deueniet ad mare: eū oportet amnē quærere comitē sibi.

ly. Ego male loquēdi uobis nesciui uia: nūc uos mihi amnes estis.

Vos certū est segi si bene dicetis uostra rīpa uos sequar.
 Si maledicitis uostro gradiār limite. ad. malo bene faceretis. unde
 Est piculū: quantū bono malefacere. ly. qui uero.
 ad. Scies malo si qd benefacias id beneficiū interit bono si quid
 Malefacias etate expetit. ly. facete dictū. sed quid istuc ad me
 Attinet. ad. qā nos honoris tui causa huc ad te uenimus.
 ly. Quanq̄ bene uolumus leuiter lenonibus.
 ly. Si qd boni apportatis habeo gratiā. ad. boni de nostro tibi:
 ly. Nec ferimus nec damus tibi. neq; pollicemur neq; adeo uolumus datū:
 ad. Credo hercle uobis ita ueltra benignitas. sed qd nūc uultis
 Hūc chlamydatū quē uidēs ei mās iratus ē. ly. capite uestro
 Istuc qdem. ad. hūc nūc tūce ad te diripiendū adducimus
 Cū reda: hic hodie incedit uenator. domū canes cōpellunt
 In plagas lepidē. ly. qd hic est. ad. nescimus nos istū
 Quidē qui fiet. nisi dudū a manent ad portū pcessimus atq;
 Istū e nauī exeūtē oneraria uidimus: adiit ad nos exiēplo exiēs
 Salutat: respondemus. col. mortales malos. ut ingrediuntē docte
 In lycophantiā. ly. qd. deinde. ad. sermonē nobiscū ibi copulat
 Aut se pegrinū esse huius ignarū oppidi: locū sibi uelle liberū
 Præberet. ubi neq; faciat. nos hominē ad te adduximus
 ad. Tu: si te di ament: agere tuā rem occasio ē. ly. ita ne ille est cupiens
 ly. Aurū habet. ly. prædā hæc mea ē. ad. potare amare uol
 Locū lepidū dabo. ad. at enim hic clam furtim esse uol
 Neq; sciant. ne ue arbiter sit. nā hic latro in sparta fuit.
 Ut qdē ipse nobis dixit apud regē attalum. inde nūc aufugit.
 Quoniā capitur oppidū. col. nimis lepidē de latrone de sparta
 Optu. me. ly. dī de xq; uobis multa bona dent. cū mihi & bene
 Præcipitis: & bonā prædā datis. ad. imo: ut ipse nobis dixit.
 ly. Quo accures magis: trecētos nūmos philippeos portat: præ sibi.
 Rex sum si ego illū hodie ad me hominē allexero. ad. quin hic
 Quidē tuus ē. ly. obsecro hercle hortamini ut deuortatur
 Ad me in hospitū optumū. ad. neq; nos hortari neq; dehortari
 Decet hominē peregrinū. tuā rem tu ages. si sapis.
 Nos tibi palūbem ad aream usq; adduximus. nūc te illū melius
 Cape si captū esse uis. ly. iā ne itis. col. qd qd uobis mādauī
 Hospites. ad. cū illuc te melius tuā rem adulescens loqui
 Illic ē: ad istas res probus quas quæritas. col. uidere egdem uos
 Vellē cō huic aux darē. ad. illinc pcul nos istuc ispectabimus
 col. Bonā dedistis mihi opām. ly. it ad me. lucy. col. illud quidē
 Quorsū asinus cædit calcibus. ly. blāde hoīem cōpellabo

- Hospes hospitem salutatur. saluum te aduenire gaudeo. col. multa tibi
 Di dent bona cum me saluum esse uis. ly. hospitium te aiunt queritare
 col. Quairito. ly. ita illi dixerunt qui hinc a me abierunt.
 modo te queritare a muscis
 col. Minime gentium. ly. quod ita. col. quia a muscis si mihi hospitium quarerem
 Adueniens huc ire in carcerem recta uia. ego id quero hospitium
 Vbi ego curer mollius quam regi anthiocho curari solet.
 ly. Aedepol ne tibi possum illud festiuum dare. siquidem potes esse
 Patii lepido loco. i. lecto leptide strato. lepidam mulierem
 Complexum contractare. col. is leno uia. ly. ubi tu
 Leucadio lesbio. thassio choo uetustate uino edentulo et atate
 Inriges ibi te replebo usque unguentum egeumatis
 Quid multa uerba facias. ubi tu laueris. ibi ut balneator facias
 Vnguentaria. sed haec latrocinant quae ego dixi omnia
 col. Quid ita. ly. quia auxilium poscunt praesentarium. col. quoniam hercle
 Accipere tu non mauis quam ego dare. ly. quoniam sequere me intro
 col. Duc ergo me intro. addictum tenes. ad. quid si euocemus foras
 Huc agora stocle ut ipse testis sit tibi. certi sumus
 Heus tu qui furem captas egredere ocius.
 Ut tu te inspectes aurum lenoni dare:
 Agora stocles adulescens iudem.
 ago. Videt quod uultis testes. adu. spectat ad dexteram tuus seruus
 q. Aurum ipsi lenoni dabit. col. age accipe hoc sis hic sunt
 Numerati aurei trecenti nummi. qui uocantur philippi.
 Hinc me cura. propterea. hosce absumi uolo. ly. aedepol fecisti
 Prodigum promissum tibi age eamus intro. col. te sequor
 ly. Age age ambula ibique reliqua alia fabulabimur. col. equidem
 Narrabo tibi res spartaticas. ly. quoniam sequere me ergo.
 col. Abduc intro. addictum tenes. ago. quod nunc mihi auctores
 Estis. ad. ut frugi fies. ago. quod si animus esse non finit
 ad. Esto ut finit. ago. uidistis leno cum aurum accepit. ad. uidimus
 ago. Eum uos esse meum seruum scitis. ad. scimus. ago. recte aduersus
 Populi esse leges. ad. sciuimus. ago. hem istae uolo ergo uos
 Commeminiſſe omnia mos cum ad praetorem uos ueniet.
 ad. Meminimus. ago. quid si recenſure aedis pulchre. cenſeo
 Si pulchre non recludet. ad. pedem frangito. ago. si exierit
 Leno. cenſetur hominem interrogare. meus seruus si ad eum uenerit. nec ne
 ad. Quippini. ago. cum auri ducentis nummis philippis. ad. quippini
 Ibi ex templo leno errabit. ago. qua de re. aduoc. rogas quia centum
 Nummis minis dentur. ago. bene putastis. alium cenſebit

- Quæritari. ad. scilicet extemplo denegabit.
 Iuratus quidē homio furti se adstringit. ago. hañd dubiū
 Id quidē quantū eum erit delatum
 ad. Quippini. ago. dies piter uos perduñt. ad. te quippini
 ago. Ibo & pultabo ianuā. ad. ita quippini. ago. tacendi tēpus
 Est. nā crepuerūt fores. foras egreditur. ad. uide lenonem
 Lycū. ago. adeste quæso. ad. quippini si uoles: operire capita
 Ne nos leno uiderit: qui illi male rei ante fuimus inlites:
 ly. Lycus leno. agora stocles. aduocati.
 Vspendant oēs nūc se iā haruspices: qd ego illis posthac
 Quod loquantur credū: q i re diuina dudū dicebāt mihi
 Malū dānūq; maximū porēdier. is explicauit meam
 Ré post illa lucro. ago. salus sis leno. ly. di te amēt agora stocles
 ago. Magis me benigne nūc salutas quā antīd hac. ly. trāglitas
 Euenit qñ naui in mari ut cūq; ē uētus: exin uelum uortit.
 ago. Valeāt apud te quos uolo. atq; haud te uolo. ly. ualeāt ut
 Postulatū ē: ueq; nō tibi mīti a me si audies hodie
 Adelphasū tuā die festo: celebri nobiliq; aphrodisis.
 ago. Calidū prādidisti prandiū hodie. dic mihi. ly. quid iā.
 ago. Quia hoc nūc frige factas cū rogas. hoc age sis leno
 Seruū eē audiui meū apud te. ly. apud me: nunq;
 Factū repies. ago. mentire. nā ad te uenit: aurūq; attulit
 Ita mihi renūciatū ē: qbus credo satis. ly. malus es. captatum
 Me aduenis cū testibus: tuor; apud me nemo: neq; q tui.
 ago. Mementote illuc aduocati. aduo. mē minimus
 ly. Ha ha he. iā teneto qd sit: spexit mō: hi qui illū dudū
 Cōciliauerūt mihi pegrinū i partanū: id nūc hisce
 Credo auditū me eē hos treceos philippos factur; lucrī:
 Nūc hunc inimicū qā esse sciuerūt. mihi eum
 Adlegauerūt: suū q seruū diceret cum auro
 Esse apud me: cōposita ē fallacia: ut eo me priuēt
 Atq; inter se diuidāt: lupo agnū eripe postulat nugas agūt
 ago. Negas ne apud te eē aux; nec seruū meū. ly. nego & negando
 Sigd refert aio. ad. peristi leno. nā iste ē huius uillicus
 Quē tibi nos eē spartiatē diximus: q ad te treceos philippos
 ly. Modo detulit. idq; in istocadeo aurū in est marsupio.
 ago. Ve uostræ ætati. ad. id qd em nunc est tuæ
 Age omittē actū furcifer marsupii manifestū
 Fur es: mihi quæso hercle operā date dū me uideatis seruū
 Ab hoc abducere. ly. nūc pol ego perii. certo. haud arbitratio

Cōsulito hoc factū ē mihi: ut infidiā fierent: sed qd ego
 Dubito fugere hinc in malā crucē: priusq̃ obitorio collo
 Ad pratorē trahor. heheu q̃ ego habui ariolos haruspices
 Qui si qd boni promittunt pro spisso euenit
 Id qd mali pmittunt praesentariū est: nūc ibo
 Amicos cōsulā: quo me mō suspēdere aequū censeant potissimū.

Agorastocles adulescēs. collabiscus uillicus. aduocati.

ago. Ge tu p̃gredere: ut testes uideāt te ire istinc foras
 a Est ne hic seruus meus. col. tū me hercle uero agorastocles

ago. Quid nūc scelesteleno. ad. qui cū litigas abscessit.

ago. Vtinā hinc abierit malā crucē. ad. ita nos uelle aequū est

ago. Cras suscribā homini dicā. col. nūq̃d abscedam.

ago. Sumas ornatū tuū. col. nō sum nequicq̃ miles

Factus paululū praeda intus feci: dum lenonis familiā

Dormitat. extis sum satur factus probe abscedam hinc intro

ago. Factū a uobis comiter. bonā dedistis aduocati operā mihi

Cras mane quāto i comitio estote obuiā. tu sequare me

Intro uos ualete. ad. & tu uale iniuriā illic insignite postulat

Nostro sibi seruire nos censet cibo. uerū ita sunt isti nri diuites

Siq̃d benefacias: leuiter pluma ē gratia. si qd peccauit

Plūbeas iras gerūt. domos abeamus nostras. sultis nūc iam

Quādo id quod ire operam dedimus impetrauimus.

Ut perderemus corruptionē cluium

Milphio seruus

Syn. Xpecto quo pacto meae technae p̃cessurā fiet: studeo hūc
 c Lenonē pdere ut meū herū miserū macerat

Is me aut̃ porro uerberat: incurfat pugnis: calcibus:

Seruire amāti miseria ē: praesertim q̃ qd amat

Caret: at at e fano recipe uideo te sincera sum

Lenonis serui: quid habeat sermones ausculabo.

Syncerastus. milphio serui. li.

Atis spectatū ē: deos atq̃ hoīes eius negligere gratiā.

f Cuiusmōi herus & cōsimiles: uelat ego hēo nūc huiusmōi

Neq̃ piurior neq̃ petor alter usq̃ ē gentiū:

Quā herus meus ē neq̃ tā luteus: neq̃ tā coeno cōlitus.

Ita me di amēt: uel in latumiis: uel in pistrino mauelim

Agere aetate prapeditus latera fortī ferro:

Quā apud lenonē hūc seruiturē colere. qd illuc ē genus

Quae illic hoīum corruptiellae fiūt: dī uostrā fidem

Quod uis genus ibi hominū uideas: q̃si acherūtē ueneris:

Equitem: peditem: libertinū: furem ad fugitiuū uelis
 Verberatū uinctū: addictū: q̄ habet quod det. ut homo est
 Omnia genera recipiuntur itaq; in totis ædibus
 Tenebræ: latebræ: bibitur: estur: quasi in popina haud secus
 Ibi tu uideas litteratas epulas: pice signatas nomina insūt
 Cubitū longis litteris: ita uinariōrū habemus nostræ dilectū domi.
 mil. Omnia ædepol mira sunt ne si herus hunc heredē facit nā id q̄dem
 Illi meditatur. uerba facit emortuo: & adire lubet hominem
 Equidem nimis eū ausculto libens. syn. hæc cū hic uideo
 Fieri crucior precīs emptus maximis apud nos expeculiatos
 Seruos fieri si uixeris. sed ad postremū nihil apparet: male partū
 Male disperit. mil. proinde habet orationē. quasi ipse sit
 Frugi bonæ: qui hercle ipsus ignauiozem potis est tacere ignauiam
 sy. Nunc domū hæc ab æde ueneris refero uasa: ubi hostiis
 mil. Herus nequiuit propitiare uenerem suo festo die.
 Lepidam uenerem. syn. nā meretrices nostræ primis hostiis
 sy. Venerem placuere extemplo. mil. o lepidam uenerē denuo
 Nunc domū ibo. mil. heus synceraste. sy. syncerastum qui
 Vocat mil. tuus amicus. sy. haud amice facis cū cum
 Onere offeres moram. mil. at ob hanc rē tibi reddam
 Vbi uoles: ubi iusseris. sy. habe rem pactā: si futurū: si do tibi
 Operā hanc modo. mil. ut enim ubi mihi uapulandum est
 Tu coriū iufferas. sy. appage: nescio quid uiri sis.
 mil. Malus sum. sy. tibi sis. mil. te uolo. sy. at onus urget
 mil. At tu appone: & respice ad me. sy. fecero: quanq̄ haud otium est
 mil. Saluos sis synceraste. sy. o milphio di omnes deæq; ament
 mil. Q̄ uenam hominē. sy. nec te milphio neq; herū meū adco
 mil. Quē ament igitur. sy. aliquē: nā nostrorū nemo dignus est
 mil. Lepidū eloquere me decet. mil. qd agis. sy. facio quod
 Manifesto hi mœchi haud ferme solent. mil. quid id est
 sy. Refero uasa salua. mil. di te & tuū herum perdiunt
 Me non perdāt: illum ut perdant facere possim si uelim
 sy. Meū herū ut perdant hei mihi metuā milphio. mil. quid
 Id est cedo. sy. malus es. mil. malus sum. sy. male mihi est
 Memorandū esse aliter decet. mil. qd est qd male sit: cui id omne sit
 Quod edis: quod ames affatim. neq; triobolū ullum
 amicæ das: & ductas
 sy. Gratis. sy. diespiter me sic amabit. mil. ut qdē ædepol dignus es
 sy. Vt ego hanc familiā interire cupio. mil. adde operam si cupis.
 Sine pēnis uolare haud facilest. meæ alæ pēnas non habent.

- mil. Nolite ædepol deuelisse. iam his duobus mēſibus uolucres tibi
 Erunt hircinæ. ſy. in malam rem. mil. i tu atq; herus
 ſy. Verū enim quī homo cū norit: cito homo præuorti poteſt.
 mil. Quid iam. ſi. quaſi tu tacere quicq; potis ſis rectius
 mil. Tacitus tibi reſiſtā: q̄ quod dictū eſt male mulieri.
 ſy. Animū inducā facile ut tibi iſtuc credā nī te nouerim
 mil. Crede audacter meo periculo. ſy. male credā. & credā tamen
 mil. Scin tu herū tuū meo hero eſſe inimicū capitalem. ſy. ſcio
 Propter amorem. mil. omnē operā perdis. ſy. qd iā. mī. quia
 Doctū doces quid ergo dubitas quin lubenter tuo hero
 Meus quid poſſiet facere. faciat male eius merito. tum autem
 Si quid tu adiuuas eo facilius poterit facere. ſy. at ego hoc
 Metuo milphio. mil. quid eſt quod metuas. ſy. dū hero infidias
 Parem neſate perdiar ſi herus meus me eſſe locutuū cuiquā
 Mortali ſciat continuo ſi me exſynceraſtum fecerit
 mil. Nunq̄ ædepol mortalis quiſq; fiet me ceniior.
 Niſi hero meo uni indicatſo atq; ei quoq; ut nō enunciet
 Id eſſe facinus ex te ortū. ſy. male credā & credā tamen
 Sed hoc tu tu tecū tacitū habeto. mil. fidei mon melius creditur
 Loquere. locus occaſioq; eſt libere. hic ſoli ſumus. ſy. herus ſi tuus
 Volet facere frugem meū herū perdet. mil. qui id poteſt
 ſy. Facile. mil. fac ergo id facile noſcam: ut ille poſcit noſcere.
 ſy. Quia adelphaſiū q̄ herus deamat tuus: ingenua eſt. mī. quomodo?
 ſy. Eodē quo ſoror illius altera anteraſtilis. mil. ſed q id credam
 ſy. Quia illas emit in anactorio paruulas.
 mil. Quanti. ſy. duo de uiginti minis de prædone ſiculo. mī. quanti
 ſy. Duo de uiginti minis. mil. duas illas. ſy. nutrice earū tertiā
 Et ille qui eas uēdebat dixit ſe furtiuas uēdere ingenuas carthagine
 Aiebat eſſe. mil. di uoſtrā fidē nīmīū lepidū memoras facinus
 Nā herus meus agoraſtocles ibidē gnatus: inde ſurruptus fere
 Sexēnis poſt ibi qui eum ſurripuit huc deuexit meoq; hero
 Eum hic uendidit: ſi in diuitias homo adoptauit hūc: cū diē obiit ſuum
 ſy. Oīa memoras quo id facilius fiat: manu eas aſſerat ſuas popularis
 Liberali tacitus cauſa. mil. tace modo pfecto ad incitas lenonē
 Redigeret: ſi eas abduxerit. quin prius diſperibit faxo q̄ unam
 Calcem ciuerit ita paratū eſt. ſy. ita di faxint: ne apud lenonem
 Hūc ſeruſam. mil. qui hercle conſibertus meus faxo eris: ſi di uolent
 ſy. Ita di faxit. nūc qd aliud memorare milphio. mil. ualeas beneq;
 Vt tibi ſit. ſy. pol iſtuc tibi & tuo hero eſt in manu. uale. & hæc
 Cura clanculum ut ſint dicta. mī. non dictū eſt. uale.

sy. At enim nihil est nisi dū calet. hoc agitur. mil. lepidus cōmones
 Et ita hoc fiet. Si. pba materiest: si probū adhibes fabry
 mil. Potin ut taceas. si. taceo atq; abeo. mil. mihi cōmoditates creas
 Illinc hinc abiit di imortales meū herū seruātū uolunt
 Ethunc disperditū lenonē. tantū cum instat exitū
 Satine priusq; unū sit iniectū tælum: tum instat alterū
 Ibo intro: hæc ut meo hero memorē: nā huc si ante ædes seuocem
 Quæ audiui modo: nūc si eadē hic iterū inscitasti
 Hæro unī potius intus ero odio: q̄ hic sim oībus uobis:
 Di imortales quanta aduenit calamitas
 Hodie ad hūc lenonē: sed ego nūc cur me morer
 Id negociū instituū. si nō datur cessatio: nā & hoc nocte
 Consulendū. quod homo cōcredidit & illud autem
 Inseruēdū: consiliū uernaculū remorsū sit
 Quī malā rem mihi der: merito fecerit.
 Nūc introibo: dū herus adueniata foro operiar domi
 Hāno pœnus loquitur punice

Ythalonim ualon uth si corathissima comsyth
 n Chín lach cunyth mumys tyal michtharū imisehī
 Liphocanet hyth bynuthū ad ædin bynuthū.

Byrnarob syllo homalonin uby misyrthoho
 Bythlym mothyn noctothū uelechanti dasmachon
 Yūdele brin thyfel yth chyls chon. them liphul
 Vih bynim ysdibur tynno cuth nu agorastocles
 Ythe maneth ihy chirfæ lycoth sih nasō
 Bynni id chīl luthili gubulin lasibit thym
 Bodyalyt herayn nyn nuys lym monchoi lusim
 Exanolim uolanus succurratim mistim atticum esse
 Concubitū a bello cutin beant lalacant chona enus es
 Huice filie panese athidmascon alem induberte felono buthume
 Celtū comucro lueni. at enim auoso uber hent hyach aristoclem
 Et te se anech nasocetelia elicos alemus duberter mi comps uesti
 Aodeanec licitor bodes iustum limnimcolus.
 Deos deasq; ueneror qui hanc urbem colunt. ut quod de mea re
 Huc ueniri te uenerim. measq; ut gnatas & mei fratris filiū
 Reperirem. essetis di uostrā fidē quæ mihi surreptæ sunt.
 Et fratris filiū. qui mihi antehac hospes antimadas fuit
 Eum fecisse aiunt sibi quod faciūdū fuit eius filium
 Hic prædicant esse agorastoclem. deū hospitale ac tesseram
 Mecū fero. in hisce habitare monstratist regionibus.

Hos percontabor: qui huc egrediuntur foras.

Agorastocles. milphio. pœnus.

ago. In tu tibi dixisse syncera stū milphio: has esse ingenuas ambas

a Subrititias carthagenensis. mil. aio. & si frugi esse uis

Eas liberali tā adferere causa manu. nā tuū flagitiūst tuas

Popularis te pati seruire ante oculos. domi quæ fuerunt liberae

pœ. Proh di immortales obsecro uestrā fidem. certa est profecto horum

Homīnū oratio: quā orationē hāc aures dulces deuorant.

Vt mihi absterferū: omnē sorditudinē. ago. si ad eā rem

Testis habeam: faciā quod iubes. mil. quid tu mihi testis

Quin tu insistis fortiter. aliqua fortuna fuerit adiutrix tibi.

ago. Incipere multo est: q̄ impetrare facilius. mil. sed quæ nam

Illæc aut est quæ huc cū tunicis aduenit nūnam a balineis

Circūductus pallio facies quidem ædepol

Seruos quidem ædepol antiquosq̄ habet. ago. qui scis

mil. Viden hoī sacra natos consequi: atq̄ ut opīnor digitos ī manibus

Nō habēt. ago. qd tā? mil. q̄a incedūt cū anulatis

Auribus adibo. atq̄ hosce appellabo punice si respōdebunt

Punice pergam loq̄: si non tū ad horū mores linguā deuertero

Quid ais? ecq̄d cōmeministi punice? ago. nihil ædepol.

Nam qui scire potui dic mihi: q̄ illū sexēnis perierim carthagine

pœ. Proh di immortales plurimi ad hūc modū

Periere pueri liberi carthagine. mil. qd tu ais tu. ago. qd uis.

mil. Vin appellem hūc punice. ago. an scis. mi. nullus me est pœnus

Punior ago. adi atq̄ appella qd uelit qd uenerit. q̄ sit cuiatis unde

Sit ne parferis. mil. auo cuiates estis: aut quo ex oppido.

pœ. Anno muthū balle baccha edre anech. ago. quid ait.

mil. Hannonē sese ait carthagine carthagenensē muthū ballis filiū

pœ. Vo. mil. salutat. pœ. dominī. mil. domi: uult tibi dare hīnc

Nescio quid audin pollicerier. ago. saluta hūc rursus

punice uerbis meis

mil. Auo nōne hic mihi tibi inquit uerbis suis. pœ. me barbocca

mil. Istuc sit tibi potius q̄ mihi. ago. qd ait. mil. miserā esse prædicat

Buccā sibi fortasse medicos nos esse arbitrat. ago. si est. nega

Esse nolo ego errare hospite. mil. auditu rufen nūc istan

ago. Sic uolo pfecto uera cūcta huic expedirier. roga nūquid

Opus sit? mi. tu q̄ zonā nō habes. qd in hāc uenistis urbē:

Aut quid quæritis. pœ. muphursa. ago. quid ait?

pœ. Moinlec hiāna. ago. quid uenit. mil. nō audis mures

africanos prædicat.

- In pōpā ludis dare uelle adibus. pce. lalech labchana nilimnicohit
ago. Quid nūc ait. mī. lingulas canalis ait se aduexisse & nuces.
Nunc orat operā ut des sibi: ut ea ueniāt. ago. mercator credo est
pce. Isam. mī. arbinam quidem. pce. palum erga dectha
ago. Milphio qd nunc ait. mī. palas uendūdas sibi met mergas datas
Vt ortū fodiat: atq; ut furmentū metat. ad messim credo nisi
Quidem tuam. ago. quid istuc ad me. mī. certiorē te esse uolui
Ne quid clam: furtiue accepisse censeas.
pce. Muphonnū sucor am. mī. hem caue si feceris
Quod hic te orat. ago quid ait. aut quid orat. expedit.
mil. Sub cratim ut iubeas se supponi: atq; co
Lapides imponi multos: ut sese neces.
pce. Gunebel balsamen erasan. ago. narra quid est
Quid ait. mī. non hercle nūc quidem quicq; scio
pce. At ut scias nunc dehinc latine iam loquar.
Seruū hodie te esse oportet: & neq; & malū hominem
peregrinū atq; aduenam qui inrideas. mī. athercle te
Hominem & sycophantam & subdolū: qui huc aduenisti nos
Captiū migdilia bisulci lingua: quasi proserpens bestia.
ago. Maledicta hinc aufer linguā cōpescas. tace maledicere.
Huic tu tēperabis. si sapis. meis cōsāguineis nolo te iniuste loq
Carthaginī ego sūm gnatus: ut sis sciēs. pce. o mīhi popularis
Salue. ago. & tu adēpol quiq; ses. & si quid opus est quæso
Dic atq; impera popularitatis causa. pce. habeo gratiam
Vex ego hic hospitem unū habeo antidamæ filiū:
Quæro cōmostretis: nouistis agorastoclem
ago. Sed ecquē adolescentē tu hic nouisti agorastoclem
Sigdē antidamarchi quæris adoptatiū: ego sum ip̄sus: quē
Tu quæris. pce. hem qd ego audio. ago. antidame gnātū
Me esse. pce. si ita est te esse iam confer si uis hospitale ecce attulī
ago. Agedū huc ostende: est par probe nā habeo domū
pce. O mī hospes salue multū. nā mīhi tuus pater: pater tuus ergo
Hospes antidamas fuit. hæc mīhi hospitalis tessera cū illo fuit
ago. Ergo hic apud me hospitū tibi prebebitur. nani haud repudio
Hospitiū: neque carthaginem inde sū horiūdis
pce. Di dent tibi omnes quæ uelis. mī. qd ait qui potuit fieri ut
Carthaginī gnatus sis. hic autem habuisti ætolum patrem.
ago. Surrupus sum illinc: hic me antidamas hospes tuus emit & is
Me sibi adoptauit filiū. pce. demarcho itē ip̄se fuit adoptatus
Sed mitto de illo. ad te redeo. dic mīhi. ecquid meministi tuū

- Parentū nomina. ago. patris atque matris memini.
 pce. Memoradū mihi si noui forte: aut si sunt cognati mihi.
 ago. Ampli figura mater mihi fuit. lachon pater. pce. patrem atque
 Matrem uiuerent uellem tibi. ago. an mortui sūt. pce. factū
 Quod ægre tuli. nam mihi sobrina ampli figura tua mater fuit.
 Pater tuus is erat frater patruelis meus. & is me hæredē fecit:
 Cum suū obiit diem: quo me priuatū ægre patior mortuo
 Sed si ita est: ut tu sis lachonis filius signū esse oportet
 In manu leua tibi
 Ludenti quero: quod momordit simia ostēde: inspicere iam aperi
 Audi atq; ades. ago. mi patrue salue. pce. & tu salue agorastocles
 ago. Iteq; mihi gnatus uideor: quod te reperi. mi. pol istā rem uobis
 Bene euenisse gaudeo: & te moneri nōne uis. pce. sane uolo.
 mil. Paterna oportet reddi filio bona. æquū est habere hunc bona
 Quæ possedit pater. pce. haud postulo aliter. restituent omnia
 Suam rē sibi saluam sistā: si illo aduenerit. mi. factio sis reddas
 mil. Et si hīc habet tamē. pce. qn mea quoq; iste habebit si qd de me suat:
 mil. Festiuū facinus uenit mihi in mentē modo. pce. quid id est
 Tua est opus opera. pce. dic mihi quid lubet. profecto uteris
 pce. Ut uoles operā meam. qd est negotii. mi. potin fieri subdolos
 Inimico possum amico insipientia est. mi. inimicus hercle est
 Huius. pce. male faxim lubens. mil. amat a lenone hic: pce. facti
 mil. Sapiēter puto. mil. leno hīc habitat uicinus. pce. male faxim lubēs
 Ei duæ puellæ sunt meretrices. seruulæ sorores. earū hīc alteram
 Efflictim perit: neq; eam incestauit unq;. pce. acerba
 mil. Amatio est. mil. nūc leno ludificatur. pce. suū quæstū colit
 Hic illi malam rē dare uolt. pce. frugi si id facit. mil. nūc hoc
 Cōsiliū capio: & hanc fabricam apparo. utte allegemus
 Filias dicas tuas. surruptasque esse paruulas carthagine
 Manu liberali causa ambas afferas quasi filia tuæ sint ambæ
 Intellegis. pce. intellego hercle. nā mihi item gnae duæ
 Cū nutrice una surreptæ sūt paruulæ. mil. lepide hercle
 Adūmulas. iam in principio id mihi placet pce. pol. magisq;
 Vellē. mil. heu hercle mortalem catū malū crudūq;
 Et olidū & subdolū: ut afflet quo illud gestu faciat
 Facilius. me quoque dolis iam su. erat architectorem
 pce. Sed earū nutris qua sit facile mihi expedi. mi. statura
 Haud magna corpore aliquo: pce. ipsa ealt. mi specie
 Venusta ore atque oculis pernigris
 pce. Formam quidem hercle uerbis depinxisti mihi. mi. uineam

- Videre. pce. filias malo meas sed atque euoca illam si eæ
 Meæ sunt filia. si illarū est nutritrix. me continuo nouerit:
 mil. Heus ecquis hic est: nūciatē: ut prodeat foras gideneme. est
 Qui illam conuentam esse uult
 Giddeneme nutritrix. Hāno pœnus. milphio seruus
 gid. Vis pulat. mil. qui te proximus est. gid. quid uis. mil. cho
 Nouistin tu illūc tunicatū hominē q̄ fiet. Gid. nā quē
 Ego aspicio proh supreme iuppiter herus meus hic qdē est:
 mil. Me arū alūnarū pater hāno carthaginensis.
 Ecce aut mala: præstigiator hic qdē pœnus probus est
 Perduxit omnis ad suā sententiā. gid. o mi here salue hanno
 Insperatissime mihi tuisq; filiis salue atq; eo
 Mirari noli neq; me contēptarier. cognoscin giddenemen
 Ancillam tuā: pce. noui sed ubi sūt meæ gnata. id scire expeto
 ago. Apud ædē ueneris. pce. quid ibi faciūt dic mihi!
 ago. Aphrodisia hodie ueneris est festus dies oratū ierunt deam: ut
 Sibi esset ppitia. gid. pol satis scio ipetrarunt. quādo hic hic
 Adest. ago. eo an huius sunt illæ filia. gid. ita ut prædicas.
 Tua pietas nobis plane auxilio fuit cū hic aduenisti hodie in ipso
 Tempore nanq; hodie eaz mutarentur nomina: facerētq;
 Indignū genere quæstū corpore: haud ones. illi hauon
 Bene si illi in multine me ipsi. & eneste. dū & alama cestinum
 ago. Quid illi locuti sūt inter se dic mihi. mil. matrē hic salutat suā.
 ago. Hæc aut hūc filiū: tace atq; parce muliebri suppellectili.
 ago. Quæ ea est supellex. pce. clarus clamor. sine modo
 Tu adhuc has itro: & una nutriticē simul iube abire hanc ad te.
 ago. Fac qd imperat. mil. sed qs illas tibi monstrabit. ago. ego
 Doctissime. mil. abeo igitur. ago facies modo quam
 memores mauelim
 mil. Patruo aduenienti cœna curetur uolo. pce. lachanā uos: quos
 Ego iā detrudā ad molas. inde porro apud eū: atq; ad robustū
 ago. Codicē ego faxy hospitū hoc leniter laudabitis.
 Despondeas. pce. pactā rem habeto. ago. spōdes ne igitur
 po. Spondeo. ago. mihi patruē salue. nā nūc es plane meus.
 Nunc demū ego cū illa fabulabor libere: nūc patruē si uis
 ago. Tuas uidere filias: me sequere. pce. iam dudū egdē cupio & te sequor
 Quid si eamus illis obuiā. pce. at ne inter uias præbiteram metuo
 ago. Magne iuppiter restitue certas mihi ex incertis nūc opes
 Ego quidem meos amores mecū conficiō fore. sed cœas uldeo

Ipſas .pce. hæc cene ſunt meæ filia: quante e quātulis iā ſunt factæ.

Scin quid eſt throæ ſunt cælū ne ſultoli ſolē

mi. Opinor hercle hodie quod ego dixi per iocū: id euenturū eſſe

Et ſeuery eſt ſeriū. ut hæc inueniatur hodie eſſe huius filia:.

ago. Pol iſtud quidem iam certū eſt. tu iſtos milphio abduce

. Intro nos hæſce hic præſtolabimur.

Adelphafiū. Anteraſtilis meretrices duæ. Agoraſte cleſ
aduleſcens. Hanno. pœnus

ade. Vit hodie operæ præſtū eius q amabilitati animū addiceret.

f. Oculis epulas dare. delubꝝ q hodie ornatum eo uiſcere uenit

De amaui ecaſtor illic ego hodie lepidiſſima māera meretriciā

Digna diua uenuliſſima uenere: neq; cōtempſi eius opus hodie

Tanta ibi copīa uenulſtatū aderat: in ſuo quæq; loco ſita munde

Arabius murrhinuſq; omnis odor complebat haud

Sordere uiſus eſt feſtus dies uenus. nec tū ſanū tantus ibi

Clientarū erat numerus. quæ ad calydoniā uenerāt uenerē.

Certo enim quod quidē ad nos duas attinuit: præpotentes pulchræ

Paciſq; potentes ſoror ſuimus. neq; ab iuuentute ibi in ridiculo

Habitæ quod pol ſoror cæteris omnibus factū eſt. an. malum iſtuc

Aliis uideatur: q̄ uti tute ſoror colaudes. ade. ſpero equidē

Vt pol ego cū ingeniis quibus ſumus atq; aliæ cognoſco

Eo ſumus gnata: gñe: ut deceat nos eſſe a culpa caſtas

pce. Iuppiter q genus colis aliſq; hoīum p quem uiuimus uitalē æuū

Quē pœnes ſpes uitæ ſūt hominū omniū. da diē hūc ſoſpitē quæſo

Rebus miſ agūdis: & qbus annos multos carui: quaſq; prima

Perdiſi paruas: redde hiſ ubertatē. iuicte præmiū: ut ee ſciā pietati

ago. Omnia faciet iuppiter faxo nā mihi ē obnoxius: & me metuit:

pce. Tace quæſo. ago. nā lachryma patruæ. ad. ut uolupeſt hominī mea

Soror ſi q agit: eluet uictoria. ſicut hodie b coīter alias præſtitumꝯ

Pulcritudine. an. ſtulta ſoror eſ magis q̄ uolo. an uero pulchra

Videre obſecro: ſi tibi ſi nonoſ oblitū eſt fuligine

ago. O patruæ o patruæ mi patruiffime. pce. qd eſt ſiſ mei gnate

Quid uiſ expedi. ago. at enim uolo hoc agas. pce. at enim ago

Iſtuc. ago. patruæ mi patruiffime. pce. qd eſt. ago. eſt lepida & lauta

Vt ſapit. phce. ingeniū patris habet: quod ſapit.

ago. Quæ res iā diu ædepol ſapientiā tuā ecq; quē abuſa eſt

Nūc hinc ſapit. hinc ſentit. quicq; ſapit meo amore.

ade. Nō eo ſumus genere prognata: iā & ſi ſumus ſeruæ ſoror

Vt dece. t facere noſ quicq; qd homo qſq; irrideat

Multa ſūt mulierū uitia. ſed hoc e multis maximū eſt cū ſibi nimis

Placent. minusq; operam ut placeant uiris nimis uoluptati est quod
 In exitis nostris portentū est soror; qd; haruspex de ambabus
 Dixit. ago. uelim de me aliquid qd; dixerit. ade. nos fore inuito
 Domino nostro diebus paucis liberas. id ego nisi quid di aut parentes
 Faxint: quid sperem haud scio. ago. mea fiducia hercle haruspex
 Patruelis promissit scio libertatē: quia me amare haud scit
 ade. Soror sequere hac. an. sequor. pœ. priusq; abiit si uis
 Clama has. ago. nisi piget consistite. ade. qs reuocat. ago. q bene
 Volt uobis facere. ad. facere occasio est. sed quis homo est.
 ago. Amicus uobis. ade. qui quidem inimicus nō est bonus est hic homo.
 ago. Mea uoluptas. ade. post istum malim: q malū. ago. siquidē
 Amicitia est habenda: cū hoc habendū est. ade. haud precor
 ago. Multa bona uobis facere uult. ade. bonus bonis benefeceris
 pœ. Gaudio ero uobis. ade. at ædepol nos uoluptati tibi.
 pœ. Libertatique. ade. isto precio tuas nos facili feceris. ag. patruem
 Ita me di amabunt: ut ego si sim iuppiter. iam hercle ego
 Illam uxorem ducam: & iunonem extrudam foras ut pudice
 Verba fecit cogitare & cōmode. ut modeste orationem prauit
 Certo hæc mea est: sed ut astu sum adgressus eas. pœ. lepide
 Hercle atq; cōmode: perge etiā tenta rem in pauca confer.
 Sitiunt qd; sedent. ago. quid istic. quod faciundū est: cur nō agimus.
 In lissos uolo nunc tene patruē. pœ. tu frugi si bonæ es. ago. uin ego
 Hæc ad prhēdam. ade. in patruus est: agorastocles tuus hic
 ago. lā faxo scibis nunc pol ego te ulciscar probe: nā faxo mea eris spōsa
 pœ. Ite in ius ne moramini antestare me atq; duce. ago. ego
 Te antestabor: postea hæc amabo: atq; amplexabo sed illud
 Quidē uolui dicere: imo dixi hercle quod uolebam:
 pœ. Moramini in ius uos uoco. nisi honestiust prehendi.
 ade. Quid in ius uocas nos: quid tibi debemus. ago. dice illi
 ade. Etiā. ne meæ latrant canes. ag. ac tu hercle adludiat
 Dato. mihi pro ossa sauīū. pro osse linguā obsecro. ita hanc
 ead. Canem faciam tibi oleo tranquiliorem. pœ. ite scitis
 pœ. Quid nos fecimus tibi. pœ. fures estis amba. ad. nos netibi
 Vos inq; ago. atq; ego scio. ade. qui id furti estis. ag. nūc
 Rogato. pœ. qā ānos multos filias meas caelauistis clam me
 Atq; eqdē ingenuas liberas sūmoq; genere gnatas.
 Nūq; me castor repies tu istuc probrum penes nos.
 Da pignus nūc periuress nūc sauīū uter ut ridet.
 ade. Nihil tecū ago abscede obsecro. ago. atq; hercle mecū agēdū est
 Nam hic patruus meus ē. p hoc mihi patronus simi necesse est.

Et prædicabo quo modo uos furta faciatis multa. quocq; modo
 Huius filias apud uos habeatis seruas: quas uos ex patria liberas
 Surruptas eẽ suis. ade. ubi sũt eæ. aut quas obsecro satis imaceratæ
 pœ. Quin eloquar. ago. censeo ergo patruẽ. ade. misera timeo qd hoc
 Sit negocii mea soror: ita stupida sine aĩo alto. pœ. aduertite animũ
 Mulieres primũ: si id fieri possit ne idigna indignis di darẽt id. ego
 Euenire uellem nũc quod boni mihi di dant. uobis uoltræque matri
 Eas dis est æquũ gratias nos agere sempiternas: cum
 nostrã pietatem approbant
 Decoratq; di imortales. uos meæ estis abæ filia: & hic cognatus uester
 Huiusce fratris filius. ade. amabo num hi falso obiectant
 gaudio nos. ago. at me
 Ita di seruent ut hic pater est uester. date manus. ade. salue isperate
 Nobis pater te complecti nos sine. pœ. ne cupite atque
 expectate. an. pater salue
 Ambæ filiaẽ sumus amplectamur ambæ. ago. quis me amplectetur
 Postea. pœ. nũc ego sũ fortunatus. multorũ annoꝝ miserias nũc
 Hac uoluptate sedo. ade. uix hoc uidemur credere. pœ. magis quin
 Credatis dicã nã uostra nutritrix primũ me cognouit. ad. ubi amabo est
 pœ. Apud hũc est. ad. quæso qui lubet tam diũ tenere collũ priusq; te
 Mihi despõderit. ago. omitto. ad. sperate salue. omittite salte tua
 Littera. nolo ego istuc: scenicã cõdamus alter alterũ ego inneruũ
 Brachialem quibus nunc in terra melius est. ag. eueniũt digna dignis
 Tandẽ huic cupitũ cõtigĩt o apella zeuxis pictor
 Cur numero estis mortuĩ. hic exemplũ ut pigeretis nã alios pictores
 Nihil moror huiusmodi tractare exempla. pœ. di deæq; omnes
 Vobis habeo merito magnas gratias. cũ hac me læticia tãta & tantis
 Affecistis gaudiis. ut meæ gnata: ad me redirent in potestãtẽ meã
 ade. Mĩ pater tua pietas plane nobis auxilio fuit. ag. patruẽ
 facito in memoriã
 Habeas tuã maiorẽ filiã mihi te despondisse. pœ. memini
 ag. & dotis quid promiseris.

Antamenides miles eidem.

I ego minã non ultus fuero. pbe: quã lenõĩ dedi tũ pfecto
 Me sibi habeant scurræ ludificis caueis. et me ad prandiũ ad se
 Adduxit ignauissimus: ipse abiit foras. me reliquit
 pro atriensi in ædibus.
 Vbi necleno neq; illæ redeunt. nec quod edã qcq; datur pro more.
 Parte prædĩ pignus coepit abiit foras. sic dederò xerẽ militari
 Tetigero lenuculũ. nactus ē hominẽ. mina quẽ argẽti circũduceret

Sed mea amica nunc mihi irato obuiā uenire uelim.
 Iam pol ego illam pugnīs totam faciā ut sit murulea
 Ita replebo attritate: attrior multo ut fiet q̄ ægypti: aut qui
 Cortinam ludis per circū ferunt. anta. tenefis me arte mea
 Voluptas male ego metuo miluos. mala illa bestia ē ne forte me
 Auferat pullū tuū: ut nequeo satis te cōplecti mī pater.
 ant. Ego me moror propemodū: hoc obsonare prandiū potero mihi:
 Sed quid hoc est. quid hoc. qd hoc est. qd ego uideo. quo modo
 Quid hoc ē cōduplicationis. quæ hæc est congeminationis.
 Quis hic homo ē cū tunicis lōgis. quasi puer cauponius.
 Satin ego oculis cerno. est ne illæc mea amica anterastilis.
 Etea est certo. iā pridem ego me sensi nihili pendier
 Nō pudet puellam amplexari baliolū in media uia.
 Iā hercle ego illū excrucandū totū carnufici dabo.
 Sane genus hoc muliebrosū est tunicis demiscis
 Sed adire certū ē hanc ad amatricem aphricam. heus tu tibi
 pce. Dico tu mulier. ecqd te pudet. qd tibi negotiū aut ē cū istoc dīc mihi
 Adolescens salue. anta. nolo nihil ad te attinet qd tibi hanc
 an. Digito tactio ē. pce. qd mihi lubet. anta. lubet. pce. ita dico
 Ligula i in malam crucem. tu ne amator audes esse hallex uiri.
 Aut contrectare: quod mares homines amat. de gulpta menasarapis
 Senicinctiū: manstruga: halagoras. amatū autē plenior
 Alii ulpici quā romani remiges. Ago. nūc tibi adolescens
 Malæ an dentes pruriunt: qui huic es molestus: an malā rē quæritas.
 Cur non adhibuisti dū istæc loquereris tympanū. nā te cinædum
 Esse arbitror magis q̄ uirū. anta. Scin q̄ cinædus sum
 Ite istinc serui foras efferte fustis. ago. heus tu si quid perioctū
 Dixi: nolito inferiū conuertere. an. quid tibi lubido est obsecro
 Antamenides loqui inclementer nostro cognato & patri: nam hic
 an. Noster pater est: hic nos cognouit modo: & hūc sui fratris filiū
 Ita me iuppiter bene amet: benefactū gaudeo: & uolupest mihi.
 Si qd lenoni obtigit magni mali. cūq̄ e uirtute uobis fortuna
 Obtigit. ade. credibile ecastor dicit. crede huic mī pater
 pce. Credo. ago. & ego credo: sed eccum lenonē lycū bonū uirū
 Eccū uideo se recipit domū. pce. quis hic est utrū is
 Est & leo lycus: ago. in seruitute hic habuit duas filias tuas & mihi hic
 Aurifur est. pce. bellum hominem quem noueris. ago. rapiamus
 Intus pce. minime. ago. quapropter. pce. quia
 Iniuriarum multo induci satius est.

Lycus. Leno. Agorastocles. Hāno. Fœ. Anta. miles

- ly. Ecipitur nemo quidē mea sententia: qui suis amicis
 d Narrat recte res suas. nā oibus amicis meis id demū cōuenit.
 Vt me suspendā ne addicar agorastocli. ago. leno eā in ius
- ly. Obsecro te agorastocles suspendere ut meliceat. pce. leno in ius
 Te uoco. ly. qd tibi mecū autē. pce. quia hasce liberas
 Ingentia q; esse filias ambas meas: q sūt surreptæ cū nutrice puulæ.
- ly. Iam pridē equidē istuc sciui & miratus fui neminē uenire: qui
 Istas adfereret manu. meæ quidē profecto nō sunt. anta. leno
 In ius eas. ly. de prandio tu dicis: debetur. dabo. ago. duplum
 Pro furto mihi opus est. ly. fume hinc qdē. pce. & mihi supplicis
 Multis. ly. fume hinc quid lubet. an. & mihi quidem
 Minam argenti. ly. fume hinc quid lubet
 Collo rē soluam iā omnibus quasi baiolus.
 Nunquid recusas contra me. ago. aduersum quidē ite igit intro
- pce. Mulieres sed patruæ mihi tuā. ut dixisti mihi: desponde filiā
 Haud aliter ausim. ant. bene uale. ago. & tu bene uale. an. leno
 Arabonē hoc pro mina mecū fero. ly. perii hercle. ago. imo
 Haud multo post in ius ueneris. ly. quin egomet tibi me addico. qd
 Prætoris opus est. uerū obsecro te. ut liceat symplū soluere
- ago. Trecentos philippos: credo conradi potest. eras auctionē faciā
 ago. Tantisper quidē ut sis apud me lignea in custodia. ly. fiat
 Sequere intro patruæ mī. ut hūc festū diē habeamus hilarem.
 Huius malo. & bono nostro. multū ualete. multa uerba fecimus.
 Malū postremo omne ad lenonē redit. nunqd postremū est
 Condimentū fabulæ. si placuit ꝑ lausum postulat comœdia.
 Agorastocles. Lycus. Lenus. hāno pce. ad elph.
 Anterastilis. Antamenides.
- Vam rē agit is miles. q lubet patruo meo loqui indementer
- q Ne mirere mulieres qd eū sequuntur modo cognouit filias
 Suas esse has ambas. ly. hem quod uerbū auris meas
 Tetigit. nūc perii. unde hæ perierunt. ago. domo
 Carthaginienses sunt. ly. at ego sū perditus illuc ego metui
 Semper ne cognosceret eas aliquis: quod nūc factum est
 Væ misero mihi periire opinor duodeuiginti minæ
 Qui hasce emi. ago. & tu ipse peristi lyce cartaginenses sunt
- ly. Atego sū perditus. pce. quis hic est uirū is est
 Nouvelle nouellus in seruitute filias habuit duas. ago. & mihi
 Auri fur est. pce. bellū hominē quem noueris. leno
 Rapacem te esse semper credidi uerum etiā furacem
 Qui. norunt magis. ly. accedā per ego te tua te genua obsecro

Et hunc cognatū: quem tuū esse intelligo. quādo boni estis
 Ut bonos facere addeceat facite. & uestro subueniatis supplici.
 Iam pridē equidem istas sciui esse liberas. & expectabā si quis
 Eas affereret manu. nā meæ prsum non sūt. tū autē tuū aux
 Reddam: qđ apud me est. & iusiarandū dabo: me malitiose
 Nihil fecisse agorastocles. ago. qđ mihi par facere sit inde tamen
 Egomet consulam omitte genua. ly. mīto si ita senten:ia est
 Heus tu leno. ly. qđ lenonem uis inter negotiū
 Vtinam mihi argentū reddas: priusq̃ in neruū abducere.
 Di meliora faxint. ago. sic es tu ideo cœnabis foris
 Aurum argentū: collū: leno scias te nunc debere simul
 Quid me hac re facere deceat. egomet mecū cogito.
 Si uolo hūc uscisci: litis sequor in alieno oppido.
 Quantū audiui ingeniū & mores eius quo pacto sient.
 Mī pater ne quid tibi cū istoc rei siet. te max: me obsecro
 Ausculta soror: i abi diiunge inimicitias cū improbo:
 Hoc age sis leno: quāq̃ meruisse te ut pereas: scio.
 Nō experiar tecū. ago. neq; si aurū mihi reddes meū
 Leno quando: ex neruo emissus cōpinzare incarcerationem
 Iam autē: ut soles: ego pene tibi me purgatū uolo:
 Si quid dixi iratus aduersum animi tui sententiā:
 Id uti cognoscas quæso: & cū istas inuenisti filias
 Ita me di amēt mihi uoluptatis est. pœ. ignosco & credo tibi
 Leno tu aut amicā mihi des facito: aut aurū mihi reddas minā
 Vin tibicinam meam habere. an. nihil moror tibicinam
 Nescias utrū ei maiores: buccæ: ne an mamæ sient
 Dabo quod placeat. ago. cura: ly. aurū cras sat referā tuū
 Facito in memoria habeas. ly. miles sequere me. an. ego
 Vero sequor. ag. qđ ais patrue qñ hinc ire cogitas carthaginē
 Nam tecū una ire certū est. pœ. ubi primū potero illico
 Dū auctionē factō: hic opus est aliquot ut maneas dies:
 Faciā ita ut uis. ag. age sis eamus. nos curemus. plaudite.

Plauti. Persa:

Argumentum.

Rosecto domino suos amores toxilus

Emit atq; curat leno ut emittat manu

p

Raptamq; tu emeret de prædone uirginē

Subornatam. suadet sui parasiti filia

Atq; ita inuicātū ludit potans dorpaliū

Serui duo Sagaristio. Toxillus

Viamans egens ingressus est: princeps in amoris vias:

q Superavit ærumnis suis ærumnas herculus

Nā cū leonē & cū excedra: cū ceruo: cū apro ætolico

Cum auibus symphalicis cū antæo deluctari mauelim

Quācum amore. ita fio miser quærendo argento mutuo.

Nec quicq̃ nisi: non est. sciunt mihi respondere: quos rogo;

Quin hero suo seruire uult bene seruus. seruitutem.

Nā ædepol illum multa in pectore suo conlocare oportet

Quæ hero placere censeat præsentī atque absenti suo.

Ego neq̃ lubenter seruiō: neq̃ satis sum hero ex sententiā

Sed quasi lippo oculo me herus meus: manum

abstinere haud quit tamen

Qui mihi imperet: & quin me suis negociis præfulciat. sa.

quis illic est

Qui cōtra me astat. tox. quis hic est qui contra me astat

Similis est sagaristionis. sa. toxillus hic quidē meus est amicus

Is est profecto. sa. eū esse opinor. to. congregiar

Contra aggrediar. to. o sagaristio dī ament te. sa. o toxile

Dabūt dī quæ optes ut uales. to. ut quæo

Quid agitur. o. uiuīt. sa. satī ergo ex sententiā;

Si eueniūt quæ exopto satis. sa. nimis stultæ amicis utere

Quid iā. sa. qā iā iperare oportet. to. mihi quidē tu iam

Eras mortuus quia te nō uisitauī. sa. negociū ædepol

Ferreū fortasse. sa. plulculū ānū sui præferatus apud molas:

Tribunus uapularis. to. uetus iam istæc militiā est tua

Satī tu usq̃ ualuisti. to. haud probe. sa. ergo ædepol

Palles. to. saucius factus sum in prælio: ueneris sagitta

Cupido cor meū trāsfixit. sa. iā serui hic amant:

Quid ergo faciā dīs ne aduorseri q̃si titani cū dīs belligerem.

Quibus sat esse nō queam. sa. uide mō ut meæ catapultæ tuū ne

Transfigāt latus. to. basilice agito eleutheria. sa. quid iam

Quia herus peregre est. sa. aīn tu peregre est. to. sicut tibi bene

Esse potes. pati. uenī. uiues mecū basilico accipere uictu.

Vah iam scapulæ pruriunt: quia te istæc audiui loqui

Sed hoc me unū excruciat. sa. qdnam idem: to. hæc

De sūma hodie est. mea amica sit ne libera an sempiternā

Seruitutem seruiat. sa. qd nunc uis ergo

Cū tibi me potis es sempiternū. sa. quēadmodū

Ut des mihi nūmos sexcentos: quos pro capite illius pendam

Quos cōtinuo tibi reponam in hoc triduo: aut quatriduo. age

Sis benignus. subueni. fa. qua confidentia rogare tu a me
 Argentū tantū audes impudēs quin si ego met totus ueneā
 Vix recipi potis est: quod tu me rogas. nā tu aquā a pumice
 Nunc postulas qui ipse sitiat: to. sicine hoc te mihi facere
 Quid faciā. to. rogas: alicunde exora mutuū. fa. tu fac
 Idē quod rogas me. to. quāsi uis nūq̄ repperi. fa. quārā
 Equidem. si quis credat. to. nempe habeo in mūdo. fa. si id
 Domi esset mihi iam pollicerer: hoc meū est: ut faciā sedulo
 Quicquid erit recipe te ad me. fa. quāre tamē egō item
 Sedulo si quid erit iam ut scias. to. obsecro te refecro.
 Operam dā hanc mihi fidelē. fa. ah odio me enicas
 Amoris uitio nō meo nūc tibi morologus fio. fa. at pol
 Ego abs te concessero. to. iam ne abis. fa. bene ambulator
 Sed recipe te q̄ primū potes caue suas mihi in quaestione
 Vsq̄ ero domi dum excozero lenoni malum.

Saturio parasitus.

Veterem atq̄ antiquū questū malo seruo: atq̄ obtineo
 Et cum magna cura colo. nā nūq̄ quisq̄ meorū maiōr fuit
 Quin parasitādo pauerint uētres suos. pr. auos pauos
 Abauos. at auos tritauos quasi mures semp edere alienū cibum.
 Neq̄ edacitate eos q̄sq̄ poterat uincere. neq̄ his
 Cognomētū duris capitonibus. unde ego hunc questū obtineo
 Et maiōr locū neq̄ quadruplari me uolo.
 Neq̄ enim decet sine meo piculo ire aliena ereptum bona.
 Neq̄ illi qui faciunt mihi placēt. plane loquor. nā publica res
 Causa qui cū id facit: magis q̄ sui questū animus iduci potest
 Eum esse ciuem & fidelē & bonū. sed ligirupā qdā ne det in publicum
 Dimidiū: atq̄ etiā in ea lege adscribier. ubi quadruplator quēpiam
 Inlexit manū. tantidē ille illi rursus iniiciat manum.
 Vt æqua partī pdeant ad tris uiros. si id fiat. ne isti faxim usquā
 Appareant qui hic albo rete aliena oppugnant bona.
 Sed sum ne ego stultus qui remcuro publicam.
 Vbi sunt magistratus: quos curare oporteat.
 Nunc huc introibo: uisam hesternā reliquias.
 Qui euenerint recte nec ne. num infuerit
 Febris. oportene fuerint. ne quis obrepta uerit.
 Sed aperiantur aedes. remorandus est gradus.

Toxillus seruus. Saturio parasitus.

Mnē rēiueni: ut sua sibi pecunia hodie illā faciat leno
 Libertā suā: sed ecce parasitū cuius mihi auxilio est opus

Simulabo q̄si nō uideā ita eliciā ueg. curate istic uos atq̄
Adproperate oculos: ne mihi moræ sit quicq̄ ubi ego intio
Aduenero. cōmisce mulsū: struthæ: colutheaq̄ appara.
Bene & in struthæis cōcaleat: & calamū in iuceiā pol ille hic
Aderit credo cōgerro meus. sa. me dicit euge. to. lautū cred
Abalineis iā hic adfutur. sa. ut ordine omnem rem tenet
Colloræ facite ut madeant. & colliphia ne mihi in octa detis.
Rem loquitur uerā nihil sunt cruda: nisi quas madidas glutias
Tum nisi cremore crasso socias: colliricū nihil est macrū illud.
E pigro cōpellucidū. quasi iure se amesse. uis decet. colliricū
Nolo i uescā quod eat in uentrem uolo. to. prope me hic
Nescio quis loquitur. sa. o mi iuppiter
Terrestris & cœpilonus. compellatius.
O saturio oportune aduenisti mihi. sa. mendaciū & depol dicis
Atq̄ haud te decet: nā esurio uenio nō aduenio saturio.
At ædes. nā iā intus uentris sumāt foecula. calefieri iussi reliqas.
Pernā quidē ius est apponi frigidā. postridie ita fieri iussi
Ecq̄d hal legis. to. uah rogas. sa. sapis mutū ad geniū
Sed ecq̄d meministi here qua de re ego tecū mentionē fecerā
Memini ut muræna & conger ne calesterent. nā nimio melius
Oppetuntur frigida. sed quid cessamus proeliū cōmitere.
Dū mane est omnis esse mortalis decet. to. nimis pene manest.
Mane: quod tu occeperis negociū agere: id totū pcedit diem.
Quæso animū aduerte hoc enim iam heri narraui tibi:
Tecūq̄ orauit: ut nūmos sexcentos mihi dares utēdos mutuos
Memini: & scio: & te me orare & mihi non esse quod darem.
Nihil parasitus est cui argentū domi idest
Lubido extēplo cœpere est conuiuiū tubercinari de suo si quid
Domi est. cynicum eē egētē oportet parasitū probe.
Ampullam: strigilem scaphiū. soccos. palliū. marsupii
Habeat inibi paulū præsidii. qui familiārē suā uitā
Obletctet modo. to. iam nolo argentū filiā utendā tuā
Mihi da. sa. nunq̄ & depol cuiq̄ etiam utendā dedi.
Non ad istoc quod tu instimulas. sa. quid eam uis. to. scies
Quia forma lepida & liberali est. sa. res itast. to. hic leno
Neq̄ te nouit: neq̄ gnātā tuā. sa. me ut quisq̄ norit.
Nisi ille qui præbet cibū. to. ita est. hoc tu mihi reperire
Argentū potes. sa. cupio hercle. to. tum tu me sine illā
Vendere. sa. tū illā uendas. to. imo aliū adlegauero.
Qui uendat. q̄ esse se peregrinū prædicet. sicut istic leno nōdū

to.
sa.

to.

to.

sa.

to.

sa.

sa.

to.

sa.

to.

Sex mēses inegaribus huccōmigravit. sa. pereunt reliquæ
 Posterius istuc tamē potest. to. scin quā potest nunquā
 Hercle hodie hic prius edis: ne frustra sis: q̄ te hoc facturū
 Quod rogo adfirmas mihi atq; nisi gnātā tecum huc iam
 Quātū potes: adduces: exigam hercle ego te ex hac decuria
 Quid nūc. qd ē. qn dicis quid facturū sis. sa. quāso hercle
 Me quoq; etiā uendas lubet. dū saturū uendas

to. Hoc si facturū face. sa. faciā equidē quæ uis. to. benefacis

Propera. abi domū. prēmōstra doctē præcipe astu filiæ

Quid fabuletur: ubi se natā prædicet: qui sibi parētes fuerint

Vnde serrupta sit. sed longe ab athenis eē se gnātā autumet

Et ut adflectat: cū ea memoret. sa. etiā tu taces

Ter tanto peior ipsa ē: quā illam tu esse uis. to. lepide

Hercle dicis. sed scin qui facias cape tunicā atq; zonam.

Et chlamydē afferto: & causam quā ille habeat: qui hanc

sa. Lenonī huic uendat. sa. heu probe. to. quasi sit pegrinus

Laudo. to. & tu tuā gnā tamen ornātā adduce

Lepide in peregrinū modū. sa. ornāmēta

Abs chorago sumito: dare debet: præbēda ædiles locauere.

Iam saxo hic aderūt sed ego horum nihil scio

to. Nihil hercle uero. nam ubi ego argētū accepero

Continuo tu illā a lenone adserito manu. sa. sibi habeat.

Si non extemplo ab eo abduxero. to. abi & istuc cura

Ego puerū uolo mittere da amicam meam uthabeat

Animū bonū. me esse effecturū hodie. nimis lōgum loquor.

Sophoclidisca lena. lenescelene ancilla.

Atis fuit indoctē inmemori insipienti dicere totiēns

Nimis tandē me qdē p barda & p rustica reor habitam

Esse abs te. quāq; ego uinū bibo: at mādāta nō consueui simul

Bibere. unā eqdē iam satis tibi bis spectatā censueram esse

Et meos mores. nā equidē te iam sector. qn tū hunc annū

Cū interim credo. cuius si in ludū iret: potuisset iam fieri

Ut pbel lras sciret cū interim meū ingeniū fans non edidicisti

Atq; infans. potin ut taceas potin ne mōeas memini & scio

Et calleo: & cōmemini. amas pol misera id tuus scatet aīus.

Ego istuc placidū tibi ut sit faciā. len. miser est qui amat:

so. Certo is quidem nihil est: qui nihil amat: qd ei hominī opus uita est

Ire decet me heræ obsequens filia libera mea opera oculus ut sit

Conueniā hunc toxillū: eius auris quæ mādāta sunt: onerabo

Toxillus seruus. pagnium puer. sophoclidisca.

- to. Atin hæc tibi sunt plana & certa: satî hæc meministi & tenes
 peg. Melius q̄ qui docuisti. to. ain uero uerbereu caput.
 peg. Aio enim uero. to. qd ergo dixi. peg. ego recte apud illam
 Dixero. to. nō ædepol scis. pe. da hercle pignus nî omnia
 Memini & scio. to. equidē si scis tui: quot habeas hodie
 Digitos in manu eo dē pignus tecū. pe. audacter si lubido
 Est perdere. bona pax sit potius. to. tun igitur sine me
 Ire. to. & iubeo & sino: sed ita uolo te curare: ut domi sis cū ego
 Te esse illi censeam. pe. faciā. to. quo ergo is nunc.
 peg. Domū uti domi sim cū illi censeas. to. scelus tu puer'es
 Atq; ob istam rem ego aliquid te peculiabo.
 peg. Scio fidei hercle herili: ut soleat ipudiciēia opprobri.
 Nec subigi queant unq̄ ut pro ea fide habeant iudicē
 to. Abi mō. pe. ergo laudabis faxo. to. sed has tabellas pagniū
 Ipsi lenisse lenæ fac. des. & quæ iussi nūciato. so. cesso ire ego
 Quo missa sum. pe. eo ego. to. i sane ego domū ibo face rē hāc
 Cū cura geras: uola curriculo. pe. istuc marinus passer p̄cirū
 Solet illic abiit hinc itro huc sed quis hæc est quæ me
 Aduorsum icedit. to. benignū hic quidē est.
 peg. Sophoclidisca hæc peculiaris ē eius: quo ego sum missus. so. nullus
 Esse hodie hoc puero p̄ior phibetur cōpellabo. pe. cōmorandus t
 Apud hanc obieci. so. pagniū delitiæ pueri salve. qd agis
 Vi uales. pe. sophoclidisca dī me amabunt. so. quid me
 Vt. pe. hercle si ut digna es faciant: odio hercle habeant
 Et faciāt male. so. mitte male loq. pe. cū ut digna es dico
 Bene nō male loquor. so. qd agis. pe. sceminā scelestā
 Te astans cōtra cōtuor. so. certe equidē puerum p̄iorē
 Quā te noui neminē. pe. qd mali facio: aut cui male dico
 so. Cui poleūque occasio ē. pe. nemo homo unq̄ ita
 Arbitratus ē. so. at pol multi esse ita sciunt. pe. heia.
 so. Heta. pe. tuo ex ingenio mores alienos p̄bas. fateor
 Ergo p̄fecto: me esse ut decet lenonis familiæ.
 Satis iā dictū habeo: sed qd tu cōfitere ut te autumo
 peg. Fatear si ita sim. so. iam abi uicisti. pe. abi nūc iā. so. ergo
 Hoc mihi expedit quo is. pe. quo tu. so. dictu prior
 Rogau. pe. at post scies. so. eo ego hinc haud longe:
 peg. Et quidē ego haud longe. so. quo ergo scelus.
 peg. Nisi sciero prius ex te: tu ex me nūq̄ hoc qd rogitas scies:
 so. Nūq̄ ecastor hodie scibis: prius q̄ ex te audiuerō
 peg. Ita ne ē. so. ita ne ē. pe. mala es. so. scelestus. pe. decet me

- so. Me quidē haud decet. pe. qd ais certū est celare quo iter
 Facias pessuma. so. offirmaſti occultare quo te imittas
 Pessume. pe. par pari respondes: dicitō: abi iam quando
 Ita certa res ē: nihilo facio scire ualeas. so. asta. peg. atppero
 so. Et pol ego ire. pe. ecqd habes. so. ecqd tu. pe. nihil equidem
 so. Cedo manum ergo. pe. est ne hæc manus. so. ubi illa altera est
 Furtifica læua. pe. domi ecçā huc nullā. attuli. so. habes nescio qd
 peg. Ne me attrēta subigatrix. so. sin te amo. pe. male operam
 Locas. so. qui. pe. qā enim nihil amas: cū ingrātū amas.
 so. Tēpori hanc uigilare oportet formulam: atq; ætatulam.
 Ne ubi capillus uersipellis fiat: fœde semper seruias
 Tu quidē haud etiā es octoginta pondo. pe. at cōsidentia
 Illa malitia militatur multo magis q̄ pondere.
 so. Atq; ego hanc nūc operā perdo. pe. qd iam. so. qā peritis p̄dico
 peg. Sed ego cello: so. mane. pe. moleſta es. so. ergo quoq; nisi scio
 Quo agas te. pe. ad uos. so. & polego ad uos. pe. qd eo. so. qd
 Id ad te attinet. pe. enim non ibis nunc uicissim: nisi scio.
 so. Odiosus es. pe. lubet nūq̄ hercle istuc exterebrabis tu
 Vt sis prior q̄ ego siem. so. malitia certare tecū miseria est:
 peg. Merx tua mala est. so. quid ē quod metuas. pe. idē istuc q̄ tu.
 so. Dic ergo. pe. ne hoc cuiq̄ homini edicere oēs muti ut loqueretur
 Prius edictū est magnope mihi ne cuiq̄ homini
 Crederē. oēs muti ut loquerent prius hoc q̄ ego. so. at tu hoc face
 Fide data credamus. pe. noui omnes sunt lenæ leuſidæ.
 Neq; tippulæ leuius pondus ē q̄ fides lenonia. so. dic amabo
 peg. Dic amabo. so. nolo ames. pe. facile impetras. so. tecū habeto
 peg. Et tu hoc taceto. so. tacitū erit. pe. celabitur: so. toxilo
 Has fero tabellas tuo hero. pe. abi. ecçilli. domi at ego hanc
 Ad leniſſelenē tuam heram obſignatam abietem:
 so. Quid istuc scriptū. pe. iuxta tecū ſi tu nescis. nescio nisi fortasse
 Blāda uerba. so. abeo. pe. at ego abiero. so. ambula.

Sagaristio seruus.

Qui opulēto inclyto: ope gnato. ſupremo ualido uiri potēti
 i. Opes: ſpes: bonas copias: cōmodatū lubens uitulorq; merito
 Quia meo amico amiciter hanc cōmoditatis copiam
 Danunt argenti minuti: ut egenti opem afferam
 Quod ego nō magis ſomnlabā: neq; opinabar: neq; cenſebam
 Num herus meus ad me iā miſit: domitos boues uti ſibi mercarer
 Eā fore mihi occaſionē. ea nūc quaſi decidit de celo: dedit
 Argentū: nā ibi mercatū dixit eſſe die ſeptimi: ſtultus q̄ hoc

Mihi daret argentū. cuius ingenū nouerat. nā hoc argentū
Alibi abutar: boues quos emerē: nō erant: nūc & amico meo
Prosperabo: & genio meo multa bona faciā. diu quod bene
Erit: die uno absoluā. tax tax tergo erit meo. non curo
Nunc amico bobus domitis mea ex crumena largiar.
Nā id demū lepidū ē. triparcos hoies uetulos auidos aridos
Bene ad mordere qui alienū seruo obsignant cū sale.
Virtus ē ubi occasio admonet dispicere. qd faciet mihi.
Verberibus cedi iussē: sic compedes imponi uapulē
Ne sibi me credāt supplicem fore. ne illi mihi iam nihil noui
Offerti pōt. quin sim peritus. sed toxili puer pagnū ecclī.

Pagnū puer. sagaristio seruus.

Ensum meū quod datūst confeci nunc

p Propero domū. sa. mane & si properas

Pagnū ausculta. pe. emere oportet quem tibi

Obedire uelis. sa. alta. pe. exhibeas molestiā ut opinor

Siqd debeam. sa. q nunc sic tam es molestus. pe. scelerate

Etiā respicis. sa. scio ego quid sis ætatis. pe. eo istuc.

Maledictū ipune auferes. sa. ubi toxilus est tuus herus

peg. Vbi illi liber: neq te consulit. sa. etiā ne dicis ubi sit uenefice.

peg. Nescio inquā mulmūribatu. sa. maledicis maiori.

peg. Prior promeritus: perpetiare. seruā operam. linguam

Liberā herus mē iussit hñe. sa. dicis ne mihi ubi sit toxilus.

peg. Dico ut perpetuo pereas. sa. cedere hodie tu restibus.

peg. Tua qd cucule causa. nō hercle si os perciderim tibi.

Metuā mortificine. sa. uideo ego te iam incubitatus es.

peg. Ita sum. qd id attinet ad te. at nō sum ita uita gratis

sa. Confidens. peg. sum hercle uero: nā ego me confido

Libex fore tu te nunq speras. sa. potin ut

Molestus ne fies. pe. quod dicis facere non quis

sa. Abi in malam rem. pe. at tū domū nam ibi tibi parata

Præstost. Sa. uadatur hic me. pe. utinā uades desint

In carcere ut sis. sa. quid hoc. pe. quid est

sa. Etiam scelus male loquere. pe. tandem ut liceat

Cū seruus sis seruū tibi maledicere. sa. ita ne specta

Quin dederō. pe. nihil iā nihil habes. sa. dī deāq te oēs perdant

Nisi hodie: si prehēdero: defigam in terram colaphis.

peg. Amicus sum: eueniāt uolo tibi quæ optas: atq id fiat: iū me

Defigas te cruci ipsū ppediem adfigēt alii. sa. quin te dī deāq

Scis quid hinc porro dicturus fuerim: nil linguæ moderari queam

Sa. Potin abeas. pc. abigis facile nā umbra mea intus uapulat
 Ut istūc dī deaq; p dant: tanq; pserpens bestia bilinguis
 Et scelestus hercle illū abiisse gaudeo. fores apite: ecce aut
 Quē conuenire maxime cupiebā egreditur foras

to. Toxillus. Sagaristio serui. si. Sophoclidisca ancilla.
 Aratū iā esse dicto: unde argentū sit futurū iubeto.
 Habere animū bonū. dic me illā amare multū: ubi se adluat
 Ibi me adluat quā dixi ut nūciāres satim ea tenes. So. magis

sag. Calleo q aprugnū calūcalet. to. ppera abi domum
 Nūcego huic graphice facetus siā subnixis alis me inferā
 sag. Atq; amicibor gloriose. To. sed q; hic ansatus ambulat.
 Magnifice contestabor. to. sagaristio hic quidē: sed quid
 Agitur sagaristio ut ualeat ecqd qd mandauit tibi est ne
 In te speculā. Sa. adito nidebit factū. uola. uenito. pmoueto.

tox. Quid hoc id in collo tibi tumet. sa. uomicaft. prestare parce:
 Nā ubi qui mala tetigit manu dolores cooriuntur.

to. Quādo istac innatast tibi. sa. hodie. to. secari iubeas.

sag. Metuo ne imaturā fecem: ne exhibeat plus negocii.

tox. Inspicere morbū tuū lubet. sa. abi atq; cauefis a cornu

tox. Quid iā. sa. q; boues binī hic sūt in crumena. to. emitte sodes

Ne enicet fames inire pastū. sa. enī metuo: ut possim imbulilē

Reicere ne uagētur. to. ego reiciam. sa. habere animū bonū

Credit. cōmodabo. sequere hac sis. argentū hic est quod

Me dudū rogasti. to. quid tu ais. sa. dominus me boues

Mercatū eretria misit. nunc mihi eretria erithac tua domus.

tox. Nimis tu facere loquere. atq; ego omne argētū tibi actutum

Incolume redigā. nā iam omnes sycophantias istruxi &

Cōparauī quo pacto ab lenōe auferā hoc argentū. sa. tāto melior

tox. Et mulier ut sit libera. atq; ipse ultro det argentū:

Sed sequere me: ad eā rē usus est tua mihi opa. sa. utere ut uis.

Parasitus. Virgo per sa.

Vā res bene uortāt mihi & tibi & uētri meo: perēnitatīq;

Adeo huic ppetuo cibo ut mihi superefit: suppetat: supstitet

Seque hac mea gnata mecū dīs uolētibus: cui rei opa det scīs.

Tenes: itelligis: cōmunicaui tecū consilia mea. ea causa ad hoc

Exēplū te exorauī ego. uēbis tu hodie uirgo: uir. amabo mi pater

Quāq; libēter escis alienis studes: tui ne uētris causa filiā

Vēdis tuā. pa. mīx qn regis philippi cā: aut attali

Te potius uēdā q mea: quā sis mea. uir. utrū tu pro

Ancilla me habes: an pro filia. pa. utrū hercle magis in uētris

Rem uidebitur: meū opinor iperlunſt in te nō in me
 Tibiſt. uir. tua iſtāc poteſtas ē pater: uerū tamen
 Quanq̃ res nr̃ae ſunt pater pauperclā: modica: & modeſtā
 Melius ē tamē ita uiuere. nā ubi ad paup̃ratē imigrant iſamīā
 Grauior paup̃tas ſit. fides ſublæſtior. pa. enim uero odioſa es
 uir. Nō ſum neq; me eē arbitror cū praua natura eē te p̃cipio pater
 Nā inimici famā nō ita ut nata ē. ferunt. pa. ferant caniq;
 In maximā malā crucē: nō ego inimicitias oīs pluris exiſtimo
 Quā menſa inanīs nūc ſi apponatur mihi. uir. pater hominū
 Immortalis eſt fama. etiā tum uiuit: cū eſſe credas mortuā.
 pa. Quid metuis ne te uendā. uir. nō metuo p̃r: ueq; inſimulari nolo
 pa. At ne q̃q̃ ne uiſ. meo modo iſtud potius fiet q̃ tuo fiat
 Quæ hæc res ſunt. uir. cogita hoc uerbū p̃r. herus ſi minatus eſt
 Malū ſeruo ſuo. t̃ae. ſi id futurū nō ē: ubi captūſt flagrū.
 Dū tunicas ponit: quāta afficitur miſeria. ego nūc qd̃
 Nō futurūſt formido. tamen. ſa. uirgo atq; mulier nulla
 Erit: qn ſit mala quæ præter ſapiet q̃ placet parētib;.
 uir. Virgo atq; mulier nulla erit: qn ſit mala: quæ reticet ſiqd̃
 Fieri puorſe uidet. pa. malo cauere meliuſt te. Vir. at ſi nō
 Licet cauere qd̃ agā: nā ego tibi cautū uolo
 pa. Malus ne ego ſū. uir. nō es neq; me dignūſt dicere. ueq; ei
 Rei operā do ne alii dicāt qbus licet. pa. dicat quod
 Quiſq; uult: ego. de hac ſententia nō demouebor. uir. at
 Meo ſi liceat modo ſapiēter potius faciā q̃ ſtulte. pa. libet
 Lubere p̃ me tibi. uir. licere itelligo ueq; libere: haud liceat
 Si lubeat mihi. pa. futura es dicto obediens an non patri
 uir. Futura. pa. ſcis nam tibi quæ præcepi oīa & id ut
 uir. Surrup̃ta fueris. uir. doctē calleo. pa. & q̃ parentes fuerint
 uir. Habeo in memoria: neceſſitate me mala ut fiam facis.
 Vex̃ uideto: me ubi uoles nuptum dare ne hæc
 fama faciat repudioſas nuptias
 pa. Tace ſtulta. nō tu nunc hominū mores uiſes. quouiſmodi hīc cum
 Mala fama facile nubitur. dū dos ſit. nullū uitū uitio uortitur.
 uir. Ergo iſtuc facito ut ueniat in mentem tibi. me eſſe indotatam.
 pa. Cauēſis tu iſtuc dixeris. pol deū uirtute & malorū meū
 Ne te indotatam dicas cui dos ſit domi. librorū ecce illū habeo plenū
 Soraciū. ſi hoc accuratūſis. lepide cui rei opam damus. dabūtur
 Dotis tibi idē ſexcētilogi atq; attici oēs. nullū ſiculū accepis
 Cū hac dote poteris uel medico nubere. uir. quā tu me ducis
 Si quo ducturus pater uel tu me uēde. uel face: quod tibi lubet.

Perfa.

pa. Bonū æquūq; oras. ſequere hac. uir. dicto ſum audiens.
Dordalus leno.

Vid nam eſſe acturū hunc dicam uicinū meum:

q Qui mihi iuratus eſt ſeſe hodie argentū dare.

Quod ſi non dederit. atq; hic dies præterierit.

Ego argentū ille iuſſurandum amiſerit.

Sed ibi cōcrepuit fores quiſnam egreditur foras.

Toxilus ſeruus. dordalus leno.

to. Vrate iſtuc intus iā. ego domū me recipiā. do. toxille qd agit

to. c Eo lutū lenonū cōmixtū. eo ſtrequilinū publicū:

Impure i hōeſte. i iur illex. iure labes populi. pecuniā accipiter.

Auide. atq; iuide. procax. rapax. trahax. trecentis uerſibus

Tuas ipuritas loqui nemo poteſt accipin argentū. accipe ſis

Argentū impudens tenefſis. argentū etiā tu argentū tenes

Poſſum te facere ut argentū accipias. lutū qui niſi iurato

Mihi nihil auſus credere. Dor. ſine reſpirare me tibi ut

Reſpondeā uir ſūme populi ſtabulū ſeruitriciū

Scortorū liberator. ſubiculum flagri. cōpedum tritor.

Piſtrinorū ciuitas peniſerue. lurco. edax. fugax. ſurax.

Cædo ſis mihi argentū. argentū inq; cedo. quā tu mihi

Argentū reddiſ. nihil ni te pudet leno te argentū poſcit..

Solita ſeruius: pro liberanda amica ut oēs audiant

to. Tace obſecro hercle ne tua uox ualide ualet. dor. referūdæ ego

Habeo linguā natā gratiæ. eodē mihi precio ſal perhibet quo tibi

Niſi me hæc defendet. nunq; delinquet ſalē. to. iā omitto

Iratus eē. id tibi ſuccēſui: qā te negabas credere argētū mihi.

dor. Mirū qn tibi ego credere: ut ipſe mihi faceres: quod partim

Faciūt argētarii. ubi qd credideriſ citius extēplo a foro

Fugiūt. q̄ ex porta ludicū emiſſuſt lepus.

to. Cape hoc ſis. dor. quā das. to. nūmi ſexcēti hic erunt probi:

Numerati. facit mulier libera atq; huc cōtinuo adduce. dor. iā

Faxo hic erit. nō hercle cui nūc hoc dem ſpectandū ſcio:

to. Fortaſſe metuſ iā a foro argentarii abeunt. quā in curſu rotula

Circūuortitur. abi iſtac aduoſiſ angipotiſ ad forū.

Eadē iſta hæc facito mulier ad me trāſeat per horū. dor. iam

Hic faxo aderit. to. at ne propalam. dor. ſapienter ſane.

to: Supplicatū cras eat. do. ita hercle uero. to. dū ſtas reditū oportuit.

Toxillus.

c Iquam rē accures ſobrie aut frugaliter
Solet illa recte ſub manus ſuccedere

Atq; ædē pol. firme ut qsq; rem accurat suam
Sic ei procedit. post principio deniq; si malus
Aut nequans sit: male res uertunt: quas agit
Sī autem frugist eueniunt frugaliter
Hanc ego rem exorsus sum facete & callide
Igitor prouentura bene confido mihi.
Nunc ego lenonem ita hodie intricatū dabo.
Vt ip̄sus sese qua se expediat nesciat.
Sagaristio heus exi. atq; educ uirginē.
Et istas tabellas quas consignauī tibi.
Quas tu attulisti mihi ab hero meo usq; e p̄sia

Sagaristio. Toxillus serui duo.

fa. Vnq̄d moror. T. o. euge euge ornatus basilice
n Tiara ornatum lepide condecora tuum
Tum hāc hospitiā. at trepidula ut graphice decet
Sed satī estis meditati fa. Tragici & comici
Nunq̄ æque sunt meditati. T. lepide hercle adiuuas
fa. Age illuc aspice de procul in conspectū. T. tace
Vbi cum lenone me uidebis conloqui.
Id ad erit adeundi tempus non agite uos

Dordalus leno. Toxillus seruus.

Vi homini di propitii sunt. aliqd obiciunt lucri

e Nam ego hodie cōpendi feci. non panes i dies

Ita ancilla mea q̄ fuit hodie sua nūc est argento. uicē

Iam hodie. alienū cenabit nihil gustabit de meo.

Sum ne. p̄bus. sum lepidus ciuis: q̄ atticā hodie ciuitatē maximā

Maiores feci: atq; auxi ciuifemina. sed ut & ego hodie fui benignus

Et ego multis credidi. nec satis a quoq; hoie accepi: ita pr̄sū credebā

Oib; nec metuo qbus credidi hodie: neq; mihi i iure abiurassit

Bonus uolo iā ex hoc die eē. qd̄ neq; fiet neq; fuit. T. hūc ego hoīem

Hodie in trāsennā doctis ducā dolis. itaq; huic infidiæ paratæ

Sūt probe aggrediar uirū quid agis. cedo unde agis te

Dordale. D. credo tibi di dent quæ uelis. T. eo an iā manu emissisti

Mulierem. D. credo epol credo inq̄ tibi. T. o. iā libera est

Enicas. D. qn̄ tibi me dico credere. T. o. dic bona fide. iā libera ē.

do. I i ad for; ad prætorē. exquire si quidē credere mihi nō uis

Libera in quā ē ecquid audis. T. o. at tibi di benefaciāt oēs.

Nunq̄ enim posthac tibi nec tuor; qd̄ nolis uolā. Dor. abi

Ne iura satis credo. T. o. ubi nunc tua libertas.

Do. apud te. T. ain apud me esse.

- do. Aio inq̃. apud te ē inquā. to. ita me dī ament. ut ob iſtam rem:
 Tibi multa bona inſtanta me. nā eſt res quardā quam occultabam
 Tibi dicere. nūc eam narrabo. unde tu pgrāde lucrū facias.
 Faciā ut mei memineris dū uita uiuas. do. benediſtis
 Tuis benefacta aures meaz auxiliū expoſtulāt. to. tuū
 Promerituniſt. merito ut faciā: & ut me ſcias eſſe facturū
 Tabellas tene has. pellege. do. hā qd ad me. to. imo ad te attinēt.
 Et tua refert: nā e pſia ad me adlatā mō ſunt iſtæ a meo domino
 do. Quādo. to. haud dudū. do. qd iſtæ narrāt. to. pēctare ex ipſis
 Ipſæ tibi narrabūt. do. cædo ſane mihi. to. at clare recitato.
 do. Tace dū pellego. to. haud uerbū faciā. do. ſalutē dicit toxilo
 Timar chides & familiæ oī ſi ualetiſ gaudeo ego ualeo.
 Recte & rē gero: & facio lucrū: neq̃ iſto redire hiſ octo
 Poſſū mēſibus. itaq̃ hīc ē qd me detinet negociū. eleuſipolim
 Perſæ cœpe urbē in arabia plenā bonarū reg: atq̃
 Antiquū oppidū: ea cōparatur præda. ut fiat auctio
 Publicitū: ea res me domo exptem facit. operā atq̃ hoſpitiū
 Ego iſti præhiberi uolo. quī tibi tabellas aſſert. cura quæ iſ uolet.
 Nā iſ mihi honores ſuæ domi habuit maxumos. d. qd id ad me.
 Aut ad meā rē refert: pſæ quid reg: gerant
 Aut qd herus tuus. to. tace ſtultiloque neſciſ qd inſtet boni
 Nequicq̃ tibi fortuna ſaculā lucrificam allicere uol:
 dor. Quæ iſtæ fortuna lucrifica eſt. to. iſtas: quæ norunt: roga:
 dor. Ego tantūdem ſcio quātū tu. niſi quod pellegi prior
 Sed ut ocepſti: ex tabelliſ noſcerem: to. bene me mones
 Fac ſilētium. nunc ad illud ueniēſ: quod refert tua.
 dor. Iſte quī tabellā aſſert adduxit ſimul forma expetenda
 Liberalē mulierē furtiuā: adductā ex arabia penitiſſima:
 Eam te uolo accurare: ut iſtic ueniat. ac ſuo periculo iſ emat
 Qui eā mercabitur. mancipio neq̃ pmutet. neq̃ quiſq̃
 Dabit probum & numeratum argentū ut accipiat face
 Hæc curas: & hoſpes cura ut curetur. uale.
 to. Quid igit poſtq̃ recitaſti quod erat caræ creditum:
 Iā mihi crediſ. do. ubi nūc illeſt hoſpes. quī haſce attulit.
 to. Iā hic credo aderit. accerſuit. illa mādauit. do. nihil mihi opus eſt
 Litib: neq̃ trichiſ. quamobrē ego argentū numerē foras
 Niſi mancipio accipio. qd eo mihi opus mercimonio
 to. Tace an nō taceſ. nunq̃ ego te tam eſſe matulam credidi.
 Quid metuſ. do. metuo herde uero ſenſi ego iā cōpluries
 Neq̃ mihi haud imperito eueniet tali ut in ludo hæream.

- to. Nihil p̄c̄li uidetur. do. sc̄io istuc. sed metuo nisi. to. mea q̄dē
 Ituc nihil refert. tua ego refero gratia ut tibi recte
 Conciliandi primo facerem copiam. do. gratia habeo
 Sed te de aliis: q̄ alios de te suauis est fieri doctos. to. nequis
 Vero ex barbaria penitus summa persequatur. etiam tu illam
 Destinas. dor. uideam modo mercimonium. to. æqua dicis
 Sed optime ecce ipse adducit hospes ille: qui
 Has tabellas attulit. do. hiccine. est. to. hic est
 dor. Hæccine illast furtiua uirgo. to. iuxta tecū æque sc̄io.
 dor. Nisi qui aspexi equidē ædepol liberalist quisquis es
 Sat ædepol concinna facie. to. ut cōtemptim carnufex
 Taciti cōtemplemur formā. do. laudo consiliū tuū
 Sagaristio: per sa uirgo: toxillus serui duo dordalus lēo
 fa. Atin athenæ tibi uisæ fortūatæ: atq; opipæ. per. urbis speciem
 Vidi hominum mores prospexi parum.
 to. Nunqd. in principio cessauit uerbum docte dicere?
 dor. Haud potui etiam in primo uerbo perficere sapientiam.
 fa. Quid id: q̄ uidisti: ut munitū muro tibi uisum oppidū.
 per. Si incolæ bene sunt morati: pulchre munitū arbitror
 Perfidia. & peculatus ex urbe: & auaritia si exulant.
 Quarta inuidia: quinta ambitio: sexta obretractio
 Septimū periurium. to. euge. per. octaua indiligentia
 Nona iniuria: decimū quod pessimū adgressu scelus
 Hæc nisi unde aberunt: cētuplex murus rebus seruandis parū sit
 to. Quid ais tu. dor. qd uis. to. tu in illis es decem sodalibus.
 Te in exiliū ire hinc oportet. dor. qd iam? to. quia pius es
 dor. Verba quidē haud idocte fecit. to. ex tuo inq̄ uisus. eme hanc
 dor. Aedepol qui cū hanc magis cōtēplo magis placet. to. si hanc emeris
 Dii imortales: nullus leno te alter erit opulentior
 Euortes tuo arbitratu homines fundis: familiis:
 Cum optimis uiris rem habebis: gratiam cupient tuam.
 Venient ad te cōmessatum. dor. at ego intromitti nolo;
 Hac enim illi noctu occentabūt hostium: exurent fores.
 to. Proinde tu tibi iubeas cōcludi ædes foribus ferreis:
 Ferreas ædes cōmutes: limina indas ferrea: ferream seram
 Atq; anulū: ne si ferro parseris ferreas tute tibi impingi
 Iubeas crassas compedis. dor. in malū cruciatū i sane.
 to. Hanc eme atq; ausculta mihi. do. modo ut sc̄iā quantū dicet.
 to. Vin huc uocē. do. ego illo accessero. to. quid ais hospes.
 sag. Venio adduco hanc: ut dudum dixeram. nā heri in portū noctu

Nauts uenit uenire hanc uolo: si potest. si nō pōt: ire hinc uolo
 Quantū potest. do. saluus sis adolescens. fa. siquidē hanc
 Vendidero precio suo. to. atq̃ aut hoc emptore uēdes pulchre:
 Aut alio nō potes. fa. es ne tu huic amicus. do. tanq̃
 Di oēs qui cælū colunt. to. tum tu mihi es inimicus certus.
 Nam generi lenonio nunq̃ ullus deus tam benignus fuit.
 Quin fuerit propitius. fa. hoc age opus nēst hac tibi empta:
 Si tibi uenisset opus mihi quoq̃ empta ē. si tibi subiti nihil est.
 Tantūdest mihi. fa. indica fac precitū. do. tua merx est.
 Tua indicatio est. to. xquū hic curat. fa. uin bene emere.
 Vin tu pulchre uendere. to. ego scio hercle utrunq̃ uelle:
 Age: indica prognariter. fa. prius dico hanc mancūpio
 Nemo tibi dabit. iam scis. do. scio indica minimo daturus:
 Qui sis: qui duci queat. to. tace tace nimis tu quidem hercle!
 Homo stultus es pueriliter. dor. quid ita. to. quia enim te
 Ex puella prius percontari uolo: quæ ad rē referunt. dor. & q̃
 Hercle tu me monuisti haud male. uidesis ego ille doctus leno
 Pene in foueā decidi: nisi hic adesset. quātū ē adhibere hoīem
 Amicū ubi qd geras. to. quo genere. aut qua in patria sit nata:
 Aut quibus parentibus. ne temere hanc emisse
 dicas suafu atq̃ impulsio meo.
 Nisi molestū ē. percontari hanc paucis hic uult. fa. maxime
 Suo arbitratu. dor. quid stas abi tute: atq̃ ipse itidē roga
 Ut tibi percontari liceat: quæ uelis & si mihi dixit dare
 Potestatem eius. sed ego te malo tamen eum ipse adire ut
 Ne contemnat te ille. to. satis recte mones hospes. uolo
 Ego hanc percontari. fa. a terra ad cælum quid lubet.
 lube dū ea huc accedat ad me. fa. i sane. ac morē illi gere
 Percontare exquire quid uis. dor. age age nunc tu impera!
 Vide ut ingrediare auspicato. to. liquidū ē auspicū
 Tace cōcede sis iam ego illam adducam. dor. age
 Vtrē esse in nostram putas. to. sequere me adduco hanc.
 Siquis uis ex hac percontarier. do. enim uolo te adesse.
 Haud possum: quin huc operam
 Dem hospiti cui herus iussit: qd hic. si nō uult me adesse una.
 Immo i modo. to. do ego tibi operā. do. ubi ibidē
 Das: ubi tu tuū amicū adiuuas. exquire. to. heus tu
 Aduigila. per. satis est dictū. quanq̃ ego serua sum: scio ego
 Officium meum: ut quæ rogitet uera. ut accepi. eloquar
 Virgo hic homo probus ē. per. credo. to. nō diu apud hunc

- Seruies. per. ita pol spero si parentes facient officium suū
 dor. Nolo ego te mirari si nos ex te percontabimur
 Aut patriā tuā aut parentes. per. cur ego id mirer
 Mi homo: seruitus mea mihi interdixit nequid mirer
 Malū meū. to. di istā perdant ita cata est & calida.
 Habet cor quam dicit quod opust. dor. quid nomen
 Tibi ē. to. nūc metuo ne peccet. per. lucridi nomē in patria fuit
 to. Nomen atq; omen quantūvis ē precii. quin tu hanc emis
 Nīmis pauebā ne peccaret: expēdiuit. do. si te emā mihi quoq;
 Lucridē cōfido fore te. to. tu si hanc emeris unquā
 Hercle hunc mensē uertentē credo seruibit tibi.
 dor. Ita uelim qdē hercle. to. optata ut cōueniant operā addito
 Nihil adhuc peccauit etiā. dor. ubi tu nata es. per. ut mihi
 Mater dixit in culina in angulo ad leuam manū
 to. Hæc erit tibi fausta meretrix: nata est in callido loco
 Vbi rex oīum bonarū copīa est sapissime.
 Tactus est leno. quī rogaret ubi nata esset diceret
 Lepide lusi. dor. at ego patriam te rogo quæ sit tua
 per. Quæ mihi sit. nisi hæc ubi nūc sum. do. at ego illā quæro
 Quæ fuit. per. oē ego p nihilo eē ducto. qd fuit: qndō fuit
 Tanq̄ hoīem qñ aiām efflauit: quod eū quæras
 Qui fuit. to. ita me di bene ament. sapienter atq; equidē
 Miseret tamē. dor. sed tamen uirgo quæ patriā est tua
 Age mihi actutū expedi qd taces. per. dico equidē patriā
 Quando qdem hic seruit. hæc patriast mea. to. iam de istoc
 Rogare omitte. non uides nolle loqui: ne suag; se miseriag;
 In memoriā inducas. dor. qd est captus ne est pater?
 per. Nō captus: sed quod habuit: id pdidit. to. hæc erit bono
 Genere nata: nihil scit nisi ueg; loqui. dor. quis fuit
 Dic nomē. per. qd illum miseg; memorem qui fuit.
 Nunc & illum miseg; & me miseram æquū est nominariet
 dor. Quoiusmodi is in populo habitust. per. nemo qsg; acceptior.
 Serui liberiq; amabāt. to. hoīem miseg; prædicas.
 Cū ip̄sus probe perditus ē & beneuolens perdidit. dor. emā.
 Opīnor. to. etiā opīnor. dor. summo genere esse arbitror
 to. Diuitas tu ex istac facies: ac facies. do. ita di faxint. to. emē mō
 per. Iam hoc tibi dico. iam actutū ecastor meus pater ubi me sciet
 Venisse hūc aderit hic: & me absentē redimet. To. quid nunc
 dor. Quid est. to. audin quid ait. per. nā & si res sūt fractæ
 Amici sunt tamē. dor. nescis plora libera eris actutū si crebro cades

to. Vin mea esse. per. dū quidem ne nimis diu tua sim. uolo.
 Satin. ut meminit libertatis. dabit hac sibi grandis bolos
 Age si quid agis. ego ad hunc redco. sequere. reduco hac tibi.
 to. Adolefcens uin uedere istanc. sa. magis liber q̄ pdere.
 sa. Tum tu pauca in uerba cōfer. quid datur tanti indica.
 dor. Faciā ita: ut te uelle uideam: ut emas. habē centū minis
 Nimiūst. sa. octoginta. dor. nimitūst. sa. nūmus abesse hinc
 Nō potest. qd nunc dicam. dor. qd id est ergo eloquere actutū
 Atq; indica. sa. tuo periculo sexaginta hac datur argenti minis
 dor. Toxile quid ago. to. di dea: q te agitant irati: & scelus qui hac
 Nō pperes destinare. dor. habeo. to. heu prædatus probe
 Abi argentū effer huc. non ædepol minis trecentis
 Carast. fecisti lucri. sa. heus tu etiā pro uestimētis huc
 to. Decem accedāt minæ. dor. abscedent eni: non accedent.
 Tacefis. nō tu illū uidēs quærere ansam: insectum ut
 dor. Faciat: abis ne atq; argentū petis.
 Heus tu serua istū. to. qn tu is itro. do. abeo atq; argētū afferō.

Toxilus. sagaristio serui. per. sa uirgo.

Edepol dedisti uirgo operā laudabilē: probam &

a Sapientē: & sobriā. pe. si qd bonis boni sit: esse

Idē & graue & gratū solet. to. audin tu persa: ubi

per. Argētū ab hoc accepis si uulato quasi eas profum in nauē
 Ne doce. to. per. angiportū rursū te ad me recipito
 Illac p ortū. per. qd furtū ē prædicas. to. at necū argento
 Protinā pmittas domū: moneo te. per. qd te dignūst: me
 Dignum esse uis. sa. tace parce uoci: præda p greditur foras.

Doralus leno. toxilus seruus. saturio. parasitus. uirgo.

dor. Robati hic argēti sūt sexaginta minæ: duobus nūmis minus est.

sa. p Quid ei nūmi sciunt: dor. criminā hac emere: aut facere

Vt remigret domū. sa. ne nō sat esses leno: id metuebas miser

Impure: auare. ne criminā amitteres. to. sine quāso quando

Lenost: nihil mihi facit lucro faciundo. do. ego auspicauī in hūc diē

Nihil mihi tā prauist: qn me id pigeat pdere: age accipe hoc sis.

Nūqd cæterū. sa. huic in collū nisi piger: impono nostro fiat

Me uolitis. to. qd tam properas. sa. ita negociūst

Mandata æque sūt. uolo deferre epistolas geminū aut

Fratrē seruire audiui hic meū. tū ego ut requirā atq;

Vt redimā uolo. to. atq; ædepol tu me cōmonuisti: haud male

Videor uidisse hic forma p similem tui: eadē statura. sa. qppe q

Frater fiet. do. quid attinet nos scire. sa. ausculta ergo ut scias.

Vaniloq dorus uirginis uendo uidet. nugipilo q des argentū
Extenebronydes te digniloq des: nū des expalponides
Quod semel larripides nunq eripi. dor. heu hercle nomen
Multis modis scriptunū tuū. fa. ita sunt persarū mores
Longa nomina cōtortiplicata habemus. dor. nunq d
Cæterum uoltis uale. fa. & uos nā animus in nauis meus.

dor. Cras ire potius hodie hic cœnare uale

to. Toxillus seruus. dordalus leno. saturio parasites: uirgo
Ostq illic abiit: dicere hic qd uis licet. ne hic tibi dies inluxit
Lucrificabilis. nā nō emisti hāc: uerq fecisti lucr. dor. ille qdem
Iā sit qd negocii gesserit: q mihi furtiuā meo piculo uēdidit:

Argentū accepit: abiit. qui ego nunc scio an iā adseratur;
Hæc manu. quo illū sequar: in persas nugas. to. credidi gratū fore
Beneficiū meū apud te. dor. imo eqdē gratiā tibi toxille habeo
Nā sensi te sedulo mihi dare bonā operā. to. tibi n ego imo serui
dor. At at oblitus sum itus dudū edicere: quæ uolui edicta. adserua hanc
to. Saluast hæc quidē. par. pater nunc cessat. to. qd si admoneā.
par. Tēpus est. to. heus saturio exi. nūc est illa occasio inimicū ulcisci
fa. Ecce me nunq d moror. to. age illuc abscede pcul ecōspectu. tace
Vbi cum lenone me uidebis conloqui. tum turbam facito. fa.
dictum sapienti sat est.

Dordalus leno. toxillus seruus.

Ransecidi loris oīs aduēies domi. ita mihi suppellex squalet

Atq ædes meæ. to. redis tu tandē: do. redeo. to. ne
ego hodie tibi

Bonā uitā feci. dor. fateor habere gratiā. to. nū qppia aliud
Me uis. dor. ut bene sit tibi. to. pol istuc quidē oē iam ego
Vsurpabo domi: nā iā inclinabo me cū liberta tua.

Saturio parasitus. dordalus leno. Virgo

Isti ego illum hominem perdo. dor. perii. fa. atq optime
ecum ipsū ante ædes

per. Salue multū mi pī. fa. salue mea gnata. dor. pīa me pessū dedit.

per. Pater hic meus est. dor. hem qd pater. perii oppido qd ego igitur
Cessio infelix lamētariet mīnas sexaginta. fa. ego pol te faciā scelus
Te quoq etiā ipsū ut lamēteris. do. occidi. fa. age ambula
In ius leno. dor. qd me in ius uocas. fa. illic apud prætorē dicā
Sed in ius uoco dor. nō ne antestaris. fa. tuā ego cā carnufex
Cuiq mortali libero auris atterā q hic cōmercariis ciuis hoies
Liberos. dor. sine dicā. fa. nolo. do. audi. fa. surdus sum ambula
Sequere hac: dor. scelestā fles uirginaria. fa. sequere hac mea gnata

Me usq; ad prætorem: per. sequor.

Toxillus. sagaristio serui duo: meretrix lemniscilene.

10. Oñibus uictis. ciuibus saluis. re placida. pacibus pfectis

h bello extincto:

Re bene gesta. integro exercitu: & præfidiis. cū bñ nos iuppiter
luuisti. diq; alii oēs cælipotētes: eas uobis habeo grates. atq; ago.

Quia pbe sum ultus meū inimicū: nūc ob eā rē iter participes

Diuidā prædā: & participabo: ite foras: hic uolo ante hostiū

Et ianuā meos participes bene accipe: statuīte hic lectulos ponite

Hic quæq; adsolent hic statui uolo. primū aqla mihi unde ego oēs

Hilaros. ludētis. lætificātis faciā: ut fiant: quorū opera hæc

Mihi facilia factu facta sunt. quæ uolui effici. nā improbus est homo

Qui beneficiū scit sumere. & reddere nescit. lem. toxile mi cur

Ego sine te sum. to. cur aūt tu sine me es. lem. age dum ergo

Accede ad me. atq; amplecteresis. to. ego uero nihil hoc magis

Dulce est. lem. sed amabo oculus meus quū in lectis nos actuiū

Commodamus

Oia quæ tu uis ea cupio. to. mutua fuit a me: age: age: ergo

to, Tu sagaristio accūbe in sūmo. sa. ego nihil cedo parē quē pepigi

Tēpori. sa. mihi istuc tempori seroit:

Age accūbe hūc diē suauē meū natalē agitemus amcenū

Date aquā manibus. apponite mēsam do hāc tibi florentē

Florētī. tu hic eris dictatrix. nobis age puere a summo

Septēnis cyathis cōmitte hos ludos. moueamus. propere.

Pægniū trade cyathos mihi das cædo sane. bene mihi bene

uobis bene meæ amicæ.

le, Optato hic mihi dies dato hodie est: ab dis qā te licet liberā me amplecti

Tua factū opa bene oibus nobis hæ meæ manus tuæ poculū donant

Vt amantē amāti decet. to. cedo. lem. accipe. to. bene ei

Qui inuidet mihi & ei qui hoc gaudio gaudet.

Dordalus. leno. toxillus. sagaristio serui. lemni

scilene pægniū.

dor, Vi sunt. qui erunt: quiq; fuerūt: qq; futuri sunt. post

hac solus ego omnibus

Antideo facile miserrimus hominū ut uiuā. pī: interī.

peffimus hic mihi

Dies hodie iluxit. corruptor ita me toxillus pfabricauit. itaq;

Meā rē diuexauit uehiculū argētī miser eieci: amisi: neq;

Quāobrē eieci hēo: qui illū pām atq; oēs pfas: atq; etiā oēs

Personas male di oēs pdant ita miser toxillus hæc mihi constituit

- Quia ei fidē nō habui argenti: eo mihi eas machinas molitust.
 Quem polego ut nō in cruciatū atq; in cōpedis cogā si uiuā
 Si quidē huc unq; herus redierit eius: quod spero. sed qd ego aspicio
 Hoc uide quā hāc fabulast pol hic quidem potant. adgrediar.
 O bone uir salueto. & tu bona liberta. to. dordalus hic quidē est
 fa. Quin iube adire. to. adi si libet agite ad plaudamus.
 Dordale homo lepidissime salue locus hic
 Tuus ē: hic accūbe: ferte aquam pedibus. præben tu puere.
 dor. Nā sis me uno digito attigeris: ne te ad terrā scelus adfigam.
 to. At ego tibi hoc cōtinuo cyatho oculum excutiam tuum
 dor. Quid ais crux. stimuloꝝ tritor: quo modo me hodie uersauisti.
 Ut me in trichas cōiecisti. quo modo de persa manus mihi addidast.
 to. Iurgū hinc auferas si sapias. do. at bona liberta hāc sciuisti
 Ea me celauisti. lē. stultitia st: cui bene esse licet: eum præuorti
 Litibus posterius ista hāc te magis par agere st. do. uritur cor mihi.
 to. Da illi cantharū. extingue ignē: si cor uritur. caput ne ardeat.
 dor. Ludos me facitis itelligo. to. uin cinedū nouū tibi dari pægniū
 Quin lude. ut soles: quando liber locust. hic hui babæ basilicæ
 Te intulisti & facete. pe. decet me facetum esse. & hunc irridere
 Lenonē lubidost. qn dignust. to. pge ut ceperas. pe. hoc leno tibi
 Peripculit. do. me. ppe. pe. hē serua rursus. do. delude ut lubet.
 Herus dū hinc abest. pe. uiden' ut tuis dictis pareo sed quin tu meis
 Contra itē dictis seruis. atq; hoc quod tibi suadeo scias. do. qd est id.
 pe. Restim tu tibi cape crassam: ac suspende te. do. caue sis me attingas.
 Ne tibi hoc scipione malū magnū demutere. te condono:
 to. Iam iam pægnium da pausam. do. ego pol uos
 Eradicabo. pe. at te ille qui supra nos habitat qui tibi male uolt.
 Maleq; faciet. nō hi dicūt: ueꝝ ego. to. age circumfer mulsam
 Bibere usq; plenīs cantharis. iā diu factū est. postq; bibimus
 Nimis siccī sumus. dor. di faciant ut id bibatis: qd uos nūq; transcat:
 to. Nequeo leno quin tibi saltē sticculū olim quē hegea faciebat: uide
 Vero si tibi satis placet me quoq; uolo reddere. diodorus quem
 Olim faciebat in ionia. dor. malū ego uobis dabo. nisi abitis.
 to. Etiā mutis ipudens. iā ego tibi: si me inritassis psam adducā denuo.
 dor. Iā taceo hercle. atq; tu psā es. qui me usq; admutilauisti ad cutē
 to. Tace stultes: hic eius geminus est frater. do. hiccīne st. to. ac
 geminissimus
 dor. Di deatq; & te: & geminū fratrem exrucient. fa. qui te perdidit.
 Nā ego nihil merui. do. at enim qd ille meruit. tibi id obfit uolo.
 to. Agite sultis hunc ludificemus. nisi indignust. fa. non opust.

lē. At me aud parē.to. eo credo quia nō incōciliāuit cū te emo.
 lē. Attamen nō tamen.to. caue ergo sis malo.&sequere me.
 lē. Te mihi dicto audientē esse addecet.to.nā hercle absq; me
 Foret meo præsidio.hic faceret te prostibulā propediem.
 Sed ita pars libertinorū est.nisi patrono qui aduersatus est.
 Nec satis liber sibi uidetur.nec satis frugi.nec sat honestus:
 Ni id efficit ni ei maledixit.ni grato ingratus repertus est.
 lē. Pol benefacta tua me hortantur.tuo imperio paream.
 to. Ego sum tibi patronus plane:qui huic pro te argentū dedi
 Hic est hic est:hūc uolo ludificari.le meo ego in loco sedulo
 Curabo.dor.certo illi homines mihi nescio quid mali consulunt:
 Quid faciant.sa.heu uos.to.qd ais.sa.hiccine dordalus est
 Leno.qui hic liberas uirgines mercatur.hiccine est qui fuit
 Quondā fortis.do.quæ hec res est:heī colaphū icit.malū uobis.
 Dabo.to.at tibi nos dedimus dabimusq; etiā dor.heī nates
 Peruellit.peg.licet iam dius sape sū expūctæ.do.loquere
 Tu etiam frustū pueri.lē.patrone in intro amabo ad cōnā:
 do. Mea ignauia tu nunc me irrides.lē.qa nec te uolo bene
 Ut tibi sit.do.nolo mihi bene esse.lem.ne sit.to. quid igitur
 Sexcenti nūmi quid agunt:quas turbas danunt.do.male:
 Disperitū sciunt referre probe inimico gratiā.to.satis
 Sumpsimus supplicii tam.do.fateor manus uobis do:
 to. Et post dabis sub furcis abi intro in crucē an ne hic parū
 Feci.do.tum hisce habēt cōuenisse te toxillū.to.me.
 Spectatores bene ualete:leno perit:plaudite.

Plauti Rudens.

Argumentum.

Ete piscator de mari extraxit uisulū

Vbi erant herilis filiae crepundia.

r Dominū ad lenonē quæ surrepta uenerat

Ea in clietelam suscepta imprudens patris

Naufragio eiecta deuenit cognoscitur

Suoq; amico pleusidippo iungitur.

Arcturus

Vi gentes omnes mariaq; & terras mouet

q Eius sum cuius ciuitate cæliū

Ita ut uidetis sū splendens stella:cādida:

Signū quod semper tempore exoritur suo

Hic atq; in cælo nomen arcturo est mihi

Noctu sum in cælo clarus:atq; inter deos

Et inter mortales ambulo: inter dius
Et alia signa de caelo ad terram occidunt
Qui est imperator diuū atq; hominū iuppiter
Is nos per gentis alium alia disparat
Qui facta hominū: mores pietatem. & fidem
Noscamus: ut quenq; adiuuet opulentia.
Qui falsas litis falsis testimoniis petunt:
Quique in iure abiurant pecuniam:
Eorū referimus nomina. exscripta ad iouem
Quotidie ille scit quis hic quærat malū.
Qui hic litem adipisci postulant periurio.
Mali res falsas qui impetrant apud iudicem:
Iterum ille eam rem iudicatam iudicat.
Maiore multa mulctat. quā litē auferūt:
Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.
Atq; hoc scelesti in animū inducūt suū:
Iouem se placare posse omnibus hostiis
Et operam & sumptū perduunt. ideo
Fit quia nihil ei acceptū est a periuriis.
Supplicii facilius si q; pius est a dis supplicās
Quam qui scelestus est inueniet uenī sibi.
Idcirco moneo uos ego hæc: qui estis boni.
Quiq; ætatem agitis cū pietate & cū fide
Retinete porro post factū ut latemini.
Nunc huc qua causa ueni argumētū eloquar
Prīmū dum huic esse nomen urbi diphilus
Cyrenas uoluit. illic habitare demones
In agro atq; uilla proxima propter mare:
Senex: q; huc athenis exul uenit. haud malus
Neq; is adeo propter malitiā patria caret.
Sed dum alios seruat: se impediuit. interim
Rem bene paratam comitate perdidit.
Huic filiola uirgo perit paruula.
Eam de predone uir mercatur pessumus:
Is eam huc cyrenas leno aduexit uirginē:
Adolescens quidā huius: cuius atticos
Eam uidit ire e ludo fidicinio domū.
Amare occcepit: ad lenonē deuenit.
Minis triginta sibi puellā destinat.
Datq; arabonē. & iureiurando alligat.

Is leno: ut se æquū est: flocci nō fecit fidē
 Neq; quod iuratus adolescenti dixerat:
 Ei erat hospes parū sīculus senex
 Scelestus agrigentinus urbis proditor.
 Is illius laudare īfuit formā uirginis.
 Et altariū itidem quæ eius erāt mulierculæ.
 Insi lenoni suadere: ut secū simul
 Eat in siciliā: ibi esse homines uoluptarios,
 Dicit potesse ibi eum fieri diuitē
 Ibi esse quæstū maximum meretricibus
 Persuadet. nauis clanculū conducitur
 Quicqd erat noctu in nauē cōportat domo
 Leno, adulescenti qui puellā ab eo emerat:
 Ait sese ueneri uelle uotū soluere:
 Id hic est ueneris phanū. & eo ad prandiū
 Vocauit adulescentē, huc ipse hunc illico
 Conscendit nauē: auehit meretriculas
 Adulescētū alii narrant: ut res gesta sit. lenonē
 Abiisse ad portū adulescens uenit,
 Illorum nauis longe in altū abscefferat.
 Ego quoniā uideo uirginē asportariet. tetuli
 Ei auxiliū & lenoni exitiū simul.
 Increpui hibernū & fluctus moui maritimos
 Nā arcturus signū sum omniū accerrimū
 Vāhemēs sū exoriēs cū occido uehemētior.
 Nunc ambo in saxo leno atq; hospes simul
 Sedent electi. nauis cofracta est
 Is illa autē uirgo. atq; altera itidem
 Ancilla de nauī timidæ desiluerūt in scaphā
 Nunc eas ab saxo fluctus ad terrā ferunt
 Ad uillā illius exul ubi habitat senex
 Cuius deturbauit uentus tectū & tegulas
 Et seruus illic est eius: qui egreditur foras
 Adulescens. huc iā adueniet. quē uidebitis
 Qui illā mercatus est de lenone uirginē
 Valet: ut hostes uestri diffidant sibi.

Scepario seruus

Roh di imortales tēpestatē cuiusmodi
 p Neptunus nobis nocte hac misit p̄xima
 Detexit uentus uillā. qd uerbis opust:

Non uentus fuit uerū alcmenæ euripidi
Ita omnes de tecto deturbauit tegulas.
Illustrioris fecit. fenestrasq; indidit.

Plesidippus. adox. Dæmones. Sceparnio seruus.

- ple. T uos & usis adduxi negociis. neq; id peccit. q̄ uos duxi grā
e Neq; qui lenonē ad portū prehēdere. sed mea desidia spē
Deserere nolui eo. uos amici detinui diutius. nūc huc ad ueneris
Phanum uenio uisere. rem diuinam se facturū dixerat.
de. Si sapiam. hoc quod me mactat. cōcinnē lutū. sce. prope me
Hic nescio quis loquitur. de. heu sceparnio. sce. qui nominat me:
ple. Qui pro te argentū dedit. sce. quasi me tuū esse seruū dicas.
de. Luto usus multo. multam terram confode.
Villam integundā intellego totā mihi. nā nūc plucet ea
Quā cribrū crebrius. ple. pater salueto amboq; adeo. de. saluus sis
Sed utrū tu uir ne an fœmina es: q̄ illū patrē uoces. ple. uir
Sum equidē. de. quare uir porro patrē filiolum ego unā
Habui. eam unā perdidi uirile sexus nūq̄ ullū habui.
ple. At di dabunt. sce. tibi quidē hercle quisq; es magnū malū:
Qui oratione nos: hic occupatos occupes. ple. isticcine uos habitatis.
sce. Quid tu id quæritas. an quo furatū mox uenias uestigas loca
ple. Peculiosū esse decet seruum & probū: quē hero præsentē
Prætereat oratio: aut q̄ inclemēter dicat homini libero.
sce. Et impudicū. & impudentē hominē addeceat
Molestū ultro aduenire ad alienā domū: cui debeatur
Nihil. de. tace sceparnio: quid opus adolescēs. ple. isti
Infortunīū qui præstinet. ubi herus adsit præloqui.
Sed nisi molestūst paucis percōtarier uolo ego ex te.
de. Dabit opa atq; in negotio. sce. qn tu in plaudē is exagitasq;
Harundines q̄ pertegamus. uillā: dum sudunst. de. tace
Tu siquid opus est dice. ple. dic quod te rogo ecquē tu hic
Hominē christū: incanū: uideris. malū piurū palpatorem
de. Plurimos: nā ego ppter eiūsmodī uiros uiuo miser. ple. hic dico
In phanū ueneris qui mulierculas duas secū adduxit: qui que
Adornaret sibi: ut rem diuinā faciat aut hodie aut heri:
de. Nō hercle adolescens iam hos dies cōplusculos quēq̄ istic
Vidi sacrificare. neq; potest clā me esse: si qui sacrificant:
Semp petūt aquā hic: aut ignē: aut uascula: aut cultrū
Aut ueru aut aliam extarē. aut aliqd. qd uerbis opust
Veneri paru uasa & puteū. nō mihi nūc interuallū s̄a hos
Dies multos fuit. ple. ut uerba phibes: me peruisse prædicas

de. Mea qđe hercule causa saluus sis licet. Sce. heustu qui phana ueneris
 Causa circūis. iubere melius est prandiū ornari domi.
 Fortasse tu huc uocatus es ad prandiū. ille q̄ te uocauit. nullus
 Venit. ple. admodū. sce. nullū est periculū te hinc ire
 Impransum domū. cererem te melius q̄ uenerē spectarier
 Amore hęc curat. tritici curat ceres. ple. deludificauit me
 Ille homo idignis mōis. de. ph dīi imortales. qđ illuc est sceparnio
 Hominū secūdū litus. sce. ut mea est opinio propter uiam.
 Illi sunt uocari ad prandiū. de. qui! sce. quia post cenā credo
 Lauerunt. heri cōfracta nauis in mari est illis. de. ita est
 At hercle nobis uilla in terra & tegulæ. sce. huī homunculi
 Quāti estis eieci ut natant. ple. ubi sunt homines obscuro.
 de. Hac ad dexteram uidē secūdū litus. ple. uideo sequimini.
 Sce. Vtinā is sit: quē ego quæro: uir sacerrimus. ualete.
 Si non moneas nosmet meminimus. sed o palemon sancte
 neptunī comes

Sce. Qui hercule socius esse diceris. quod facinus uideo. de. qđ uides:
 Mulierculas uideo sedentis in scapha solas duas ut adficiantur
 Miseræ: euge euge pbene ab saxo abuortit fluctus ad litus scaphā.
 Neq̄ gubernator unq̄ potuit. nō uidisse undas me maioris cenſeo
 Saluæ sunt. si illos fluctus deuitauerūt. nūc nunc periculū est
 Eiecit alterā at iuadost iā facile enabit euge pace uides ne
 Alterā illā ut fluctus eiecit foras. surrexit horum se capeſſit:
 Salua res. desiluit hęc aut altera i terrā e scapha: ut præ timore
 Ingenua i undas cōcidit salua est. euasit ex aqua iā in litore est
 Sed dextro uorsum aduersa it i malā crucē hem errabit illæc hodie
 de. Quid id refert tua. sce. si ad saxū qđ capeſſit ea: deorsum cadit:
 Errationis fecerit cōpendiū. de. si tu de illarū ornaturus ue paries
 Illis curandū cēſeo sceparnio si apud me es seruus: mihi
 dari operam uolo.

de. Bonū æquiq̄ oras. de. sequere me hac ergo. sce. sequor.

Palestra mulier.

Imio hominū fortunæ minus miseræ memorantur
 n Experiūdo iis datur acerbū: hoc deo complacitū est
 Me hoc ornatu. ornatā in icertas regiones timidā: eieci
 Hancine ego ptem capio ob pietatē præcipuā. nā hoc mihi haud
 Laborist: labore hūc potiri: si erga parentē aut deos me ipiaui.
 Sed id si pte curauit: ut cauerē: tū hoc mihi idecore: iniq̄. imodeste
 Datis dī. nā qđ hēbūt sibi igit ip̄i posthac. si adhūc modū
 Est in noxīs honor apud uos: nā me si sciā fecisse aut parentis

Scelestē. minus mei misererer sed herile scelus me sollicitat:

eius me impletas

Male habet. is nauē atq; omnia pdidit in mari. nec bonorū eius sūt
Reliquiā. etiā q̄ simul uecta mecū in scaphast excidit: ego nunc sola sū
Quā mihi si forte salua: saltē labor lenior esset hic mihi eius opē.
Nūc quā spē: aut opē: aut consilii qd capeſſā: ita ho solis locis cōpōtita
Sū. hic laxa sūt. hic mare sonat. nec quicq; homo mihi obuiā uenit:
Hoc quod induta sum sūmā opes oppido: nec cibo: nec loco
tecta quo sim: scio.

Quā mihi ē spes. q̄ me uiuere uelim: nec loci gnara sū. nec diu hic fui
Saltē aliquē uelim: qui mihi ex his locis aut uia: aut semitam
Monstret. ita nūc hac an illac eā: incerta consilii. nec prope
Vt q̄ hic quidē cultū agrum conspicio: algor. error. paupor.
Me omnia tenent. hęc parentes mei haud scitis miserī:
Me nūc miserā esse uti sum libera. ego pro gnata fui. maxime
Nequicq; fui. nunc q̄ minus seruo q̄ si forem serua
Nata neq; quicquā unquā iis. p̄fuit qui me sibi eduxerūt.

Ampelisca. Palestra mulieres duā

am.

Vid mihi melius est quid magis in rem est. q̄ corpore
q̄ uitam secludam.

Ita male uiuo atq; ita mihi multæ in pectore sūt curæ exaiales

Dent uitæ haud parco. pdidi spem: qua me oblectabam
Omnia iam circūcursauī. atq; in latebris omnibus preptauī
Quærere cōseruā uoce: oculis: auribus. ut p̄uestigare neq; cā usquā
Inuenio. neq; quo eam: neq; qua quārā cōsultūst: neq; quē rogitē.
Responſorē quēquā interea inuenio. neq; magis solæ terræ
Solæ sunt: q̄ hęc loca. atq; hęc regiones. neq; si uiuit eam
Viua nunquā: quin iueniā: defissā pal. quā nā uox mihi
Prope hic sonat. am. pertimuit quis hic loquitur prope. pal. spes
Bona obsecro subuenta mihi. am. mulier est muliebris uox mihi ad
Aures uenit: eximes ex hoc miserā metu. pal. certo uox
Muliebris auris tergit meas. num ampelisca obsecro st. am. ten
Palestra audio. pal. quin uoco ut me audiat nomine illam suo:
Ampelisca. am. hem quis est. pal. ego palestra. am. dic ubi es.

pal.

Polego nūc in malis plurimis. am. socia sum. nec minor pars mea st:
Quā tua sed uidere expecto te. pal. mihi es æmula. am. cōsequamur
Gradu uocē. ubi es. pal. ecce me accede ad me: atq; ad cōtra.

am.

Fit sedulo. pal. cado manū. am. accipe. pal. dic uiuis ne obsecro.

am.

Tu facis me quidē ut uiuere nūc uelim: quādo mihi te licet tangere.
Vt uix mihi credo: ego hoc te tenere obsecro: āplectere spes mea

Vt me omniū iā laborꝫ leuias. pal. occupas prælōqꝫ quæ inest oratio
 Nūc abire hinc dezet nos. am. quo. amabo ibimus. pal. litus hoc
 Pesequamur. am. sequor quo lubet: siccine hic cū uiuo: a ueste
 Grassabimur. hoc qꝫ est. id necessariū est ppeti. sed qd hoc obsecro est.
 Quid. am. uiden amabo phanū. uides ne hoc. pal. ubi est. am. ad
 Dexterā uideo. decorū dis locū uiderier. pal. haud longe
 Abest: oportet homines hinc. ita huc lepidus locus.
 Est deus ueneror. ut nos ex hac erumna eximat miseras
 Inopis erumnos. aut aliquo auxilio adiuuet

Sacerdos & eadem mulieres.

Vi sūt. qui a patrona preces mea expetentes sunt. nā uox

qꝫ precantum me

Huc foras excitauit: bonā atqꝫ obsequentē deā: atque

haud grauatam

Patronam exequūtur: benignāqꝫ multū. pal. iubemus te
 Saluere mater. sal. saluete puellæ sed unde uos ire cū unida ueste
 Dicam obsecro tā mestiter uestitas. pal. illico hinc imus: haud lōgulæ
 Ex hoc loco. ueꝫ lōge hinc abest: unde uectæ sumus. sa. nempe
 Equo ligneo per uias cæruleas estis uectæ. pal. admodū
 Ergo æquius uos erat candidatas uenire hostiataſque ad hoc
 Phanū: ad istunc modū nō ueniri solet. pal. quæ nūc eiectæ e mari
 Sumus ambæ: obsecro unde nos hostias agere uoluisti huc
 Nunc tibi amplectimur genua egentes opum quæ in locis
 Nesciis nescia spe sumus: ut tuo recipias tecto: seruesque nos
 Miseriarū quæ te ambarū uti misereat: quibus nec locus ullus
 Nec spes parata est. neque hoc amplius quā quot uides nobis
 Quicquid sit. sa. manus mihi date: exurgite a genibus ambæ.
 Misericordior nulla me est foeminarū: sed hæ pauperes
 Sunt inopesque puellæ: egomet uix uitā colo. ueneri
 Cibo meo seruibo: am. ueneris phanū obsecro hoc est.
 Fateor ego huius phani sacerdos clueo. ueꝫ quicquid est comiter
 Fiet a me. quo non copia ualebit ite hac meci:
 Amice benigneque honorē mater nostrū habes. sa. oportet.

Piscatores.

Mnibus modis qꝫ pauperes sunt: homines miseri uſuūt

o præsertim qbus nec questus est: nec dedicere artē ullā:

Necessitate qꝫ quid est domi. id sat est habendū. nos iā de

Ornatu probe modū ut locupletes sumus. his cenā

Atqꝫ hæ harundines sunt nobis quæstu & cultu.

Ex urbe ad mare huc prodimus pabulatū pro exercitu

Gymnastico. & palestricū hoc habemus. echinos. lopadas.
Ostreas balanos captamus. conchas. marinam urticā. musculos
Plagusias striatas. post id piscatū hamatilem & saxatilem
Aggredimur cibum captamus e mari. si uentus non uenit.
Neque quicq̃ captū est piscium. falsi lautiq̃ pure domum
Redimus clanculū. dormimus incoenati. atq̃ ut nunc
Valide fluctuat mare. nulla nobis spes est. nisi quod concharū
Capsumus incoenati sumus profecto nūc uenerem hanc
Veneremur bonam. ut nos lepide adiuuerit hodie

Trachalio seruus. & iidē pisca.

Tr. Nimo aduersaui sādulo ne hez usq̃ præterirem
a. Nā cū modo exibat foras: ad portū se aiebat ire me huc obuiā
Iussit sibi uenire adueneris phanū. sed quos p̃cōter cōmode
Eos quos uideo astare adhibo. salūete fures maritimū: conchitæ
Atq̃ hamstotæ. famelica hominū natio: qd agitis? ut peritis.
pl. Ut piscatorē æquū est famæ: sitiq̃: speq̃. tr. ecquem
Adulescentem huc dū hīc hastatis: strenua facie rubicūdū
pl. Fortem: q̃ tres duceret chlamydotos cū macheris uidistis.
Nullū istac facie ut prædicas uenisse huc scimus. tr. ecquem
Recalūtiac filonē senē statutū. uentriosum. tortis superciliiis
Contracta fronte fraudulentū deoz odiū: atq̃ hominū.
Malū mali uitii: p̃briq̃ plenū q̃ duceret mulierculas duas secū
Satis uenustas. pi. cū istiusmodi uirtutibus operisq̃ natus qui fiet
Eū q̃dem ad carnificē est ægus: q̃ ad uenerē cōmeare.
ar. At si uidistis dicite. pi. huc p̃fecto nullus uenit. uale. tr. ualete
Credidi factū est: qd̃ suspicabar: data uerba hero sūt. leno abiit
Scælestus exulatū in nauem ascendit: mulieres auexit: ariolus sum
Is huc hez etiā ad prandiū uocauit sceleris semen
Nunqd̃ mihi meliust: q̃ illico hīc opperiar herū dū ueniat
Eadem hæc sacerdos tenere a: siqd̃ amplius scit
Si uidero exquisi uero: faciet me certiorē

Mulier. Ampelisca. Trachalio seruus.

1. Ntelligo hāc quæ p̃xima ē uillā ueneris phano pulsare iussisti
Atq̃ aquā rogare: cuius ad auris uox mihi aduolauit.
Obsecro q̃s hic loquitur. tr. quē ego uideo. est ne āpelisca quæ
Foras ē phano egreditur: am. est ne hic trachalio: quē cōspicor
Calator pleusidippi. tra. ea est. am. is est trachalio salue. tra.
salue ampelisca.
Quid agis tu. tr. ætatē haud malā male. am. melius ominare
Vez omnes sapientes decet cōferre & fabulari. sed pleusidippus

Tuus herus ubi amabo est: tr. eia uero: quasi nō sit intus. am. neque
 Pol est neq; ullus quidē huc uenit. tr. nō uenit. am. uera predicas.
 Nō est meū ampelisca. sed q̄mox coctū est prandiū
 Quod pradiū obsecro te. ar. nempe rem diuinā facitis hic.
 Quid somnias amabo. tr. certe huc labrax pleusidippū uocauit
 Ad pradiū hez meū herus uester. am. pol haud
 miranda facta dicis.
 Si deos decepit & homines lenonū more fecit. tr. nō rem diuinā
 Facitis hic uos: neq; herus. am. ariolare. ar. qd tu agis hic igitur:
 Ex malis multis: metuq; sumo: capitaliq; ex periculo: orbas auxiliū
 Opumq; huc recipit ad se hæc sacer dōs ueneria me & palestrā.
 An hic palestrast obsecro heri mei amica. am. certo. tra. inest
 Lepos in nūcio tuo magnus mea ampelisca: sed istuc pericū
 Perlubet qd fuerit uobis scire. am. contracta est mi trachilio
 Hac nocte nauis nobis. tr. qd nauis quæ istæ fabula est.
 Non audiuiti amabo: quo pacto lēo claculū nos hinc auferre uoluit
 In siciliā. & q̄quid domi fuit in nauē iposuit. ea nūc
 Perierūt omnia. tr. oh neptumne leptide saluenec te a'eator ullus
 Est sapientior. pfecto nimis leptide iecisti bolū periurū: perdidisti
 Sed nūc ubi est leno labrax. am. perit potando opinor.
 Neptunus magnis poculis hac nocte eū iuitauit. credo hercle
 An an eo datū quod biberet. tr. ut ego amo te mea ampelisca
 Ut dulcis es. ut mulsā dicta dicis. sed tu & palestra quo modo
 Saluæ estis: am. scibis saxo nauis timida: ambæ in scaphā insiluimus
 Quia uidemus ad saxa nauē ferrier. pperans exolui restim:
 Dū illi timēt nos cū scapha tēpestas dextrouorsum differt
 Ab illis itaq; nos uentisq; fluctibusq; iactatæ exēplis plurimis
 Miseræ ppetuā noctē: uix hodie ad litus pertulit nos uentus
 Exanimatas. Tr. noui neptunus ita solet: quis fastidiosus
 Aedilis est. si quæ improbæ sunt merces iactat oēs. am. uæ
 Capiti atq; aetati tuæ. tr. tuo mea ampelisca. sciui lenonē
 Facere hoc qd fecit. sæpe dixi: capillū promittā. optimū est
 Occipiāq; ariolari. am. cauisti ergo tu atq; herus ne abiret
 Cū scibatis. tr. qd faceret. am. si amabat. rogas qd faceret.
 Aut seruaret. dies noctesq; in custodia esset semper
 Vex ecastor ut multi fecit: ita probe curauit pleusidippus
 Cur tu istuc dicis: am. res palam ē. tr. scin tu etiā q̄ iulauit
 In balineas: ibi cū sedulo sua uestimēta seruat
 Tamē surripuntur: q̄ppe qui: quē illorū obseruet: falsus est
 Fur facile quē obseruet uidet. custos qui fur sit: nescit

- Sed duce me ad illā: ubi est. am. i. sane in ueneris phanū. huc intro
 Sedentē fletūque opprimes tr. ut iam istuc mihi molestum
 Sed quid flet. am. ego dicā tibi hoc sese exerceat animi
 Quia leno ademit cistulā ei. quā habebat: ubique habebat
 Qui suos parentis noscere posset. eam ueretur ne perierit
 tr. Vbi nā ea fuit cistellula. am. ibidē in nauī conclusit ipse
 In uidulū ne cōpia esset eius quis suos parentes nosceret.
 tr. O facinus impudicū quā liberā esse oporteat seruire postulare
 am. Nūc eam cū nauī scilicet abisse pessū in alū.
 Et aurū & argentū fuit lenonis ibidē. credo aliquem
 Immeruisse atq; eū excepsisse. id misera moesta
 Sibi eorū uenisse inopiā. tr. iam istoc magis usus factost:
 Ne eam intro consoler. q. eam ne se sic exerceat animi.
 Nam multa prāter spem: scio multis bona euenisse.
 am. At ego etiā quī sperauerint: spem decepsisse multos.
 tr. Ergo animus atq; uis optimū est erumnā condimentū:
 Ego eo intro. nisi quid uis. am. eas: ego quod mihi imperauit
 Sacerdos id faciā atq; aquā hinc de proximo rogabo.
 Nā extēplo siue uerbis suis peterē daturos dixit neq; digniorē
 Censeo uidisse anū me quēq; cui deos atq; homines censeam
 Benefacere magis decere. ut lepide: ut liberaliter: ut honeste
 Acque haud grauate timidas: egentes: humidas: ciectas: exaiatas
 Accipit ad sese. haud secus q̄ si ex se simus nata. ut ea ipsa succincta
 Aquā calefactat ut lauemus. nūc memora illis ipera hinc aquam
 Vnde mihi iperauit: heus ecquis in uillast. ecquis recludit. ecq; pdit.
 Sceparnio seruus. Ampelisca mulier.
 S. Vis est qui nostris tā pterue foribus facit iniuriā. am. ego sū
 ice. Hem quid hoc boni est: heu adēpol specie lepida
 mulier. am. salue adolescens.
 sce. Tu multū salueto adolescentula. am. ad uos uenio.
 sce. Accipiā hospitior: si mox uenis item ut adfectam
 am. Nam nūc nihil est: qui te maneam. sce. sed quid ais
 Mea lepida hilara. am. ah nimīū familiariter me adtrectas
 Proh di immortales ueneris effigia hāc quidē est. ut in ocellis
 sce. Hilaritudo est: eia corpus cuiusmodi subuoluriū: si lud qdem
 Subaquilū uolui dicere. uel papillae cuiusmodi. tum quae indoles
 In sauo est. am. non ego sum pollucta pago. potin ut me abstineas
 Manū. sce. non licet te sic placide bellā belle tangere.
 am. Ocū ubi erit: tū tibi opēra ludo & delitiā dabo. nūc quāobrē
 Huc sum missa amabo uel tu mihi aras uel neges. sce. quid nūc

Vis. am. sapientior natus qd uelim: indicium facit: sce. meus quoq;

Hic sapientior natus qd uelim indicium facit

Hic sacerdos ueneris hinc me petere aqua iussit a uobis. sce. at ego

am. Basiliscus sum que nisi oras gutta non feres. nro uili putei periculo

Et ferramentis fodimus. nisi multis bladicis a me gutta non ferri pot.

am. Cur tu aqua grauare amabo: qua hostis hosti comodat. sce. cur tu

am. Opera grauare mihi: qua ciuis ciui comodat. am. Imo etiam tibi

Mea uoluptas. quae uoles faciam oia. sce. euge saluus sum. hac iam

Me sua uoluptatem uocat: dabitur tibi aqua: ne nequicquam me ames.

Cedo mihi urna. am. cape: ppera amabo efferre. sce. manta iam hic

Ero uoluptas mea. am. qd sacerdoti meae dica: hic demorata iam diu

Vt etiam nunc misera timeo ubi oculis intueor mare: sed quid ego

Misera uideo pculin litore meum heri senone siciliensem: qd hospitem

Quos pisse ambos misera censebam in mari. iam illud plus mali nobis

Viuit quam ratae. sed qd ego cesso fugere in fanum: ac dicere hac

Palestrae in aram ut confugiamus: prius quam huc scelestus leno ueniat.

Nosq; hic opprimat. confugia hinc: res ita superstit subito.

Sceparnio seruus

Roh di immortales in aqua nunquam credidi uoluptatem inesse tam

p Ut hac traxi lubes. nimio minus alius puteus uisus est quam prius

Ut sine labore hac extraxi. praefiscisci ne satis nequam sum ut pte

Qui hodie inceperim amare. hem tibi aqua. mea tu belluata. hem

Sic uolo te ferre honeste. ut ego fero. ut placeas mihi. sed ubi es

Delicata cape aqua hanc. sic ubi es amat hercle me. ut ego opinor

Delituit mala ubi tu es. etiam ne hanc urna acceptura es. ubi es

Comodule melius. tandem uero serio etiam acceptura es urna

Hanc. ubi tu es gentium. nusquam hercle. urna iam ego hanc in

Media uia. sed aut. quid si hanc hinc abstulerit quisquam

Sacra urna ueris. mihi exhibeat negocium metuo hercle ne illa mulier

Mihi insidias locet. ut comprehendar cum sacra urna ueneria

Nempe optime iure in uinculis enicet magistratus. si quis me hanc

Habere uiderit: nam hac literatast ab se cantat cuius sit. iam hercle

Euocabo hinc hac sacerdotem foras. ut hanc accipiat. nam accedam

Huc ad fores: heus siptolemaeo gratia cape hanc urnam tibi:

Muliercula: hanc nescio quae huc ad me detulit. in perundast.

Reperi negocium siquidem his mihi ultro adgerunda etiam est aqua.

Labrax leno. tharnides parasitus.

Vi homo sese miser & mendicum uolet. neputino credat sese:

la.

q Atque aetate sua. nam si quis cum eo quod rei commiscuit ad hoc exemplum

Amitit ornatum. domum ad eum. libertas lepida es quam nunquam pedem

Voluisti in nauē mecum hercle una iponere. sed ubi ille meus est hospes
Qui me pdidit: atq; ecum incedit. ch. quo malū properas labrax
Nā egdem te nequeo consequitam litrenue. la. utinā te prius
Quā oculis uidissem meis malo cruciatu in siciliā prebiteres.
Quē propter hoc mihi obigit misero mali. utinā cū in aedis meas
Te adduxi in carcere illo potius cubuissē die.

Deosq; imortales quāso: dū uiuas: uti omnes tui similes hospites
Habeas tibi: malam fortunam in aedis te adduxi meas. quid mihi
Scelesti tibi erit auscultatio. quid ue hinc abitio. qd ue in nauē iscēscio
Vbi perdidisti etiā plus boni q̄ mihi fuit. ch. pol minime
Miror nauis si fractasti ibi scelus te & scelestē parta quæ uexit bona.
la. Pessū dedisti me blandimētis tuis scelestiorē cō: nā cocnauī tuā
Quā quæ thyestæ quondā anteposita est & atreo. perii animo
Male sit contine quāso caput. ch. pulmoneū ædepol
nimis uelim uomitū uomas

la. Heu palestra atq; ampelisca ubi estis nūc. ch. piscibus in alto
Credo præbent pabulū. la. mendicitatē mihi obtulisti opera tua
Dū tuis ausculto magnidicis mendaciis. ch. bonā est quod habeas
Gratiā merito mihi: qui te ex insulso falsū feci opera mea.

la. Quin tu hinc is a me in maximā malā crucē. ch. da eas quæ res
Agebā cōmodū la. heu quis uiuit me mortalis
Miserior. ch. ego multo tanto miserior q̄ tu labrax.

la. Qui. ch. quia ego indignus sum: tu dignus qui scies. la. o scirpe
Scirpe laudo fortunas tuas. qui semper seruas gloriā aritudinis
Equidem nūeam uelitationē exerceo. nam omnia corusca
Præ tremore fabulor. ch. edepol neptune es balneator frigidus
Cū uestimentis postq̄ abs te abi: alego ne thermopoliū
Quidē ullū instruit. ita falsam præbet potionē & frigidā.
Vt fortunati sunt fabri ferrati. qui apud carbones adsident.
Semper calent. la. utinā fortuna nūc anatina uterer

Vt cum exissem ex aqua arerem tamen. ch. quid si aliquo
Ad ludos me p manduco locē. la. quapropter: ch. quia
Polclare crepito dentibus. iure optimo me lauissē arbitror

la. Qui. ch. quia auderē tecū in nauē ascendere quia
Fundamento mihi usq; mouisti mare. la. tibi autē auscultauī:
Tu pmittebas mihi illic esse questū maximū meretricibus.
Ibi me corruere posse aiebas diuitias. ch. iā postulabas:

la. Te ipurata belula totā siciliā deuoraturū insulam:
Quæ nam balæna meū uorauit uidulū: aux: atq; argentū.
Vbi omne compactū fuit. ch. eadē illa credo quæ

la. Meū marſupiuū quod plenū argenti fuit. in ſaccipio
 Heu redactus ſū uſq; ad hāc unā tuniculā: & ad hoc miſellū
 Palliū. perii oppido. ch. uel cōſiliare mihi quidē tecū licet.
 Aequas habemus partes. la. ſaltē ſi mihi mulierculæ eſſent
 Saluæ ſpes aliqua forēt. nūc ſi me adoleſcens pleuſidippus uiderit.
 A quo arabonē p paleſtra acceperā: iam ſe exhibebit
 Hic mihi negotiū. ch. qd ſtulte ploras. tibi quidē ædeſ ol
 Copiaſt: dū lingua uiuet qui rem ſoluas omnibus:
 Sceparnio ſeruus. Charmides paraſitus: Labrax leno:
 Vid eſt illuc obſecro negotiū: quod duæ mulierculæ
 Hic in phano ueneris ſignū ſcietes amplexæ tenent. neſcio quē
 Metuētēs miſere nocte hac uero proxima: ſe iactatas atq; eiectas
 Hodie eſſe aiunte mari: la. obſecro hercle adoleſcens ubi
 Iſtæ ſunt quas memoras mulieres. ſce. hic in phano ueneris
 la. Quot ſunt. ſce. totidē quot ego & tu ſumus. la. nempe meæ
 ſce. Nempe neſcio iſtuc. la. qua ſunt facie. ſce. ſcītula. uel ego
 ſce. Amare utrūuiſ poſſū: ſi probe adpotuiſſem. la. nēpe puellæ
 Nempe moleſtus eſ. uiſe ſi lubet. la. meas oportet intus eſſe
 Hic mulieres meæ charmides. ch. iuppiter te pdat: & ſi ſunt
 Et ſi nō ſunt tamen. la. introrūpā iam huc in ueneris
 Phanū. ch. in baratrū mauelim obſecro hoſpes
 Da mihi aliqd loci ubi condormiſcā. ſce. iſtic ubi uiſ cōdormiſce
 Nemo prohibet. publicū eſt. ch. at uiſes me: ornatus ut ſim
 Veſtimētis uiuidis recipe me in tectū. da mihi ueſtimentaliqd
 ſce. Aridi dū areſcūt meæ in aliquo tibi gratiā referam:
 Tigillū eo illud mihi unū areſcit. ſi uiſ dabo. eodē amictus
 ch. Eodem tectus eſſe ſoleo ſi pluuit. tu iſtæ mihi dato. exareſcāt ſaxo
 ſcet. Eo an te pœnitet in mari quod delauī ne hic in terra eluam
 ch. Eluas tu an exūgare ſiccū uer; interdū tibi ego nunquā
 Quicq; crēdā. niſi accepto pignore. tu uel ſuda. uel perī algu.
 ch. Vel tu egrota: uel uale barba; hoſpitē mihi in æde iſ. ſce. nihil
 ch. Moror ſat litū. eſt. iam ne abis uenalis. uenalis illic ductitauit
 ch. Quiſq; eſt non eſt miſericors. ſed quid ego hic aſto inſcelix uiuidus
 Quin abeo hinc in ueneris phanū: ut edormiſcā hanc crapulā
 Quam potaui præter animi quā libuit ſententiā quaſi uinīs graciſ
 Neptunus nobis ſuffudit mare: itaq; aluū pdiſperauit nobis
 Faliſ poculiſ. quid opuſt uerbis ſi inuitare nobis pauliſper pgeret.
 Ibidē obdormiſſemus. nūc uiu uiuos amiſit domū.
 Nūc lenonē quid agit intus uiſam conuiuiā meū
 Demones: iſ

! Iris modis di ludos faciūt hominibus mirisq; exēplis
m Nā omnia in somnis danūt. ne dormiētis qdē sint: gescere.
Velut ego hac nocte. quæ pcessit pxiā: mix atq; iscitū sōniaui
Somniū ad hirūdininū nidū mīa est simia adscensionē ut
Faceret admolirier. neq; eas eripere quibat inde: post ibi uidebatur
Ad me simia adgre fier. rogare scalas: ut darē ut endas sibi.
Ego ad hoc exēplū simiæ respōdeo. natas ex phi omēna atque.
Ex progne esse hirundines. ago cū illa nequid noceat meis
Popularibus. atq; illa animo iā fieri ferocior uidetur. ulro mīhi
Malū minitārier: in ius uocat me. ibi ego nescio quo modo fratus
Videor mediam arripere simiā. cōcludo in uīcula
Bestiā nequissimā. nunc quam ad rem dicam hoc
Attinere somniū nunq̄ hodie quīui ad coniecturā euadere.
Sed quid in ueneris phano clamoris oritur animus miratur
Trachalio seruus. Demonis senex.

- tr. Rohcyrnēles populares uestra ego iploro fidē. agricolæ.
p Accolæ. ppinquī quī estis his regionibus ferte opē iopiæ: atq;
Exemplū pessimū pessūdate. uindicate ne ipiorū potior sit
Polētia: q̄ innocentū: qui se scelere fieri nolunt nobiles.
Statuite exemplū ipudenti. date pudori prēmīū. facite hic lege
Potius liceat. q̄ in uī uictō uiuere. currite huc. in ueneris phanū.
Vestra iterū iploro fidē: q̄ ppe hic adestis: q̄que auditis clamorē meū
Ferte suppetas: q̄ ueneri ueneriæque antiste more antiquo in custodiā
Suū cōmiserūt caput. prætorquete iniuriæ prius collū q̄ ad uos
Perueniat. de. quid istuc est negotiū. tr. p ego hæc genua te obtestor
Senex q̄sq; es. de. qn tu ergo omitte genua & qd sit mīhi expedi
Ecqui tu es. tr. teque oro & quælo si speras tibi hoc āno multū
Futurū sirpe & laſerpiciū eāque euenturā exagoga
Capuā saluā & sospitē. atq; ablippitudine usque siccitas
Vt sit tibi. de. sanun es. tr. seu tibi cōfidis fore multā magudarim
Vt te ne pigeat dare operā mīhi quod te orabo senex
de. At ego te perura & talos tergūque obtestor tuū: ut tibi ulmēā uberē
Esse speres uirgide miā. & tibi hoc āno euenturā uberē messēm
Mali ut mīhi istuc dicas negotiū qd sit quod tumultues.
tr. Qui lubet maledicere. eqdē tibi bona exoptaui omnia. de. bene
Equidē tibi dico: q̄ te digna ut eueniant precor. obsecro
Hoc. reuortere ergo qd negotiū est. tr. mulieres duæ innocentes
Inrus hic sunt tui indigentes auxiliū. q̄bus aduorsū ius legesq;
Insignite iuria hic facta est: sitq; in ueneris phano. tū sacerdos ueneriā
Indigne adſictatur. de. quis homo est tanta cōsidentia

Qui sacerdotē uiolare audeat: sed eā mulieres quæ sunt: aut qd iis
Iniqui sit. tr. si das opam eloquat. ueneris signū sunt amplexæ nunc
Eas deripe uultus: ambas esse oportet.

de, tr. Quis hic est qui deos tam paruipendit:
Fraudis: scelēis parricidii. periurii plenus.

Legirupa ipudens impurus. iuereccūdistimus uno uerbo
Absoluā. lenost. qd ullū porro prædicē. de. ædepol infortunio

de, Hoiem prædicas donabilē. tr. q. sacerdotis scelestus faucis
Interprefferit. de. at magno cū malo suo fecit hercle. ite istinc
Foras turbatio sparax ubi estis. tr. i obsecro intro: subueni illis:

Iter: aut imperabo. sequimini hac. tr. age nunc iam iube
Oculos elidere itidē: ut septis faciūt coqui. de. p̄ripite hominē
Pedibus huc itidē quasi occisam suē. tr. audio tumultū. opinor leno
Pugnis plectitur. nimis uelim improbissimo hoi mala se dentauerint
Sed ecce ipse egrediuntor timidæ e phano mulieres

pa, Trachalio seruus. palestra. ampelisca sorores duæ.
Vnc idē cū oīum copiarū atq; opū auxiliū præsidii
Viduitas nos tenet. cuiā est quæ salutē afferat
item ingredi persequamur.

In metu nunc sumus ambæ importunitas

Tantaq; iniuria nos est modo hic intus ab nostru hero
scelestus sacerdote manū præcipes repulit: propulit

Perq; indignis modis: nosque ab signo intimo uideri potuit suas

Sed nūc sese ut ferunt res fortunæque nostræ: par est moriri. neq; est

Melius more in malis rebus meis seriis. tr. qd est quæ illæ oratio st̄

am, Cesso ego has consolari heus palestra pa. qui uocat. tr. ampelisa

pal, Obsecro qs est qui uocat. pal. qs is ē q nominat. tr. si respexis scies

O salutis meæ spes. tr. tace ac bono animo es me uide. pa. si modo

tr, Id liceat uis ne opprimat: quæ uisum mihi afferam ipsa adigit:

Ah desine nimis inepta es. am. desiste dictu nūc iam miserā me

Consolari. pal. nisi qd re præsidium apparas trachalio. acta hæc res est

Certum est morire q̄ hunc peti lenonem in me.

Sed muliebri animo sum tamen misere in mentē mihi mortis

Metus mēbra occupat ædepol. tr. hunc acerbū

Bonū animū habete. pa. nā obsecro unde. tr. mus mihi inuenitur.

Ne in quā timete adfidere hic in ara. am. qd ista ara plus

prodesse nobis potest q̄ signū in phano hic itus ueneris: quod

Amplexæ modo unde abreptæ p uim miseræ. tr. sedete hic modo

Ego hinc uos tamen tutabor. ara m̄ habete hanc uobis pro castris

Mœnia hinc ego uos defensabo præsidio ueneris malitiæ lenonis

Cōtra icendā. am. tibi auscultamus: & uenus alma ambæ te obsecramus
Arā amplexantes hāc tuā lachrymantes: genibus nixē in custodiā
Nos tuā ut recipias & tutere: illos scelestos q tuū fecerunt phanū
Parui arenosq: ut hāc tua pace arā obfedere
aut eæ ambæ sumus opera neptunci noctu
Habeas neue idcirco nobis uitio uortas. si quippianst minus
Quod bene esse lautū arbitrare. tr. æquū has patere
Intellego. decet abs te id ipetrari. ignoscere his te cōuenit.
Metus has: id ut faciāt: subigit: te ex conca natā esse autumāt.
Cauē tu harū conchas spernas. sed optume eccū exit
Senex patronus. mihiq; & uobis

Demōes senex. labrax. leno. Mulie. ii. lorarius. tra. seruus:

de. Xi ephano natū quantū est hoium sacrilegissime: uos in aram
e Abite sessum: sed ubi sunt. tr. huc respice. optume istuc
Voueramus: iube modo accedat ppe hunc legerupionem

Hic nobiscū dis facere postulas. de. pugnū in os impūge:

la. Iniqua hāc patior cū precio tuo. de. at etiā minitatur audax.

la. Ius meū ereptū est mihi. meas ancillas mihi inuito eripis.

De senatu cyrenensi quēuis opulentū. tr. si tuas esse oportet

Ni ue eas eē oportet liberas: neu te in carcerē cōpingi est æquū

Aetatēq; ibi te usq; habitare: donec totū carcerē contriueris.

la. Nō hodie isti rei auspiciat: ut cū fureifero fabuler.

Te ego appello. de. cū istoc primū qui te nouit disputa:

la. Tecū ago. tr. atq; mecū agendūst: sunt ne illæ ancillæ

Tuæ! la. sunt. tr. agendū ergo. tange utrā uis digitulo minimo mō

la. Quid si attigero. tr. extēplo hercle ego te follē pugillatoriū

Faciā: & pendentē incurfabo pugnīs plurissime.

la. Mihi nō liceat me has ancillas ueneris deara abducere:

de. Est lex apud nos. la. qd mihi cū uestris legibus

Cōmerciū. equidē istas iam ambas educam foras.

Tu senex si istas ambas: huc arido argento stopus.

de. Hæ aut ueneri cōplacuerūt. la. habeat si argentū dabit.

de. Do tibi argentū nunc adeo ut scias meā sententiā.

Occipito modo illis afferre uim fuculo pausillulū.

Ita hinc ego te ornatū amittam: tu ipse te ut non noueris:

Vos adeo: ubi ego innuero uobis si non ei caput exoculastis

Quasi murteta iuncis: itē ego uos uirgis circōuincam

la. Vi agis mecū. de. etiā uim pportas flagitii flagrantia

Tu trifurcifer mihi audes inclementer dicere. la. fateor ego

Trifurcifer sum tu es homo adprime pbus. tr. nūc q minus

Hasce oportet eē liberas.la. quid liberas.tr. atq; heras tuas
 Quidē hercle atq; ex germana grācia:nā altera hæc ē nata
 Athenis sine testibus.de. quid ego ex te
 Audio.tr. hanc athenis esse natā liberā.de. mea popularis
 Obsecro hæc ē.tr. nō tu cyrenēsis es.de. imo athenis natus
 Altusq; educatusq; articiis.tr. obsecro defende ciues tuas
 Senex.de. o filia mea:cū ego hanc uideo meaq; absens
 Miseriaꝝ cōmones:trina quæ piit mihi iam tanta esset
 Si uiuit scio.la. argentū pistifce ambabus cuiæ erant
 Domino dedit:qd mea refert hæc athenis natæ:an thebis fiet!
 Dū mihi recte seruitutē seruiāt.de. ita ne impudens
 Tu ne hic fallis:uirginalis liberos parētibus subiectos hebīs
 Atq; indigno quæstu conteres.nā huic alteræ patria quæ sit
 Profecto nescio:nisi scio pbiozem hæc esse q̄ te ipuratissime:
 Tuæ istæ sunt.la. cōtende ergo:inter sit tergo utri.
 De. Ni offerrumetas habebis pluris in tergo tuo:q̄ ulla nauis
 Longa clauos:tū ego erō mēdacissimus postea aspicio meū
 Quādo ego tuū inspectauero.ni erit tam sincerū:ut quis
 Dicat ampullarius:optimū esse opere faciundo
 corum & sincerissimū.

Quid causæ ē qn uirgis te usq; ad saturitatē sauciē

Quid illas spectas! quas si attigeris:oculos eripiā tibi

la. At qn qa uocas utraq; iam mecū abducam simul.

de. Quid facies.la. uoleantū adducā, is ueneris ē aduersarius

de. Quo illic it.la. heus ecq; hic est heus.de. si attigeris hostiū

la. Iam hercle tibi messis in ore fiet mergis pugnis

la. Nullū habemus ignē ficis uictitamus aridis.de. ego;dabo

la. Ignē:siquidē in capite tuo conflandi copias

la. Ibo hercle aliquo quæritatū ignē.de. quid cū inueneris

la. Ignē magnū hic faciā.de. quin ut manū exuras tibi.

la. Immo hasce ambas hic in ara ut uluas cōburam.de. id uolo

Nā hercle te barba cōtinuo arripiā:& ignē coniciam.

Tecq; ambustulatū obiciā magnis auibus pabulū.

Cū cōiecturā egomet mecū facio:hæc illa est simia

Quæ has hīrundines ex nido uolt eripere ingratus

Quid ego somnis somniaui.tr. scin qd tecū oro senex

de. Ut illas serues.uim defendas:dū ego heꝝ adduco meū.

de. Quære heꝝ atq; adduce.tr. at hic ne.de. maximo malo suo

tr. Si attigerit siue occipiat.tr. cura.de. curatū est abi

Nūc quoq; asserua ipsum.ne quo abiat nā promissimus

Carpusfici aut talentū magnū: aut hunc hodie sistere.

Demones senex. labrax leno palestra. ampelisca.

de. Trū tu leno cum malo libentius quiescis. an sic sine

u Malo si copia est. la ego quæ tu loquere
flocci non facio senex

Meas quidē te inuito: & uenere: & sūmo ioue

De ara capillo iā deripiā. de. tāge dum. la. tāgam hercle uero

de. Agedū ergo accede huc modo. la. iube dū recedere istos

Ambo illuc modo. de. imo ad te accedent. la. nō herde

Egom et censeo. de. qd ages si propius
accedent. la. ego recessero.

Verū si senex te unq̄ in urbe offendero

Nunq̄ hercle quisq̄ me lenonē dixerit: si non te ludos

Pessimos dimiserō. de. facito istuc qd minitaris. sed nūc interim

Si illas atigeris dabitur tibi magnū malū. la. q̄ magnū uero?

de. Quātū lenoni sat est. la. minacias ego istas flocci nō facio tuas

Equidē eas te inuito iam ambas rapiā. de. tange dum

la. Tāgā hercle uero. de. tange sat scin quomodo i dum

Turbatio curriculo affer duas. clauas. la. clauas. de. sed pbas

Propera cito. ego te hodie faxo recte acceptū ut dignus es

la. Heu scelestus galeā in nauī pdidi. nūc mihi opportuna

Hic. eēt. salua si foret. licet. saltē istas mihi appellare.

de. Nō licet hem optime ædepol. ecce clauator aduenit.

la. Illud qdem edepol tinnimentū ē auribus. de. age accipe

Illā alterā clauā sparax age alter istinc. alter hinc adstite!

Adstite ambo. sic audite nunc iā. si hercle illic illas hodie

Digito tetigerit inuitas nisi tunc exoculassitis usq̄ adeo

Donec qua domū abeat nesciat: pistis ambo. si appellabit

Quēpiā uos respondetote istinc istag uicē. sin ipse abire

Hinc uolet quātū pōt extēplo amplectitote crura fustibus:

la. Etiā me abire hinc nō desinēt. de. dixi satis & ubi ille

Seruus cū hero huc aduenerit. qui herū accersiu itote

Extēplo domū. curate hæc sultis magna diligentia

la. Heu hercle ne istic phana mutant: cito iā hoc herculis ē

Veneris phanū qd fuit. ita duo destituit signa: hic cū

Clauis senex non hercle quo hinc nunc gentiū aufugiā scio

Ita mihi nūc utrūq̄ seuit & terra & mare: palestra. lor. quid uis?

la. Apage controuersia ē: hæc equidē palestra quæ respōdit non mea est.

Heus ampelisca. lo. cauēsis infortunio ut pōt. la. ignauī.

Homīnes satis recte monēt. sed uobis dico heus uos nū molestia est

Me adire ad illas ppius. lo. nihil nobis quidē. la. nūqd molestū
 Mihi erit. lo. nihil si caueris. la. qd ē quod caueā. lo. hē a crasso
 Infortunio la. quāso hercle adire ut liceat. lo. ab eas si uelis.
 Bene ergo hercle factū. habeo. uobis gratiā. non accedam.
 Potius illie astate ilico adepol proueni neqter multis modis
 Certumst haec hodie usq; obidione uincere.

Pleusidippus ado. trachilo seruus mulieres duae
 Leno. lora. charmides.

ple. Eā ne ille amicā leno ui uolēta de ara deripere ueneris uoluit
 tr. m Admodū. ple. qn occidistis extēplo. tra. gladius nō erat.
 ple. Capes aut fustem: aut lapidē. tra. qd ego quasi canē amēs

Homine infectarer lapidibus neqssimū. la. nūc pol ego
 Perii. pleusidippus eccū adest conuerret iā hoc me totū cū puluisculo

ple. Et iā ne in ara tūc sedebāt mulieres: cū ad me pfectus ire.
 tr. Ibidē nūc sedent. ple. qs illas nūc illic seruat. tra. nescio quis

Senex uicinus ueneris. is. dedit operā optimā. is nūc cū seruīs
 Seruat. ego mandauerā. ple. duc me ad lenonē recta ubi

Illic ē homo. la. salue. ple. salutē nihil moror opta otius
 Rapite obtorto collo mauis an trahi utrū uis opta? dū licet

la. Neutrū uolo. ple. abi sane ad litus curriculo trachilio
 Iube illos in urbē ire obuīā ad portū mihi: quos mecū duxi

Quī hūc ad carnificē traderent. post huc redito: atq; agitato
 Hic custodiā. ego hūc scelestū in ius rapiā exulem

Age ambula in ius. la. qd ego deliqui. ple. rogas q arabonē
 A me accepisti ob mulierē. & eā hinc abduxisti. la. nō auexi.

ple. Cur negas o. la. qā pol puexi. auerere nō quīuī miser
 Equidē tibi me dixerā prasto fore apud ueneris phanū qd

Multa sum ne ibi? ple. i iurecām dicito hic uerbū fatē. seque
 la. Obsecro te subueni mi charmides. rapior obtorto collo. ch. qs

Me noiat. la. uiden me ut raptior. ch. uideo atq; inspecto lubens
 la. Nō subuenire mihi audes. ch. qs homo te rapit. la. adulescens

Pleusidippus. ch. ut nactus habe bono aio melius est te
 In neruū corripere. tibi obtigit qd plurimī exoptant tibi.

la. Quid id ē. ch. ut id qd quærant iueniāt tibi. la. sequere obsecro
 Pariter. ch. suades qualis es tu. in neruū rape eo me obsecras: ut te

Sequar etiā retentas. la. perii. ch. uerū sit uelim.

ple. Tu mea palestra & ampelisca ibidē illico manete: dū ego huc redeo
 lo. Equidē suadeo ut ad nos abeant potius dū recipis. ple. placet

Benefacitis. la. fures mihi estis. lo. qd fures. ple. rape.

la. Oro obsecro palestra. ple. sequere carnifex. la. hospes. ch. non sum

Hospes. repudiū hospitii tuū. la. ficcine me spnis. ch. sic ago semel
Ibo. la. di te infœlicitet. ch. isti capiti dicito. credo aliū in aliā
Belluā hominē uortier illic i columbū credo leno uortitur
Nā in columbari collū haud multo post erit. in neruo mille
Hodie nidamēta congeret uerūtāmē ibo ei
Aduocatus ut siem. siq mea opa citius addici pōt.

Demones senex.

Enefactū & uolupe ē me hodie his mulierculis
Terulisse auxiliū: iā clientas repperi: atq ambas
Forma scitula atq ætatula. sed uox scælesta me oibus seruat modis
Negd significē qppia mulierculis. sed grippus seruus noster
Quid res gerat miror de nocte qui abiit piscatū ad mare.
Pol magis sapuisset si dormiuisset domi. iam nūc & operā
Ludos facit: & retiā. ut tēpestas ē nūc: atq ut noctu fuit
In digitis hodie percoquā quod coeperit. ita fluctuare uideo
uehementer mare.

Sed ad prandiū uxor me uocat. redeo domum
Iam meas opplebit aures sua uaniloquentia.

Grippus piscator.

Neptuno has ago meo patrono grās: qui salis locis incolit
Pisculētis: cū me ex suis locis pulchre ornatū expediuit.
Tēplis reducē. plurima præda onustū. salute horreiaq
In mari fluctuoso. piscatu nouo me uberi cōpotuit: miroq
Modo: atq incredibile hic piscatus mihi lepide euenit:
Neq pisciū ullā una iā hodie pōdo cœpi. nisi huc qd fero i rete:
Nā ut de nocte multa impigre q exurrexi: lucrū prapofui
Sopori & geti. tēpestas seua expiri expetiui:
Paupertatē heri qui & meam sententiā tolerarē. opa
Haud fui parcus me. nimis homo nihillt qui piger est
Nimisq id genus odi ego male. uigilare decet hominē
Qui uult sua tēpori conficere officia. nō enim illum
Expectare oportet: dū herus se ad suū suscitiet officiū.
Nā qui dormiūt libēter: sine lucro & cū malo quiescūt.
Nā ego nūc mihi: q impiger fui repperi ut piger si uelim sic.
Hoc ego in mari qcquid hic inest repperi qcquid inest.
Graue quidē thesaurū hic ego inesse reor nec mihi conscius
Est ullus homo. nūc hæc tibi occasio grippe obigit.
Ut liber es ex populo præter te. nunc sic faciā:
Sicut consiliū est ad herū ut ueniā docte atq astute.
Pauxillatim pollicitabor pro capite argentū. ut sim liber

Iam ubi liber igitur domū instrua agrū: ædes mancipia.
 Nauibus magnis mercaturā faciā. atq; ud reges rex phibeor.
 Post animi cā mihi nauē faciā: atq; imitabor stratoniciū.
 Oppida circūuectabor. ubi nobilitas mea erit clara.
 Oppidū magnū cōmunibo & ego urbi grippo indā nomē
 Monumentū meæ famæ. & factis ubiq; regnū magnū isti uiam.
 Magnas res hic agito in mentē instruere. nūc hūc uidulū condā.
 Sed hic rex cum aceto pransurus ē & sale sine bono pulmēto.

Trachalio seruus. Grippus piscator.

Eus mane. Gri. qd maneat. tr. dū hanc tibi quā trahis rudētem

h Cōplico. gr. mitte modo. tr. at pol ego te adiuuabo nā

Bonīs quod beneficit: haud perit. gr. turbida tempestas heri fuit

Nihil habeo adolescēs pisciū. ne tu mihi esse postules

Nō uides me referre uuidū retē sine squamoso pecu.

Nō æde pol piscis expeto: quā tui sermonis indigens:

Entas iā me odio qsq; es. tr. nō sinā ego abire hinc te

Mane. gr. caue sis malo: qd tu malū nam me retrahis.

Audi. gr. nō audio. tr. at pol qui audies post. gr. quā

Loquere qd uis. tr. eo mō est opere precia: quod tibi

Ego narrare uolo. gr. eloquere quid id ē. tr. uide nūspia

Consequitur ppe nos. gr. ecqd ē: quod mea referat:

Scilicet sed bonis cōsiliis eo qd in te mihi ē. gr. quid negociū est

Modo dic' tr. dicā tace si fidē modo das mihi. te nō fore infidū

Do fidē tibi fidus ero qsq; es. tr. audin furtū ego uidi

Qui faciebat. nouerā domnū id cui fiebat. porro ad furem

Egomet deuenio. ferōq; ei conditionē hoc pacto.

Ego istuc furtū scio: cui factū est. nūc mihi si uis dare dimidiū

Indiciū domino nō faciā. is mihi nihil etiam respondit.

Quid inde æquū ē dari mihi dimidiū: uolo ut dicas:

Immo hercle amplius. nā si non dat domino dicidū censeo.

Tuo cōsilio faciā. nūc aduerte animū. namq; hoc oē attinet ad te.

Quid factū est. tr. uidulū istū cuius ē noui ego hominē

lāpridē. gr. qd est. tr. & quo pacto puit. gr. at ego quo

Pacto inuēuist scio & qui iuenit hominē noui & dominus qui

Nūc ē scio. nihil opol pluris tua hoc quātū illud refert mea.

Ego illū noui cuius nūc est. tu illū cuius ante hac fuit.

Hunc hō feret a me nemo ne tu te speres potius. tr. non ferat

Si dominus ueniat. gr. dominus huic nemome frustra sis

Nisi ego nemo natust: hūc q; cœpi in uenatu meo. tr. itane uero.

Ecquē esse dices in mari piscem meū: quos cū capio sigdē

Coepi mei sunt: habeo pro meis. nec manu adferuntur. neq; illine
 Partē quisq; postulat. in foro palā oēs uendo pro meis
 Venalibus. mate quidē cōmune cēro ost oibus. tr. adfentio
 Qui minus hunc cōmunē quāso mihi esse oportet uidulū.
 In mari inuentūst. cōmune ē. gr. ne impudenter impudens.
 Nā si istuc ius sit quod memoras: piscatores perierūt.
 Quippe cū extēplo in macellū pisces prolati fient
 Nemo emat: suā quisq; partē pisciū poscat sibi
 Dicat in mare cōmuni captos. tr. quid ais impudens
 Aulus etiā cōparare uidulū cū piscibus. eadē tandē
 Res uidet: gr. in manu nō ē mea. ubi demisi retē atq; hamū
 Quicqd hāsit extraho. meū quod retē atq; hamī mei
 Nacti sunt. meū potissimūst. tr. imo hercle haud ē
 Si quidē quod uas exceperisti. gr. philosophe. tr. sed tu nunq;
 Piscatorem uidisti ueneficē uidulū piscem ccepisse: aut pro
 Tulisse illū in forū. nō enim tu hic quidē occupabis oīs
 Questus. quos uoles. & uitorē & piscatorē te esse ipure postulas
 Vel te mihi monstrare opōrter. piscis q sit uidulus. uel quod
 In mari nū natū ē: neq; habet squamas neferas. g. qui tu
 Nunq; audiuisti eē antehac uidulū piscem. tr. scelus
 Nullus ē. gr. imo est profecto. ego qui sum piscator: scio
 Vero raro. capitur. nullus minus sēpe ad terrā uenit.
 tr. Nil agis. dare uerba speras mihi te posse furcifer. quo colore est
 gr. Hoc colore capiunt pauilluli sunt alii puniceo colore magni
 Item atq; atrū. tr. scio tu hercle opinor in uidulū te
 Piscem conuerter: nisi caues. fiet tibi puniceū coriū
 Postea atrū denuo. gr. quod scelus hodie hoc inueni.
 tr. Verba facimus: it dies: uidetis cuius arbitratu nos facere uis.
 gr. Vidulū arbitratu. tr. ita enim uero stultus es. gr. salue thales
 tr. Tu istunc hodie nō feres. nisi das sequestrū. aut arbitrum.
 Cuius hāc res arbitratu fiat. gr. quāso sanus es.
 tr. Elebrosus sum. gr. at ego ceritus. hunc nō amittā tamē:
 tr. Verbū adde etiā unū. iā in cerebro colaphos abstrudā tuo.
 gr. Ego sātē hic itidē quāsi penicillus nouos exugere solet
 Nī hunc amitt. is exugebo quicqd humoris tibi st
 Tange. affligam te ad terrā iūdem: ut piscem soleo polypum.
 tr. Vis pugnare. quid opust. quin tu potius prādā diuide.
 gr. Hinc tu nisi malū fuisti nīl potes. tr. nisi postulas abeo
 Ego hīc. gr. at ego hīc offectā nauē. tr. ne quo abeas. mane
 Si tu proreta isti nauis es: ego gult crnator ero. gr. miue rudē

Scelestē. tr. mīttā. omittē uidulū. gr. nunq̄ hercle hīnc hodie
 Ramēia fies fortunator. tr. nō probare pnegando mīhi potes
 Nisi pars datur. aut ad arbitriū reditura: aut sequestro ponitur.
 gr. Quē ne ego excepti in mari. tr. at ego inspectaui elitorē
 gr. Mea opera labore & rete & horta. tr. num qui minus si ueniat.
 Nunc dominus cuius ē. ego qui inspectaui procul te hūc hīc furtum
 Quā tu nihilo mane maltigia quo argumēto socius non sum
 E. fur sum fac dum ex te sciā. gr. nescio neq; ego illas uestras
 Leges urbanas scio. nisi q̄a hunc meū eē dico. tr. & ego item
 Esse aio meū. gr. mane. iā repirem quo pacto nec fur.
 Nec socius scies. tr. quo pacto. gr. sine me hīnc abire. tu abi
 Tacitus tuā uisā nec tu me cuiq̄ indicassis: neq; ego tibi
 Quicq̄ dabo: tu taceto: ego musitabo: hoc optimū atq;
 Acq̄simū est. tr. eo qd cōditionis audis ferre. gr. iā dudū
 Fero ut ab eas. rudentē amittas. mīhi molestus ne fies.
 Mane dū refero conditionē. gr. te obsecro hercle aufer mō.
 Reque in his locis nouisti. gr. oportet uicinos meos
 Vbi tu hic hīas. gr. porro illic longe usq; i campis ultimis
 Vin qui i hac uilla habitat eius arbitratu fieri.
 Paulisper remitte restem. dū concedo. & consulo
 Fiat. gr. euge salua res ē. praeda hāc perpetua ē mea
 Ad meū herq; arbitriū uocat me. hic intra praeceptis meas
 Nunq̄ hercle hodie abiudicabit ab suo triobolū. ne iste
 Haud sit q̄ cōditionē tetulerit. ibo ad arbitriū
 tr. Quid igitur. gr. quāq̄ istuc esse ius meū certo scio
 Fiat istuc potius q̄ nunc pugnē tecū. tr. nunc places
 Quāq̄ ad ignotū arbitriū me apellis: si adhibebit fidem
 Et si ē ignotus notus: si non notus ignotissimus ē.

Demōes senex. Mulieres. palestra. Ampelisca. Trachalio. Grippus

Vpio & depol quāq̄ uobis quā uolitis mulieres

c Metuo. ppter uos. ne uxor mea me extrudat & dibus.

Quā me pelices adduxisse dicet atē oculos suos. uos cōfugite

de. In aram potius quā ego. mu. misere perimus.

Ego uos saluas siltā ne timeate. sed quid uos foras

Prosequimini: quoniā ego adsum faciet nemo iniuriā. ite

Inquā domū amabo. nūc iam ex praesidio praesides

gr. O. & salue. de. salue gripe quid sit. tr. tuus ne hic seruus est.

de. Haud pudet. tr. nihil ago tecū. de. ergo abi hīnc sis. tr. quāso

Responde senex. tuus hic seruus est. de. meus est. tr. hiem istuc

Optime quādo tuus est iteq; saluto te. de. & ego te. tu ne es:

- Qui haud multo prius abisti hinc heri accessisti. tr. ego is sum
 de. Quid nūc uis tibi. tr. nēpe hic tuus ē. de. meus ē. tr. istuc
 Optime qñ uult. de. qd negociast. tr. uir scelestus
 Illuc ē. de. quid fecisti tibi uir scelestus. tr. homini ego isti talos
 Subfringi uolo. de. qd ē. qua de re nūc litigatis iter uos
 tr. Eloquar. gr. imo ego eloquar. tr. ego opinor rē facessō.
 gr. Siquidē sis pudicus. hinc facessas. de. gripe animū aduerte
 Actace ut istuc prius dicat audi loquere tu. gr. alienon.
 Prius q̄ tuo dabis orationē. de. ut nequiter cōprimiatur.
 tr. Ita ut occēpi dicere illum quem dudū lenonem
 Extruxisti hic eius uidulū eccllū. gr. non habeo
 tr. Negas qd oculis uideo. gr. at ne uideas uelim habeo
 Nō habeo qd tu me curas qd rex gerā. tr. quo mō habeas
 Id refert iure an ne iniuria. gr. nī istū cēpi nulla causa est
 Quin me condones cruci: si in mari reti apprehendi
 Qui tuū potius ē: quā meū. tr. uerba dat. hoc mō res gesta est
 Vt ego dico. gr. qd tu ais: de. qd primarius uir dicat: cōprime.
 gr. Nūc sis si tuus est. tr. qd tu idē mihi uti fieri quod herus
 Cōsueuit tibi. si ille te cōprimere solitus. hic noster nos nō solet.
 de. Verbo illo modo ille uicit. quid nūc tu uis. dic mihi.
 tr. Equidē neq̄ ego partē posco mihi istinc de istoc uidulo.
 Neq̄ meū hodie esse unq̄ dixi sed istuc inest cistellula
 Huius mulieris: quā dudū dixi fuisse liberam
 de. Nempe tu hanc dicis: quā esse aiebas dudū popolare meā.
 tr. Admodū & ea quae olim parua gestauit crepundia.
 Istuc in ista cistula insūt: quae istuc inest in uidulo. hoc neq̄ isti
 Vtus ē: & illi miseræ suppetias feret: si id dederit quis uos
 Parēs quærat. de. faciā ut det tace. gr. nihil hercle ego sum
 Isti daturus. tr. nihil peto nisi cistulam & crepundia.
 gr. Quid si ea sunt aurea. tr. qd istuc tua: aurū auro expendetur.
 Argentū argento exequabimur. gr. faciās aurū ut uideā.
 Post ego faciā ut uideas cistulā. de. caue malo actace
 Tu p̄ge ut occēpisti dicere. tr. unū te obsecro: ut te huius
 Cōmiserescat mulieris: siq̄dem hic lenonis eius ē uidulus
 Quē suspicor: hic nisi de opinione certū nihil dico.
 gr. Viden scelestus is aucupatur. tr. sine me ut occēpi loqui.
 Si scelesti illius ē hic cuius dico uidulus: hæc poterūt nouisse.
 Ostendere hic iube. gr. ain ostendere: de. haud iniquū dicit
 Gripe: ut ostendatur uidulus. gr. imo hercle insignite intq̄
 de. Quidū. gr. q̄a si ostendero: cōtino hūc nouisse dicē scilicet.

- tr. Scelerū caput. ut tu es. itē omnis cenſes eſſe: p̄iurū caput.
 gr. Oīa iſtæ ego facile patior: dū hīc huic a me ſentiat. de. atq;
 Nūc abs teſtat uerū hīc tibi teſtimoniū griſſe aduorte animū
 Tu paucis expedi. gr. quid poſtulas. tr. dixi equidē. ſed ſi
 parum intellexi
 Dicā denuo haſce ambas: ut dudū dixi ita eſſe oportet liberas.
 Hæc athenis parua fuit uirgo ſurrupta. gr. dic mihi qd iſta
 Ad uidulū p̄inēt. ſeruæ ſint iſtæ. an liberæ. tr. oīa iteꝝ uis m̄corari
 Scelus. ut defiat dies. de. abſtine maledictis. & mihi
 Quod rogauī dilue. tr. ciſtellam iſtic ineſſe oportet gaudeā.
 In iſto uidulo. ubi ſunt ſigna. q̄ parentes noſcere hæc poſſit ſuos:
 Quibus cū parua periit athenis ſicut dixi prius. gr. iuppiter
 Te diq; perdant. qd ais uenefice. qd iſtæ mutæ ſunt: quæ
 Pro ſe fabulari nō queant. tr. eo tacet. q̄ tacita bonaſt mulier
 Semp. q̄ loquens. gr. tu pol pro portione nec uir: nec mulier es
 tr. Quidū: gr. q̄a enim neq; loquēs es neque tacēs unq̄ bonus.
 Quæſo en unq̄ hodie licebit mihi loq. de. ſi præter hæc uerū ſaxiſ
 Hodie: ego tibi cōminuam caput. tr. ut id ocepī dicere ſenex
 Eam te quæſo ciſtulam ut iubeas hūc reddere illis ob eam
 Si quid poſtulat ſibi mercedis dabitur. aliud q̄q̄ ibi ē habeat ſibi.
 gr. Nūc demū iſtuc dicis: quoniam ius meū eſſe intelligis
 gr. Dudū dimidiā petebas partē. tr. imo etiam nunc peto
 Vidi petere miſi uū: etiā cū n. hil auferet tamē de. non ego te
 Cōprimere poſſum ſine malo. gr. ſi iſtæ tacet ego tacebo. ſi iſte loquitur
 Sine mea pre mea pte loqui. de. cedo mō mihi iſtū uidulū griſſe.
 gr. Concredā tibi: ac ſi iſtoꝝ nihil ſit. ut mihi reddas. de. reddetur. gr. tene
 Audi nū iā paleſtra atq; ampeliſca hoc q̄ loquor: eſt ne hīc uidulus
 Vbi ciſtellā tuā iſſe aiebas. pal. iſ eſt: gr. perī hercle miſer:
 Vt prius q̄ plane aſpexi: illico eū eſſe dixit. de. faciā ego hanc rem
 Nā tibi ciſtellā iſticcine eē oportet & gaudeā in iſto uidulo pal. ubi ego
 Dicā q̄quid ierit nominatim: tu mihi nullū oſtenderis ſi falſa
 Dicā fruſtra dixerō. uos tamē iſtæ q̄quid iſtic ierit uobis
 Habebitis ſed ſi erunt uera. tū obſecro te ut mea mihi reddantur
 gr. placet ius meꝝ oras meo qdē aio. de. at meo hercle.
 gr. Quid ſi iſta aut ſuperſtitioſa aut ariola ē. atq; oīa q̄quid
 Inſit uera dicet i me habebit ariola. De. nō feret niſi uera dicet
 Neq; ariolatur. pal. ſolue uidulū. ergo ut q̄quid ſit
 Verū q̄ primū ſaſtam. hoc habet. gr. ſolutū ē aperi
 Video ciſtellā. de. hæc. in eē pal. iſtæ eſt: o mi parētes hīc uos
 Cōcluſos gero: huc opel q̄ ſpeſq; ueſtꝝ cognoscēdū cōdidī.

gr. Tū tibi hercle deos iratos eē oportet: q̄sq̄s es quæ parētis
 Tā in angustū tuos locū cōpegeris. de. gripe accede huc.
 Tūa res agitur. tu puella istinc pcul dicitō qd̄ insit. & qua
 Facie memorato oia si hercle tātulū peccassis: quot posteris
 Postules te ad uerū cōuorti: nugas mulier magnas egeris.
 gr. Ius bonū oras: tr. & depol haud te orat. nam tu iniurius
 de. Loquere nūc iam puella. gripe anī mū aduerte ac tace
 pal. Sū crepandīa. de. eccā uideo. gr. perī in primo proelio.
 de. Mane ne ostenderis qua facie sunt: respōde ex ordine.
 pal. En siculo st aureolus primū litteratus. de. dīcedū
 In eo ensiculo litterarum qd̄ ē. pal. mei nomen patris
 post alrīnsecus est securicula ancipes. itē aurea litterata
 Ibi matris nomē in securicula st. de. mane dīc in ensiculo
 Quod nomen ē paternū. pa. dāmones. de. dī imortales
 Vbi loci sunt spes meæ. gr. imo & depol meæ. de. p̄gite
 Obsecro cōtinuo placide. gr. aut itē in malā crucē: de. loquere
 Matris nomē hīc in securicula qd̄ fiet. pal. dādalīs. de. dī me
 Seruatū cupiūt. gr. at me p̄ditum. de. filiam meam esse
 Hanc oportet gripe. gr. sit per me quidē: qn̄ te dī omnes
 Perdant: quī me hodie oculis uidisti tuīs: meq̄ adeo scelestū
 Quī non circūspexi centies prius: me nequīs inspectaret.
 Quā rete extraxi ex aqua. pal. post ē sicula argenteola
 Et duæ connexæ manīculæ & fucula. gr. quīn tu ī directā
 Cū fucula & cū porculis. pal. & bulla aurea ē: pater quam
 Dedit mihī natali die. de. ea est p̄fecto. cōtinerī qn̄ cōplectar
 Non queo. filia salue mea: ego is sum quī te produxi pater.
 Ego sum dāmones & mater tua eccā hīc intus. dādalīs.
 pa. salue mī pater insperate. de. salue ut te amplector libens.
 Volupe st. cū istuc ex pietate uestra uobis cōtingit. de. cape dī
 Hūc si potes fer ītro uidulū age trachalio. tr. ecce grippi scelera
 Cū istac res male euenit. tibi gripe gratulor. de. age eamus
 Mea gnata ad matrem tuā quæ exte poterit argumētis hanc rem
 Magis exquirere quæ te magis tractauit: magisq̄ signa p̄nouit tua.
 tr. Eamus ītro oēs. quādo operā promiscuā damus. pal. sequere me
 Ampelīscā. am. cū te dī amant uoluptati est mihī. gr. sum ne ego
 Scelestus. quī illac hodie excepi uidulū. aut cū excepi. quī non
 Alicubi in solo abstrusi loco: credebā & depol turbulentam prādā
 Euenturam mihī: quia illa mihī: turbulenta tempestate eueniat.
 Credo & depol ego illic īesse auri & argēti largiter qd̄ melius est.
 Quā ut hīnc ītro abeam: & me suspendā clanculū:

Salte tantisper dum abscedat hac a me agrimonia.

Daemones senex.

Roh di imortales qs me est fortunatior: qui ex iprouiso

p Filiā iueni meā: sicut huius dei esse benefactū uolāt

Aliquo illud pacto obligit optatū piis ego hodie neq̄ speraui

Neq̄ credidi. is iprouiso filiā inueni tamē. & eam de genere

Sūmo adolescenti dabo ingenuo atheniensi & cognato meo.

Ego eū a deo accersi huc ad me q̄primū uolo: iussiq̄ exire

Huc seruū eius. ut ad forū iret: nōdum egr̄ sum esse eū id miror

Tamē accedam opinor ad fores: qd̄ conspicio: uxor cōplexa collo

Retinet filiā. nimis inepia atq̄ odiosa eius amatio est.

Daemones. trachalio seruus.

de.

Liquādo obseculādo melius ē uxor pausam fieri. atq̄ adorna

a Vtrem diuinā faciā: cū intro aduenero laribus familiaribus

Cū auxerunt nostrā familiā. sunt domi agnī. & porci sacres

Sed qd̄ istum remoramini mulieres trachasione: atq̄ opūme

Eccū exit foras. tr. ubi ubi erit tamē inuestigabo & mecū

Ad te adducam simul pleusidippum. de. eloquere ut hac res

tr. Obligit de filiā: cum rogato. ut relinquat alias res & huc ueniat.

Licet. de. dicito daturam meā illi filiā uxore. tr. licet. de. & patrē.

tr. Eius me nouisse & mihi esse cognatū. tr. licet. de. sed ppera

tr. Licet. de. iam hic fac sis coena ut curetur. tr. licet. de. oia illicet.

Licet. sed scin qd̄ est quod te uolo. quod promissisti ut memineris

Hodie ut liber sim. de. licet. tr. fac ut exores pleusidippum

Vt me emittat. de. licet. tr. & tua filiā facito oret: facile exorabit.

de. Licet. tr. atq̄ ut mihi ampelisca nubat. ubi ego sim liber

de. Licet. tr. atq̄ ut gratum mihi beneficiū factis experiar.

de. Licet. tr. oia licet. de. licet tibi rui sum refero grātiā

tr. Sed ppera ire in urbē actutū & recipe te huc rursū.

de. Licet. tr. s̄a hic ero: tu iteribi adorna cāterū quod opus est.

de. Licet. tr. hercules istum infeliciter cū sua licentiā: ita meas

Repleuit aures quicquid memorabam: licet.

Grippus piscator. demones senex.

gr. Vā mox licet te cōpellare demones. de. qd̄ est negocii grippe

gr. q De illo uidulo. De. si sapias sapias quod di boni danunt

Equū uidetur tibi ut ego alienū quod est: meū esse dicā.

gr. Quod ne ego inueni in mari. de. tanto melius illi obligit: q̄ perdidit

Tuū esse nihilo magis oportet uidulū. gr. isto tu paup̄ es cū nimis

Sanctē pius. de o grippe gripte i atate hominū plurimae fiunt

Transennae ubi decipiuntur dolis: atq̄ a depol in eas plerūq̄ esca

Imponitur. quā si q̄s auīdus poseit escam auariter: decipitur
In trasenna auaritia sua. ille qui consule. docte. atq; assute. cauet
Diutine ut bene licet partū bene. mihi istac uidetur praeda

Prædatū irer: ut cū maiore dote abeat quā aduenerit.

Ego ne ut quod a me ablatū esse alienū sciam: celē: minime

istuc faciet noster demones

Semper cauere hoc sapientissimū est: ne cōscii sint ipsi maleficiū

Suis: ego mihi cū lusi nihil moror ullum lucrū.

gr. Spectaui ego pridē comicos ad istunc modū sapiēter dicta

Dicere: atq; iis plaudier cū illos sapientis mores mōstrabat

Populo. sed cū inde suam q̄sq; ibant diuorsi domū: nullus erat

Illo pacto: ut illi iusserant. de. abi intro ne molestus. linguæ

Tempera: ego tibi daturus nihil sum. ne tu frustra sis. gr. at ego

Deos quæso: ut q̄quid in illo uidulost. si aux si argentū est

Omne id ut fiat cinis. de. illuc est: qd nos nequā seruīs utimur

Nam illic cū seruo si quo congressus foret: & ipsum sese & illū

Forū adstringeret: dū prædā habere se censeret interim:

Præda ipsus esset præda prædā duceret: nūc hinc intro ibo

Et sacrificabo. post ibi uidebo nobis cenā cōtinuo coqui.

Pleusidippus adole. trachalio seruus.

ple. Tex mihi istac oīa itera mi aīe. mi trachalio.

Mi liberte. mi patrone. imo potius mi pater

Repperit patrē palæstra suū atq; matrē. tr. repperit.

ple. Et popularis est. tr. opinor. ple. & mi nuptura est

tr. Suspicio. ple. censeri hodie despondebit eam mihi quæso.

tr. Censeo. ple. qd patri etiā gratulabor cū illam inuenit.

tr. Censeo. ple. quid matri eius: tr. censeo: ple. quid ergo

Censes. tr. qd rogas censeo. ple. dic ergo quanti censes.

tr. Ego ne censeo. ple. adsume quidē ne censionē semp facias:

tr. Censeo. ple. qd si curram. tr. censeo. ple. an sic potius placide

tr. Censeo. ple. etiā ne eam adueniens salutem. tr. censeo

ple. Etiam patrē. tr. censeo. ple. post eius matrem.

tr. Censeo. ple. qd postea: etiā ne adueniens cōplectar eius patrem.

tr. Non censeo. ple. qd matrē. tr. nō censeo: ple. qd eāpse illam:

tr. Non censeo. ple. perī dilectū dimisit. nūc non censet cum uolo:

tr. Sanus non es sequere: ple. duc me mi patrone quo liber:

Labrax leno.

la. Vis me est mortaliū inferior: qui uiuat alter hodie: quem

q Ad recuperatores modo damnauit pleusidippus: abiudicata

A me modo est palæstra: perditus sum: nā lenones ex gaudio

Credo esse pcrea'os. ita oēs mortales siqd est mali lenoni
Gaudent. nūc alterā illam: quæ mea est: uisam huc in ueneris
Pha num. sa tem ut eā abducā: de bonis quod restat relinquiā.

Grippus piscator. labrax leno:

gr.

Vnā ædepol hodie ad uesperē grippū inspicietis uisum:

n Nisi uidulus mihi reddatur. la. perī cū mētionē fieri audio

Vsq̃ uidulus: quasi palo pectus tundat. gr. istic sceletus liber

Est: ego qui in mari prehendi rete a q̃ excepi uidulū ei dare

Negatis quicq̃. la. proh dī mortales suo hic sermone arrexist

Auris. gr. cubitū hercle longis litteris signabo usquequaq̃.

Si quis perdiderit uidulum cum auro atq̃ argento multo:

Ad grippū ut ueniat. nō feretis istū: ut postulatis. la. meū

Heracle illic homo uidulum scit: qui habet: ut ego opinor

Adeūdu mihi illic est homo. dī quæso subuenite. gr. quid me

Intro reuocas. hoc uolo hic ante hostiū extergere nam hoc

Quidē pol est rubigine non e ferro factū est: ita quanti magis

Extergeo rutilū atq̃ tenuius fit. nā qdem hoc uenatuist:

Verū ita in manibus cōlenescit. la. adulescens salue.

gr.

Di te ament cū in raso capite. la. qd fit: gr. ferrū extergetur

la.

Ut uales. gr. qd tu nū medicus quæso es. la. imo ædepol una

Littera plus sum q̃ medicus. gr. tū tu medicus es. la. e. igitū acu.

gr.

Videtur digna forma sed qd tibi est. la. hac pxima nocte i mari & ali

Contrafracta est nauis. pdidi qeqd erat miser ibi omne.

gr.

Quid pdidisti. la. uidulū cū auro atque argento multo

gr.

Eo qd meministi i uidulo: qd pīt & qd ifuerit ibi. la. quid refert?

Qui perit. gr. tamen si nō hoc aliud fabulemur. qd si ego sciā

Qui iuenerit. uolo ex te scire signa. la. nummi octingenti

Auri i marisupio iferūt. præterea centū denaria philippia

In pasceolo seorsus. gr. magna hercle prædast largiter. mercedis

Indipiscat. dī hoies respiciunt. bene ego hinc prædatus ibo

Profecto huius est uidulus: pge alia tu expedire. la. talentū

Argentī cōmodum magnū inerat in crimina. prætera sinus

Epichsis. cartharus. gaulus. cyathus. gr. papæ. diuicias tu quidem

Habuiisti luculentas. la. miserū istuc uerbū & pessimū est habuisse

Et nihil hēre. gr. qd dare uelis: q̃ istac tibi iuc stigeridicetque

Eloquere ppere celeriter. la. nūmos trecentos. gr. trichas:

la.

Quadrigētos. gr. tramas putidas. la. gngētos. gr. cassam glandē.

la.

Sexceētos. gr. curculiūculos minutos fabulare. la. dabo septingēntos

gr.

Os calet tibi: nū gū frigide scās. la. mille dabo nūmos. gr. omnia.

la.

Nihil addo. gr. abi igitur. la. audi. gr. si hercle abiero hinc: hic non ero.

La. Vincentū & mille. gr. dormis. la. e' loquere quantū potest
 gr. Quo nihil iuitus addas talentū magnū nō potest triobolū hinc abesse
 proin tu aias uel neges. la. qd istuc neceſſū ē uideo. dabitur talentū
 gr. Accede dū huc. uenus hæc uolo. arroget te. la. q tibi libet id mihi ipera
 gr. Tange aram hæc ueneris. la. tūgo. gr. p uenerē hæc iurandum est tibi
 la. Quid iurē. gr. qd iubeo. la. præ i uerbis qd uis. id quod domi est.
 Nunq ulli supplicabo. gr. tene aram hanc. La. teneo. gr. deiura te
 Mihi argentū daturū eodē die uidulū ubi sis potitus. la. fiat.
 gr. Venuſ cyrenenſis te testor mihi si uidulū illū: quē ego in nauī pdidi
 Cū auro atq argento saluū inuestigauero. isq in potestate meā
 peruenerit tum ego huic grippo dico ingto. & me tangito.
 la. Tū ego huic grippo dico uenus: ut tu audias talentū argenti magnū
 Cōtinuo dabo. gr. si fraudassis. dic utte i quæstu tuo uēus eradicet
 Caput: atq ætate tuā tecū hoc habeto. tamen ubi iuraueris.
 la. Illa negat uorsum siqd peccassō. uenus ueneror te. ut oēs miseri
 Lenones sint. gr. tñ fiet. & si tu fidē seruaueris tu hic operire
 la ego faxo exhibit senex eū tu continuo uidulum reposcito:
 la. Si maxime mihi illū reddiderit uidulū. nō ego illi hodie debeo
 Trinobolū meus arbitratus lingua quod iuret mea
 Sed conticeſcā. eccum exit. & ducit senem.

Grippus piscator. demones senex. labrax leno.

gr. E quere hac. ubi istic leno: & heus tu hē tibi hic habet uidulum
 de. Habeo: & fateor eē apud me: & si tuus ē: hēas tibi oīa ut qcqd
 Infuerit ita salua sistetur tibi. tene si tuus ē. la. o di imortales
 Meus ē. salue uidulē. de. tuus ne ē: gr. rogitas: siqdem hercle
 Iouis fuit meus tamen. de. oīa insunt salua: una istinc cistella
 Excepta est mō cū crepundiis: qbuscū hodie filiā iueni meā.
 la. Quā. de. tua quæ fuit palestra ea filiā inuentast mea.
 la. Bene me hercle factū est: cum istæc res tibi ex sententia
 Pulchre euenit: gaudeo. de. istuc facile non credo tibi.
 la. Immo hercle ut scias gaudere me: mihi triobolum ob eā ne dūſ
 Cōdono te. de. benigne ædepol facis. la. imo tu qdē hercle uero.
 Heus tu iā habeas uidulū. la. habeo. gr. ppera. la. qd pperabo.
 gr. Reddere argentū mihi. la. neq ædepol tibi do: neq quicq
 Debeo. gr. quæ hæc factio est. nō debes. la. nō hercle. uero.
 gr. Non tu iuratus mihi es: la. iuratus sum: & nunc iurabo: si quid
 Voluptati est mihi iusiurandū rei referuandæ non pdendæ conditū ē
 gr. Cedo sis mihi talentū magnū argenti periturū: si me
 de. Grippe qd tu istū talentū poscis: gr. iuratuſt mihi dare.
 la. Libet iurare: tu ne o pontifex periuro es. de. qua pro re argentū

- Promisit hic tibi. gr. si uululū istum redigissē in potestare
 Eius iuratus: dare mihi talentū magnū argentī. la. cedo
 Qui cū habeā iudicē in dolo malo istipulatus sis: nū ue etiā
 Dū siem quinq; & uiginti natus ānos. gr. habe cū hoc
 la. Alio. t opus iā ab isto auferre: aut sim si istuccōdem nauero.
 de. promissū huic argentū la. fateor. de. quod seruo pmisisti
 gr. Meū eē oportet ne tu leno postules. te hic fide lenonia uti nō potes.
 la. Iā teratus nactū hominē quē defraudandū dares
 Dandū huic argentū est probū. id ego continuo huic dabo
 Adeo me ut hic emitat manu. de. quādo ergo tibi benignus
 Fuit: atq; hæc tibi opa mea sunt seruata. gr. imo hercle mea
 Ne tu dicas tua. de. si sapiēs tacebīs tū te mihi benigne iudē
 * Addeceat benemerenti bene ferre gratiā. la. nempe pro meo
 lūre oras. de. mix qn tuū ius meo piculo abs te expetā.
 gr. Saluus sum: leno labascit: libertas prenditur. de. uululū
 Istic ille inuenit: illud mancipiū meū est: ego tibi hunc porro
 la. seruauī cum magna pecunia.
 Gratiā habeo & de talento nulla cā est qn feras qd̄ isti
 Sum iuratus. gr. heus tu mihi dato ergo si sapiēs. de. tacen an non:
 gr. Tum meā rem simulās agere tibi mū non hercle istoc
 Me interuortes si aliā crādā perdidī. de. uapulabis si uerbū
 Addes istuc unū. gr. uel hercle enīcā nō tacebo unq; alio
 de. pacto: nisi talento cōprimor. la. tibi operā hic qd̄ dat: tacebo
 Cōcede hoc tu leno licet. gr. palam age nolo murmur ullum
 Neq; susurrū fieri. de. dic mihi quāti illā emisti tuā alterā
 Mulierculā ampeliscā. la. mille nūmos denumeraui. de. uin tibi
 Cōditionē luculentā ferre me. la. sane uolo. de. diuiduū
 Talentū faciā. la. benefacias. de. pro illa altera libera
 Ut sit dimidiū tibi sūmā. dimidiū huic cædo. la. maxime.
 de. pro illo dimidio ego grippū emitā manu quem propter tu
 Vidulū: & ego natā inueni. la. benefacias. gratiā habeo magnā.
 gr. Quā mox mihi argentū ergo redditur. de. res soluta est
 Grippe ego habeo. gr. hercle at ego me mauolo. de. nihil
 Hercle hic tibi est. ne tu speres. iusiurandi uolo gratiā faciās
 gr. Perī hercle nisi me suspendo occidi nunq; hercle iterū
 Defraudabis me qd̄ post hūc diē. de. hic hodie cōnato leno
 la. Etat cōditio placet. de. segmini intro spectatores uos qui quī
 Ad cōcnā uocē. nī daturus nihil sum. neq; sit qēq; pollucti domi
 Ne ue adeo uocatos credā uos esse ad cōcnā foras
 Verū si uoletis plausum fabulæ huic clarū dare

Comeffatum omnes uenitote ad me ad ānos sedecim
Vos hic hodie coenatote ambo. la. fiat. de. plausum date.

Stichus. plauti

Argumentum.

Enex castigat filias: quod hāc uīros

Tam pseuerent peregrinantis pauperes

Ita sustinere fratres: neq; relinquere

Contraq; uerbis delentur cōmodis.

Habere sineret quos semel nactæ forent

Viri reueniunt opibus aucti trans mare

Suam quisq; retinet: ac stico ludus datur.

Panegyris pynacium sorores.

Credo ego miseram fuisse penolopā soror suo

Ex animo quæ tamdiu uidua uiro suo caruit

Nam nos eius animum de nostris factis noscimus

Quarum uiri hinc absunt quorumq; negociis absentū

Ut est æquū sollicitæ noctes & dies soror sumus semper

pi. Nostrum officium nos facere æquū est neque id magis

Facimus q̄ nos monet pietas. sed hic mea soror

Adfis dum multo uolo tecum loqui de re uiri

pa. Saluæ. ne amabo. pi. spero quidem & uolo. sed hoc

Soror crucior: patrem tuum meūque adeo unice qui unus

Ciuibus ex omnibus probus perhibetur: eum nunc improbi uiri

Officio uti. uiris qui tātas absentibus nostris faciū iniurias. imerito

Nosque ab his abducere uolt. hāc res uitæ me soror saturāt hāc mihi

Diuidiæ & senio sunt. pa. neu lachruma soror. neu tuo id aīo

Fac quod tibi tuus pater facere minatur. spes est eum melius

Facturum noui ego illū. ioculo istæ dicit. neque ille sibi

Mereat perfarum montes: q̄ esse aurei perhibentur: ut istuc faciat

Quod tu metuis. tamen si faciat minime irasci decet

Neque id imerito eueniet. nā uiri nostri domo ut abierunt

Hic tertius ānus. pi. ita ut memoras. pa. cū ipsi interea uisunt:

Valeant: ubi sint: qd agant. neq; participant nos. neq; redeunt:

pi. An id doles soror quia illi suū officiū nō colunt. cū tuū facis

pa. Ita pol. pi. tacesis caue sis audeā ego istuc: caue posthac ex te:

pa. Nā quid iā. pi. q̄a pol meo animo omnis sapientis suū officiū

Æquū ē colere. & facere q̄obrem ego te hoc soror tam & si

Es maior moneo. ut tuū memineris officiū. & si illi improbi sint

Atq; aliter nos faciant q̄ equū ē. tamen pol neq; magis simus

Omnibus obnixæ opibus: nostrū officiū meminisse decet.

pa. Placet taceo. pi. at memineris facito. pa. nolo ego foror
 Me credi esse imemorem uiri neq; ille eos honores mihi quos habuit
 Perdidit. nā pōl mihi grata acceptaq; huius est benignitas.
 Et me qdem hæc cōditio nūc non perit. & neq; ē cur nūc studeā
 Has nuptias mutarier: uer; postremo in patris p̄tate ē sitū
 Faciendū id nobis qd parentes imperāt. pi. scio atq; i cogitando
 Mœrore angor. nā prope modū iam ostendit suā sententiā.

pa. Igitur quæramus nobis quid facto usus sit
 Antipho. panegyris. pinaciū filiar.

q. Vi manet ut moneatur semp seruus homo officiū suū
 Nec uoluptate id facere meminit seruus is hūu haud p̄bus est
 Vos meministis quōi Kalendis petere demēsum cibum

Qui minus meministis: quod opus sit facto: facere in ædibus.
 Iam quidē in suo quæq; loco nisi erit mihi sitū suppellectilis
 Cū ego reuortar: uos monumētis cōmonefaciam bubulis
 Non hoies habitare mecū mihi uidentur sed sues
 Facite: sultis nītidæ ut ædes meæ sint cū redeam domū iam ego
 Domi adero. ad meā maiore filia inuiso domū. si qs me quæret
 Inde uocatote aliq; aut iam egomet hic ero. pi. quid agimus
 Soror: si affirmabit pater aduersū nos. pa. pati nos oportet
 Quod ille faciat: cuius p̄tās plus pōt. am. si manere hic sese malint
 potiufq; alio nubere. nō faciant qd mihi opult decurso ætatis
 Spacio: cū eis gerere bellū: cū nihil quāobrem faciā meruisse
 Arbitror. minime uolo turbas: sed hoc mihi optimū factū arbitror.
 Principiū ego quo pacto cū illis occipia. id ratiocinor. utrū
 Ergo perplexim laceffam orationē ad hunc modū: quasi nunquā
 Quicq; in eas simile: quasi nihil inde audiuerim eas in se meruisse
 Culpā. an potius tēptem leniter an minaciter. scio litis fore ego
 Meas optime noui. exorādo aduersando sumendā operā cenfeo

pi. Gratia a p̄re si petimus: spero ab eo ipetrasse. aduersarii sine dedecor
 Et scelere summo haud possumus. neq; ego factura sum neq; tu

an. Vi facias cōsiliū dabo. uer; ut exoremus: noui ego n̄ros. exorabile est
 Sic faciā ad simulabo quasi aliquā culpā in sese admiserint.

Perplexabiliter eaq; hodie p̄pauefaciā pectora. post in agam
 Igitur deinde ut animus meus erit: faciā pacem. multa scio facienda
 Verba ibo intro. sed aperta est foris. pi. certo enim mihi paternæ
 Vocis sonitus auris accidit. pa. is est ecastor ferre aduersū
 Hominē occupemus osculū. pi. salue mi pater. an. & uos ambæ
 Illico agite abscedite. pi. osculū. an. sat est mihi oculi uestri.

pi. Qui amabo pater. an. quia ita meæ animæ salutæ uenit

- pi. Asside hic pater. an. non sedeo: istic nos sedete. ego sedero
 In subsellio. pi. mae puluinu. an. bn. pcuras mihi satis sic fultu e mihi
 pi. Sine pater. an. qd opus est. pi. opus est. an. more tibi gera
 Atq; hoc satis est. pi. nuq; enim nimis curare possunt
 Suu parente filie. cu aq; uis est nos potiore habere q te
 Postidea pater uiros nostros: qbus tu uoluisti esse nos matress familias
 an. Bonas ut aequu est facere facitis: cu tamen absentis uiros
 Perinde habetis: quasi presentes sint. pi. pudicia est pater
 Bos magnificare qui nos socias sumpserut sibi. an. nuquis
 Hic est alienus nostris dictis auceps auribus. pa. nullus praeter nos
 Teq; an. uostru animu adhiberi uolo: nam ego ad uos
 Nunc imperitus reg; & moru mulier; discipulus uenio
 Ad magistras. quibus matronas meribus: quae optima sunt esse
 Oportet. sed utraq; ut dicat mihi. pa. quid istuc est quod huc
 Ex qua situ mulier; mores uenis: an. pol. ego uxorem
 Quaero: postq; uostra mater mortua est. pa. facile inuenies &
 Peiorem & peius morata pater q illa fuit meliore neq; tu
 Reperies neque uidet sol. an. at ego ex te exgro atq; ex istac
 Tua sorore. pi. adepol pater scio: ut oportet esse sint: ita ut ego
 Aequu censeo. an. uolo scire ergo ut aequu censet. pi. ut p urbem
 Cu ambulent omnibus os obturct: nequis merito maledicat sibi.
 an. Dic uticissim nuuam tu. pi. qd uis tibi dicat pater. an. ubi
 Facillime spectat mulier quae ingenio est bono. pa. cui malefaciudi est
 Potestas quae ne faciat id teparat. an. haud male istuc age tu
 Altera ultra sit conditio pensior. uirginē an uidua habere.
 pi. Quata mea sapientia est. e malis multis. malu quod minimu est
 Id minimu est malu: q potest mulieres uitare uitet ut quotidie
 Pridie caueat: ne faciat quod pigeat postridie.
 an. Quae tibi mulier uidetur multo sapientissima. pa. quae tamen cu
 Res secunda sunt: se poterit noscere. & illa quae aequo aio patiet sibi
 Esse peius q fuit. an. adepol uos lepide temptaui uostru q ingeniu
 Sed hoc est quod ad uos uenio: quodque esse ambas couentas uolo
 Mihi auctores ita sunt amici: ut uos hinc abducā domu. pa. at enim
 Nos quaz res agit aliter auctores sumus. nam aut olim nisi tibi
 Placebant: non datas oporuit: aut nuc nē aequu est abduci pater
 Illisce absentibus. an. uos ne ego patiar cu medicis nuptas me uiuo
 Viris. pi. placet ille meus mihi mendicus suus rex reginae placet.
 Idem animus est in paupertate: qui olim in diuitiis fuit:
 an. Vos ne latrones & mendicos hoies magnipenditis. pa. nō me tu
 Argento dedisti opinor nuptu sed uiro. an. quid illos expectatis

Qui abhinc ita abierunt trieniū. qn uos capitls cōditionem ex pessuma
 Primariā. pa. stulticia est p̄ uenatū ducere inuitas canes
 Hostis & uxor: inuita quæ ad uirū nuptū datur. an. certū ne est
 Neutrā uostrag̃ persequi imperiū patris. pi. persequimur.
 Nā quo dedisti nuptū abire nolumus. an. bene ualete ibo atq;
 Amicis uestra cōsilia eloquar. pa. pbiores credo arbitrabū: si pbis
 Narraueris. an. curate igitur familiarē rem: ut potestis optime
 Nūc placet: cū recte mōstras: nūc tibi auscultabimus. nūc soror
 Abeamus intro. pi. imo interuisam domū si a uiro tibi
 Forte ueniet nūcius. pa. facito ut scia. neq; ego te celabo: neq;
 Tu me celassis quod scies. eo crocoticiū. parasitū galasimum
 Huc arcesso. tecū adduce. nā illū ecastor mittere ad portū uolo
 Si quæ forte ex asia nauis heri aut hodie uenerit. nā dies totos apud
 portū seruos unus assidet. sed tamē uolo iteruisi p̄pera: actutū redi
 Gelasinus ancilla. Crocotium. parasitus.

ge.

f Amē fuisse suspirior matrē mihi. nā postq̃ natus sum satur
 Nūq̃ fui: quā ego matri meo refero iuitissimus: quā neq; retulit
 Ego refero meæ m̄i fami grām nā illa me i aluo mēses gestauit decem
 At ego illā in aluo gesto plus ānos decē. atq; illa puerū me gestauit
 Paruulū: quo minus laboris illā coepisse existimo. at ego non
 Pauillulā in utero gesto famem: neq; hercle multo maximā
 Et grauissimā aridi dolores mihi oboriuntur quotidie. sed matrē
 Parere nequeo: nescio quomodo audiui sæpe hoc uolgo dicier:
 Solere elephantū grauidā perpetuos decē eē annos. eius ex semine
 Hæc certo ē fames: nā iam complures ānos utero hæret meo. nūc si
 Ridiculū hominē quæret q̃spia: uenalis ego sum cū ornamētis
 Omnibus in animētis. exi supplementū quærito. gelasino nomen
 Mihi ididit pauro pater. p̄pter paupertatē hoc adeo nomē reperi:
 Quia ide ita a pauillo puero ridiculus fui. eo quia paupertas
 Fecit ridiculus fore. nā illa omnes artes p̄docet: ubi quē attigit:
 Per annonā carā dixit me natū pater: p̄pterea credo nunc
 Esurio acrius. sed generi nostro hæc reddita est begnitas. nulli
 Nugare soleo. siq; esum me uocat. oratio una iterit. hominū pessume
 Atq; optima hercle meo aio & satis sūma. qua ante utebantur.
 Veni illo ad coenā: sic face: p̄mitte uero. ne grauare. est cōmodū
 Volo iquam fieri. non amittam. qn eas nūc reperere ei uerbo
 Vicariū nihil qdē hercle uerbū ac uilissimū. uocē te ad coenā.
 Nisi egomet coenē foris ei hercle ego uerbo libos defractus uelim
 Ni ue repleuerit si coenassit domo. hæc uerba subigunt me
 Vt mores barbaros discā: atq; ut faciā præconis compendū

Itaq; auctiōē prādicē ipse. ut uenire itē. cro. hic ille est parasitus!
 Quē accersitū inissa sum. quā loquitur auscultabo priusq; colloquar
 ge. Sed curiosi sunt hicq; iā plures mali alienas res q; curant studio
 Maximo qbus ipsis nulla est res q; peurēt sua ei quādo quē auctiōē
 Factus sciūt ad eunt; perquirūt quicqd fiet causā illico
 Alienū es cogat. an pararit prādiū. uxorin sit reddenda
 Dos diuortio. eos ois tametsi hercle haud indignos iudico qui ut
 Multū miseri sint laborēt nihil moror. dicā auctiōis causam
 Ut animo gaudeant nā curiosus nemo est qui nō sit maliuolus.
 Ipse egomet quāobrē auctiōē prādicem dāna
 Euenerūt maxuma misero mibi ita me mancūpiā miserum
 Adfecerunt. male potationes. plurimā demortuā. quot adeo coenā;
 Quas defleui mortuā. quot potiones mulsi. quot autē prādia
 Quā inter continuū perdidi trieniū. prā mērore adeo
 Miser atq; a gritudine cōsenui. pene sum fame emortuus
 Ridiculus aequā nullus est. quādo esurīt nūc auctiōē
 Facere decretū est mihī. foras necessū est quicquid habeo uendere
 Age sultis prāda erit prāsentiū iocos ridiculos uendo. age
 Licemini. q coena poscit eeq; poscit prādio. hercules
 Te amabit prādio. coena tibi. ehē adnuistiri. nemo meliores dabit
 Nullos meliores eē parasitos sinā. uel unctiones: grācas: sudatorias.
 Vel alias malacas ampularias cauillationes. adsentaciūculas.
 Ac perfuraciūculas parasiticas. rubiginosam strigilē: ampollā
 Rubidā parasitū. inanē. quo fecondas reliquias. hāc uenisse
 iam opus est: quantū potest ut decumā partem herculi polluceā.
 cor. Ecce auctiōē haud magni precii adhāsit homini ad infimū
 Ventre fames. adhibeo hominē. ge. q; hāc est quā aduersū it
 ge. Mibi. epignomi ancilla hāc quidē est crocociū. cro. gel. sine salue
 ge. Nō est id nomen mihī. cro. certo mecastor id fuit nomen tibi.
 ge. Fuit defertū. uerū id usū pdidi. nunc mīcorrogus nomine
 Ex uero uocor. cr. heu ecāstor. rīsi te hodie multū. ge. quādo
 Aut quō in loco. cr. hic cū auctiōē predicabas. ge. pessuma
 Ehon audisti. cr. te quidē dignissimā. gel. quo nūc is.
 cro. Ad te. ge. qd uenis. cr. panegyris rogare iussitte ut opere
 Maximo mecū sim tu ut ires ad sese domū. gel. ego illo
 Me hercule uero eo quātū potest iam ne exta cocta sunt.
 Quod tramis fecerat. cr. illa quidē nullū sacrificabit.
 ge. Quomodo. qd igitur me uolt. cr. triūci modies decē
 Rogare opinor te uolt. ge. me ne ut ab sese petā. cr. imo
 Ut abs te mutuū nobis dares. ge. negato esse qd dem nec mihī.

Nec mutuū: neq; aliud qe q; nisi hoc quod habeo palliū.
 Linguā quoq; etiā uenditariā. cr. haud nulla tibi lingua est:
 Quæ quidē dicat dabo ueterē reliq. eccā illā: quæ dicat: cedo.
 Malū tibi dī dent. ge. hæc eadē dicit tibi. cr. qd nūc iturus. an non?
 Abi sane domū. iam illo uenturū dicito: propera atq; abi demiror
 Quid illæc me ad se accersi iusserit. quæ nūq; iussit me ad se
 Accersi ante hūc diem. postq; uir abiit eius. miror qd fiet
 Nisi ut periclū fiat. uisam qd uelit. sed eccū dinaciū eius puerū
 Hoc uide satī. ut facete atq; ex pictura astitit. ne iste ædepol
 Vinū poculo pau xillulo sæpe exanclauit submetiū sciūssime.

Dinaciū puer gelasinus parasitus.

di. Ercurius iouis qui nūcius phibetur: nūq; atq; patri suo nūcium
 m Lepidū attulit. q ego nūc meæ heræ nūciabo: itaq; onustū
 Pectus porto laticia lubētiaq; neque lubet nisi gloriose qe q;

Proloqui: pfecto amœnitates omniū uenerū & uenustatū
 Afferret. ripisq; superat mihi atq; abundat pectus laticia meū.
 propterea dinaciū pedes ortare honesta dicta factis.

Nūc tibi potestas adipiscendi est gloriā. laudē decus.
 Heræque egentī subueni. benefacta maiōr; tuor; exauge.

Quæ misera expectatione est epignomi aduentu uiri.

Proinde ut decet amat uirū suū cupide. nūc expedi pinaciū

Age ut placet: curre ut lubet: caue quēquā floccifeceris.

Cubitis depulsa de uia. trāquillā cōcinna uia. si rex

Ge. Obstabit. obuiā regem ipsum prius peruortio.

di. Quidnā dicā dinaciū lasciuibundū tam lubenter currere.

Harundinē fert sportulāque: & hamū piscarium

Sed tandē opinor æquius est herā mihi esse supplicem

Atq; oratores mittere ad me dona q; ex auro: & quadrigas

Qui uehar. nā pedibus ire non queo. ergo iam reuoi tar

Ge. Ad me iri & supplicari egomet mihi cenſeo æquum

di. An uero nugas cenſeas: nihil esse quod ego nūc ſcio.

Tantū portu apporto bonū. tam gaudiū afferro grande.

Vix ipsā domina hoc nisi ſciat exoptare a dis audeat

Nūc ultro hoc deportē. haud placet. neq; id uero officiū arbitror

Hic hoc uidetur mihi magis meo conuenire huic nuncio

Aduersum ut ueniat obsecret: se ut nuncio hoc impiam

Secūdas fortunas decent superbīæ

Sed tandē cū recogito q potuit ſcire hæc ſcire me

Hæc nāque ex merore eximā benefacta maiōrū meū exaugeam.

Atq; illam augeā ex inſperato opportuno modo contundā facta

Thalibii contemnāq omnis nūcios. simulq adcurfurā meditabor
 Me ad ludos olympiæ. sed spaciū hoc occidit. breue est curriculo.
 Quā me poenitet. qd hoc oclusā ianuā uideo. ibo & pultabo fores
 Aperte atq; appropereate fores facite ut pateāt. remouete morā.
 Nimis hæc res sine cura geritur. uide quādudū hic ædes pulto
 Non opam datis. experiar fores an cubiti an pedes plus ualeant:
 Mimis uellē hæc fores herū fugissent. ea causa ut haberēt malū
 Defessus sū pultando hoc postremū est uobis. ge. ibo atq; hunc
 Cōmpello. saluus sis. di. & tu salue. ge. iam tu piscator factus
 Quāpridē non edisti. ge. unde is. quid fers. quid festinas:
 Tua qd nihil refert: ne cures. ge. qd istinc est. di. q̄s tu uidēs colubras
 Quid tam iracūdis. di. si in te pudor adsit nō me appellas.
 ge. Possū scire ex te uerū. di. potes hodie nō coenabis

pa. Panegyris mulier. gelafinus parasitus. dinaciū puer.
 Vis nā obsecro has frāgit fores ubi est. tū hæc facis. tū mihi
 q Huc hostis uēis: ge. salue tuo accersitu uēio huc. pā. ean gratia
 Fores effringis. ge. tuos iclamentaui delinquūt. ego quid me
 Velles uisebā. nam eqdē harum miserebat. di. ergo auxiliū
 Propere latū est. pa. q̄s nā hic loquitur tā prope nos. di. dinaciū
 pa. Vbi is est. di. respice me & relinque egentē parasitū
 Panegyris. pa. dinaciū. di. istuc indidere nomen maiores mihi
 pa. Quid agis. di. qd agam rogitas. pa. qd nī rogitē
 di. Quid mecū ē tibi. pa. men fastidis propudiose.
 Eloquere prope. di. iube me omittre igitur hos
 Qui retinēt pa. qui retinēt. di. rogas oīa membra
 Lassitudo mihi tenet. pa. linguā quidē sat scio tibi non
 Tenere. di. ita celerī curriculo iui propere a poru tui
 Honoris cā. pa. ecqd apportas boni. di. nimio ipardor
 Multo tanta plus q̄ speras. pa. salua sum. di. at ego perii
 Cui medullā lassitudo pbibit. ge. qd ego cui misero medullā
 Ventris pcepit fames. pa. ecquē cōuenisti. di. multos.
 pa. Ad uis: ecquē. di. plurimos uerū ex multis nequiores
 Nullū q̄ hic ē. ge. quo modo iā dudū ego istū patior:
 Dicere iniuste mihi præter hac si me irritasti. di. adepot
 Esurires male. ge. animū inducā: ut istuc uerū te
 Elocutū esse arbitrer. di. mūdicias uolo fieri hic ferte
 Huc scopas. simulq; harundinē. ut operam oēm araneorū
 Perdā: & texturā improbā: dehinc iamq; earū omnis telas.
 ge. Misera fulgebunt postea. di. quid illas itidē esse censēs
 Quasi tectū ueste unica. cape illas scopas. ge. capiam

- din. Hoc egomet tu hoc cōuerre. ge. fecero. din. ecq̃ huc effert
 Nasciternā cū aqua gel. sine iussu fragio populi tamen
 Aedilitatē hic quidē gerit. din. age tu ouis pinge humū
 Consperge ante ædis. gel. faciā. din. factū operuit
 Ego hinc araneas de foribus deiciam: & de pariete.
 Aedepol rem negociosam. pan. qd sit nihil etiam scio.
 Nisi forte hospites uenturi sunt. din. lectos sternite
 pan. principiū placet de lectis. din. alii lingua cedite. alii pisces
 Depurgate: quos piscator attulit. pernā & glandiū deiciate
 gel. Hic hercle homo nimis sapit. pal. nō ecastor ut ego opinor
 Heræ morē geris. din. imo res omnis relictas habeo
 Præ quod tu uelis. pan. tū tu igitur qua causa tu missus es
 Ad portū expedi. din. dicā postq̃ me misisti adportū
 Cū luci simul cōmodū radiosus esse sol superabat
 Ex mari. dū percontor portitores ecquæ nauis uenerit
 Ex asia: negant uenisse cōspiciant sū interim circerū
 Quo ego me maiore nō uidisse censeo in portū uento
 Secundo uelo passo peruenit. alius aliū percōtamur
 Cuius est nauis: quid uehit: interim epignoniū conspicio
 Tuū uirum & seruū stichum. pan. hem quid
 Epignoniū elocutus. din. tuū uirū. pan. & uitam meam.
 din. Venit inq̃. pan. tū eum ipsū uidisti. din. ita egolibens.
 gel. Argenti auriq̃ aduexit multū. pan. nimis factū bene.
 din. Heracle uero capia scopas: atq̃ hoc cōuerā libens.
 din. Lanā purpurāq̃ multā. gel. hem quētrē uestiam
 din. Lectos eburatos auratos. gel. accubabo regie
 Tū babylonica & peristromaton sella & tapetia aduexit
 Nimiū bonæ rei. gel. hercle rē gestā bñ. din. post ut occēpi
 Narrare fidicinas. tibicinas. sambucas. aduexit secum
 Forma exumia. gel. euge quādo adhibero adludiabo
 Tum sum ridiculissimus. din. post hæc unguenta
 Multigenerū multa. gel. non uendo logosiam non
 Faciā auctionē. mihi obtigit hæreditas maliuoli perq̃sitores
 Auctionū perierint hercules decimā esse audactam tibi
 Quā noui gratulor. din. post aut aduexit secū parasitos
 gel. Hei perii miser. din. ridiculosissimus. gel. reuerā certe hoc
 din. Quod cōuerri modo: pan. uidisti uirū sororis pāphilippū
 Non. pan. adest. imo aiebant eū uenisse simul sed ego huc
 gel. Citus præcurri ut nūciare nūciū optabile
 Venales logi sunt.

202
Illi quos negabā uendere ilico & meo malo est quod maleuolētes
Audeant hercules sane qui deus sis discessisses nō male. pa. i intro
Dinaciū: iube famulos rem diuinā mihi apparent bene uale
Gle. Vin administrē. pan. sat seruorū habeo domi. gel. enim uero
Gelas ine o. inor uenisti futile si neq. ille adest neque hic
Qui uenit quicquā subuenit ibo intro ad liberos & discā
De dictis melioribus: nam ni illos hoies expello ego occidi planissime.
Epignomus adolescens. Stichus seruus.

Ep. Vm bene re gesta saluus conuortor domū: neptuno grates hēo

c Et te pestatibus: simul mercurio qui in mercemoniis

luit lucrisq. quadruplicauit rē meā olim quos abiens

Adfecta agrimonia eos nūc latantis faciā aduentu meo

Nā iam antiphonē cōueni ad finē meū cūq. eo reueni

Ex inimiciā in gratiā uidete queso quid potest pecunia

Quoniā bene re gesta redisse me uidet magnasque adportauisse

Diuitias: domū sine aduocatis ibidē i. circērū in stega

In amicitia atq. in gratiā conuortimus: & sic hodie apud me

Cœnat & frater meus: nā heri ambo in uno portu fuimus: sed mea

Hodie sulata est nauis aliquāto prius age adhuc has intro quas

Mecū adduxisti che. Sti. here siue ego taceā seu loquar scio:

Scire te quas multas tecū miseras multauerim

Nūc hunc diē unū ex multis illis miseris uolo me eleutheriā

Capere aduenientē domū: & ius & æquū postulas sumas itiche

In hunc diē te nihil moror: abi quo lubet: eadū tibi ueteris

Vini propino. S. papæ ducā hodie amicā. Ep. uel decem

Dum de tuo tibi cœnes hodie. st. si hāc rōem instituis amicā ego

Habeo stephaniū hinc ex proximo tui fratris ancillā: eo

Condictū symbolū ad cœnā ac eius cōseruū sangarinū syrū

Ep. Eadē est amica ambobus: riuales simus. Ep. age abduceas intro

Nūc tibi dedo diem. St. meā culpā habeo nisi perexerucia uero

Iam hercle ego per hortū amicā trāsibo meā mi hanc

Occupatū noctē eadē symbolā dabo & iubebo ad sangarinū

Cœnā coqui: aut egomet ibo atq. obsonabo obsoniū atq.

Id ne nos miremini homines seruulos potare amare atq. ad cœnā

Cōdicere licet hęc athenis nobis: sed cum cogito potius q̄

In diuidiā ueniā est etiā hic hostiū: aliud autem

Posticū nostrarū hag. ædiū potiscam partem magis

Vtuntur ædiū: ea ibo obsonatū: eadē referā obsoniū

Per hortū: utroq. cōmeatus cōtinet: ite hac secūdum

Vos me: ego hunc laccio diem.

- Gelasinus parasitus: Epignomus adol.
- gel. Ibros cōspexi tam cōfido q̄ possit me meū
Obtenturū regem ridiculis meis nūc interuiso iam ne
Aportu aduenerit ut eū aduenientē meis dictis deliniā
- ep. Hic quidē Gelasinus est parasitus quēnit Gel. auspicio hodie
Optumo exiui foras: mustela murē abstulit prāter pedes
Cum strenua obsecrauit. spectatū hic mihi est: nā ut illa
Vitā repperit hodie sibi: itē me spero facturū auguriū
Hoc facit epignomus: hic quidē est qui astat: ibo atq; alloquar.
Epignome ut ego te nunc cōspicio libens ut prae lacticia lachrymae
Praesiliūt mihi. ualuit ita usq; ep. sustentatūst sedulo.
- gel. Bene atq; amice dicis: di dent quae uelis: propino tibi salutē plenā
Faucibus: coenabis apud me quoniā saluus aduenis:
- ep. Vocata est opera Ge. Nutu quidē iam graue est: promittere: ep. certū est
- gel. Sic fac inquit ep. certa res est. ep. lubente hercle
Me facies. ep. idē ego istuc scio: quando usus ueniet fiet
- gel. Nunc ergo usus est. ep. non ac de pol. possū. gel. Quid
Grauare censeas. nescio quid uero habeo in mundo: ep. imodo
Aliū conulū quārito in hunc diem. gel. Quin tu
promittis: ep. Non grauer si possiem. Gel. Vnū quidem
Herde certū promitto tibi libens: accipia certo
Si promiseris. ep. Valeas. Ge. certū est. ep. certū
Coenabo domi. ge. quādo quidem tuā non uis promittere.
Vin ad te ad coenā ueniā. ep. si possim uelim. uerum
Hic apud me coenāt alieni nouē. gel. haud postulo
Equidem me in lecto accūbere: scis tu me esse unī
Subsellī uirū. ep. at ii oratores sunt populi summi uiri
Ambracia huc ueniūt huc legati publice. ge. ergo oratores populi
Sūmates uiri sūmi accūbent: ego infimatis infimus
- ep. Haud aequū te iter oratores accipi. ge. eqdē hercle orator sum
- gel. Sed praedit parū. ep. cras de reliquis nos uolo multum uale.
Peri hercle uero plene nihil.
Obnixē uno gelasimo minus ē: quā dudum fuit
Certū est mustelae posthac nūquā credere. nam incertiores
Nullā noui bestiam. quin & ipsa decies in die mutat locū
Eam ego auspiciui in re capitali mea. certū est amicos
Conuocare. ut consulam qua lege nunc me efurire oporteat
- an. i Antipho senex. pāphilippus. epignomus adolefcētes duo.
Tame di bene ament. measq; mihi bene seruassint filias
Vt mihi uoluptē pāphilippe: quia uos in patriam domum

Redisse uideo. bene gesta re ambos te & fratrem tuū. p.ā. satis
 Abs te accipiam nisi uideā mihi te amicū esse antipho nūc quia
 Te amicū mihi experint esse creditur tibi. an. uocem ego
 Te ad me ad cenā: frater tuus nisi dixisset mihi te apud se
 Cenaturū esse hodie: cū me ad se ad cenā uocat: & magis
 par fuerat me dare uobis cenā aduenientibus: q̄ me ad illud
 Promittere. nisi nolē ei aduersarier. nūc me gratiā abste
 Inire uerbis nihil desidero. cras apud me eritis & tu & ille
 Cū uestris uxoribus. pan. eat apud me perinde: nam ille
 Heri me iam uocauerat in hunc diem. sed satī ego tecū
 pacificatus sum antipho. an. quādo ita rē gessistis uti uos uellē
 Amicos atq; addecer. pax cōmerciūque est uobis mecū
 Nam hoc tu facito cogites. ut cuiq; homini res parata est
 Firmi amici sunt. si res lassae labant itidē amici cōlabascunt.
 Res amicos inuenit. ep. iam redeo. nimia uoluptast. si diu
 Abfueris a domo. domū si redieris: si tibi nulla est agritudo
 Animo obuiā. nam ita me absente familiarē rem uxor
 Curauit meā. omniū me exilem atq; inanē fecit
 Agritudinū. sed ecce fratrem pamphilippū incedit
 Cū focero suo. pan. qd agitur epignome. ep. qd tu quādudū
 an. In portū uenis huc. pan. lōgissime. ep. post illa iā iste ē trāgillus tibi
 Magis q̄ mare qua ambo estis uecti. ep. facis ut alias res sotes hodie ne
 Exoneramus nauem frater. pan. clementer uolo nos met potius
 Oneremus nosmet uicissatim uoluptatibus. q̄ mox
 pan. Cocta es ecena. impransus ego sum. ep. abi intro ad me: & laua.
 ep. Deos salutati atq; uxore modo intro deuorto donium.
 Apud nos hac illa festinat cū sorore uxor tua. pan. optumū est
 iam istoc more minus erit. ep. iam ego apud te ero. an. priusquā
 an. Abis præsente te huic apologum agere unum uolo. ep. maxime
 Fuit olim quasi ego sum senex ei. & filiā duae erāt: quasi nunc meæ
 pan. Sunt eae erant duobus nuptae fratribus quasi nunc meae sint uobis.
 Miror quo euasurust apologus. an. minori ille adulescenti
 Fidicinā & tibicinā peregre aduexerat. quasi nunc tu. sed ille
 Erat celebs senex: quasi ego nunc sum. pan. perge obsecro
 præsens hic quidē est apologus. an. deinde senes ille illi dixit
 Cuius erat tibicina: quasi ego nunc tibi dico. pan. ausculto atq;
 Animū aduerto sedulo. an. ego tibi meā filiā bene qui cū
 Cubitares dedi. nūc mihi reddi ego aequū esse abs te: qui cum
 Cubitem. censeo. pan. quis istuc dicit. an. ille quasi tu. an. quasi
 Ego nunc dico tibi. inuo duas dabo inquit ille adulescens

una si parum est

Et si duarū poenitebit inquit. addentur duæ. pan. qs istuc quæso

An ille quasi ego. an. is ipse quasi tu. senex ille: quasi ego.

si uis inquit quatuor

pan. Sane dato. dū equidē hercle qđ edant addas. meū ne cōtrūcet cibū

Videlicet parcū illū fuisse senē. qui dixerit. quonīa ille illi pollicet

Qui eum cibum poposcerit. an. uidelicet fuisse illum nequam

Adulescentem: qui ilico ubi ille poscit: denegauit dare se granū tritici

Heracle quia æquū postulabat ille senex quādo quidem filiæ illæ

Dederat dorē: accipere pro tibicina. pan. hercle ille quidē certe

Adolescens doctē uolūtus fuit: quis enim illi concubinā dare

Dotatam uoluit. an. senex quidē uoluit si poscet indipisci

De cibo. quia nequiuit qua legelicit. uelle dixit fieri. fiat ille

Inquit adulescens facis benigne inquit senex. habeo

Rem factam inquit faciā ita inquit ut fieri uoles. sed ego

Ibo intro & gratulabor uostrū aduentū filiis. postea ibo lauātū

In pilum. ibi fouebo senectutem meā. post ubi lauero. otiosus uos

Opperiā accūbens. pan. graphicū mortale anthiphonē.

Ut apologum fecit quā fabre id iam nūc scelestus esse

Ducit pro adulescentulo: dabitur hominī amica: noctu quæ

In lecto accendet senem nāque ædepol aliud quidē illi

Quid amica possit nescio. sed quid agit parasitus noster gelasius

Epī. ualeat. epī. uidi ædepol hominē haud pdudū. pa. qđ agit.

epī. Quod famelicus. pan. quin uocasti hominē ad cenā. ep. neqd

Adueniens perderē: atq; ecce tibi lupum in sermone: præsens esuriens

Adest. pan. ludificemur hominē. epī. capti cōsiliū memorē mones.

Gelasius parasitus pāphilippus epīgnomus ado. ii.

gel. ¶ Ed ita quod occepi narrare uobis. cū hic nō adfuit: cū amicis

Deliberaui tam: & cum cognatis meis. ita mihi auctores fuere

Ut egomet me hodie iugulārē fame. sed uideo ne ego pāphilippū

Cū fratre epīgnomo atq; is est. aggrediar hominē. sperate

Pāphilippe o spes mea o mea uita. o mea uoluptas salue.

saluum gaudeo

Peregre in patriā redisse saluū. pa. salue gelasine. ge. ualuisin

Bene: pan. sustētaui sedulo. ge. ædepol. gaudeo. ædepol ne egomet

Mihī modijū nunc mille esse uelim argenti. epī. quid eo opus est:

gel. Hūc ad cenā hercle ut uocē te non uocē aduorsū te

Fabulare. illud quidē ambos & uocem. epī. ædepol te uocē

Libenter. si super fiat locus. ge. quin tu stas. obstruero aliquid

Strenue. ep. imo unū hoc poter. ge. quid. ep. ubi cōiua

Abierint. tum uenias. ge. uæ ætati tuæ. ep. una lautū
 Non ad cenā dico. ge. dī te perdunt: quid agis pamphilippe.
 pan. Ad cenā hercle alio promisi foras. ge. quid foras.
 pan. Foras hercle uero. gel. qui malū tibi lasso libet tibi foris cœnare.
 pan. Vtq; tu censes. gel. iubedum mihi cenā coqui: atq; ad illū
 Renūciari. pa. solus cenabo domi. gel. nō enim solus me uocato
 pa. At ille ne succenseat mea qui causa sumptū fecit. ge. facile
 Excusari potest: mihi modo ausculta iube cenā domi coq
 ep. Non me quidē faciet auctore hodie ut illū decipiat.
 gel. Non tu hic abis. nisi me nō pspicere cēses qd agas. caue sis tu tibi.
 Nam illic homo tū hæreditatē inhīat: quasi esuriens lupus
 Non tu sis q̄ efficientur homines noctu hic in uia.
 pan. Tan o pluris qui defendant ire aduersū iussero
 gel. Non it quia tanto opere suades. ne euitat. iube domi
 Mihi: tibi: tuatq; uxori celeriter cenā coqui: si hercle faxis
 Non opinor dices deceptū fore. pan. per hanc tibi cenā
 In cenato gelasine esse hodie licet. ge. ibis ne ad cenā foras
 ep. Apud fratrem cenno in proximo. ge. certū ne est. pan. cerū
 gel. Aedepol te hodie lapide percussū uelim. pan. non metuo
 per hortū transibo. non pro dibo in publicū. ep. quid agis
 Gelasine. gel. oratores tu accipis. habeas tibi. ep. tua pol refert
 Enim. gel. si quidē in ea refert opera: utere. ep. posse aedepol
 Tibi opinor etiā uni locū cōspicor. ubi accubes.
 pan. Sane faciundū censeo. ge. o lux oppidi. ep. si arte poteris
 Accubare: gel. uel inter cuneos ferreos: tantillū loci ubi
 Catellus cubet. id mihi sat est loci: pan. exorabo aliquo mō
 ep. Veni. ge. hucine. ep. imo in carcerē. nā hic quidē
 Meliorē genū tuū non facies. eamus tu pan. deos
 Salutabo modo. postea ad te cōtinuo transeo. gel. quid agitur
 ep. Dixi equidē in carcerē ires. gel. quin iusseris
 Eo quoq; ibo. pan. di immortales: hic quidē uī in sūma in crucem
 Cœna aut prædio perduci potest. gel. ita ingeniū meū est qui cū uīs
 Depugno multo facilius: q̄ cū fame. pa. non ergo is tu apud me
 Satis spectata est mihi iam tua scelicitas dum parasitus mihi
 Atq; fratri fuisti: rem cōfregimus: nūc ego nolo e gelasimo mihi te
 Catagelasimū. ge. iam ne abisti gelasime uide quides
 Capturus consilii. ego ne. tu ne. mihi ne. tibi ne. uides ut
 Annona est grauis. uides benignitates hominū perire
 Et pthymia. uides ridiculos nihili fieri. atq; ipsos parasitarier.
 Nunq̄ aedepol me uiuū quisq; in crastinū prospiciet diem

Nam intus mihi iam portione uincea onerabo gulam
 Neq; ego hoc cōmittā: ut homines mortuū me dicant fame.

Stichus seruus.

Ore hoc sit. atq; est ita mea sententia. si quē hominē expectant
 m Eum solent prouidere. qui hercle illa causa nihil orius uenit
 Idē ego nūc facio. qui prouiso sagarinū. qui nihil orius uenit
 Tamē hac gratia iam hercle ego decumbā solus. si ille huc nō
 Venit. cadū modo hinc ame huc iuno transferā.
 postea accūbam: qua senex tabescit dies.

Sagarinus Stichus serui. ii.

Aluete athenā: quæ nutrices græciæ: terra herilis prima.
 f Te uideo libens. sed amica mea & cōserua qd agat stephaniū
 Cura est ualeat. nā sticho mandauerā. salutē ut nūciaret:

Atque ei ut diceret me hodie uenturū. ut cœnā coqueret temporī.
 Sed stichus est hic quidē. st. fecisti hercle facetias cū hoc donauisti
 Dono tuū seruū stichū. proh di immortales. quot ego
 Voluptates fero: quot risiones. quot iocos. quot lauia saltationes
 Blandicias prothymias. sa. stiche. st. hem. sa. quid sit
 Euge sangarine lepidissime: foro cōuiuiam dionysiū mihi que
 Et tibi. nanq; adepol cœna dicta est. locus liber datus est mihi: &
 Tibi apud uos: nam apud nos est cōuiuiū. ibi noster cœnat
 Cū uxore. adeo & antipho ibidē herus est noster: hoc mihi
 Dono datum est. sa. qs somniauit aug. st. qd id ad te
 Attinet: pin tu lauare ppera. sa. lauius sum. st. optime
 Sequere ergo hac me intro. sa. ego uero sequor. st. uolo
 Eluamus hodie. pegrina oia relinque: athenas nunc colamus
 Sequere me. sa. sequor & domū redeundi principiū placet
 Bona scena strenaq; obolū accessit mihi

Stephaniū ancilla.

Irā uideri nemini uestrū uolo spectatores. qd ego hinc
 m Quæ illic habito exeā faciā uos certiōres. domo dudū huc
 Accersita sum. quoniā nunciatū est istarū uētuos uiros ibi
 Festinamus oēs lectis sternēdis studiūm mūdiciisq; apparādīs
 Inter illud tamē negotiū meis curauī amicis sticho: &
 Conferuo sangarino meo cœna coctā ut esset. stichus
 Obsonatus est. cæteriū ego curando id adlegauī.
 Nūc ibo hinc & amicos meos curabo hic aduenientes.

Sagarinus. Stichus serui duo.

a Gite. ite foras. ferte pōpam. cado te praeficio stiche.
 Oibus modis tēptare certum est nūm hodie cōuiuiū

Ita me di amēt lepide accipiamur. quoniā hoc recipiemur in loco
Quisquis praterat comestātū uolo uocari. sti. conuenit.
Dū quidē hercle quisq; ueniat cū uino suo. nam hinc quidē
Hodie pollectara: prāter nos iactura nemini dabitur. nosmet
Inter nos ministremus monitrophe. hoc cōuiuium est
pro opibus nostris. satis cōmodule nucibus: fabulis: ficulis.
Oleae interrupto lupillo cōminuto crustulo sat est seruo hominī
Modelte melius facere sumptū. q̄ ampliter tuum quenque
Decet. quibus diuitiā domi sunt scaphito & cantharis batiochis
Bibunt. nos nostro samio poterio. tamen uiuimus nos tamen
Efficimus pro opibus nostra mœnia. saga. amica uter uir ubi
Accumbamus. Sti. abi tu sane superior atq; adeo: niti scire possis
Facto ego hoc tecū diuido uide utram tibi libet etiā nunc capere.
Cape prouinciā. sa. quid istuc est prouinciā. Sti. utq; fontale
An libero imperiū te inhibere mauis. san. nimio liquido libero
Sed amica mea & tua dum cœnat: dūque se exornat nos
Volo tamen ludere inter nos strategū te facio hūc: conuiuiū.

Est. Nimiū lepide in mente uenit potius q̄ in subfello
Cynice accipiemur q̄ in lecticis. sa. imo enim hic magis: est dulcius.

Sed interim stratege noster cur hic cessat cantharus
Vide quot cyathos hos bibimus. sti. tot quot digitū sunt tibi
In manu: cantio est græca

Tibi ppino decuma fonte. tibi tute ide si sapis. sa. bene uos

Bene nos: bene te: bene me: bene nostrā etiā stephaniū

Bibe si bibis. sti. non mora erit apud me. sa. ædepol

Conuiui sat est. mō nostra huc amica accedat. id abest

Aliud nihil abest. lepide hoc actū est tibi propino

Cantharum. uinum tu habes. sti. nimis uellem aliquid

Pulpamenti. sa. si horū quæ adsunt pœnitet. nihil est

Tene aquam. sti. melius dicis. nihil moror eu. pedia.

Bibe tūbicen age siq; agis bibendū hercle hoc est ne nega.

Quid hic fastidis. qd faciundū uides esse tibi. quin bibis:

Age siq; agis. accipe iquam. nō hoc impende publicū

Aut tuū istuc est te uereri. eripe ex ore tūbias

Vbi illic biberit uel seruato meū modum: uel tu dabo.

Sti. Nolo ego nos pro summo bibere. nulli relerimus postea.

Nāq; ædepol. quāuis desubito uel cadus uerti potest.

Sa: Quid agitur. quāq; grauatus fuisti. non nocuit tamen.

Age tūbicē. qn bibisti. refer ad labea tūbias. suffla

Celeriter tibi buccas. quasi proserpens bestia. agedum stiche

Vter demutaffit. procul mutabitur. St. bonū ius dicis
 Impetrare oportet. quia aequū postulas. age ergo
 Obserua si peccaffis. multa hic retinebo illico. fa. optimū atq
 Acquiffimū oras. sti. hem tibi hoc primū omniū hæc
 Faceciat: amare inter se riuales duos uno cantharo potare.
 Vnum scortū ducere hoc memorabile est. ego tu sum. tu es
 Ego: unia nini sumus: unam amicā amamus ambo: mecu
 Vbi est: tecum est tamen tecum autem ubi est mecu autem
 Ibi est. neu. er utri inuidet. fa. ohe iam satis nolo obcedes
 Catuli ut ludunt uolo nunc uin amicā huc euocemus.
 Ea saltabit. sti. cenfeo. fa. mea suauis. amabilis. amcena.
 Stephaniū ad mores tuos foras egredere. satis mihi pulchra es
 At enim pulcherrima. fa. fac nos hilares hilariores.
 Opera atq aduentu tuo. peregre adueniente te expetimus:
 Stephaniscidiū. mel meum. si amabilitas tibi nostra
 Placet. si t. bi ambo accepti sumus stephaniū.

Stephaniū ancila. eidem

Orem uobis gerā meæ deliciæ. nam ita me uenus amæna

m Amet. ut ego hic iam dudū exissem uobiscū foras

Nisi me uobis exornare: nam ita est ingentū muliebre:

Bene cum lauta est tersa: ornata: ficta est: infecta est tamen

Nimioq sibi mulier meretrix repperit odiū ocus

Sua imundicia: quam in perpetuū ut placeat mundicia sua

Sa. Nimiū lepide fabulata est. sti. ueneris mera est oratio

Sangarine. fa. quid est. sti. totus doleo. fa. potus tanto inferior

Ste. Virū tibi accūbo. sti. utrū ubi tu uis. ste. cum ambobus uolo

Nam ambos amo. sti. uapulat peculiū. actū est fugit hoc

Libertas caput: ste. date mihi locū ubi accūbam. amabo siquidē

Placeo: tum mihi cupio cū utroq ei mihi bene. sti.

despero. fa. quid ais!

Sti. Quid ego. fa. ita me di ament. nūq ei fiet hodie hæc: qui non

Saltem tamen age mulsā mea suauitudo. salta saltabo

Ego simul. sti. nunq ædepol me istoc unices quin ego

Ibidem pruriā. ste. siquidē mihi saltandū est tum uos date

Bibant ubicinī. sti. & quidem nobis. fa. tene. tibicen primū

Postidea loci. si hoc eduxerit. proinde ut consueus antehac

Celeriter lepidam & suauem cantionē aliquā occipio

Cinædicā ubi perpruriscamus usq exunguiculis. inde huc aquā

Eidem duo.

Sa. Ene tu hoc educe. dudū placuit potio: nūc minus

Gratulate iam accipit. tene tu interim meus oculus.

Da mihi suauitū. dū illic bibit prostibiles tandē

Stantem stantis autem dare amicū amicæ

Euge euge sic furī datur qui dicitur quanquam

Grauatū non nocuī. tamen age iam infla buccas

ste. Nunc iam aliquid suauiter redde cantionē ueteri pro uī nouā

Eidem

sa. Vi ionicus aut cynedictus. qui hoc tale facere possiet

q Si istoc me uorsu uiceris alio me prouocato fac tu hoc modo

sti. At tu hoc modo. sa. babæ. sti. tate. sa. papæ. sti. pax

Nunc pariter ambo omnis uoco cinædus contra statis. esse

Nobis non magis potis est: quā fungo imber:

Intro hinc abeamus. nunc iam. saltatū satis pro uinost

Vos spectatores plaudite. atq; ite ad nos comessatum:

Plauti Trinūmus:

Hesaurū abstrusum abiens peregre charmides

Remq; omnē amico callicli mādāt suo

t Istoc absente male rem perdit filius

Nā & ædis uēdit. has mercatur callicles

Virgo indotata soror istius poseitur

Minus quo cum inuidia ei det dotem callicles

Mandat qui dicat aurū ferre sese a patre.

Vt uenit ad ædis: hunc deludit charmides

Senex ut rediit cuius nubuntur heri

Luxuria inopia

lu. Equere me mea gnata ut munus fūgaris tuum

ln. f Sequor sed finē for quē dicā nescio. lu. adest hem

Ille sūt edes: itro nūciā. nūc ne qs erret uostrū

paucis in uia deducā: siqdem operā dare promittitis

Nunc primū igitur quæ ego sim: & quæ illa hæc fiet.

Huc quæ abiit intro dicā si animū aduortitis

Primū mi plautus nomen luxuriæ indidit.

Tū mihi hanc gnata esse uoluit inopiam.

Sed huc quid introierit impulsū meo: accipite

Et date uacuas auris dū eloquor. adulescens quidā est:

Qui in hisce habitat ædibus: is rē paternā me adiutrice

perdidit qui me aleret nihil uideo esse reliq. dedi meā gnata:

Qui cum ætatē exigat. sed de argumēto ne expectetis fabulæ.

Senes qui huc uenient: hi rem uobis aperient. huic nomen græce

Est thesauro fabulæ. philemo scripsit: plautus uertit barbare

Nomen trinūmo fecit: nunc hoc uos rogat ut liceat possidere
Hanc nomen fabulā: tantū est ualete. adesse cū silentio.

Megaronides.

E amicum castigare ob merita mala noxia

n Immane est facinus. ueg. in ætate utile & conducibile:

Nam ego amicum hodie meum concastigabo pro comme-
rita noxia.

Inuitus. ni me id inuitet ut faciam fides. nam hic nimium morbus

Mares inuasit bonos ita plerūq. ois iam sunt intermortui.

Sed dum illi ægrotant interim mores mali quasi herba irrigua

Succreuerūt uberrimæ. neq. quicq. hic uile nunc est

Nisi mores mali. eoy. licet iam mensem metere maximā

Nimioque hic pluri pauciorum gratiā faciunt. pars hominū

Quā id quod profit pluribus. ita uincunt. illud

Conducibile gratiæ quæ in rebus multis obstant.

Odiosæque sunt remoraque faciunt rei priuatæ & publicæ.

Callicles megaronides senes duo.

cal. Arē corona nostrū decorari uolo. uxor. uenerare. ut

I. Nobis hæc habitatio. bona. fausta. fecelix fortunataq. eueniat:

Teq. ut q̄primū possim: uideam emortuā.

me. Hic ille est senectæ ætate qui factus est puer: qui admisit

In se culpā castigabile. adgrediar hoiem:

cal. Cui uox ppe me sonat. me. tui beneuolentis: si ita es: ut ego uolo

Sin aliter es inimici atq. irati tibi. cal. o amice salue atque

Æglis ut uales megaronides. me. & tu ædepol salue callicles

cal. Valen ualuisse. me. ualeo & ualui rectius. cal. quid agit

Tua uxor ut ualeat. me. plus q. ego uolo. cal. bene hercle

Est. illā tibi bene ualere & uiuere. me. credo hercle te

Gaudere: si qd mihi mali est. cal. oibus amicis quod mihi est.

Cupio eē idē. me. eo tua uxor qd agit. cal. immortalis est

Viuit uicturaq. ē. me. bene hercle denūcias deosq. oro ut

Vitæ tuæ supstes suppetat: dū quidē hercle tecū nupta

Sit. cal. sane uelim. me. uin cōmutemus: tuam ego ducā.

Et tu meā: faxo haud tantullū dederis uerborū mihi.

Nāq. enim tu credo mihi iprudenti obrepseris: ne tu hercle

Faxo haud scias quā rem egeris. cal. habeas ut nactus.

Nota mala res optumast. nā ego nūc si ignotā capiā: quid

Agā nesciā. me. ædepol proinde ut bene uiuitur: diu

Viuitur sed hoc animū aduorte: atq. aufer ridicularia

Nā ego dedita opera huc ad te aduenio. cal. quid uenis.

- me. Malis te ut uerbis multis multū obiurgem. cal. men:
 me. Nūq̃s est hic alius prater te atq; me. cal. nemo ē. qd igitur?
 me. Rogitas te ne obiurgitē: nisi tute mihi me censes
 Dictūq; male. nā si in te agrotant artes animiq; tui
 Sin imutare uis ingeniū moribus. aut si demutant mores
 Ingeniū tuū. neq; eos antiquos seruas ast captas nouos
 Oibus amicis morbū tu incuties grauem: ut te uidere
 Audireq; ægroti fient. cal. quid in mentē uenit
 Tibi istæ dicta dicere. me. q̃a omnis bonos bonasq;
 Adurare addcet: suspitionē & culpam ut abs se segregent.
 cal. Nō pōt utrūq; fieri. me. q̃propter. cal. rogas: ne admittā
 Culpā: ego meo sum p̃mus pectori suspicio est in pectore alieno.
 Sita nā nūc ego si te surripuisse suspicer iouī coronā de capite:
 E capitolio: qd in culmine astat summo. si id nō feceris: atque
 Id tamē mihi lubeat suspicari. qd tu id phibere me potes.
 Ne suspicer. sed istud negotii scire cupio q̃quid ē. me. habent
 Tu amicū aut familiarē que mpiam: cui pectus sapiat.
 cal. Aedepol haud dicā dolo. sunt quos scio eē amicos: sunt quos suspicor
 Sūt quoq; ingenia atq; animos nō possim noscere. ad amici
 Partē an ad inimici pueniant. sed tu ex amicis certis mihi es
 Certissimus: si qd me fecisse ilcite aut improbe. si id me
 Nō accusas tute ipse obiurgandus es scio. me. & si huc alia causa
 Ad te adueni æquū postulas. cal. expecto si quid dicas
 me. Primū dum omniū male dictatur tibi uulgo in sermonibus:
 Turpilueri cupidū te uocant ciues tui: tū autē sunt alii: qui te
 Vulturū uocant. hostis ne an ciuis comedis paruipēdere.
 Hæc cū audio in te dici exrucior miser. cal. est atq; nō est
 Mihi in manu megaronides: qn dicāt nō est merito ut ne dicant
 Id est. me. fuit ne hic tibi amicus charmides
 Cal. est & fuit id ita esse
 Vt credas: rē tibi auctorē dabo. nā postq̃ hic eius rem confregit
 Filius: uidetq; ipse ad paupertatē protractū esse: se suamq;
 Filiā esse adulti uirginē simul eius matrē suāque uxore mortuā
 Quāniā hinc iturū ipse in seleucā: mihi cōmēdauit uirginē.
 Gnātā suā & rē suā omnē. & illū corruptū filium
 Hic si inimicus eēt credo haud crederet. me. quid adulescētē
 Quē eē corruptū uides: qui tuæ mandatus ē fidei & fiduciæ.
 Quin eū restituis: qn ad frugē corrigis. ei rei operā dare fuerat
 Aliquāto æquius. si qui probiorē facere possis. nō uti in eandē
 Tute accederes infamiā. malūq; ut eius cū tuo misceres

Malo cal. quid feci. me. quod homo nequā. cal. nō istuc meū est.
 me. Emisti n de adoleſcēte has ædes: quid taces: ubi nūc tute habitas?
 cal. Emi atq; argentū dedi minas quadraginta adoleſcēti ipſi
 In manū. me. dediſti n argentū cal. factū: neq; facti piget
 me. Aedepol fidei adoleſcēte mandatū malæ dediſti ne hoc pacto ei
 Gladiū qui ſe occideret & quid ſecus ē. aut quid intereſt dare
 Te in manus. argentū amanti hoi adoleſcēti. animi imponi
 Qui exedificaret ſuā inchoatam ignauā. cal. non ego
 Illi argentū redderē. me. non redderes. neq; de illo quicq;
 Neq; emerēs neq; uenderēs: nec quī deterior eſſet faceres copiā:
 Inconſiliaſti n eū: q; mandatū tibi: illum quī mandauit eum
 Exturbaſti ex ædibus ædepol mandatū pulcre. & curatū probe.
 Crede huic tute iam ſuā melius rē geſſerit. cal. ſubigis maledictis
 Me tuis megaronides nouo modo. adeo ut quod meæ cōcreditū
 Sit taciturnitati clam fidei & fiduciæ. ne en unciarem cuiq;
 Neu facerem palam: ut mihi neceſſe ſit iā ad tibi concredere
 me. Mihi qd credideris: ſumes ubi poſueris. cal. circūſpice dum te ne
 me. Quis a dſit arbiter nobis. & quæſo iudē idem circūſpice.
 me. Auſculto ſi quid dicas. cal. ſi taceas loquar. quoniā hinc eſt
 profectus peregre charmides: theſaurū mihi demonſtrauit:
 In hiſce ædibus. hic in conclauī quodā. ſed circūſpice
 me. Nemo ē. cal. nūmox philippeum ac tria milia
 Id ſolus ſum p amiciciā & per fidē ſtens me obſecrauit.
 Svo ne gnato crederē: ne ue cuiq;. unde ad eū id
 poſſet pmanſcere: nūc ſi ille huc ſaluus reuenit reddā
 Suū ſibi. ſi qd eo fuerit: certo illius ſiliæ. quæ mihi mādata
 Sit habeo: dotem unde dem: ut eā in ſe dignā conditionē
 Conloceam. me. proh di imortales uerbis paucis q cito
 Aliū feciſti me. aliū ad te uenerā. ſed ut ocepſti perge
 porro ploqui. cal. qd tibi ego dicā: quī illius ſapientiā
 Et meā fidelitatē: & celata oia pene ille ignauus
 Funditus peſſundedit. me. quī dū. cal. qd rure dum ſum
 Ego unos ſex dies me abſente atque inſciēte incōſultu meo
 Edes uenales haſce inſcribit litteris. adſuri ſunt magis
 Et inhiat acrius lupus. obſeruauit: dū dormitarēt canes.
 Gregem uniuerſum uoluit tecū auertere. feciſſet ædepol.
 Ni hæc præſenſiſſent canes. ſed nūc rogare ego uiciſſim te uolo
 Quid fuit officiū meū me facere. face ſciā. uix indicare
 Me ei theſaurū æquū fuit: aduerſum quod elius
 Me obſecrauiſſet pater. an ego alium dominū paterer

Fieri hisce ædibus qui emisset. eius esset ne eius pecunia?
 Emi egomet potius ædis argentū dedi thesauri
 Causa. ut saluū amico traderem: neq; adeo hasce emi
 Mihi nec usuræ meæ. illi redemi rursus a me argēū dedi
 Hæc sunt: seu recte: seu puor se: facta sunt: egomet fecisse
 Confiteor: megaronides hem mea malefacta: hem meā
 Auariciā tibi. hasceine me ppter res maledictas
 Famas ferūt. me. pausa. insulti castigatore iuū oclulisti
 Linguā nihil ē qui respondeam. cal. nūc ego te quæso
 Ut me opera & consilio iuues. cōmuniceſq; hāc mecū meā
 Prouinciā. me. polliceor operam ergo ubi eris paulopost domi
 cal. Nūquid uis. me. cures tuā fidē. cal. fit sedulo. me. sed quid ais?
 cal. Quid uis. me. ubi nunc adulescēs habet cal. posticulū
 Hoc recipit cū ædis uendidit. me. istuc uolebā scire.
 I sane nūc iam sed quid ais. cal. qd. me. nūc uirgo nēpe apud te ē
 cal. Ita est iuxtaq; eam curo cū mea. me. recte facius. cal. nū prius
 Quā abeo me rogaturus. me. uale. nihil ē profecto stultius
 Neq; stolidius: neq; mēdaciloquius. neq; argutū magis.
 Neq; confidētiloquius. neq; periurius: q̄ urbani assidui
 Ciues: quos scurras uocāt. atq; egomet me adeo cū illis
 Vna ibidē trahor: qui illoꝝ uerbis falsis acceptor fui
 Qui oīa se simulant scire: nec quicq; sciunt.
 Quod quisq; in animo habet: aut habituri sunt
 Sciūt: id quod in aurem rex reginæ dixerit. sciūt quod
 Iuno fabulata sit cū ioue quæ neq; futura: neq; facta sunt:
 Tamen illi sciūt. falso. nā uero laudent: culpent: quē uelint.
 Non floccifiūt: dum illud quod lubeat sciant oīs
 Mortalis hunc aiebāt callicē indignū ciuitate hac
 Esse uiuere: bonis qui hunc adolescentē euerisſet suis
 Ego de uerbis eoz famigeratoꝝ inſcius proſilui amicū
 Castigatū innoxium. quod si exquiratur usque ab stirpe auctoritas
 Vnde q̄quid audiūt dicant. nisi id appareat famigerator
 Ne sit cū damno & malo. hoc ita si fiat. publico fiat bono
 paucissimi faxi: q̄ sciūt. q̄ nesciūt oclulioꝝq; habeāt stulitiloquētiā
 Lyſiteles. adolescens.

Vltas res simuli in meo corde uerso multū in cogitando
 m. Dolorē idipiscor. egomet me cōquoquo. & macero: & d̄ſatigo
 Magister mihi exercitor aīus. hinc ē. sed hoc nō liquet.
 Nec satis cogitatū. si uerā potius harū mihi artē expetēſſam
 Vtrā ætati agundæ arbitrer firmiore. amorē ne an rei

Obseq potius par fiet. utra in parte plus uoluptati sit uitæ
 Ad ætate agūdā. de hac re mihi satis haud liquet. nisi hoc
 Si faciā opinor. simul exputem. iudex firm reus
 Quæ ad eā rē ita faciā ita placet. oium primū
 Amoris artis eloquar. quæ admodū expédiant. nunq̃
 Amor quæq̃ nisi cupidū hominē postulat: se in plagas
 Conicere. eos cupit. eos confectat. subdole blandit. ab re
 Cōsulit. blādiloquētulus. harpago. mēdax. cuppes. auarus
 Elegans. despoliator. latebricolarū hominū corruptor.
 Blādus inops. celati indagator. nā quā ad quod clamat
 Quā extemplo læuis sagittis percussus est. ilico res foras
 Labitur. liquitur. da mihi hoc mel meū: si me amas: si audis.
 Ibi ille cuculus occelle mi fiat. & istuc: & si amplius uis dari:
 Dabitur ibi illa pendentē ferit. iam amplius orat. non sat
 Id ē mali. nī amplius etiam quod bibit. quod comest.
 Quod facit sumpti. nox datur. ducitur familia tota.
 Vestipiciū unctor. auri custos. flabelliferæ. sandaligerulæ
 Cātrices. cistellatrices. nūciū. renūciū. raptores panis & peni
 Fit ipse: dū illis comis ē: inops amator. hæc ego cū ago cū
 Meo aio recolo: ubi quī eget: quā precii sit paruī. apage te
 Amor nō places. nihil te utor. quāq̃ illud ē dulce: esse & bibere
 Amor amara dat. tibi satis quod ægre sit. fugit forum.
 Fugat uos cognatos. fugat ipse se a suo contuitu:
 Neq̃ enim eū sibi amicū uolunt dici. mille modis amor
 Ignorādust procul adhibendus est. atq̃ abstinentū
 Nam qui in amore præcipitauit: peius perit. q̃ si saxo saliat:
 Apage sis amor. tuas res tibi habe: amor mihi amicus ne suas unquam
 Sunt tamē quos miseros maleq̃ habeas: quos tibi obnoxios
 Fecisti certunst ad frugem applicare animus. quāq̃ tibi animo
 Labos grandis capitur. boni sibi hæc expetunt rem fidem honorem
 Gloriā: & gratiam. hoc p̃bis preciaunst eo mihi magis lubet
 Cum probis potius: q̃ cū improbis uiuere uanidicis.
 Philto senex. lyfiteles adolefcens.

Vo. illic homo se penetrauit ex ædibus. ly. pater adsum

q Impera quod uis. neq̃ tibi ero in mora. neq̃
 latebrose me abs tuo

Cōspectu occultabo. phil. feceris par tuis cæteris factis patrem
 Tuū si percoles: per pietatē nolo ego cū improbis te uiris
 Gnate mi neq̃ in uia neq̃ in foro ullū sermonē exequi
 Noui ego hoc sæculū moribus q̃bus sit malus bonū malū

Esse uult ut sit sui similis turbant miscent mores mali rapax
Auarus inuidus sacrū prophanū: publicū priuatū habent
Hiulca gens hæc ego doleo hæc sunt quæ exeruciant
Hæc dies noctesq; hæc tibi canto ut caueas quod manu nō queſit
Tangere tantū fas habent quo manus abſtineant.

Cætera rape: ut hæc fuge late: lachrymas hæc mihi cū uideo
Eliciūt q̃a ego ad hoc genus hominū durauī quin prius
Me ad pluris penetraui: nā hi mores maiorū laudant.
Eosdem latitant hiſce ego te artibus gratiā facio neu colas
Neu imbuas ingeniū meo modo & moribus uiuio antiquis
Quæ ego tibi præcipito & facito nihil ego iſtos moror fatuos
Mores & turbidos: q̃bus boni dedecorāt ſe hæc tibi ſi mea

ly. Imperia capeſſes multa bona in pectore confident
Semper ego uſq; ad hanc ætatē ab ineūte adoleſcētia
Tui ſeruitutem ſeruiui imperiis & præceptis pater.
Proin ego me liberū eē ratus ſum: pro imperio tuo
Meū animū tibi ſeruitutem ſeruīre æquū cenſui.

phil. Qui homo cū aio inde ab ineūte ætatē depugnat ſuo
Virū ita id ne eē mauelit ut eū aiūs æquū cenſeat.
An ita potius ut parentis eum eſſe & cognati uelint
Si aiūs hominē perpulit actū eſt ſi animo ſeruiuit non ſibi
Si ipſe animū perpulit dū uiuit: uictor uiſtor: eluet
Tu ſi animū uſeſti potius q̃ animus te eſt quod gaudeas.
Nimio ſatius tui opuſt te ita eſſe q̃ ut animo lubet
Qui animū uincunt. q̃ quos animus ſemp probiores
Cluentis. ly. iſtæc ego mihi ſemp habui ætati tegumenta
Meæ ne penetraſſem me uſq; ubi eſſet damni cōciliabulū
Ne noctu irem obambulātū: neu ſuū adimerē alteri
Neu tibi ægritudinē pater parerē pariſi ſedulo.

phil. Sarta tecta tua præcepta uſq; habui mea modēſtia
Quid exprobras bene q̃ feciſti tibi feciſti nō mihi
Mihi quidē ætas acta eſt tua iſtuc refert maxime
Is probus eſt quē nō pœnitet q̃ bonus ſit & frugī bonæ
Benefacta benefactis aliis prætegito ne perpluant
Qui ipſus ſe cōtēnit in ea eſt indoles indiſtriæ

ly. Ob eā rē hæc pater autumaui q̃a res quædāſt quā uolo
Ego me abſ te exorare. phil. quid id ē: ueniā lī dare geſtio
ly. Adoleſcēti huic genere ſūmo amico atq; æquali meo
Minus qui caute & cogitate ſuā rem tractauit pater
Bene uolo ego i lī facere: ſi tu nō uenis. phil. nempe de tuo

- ly. De meo nā quod tuumst meumst oē meū est autē tuum
 phil. Quidis eget ne? ly. eget. phil. habuit ne rem? ly. habuit
 phil. Qui eam perdidit: publicis ne adfinis fuit: an maritumis
 ly. Negociis mercaturā ne an uenales habuit: ubi rem perdidit
 ly. Nihil istorū: phil. quid igitur. ly. p comitatem ædepol
 phil. Pater præterea aliquantū animi causa in deliciis disperdidit
 ly. Aedepol hominē prædicatū ferme familiariter qui
 Quidē nūq̃ per uirtutē rem confregit atq; eget
 Nihil moror eū tibi esse amicū cū eiusmodi uirtutibus
 ly. Quia sine omni malicia si tolerare eius egestatem uolo
 phil. De mendico male meretur q̃ ei dat quod edat aut quod bibat
 Nā & illud quod dat pdit: & illi producit uitam ad miserā
 Non eo hoc dico: quā quæ tu uis: ego uelim & faciā lubens
 Sed ego hoc uerbū cū illi cuidā dico præmonstro tibi
 Vt ita te aliorū misereat: caue tui alius misereat
 ly. Deferere illum. & deiuuare in rebus aduersis pudet.
 phil. Pol pudere q̃ pigere præstat totidem lris. ly. ædepol
 Deum uirtute dicam pater & maiorū & tua multa bona
 Bene parta habemus bene si amico feceris ne pigeat fecisse
 Vt potius pudeat si nō feceris. phi. dem. magnis diuitiis figd
 Demas plus fit an minus. ly. minus pater: sed ciuī
 Immunifico scis qd cantari solet: quod habes ne habeas.
 Et illud quod nūc nō habes habeas malū quādo qdem
 Nec tibi bene eē potes pati nec alteri. phil. scio eqdem
 Istuc ita solere fieri: ueq; gnate mi is est imunus cui
 Nihil ē q̃ munus fungatur suū. ly. deū uirtute
 Habemus: & q̃ nosmet utamur pater & aliis q̃ comitati
 Simus beneuolētibus. phil. nō ædepol tibi pnegare possum
 Quicq̃ quod uelis cuius egestatē tolerare ius loquere
 Audacter patri. ly. les bonico huic adoluscenti charmidæ filio
 Qui illic habitat. phil. qui comedit quod fuit: quod non fuit
 ly. Ne obprobra pater multa ueniūt hominī quæ uult quæ ne uult
 phil. Agedū eloquere quid dare illi nūc uis. ly. nihili cuiq; pater.
 Sapientiæ ætas cōdimentumst sapiens ætati cibus est.
 phil. Menīre ædepol gnate atq; id nunc facis haud consuetudine
 Nā sapiens quidē pol ipse fingit fortunam sibi.
 Eo ne multa quæ ne uolteueniunt. nisi fictor malus fiet.
 ly. Multa opa opus fictuare: qui se fictorem probum
 Vitæ esse agendæ expetit. sed hic admodum adulescentulus.
 phil. Non ætate ueq; ingenio adipiscitur sapientiā

ly. Tu modo ne me prohibeas accipere: siquid det mihi
 phil. Aneo egestatem tu tolerabis si quid ab illo acceperis.
 ly. Eo pater. phil. pol ego istam uolo me rationem edoceas:
 ly. Licet scin tu illum quo genere gnatus sit. phil. scio adprime proba.
 ly. Soror illi est adulta uirgo grandis: eā cupio pater ducere.
 Vxorē. phil. sine dote. ly. sine dote. phi. uxorē. ly. ita tua re salua.
 Hoc pacto ab illo inibis sumam gratiā neq; cōmodius
 Vlo pacto et poteris auxiliarier. phil. ego indotatā te
 Vxorē ut patiar. ly. patiundū est pater: & eo pacto
 Addideris nostrā lepidā famā familiā. phil. multa ego possum
 Docta dicta & quāuis facūde loqui. historiam ueterē
 Atq; antiquā. hęc mea senectus sustinet uex ego quādo
 Te & amiciciā & gratiā i nostrā domū uideo adlicere:
 Et si aduersator tibi fui. istare iudicio tibi pmitto posse. duc
 ly. Dite seruassint mihi. sed adde ad istā gratiam unum.
 phil. Quid id est autē unū: ly. eloquar tu te ad eum adeas
 Tu te concilies. tute poscas. ecce res nimio citius
 Transiges. firmū omne erit: quod tu egeris: grauius erit
 Tuū unū uerbū ad eā rem q̄ centū mea. phil. ecce autem
 In benignitate hoc reperi negocium dabitur opera.
 ly. Lepidus uiuis hęc sunt aedes. hic habet lesbonico
 Est nomen. age rē cura. ego te opperiar domi.

Phylto senex.

On optima hęc sunt: neq; ego ut æquū censeor:
 n Verum meliora sunt q̄ quæ deterruma.
 Sed hoc unū consolatur me atq; animū meum
 Quia qui nihil aliud nisi quod sibi soli placet
 Consultat. aduersum filium nugas agit
 Miser ex animo fit: satius nihilo facit
 Suæ senectutis: is acriorem hyeme parat.
 Cum illam opportunam tempestatem cor ciet.
 Sed aperiuntur aedes quo ibam cōmode
 Ipse exit lesbonicus cum seruo soras

Lesbonicus adolescens. Stasius seruus. phylto senex
 Inus qundecim dies sunt. qđ p his ædibus minas q̄draginta
 m Accepisti a callicle. ē ne hoc qđ dico stasime. sta. cū cōsidero
 Meminisse uideor fieri. le. qđ factū est eo. sta. comessum
 Exportū. exutum elotū in balneis. piscator pistor abstulit.
 I anī coquū. holitores. myropolæ. aucupes. confit cito
 Quā si tu obicias formicis papauerē. le. minus hercle

In hisce rebus sumptus est eximius. sta. qd qd dedisti scortis
 le. Ibidem una traho. sta. quid quod ego defraudaui.
 le. Hem ista ratio maxuma est. sta. non tibi illud apparere
 Si sumas potest nisi tu imortale rere esse argentū tibi.
 Sero atq; stulte prius quod cautū oportuit: postq;
 Comedit rem. post rationē putat. le. nequaq; argenti
 Ratio cōparet tamen. sta. ratio quidē hercle apparet
 Argentū oechete minas quadraginta accepisti a callicle
 Et ille ædis abs te mācipio accepit. le. admodum.
 phil. Pol opinor ad finis noster ædis uendidit. pater cū peregre
 Veniet. in porta est locus. nisi forte iuenirē filiū cū reperit
 Sta. Trapezitæ mille drachmarum olympicū: quas de ratione
 Debuiisti: redditæ. le. nempe. quas spopondi. sta. imo
 Quas depēdit iquit. qua spōsione pro nuper tu exactus es.
 Pro illo adulescēte: quē tu aiebas esse diuitē factum.
 Vt quidē illud pierit. le. factum id quoq; est.
 Nam nunc eum uidi miserum & me eius miseritū
 Sta. Miseret te aliorū: cui te nec miseret nec pudet.
 phil. Tempus adeundi. le. ē ne hic philto qui aduenit
 Is hercle ē ipse. sta. ædepol nā ego istū uelim meū
 Fieri seruū cū suo peculio. phil. heu atq; seruū plurimum
 Philto iubet saluere lesbonicū & stasimū. le. di diunt
 Tibi philto quacūq; optes: quid agit filius:
 phil. Bene uult tibi. le. ædepol mutuū mecum facit
 Sta. Ne quicquā illud uerbunsi bene uult. nisi qui bene facit:
 Ego quoq; uolo eē liber. ne quicquā uolo. hic postulet
 Frugi esse nugas postulat. phil. meus gnatus me ad te
 Misit. inter se atq; uos affinitatē ut conciliare & gratiā:
 Tuam uolt sororem ducere uxorem: & mihi
 Sententia eademst. & uolo. le. haud nescio tu
 Bonis tuis rebus meas res intrides malas. phil. hō ego sum:
 Homo tu es. ita me amabit iuppiter. nequē te derisum ueni
 Neq; dignū puto. uerū hoc ut dixi. meus me orauit filius:
 Vt tuam sororem poscerem sibi uxorē. le. mearū rerū
 Me nouisse equūst ordinem: cū uestris nostra non est
 Aequa factio. ad finitatem uobis aliam quærite.
 Sta. Satin tu sanus mentis aut animi tui. qui conditionem
 Hanc repudies. nam illum tibi ferentarium esse amicum
 Inuentū intellego. le. abin hinc dierecēte. sta. si hercle
 Ire occipiam uotis. le. nisi qd me aliud uis philto tibi

Respōdi. phil. benigniorem leſbonice te mihi q̄ nūc
Experior eſſe: confido fore. nam & ſtulte facere: & ſtulte fabularier
Vtrunq; leſbonice in ætate haud bonuñſt. Sta. uer̄ hercle
Hic dicit. le. oculū tibi effodiam: ſi uerbū addideris.

- Sta. Hercle quid dicā tamen. nam ſi ſic non licebit: luſcus dixero.
phil. Ita tu nūc dicis non eſſe equiperabiles ueſtras cū noſtris
Factiones: atq; opes. le. dico. phil. quid tūc ſi in ædem
Ad cœnā ueneris. atq; ibi opulentus tibi par forte ut ueneris
Appoſita ſit cœna: popularem quā uocant. ſi illi congeſtæ
Sint epulæ a clientibus. ſi qd tibi placeat. qd illi cōgeſtū fiet
Aedes ne an in cœnatus cū opulento accumbes: le. edam
Niſi ſi ille uetet. Sta. at pol ego ēt ſi uetet edā: atq; ambabus
Malis expletis uorem. & quod illi placeat præſcripiam potiſſimā.
Neq; illi concedā q̄q; de uita mea uerecondari neminem.
Apud menſam decet. nam ibi de diuinis atq; humanis cernitur
phil. Rem fabulare. Sta. non tibi dicam dolo. decedam ego illi
De uia: de ſemita: de honore populi. uer̄ quod ad uentrē attinet.
Non hercle hoc longe: niſi me pugnis uicerit cœna hac annona eſt
Sine ſacris hereditas. phil. ſemp tu hoc facito leſbonice cogites
Id optumū eſſe. tute ut ſis optimus: ſi id neq; uia ſaltem ut
Optumis ſis proximus. nūc conditionē hanc: quā ego fero
Et quā abs te peto dare: atq; accipe leſbonice. te uolo. dei
Diuites ſunt. deos decet opulencia: & factiones. uer̄ nos hominūculi
Salillū aiā. quæ cū extēplo amiſimus: & quæ mendicus
Atq; ille opulentiffimus cenſetur ad acherontē mortuus.
Sta. Mīx nī tu illuc tecū diuitias ſeras: ubi mortuus ſis
Ita ſis ut nomen cluet. phil. nūc ut ſcias hic factiones atq; opes
Non eſſe. neq; noſ tuā negligere gratiā ſine dote poſco tuam
Sororē filio: quæ res bene uortat habeo pactā: quid taces.
Sta. Proh di imortales conditionē quouiſmodi: phil. quīn fabulare
Di bene uortāt. ſpondeo. Sta. heu ubi uſus nihil erat dicto: ſpondeo
le. Dicebat: nunc hic quoniā opus. eſt nō quīt dicere.
Cū ad finitatem ueſtra me arbitramini dignū: habeo uobis
Philto magnā gratiā ſed & ſi hercles grauiter cecidit ſtultitiā mea
philto ē ager ſub urbe hic nobis eum dabo dotem ſorori.
Nam is de ſtultitiā mea ſolus ſuperſit præter uitā reliquus
phil. Proſecto dotem nihil moror. le. certuñſt dare
Sta. Noſtram ne nutricem here: quæ nos educat: ab alienare
A nobis cauēſis feceris qd edemus noſmet poſtea. le. etiā tu taces
Tibi ego rationē reddā. Sta. plane perimus niſi quid ego

Cōminiscor. philo te uolo. phil. si quid uis stasime. Sta. hue
 Cōcede aliquantū. phil. licet. Sta. arcano tibi ego hoc.
 Dico ne ille ex te sciat: neue alius quisq. phil. crede
 Audacter quid lubet. Ita. per deos atq. hoies dico ne tu
 Illū agrum tuū sinas unq. fieri neq. gnati tui.
 Ei rei argumentū dicam phil. audire ædepos lubet. Sta. primū
 Omnīū olim terra cū proscinditur in quinto quoq. sulco
 Moritur boues. phil. apage. Sta. acherontis hostiū in nostrost
 Agro: tum uinū priusq. coactūst: pender putidum
 le. Consuadet homini credo & si scelestus est. at mihi infidelis
 Non ē. Sta. audi cætera post id frumēti quādo alibi messis maxima
 Tribus tantis illi minus reddit: quā obseueris. phil. hem istic
 Oportet obseri mores malos: si in obserendo possint interficier:
 Sta. Neq. unq. quisq. si cuius ille ager fuit:
 Quin pessime ei res uorerit. cuius fuit alii exulati
 Abierūt: alii emortui: alii se suspendere. hem nunc hic
 Cuius ē ut adicitas redactus. phi. apage a me istunc agri
 Ita. Magis apage dicas. si omnia audiueris. nā fulgurita sunt
 Alternæ arbores: sues moriuntur angina acerrumæ
 Oues scabræ sunt. tam glabræ hē q. hæc est manus
 Tum aut syrōrū genus. quod patientissimū
 Homīnū nemo extat. qui ibi sex menses uixerit.
 Ita cuncti solstitiali morbo decidunt. phil. credo ego
 Istuc stasime ita esse. sed campas genus multo syrōrū
 Iam anteit patientia. Sta. sed iste est ager profecto ut te
 Audiui loqui malos in quem oēs publice mitti decet.
 Sicut fortunatorū mem orant insulas. quo pacto cuncti qui
 Aetatem egerunt caste conueniant contra istoc
 Detrudi maleficos æquū uidetur. q. qdē istius sint modi
 Hospitiū est calamitatis. qd uerbis opust quantis
 Malam rem quæras. illic reperiās. le. at tu hercle illi
 Et alibi. Sta. cauesis dixeris me tibi dixisse hoc. phil. dixisti
 Arcano satis. Sta. qn hic quidem cupit illum ab sese
 Abalienari. si qdem repperire posset cuius os sublinat.
 Meus qdem hercle nūquā fiet. Sta. si sapiēs quidem.
 Lepide hercle de agro ego hunc senem deterrui.
 Nam qui uiuamus nihil est: si illum amiserit.
 phil. Redeo ad te le bonice. le. dic sodes mihi. quid hic
 Locutus tecū. phil. quid censes homost
 Vult fieri liber. uerq. quod det: non habet.

- le. Eiege esse locuples: uerum nequicquid uolo. Sta. licitum
 Si uelles nunc quoniam nihil est: non licet. le. quid tecum stasime
 Sta. De istoc quod dixisti modo si antea uoluisses: esses nunc sero cupis
 phil. De dote mecum conuenire nihil potes. quid tibi lubet: tute
 Agito cum nato meo: nunc tuam sororem filio posco meo
 Quae res bene uortat: quid nunc etiam non uis. le. quid
 Istic quando itauis: di bene uortant. spondeo. phil. nunquam
 Aedepol cuiquam tam expectatus filius natus: quam illud est
 Spondeo natum mihi. sta. di fortunabunt ueltra consilia
 phil. Ita uolo. le. sed stasime abi huc ad meam sororem ad callidem
 Dic hoc negotium quomodo actum est. sta. ibitur
 les. Et gratulator meae sorori. sta. scilicet. phi. i hac lesbonice
 Mecum ut coram nuptiis dies constituat. eadem haec confirmabimus
 les. Tu istuc cura. quod iussisti. ego iam hic ero. dic callidi me ut
 Conueniat. sta. quin tu i modo. le. de dote ut uideat
 Quid possit facto. sta. i modo. le. nam certum est sine
 Dote addere. sta. quin tu i modo. le. neque enim illi
 Damno unquam esse patiar. sta. abi modo. le. meam
 Neglegentiam. sta. i modo. les. o pater. aequum uidetur
 Quin quod peccarim. sta. i modo. le. potissimum mihi
 Id obsit. sta. i modo. le. o pater en unquam aspiciam te.
 Sta. I modo i modo i modo. tandem impetraui abiret. di.
 Vestram fidem aedepol re gesta pessume: gesta prob
 Si quidem ager nobis saluus est. & si admodum
 In ambiguo est etiam nunc quid de hac re fiat.
 Sed id si alienatur actum est de collo meo gestandus
 Peregre clipeus. galea sarcina. estugiet ex urbe ubi erunt
 Factae nuptiae. ibit istac aliquo in maximam malam crucem
 Latrocinatum aut in asiam: aut in ciliciam: ibo huc
 Quo mihi imperatum est & si odi hanc domum
 Postquam exturbauit hic nos ex nostris aedibus
 Callides senex. seruus. stasimus:
 cal. Vo multo tu istuc stasime dixisti. sta. nostrum herile filium
 Lesbonicum suam sororem despondisse hoc modo. cal. cui
 Homini despondit. sta. lysiteli. philtonis filio sine dote
 cal. Sine dote ille illam tantas diuitias dabit: non credibile
 Dicis. sta. at tu aedepol nullus credas. si hoc non credis: ego
 Credidero. cal. quid. sta. me nihil pendere. cal. quoadudum
 Istuc aut ubi actum est. sta. ilico hic ante hostium tam modo
 Inquit praenestinus. cal. tantum in re perditum quam in re

Salua lesbonicus factus est frugalior. Sta, atq; equidem
 Ipsi ultro uenit philo oratū filio. cal. flagitium quidem
 Hercle fiet. nisi dos dabitur uirgini postremo a depol ego
 Istam rem ad me attingere intellego. ibo ad meū castigatōre
 Atq; ab eo consiliū petā. Sta. propemodū quid illic
 Festinet sentio. & subolet mihi. ut agro euortat lesbonicū
 Quando euerit adibus. o here charmide quoniam absente te
 Hic tua res distrahitur tibi. utinam te redisse saluū uideā.
 Ut inimicos tuos ulciscar: ut mihi ut erga te fui & sum referas
 Gratiam. nīmū difficiē est repperiri amicū ita ut nomen
 Cluet. cui tuam cū rem crederis sine omni cura dormias.
 Sed generū nostrū ire eccillum uideo cum affini suo.
 Nescio quid non satis inter eos conuenit. celeri gradu
 Eunt uterq; ille reprehendit hunc priorem pallio.
 Haud iuxta me altiterunt. huc aliquantū abscessero.
 Est libido orationem audire duorum affinium.

Adol. duo. Lyfiales. Lesbonicus. Seruus Stasimus.

Ta ilico. noli aduersari. neq; te occultassis mihi. le. potin

f Ut me ire. quo profectus sum sinas. ly. si in rem tuam
 Lesbonicē esse uideatur gloriæ aut famæ. sinamile. quid est

ly. Facillimum facis. ly. quid id est. Le. amico iniuriam
 Neq; meust neq; facere didici. le. indoctus q̄ docte facis
 Quid faceres si quis docuisset te. ut sic odio esses mihi.
 ly. Qui bene cū simulas facere mihi. te male facis. male cōsulis
 Ego ne. le. tu ne. ly. quid malefacio. le. quod ego uolo
 Id cū facis. ly. tuæ rei bene consulere cupio. le. tu mihi
 Es melior q̄ egomet mihi. sat sapio. satis in rem quæ
 Sint meam ego conspicio mihi. ly. an id est sapere: ut qui
 Beneficiū beneuolente repudies. le. nullum beneficiū
 Esse duco id: quod cui facias: non placet. ly. scio ego: &
 Sentio ipse quid agam: neq; a me officium migrat
 ly. Nec tuis depellor dictis. qui rumori seruiam. le. quid ais?
 Nam retineri nequeo quin dicam ea: quæ promeres
 Ita ne tandem maiores famam tradiderunt tibi tui:
 Ut uirtute eorū anteparta per flagitium perderes.
 Atq; honori posterorū tuorū ut uindex fieres.
 Tibi paterq; auosq; facilem facit & planam usam
 At quærendum honorem. tu fecisti ut difficilior foret
 Culpa maxie & desidīa. tuisq; stultis moribus: præoptauisti
 Amorem tuū uti uirtutū præponeres. nunc te hoc pacto

Credis posse obtere errata. le. ah non ita est. ly. cape sis
Virtutē animo: & corde expelle deficiā tuo. i. foro operā
Amicis dā: haud in lecto amica ut solitus es. atq; ego istum
Agrum tibi reliqui ob eā rē enixe expecto: ut tibi sit qui te
Corrigere possis. ne omnino iopiā ciues obiectare possint tibi
Quos tu inimicos habes. le. oia ego istic q̄ tu dixisti. scio
Vel exsignauero: ut rem patriam: & gloriam maiorum
Fedarim meum. sciebam ut esse me deceret: facere non
Quibam miser. ita ui ueneris uictus: ocio captus. in fraudē
Incidi. & tibi nunc pinde ac merere: sumas habeo gratias.

ly. At. operā perire meā sic & te: hęc dicta corde spernere.
perpeti nequeo. simul me piget parum pudere te
Et postremo nisi me auscultas: atq; hoc ut dico facis.
Tute pone te latebis. facile ne inueniat te honor.
In occulto iacebis. cum te maxime clarum uoles. pernouit
Eidem les bonice imperitum tuū ingenium admodum.
Scio te sponte non tuapte errasse. sed amorem tibi
pectus obscurasse atq; ipse amoris teneo omnis uias
Ita est amor. balista ut iacit. nihil sic celere ē. neq; uolat.
Atq; is mores hominum moros & morosos efficit
Minus placet magis quod suadet. quod dissuadet placet.
Cum inopiast cupias. quādo eius copias. tum non uelis.
Ille qui aspellit is compellit. ille qui nō suadet. uetat.
Infanūt & malū in hospitū deuorū ad cupidinem.

le. Sed te moneo hoc etiā atq; etiā. ut reputes. qd facere expetas.
Si istuc ut conare facis indicium tuū incendes genus.
Tum igitur tibi querit cupido. genus qui restringas tuū.
Atq; erit. si nactus. proinde ut corde amantes sunt capiti
Nesciunt illum qdem. relinques genus. qui conclusit tuū
Facile est inuentu. datur ignis tamen si ab inimicis petas.
Sed tu obiurgans me a peccatis rapis deteriorem in uiam.
Meam uis sororē tibi dem. suades sine dote. hoc nō cōuenit.
Me qui abusus sum tantam rem patriam. porro in diuitiis
Esse. agrūq; habere. egere illā autē. ut me merito oderit:
Nunquā erit alienis grauis. qui suis se concinnat leuem
Sicut dixi faci. nolo te iactari diutius. ly. tanto melius te
Sororis causa egestatē exequi. atque eū agrū me habere
Quā te tua qui toileres moenia. les. nolo ego mihi te
Tam prospicere. qui meam egestatē leues. sed ut inops
Infamis ne sim. ne mihi hanc famam differant. me

Germanā meam sororem in concubinātū tibi sine dote
 Dedisse. magis q̄ in matrimoniū. quis me improbior
 Perhibeatur esse. hæc famigeratio te honestet. mecū collutet.
 Etsi si æ dote duxeris: tibi sit emolumentū honoris. mihi
 Quod obiectent fiet ly. cui te dictatorem censes fore. si
 Abs e agrū acceperim. neq; uolo: neq; postulo: neq; ceseo ~~uex~~ tamen
 Is est honos hoi pudico: meminisse officiū suū. scio equidem
 Te aiatus ut sis studio sobolet. sentio: id agis ut ubi adfinitatem
 Inter nos nostram aditruixeris: atq; eum agrum dederis:
 Nequicq; hic tibi sit. qui uitam colas: effugias ex urbe
 Inanis profugiens: patriam deserens. cognatos adfinitatem. amicos
 Factis nuptiis mea opera hinc proterritū te mea q; auaricia autument
 Id me commissurum. ut patiar fieri: ne animum iduxeris. q̄s me
 Improbior perhibea. ut esse. hæc famigeratio te honestet: me aut
 Collutulet. & si sine dote dixeris tibi sit emolumentū honoris.
 Mihi aut quod obiectent fiet. Sta. nō enim possum qn exclamē
 Euge euge ly siteles facile palmā habes hic uictus. uicē tua comcedia
 Hic agit magis ex argumēto: & uersus meliores facit etiā ob stultitiā
 Tuam te tueris. multa abomīna. le. quid tibi interpellatio
 Aut in conciliū huc accessio est. Sta. eodem pacto quo huc accessi
 Abscessero. le. i hac mecū domū ly siteles ibi de istis rebus plura
 Fabulabimur ly. nihil ego i occulto agere soleo. meus ut aiūs
 Est: eloquar si mihi tua soror: ut ego & quā censeo. ita nuptū datur
 Sine dote: neq; tu hinc habiturus: qd meū erit: id erit tuū
 Sin aliter aiatus es. bene qd agas eueni tibi. ego amicus
 Nūq; tibi ero: alio pacto: si sententia est. Sta. abiit hercle
 Ille qdam. ecquid audis ly siteles. ego te uolo. hic quoq; hinc
 Abiit. ita si me restas solus. quid ego nūc agā nisi uti sarcinā
 Cōstringā: & clypeū ad dorsum accōmodem fulcimenta
 Lubeā suppingi foccos. non sūt pōt. uideo caculā militarem
 Me futurū: aut longius. aut aliquem ad regem in saginā
 Herus se coniecit meus. credo ad summos bellatores
 Acrem fugitorē fore. & capturū spolia. sibi illum qui
 Meo hero aduersus uenerit. egomet aut quo me extemplo arcum
 Mihi & pharetrā & sagittas iumpsero cassidem in caput: do mibo
 Placide in tabernaculo: ad forū ibo. nudius sextus cui
 Talentū mutuū dedi reposcā. ut habeā mecū quod
 Feram uaticum.

Megaronides. Callides. senes duo

me. u T mihi rem narras calides. nullo modo potest fieri prus

D iiii

Quin dos detur uirgini. cal. nāq; hercle honeste fieri ferme
 Non potest: ut eam perpetiar ire in matrimonium sine dote!
 Cum eius rem penes me habeam domi. me parata dos domist
 Nisi expectare uis: ut eam sine dote frater nuptum conlocet
 Post ad eas tute philtonem & dotem dare te ei dicas facere
 Id eius ob amicitia patris. uerq; hoc ego uereor ne istae pollicitatio
 Te in crimē populo ponat atq; infamia. non temere dicant
 Te benignū uirgini datam tibi dotem ei: quā dares eius a patre
 Ex ea largitate illi: neq; ita ut sit data columen te sistere illi
 Et detraxisse autument. nunc si operiri uis aduentū charmidis
 perlongūst. huic ducendi interea abscesserit. cal. nā hercle
 Omnia istae ueniunt in mentem mihi me. uide si hoc utile magis
 Atq; in rem deputas: ut adeam! le bonicū edoceas ut res se habet.
 cal. Vt ego nunc adulescenti thesaurū indicem indomito:
 pleno amoris. ac lasciuia. minime hercle uero: nā certe scio
 Locū quoq; oēm ubi situst comederit. quē fodere
 Metuo. sonitū ne ille exaudiat. neu ipsam rem iudicet:
 Dotem dare si dixerim. me. quo pacto ergo ageatur. ca. clam dos
 Depromi pōt. dum occasio ei reperiat. interim ab amico
 Alicūde argentū rogē. me. potin ē ab amico alicūde exorari
 cal. Pōt. me. gerrae ne tu illud uerbū actū inueneris. mihi quidē
 Hercle non est qd dem mutuū. cal. malim hercle ut uerū
 Dicas q̄ fides mutetur. me. sed uide consiliū si placet
 ca. Quid consilist. me. scitū: ut ego opinor consiliū iueni. ca. quid est
 me. Hō cōducatur aliquis iam quantū potest: quasi sit peregrinus
 cal. Quid is scit facere postea me. is homo exornetur graphice
 In peregrinum modū ignota facies. q̄ non uisa sit. falsidicus confidens
 cal. Quid tum postea. me. quasi ad adulescentē a patre ex seleucia
 Veniat: salutem ei nunciet uerbis patris illū bene gerere rem
 Et ualere & uiuere & eum rediturū acturū ferat.
 Epistolas duas eas nos consignemus. quasi sint a patre
 Det alterā illi: alteram dicat tibi dare sese uelle. cal. perge
 porro dicere. me. seque aurū seire uirgini dotem a patre
 Dicat patremq; id iussisse aurū tibi dare. tenes iam!
 cal. propemodum atq; ausculto perlubens. me. tum tu igitur demum
 Adolescenti aurū dabis ubi erit locata uirgo in matrimonium.
 cal. Scite hercle sane. me. hoc ubi thesaurū effoderis: suspicionem
 Ab adolescentie amoueris: censebit aurū esse a patre alienatum
 Tibi tu de thesauro sumes. cal. satis scite & pbe
 Quāq; hoc me aetatis lycophantari pudet. sed epistula s

Quando obſignatas adferet. ſi quando obſignatas
 Attulerit epistolā: non ne arbitraris eū aduleſcentē anuli
 paterni ſignū noſſe. me. etiam tu taces ſexcentiæ ad eam
 Rem cauſa poſſunt conligi. illū quē habuit. perdidit
 Alium poſt fecit nouū. iam ſi obſignatas non feret dici hoc
 Poſſe apud portitorem eas reſignatas tibi inſpectasq; eſſe.
 Me. In huius modi negotio diē ſermonē terere ſegnities ineraſt.
 Quāuis ſermones poſſunt longi texierā: abſi effodias aurū
 Iam conſectim clanculū: ſeruos. ancillas: amoue. atq; audin
 Ch. Quid eſt? me. uxorem quoq; ipſam hanc rē ut celes face.
 Nam pol tacere nūquā quicquāſt quod queat.
 Quid nūc iſtas. quin tu te hinc amoues: & te moues. apperi
 Deprome. inde hauri ad hanc rem quod ſat eſt. continuo
 Operito denuo. ſed clanculum ſicut præcepī cunctos
 Exturba ædibus. cal. ita faciam. me. at enim nimis
 Longo ſermone utimur. diē cōficiūmus. quod iā properatoſt
 Opus nihil ē de ſigno: quod uereare me uide. cal. lepida eſt
 Illa cauſa: ut cōmemorauī dicere. apud portitores eſſe
 Inſpectas. me. deniq; diei tempus non uides. qd illū putas
 Natura illa atq; ingenio: iam dudū ebruiſt. quid uis
 probare poterit tum quod maxumūſt adferre: non petere
 Hiſce dicet. cal. iam ſat eſt. me. ego ſycophantiā iā conduco
 De foro: epistolāſque iam conſignabo duas. eumque
 Huc aduleſcentem meditatū probe mittam. cal. eo
 Ego igitur intro ad officiū meū. tu iſtuc age. me. actū reddā.

Charmides ſenex.

Alſipotenti & multipotenti iouis fratri: & nereī neptiō

Latius lubens laudes ago: & grates: gratiaſq;
 habeo. & fluctibus falſis

Cum penes te poteſtas omnis quidē foret & meæ uitæ

Quoniā tuis me ex locis in patriā redeā facis

Atq; neptune tibi ante alios deos gratias ago: atq; habeo ſummas.

Nam te omnes ſæuūque ſeuenumque atq; auidis moribus cōmemorāt

Spurcificū. imanem. intolerandū: ueſanum. contra opera

Expertus. nā pol placido te & clementi: meo uſq; modo: ut uolui uſus

Sū in alio atque hanc tuam gloriā iā ante auribus acceperā. &

Nobiles apud homines pauperibus te parcere ſolūtū. diuites

Damnare atque domare. abſi laudo ſcis ordine. ut acquiſiſt.

Tractare homines. hoc diſ dignūſt. ſemper mendicis modeſti ſint

Fidus fuiſti. inſidū eſſe iterant. nam abſque foret te: ſat ſcio in alto

Distraxissent: disquē tulissent satellites tui me miserū fede.
Bonaque omnia. item una mecū passim ceruleos per campos. ita
Quasi canes haud secus circūstabant nauem turbines. uenit
Imber fluctusque atq; procellæ infensæ. fregere malū
Ruere antennas. scindere uela: ni tua pax propiū foret præsto.
Apage me sis deinde hinc ceruist oco me dare satis partū habeo
Quibus ærumnis deluctaui filio. dū diuitias quero. sed q̄s hic est
Qui in plateam ingreditur cū nouo ornatu: specieque simul.
Pol quanq̄ domū cupio: operiar: q̄ hic rem gerat
Sycophanta. charmides senex.

Vic ego diei nomen trinūmo faciā. nā ego operā meam

h Tribus nūmis hodie locaui aq; artes nugatorias
aduenio ex seleucia

Macedonia. asia atq; arabia: quas ego neque oculis neque pedibus
Vnq̄ usurpauī. uiden egestas quid negociū dat homini
Misero mali. quē ego nūc subigor uīū nūmorum causa: ut has
Epistolas dicā ab eo hoīe me accepisse. quē ego qui sit homo: nescio.
Neq; noui. neq; natus nec ne is fuerit: id solide scio. ch. pol hīc qdē
Fungino genere est. capite se totū tegit. hillurica facies uidetur
Homini eo ornatu aduenit. sy. ille q̄ me cor duxit: ubi cor duxit
Adduxit domū. quæ uoluit mihi dixit. docuit & præmōstrauit
Prius quomodo: quicq; agerem. nunc adeo siquid ego adidero
Amplius. eo conductor melius de me nugas conciliauerit.
Vt illæ me exornauit ita sum ornatus argentū hoc facit.
Ipse ornamenta a chorago hæc sumpsit suo periculo: nunc
Ego si potero ornamentis hominem meli cunducere dabo operā
Vt me esse ipsum plane sycophantiā sentiat. char. q̄ magis
Specto: minus placet mihi hæc hominis facies. mira sunt
Ni illic homo sit aut dormitator: aut sector zonarius. loca
Contemplat. circūspectat sese: atq; ædis noscit: credo
Aedepol quo mox furatū ueniat speculatur loca magis. lubido sit
Obseruare qd agat. ei rei operā dabo. sy. has regiōes demōstrauit
Mihi ille conductor meus. apud illas ædis sistendæ mihi sunt
Sycophantie. fores pultabo. ch. ad nostras ædes hic quidem
Habet rectā uīā. hercle oī suor mihi aduentū hac noctu
Agitandæ sunt uigiliæ. sy. aperite hoc: aprite: heus equis
His foribus tutelam gerit. ch. quid adulescens queris: quid uis
Quid istas pultas. sy. heus senes census coniatori recte
Rationē dedi lesbonicū hic adulescentē quæro: in his
Regionibus ubi habiet & ite alter: ad istanc capitis albitudinē

- ch. Caliden aiebat uocari: qui has mihi dedit epistulas:
 Meū gnatū hic quidē leſbonicū quærit: & amicū meū
 Cui ego liberofq; bonaq; cōmendauī calidem. ſy. fac me ſi
 Sciſ certior hiſce homineſ ubi habitent pater. ch. quid eoſ quæriſ?
 Aut quiſ eſ: aut unde eſ: aut unde adueniſ: ſy. multa ſimul
 Rogitaſ. neſcio quid expediam potiſſimū. ſin unū quicquid
 Singulatim & placide percontabere: & meū nomen: &
 Mea facta & itinera ego ſaxo ſcias. ch. factā ita ut uis
 Agedū nomen tuum primū memora mihi. ſy. magnū
 Facinuſ incipis ſic petere. ch. quid ita. ſy. quia pater
 Si ante lucem ire occipiaſ a meo primo nomine: cōcubiū
 Sit noctiſ priuſ q̄ ad poſtremū perueneriſ. ch. opus
 Factoſt & uſatico ad tuū nomen ut tu prædicaſ. ſy. eſt
 Minuſculū alterꝝ quaſi uaſculū uinariū. ch. hic homo
 Solide ſycophanta eſt quid aiſ tu adoleſcens. ſy. quid eſt.
 ch. Eloquere iſti tibi quid homineſ debent: quos tu quæriſ.
 ſy. Pater iſtius adoleſcentiſ dedit haſ duas mihi epistulaſ leſbonici
 ch. Mihi eſt amicuſ. teneo hunc manifeſtariū me ſibi
 Epistulaſ dediſſe dicit. ludam hominē probe. ſy. ita ut
 ſy. Ocepit: ſi animū aduoraaſ dicam. ch. dabo operam tibi.
 ſy. Hanc me iuſſit leſbonico ſuo gnato dare epistulam.
 ch. Et item hanc alteram ſuo amico callici iuſſit dare.
 ſy. Mihi quoq; ædepol quoniā hic nugatur: cōtra nugari lubet.
 ſy. Vbi ipſe erat. ſy. bene rem gerebat. ch. ergo ubi.
 ſy. In ſeſcutia. ch. ab ipſoſ iſtaſ accepiſti. ſy. e manibuſ
 ſy. Dedit mihi ipſe in manuſ. ch. qua facie eſt homo
 ſy. Seſquipede quidem eſt q̄ tu longior. ch. nouiſtin hominē.
 ſy. Riddle rogitaſ quocū una cibū capere ſoleo. ch. quod
 Eſt ei nomen. ſy. quod edepol homini probo. ch. lubet
 Audire. ſy. ille ædepol ille. ue miſero mihi. ch. quid eſt
 Negocii. ſy. deuorauī nomen imprudens modo. ch. non
 Placet qui amicuſ intra denteſ cōcluſoſ habet. ſy. atq; etiā
 Modo uorſabatur mihi in labriſ primoribuſ. ch. tempori
 Huic hodie ante ueni. ſy. teneor manifeſto miſer. ch. iam
 Ne cōmentatuſ eſ nomen. ſy. deū herele me atq;
 ſy. Hominū pudet. ch. uide homo ut hominē noueriſ.
 Tanq̄ me fieri iſtuc ſolet in manu teneas
 ch. Atq; oculiſ uideaaſ: id deſideres litteriſ recōminiſcar.
 ſy. Eſt principiū homini calliciaſ. ſy. non eſt. ch. callippuſ
 ſy. Non eſt. ch. calliclemideſ. ſy. non eſt. ch. callinicuſ.

- sy: Non est. ch. callimarcus. sy. nil agis. neq; adeo ædepol
 Floccifacio. quādo egomet memini mei. ch. at enim multi
 Lesbionici sunt hic: nisi nomen patris dices: non monstrare
 Possum istos homines: quos tu queritas. quod ad exemplū est
 Coniectura si reperire possumus. sy. ad hoc exemplū est
 ch. An chares an charmides. sy. hem
 Istic erit: qui istum di perdant. ch. dixi ego iam dudū tibi
 Te potius benedicere æquūst homini amico: q̄ male
 sy. Satin inter labra atq; dentes latuit uir minimi præci.
 ch. Ne male loquare ei præsentū amico. sy. qd ergo ille ignauissimus
 Mihi latitabat. ch. si appellasses: respondisset nomine.
 Sed ipse ubi est. sy. pol illum reliqui ad rhadamantē in cecropia
 Insula. ch. qui homo est. ne insipientior qui ipse egomet
 Vbi sum q̄ritē. sed nihil discūducit huic rei. qd ais. sy. qd
 ch. Hoc quod te rogo: quos lecos adisti. sy. nimium miris modis
 Mirabiles. ch. lubet audire nisi molestūst. sy. qn discupio
 Dicere omnium primū in pontū aduecti arabiam
 Terrā sumus. ch. eo an etiā arabia in ponto. sy. est nō
 Illa ubi thus gignitur. sed ubi absinthiū fit. atq; cīnīla gallinacea
 ch. Nimiū graphicū hunc nugatorē. sed ego sum insipientior
 Qui egomet: unde redeā hunc rogitē: q̄ ego sciā. atq; hic
 Nesciat. nisi quia lubet experiri quo euasurust deniq;
 Q. uod est tibi nomen adulescens. sy. pax idē nomen mihi
 Hoc quotidianust. ch. ædepol nomen nugatoriū: q̄si dicas
 Siquid crediderim tibi pax perūisse illico. sed quid ais
 Quo inde iisti porro. sy. si animū aduortes eloq; ad caput
 Amnis qd de cælo exoritur sub folio iouis. ch. sub folio iouis
 sy. Ita dico. ch. e cælo. sy. atq; medio quidē. ch. eo an etiā
 In cælum ascendisti. sy. immo doriola aduecti sumus
 Vsq; aqua aduorsa per antenē. ch. eo an etiā uidisti
 Iouem. sy. callidis ad uillā aiebant serui deprōptum cibum
 Mandere porro. ch. porro nolo quicq; prædices
 sy. Eo hercle sies molestus. ch. nam pudicū neminē
 Esse oportet qui abs terra ad cælū peruenerit.
 sy. Dinittit ut te uelle uideo. sed mōltra hosce homines mihi
 Hos ego quæro. quibus me oportet has deferre epistolas.
 ch. Quid ais tu nunc. si forte eū ipsū charmidē cōspexeris
 Illum quem tibi istas dedisse cōmemoras epistolas.
 Noueris ne hominē. sy. ne tu me ædepol arbitrare beluā.
 Qui quidē non nouisse possim: qui cū ætatē exegerim

An ille ita esset stultus: qui mille nūmos crederet
 Philippeum. quod me aurū deferre iussit ad gnatū suū
 Atque ad amicū calicē: cui rem aiebat mādasse hīc suā.
 Mihi cōcrederet. nī me ille & ego illū nossem probe.
 Enimvero ego nūc sycophātæ huic sycophantari uolo
 Si hunc possum illis mille nūmis philippeis circūducere
 Quos sibi me dedisse dixit quē ego qui scit homo nescio:
 Neq; oculis ante hunc diē unquā uidi: ei nimirū credere
 Cui si capitis res fiet: nūmū nūq; credā plumbeū
 Adgredi undūst. hīc hō masticheus. pax te tribus uerbis uolo.
 Vel trecētis. ch. habē tu id aurū quod accepisti a charmide.
 Atq; etiam philippēū numeratū illius in mensa manu
 Mille nūmos. ch. nempe ab ipso id accepisti charmide.
 Mīx quā ab auo eius aut proauo acciperē: qui sunt mortui
 Adulescens cedo dum istuc aurū mihi. sy. quod ego aurū
 Dem tibi. ch. quod a me te accepisse fassus. sy. abs te accepisse
 Ita loquor. sy. q; tu homo es? ch. qui mille nūmum
 Tibi dedi ego sum charmides. sy. neq; ædepos tu is es: neque hodie
 Is unq; eris auro huic quidē. ac si sis nugator nugari nugatori
 Postulas. ch. charmides ego sum. sy. neq; q; hercle es.
 Nā nihil auri fero nimis argute obrepisti me apse occasiūcula
 postq; ego me aurū ferre dixi post tu factus charmides
 prius tu non eras. q; auri feci mentionē. nihil agis proin tu
 Te itidem ut charmidatus es: rurū recharmida
 Quis ego sū igitur: si quidē is non sū qui sum. sy. quid
 Id ad me attinet: dū ille ne scīs. quē ego esse nolo. sis mea
 Causa quod lubet. prius nō is eras. qui eras nūc is factus qui
 Tu non eras. ch. age si quid agis. sy. quid ego agam
 Aurū redde. sy. dormitas senex. ch. fassus charmidē
 Dedisse aurū tibi. sy. scriptū quidem. ch. properas:
 An non properas abire actutū ab his regionibus
 Dormitor priusq; ego hīc te iubeo multari male
 Quāobrem. ch. quā illū quē ementitus es: ego sū ipse
 Charmides: quē tibi epistulas dedisse aiebas. sy. eoque
 Es. ch. is enimvero sum. sy. ain tu tandē is ipse es:
 Ipsus inq; charmides sum. sy. ergo ipse ne es
 Ipsissimus abi hīc ab oculis. sy. eniū serio quoniā aduenis
 Vapulas meo arbitratu & nouorū ædiliū.
 At etiā male dicis. sy. imo saluus quādo quidē
 Aduenis dī te perdant si te floccifacio. an periisse prius

Ego ob hanc operā argentū accipi te mactō infortunio
Sed herū qui sis: quī nō sis floccū. nō interdū
Ibo ad illū renūciabo. quī mihi trīs nūmos dedit.
Vt sciat se perdidisse. ego abeo. male uiue & uale
Quod dī te omnes aduenientē peregre perdant charmides.
Postq̃ ille hīc abiit. post loquendi libere uidetur.
Tempus uenisse. atq; occasio iam dudū meū ille
pectus pūgit aculeus: qd illi negociū fuerit ante ædis meas
Nam epistula illa mihi cōcenturiat metū in corde
Et illud mille nūmum quā rē agat nunquā ædepol
Temere tintinabulū nisi quī illud tractat: aut mouet
Mutū tacet. sed qs hīc est quī huc in plateam cursurā incipit:
Lubet obseruare quid agat huc concessero.

Stasimus. seruus. charmides senex

ch. Tasmine fac te propere celerem. recipe te ad domnū domū
f Ne subito metus exoriat̃ scapulis stulticiā abde: gradū

Ad propera. iādudum factūst̃ cū abisti domo

Caue sis tibi: ne bubulī in te quotabī crebri crepent.
Si abieris ab heri quēstione. ne destiteris currere. ecce
Hominē te stasime nihil. sat in thermopolio condaliū
Es oblitus. postq̃ thermopotasti gutturē. recipe te
Et recurre petere recentū. ch. hīc quisq; est curculio st
Exercitoris hūc hominē cursurū docet. sta. quid homo
Nihil nō pudete. tribus ne te pateris memoria eē oblitū
An uero quia cū frugi hominibus ibi bibisti: q ab alieno
Facile cohiberent manus terruchus fuit cerconicus
Crinnus. cercobolus collabus oculi crepidæ crurū crepidæ

Ferriteri mastigæ inter eos ne homines condariū te
Redipisci postulas quorū eorū unus subripuit currenti
Cursori solū. ch. ita me dī ament graphiciū furē

sta. Quid ego: quid perit? petā: nisi etiam laborē addā
Num apponā apotechā in super: quin tu quod perit
peruisse ducis. cape uorforiā. recipe te ad hex. ch. nō
Fugitiuūst̃ hīc homo cōmeminit domi. sta. utinā
Veteres mores ueteris parsimonie potius maiori honori
Hic essent quā mores mali. ch. diimortales basilica hīc quidē
Facinora inceptat loqui. sta. quī quærit: uetera amare hūc
Morē maiore scias nā nūc mores nihil faciūt: quod licet:
Nisi quod lubet ambulo iā more sanctast̃ libera st̃ a legibus.
Scuta iacere fugere q; hostis more habent licentiā

- la. Petere honorē pro flagitio more fit: ch. morē improbi
 Strenuos præteritæ more fit: ch. neq̃ id est. ita. mores.
 Leges perduxerūt iam in potestate suā. magis qui sūt
 Obnoxii q̃ parentes liberis. eæ miseræ etiā
 Ad pariete sunt fixæ clauis ferreis ubi malos mores
 Adfigi nimio fuerat æquius. ch. lubet adire atq̃
 Appellare hunc. uey. ausculto perlubens sed metuo
 Si compellabo ne aliā rem occipiat loqui. ita. neque
 Istis quicq̃ lege sancti sunt. leges mori seruiūt: mores autē
 Rapere pperant: quæ sacrū qua publicū. hercle istis malā
 Rem magnā moribus dignū est dari: non ne hoc
 publice animū aduortū. nā id genus hominū hominibus
 Vniuersis est aduorsū. atq̃ omni populo malefacit.
 Malefidē seruando. illis quoq̃ abrogant etiā fidē. qui nihil
 Meriti quippe ex eorū ingenio ingenū horū probat
 Hoc qui in mentē uenerit mihi: re ipsa modo cōmonitus sum
 Siquis mutuū quid dederit: fit pro proprio perditū.
 Quū iam repetas. inimicū amicū beneficio inuenis tuo.
 Si mage exigere cupias duarū rex exoritur opitio.
 Vel illud quod credideris perdas. uel illū amicū miseris:
 ch. Meus ē hic qdē stasimus seruus. Sta. nā ego talentū mutuū
 sta. Quod dederam talento inimicū mihi emi. amicū uendidi.
 sta. Sed ego sum insipientior qui rebus curem publicis potius quā
 ch. Id qd proxumū est meo tergo. tute iam geram eo domū.
 sta. Heus tu asta ilico. audi heus tu. Sta. nō sto. ch. at ego te stare uolo
 sta. Quid si egomet te uelle nolo. ch. ha nimīū stasime seuiter
 ch. Enere meliū est cui iperes. ch. polego emi. atq̃ argenti
 ch. Dedit: sed si non dicto audiēs es. qd ago. Sta. dānum malū.
 ch. Bene mones. ita facere certū est. St. nisi qdē es obnoxius
 ch. Si bonus es. obnoxius sū. sin secus es. faciā uti iubes. St. qd
 id ad me attinet bonis ne seruis tu utare: an malis. ch. qd
 Boni malique in ea re pars tibi ē. St. partem alterā tibi
 Permitto. illā alterā ad me quod boni est: apponito.
 ch. Si eris meritis fiet. respice ad me huc. ego sum charmides
 sta. Hæc quis ē. qui mentionē facit homo hominis optimi:
 ch. Iple hō optimus. st. mare. terra. cælū dī uestrā fidem
 Satin ego oculis plane uideo. est ne ipse an nō est. is est
 Certe is est is est profecto. o mi here exoptatissime salue.
 ch. Salue stasime. Sta. saluū te. ch. scio & credo tibi. sed omitto
 Alia: hoc mihi responde. liberi quid agunt mei quos reliqui hic

Filiū atq; filiā. St. uiuūt. ualent nempe. ch. uterq;. St. uterq;
 ch. Di me saluū & seruātū uolunt. cetera intus ociose percūctabor
 Quæ uolo. eamus intro. sequere. st. quo tu te agis. ch. quonā nifi
 Domū. sta. hiccine nos habitare cēses. ch. ubi nā ego alibi censēā
 sta. Iam. ch. quid iam. st. non sunt nostræ ædes. ch. quid
 Ego ex te audio. st. uēdidit tuus natus ædis. ch. perii. st. presentaris
 Argenti minis numeratis. ch. quot. st. quadraginta.
 ch. Occidi. quī eas emit. st. callices. cui tuā rem cōmendaueras
 Is habitatū hūc cōmigravit. nosq; exturbauit foras.
 ch. Vbi nūc filius meus habitat. St. hic in hoc posticulo. ch. male disp
 st. Credidi ægre tibi id: ubi audisses: fore. ch. ego miser meis
 periculis sum. per maria maxima uēctus capitali periculo
 Per prædones plurimos me seruauī saluus redi. nūc hic
 Disperit miser propter eosdē. quorū causa fui hac ætate
 Exercitus adimit animā mihi ægritudo stasime. tene me.
 st. Vis ne aquā tibi petā. ch. res quom iam animā agebat
 Tum esse offusam oportuit

Callices. charmides senes. Stasimus seruus:

cal. Vid hoc hic clamoris audio ante ædis meas.
 ch. q O callices. o callices quali ne amico mea cōmendauī bona
 cal. Probo. & fideli. & fido & cū magna fide. & salue
 Et saluū te aduenisse gaudeo. ch. credo oīa istæ si itast
 Ut prædicas. sed q; iste ē tuus ornatus. cal. ego dicā tibi:
 Thesauꝝ effodiebā itus. dotē filiæ tuæ quæ daretur.
 Sed intus narrabo tibi & hoc. & alia sequere. ch. stasime
 sta. Hem. ch. strenue curre in pīreeū: atq; unū curriculū
 Face uidebis iam illic nauem: qua aduecti sumus
 Videto sangarionem quæ imperauerim curare: ut efferant.
 Et tu ito simul. solutū portitori iam portitoriū
 sta. Nihil ē moræ. ch. tu ambula auctuū redi. sta. illic sum
 Atq; hic sum. cal. sequere tu me hac intro. ch. sequor.
 sta. Hic meo hero amico solus firmus restitit: neq; demutauit animū
 De firma fide hic unus ut ego suspicor seruāt fidem
 Quanquā labores multos ob rem eū ego cepisse censeo
 Hic homo ē omnīū hoīum præcipuus uoluptatibus gaudiūq;
 Antepōnēdus. ita cōmoda quæ cupio eueniūt. quod ago
 Adsequitur. subest. subsequitur. ita gaudiis gaudiū suppetat.
 Lyfiteles adulescens.
 m' Odo me stasimus leſbonici seruus conuenit: is mihi dixit
 Suū herū peregre huc aduenisse charmidem.

Nunc mihi is ppere conueniendus est: ut quæ cū eius
 Filio egi: ei rei fundus pater sit potior, eo, sed fores hæ
 Sonitu suo mihi moram obiciunt incōmodæ

Charmides, callicles senes, ii. lyfiteles, lesbonicus, ado, li.

ch. Eque fuit: neque erit neque esse queng hominū interdū

n Arbitror: cui fides: fidelitalq; amicu erga æquiperet suū

Nam ex hædificauisset me ex ædibus, si absq; te foret

ch. Siquid amicū erga benefeci: aut consului fideliter

Non uideor meruisse laudē, culpa caruisse arbitror.

Nā beneficiū homini propriū quod datur propriū erit

Quod datū utendū est: id repetendū coplast: quando uelis

ch. Est ita ut tu dicis, sed ego hoc nequeo mirari satis.

Eum sororem despondisse suam in tam sortem familiā

Lyfiteles quidem philtonis filio, ly, enim me nominat.

ch. Familiā optimā occupauit, ly, quid ego cesso hos

Conloqui, sed manea etiā opinor, nāq; hoc cōmodū

Orditur loqui, ch, ua, cal, quid ē est, ch, oblitus intus

Dudū tibi sum dicere, modo mihi aduenienti nugator

Quidā accessit obuiam: nimis per graphicus sycophanta:

Is mille nūmum se aurū meo datū tibi ferre: & gnato

Lesbonico aiebat meo: quem ego nec quī esset noram, neq;

Eum ante usq; conspexi prius, sed quid rides, cal, meo

Adlegatu uenit, quasi quī aurū mihi ferret abs te quod darē

Tuæ gnatae dotem: ut filiū tuus quādo illi a me darem: esse

Allatū id abs te crederet, neu quis rem ipsam posset itelligere,

Et thesaurū tuū me esse penes, atq; eum a me lege populi

Patriū posceret, ch, scire ædopol, cal, megaronides

Cōmunis hoc meus & tuus beneuolens cōmentust

ch. Qui nūc laudo cōsiliū, & pbo, ly, qd ego ineptus dū sermonem uereor

Interrumpere, solus sto: nec quod conatus sum agere ago, hoies

Conloquar, ch, quis hic ē: qui huc ad nos incedit, ly, charmiden.

Socæ suū lyfiteles salutat, ch, dī dēt tibi lyfiteles: quæ uelis.

cal. Non ego sum salute dignus, ly, imo salue callicles: nunc priorem

Æquū me habere, tunica propior pallio est, ch, deos

Volo consilia uestra recte uortere: filiā meā tibi desponsatā esse audi

ly. Nisi tu ne uis, ch, imo haud nolo, ly, sponden ergo

Tuā gnata uxorem mihi, ch, spondeo & mille auri

philippū dotis, ly, dotē nihil moror, cal, si illa tibi placet,

placenda dos quoq; ē: quā dat tibi, ch, postremo quod uis

Nō duces, nisi illud quod nō uis feras, cal, ius hic orat, ly, ipetrabit

Te aduocato atq; arbitro istā lege filiam tuā sponden mihi
 Vxorē dari. ch. spondeo. cal. & ego spondeo idem hoc:
 ly. O saluete adfines mei. ch. atq; ad poltū res quas ppter tibi tamen
 cal. Succensui. cal. quid ego feci. ch. meū corrumpi quia pfectus filium
 cal. Si id mea uoluntate factū est: quod mihi succenseas.
 cal. Sed sine me hoc abs te impetrare quod uolo. ch. quid id est
 cal. Scies siquid stulte fecit: ut ea missa facias omnia. quid quassas
 ch. Caput. ch. cruciatur cor mihi & metuo. cal. quid nā id est
 ch. Cū ille itat: ut esse nolo id crutior. metuo si id denegem
 Quod me oras: nī te leuiorē erga me putes: non grauabor
 Faciam ita ut uis. cal. probus es eo ut illū euocem
 ch. Miserunt male pmerita ut merita: si mihi ulcisci non licet. cal. apite
 Hoc aperite propere & lesbonicū si domist foras euocate ita
 Subito st. propere quod eum conuentū uolo. le. quis homo
 Tam tumultuoso sonitu me exciuit subito foras. cal. bene uolens
 Tuus atq; amicus. le. satū est salue dic mihi. cal. recte tuū
 Patrem rediisse saluū peregre gaudeo. les. quis id ait. cal. ego
 lef. Tu uidisti. cal. & tute idem uideas licet. le. o pater pater mi
 Salue. ch. salue multum gnate mi. les. si quid tibi pater laboris
 ch. Nihil cūerit. ne time. bene re gesta saluus redeo. si tu modo
 Frugi esse uis hāc tibi pactast callieli filia. le. ego ducā pater:
 Etiā & siquam aliā iubebis. ch. quāq; tibi succensui.
 ca. Miseria una quidem hominist affatim. ch. immo huic parunst
 Nam si pro peccatis centum ducat uxores parunst
 lef. At iam posthac temperabo. c. dicis si facies modo
 ca. Nūc qd causa est quā uxorē cras domū ducat. ch. optimunst.
 Licet tu in pendinū paratus sis: ut ducas plaudite.

plauti Truculentus.

Argumentum.

Res unam pereunt adulescentes mulierem
 Rure unus. alter urbe. peregre tertius
 Vtque ista ingenti militem tāgat bolo
 Clam sibi supposuit clandestino editū.
 Vi magna seruos est: ac trucibus moribus:

Id peni rapiant domini parsimoniam

Et is tamen mollitur miles aduenit

Natque causa dat propensa munera:

Tādem compressa pater cognoscit omnia:

Vtque natam ducat: qui uisarat: conuenit.

Suumque is repetit a meretrice subditū.

Prologus.

Erparuam partem postulat plautus loci de uestris magnis.

P Atq; amoenis moenibus athenas: quo sine architectis cōferat.

Quid nūc daturum estis: an nō: at nunc meliorem.

Quidem uobis me ablaturū sine mora: qd si de uestro.

Quippiam orem abducere me hercle in odiis resident.

Mores pristini ad negādum ut celeri lingua utamini.

Sed hoc agamus. qua huc uentumst gratia.

Athenis tracto ita: ut hoc est proscenium.

Tantisper dum transigimus hāc comcediam.

Hic habitat mulier: nomē eā est phronesium.

Hæc huius sæculi mores in se possidet.

Nunq̃ ab amatore suo postulat id quod datumst.

Sed reliq̃ dat operam: ne sit reliquū poscendor: atq; auferēdo.

Vt mos est mulier: nam omnes id faciunt. cum se a mari.

Intellegunt. ea se peperisse puerū simulat militi.

Quo citius rem ab eo auferat cū puluisculo qd multa.

Superē mulierē his. cū aia ad eum habenti euorterit.

Dinarchus adulescens.

On oīs aetas ad perdiscendū sat est nam antidum id pdiscat.

n Ah. quot pereat modis neq; ea ratōe me absq; se unq̃.

Educet uenus. quā penes amantiū summa sūmag; redit.

Quot amans exemplis ludificetur. quot modis pereat.

Quotq; exoretur exorabilis. quod illic blanditiæ. quot illic.

Iracundiæ sunt. quot sunt perclamanda: dī uostram fidem. habui.

Quid peierādum est. etiā præter munera primum.

Dum mœret animus. præmiū si obolus obeunt tres noctis.

Tutor interea loci aut æra aut uinū. aut oleū. aut triticū:

Temptat benignus ne an bonæ frugi sies: quasi in piscinam.

Rete q̃ iaculū parat: quando abiit rete pessum: abducit.

Infra sin iecit retem: piscis ne effugiat cauet dū huc.

Dum illuc rete ore ipedit piscis. usq; adeo dolium foras eduxit.

Idem est amator. si id quod oratur dedit: atq; est benignus.

potiusq; frugi bonæ adduntur noctes interim ille.

Hamū uorat. si semel amoris poculū accepit mere.

Eaq; intra pectus se penetravit potio. exemplo & ipsus.

perit & res: & fides. si iratū scortum fortēst amatori suo:

Bis perit amator: ab re atq; animo simul sin alter.

alteri potior est idem perit.

Si raras noctes ducat: ab animo perit. si increpatit ipsus.

Gaudet res perit ita & in ædibus lenoniis priuſq; unū
 Dederis: centū quæ poſcat parat. aut petit aux. conceſſa
 Pallula eſt. aut empta ancilla. aut aliquod uafum argentū:
 Aut uafū æneū aliquod. aut lectus dapſilis. aut armariola
 Græca: aut aliqd ſemper quod pereat. debet amans ſcorto
 Suo. atq; hæc calamus nos damna induſtria. cum iam rem
 Fidemq; noſq; noſmet perdimus. neq; parentes; neque
 Cognati ſentiant: quos cum calamus ſic facimus conſcios
 Qui noſtræ ætati tempeſtiue temperant. unde ante parata
 Deimus poſt partoribus. faxim lenonū & ſcortorū plus eſt
 Et minus damnoſorū hominū: q̄ nunc ſunt. ſiet
 Nam nunc lenonū & ſcortorū plus eſt fere
 Nam nuſq; alibi: ſic ſunt circum argentariasi: q̄ olim
 Muſcarum eſt cum caletur maxime. ſcorti lenones
 Quaſi ſedent quouidie. ea nimia eſt ratio quippe q̄ certe ſcio
 Aeris plus ſcortorū eſſe iam quam ponderum.
 Quos quidem quam ad rem dicam in argentariis
 Referre. habere. niſi p̄ tabulis. neſcio ubi hæc perſcribantur
 Vſuraria accipiat dico expenſa. neq; cenſeat
 Poſtremo id magno in populo: mulier hominibus
 Re placida atque ocioſa uictis hoſtibus. amare oportet
 Omnes: qui quod dent habent. nam mihi hæc meretrix
 Quæ hic habet phroneſium ſuum. nomen. omnem
 Expectore emouit meo phroneſim. nam phroneſis
 Eſt ſapientia. nā me fuiſſe huic fateor ſummū atq; intumū
 Quod amantiſ multo peſſimū eſt. pecuniæ. eadem poſtquā
 Alium reperit qui plus daret damnoſiorem me exinde
 Amouit loco. quē infeſtum ac odioſū ſibi eſſe memorabat mala
 Babylonienſem militem. ſis nunc dicitur uenturus peregre
 Eo nunc cōmenta eſt dolū. peperiffe ſimulat ſeſe. ut me
 Extrudat foras. cum eſſe ſimulant militē puero patrem
 Atque utcū ſolo pergræcetur militi. cum iſti ſuppoſiti
 Puerū. opus. peſſima mihi uerba retur dare ſe: an me cenſuit
 Celare ſe poteſſe grauida ſi foret. nā ego lemno aduenio.
 Athenas nudiuſtertiſ legatus. hinc quo cum publico
 Imperio fui. ſed hæc qbus melius eſt ſtaphiū eſt ancillula
 Cum ea quoq; etiam mihi fuit commertiū.

Aſtaphium ancilla. Dinarchus idem

aſt.

a

D fores auſcultato atq; adſerua has ædis.
 Nequis aduentor grauior abeat. quā adueniat.

Neu qui manus attulerit steriles intro ad nos:
 Grauidas foras exportet. noui ego hominū mores.
 Ita nunc adulescentes morati sunt. quin ei
 Aut se nec adueniunt ad scorta congerones
 Consulta sunt consilio. quando intro adueniunt:
 Vnus eorū aliq̃ oculū amice usq; oggerit. dum illi agant
 Cum uident quem piā se adseruare: obcludunt. qui custodem
 Oblectent p̃ ioculum & ludū. de nostro saepe edunt quod
 Partores faciunt. sit pol hoc. & pars spectatorū scitis.
 Hæc uos me haud mentiri. ubi usus pugnae &
 uirtuti de prædonibus prædam capere
 At nos rursum lepide referimus gratiā furibus nostris
 Nam ipsi uident cum eorū aggerimus bona loqui
 Etiā ultro ipsi aggerunt ad nos: di. me illis q̃dem uerberat uerbis
 Nam ego huc dona congeffi. ast. cōmemini. iam pol ego
 Visam si domi erit. mecū adducam. di. heus mane dū
 Astaphiū priusq̃. ast. q̃s reuocat. di. scies respice huc.
 Ast. Quis est. di. uobis qui multa bona esse uult.
 Ast. Dato si esse uis. di. faxo erunt. respice
 Huc modo. ast. io enicas me miserā. quisq̃s es. di. pessima
 Mane. ast. odiosus es dinarchus. ne illic est atq;
 Is est is aduas lili ituli. ser contra manum. & pariter
 Gradere tibi seruio: atq; audiens sum imperiū. di. tute qd agis
 Ar. Valeo. & ualidum teneo peregre quoniam aduenis uiuus
 Di. Benigne dicis asta te amabo. ast. sine me ire: quo iussit. di. eas.
 Sed quid ais quid uis istic quo iter inceptas quis est
 Quem arcessis? ast. archinam obstetricem. di. mala foemina es
 Ast. Soleo una est disciplina. di. manifestam mendaciū mala
 Te teneo. ast. quid iam amabo. di. quia te adduciturā huc dixeras
 Eum ipsum. ast. in onea a se nūc mulier facta est ex uiro. di. mala est
 Ar. præstigator sed tandem loquere qui sis homo. di. est astaphium
 Vnus amator: ast. nimis ociosum arbitror hominem esse. di. quia
 Nam arbitrare. ast. quia tuo uestimento & cibo alienis
 Rebus curas. di. uos mihi ddistis ociosū. A. qd iā amabo. di. expedibo
 Rem perdidī. meū negotiū abstulistis. si rem seruassē.
 Fuit ubi negotiosus essem. as. an tu te bene rem publicam
 Aut amoris aīa lege habere posse postulas. qn tu ociosus fias.
 di. Illa haud ego habui publicum. peruorse interpretaris.
 Nam aduorsum legem amem ob meā scripturā pecudem accipit.
 Fieri que. as. idem quod te facis: faciunt rem male gerentes. ubi non

- Est scriptura unde dicitur: incusant publicanos. di. maleuerit
 Res pecuaria mihi apud uos. nunc uicissim uolo habere
 Aratiunculā pro copia apud uos. ast. non aruus hic qui arari solet
 Sed pascuus est ager. si rationes habiueris
 Ad pueros ire melius est hunc nos habemus publicū: illi alii
 Sunt publicani. di. utroque percognoui probe idem
 ast. Illic pol tu ociosus. cū illic & hic peruersus es. sed utris
 Cum re esse mauis. di. procaciores estis uos. sed illi peruersi.
 Illis perit quicquid datur. neque ipsis apparet quicquid
 Vos saltem siquid queritis: & bibitis: & comestis.
 Postremo illi sunt improbi. uos neque & gloriosi. maleque
 In nos illis. ast. ea omnia tibi dicis dinarche. & nostram
 Et illorum uicem. di. quid istuc. ast. rationē dicā. quia qui
 Alterū incusat probri. ipsum se intueri oportet.
 Tu a nobis sapiens nihil habes. nos neque abs te habemus.
 di. O astaphiū haud istoc modo solita es me ante appellare:
 Sed blande. cū illuc quod apud uos nunc est: apud me habere.
 ast. Dum uiuit. hominem noueris. ubi mortuus est. quiescas
 Te dū uiuebas noueram. di. an me mortuū arbitrare
 ast. Qui potis est amabo. planius qui antehac amator sumus
 Habitus est tunc ad amicā uerius uerimonia referte.
 di. Vestra hercle factū iniuria. quæ pperaueritis olim rapere
 Ociose oportuit. diu ut essem in columis uobis.
 ast. Amator similis est oppidi hostili. di. quo argumento est ast. quam
 primū expugnari potis est amator. optimū est amicā. di. & ego faccor
 Sed longe aliter est amicus atque amator. certe hercle quæterrimus
 Amomini optimus amicus. non hercle occiderunt. mihi etiam
 Fundi & ædis. ast. cur obsecro ergo ante hostiū pignoto alieno
 Que astas. i intro haud alienus tu quidē es. nā ecastor neminem
 Hodie magis amat corde atque animo suo siquidem habes fundū
 Atque ædis. di. in medio sunt linguæ sitæ uestre atque orationes.
 Corda bella sunt sita atque acerbo aceto linguis dicta dulcia
 Datū. corde amare factis amantis. siquid non danunt: at. non didici
 Fabulare. di. nō istæ mea benignitas docuit te fabulari. ast. sed istos
 Qui cū genitis suis belligerant parce pmi. di. mala es atque eadē quæ
 Soles inlecebra. ast. ut expectatus peregre aduenisti. nam obsecro
 Cupiebat te heri uidere. di. quid tandē. ast. te unū ex omnibus amat
 di. Euge. funde & ædes per tempus subuenistis mihi. se. qd ais
 astaphiū: ast. quid uis
 di. Est ne intus nūc phronesium. ast. tibi quidē intus. di. ualet. as. imo

di. Aedepol mellus sã credo fore: ubi te uldebit.
 Hoc nobis ultimũ maximũ eicũ amamus: tunc perimus.
 Si illud quod uolumus dicitur palam cũ mentiuntur:
 ast. Veg: esse inciti credimus. ne ut in astu mutuatur ira:
 di. Eia haud ita ẽ res. di. ain tute amare. ast. immo unice unum
 ast. Peperisse eã audiui. ast. ha obsecro tace dinarche. di. qd iam.
 Horresco misera mentio quotiens fit partitionis. ita poene
 Tibi fuit phronesiũ i intro amabo.
 di. Vise illã atq; operire ibi. iam exibat nam lauabat.
 ast. Quid ais tu quæ nunq̃ fuit prægna: qui parere potuit
 Nam equidem utrum illi: quod sciam: nunq̃ extumere sensi.
 Celabat metuebatque terne sibi persuaderes ut abortioni
 Operã daret: puerũque lite necaret. tum pol isti puero quidem
 Est pater babylonienſis miles. cuius nunc ista aduentũ expetit
 Immo abeo ut nunciatus iam hic adfuturũ aiunt eum nõdum
 Aduenisse miror. di. ibo igit̃ intro. ast. quippini tam audacter. quam
 Domũ ad te: nam tu ædepol noster. sed iam nunc dinarche
 di. Quam mox te recepisti. iam hic ero. ppe est: profecta quo sum
 Redi uero actutũ. ego interim te apud uos opperibor.
 Astaphium ancilla.

A ha ha hercle quieuit. q̃a introiuit odium tandẽ sola sum.
 h Nunc quidẽ meo arbitrarũ loquar libere: quæ uolam:
 Et que lubebit huic hominẽ amanti me hera apud nos dixit
 Veniã de bonis nam fundi ædes obligatæ sunt ob amoris prandiũ
 Veg: apud hunc me hera cõsilia sũme loquitur libere: magisq;
 A deo ei consiliarius hic amicus est q̃ auxiliarius.
 Dum fuit dedit. nunc nihil habet. quod habebat nos habemus
 Istincid habet: quod nos habuimus. humanum facinus factũ est
 Actutum fortunæ solent mutarier. uariã uita est. nos diuitem
 Eum meminimus. atq; isti pauperes nos. uertere sese memoriaſt
 Vices sic. quid ita miretur si eger: necesse est nos patier a uita
 Aequum factũ est. piaculũ est misereri nos hominum
 Rem malegerentiũ. bonis esse oportet dentibus lenam probam
 Adridere quisquis ueniat: blandeq; alloqui. male corde
 Consultari. bene loq. lingua meretricẽ esse simile sentis concedet
 Quemq; hominẽ attingerit: profecto aut malũ aut damnu
 Dari. nunq̃ amatoris meretricẽ oportet caulam noscere.
 Quis ubi nihil det: pro infrequente eũ mittas militiã domũ:
 Nec unq̃ quisq; probus erit amator: nisi qui rei
 Inimicũ suũ. nugæ sunt. nisi quod modo cum dederis

Dare iam lubeat denuo is amatur. hic apud nos: q quod edis
locatus datum. dum habeat tum amet. ubi nihil habeat.
Alium quaestum caepiat. & quo animo ipse si nil habeat
Aliis qui habent de locum probus est amator: qui
Relictis rebus rem pdit suam. at nos male agere praedicant
Viri solere secum. nosq; esse auaras. qui si nunq
Alienos agimus tandem. nam ecastor nostri. q satis dedit
Suae quisq; amicaz amator. neq; pol satis accepimus.
Neque ulla satis poposcit: nam quando sterilis est amator
Satis si negat se habere quod det soli nec satis accipimus.
Satis cum quod det non habet. semper datores novos
Oportet quaerere: qui de thesauris integris dona
Danunt. hui ut hic agrestis est adolescens: qui hinc abiit
Nimis pol mortalis lepidus: nimisq; probus dator
Sed is clam patre etiam hanc noctem illac
per hortu transiliuit ad nos. cu uolo conuenire.
Sed est huic unus seruus uiolentissimus.
Qui ubi quang; nostrarum uidet ppe aedis hasce egrediens
Item ut de frumento anseres clamore absterret: & abigit.
Is item est agrestis. sed fores quicquid est futurum feriam:
Ecquis huic tutellam ianuaz gerit. ecquis intus exit.

Stratila seruus. Astaphium ancilla.

Vis illic est q tam pterue nostras aedis arietat.

q Ego sum respice ad me. st. qd ego. ast. none ego uideor tibi.

Ast. Quid tibi ad hasce accessio est aedis ppe: aut pulatio ist

Str. Salue. str. satis est mihi tuae salutis: nihil moror. non saluo.

Ast. Aegrotare malim q esse tua in salute sanior

At uolo scire quid debet hic tibi nostrae domi. ast. comprime.

Spo meam qdem herele. tu quem solitas comprimis.

Str. Imprudens perridiculu ut rustico suadet stuprum

Iram dixi. str. ut esse coepisti fide si e una altera. ast. nimis hic

Ast. Quid truculentus. str. pgin male loqui mulier mihi.

Quid tibi ego aut dico. Str. qa enim me truculentu noies

Ast. Nunc adeo nisi abis actutu: at dicis quid quaeras. scito

Iam herele ego hic te mulier: quasi sus catulos pedibus

Proteram. ast. rus me: hic qdem est pudendu: & uero

Clurinu pecus. str. aduenisti huc subtentatu exorna.

Quia tibi insuaso infecisti propudiosa pallulam. aneo

bella es quia coepisti arma: aduenias. nuc places.

Cum me illi uelim meturi. dices quid quod te rogo

Mancupium: qui accipias gesta teetū. hæ nos an uos
Dignos dant. lauinia hic sunt quas habes uictorias.

Ar.

Ne attigas me. Str. tangam ita me amabit sarculum
Vt ego me rurū iam examauerim patulum moueri
Cunq; ita noctē in stramentis pernoctare perpetem
Quam tuas centū cœnatas noctes mihi dono pari
Rus tu improbras ut nacta es hoīem. quē pudeat probri
Sed quid apud nostras negociū mulier ē adis tibi

Ar.

Quid tu hoc occurras in urbē. quotienscūq; aduenimus
Mulieres conuenire uolo uostras. Str. quas tu mulieres
Mihi narras: ubi musca nulla scœmina ē in ædibus: nulla istine
Mulier habitat: rus in quā abi erunt abi. ast. quid clamas insane.

Str.

Abire hinc nī propera grandigras. iam ego istoc fictos
Compositos. crispas cinnos tuos unguentatos usq; ex cerebro
Expellam. ast. quā gēa. Str. qā adeo foras nās iunctas audes
Accedere. qāq; istas buccas tam belle purpuriflatis habes

Ar.

Erubui mecastor misera ppter clamorem tuū. Str. ita ne erubuiisti
Quasi uero corpori reliqris tuo potestate coloris ulli capiēdi mala
Buccas rubriceta omne corpus intinxit tibi. pessume estis. ast. qd est
Quod uobis pessume hæc. Str. scio ego plus: q̄ me arbitraris scire.

Ar.

Quid id ē obsecro qd scias. Str. herilis noster filius apud uostrā perit
Vr̄pastute eū iniiciatis in malam fraudē: & præmiū.

Sanus si uidear edicā. ast. dicis cōtumeliā. nemo hominū

Hic pīre solet. apud nos res pdunt suas: ubi pdiderūt

Res: abire hinc si uolūt uti ius licet: ego nō noui adulescentē

Vestrū. Str. ueron. ast. serio? Str. qd maceria illa ait in horto

Quæ ē: quæ in noctes singulas latere sit minor. quā is ad uos

Damnī permenus uiam est: ast. nō mīx uetus est maceria lateres

Si ueteres ruunt. Str. ain tu male lateres ueteres ruere: nunquā

Edepol mihi quisq; homo mortalis posthac duarū rex creduit.

Ni ego uesta hero amaria facta denarrauero. ast. ē ne ille

Violentus. Str. suā non enim ille meretriculis muniendis rem

Cogit: ueq; parsimonix duriciæ æq; quæ nunc duo scia.

Exportatur pessumū. hem tuos exungula. male uiuitis.

Ego ne hic musitē. iam enim eccere ibo ad forum: atq; hæc

Facta narrabo senī. neq; istue in se gestit. ast. ergo coget exanimem

Mali. si ecastor hic homo sinapi uictitet: non censeam tamesse

Tristem posse. Str. at pol ero beneuolens uti estis uos. astauerū ego

Illū: quāq; uiolentus. spero immutauī pōt blandimentis

Ornamentis cæteris meretriciis. uidi eqqdem iumentū ex

in domito domitum

Fieri atq; alias beluas: nunc ad heram ire uidebo ecce odium
Progreditur meum. tristis exit. ad conuenire etiam hic dum phronesium.

Dinarchus. Astaphium ancilla.

di. Iste ego credo qui usque dum uiuunt lauant: minus diu

p Lauare: quod haec lauat phronesium. si proinde amentur

Mulieres diu lauauit. omnes amatores balneatores sient:

ast. Non quis parum perdurari: opperiri. di. quin hercle lassus iam sum

Durando misere. ast. mihi quoque per lassitudine opus est lauare. di. sed obsecro

Heracle astaphium intro hac nuncia me adesse cui perperet suauitatem

Ut satis lauerit. ast. licet. di. audin etiam. ast. quod uis. di. di. me

perdunt qui te reuocauit. non tibi dicebam in modo. ast. quid iam

Reuocabas. di. improbus nihilque homo qui tibi mille passus pepit morae:

Sed quod haec hic autem tam diu ante aedis stetit: nescio quae praestolata est

Credo militem illum student. iam quasi uulturii triduo prius

praediuinant quo die esuri sient. illum iniant omnes illi est

Aius oibus. me nimio magis respiciet: ubi is huc uenerit

Quam si hinc ducentos annos fuerim mortuus. uerum seruire suaue est

Ve misero mihi post actum plector. quia ante partum perdidit

Verum nunc si qua mihi obtigerit hereditas magna atque luculenta

Nunc postquam scio dulce. atque amarum quod sit es pecunia. ita ego illam

Aedepol seruum itaque parce uictitem. ut nulla faxim eis dies

Paucos fiet. ego istos. qui nunc me culpant confutauero

Sed ad sentio aperiri fores quae absorbent quicquid uenit infra pessulos

Phronesium. Dinarchus.

Ubi tibi nam amabo ianua est mordax mea. quo introire

n Metuas mea uoluptas. di. seruide ut rosa floret ut oleum

Nitide nitet: phron. quod tam infacetus lemno adueniens: quod uenit

Non des amicae dinarche suauitatem. di. uah uapuloh hercle

Ego nunc. phron. atque adeo male. quo te auortisti. di. salue

Phronesium. phron. salue hic ne hodie coenas: saluus cum aduenis?

di. Promissi iube. coenabo ubi tu iusseris. phron. hoc me libente facies

di. Aedepol me magis. nempe tu heris hodie mecum mea phronesium

phron. Velim si fieri possit. di. cedo soleas mihi perperate afferte

Mensam amabo: phron. sanus es. di. non aedepol bibere possum iam

Ita aiomalest. phron. mane aliquid fiet tibi: di. sparsisti

Aquam. iam rediit aius. deme soleas. cedo uiuam

phron. Idem es ecastor qui soles sed dicas mihi bene nam ambulasti

di. Huc quidem hercle bene. quoniam tui uidendi est

Copia. phron. complectere libens. di. at hoc est melle dulci dulcius.

Hoc tuis fortunis suppetit præstant meæ.

- di. Da nunc suauit. phr. imo uel decē. utinā istoc paup essem:
Plus pollicere q̄ ego a te postulo. utinam a principio
Rei itē parsissem meæ. ut nūc reparcis suauit. phr. siqd tibi
Cōpendi facere possim factā. di. ædepol uelim iam auertisse
Iam pol mihi qdem atq; oculis meis. phr. nū tibi sordere uideor.
di. Non mihi qdem. ueq; tempestas meminī quondam fuit.
Cū inter nos sorderemus alteri sed qd ego facinus audiui
Adueniens tuū: qd tu hic absente me noui negocii gesseris.
phr. Cūq; bene præuenisti. sane gaudeo tibi mea cōsilia sumas
Semp credidi eqdē nec peperī puerū: nec prāgnans
Fui ueq; adsimulaui: me esse prāgnantē: haud eram.
di. Quæ ppter mea uita. phr. ppter militem babyloniensem:
Qui quasi uxore sibi me habebat āno uno: dum hic fuit.
di. Ego senserā. sed quid istic. cui rei itē adsimulare retulit. phr. ut
Esset aliqui si aqua usq; ē & redimiculū. reuersionē ut ad me faceret
Denuo nunc huc remisit nup ad me epistulā: sese expertū:
Quāti sese penderē siqd peperissem educare tollerē bona sua me
Habiturū oia esse. di. ausculto libens. qd deniq; agitis? phr. mater.
Ancillas iubet. quonā iam dicimus mensis aduentat prope.
Aliā aliorum ire. præmandare & quærere puerū aut
Puellam. q supponant mihi. qd multa uerba faciā tonstricē
Syrā nouisti nostrā quæ erga ædem sese habet. di. noui
phr. Hæc una opa circūit per familias puerū uestigat clanculū ad me
Detulit datū sibi esse dixit: mercis male. eū. di. nunc non illa
peperit? quæ peperit prior. sed posterior. phr. ordine omnē rē tenes.
di. Nūc ut præmisit nūciū miles mihi nō multo post hæc aderit
Nunc tu te interim qsi puerpera hic pcura. phr. quippini ubi sine
Labore res geri pulchre pōt ad suū quēq; æquū ē quæstum
Esse callidū. di. qd me futurū est. quando miles
uenerit: relictus neabste uiuam
phr. Vbi illud quod uolo habebō ab illo: facile inueniā quo modo
Diortū & discordiā inter nos parē. post id ego totū tū cū
Mea uoluptas usq; æro assiduo. di. imo. hercle uero accubuo
Maue lim: qn dis hodie sacrificare pro puero uolo adscititio
phr. Immo hercle uero gnto die qd fieri oportet censeo
Non audes aliqd mihi dare munus ciuiliū lucrū. di. hercle
Videor facere mihi uoluptas me heia ubi qppiam me
posces. phr. at ego ubi abstulit. di. iam faxo hic aderit. seruum huc
Mittā meū. phr. sic facito. di. qd aūt erit boni cōsulas

phr. Ecce hoc munus te curatur: scio. ut cuius me non poeniteat
Mitte mihi. di. nū quippiā me uis aliud. phr. ut quando otium
Tibi sit me reuifas. di. ualeas. phr. uale. di. pro di immortales non
Amantis mulieris sed sociæ unanimantis fidentis fuit:
Officium facere. qd mō hāc facit mihi. suppositiōne pueri
Quam mihi credidit germanæ quod sorori nō credit soror
Ostendit mihi iā sese medullitus: se infidelem nūquā
Dum uiuat fore ego ne illam ut non amē! ego ne illud nō bene uelim
Me potius non amabo quā huic defit amor ego isti nō munus mittam
Iam mō ex hoc loco iubebo ad istam quinque perferri minas
præterea obsonari dūtaxat hic mīna multo illi potius bene erit
Quæ bene uult mihi: q̄ mihi met oīa quæ mihi facto mala.

Phronefium meretrix.

Vero isti date mammā. ut miseræ matres sollicitæq̄
p Ex aio sunt cruciantq̄ æ depol cōmentū male
Cūq̄ eā rē in corde agito: nimio minus perhibemur
Malo q̄ sumus igenio. ego prima de me modo dicta dictito
Quanta est cura in aio. quantū corde capio dolorem:
Dolus ne occidat morte pueri. mater dicta quod sum. eo magis
Studeo uitæ quæ hoc ausa sum. tantundē dolū adgrediar
Lucrī cā auara probrum. sum executa alienos dolores
Mihi supposui. nullam rem oportet dolose: adgrediri: nisi
Astute accurateq̄ exequare: i os metiā uidetis ut ornata
Incendo puerperio. ego nunc me esse ægram adsimulo
Male quod mulier facere incēpit. eius nisi efficere ppetrat
Id illi morbo: id illi senio est. eā illi miseræ miseriast
Si benefacere incēpit. eius enim cito odium percipit
Nimisq̄ pauca sunt defestæ maleq̄ facere occeperent
Nimisq̄ pauce efficiunt. siq̄d occeperint benefacere.
Mulieri nimio malefacere melius est onus: q̄ bene
Ego qd mala sum. matris opa mala sū & me apte malitiā
Quæ me grauidā eē adsimulaui militi babilōnio. eā nunc
Malitiā accuratā miles iueniat uolo. istic haud multo post
Credo aderit. nūc prius precauero sciens cumq̄
Ornatu ut grauidā quasi puerperio cubem. date mihi
Huc eiectā atq̄ ignem in aram ut uenerer. uicinā meam
Hic apponite: atq̄ abite ab oculis. operæ preciiū face ut
Accubam. accede adiutare sic decet puerperam. soleas
Mihi date palliū inice in me huc archilis. ubi est astaphiū
Fer huc uerbenā mihi thus & bellaria. date aquā manibus

Nunc ecceator ut ueniret miles uelim.

Stratophanes miles phroneſium meretrix. Staphium ancilla

Expectetis ſpectatores meas pugnas dum prædicem

Manibus duellis prædicare ſoleo haud in ſermonibus.

Scio ego multos memorauiffe milites mendaciã
Et homeroidam & poſtilam illi memorari poteſt.

Qui & conuicti & condemnati falſis de pugna ſient

Non laudandus eſt qui plus credit. quã audit. q̃

Quã uidet. num placet cū illi plus laudant: quã audiunt

Quã quã uident. pluris eſt oculatus teſtis: unus q̃ auriti

Decem: qui audiunt audita dicunt. q̃ uident plane ſciunt

Non placet quẽ ſcurrã laudant manipularis muſitant

Neque illi quoz lingua gladioꝝ aciem præſtringit domi

Strenui n. mio plus proſunt populo: q̃ arguti & cau

Facile ſibi ſacunditatem uirtus arguta inuenit

Sine uirtute arguti ciuẽ mihi habea pro præfica

Quã alios conlaudate abſe ſe uero non pōr. nunc

Amicam decimo menſe poſt athenas atticas uiſo

Quã grauidam reliq̃ meo compreſſu. qd ea agat

phr. Vide q̃s loquitur. alta. iam propinquat miles mea

Phroneſium tibi adeſt ſtratophanes

Nunc tibi opus egram ut te adſimules: phr. tace.

Cui adhuc ego tu malã emonet ruri a me maſcicio

Vincereſt repperit mulier ut ego opinor uina dea aut

Hoĩem ut uolo. Str. euge aſtaphiũ eccam mihi

Aduorſum. phro. ſalue ecceator ſtratophanes uenire ſaluũ

St. Scio ſed peperit ne obſecro phroneſium. aſt. peperit pueꝝ

Nimium lepidum. ſtr. ecqd mihi ſimilis eſt. aſt. rogas.

Quin ubi natuſt macharam & clipeum poſcebat ſibi

St. Meus eſt ſcio iam de argumentis nimium quidem ſimilis eſt

Aſt. pape iam manuſt. ſt. iam ne lectat legionem quã ſpoliare

Velit. aſt. here nudiuſq̃ntus natus qdẽ ille eſt. ſta. qd poſtea

Inter tot dies quidẽ hercle iam actum aliquid oportuit

Quid illi ex utero exiſcioſt priuſq̃ poterat ire in proeliũ

Aſt. Conſequere atq̃ illam ſaluta & gratulare illi. ſt. ſequor

phr. Vbi illa obſecro eſt quã me hic reliquit ab ſe: abiſti

Aſt. Adſum adduco tibi exoptatũ ſtratophanẽ. ph. ubi iſeſt obſecro

St. Mars peregre adueniens ſalutat nerienem uxorem ſuam.

Cum tu rectẽ proueniſti cumq̃ es aucta

Libertis gratulor. cū mihi tibiq̃ magnum dediſti decus

- phr. Salue qui me interfecisti pene & uita & lumine. quique
 Mihi magnos dolores per uoluptatem tuam condidisti in corpore.
 Quo nunc etiam morbo misera sum. St. eia quā ob rē mea uoluptas
 Tibi obuēnit labos iste. filiū peperisti: q̄ edis spoliis opplebit tuas
- phr. Multo ecastor magis oppletis opus est tritici granariis. nāc illa priusq̄
 Spolia capiat hinc nos extinxit fames. st. habe bonū animū
- phr. Saniū sis pete hinc ab me nequeo caput
 Tollere. ita do. itaq̄ me ego doleo
 Neq̄ iam queo pedibus mea sponte ambulare: ita. si me ex medio
 Mari saniū petere tuū iubeas: petere haud pigeat me.
 Id ita esse experta es. nūc experiete mea phronesiū me te
 Amare: adduxi ancillas tibi ecceas ex syria duas. istas dono
 Adduce hoc tu istas. sed reginæ domi suæ fuere ambæ
 Veg. patriam ego excidi manu. his te dono. pœnitet
 ne te quod ancillæ sunt.
- phr. Iā: qn etiam superducas quæ mihi comedant cibū. st. hoc quidem
 Hercle si ingratus sit donū cedo tu mihi istam puere pallulam.
 Mea uoluptas attuli ecceā pallulam ex pari gratia tibi tene tibi.
- phr. Hocce mihi ob labores tantos tanillū dari. str. perī miser
 iam auro contra constat filius etiānum nihilipedit. addit purpurā
 Exorat tibi attuli tuas ponto amœnas. tene tibi uoluptas mea
 Accipe hoc. abduce hasce. in cōspectus uēstras. phr. & qdem has
 Me nihil castor. neq̄ me res. Stra. nihil ne huic sat est: ne unū uerbū
 Quidē dixit. uiginti minis uenire illæ posse credo dona: quæ ei
 Dono dedi: uehementer mihi nunc est irata. sentio: atq̄ intelligo
 Verū adibo. quid ais nunc tu: nūne uis me uoluptas mea
 Quo uocatus sum ire ad cœnā: mox huc cubitum iuero.
 Quid taces? planissimē aedepol perii. sed quid illuc boni est.
 Quis homo est. qui inducit pompā tantā: certū sit quo ferant idu
 Obseruare. huic credo fertur. ueix iam scibo magis.
 Geta. Stratophanes miles phronesium astaphiū
 Te ite hac simul mulieri damnigeruli foras gerrones
 i Bonorū exagogæ. fatin se quis amat nequid quine
 Nihilis itaq̄ improuise partibus expoliat
 Nam hoc qui sciā: nequis id quærat ex me: domi sit quæ facit
 Improba facta amator qui bōa sua pro stercore habet foras
 Iubet ferri. metuit publicos. mundissimū sit. puras sibi esse uolē
 Aedis. domi q̄quid habet p̄ditur ex eo: quādo qdem ipsius
 perditū sit. secreto hercle quidē illum adiutabonēq̄ mea qdē
 Opera unq̄ nihilominus propere q̄ potest peribit

Nam iam de hoc obsonio de mina deminui modo quinque
 Numos mihi detraxi partē herculancā. nā hoc ad simile est
 Quasi de fluuio quāquā deriuat sibi. nisi deriuetur in
 Ois aqua abeat in mari. nā hoc in mare abiit misereque
 perit sine bona omni gratia. hęc cū uideo fieri. suffuror
 Suppilo de praeda pradam capio meretricē ego itē esse reor
 Mare ut est. quod des deuorat nunq̄ habundat. hoc saltem
 Seruat me cū illi subest apparet. des quantū uis nūquā
 Apparet. neq̄ datori neq̄ accepticē. uelut meretrix meū hec
 Miserum sua blanditia intulit in
 pauperiē. priuauit bonis. luce honore. atq̄ amicis.

At at eccam. adest propinque. credo audiuisse hęc me loqui
 pallida est. ut peperit puerum alloquar quasi nesciam. iubeo
 Vos saluere. phr. noster geta. qd ais ut uales. Geta. ualeo & uenio
 Ad minus ualentem. & melius. q̄ ualeat. fero. herus meus ocellus
 Tuus ad te ferre me hęc iussit tibi dona quę uides. illos ferre.
 Et has quinque argenti minas. phr. pol. haud perit. quod illum
 Tātum amo. getta. iussit operare. ut hęc grata haberes tibi.

phr.

Grataq̄ ecattor habeo. iube auferri itro hęc ad me
 Ecqd auditis ecquā tam imperat suis. get. nolo auferant

Ge.

Deficari iubet. phr. ipudens me cattor. quanti est negotii
 Tu bona fide. tu ne ais impudentē me esse ipsa: quę sis stabulū
 Flagitii. phr. dic amabo te ubi est dinarchus. ge. domi
 phr. dic ob hęc dona

Quę abmiserit. me illū amare plurimū oīum hoīum
 Erga eūq̄ honorem eūq̄ habere omnium maximum
 Atq̄ ut huc ueniat obsecrare. ge. illicet. sed quis nā illic homo est
 Qui ipse secum est tristis animo hercle homo est suo miser.
 Quisq̄ est dignus est me cattor. phr. ecquid est nō
 nouisti obsecro

Qui illic apud me erat huius pater. usq̄ ad ientaculum
 Iussit alii. mansi auscultauit. obseruauit. quem pernam noui
 Hominem. nihil illiq̄ est illic est me intuetur gemens.

Traxit ex intimo penurē suspīrium hoc. uide. dentibus
 Frenidit icit. femur. ge. num obsecro nam ariolus. qui ipse
 Se uerberat. Str. nūc ego meos aīos uolentos meamq̄ iram

Ex pectore iam promam. loquere unde es tu
 Cuius es: cur ausus inclementer mihi dicere. get. lubido est

Str.

Str.

Istuc ne mihi responsas. ge. hęc non ego te floccifacio.
 Qui. i. tu: cur ausa es aliū te dicere amare hominē. ph. libitunū

Str. Ain tandem istuc primum experiar tū tantuli doni causa:
 Holerum atq; æscarū. & poscay mæchum malachum
 Cinnannatum .umbrailocum tympanotribam amas
 Hoīem nō nauci: quæ hercles. ge. meo ne herotu improbe
 Et maledicere audes fons uitii & peiuri. Str. uerbū unū
 Adde istoc. iam hercle ego te hic affatim officiam. ge. tange
 Modo. iam ego te hic agnum faciam & mediū distruncabo.
 Si tu in legione bellator ciuis. at ego in culina aues.
 phr. Si æquū facias. aduentores meos non incules quorum mihi
 Dona accepta & grata habeo: tuaq; ingrataq; quæ abs te accepi.
 Str. Tū pol ego & donis priuatus sum & peri. ph. plane. istuc est
 Quid nunc ergo hic odiose es confessus omnibus te iis
 Str. Peri hercle hodie: nisi hunc a te abigo. ge. accede huc mō
 Adi huc modo. str. etiam scelus minitare: quem ego
 Affatim iam iam concipilabo: quid tibi huc uentio est?
 Quid tibi hanc aditio est? quid tibi hanc notio est in qua
 Amicam meam: emoriere otius: si manu uiceris
 ge. Quid manu uicerim? Sira. fac quod iussi. mane. iā. ego te hic
 Affatim conficiam. ge. occidi optimum est. captio est. istam
 Macharam longiorē habes: q̄ hæc est. sed herum
 Sine dum petere: siquidē belligerandum est tecum.
 Ibo domum ego. tecū bellator arbitrum æquū ceperim
 Sed ego cesso mi hinc amouere uenire. dum saluo licet

Phronesium meretrix miles. Stratophanes.

Ate iam soleas atq; me intro acturū ducite: nam mihi de uento
 d Misera condoluit caput. Str. qd mihi futurū ē. cui duæ acillæ
 Dolenti quibus te donauī. iā ne abisti. hem sic dat. quo pacto
 Excludis quæso esopitius planius q̄ exclusus nunc sum pulchre
 Ludificor. sine quantulo mihi opere nūc psuaderi potest. ut ego hisce
 Suffringam talos. totis ædibus num quippiā auarum.
 ut ad mores mulierum
 Rost q̄ filium peperit. aios substulit. nūc quasi mihi dicat hæc te
 Iubeo. neq; uolo introire in ædis. at ego nolo. nō eo: ego faxo
 Dicat me in diebus pauculis crudum uirum esse. sequere
 me hac: uerbum fat est.
 Strabax adolescens. Astaphiū ancilla. Stratilax.
 Vs mane dudum hinc ire me iussit pater. ut bubus
 r Glāndē pradio depromerē. post illoc uenit: q̄ aduenit
 Si dis placet ad uillā: argentū meo q̄ debet: patri
 Qui ois tarentinas erat mercatus de patre. quærit patrem

Dico esse in urbe. interrogo quid eū uelit homo crumina
 Sibi de collo detrahit. minas uiginti mi dat accipio libens
 Condo in crumina. ille abiit. ego perferre minas ouis
 In crumina hac in urbem detuli. fuit adepol mars
 Meo iratus patri. nā oues illius haud longe absunt a lupis
 Nunc ego istos mundulos urbanos amafios.

Hoc ictu exponā atq; omnes eiiciā foras eradicare est
 Certū cum primis patrē. post id locorū matrem. nūc
 Hodie efferā ad hanc argentū q̄ mage amo quā
 Matrem meā. tat ecquis nulla est. ecquis aperit hoc ostiū:
 Quid istuc alienū est amabo mi strabax. q̄ nō extemplo
 Intres an ne oportuit ita te quidē. qui es familiaris. str. ibitur
 Ne me morari censeas. asta. lepide facis

Stratilax Astaphium.

Str. Irum uidetur ruri herilem filiū strabacē nō redisse. nisi si
 m Clanculū conlapsus est hic in corruptellā suā. asta. iā pol hic
 Me iclamauit si aspexerit. str. nimio minus seuos iā sū astaphiū

Quā fui. iam non sum truculentus. noli metuere quid uis.
 asta. Quid. tuā expecto truculentia. Str. dic impera mihi. quid tibi
 Et quo uis modo. nouos omnis mores habeo ueteres perdidit.

Vel amare possū. ueletia scortū ducere. asta. lepide me castor
 Nuncias. sed dic mihi an & parasitū te fortasse ducere
 Str. Intellexisti lepide quid ego dicere. heus tu iam postq̄
 In urbem crebro conuenio: hic factus iam sum cauillator
 Probus. asta. quid id est ambo. istae ridicularia. cauillationes uis
 Opinor dicere. ita ut pauxillū differat a cauilibus. sequere
 Intro me amabo mea uoluptas. Str. tene hoc tibi. rabonē habeto

Ut mecū hac nocte fies. ast. peri rabonē quā esse dicā
 Str. Hanc beluā. asta. quin tu arabonē dicis. str. ita facio lucrī
 Ut prae nestinis conea est ciconia. asta. sequere obsecro. str. strabacē
 Hic opperiar modo si rure ueniat. ast. is qdē apud nos est. hic strabax

Modo rure uenit. str. prius ne q̄ ad matrē suam. heu adepol
 asta. Hominē nihili. asta. an ne autē ut soles iam ne. str. nihil dico
 Intro amabo. cedo manū. str. te ne in tabernā ducor

Deuorsoriam ubi male accipiar mea mihi pecunia

Dinarchus adolescens.

Eḡ gnatus est. neq; progignetur: neq; potes reperier
 n Cui ego nūc dictū aut factū melius q̄ mihi esse uelim
 Di magni ut ego lactus sū. & lätitia differor. ita ad me
 Magna nūciauit chīamus hodie gaudia. mea dona de

Amata acceptaque habita esse apud phronesiū. cū hoc iam
Voluptetum hoc nimio magnæ mellinæ mihi: militis odiosa
Ingratq; habita totus haudeo. mea pila est: si repudiatur
Miles: mulier mecū perit saluus sum
Quia pereō. si nō peream plane esuriam nunc specularor.
Quid tibi agatur: quis ea in ro: qui foras ueniat. procul
Hinc obseruabo: miles quid facturus fuit
Quia nihil habeo unum animos monuit mihi omnia agam precario

Ancilla: Adolecens.

Epide efficiā mea hera officiū. inde intus modo ut tu tuū
Item efficias. ama id quod decet rem tuam estum ex inani
Nunc dum isti lubet dū habes tempus ei obsecundes.

promte uenustatem amanti tuam. ut gaudia compares

Ego interim hic restrictis præsidebo. ille dū sic faciat domū

Ad te exagogam. & quēq; interim istuc ad uos

Qui sit hodie intromittā. tu perge ut lubet. ludin istos.

di. Quis est iste astaphiū. indica qui perit. asta. amabo hiccine

Tu eras? di. molestus ne sum? asta. nūc magis q̄ fuisti nā nisi quin

Nobis uisus: nobis molestus. di. sed obsecro da mihi operā ut

Narrē quæ uolo. di. nam quid est. asta. mea refert nō mus sed

Intus bolos quos dat. di. qd amator nouus quispiam?

asta. Integrū & plenū adortast thesaurū. di. quis est

asta. Eloquar. sed diu taceto. nouistū tun hunc strabacē. di. quid ni

asta. Solus sumā habet hic apud nos. nunc is est fundus nobis.

Animo bono male gerit. di. perii. hercle ego idē. ast. stultus es

Qui facta infecta facere uerbis postules thetis quoq; etiā

Lamentando lausū fecit filio. di. nō ego nunc intro

Ad uos mittar. ast. quid num miles magis? di. quia

Enim plus dedi. ast. plus enim est intromissus: q̄ dabas

Sine uicissim. qui dant operā: oblitos quod dant: operā utier.

Litteras didicisti. quando scis sine alios discere.

di. Discant. dū mihi cōmentari id liceat ni oblitus siem

Quod dedi. ast. interea magister dū tu cōmentabere

Volte interim illā indidē cōmentari. qui rem acciperet

Identidem: di. dedi equidē hodie hei quinq; argenti deferri

Minas præterea unā inobsonatū. asta. idem istoc dela: scio

De eo nunc bene sum tua uirtute. di. imo & inimici mei

Bona istæ cedent. mortuū hercle me. q̄ ut id patiar

Mauelim mihi inimicos inuidere. q̄ me inimicis meis

Nam inuidere alii bene esse. tibi male esse miserū est

Quid inuident egent. illis quibus inuidetur rem habent
 Sultus quidē es operire. di. quid iam. ast. quia pol mauelim nūc licet
 Da obsoniū me participē fieri. ast. si uolebas participari: auferres
 Dimidiā domū. nam idem ut acheronti hic ratio accepti
 Scribitur. intro accepti quando acceptunſt. non potest
 Ferri foras. bene uale. di. siste. af. omittes me. di. omitto intro. af. ad te
 Quidē. di. imo istoc ad uos. ast. iri nō potest. di. imo potest
 Experiri sine. ast. imo. opperire. uis est experiri
 Dicam adesse nisi occupataſt. di. resiste hem frustra fit. redin.
 At non redeam. si uocat me: quā in me potest: plus q̄ potest
 Vno uerbo eloquere. di mitti me intro. ast. mendax es abi
 Vnum aiebat. ast. stridia dixi uerba atq; mendacia.
 Abſit intro. induit ego ut hæc mihi patiar fieri. iam hercle
 Ego tibi incelebra ludos faciam clamore in ula. quā
 Aduersum legem accepisti plurimis pecuniā
 Iam hercle apud omnes magistratus faxerit nomē tuū
 Post id ego in te manū inſiciām quadrupus uenefica
 Suppoſtrix puer: ego ædē pol tua probra aperibo omnia:
 Nihil me. perdidī omne quod fuit. ſio impudens.
 Nec mihi adeſt ad aliq̄ penſi. iam quos capiā calceo. sed quid
 Ego hic clamo quid si me iubeat intromittier conceptis me non
 Factorū uerbis. iurem si lenit. nugæ sunt. si ſtimulos pugnīs
 Cædis. manibus plus dolet. de nihilo nihil ē traſci: quæ te non
 Floccifacit. sed quid hoc est proh di imortales callidem uideo ſenem
 Alterā conſtricem huius: alterā ancillā suam: meus qui ad ſinis
 Fuit: ancillas duas conſtrictas ducere pertimui poſtq̄
 Vna cura cor meū mouit. modo timeo: ne me malefacta antiqua
 Mea ſine iueniā oīa. Calli. ſenex Ancilla. ii. Dinarchus adoleſcēs
 Gon tibi maledicā. aut tibi male uelim ut animo meoſt
 e propemodū exptæ eſtis q̄ ego ſim tranquillus uſq;
 Homo. rogitaui ego uos uerberantis has pendētis ſimul
 Cōmemini. quo quicq̄ pacto ſitis confeſſi: ſcio hic nunc
 Volo ſcire eodem pacto. ſine malo fateamini quāq̄ uos
 Colubrino ingenio ambæ eſtis edico prius ne duplicis habeatis
 Linguas ne ego biſlinguis uos necem niſi ad tintinaculos
 Voltis uos educi uiros. an. uis ſubegit ueſ: fateri: ita lora lædunt
 Brachia. cal. at ſi ueſ mihi eritis faſſi. an. uincis exolue. cal. mihi
 Etiam nūq̄ ſit negotiū faſſis incertuſq; ſum. niſi quia
 Timeo tamē. an. ego nec qd peccaui ſcio. cal. oīum primū diuerſa eſt
 Et enī ſic iſtud uolo. ne iter uos ſignificetis. ego ero paries loquere tu

- an. Quid loquar. cal. quid puero actūst: mea quē peperit filia
 Meo nepoti. capita regē expedite: an. istā dedi. cal. iam
 Tace accepisti puerū tu ab ac. an. accepi. cal. tace
 Nihil moror prater ea. satis est falsa. an. inficias non eo
 cal. Iam liuorem scapulis istoc concinnas tuis conueniunt
 Adhuc utriusq; uerba. di. uae misero mihi mea nūc facinora
 Aperiūtur: clam quā sperauī fore. cal. loquere tu qui dare
 Te huic puerū iussit. an. hera maior mea. cal. quid tu
 Cur eū accepisti. an. hera me rogauit minor. puer ut
 Ferretur. eaq; ut celarentur omnia. cal. loquere ius
 Quid eo fecisti puero. an. ad meā heram detuli. cal. quid de
 Puero tua hera facit. an. heræ meæ ex templo dedit. cal. cui
 Malū heræ. an. duæ sunt istæ. cal. caue nisi quod te rogo: nisi
 Ea quæ exquiro. an. mater filia dono dedit in quā. cal. plus
 Quā dudū inq; loquere. an. plus tu rogitas. cal. responde
 Otius quid illa cui donatus. an. supposit. cal. cui. an. sibi
 Pro filio. cal. pro filiolo? di. obsecro uostrā fidē. ut facilius
 Alia quā alia unde puerū natū paret. hæc labore alieno
 Puerū peperit sine doloribus. puer quidē beatus mater duas
 Habet: & auas duas. iam metuo patres quot fuere uidetis
 Facinus muliebri. an. magis pol hæc malitia pertinet ad uiros
 Quā ad mulieres. uir eam non mulier prægnantē fecit
 cal. Et idē ego istuc scio. tu bona ei custos fuisti. an. plus pōt q plus
 Valet. uir erat: plus ualebat. uicit quod petebat: adest uni
 cal. Et tibi quidē hercle idem attulit magnum malū. an. de istoc
 Ipsa & si tu taceas re ab se experta intellego. cal. nūq; te
 Facere hodie ut cuius quis esset diceret. an. tacui at nunc
 Nō tacebo quādo adest. necesse indicē. di. lapideus sum
 Cōmouere me miser nō audeo. res palam omnis est meo
 Illic nūc sunt capiti ossia. meū illuc facinus mea stultitia est
 Timeo q; mox non miner. cal. loquere filiam meam
 Quis integrā stuprauerit. uideo ego te propter mala
 Facta qui es patronus parietī. di. neq; uiuus neq; mortuus
 Sum: nec quid nūc faciā scio. neq; ut hinc abeam: neq; ut
 Ad hunc adeam scio. timore torpeo. cal. dicin an non
 an. Dinarchus cui illā prius dici sponderas. cal. ubi is homo est
 Quē dicis. di. adsum callicles. per tua obsecro genua
 Ut tu istuc insipienter factū: sapiēter feras mihiq; ignoscas
 Quod animi impos uini uitio fecerim. cal. non placet
 In mutū quippiā conferri. quod loq non pōt. nā uinum si

Fabulare possit se defenderet. nō uinū moderari
Sed uim solent: qui quidē probl sunt uerum
Qui improbus est. siue subibit. si adeo caret temeto
Tamen ab ingenio est improbus. di. scio
Equidē quæ uolo multa mihi audienda obnoxia. ego tibi
Me ohnoxium esse fateor: culte compote mi

Callicles uide quæso ne facias iniuriā. reus solutus
Causam dicit. tā estis iuero. sanū es. cal. soluite istas
Agite. abite. tu domū. & tu autē domū eloquere
Hæc heræ ut puerū reddat si quis eum petat. eamus
Intus. di. quid uis intus me ire. tu es prætor mihi.

cal. Vex te obsecro: ut tuā gnātā des uxore callicles
Eundē stulte iudicasse quidem istā rem intelligo.
Nā haud mansisti ut ego darē illam. tute sumpxisti tibi.
Nunc habeas. ut nactus uex hoc ego te multabo bolo.

di. Sex talenta malana doris demā pro istac infcitia
Bene agis mecu. filiū istinc tu te melius est repetere.
Cæterū uxorem quāprimū potest abduci ex ædibus.

cal. Ego adeo iam illi remittā nunciū. adtimeo dicā ut aliā
Conditionē filio inueniat suo at ego ab hac pueꝝ reposcā
Ne mox inficias eat nihil est. nam ipsa & ultro ut factū fecit
Omne rem palā: sed nimium pol oportuna ecce ab se
Egreditur foras. ne ista stimulū longe habet. quæ usq; illine
Cor pungit meum.

Phronesiū meretrix. Adulescens
Dinarchus. astaphiū ancilla.

b Litea & lutea est meretrix: nisi quæ sapit in uino ad rē suā
Si alia membra uino madeant. cor sit saltē sobriū
Nā mihi diuidia est in tōstricē meā: sicut multā male

Ea dixit. eum dinarchi puerū inuentū filiū

Vbi id audiuit: quāq; penes est. me omnis res. & liberī
Video eccū qui meis tutorem me adoptatis bonis

di. Mulier adsum profectus. ph. qd agitur uoluptas mea

di. Non uoluptas. aufer nugas. nihil ego nūc de istac re ago.

phr. Scio me castor qd uis. & quid postulas. & quid petas
Me uidere uis. & me te amare postulas. puerū petis.

di. Di imortales ut planiloqua ē. paucis ut rē ipsam attigit

phr. Scio equidiē sponsam tibi esse: & filiū ex sponsa tua.

Et tibi uxore ducendā iā esse. alibi iam animū tuum
Me qū pro derelicta sis habiturus. sed tamē cogitatus

Puillus q̄ sit sapiens bestia: ætatē qui uni cubili
Nūq̄ cōmitut suā. quasi unū obfideatur aliū de perfugium
Gerit. di. ociū ubi erit: de istis rebus tū amplius tecū loquar.
Nūc puer redde. ph. imo amabo ut hos dies aliquos sinas
Eum esse apud me. di. minime. nā eo quid opus.

ph. In re mea triduū hoc salte: dum aliquo miles circūducitur
In eā rē si quid habebō: tibi quoq̄ etiā proderit. si auferes
Puer: a milite oīs tum mihi spes animā efflauerit
di. Factū cupio nā re facere si uelim nō est locus. nūc puero
Vtere & pcura: quādo peures habes. ph. multū amabo
Te ob istā rem me castor ubi domi metues malū. fugito huc
Ad me salte. amicus mihi esto manubinarius. di. bene uale
Phronesiū. ph. iā tum oculū uocas id quoq̄ interim
Futurū nomē cōmemorauī ter. di. nūq̄ uis facultas ope
Vbi mihi erit ad te uenero. ph. ille quidē abiit accessit dicere
Hic quis uidelicet: uerū ē uerbū quod memorat. ubi amici
Ibidē opus. propter hūc spes etiā se hodie tantum rim
Milite: quē ecastor mage ama q̄ dudum. id q̄ cupio inde
Auferre: quæ cū multū abstulimus haud multū apparet. quod
Datū est. ita sunt gloriæ meretricū. ast. ha tace. ph. qd est obsecro:
ast. Adest pueri. ph. sine eū ipse adire huc. sine si is est modo
Sine eū ipsum adire ut cupio ad me hac recta si tenent:
Ne istū ecastor hodie astis confectum fallaciis

Miles Ancilla. Meretrix. Rusticus.

O mihi amare fero suppliciū dānis ad amicā meam

e Ut illud acceptū sit prius: quod perdidī hoc addā in super

Sed qui uideo herā atq̄ ancillā ante adis. adeūda est hæc mihi

Quid hic uos agitis. ph. ne me appellat. mi. nimis sauis. ph. sic
Potin es ut mihi molestus ne fies. mi. qd astaphiūstas. merito ecastor
Tibi succēset legon atq̄ ne isti etiā parū male uolo. mi. ego
Mea uoluptas si quid peccaui. prius suppliciū ad hanc minā fero
Auri si mihi ridēs. ph. manus uetāt prius q̄ penes sese habeāt: quicq̄
Credere puero opus est cibū. opus est matri autē quæ puerū lauit
Opus nutrici utrē habeat ueteris uini largiter ut dies noctesq̄
Potet. opus istic nō opus est carbonibus. fasciis opus est puluinis
Cunnis. incunabilis oleū opus est. farina. purus est totū diem
Nūq̄ hoc uno die efficiatur opus: quin opus semper fiet
mi. Non enim possunt militares pueri etanio exducier
Respice ergo. accipe hoc. q̄ istuc exeffictas opus. ph. cedo
Quāq̄ parū est. mi. ad omne manus istic posse parast

- Tuo arbitrato quod iubebis addabitur. da nunc sauium
 phr. Mitte me inq̄ odiosus. mi. nihil fit. non amor. teritur dies.
 rus. Plus decem pondo amoris paucillis perdidisti accipe hoc
 Atq̄ aufero intro. ubi mea amica est centiū. neq̄ ruri neq̄
 Hic operis quicquā facio. corrumpor si tu ita miser
 Cubādo in lecto hic expectādo obdurui. sed eccam uideo
 Heus amica quid agis. mi. quis illic homo. ph. quem
 Ego castor mage amo quā te. mi. quā me. quomodo
 phr. Hoc mō ut molestus ne sis. mi. iam abis postquā aurū habes
 ph. Condidi intro quod dedisti. Rus. adest amica. te adloquor.
 phr. At ego ad te ibo. Rus. ad me delitia. phr. hercle uero serio. Ru. quāquā
 Ego tibi uideor stultus gaudere aliqui me uolo. nam. quanq̄
 Est bella malo tuo nisi tu ego aliqui gaudeo. uin te
 Amplecter. & suauium dem. ph. quid uis face. gaudeam
 mi. Meos ne ante oculos ego illam patiā alios amplexarier:
 Mortuū hercle me ducō satius. abstine hoc mulier manu
 Nisi te mea manu in machæra & hunc uis mori
 rus. Nihilipharisatius est miles. si te amari postulas. auro haud ferro
 Deterre repotes ne amet. mi. qui malum
 Bella aut eatieta est quæ amies hominē istimodī. phr. uenit ne
 In mentē tibi quod uerbū in cauea dixit histrio
 Omnes homines ad suū quæstum calēt & fastidiunt
 mi. Huccine hominē te amplexarier tā horridū atq̄ squalidū.
 phr. Quāq̄ hic squalidus ē quāquā hic horridus. citus bellū inīt
 mi. Dedit ego aux. ph. dedisti: filio cibaria
 ast. Nūc si hanc tecū esse speras: alia opus est auri mina.
 mi. Malā rem his & magnā. magnopere serua uaticum
 Quid isti debet nisi tria. Ru. quæ nam tria.
 mi. Vngueta noctes sauiū. ph. par parī respondet.
 Vex nunc saltē si amas: da tu mihi de tuis deliciis sum
 Quicqd̄ paucillulū. mi. quid ita. ph. ab auo ē qd̄ idem
 Dictū sup̄fert campas dicit abauī consultam istuc
 mi. Mihi homo caue faxis uulnus tibi iam cui sunt dentes ferrei
 Vulgo ad se oīs intromittit. abstine istanc tu manum
 rus. Iam hercle iam magno tu uapulato uir strenuus.
 mi. Dedit ego huic aurū. Ru. at ego argentū. mi. at ēt pallulam
 rus. At ego oues etiam. nā & alia multa quæ poscet dabo
 Melius te munere certare mecum q̄ minaciis
 phr. Lepidus ecator mortalis ē. strabax mi perge obsecro
 Stultus atq̄ insanus dānis certant. nos saluæ sumus

mi. Age prior tyro aliquid. Ru. imo tu prior perde & peri.
 mi. Hem tibi talentū argenti philippi ē. tene tibi.
 phr. Tanto melior noster esto. sed & uostro uiuito. mi. ubi est qđ
 Tu das. solue zonas. puocat. qđ times. Ru. tu pegrinus. hic.
 Habito timeo. meos. non ego ambulo. pecua ad hāc ego in
 Crumina obligata defero. mi. quid dedi. ut distinxi hoiem
 immo ego uero qui dedi. ph. i intro amabo & tu ergo ad me.
 ruf. Cū tu eris mecū quidem. quid tu quid ais. mi. cū hoc an ego
 ruf. Posterior dedi. ph. tu dedisti. iam daturus est. istuc habeo. hoc expeto
 Vex utriq; mos geratur amboꝝ ex sententia
 Fiat ut rem gratam uideo: hoc accipiū dunt. quod datur.
 ruf. Meū quidē te lectum certe occupare non sinam
 alfa. Lepide me castor aucupabatq; ex mea sententia
 phr. Aequē ut rem bene gestam uestram rursum bene geram
 Amabo siquid animatus facere. faciam: ut sciam:
 Veneris causa adplaudite. eius hāc i tutela est fabula.
 Spectatores bene ualete. plaudite atq; exurgite.

Eusebius Scutarius Vercellensis georgio Merulae alexandrino omni
 um doctissimo. S.

Onsecimus nō minus sedulo q̄libet prudētissime praeceptor
 quod nobis supioribus diebus iniunxisti: plautinas. n. comedī
 as latināe linguae dilicias (ut puto) pro doctrina nra satis dilige
 ter recognouimus ut. s. emēdatiores iprimerent: Quod tu iprimis: De
 in aliis legentes si has in praesentiaꝝ i pressas cū aliis exēplaribus cōferre
 uoluerint facile iudicabūt. Expunximus haud paucos errores & quasi
 spongia deleuimus quos oparii dormitantes: & mācipes incuriosi cōmi
 serant: q nō tm fallas dictiōes p ueris dū ponunt prauaricati culpā com
 meruere: sed & paginas extra regiōes suas: & chartas in alias decurias
 puerse trāllatas i seruerāt: ut iā oīa eēnt confusa. ne dicā cōraminata: nec
 elegantissimus poeta fabulas uerq; cōfusaneos libros miscellaneoz aut
 stromatū istar scripsisse uideret. Hoz i scita qbus dā i comceditis actus i
 ternoscere: diuisionēq; quā clarissimī grāmatici existimāt scitu itellectu
 ue in hoc genere praecipuā quae per prologū prothesin: epithasin & ca
 ta trophen fieri solet uix percipere poteramus. diligentia tuā quā sūma
 fide in hoc libro adhibueras negligentia sua plurimū obscurauerant.
 Quae pleraq; oīa curauimus ut i ordines suos reponeret. Et ita effectū
 est ut te nō poeniteat nos huic recognitiōi praefuisse. Cognoscent pro
 fecto lectores si modo quod uerius est uerimonia sine liuore profiteri

nō recufauerint in laborioſiſſima huius opis emēdatiōe merulā hercu-
leos labores exāclaffe. nos præter correctā ipreſſorū errata addimus co-
rollariū q̄ nixi magnis auctōribus loca nōnulla caſtigauimus: quæ niſi
magis ad oñtationem quā ad cōem utilitatē a maleuolis feciſſe uidere-
mur hic ſingillatim annotauiffemus. plura qdē reliquimus intacta quæ
pculdubio caſtigatiōis egent. ſed maluimus legētibz rē integrā ſeruare
quā in hoc aio nro indulgere. Satiuz qppe & tutius ē habenis moderari
q̄ totis uiribus equū in curſurā impellere. Tu. n. ſapiffime ſoles ut po-
te q̄ animi es igenui ingenueq; docēs diſcipulos tuos admonere ut tem-
peramēto quodā oibus i rebus utant̄ ne audaculi pluſq; opus fit caſum
& præcipitiū ferāt. Et quēadmodū in hoc ita in id genus plurimis nō
ſolū q̄ ſub tepficiū: ſed oēs ſrati ſratorūq; amatores tibi debēt & pinde
te amant: colū uenerant & obſeruāt. Et ut ex cōſulto omittā qd librum
ſam pridē de orihographiā ſcripſiſti cōſumatiffimū opis Virgiliani in
multis uerā lectionē reſtituēs. Et de hoīe aduerſus Galeotū: Cōmētario
loſq; in ſapphus libellū. Quod ānotamēta in lepidiffimū epigrāmogra-
phū: qbus illius arguti & docti ſales: ueneretſq; intelligi poſſunt. Ac iter
pretationē ſane utilē in. m. t. cic. artiſcioſam orōnē pro. Q. Ligario: &
argumētū in epiſtolā ad Lētulum Spintherē. Quod rei ruſticæ ſcripto-
res maxima abs te lucubratione adamuſſim correctos ſuis uerbis. i. la-
tiniffimis exornasti: multa q; interpres fidiffimus: & nōnunquā para-
phraſtes e græco in latinū traduxiſti. Quod eruditiffimas enarrationes
in luuenalem multiiuga doctrina refertās. Et itē epicēdiā: epithalamia
inſinitaſq; in oī genere dicēdi oratiōes edidiſti. Q. d obſeruatiōes tuæ
tā græcæ q̄ latine quas ſere innumerabiles obſeruasti iā diu uolūt p ora-
uiriū a qbusdāq; auctore diſſimulato excipiant̄: & frōte pſcripta recitent
pro ſuis: quos utiq; manifeſtos furti tenemus: atq; plagiaſia lege agita-
ri poſſunt. Et ut alia haud parā multa abſte elaborata ſcīenter pteream.
Elegantiffimā cōſcripſiſti: & adhuc cōſcribis hīſtoriā de antiq̄tate uice-
comitū orſus a priordio urbis opulētiffimæ: iuſſu excellētiffimi & libe-
raliffimi principis Ludouici Mariæ Sfortiæ uicecomitis Bariū ducis:
oēs hīſtoricoz leges ſeruans lacteā quādā cū fide maxima ubertatē. lūi-
anāq; in cōcionibus maieſtatē foeliciſſime aſſecutus pceres uel potius
heroas huius præcipue gētis: nō fabiis: nō Camillis: nō Metellis: nō ſci-
pionibus: nō Mariis: non Marcellis. non (ut ſemel dicam) iſpis Cæ-
ſariibus uirtute & rebus ab ſe geſtis iſeriores a ſqualore atq; ab obliuio-
nis iniuria in lucem: & in memoriā aſſeruisti. utq; uera in meditū af-
ferres nihilq; perperam dicerēs diligentiam quā olim in litteris excitā-
dis: & a ſeitu uendicandis eam in tua hīſtoria præſtitiſti. Quam r. m
Hermolaus Barbarus uir quidem ſummæ auctōritatis: & i quiffu hu-

ius se sæculi nri doctus est & disertus: doctissimus disertissimūq; sub
inde dicere solebat cū hic apud Illustrissimū principē nostrū uenerat le-
gationis officiū fungeret. uoluit mediusfidius oēs historias. annales:
chronica: ephemeridas: genealogias: tabulas: codicillos: & diplomata
deniq; oia ad hāc rē faciētia quæ p oēs italicas urbes fuerūt penitus per-
scrutari: Cūq; tota hāc uicecomiti familia ob talia in suos merita tantū
tibi debeat quātū uix nunq; pfoluere possit: plus ēt atq; etiā Georgio de
bere fateē Magnificus & Splendidissimus eques Albertus uicecomes:
Senator illustris: liberrimū ingenit: ac rei militaris scientissimus: cuius
maiorū prælara & egregia facinora belli domiq; gesta omnino uel ma-
gna ex pte oblitterata imo obsoleta ad ppetuā famam atq; immortalitē
reuocasti: iam ad plautū unde sumus digressi reuertamur qui & ipse cū
per te solū (unū neminē excipio) reuiuiscat: quæstiones tuas plautinas
maximopere desyderat: qbus: argutissimi sensus: iucundæ urbanitates:
uernilia dicta: suauis facetiæ: & sales non inuenisti ex obscuris diluci-
di ex ambiguis plautinissimi fiant: Quas ad coronida fere perductas
si (ut spero) in hac proxima explanatione edere curaueris & his codi-
cibus connectere: ipsum ante omnes plautum mox festiuissimi poetæ
studiosos tibi imperpetuum addixeris: Carmē lusimus: in quo calami
tosam nobilissimorū comicorum dessemus iscturam qui nobis noie
tantum sunt cogniti: quod (qualecunq; est) nisi paulo longiores fuisse-
mus in huius epistolæ recessu imprimi decreueramus. Vale optima-
rum litterarum princeps: & egregium decus.

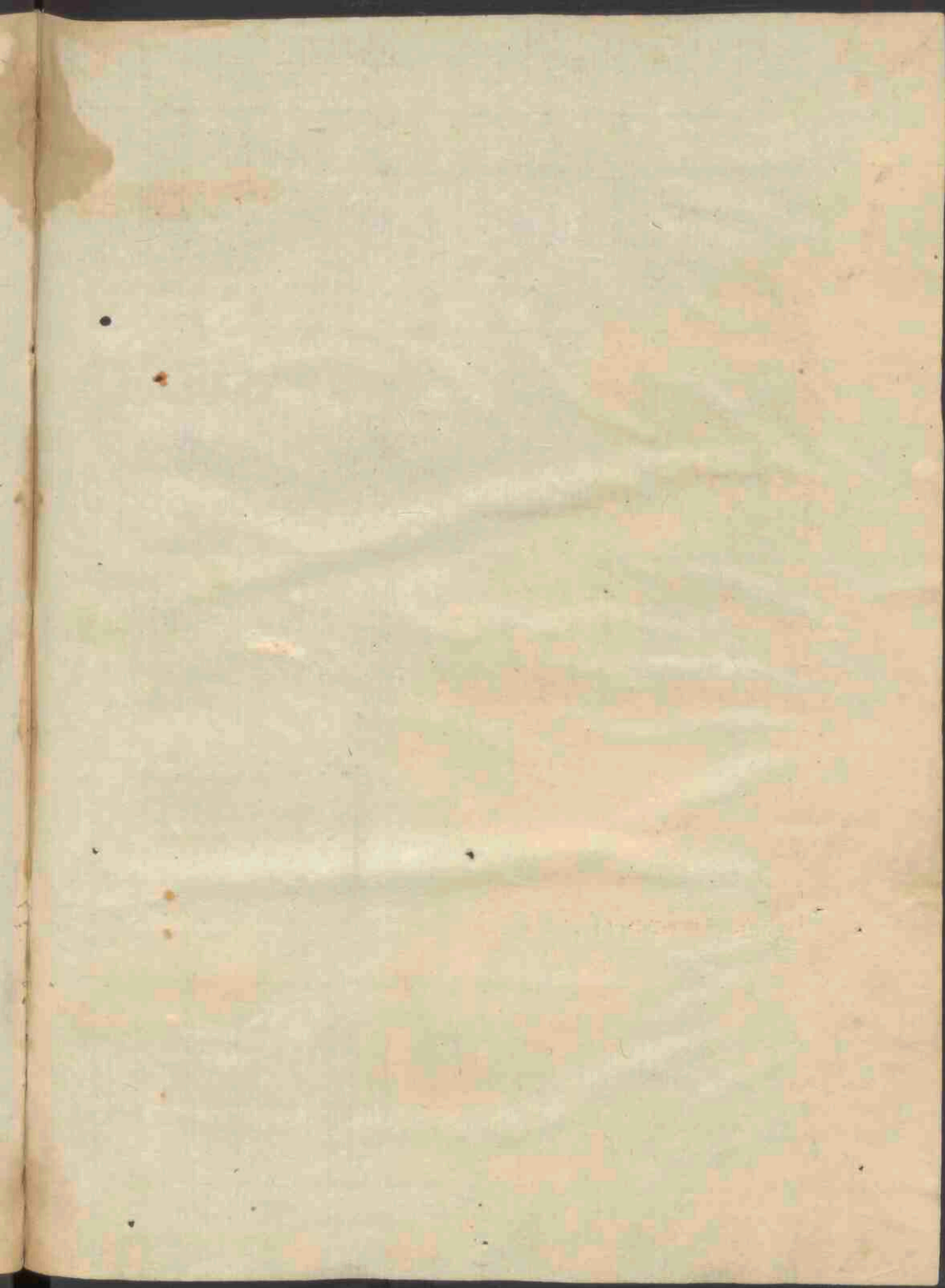
F I N I S

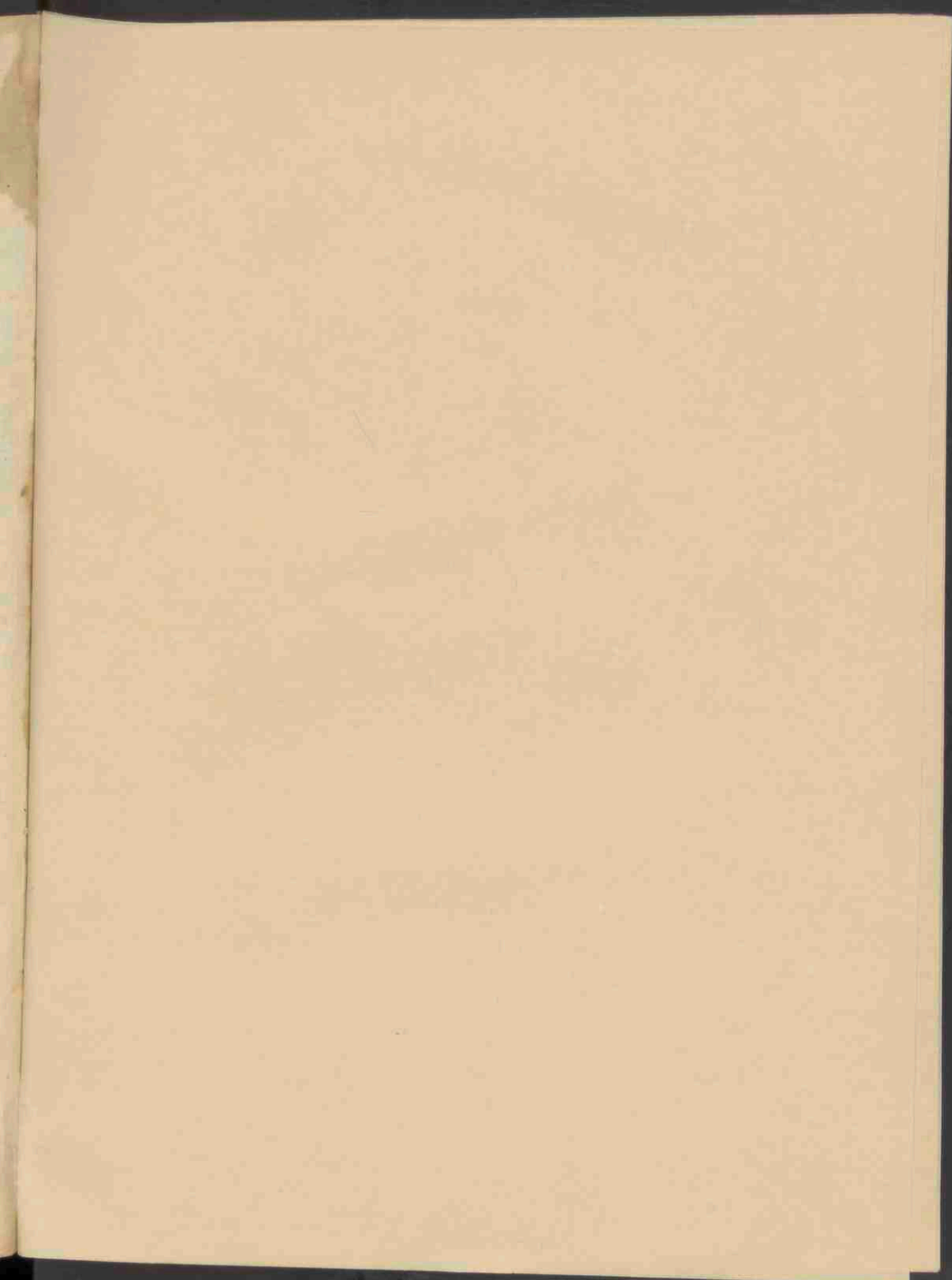
Impressum uenetis & c. āno dñi. M. cccc. lxxxv. die. xxiii. nouēbris.

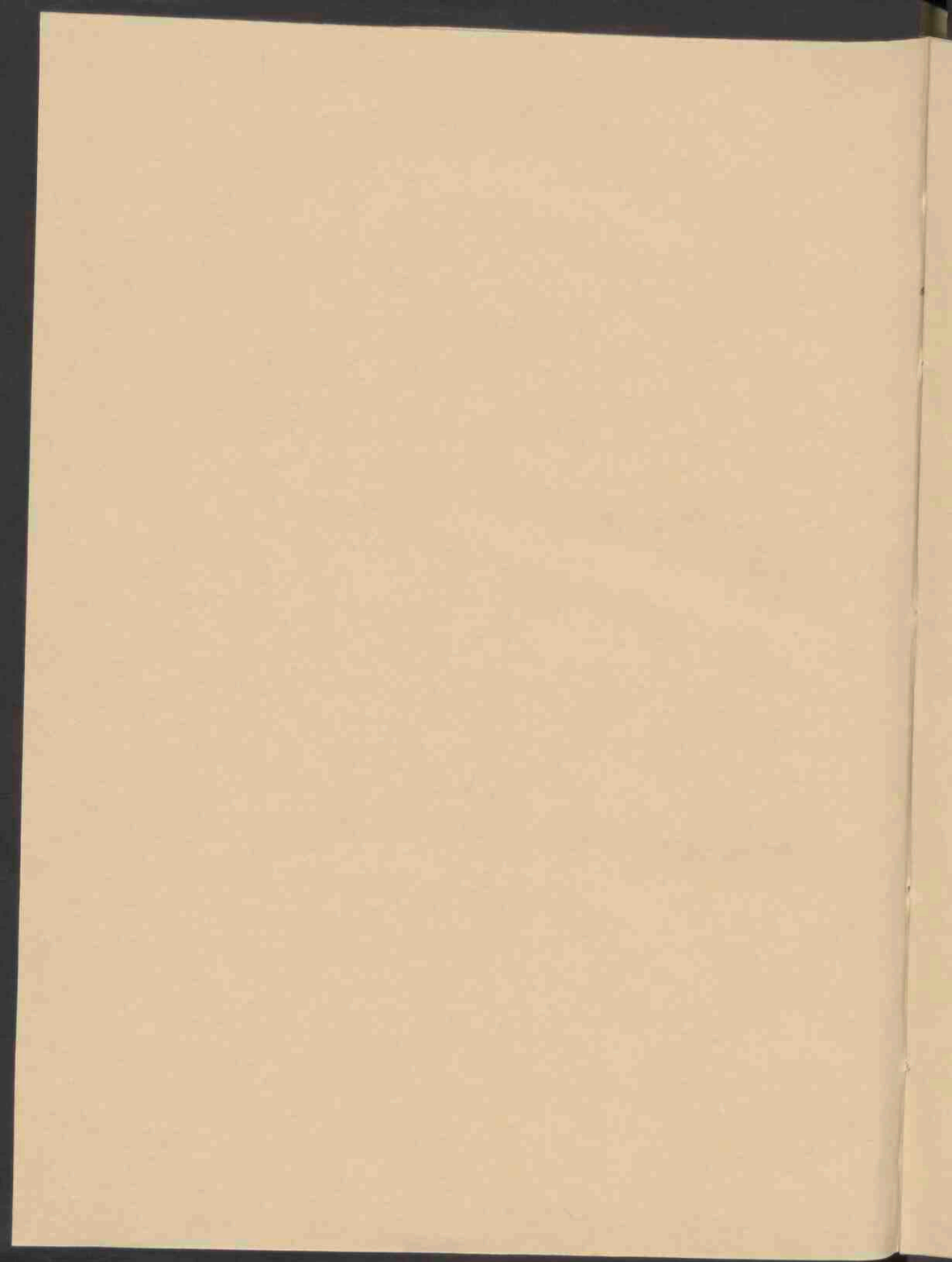
Registrum huius operis.

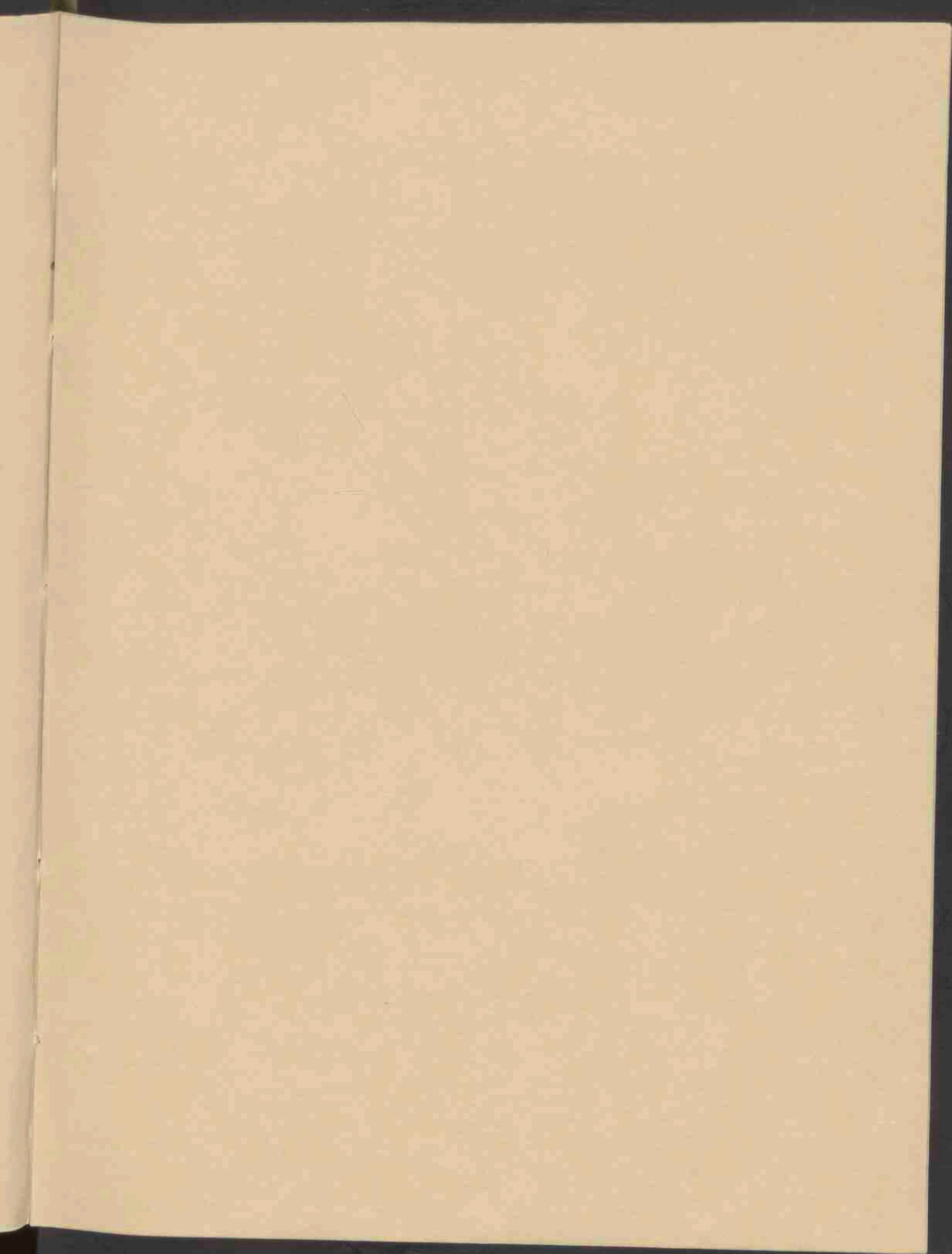
a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. x. y. z. & c. g. A. B. C. D. E. F.

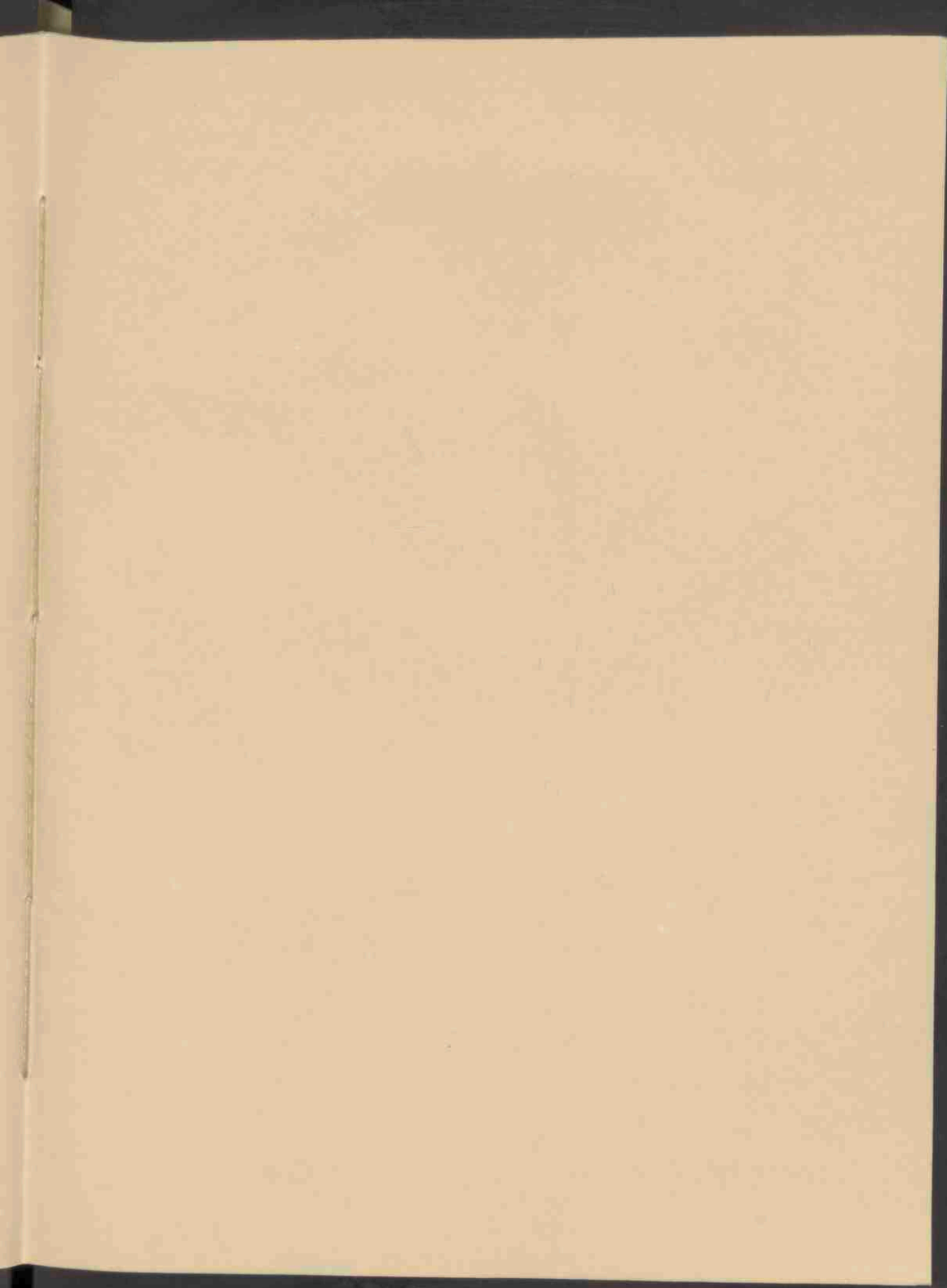
Oēs sunt quaterniones preter a quot ē duernus & F quot ē ternus.

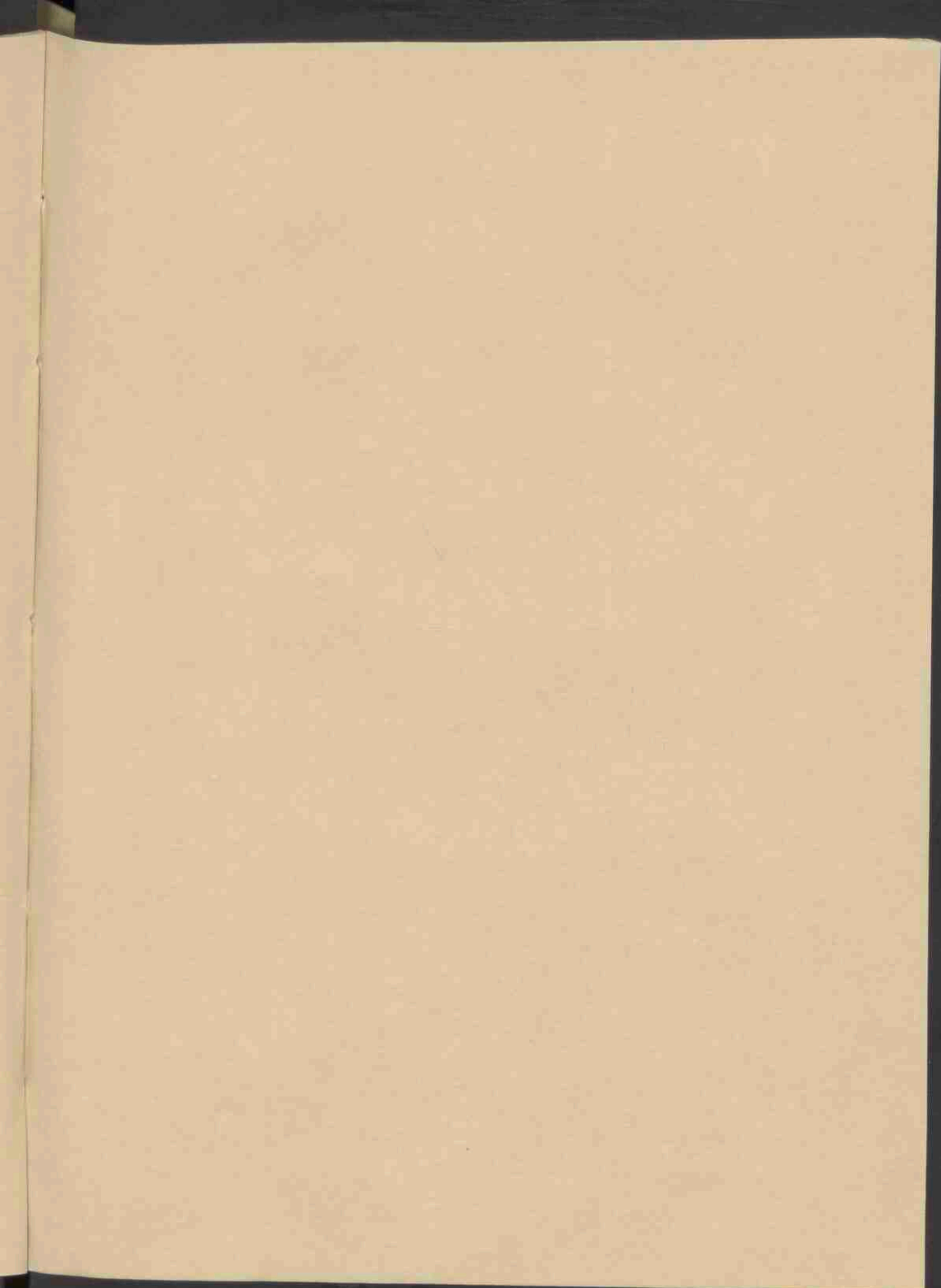

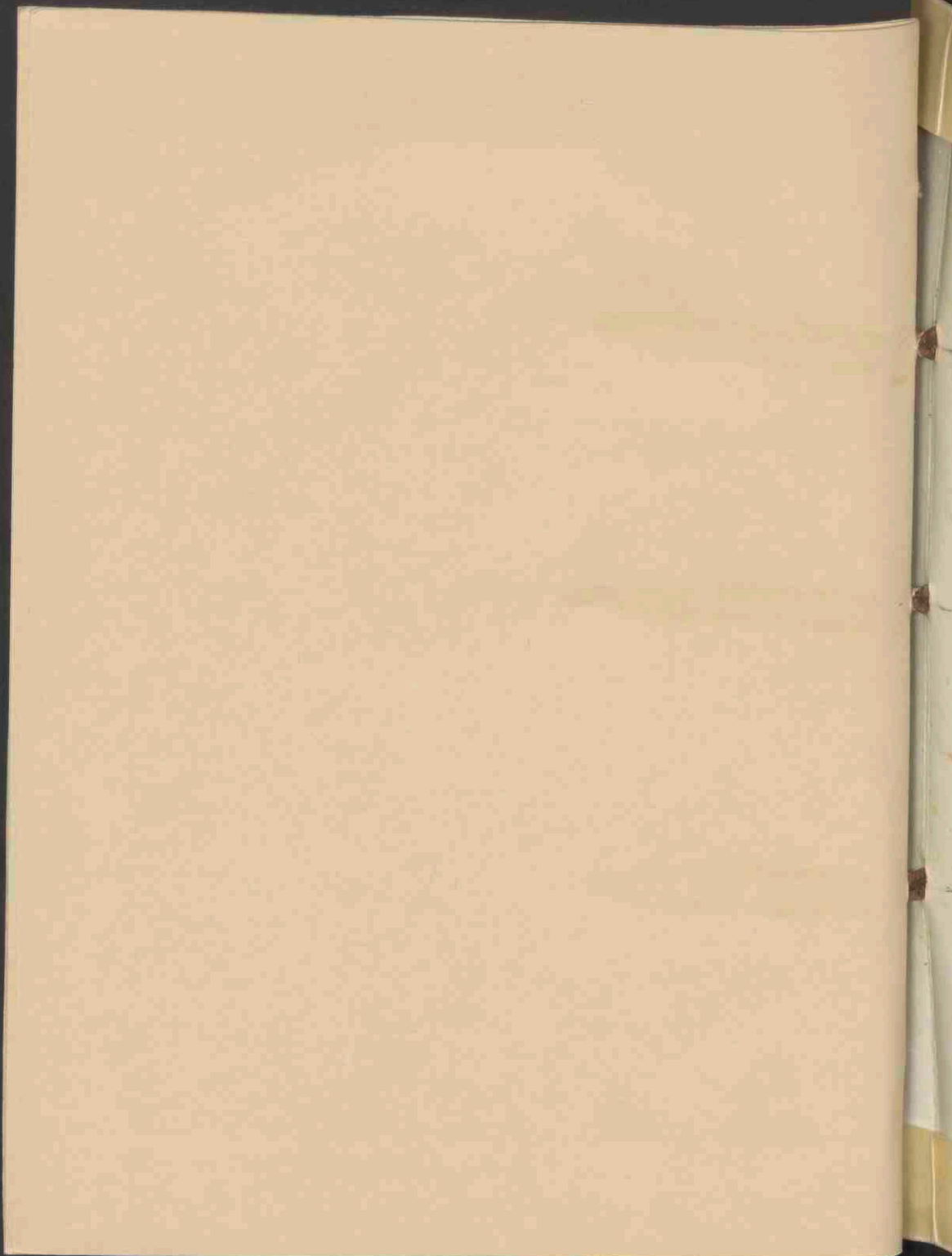

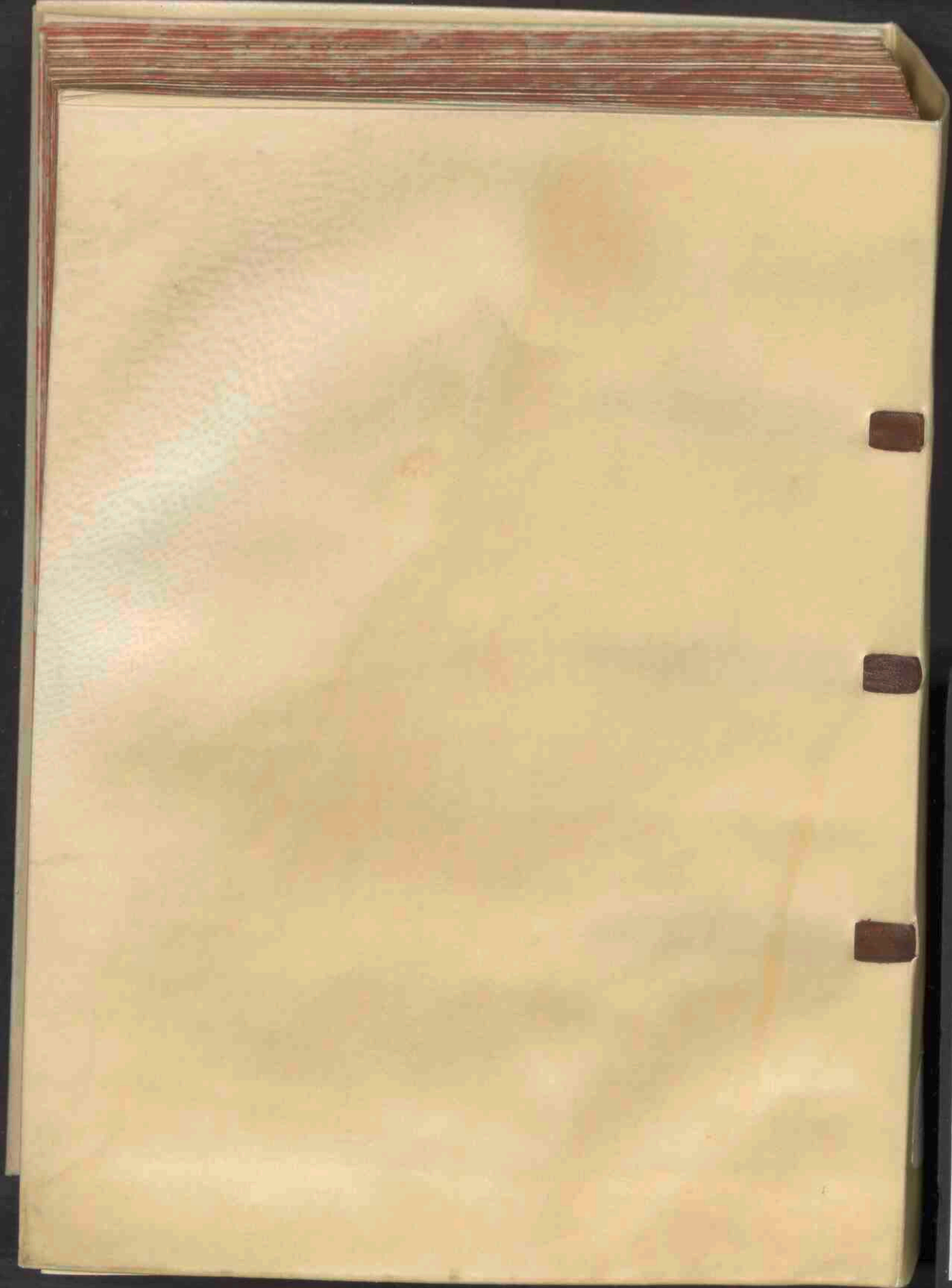

colorchecker DIGITAL SG

